

vel mandatorum per opportuno, cap. unum, sc. b. 7.

Pro cassatione euilibet simplicis fidei iurionis, obligationis, vel querela, sc. b. 10

Pro cassatione similis fidei iurionis, vel querela in quibus factus fuerit per iudicium, vel examen inquisiti, non tamen condemnatio, sc. b. 20

Pro cassatione similis fidei iurionis, vel obligationis in causa graui, & pro persona tertia, attendatur importantia ipsius causae, & personae inquisitae, & stetur iudicio Domini iudicis, nisi partes fuerint inter se concordantes.

Pro cassatione processus in causa capitali, pro quolibet inquisito, sc. 1

Si in causa minori, in qua tamen veniret imponenda poena corporis afflictiva, sc. b. 75

Pro cassatione processus in alia causa non capitali, in qua non veniret imponenda poena corporis afflictiva, sc. b. 30

Pro cassatione processus in causa graui, & pro persona tertia attendatur importantia causae personae, & stetur iudicio Domini iudicis, ut supra,

Pro instrumento sententiae in causa capitali, sc. 1

Pro simili instrumento in causa, in qua tamen veniret imponenda poena corporis afflictiva, sc. 1. b. 50

Pro simili instrumento in causa minori, sc. 1

Pro instrumento sententiae declaratoriae, absolutiois, vel decreti habentis vim similis sententiae, sc. b. 50

Pro susceptione censurarum, vel termini in iudicio, sc. b. 5

Pro fide euilibet actus judicialis, sc. b. 10

Pro fide decreti visitae extra diem visitae, sc. b. 5

Pro rogatu procuratorum in officio, sc. b. 5

Si extra officium, sc. b. 10

Pro expensis contumacialibus in causa capitali ordinaria, in qua praecedentibus iudiciis reus fuerit monitus, & in contumaciam condemnatus, sc. b. 50

Si in causa non capitali, in qua tamen modo praemissa reus sit in poenam corporis afflictivam condemnatus, sc. 1

Si in alia minori causa, in qua eodem modo reus sit tantum in poenam pecuniariam condemnatus, sc. b. 50

Pro similibus expensis contumacialibus in causa commissaria in primo capite, ut supra, sc. 2. b. 50

Si in secundo, sc. 2

Si in tertio capite, sc. 1. b. 50

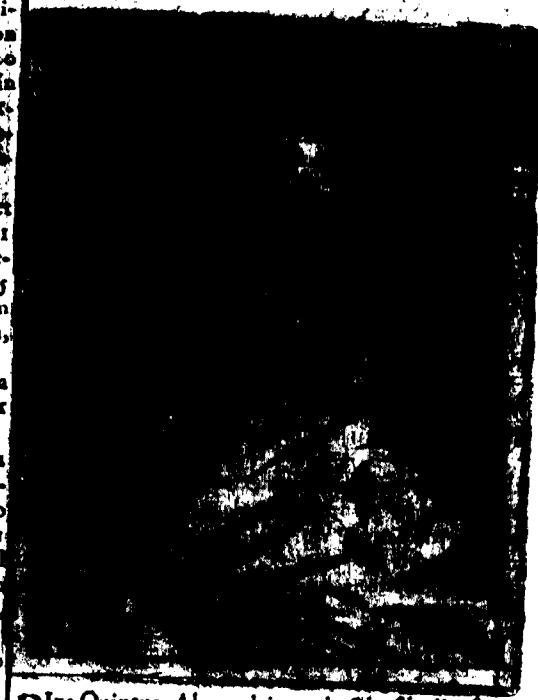
Si vero huiusmodi expensae fuerint in causa graui, vel pro persona tertia, exigatur iuxta importantiam causae, & qualitatem personae, arbitrio Domini iudicis.

Pro quibusvis aliis instrumentis, expeditionibus, & scripturis, quorum merces in praesenti iusta non exprimitur, & etiam in praesentibus, in quibus videlicet controversiam inter Notarium, & partem oriri contigerit, stetur arbitrio Domini iudicis.

Eadem taxa praesentibus seruetur in quibusvis officiis criminalibus praedictis, etiam in causis mixtis, vel etiam civilibus a criminalibus dependentibus, aut quibus de necessitate Fiscus agitur.

In aliis vero merè civilibus in eisdem officiis pertractandis, etiam in casibus praedictis, seruetur taxa Notariis civilibus novissime imposita.

In omnibus casibus praedictis, & aliis quomodolibet contingentibus, pro paupere nihil penitus recipiatur, & de paupertate stetur relatione Domini Advocati, vel procuratoris pauperum, & ubi opus fuerit, iuxta copia iudiciorum vel iurium, ostendantur originalia ipsi Domini Advocato, vel Procuratori dicentium pauperem esse.



Pius Quintus, Alexandrinus, de Ghylieris, frater Michaelis antea dictus, Ordinis S. Dominici, presbyter Cardinalis tituli S. Mariae supra Minervam. Creatus septimo Idus Januarii, Coronatus 16. Kalend. Febr. 1566. creavit Cardinales 21. Vixit annos sex, menses tres, dies 23. Obiit Kalen. Maii anno 1572. sepultus fuit in Basilica S. Petri, postea a Sixto Quinto ad sacram Aedem S. Mariae Majoris in sacellum ad Praesepe constructum translatus fuit. Vacavit Sedes dies undecim.

Quod Cardinalibus Congregationis Sanctissimae Inquisitionis Officiales omnes pareant. Et quocumque pro aliis delictis carceratos, & ad d. Officium Inquisitionis delatos, ad eisdem Cardinales remittant, aliorum criminum cognitione suspensa.

Consonus const. 76. Clem. VIII. Sanctissimus, & antea illius Sixtus V. in eius const. 74. eorundem Card. jurisdictionem praescribit.

**S**ANCTISSIMUS D.N.D. Pius divina providentia Papa Quintus, statuit, decrevit, ordinavit, ac mandavit ut negotia fidei omnibus & singulis aliis preferantur, cum fides sit substantia, & fundamentum Christianae Religionis, omnibus & singulis Almae Urbis, ejusque districtus Gubernatori, Senatori, Vicario, Camerae Apostolicae, Auditori, & quibuscumque aliis Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Provinciarum & terrarum suae Sanctitati, & Sanctae Romanae Ecclesiae mediate & immediate subjectarum, ac eorum Locatenensium, officialibus, barisallis, & aliis ministris, necnon aliis locorum Ordinariis, ceterisque magistratibus, officialibus, ac cujuscunque conditionis & status hominibus, in omnibus & singulis terris, oppidis, & civitatibus, ac in tota Republica Christiana existen. sub excommunicationis hanc sententiae, ac indignationis suae Sanctitatis, & aliis arbitrio suae Sanctitatis, & Illustissimorum & Reverendissimorum Dominorum Cardinalium Inquisitorum generalium imponendis & exequendis poenis, ut eisdem Cardinalibus Inquisitoribus, ac eorum praecipis & mandatis in quibuscumque officium S. Inquisitionis concernent. pareant & obediant.

Edita d. Omnes officiales...

§. 1. Reges vero, Duces, Comites, Barones, & quovis alios Principes seculares in Dei nomine rogavit, ut eisdem Cardinalibus Inquisitoribus, eorumque officialibus faveant, auxiliumque præbeant, & à suis magistratibus subditis auxilium præberi faciant in negotiis ad dictum officium spectantibus.

§. 2. Necnon carceratos quoscumque pro quibusvis delictis, & rebus etiam atrocibus apud dictam Inquisitionis officium quomodolibet delatos, vel denuntiatos, suspensa aliorum criminum inferiorum cognitione, ad eisdem Cardinalibus, & Inquisitionis carceres, ibidemque ad criminum totaliter cognitionem & expeditionem retinendos, & postea ad eosdem officiales pro aliorum criminum expeditione remittendos, sine mora transmittant.

II. Quod beneficia curata in Alma Urbe, ejusque districta, proprio examine Cardinalis Vicarii Romani Pontificis, conferantur.

PIVS PAPA QVINTVS, Motu proprio, &c.

§. 1. Cupientes ut beneficia Ecclesiastica curam animatum habentia, maxime in hac Alma Urbe nostra, quæ totius mundi caput existit, & à qua cetera exemplum capere debent, personis dignis, & habilibus, quæ in loco residere, ac curam per se ipsos exercere valeant, juxta sacrorum Canonum decreta, ac examinatorum, & ad ea obtinere idoneis, & habilibus, & per examinatores ad id juxta novissimæ Oecumenici Concilii Tridentini decreta deputatos, repetitis & approbatis conferantur.

§. 2. Tenore præsentium statuimus atque decernimus, quod occurrente vacatione, tam per obitum, quam per resignationem, aut alias quomodolibet beneficiorum Ecclesiasticorum curam, ut præfertur, animarum habentium, in eadem Urbe nostra, ejusque districtu, nulli de eisdem provideatur, aut illa conferantur, aut ad ea instituantur, eligantur, aut alias quovis modo disponatur de eis, per quovis ordinarios collatores, etiam S.R.E. Cardinales, ad quos etiam ratione titularum suorum collatio, institutio, aut quævis alia dispositio spectat & pertinet, nisi is, cui provisio, collatio, institutio, electio, aut quælibet alia dispositio in personam illius facienda sit, per dilectum filium nostrum Jacobum tituli S. Mariæ in Cosmed. presbyterum Cardinalem, de Sabellis nuncupatum, nostrum in dicta Alma Urbe, ejusque districtu Vicarium generalem, proprio examine per examinatores ad hoc deputatos, idoneus & habilis repetitus, & approbatus fuerit.

§. 3. Provisiones, collationes, institutiones, & quævis alias dispositiones aliter factas quibusvis personis, nullas, invalidas, nulliusque roboris vel momenti, ac nullum titulum, etiam coloratum possiden. eis tribuere, sed beneficia præfata, adhuc ut præfertur vacare, & per nos, vel alios, ad quos illorum collatio spectat, personis dignis & habilibus conferri, & de eis disponi posse. Non obstantibus provisionibus, collationibus, & institutionibus, electionibus, & aliis dispositionibus factis, siquæ per quoscumque Judices, &c. sublata, &c. judicari debere, irritum quoque, &c.

§. 4. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, privilegiis quibuscumque, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus concessis & innovatis, ac indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque verborum & tenorum formis latissime extendendis, quibus omnibus, &c. illorum tenores, &c. haberi, specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis & consuetis.

Placet Motu proprio. I.

III. Medici, quæ servare debeant in curatione Infirmorum.

Hic nota quod Medici Hebræi non sunt admittendi ad

curandos infirmos Christianos, ut infra in Greg. XIII. constit. 68. Alias pia, ubi dicitur confisus. servari etiam præcipis. Et insuper recordare quod omnes Medici professionem Fidei facere debent, antequam promoveantur, ut sup. in Pio IV. constit. 88. In Sacrosancta.

PIVS PAPA QVINTVS, Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A.D. 1566.

Supra gregem Dominicum nostræ vigilantie divinitus credidit, vigilis speculatoris, prout nobis desuper conceditur, exercentes officium, ad ea per quæ animarum salutem cum divini nominis gloria consuli valeat, libenter intendimus, ut Christi fideles post baptismum in peccata lapsi, per sacramentum Pœnitentiæ Deo reconciliantur.

§. 1. Sanè cum infirmitas corporalis nonnunquam ex peccato proveniat, dicente Domino languido quem sanaverat: Vade, noli amplius peccare, ne quid deterius tibi contingat, ac propterea provide fel. rec. Innocentius Tertius prædecessor noster Medicis præcepit; ut cum eos ad ægros vocari contingerit, ipsos ante omnia moneant, ut animatum Medicos vocent, ne cum eis hoc in extrema ægitudine constitutis suadetur, in desperationis articulum incidant.

§. 2. Nos igitur volentes hoc tam salutare præceptum nulla temporis præscriptione aboleri, sed semper observari, constitutionem præfata auctoritate Apostolica tenore præsentium innovamus.

§. 3. Et hac nostra in perpetuum valitura constitutione statuimus & decernimus, quod omnes Medici, cum ad infirmos in lecto jacentes vocati fuerint, ipsos ante omnia moneant, ut idoneo confessori omnia peccata sua juxta ritum S. R. E. confiteantur, neque tertio die ultimus eos visitent, nisi longius tempus infirmo Confessor ob aliquam rationabilem causam, super quo ejus conscientiam oneramus, concesserit, & eis per fidem confessoris in scriptis factam constiterit, quod infirmi ut præmittitur peccata sua confessi fuerint.

§. 4. Conjunctos vero, ac omnes familiares & domesticos infirmi in Domino rogamus & monemus, ut de infirmitate Parochum certiores faciant, ac tam Parochus quam conjuncti & familiares præfati infirmum ad confessionem peccatorum suadeant & inducant.

§. 5. Quod si qui Medicorum præmissa non observaverint, ultra pœnas in dicta constitutione contentas, quas incurere declaramus, perpetuo sint infames, & gradu medicinæ quo insigniti erant, omnino priventur, & à Collegio, seu universitate Medicorum ejiciantur, ac pœna etiam pecuniaria arbitrio Ordinariorum, ubi deliquerint, mulctentur.

§. 6. Et ut hæc omnia inviolabiliter observentur, volumus & eadem auctoritate præcipimus & mandamus, ut nullus posthas ubique locorum in medicina doctoretur, aut ei quomodolibet medendi facultas à quovis Collegio & Universitate concedatur, nisi omnia in præfata nostra constitutione contenta, medio eorum juramento coram Notario publico, & testibus observare in eorum manibus, vel Ordinariis juraverint, & de hujusmodi juramento, in privilegio, seu licentia medendi specialis mentio fiat. Quod si Collegia & Universitates præfate non recepto à promovendis juramento hujusmodi, eisdem ad gradum prædictum promoverint, aut eisdem medendi licentiam præstiterint, pœnam privationis facultatis alios ulterius doctorandi incurant.

§. 7. Mandantes in virtute sanctæ obedientiæ omnibus & singulis venerabilibus fratribus, Patriarchis, Prælatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, quatenus in civitatibus & diocesis propriis præfentes nostras literas publicari faciant, ac juramentum prædictum à medicis jam promotis, seu licentiam medendi habentibus, omnibus juris remediis exigant, neque aliquos ad medendum in civitatibus & diocesis prædictis admittant, nisi eis constiterit eisdem juramentum hujusmodi præstiterint, & contumaces, & jurare, ac juramentum hujusmodi jam præstitum exhibere recusantes, gradu Medicinæ, & omnibus

Reges & principes seculares in Dei nomine rogavit, ut eisdem Cardinalibus Inquisitoribus, eorumque officialibus faveant, auxiliumque præbeant, & à suis magistratibus subditis auxilium præberi faciant in negotiis ad dictum officium spectantibus.

A.D.

Beneficia Ecclesiastica curam animatum habentia, maxime in hac Alma Urbe nostra, quæ totius mundi caput existit, & à qua cetera exemplum capere debent, personis dignis, & habilibus, quæ in loco residere, ac curam per se ipsos exercere valeant, juxta sacrorum Canonum decreta, ac examinatorum, & ad ea obtinere idoneis, & habilibus, & per examinatores ad id juxta novissimæ Oecumenici Concilii Tridentini decreta deputatos, repetitis & approbatis conferantur.

Provisiones, collationes, institutiones, & quævis alias dispositiones aliter factas quibusvis personis, nullas, invalidas, nulliusque roboris vel momenti, ac nullum titulum, etiam coloratum possiden. eis tribuere, sed beneficia præfata, adhuc ut præfertur vacare, & per nos, vel alios, ad quos illorum collatio spectat, personis dignis & habilibus conferri, & de eis disponi posse.

Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, privilegiis quibuscumque, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus concessis & innovatis, ac indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque verborum & tenorum formis latissime extendendis, quibus omnibus, &c. illorum tenores, &c. haberi, specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis & consuetis.

Papa subser.

Exordium.

Inno. III. Juste Medicis, ut infirmos sanent, quod vocent Medicos animatum.

Hic Pont. innovat hanc constitutionem.

Et prohibet Medicis ultra tres dies infirmos non confisus curare.

Imbet conjunctis, domesticis & familiaribus præfati infirmum ad confessionem peccatorum suadeant & inducant.

Invenitur hac observare, quando doctorantur.

Ordinarius exigant idem juramentum à Medicis iam promotis, seu licentiam medendi habentibus, omnibus juris remediis exigant, neque aliquos ad medendum in civitatibus & diocesis prædictis admittant, nisi eis constiterit eisdem juramentum hujusmodi præstiterint, & contumaces, & jurare, ac juramentum hujusmodi jam præstitum exhibere recusantes, gradu Medicinæ, & omnibus

bus privilegiis, eisdem Medicis, tam conjunctim, quam  
divisim; eis, & eorum cuilibet concessis per quosvis,  
etiam Romanis Pontifices, p̄sunt, ac ab ingressu Ec-  
clesiæ arceant; donec resipuerint.

*Clausula de  
rogatoria.*

§. 8. Non obstantibus præmissis, privilegiis, indulti-  
literis Apostolicis quibusvis personis, Collegio & Uni-  
versitati, sub quibusvis verborum formis & tenoribus  
concessis, quæ omnia; quoad effectum validitatis consti-  
tutionis nostræ tantum, revocamus, cassamus, & annul-  
lamus, & omnes Principes sæculares, ac alios Dominos,  
& Magistratus temporales rogamus, requirimus, & ob-  
secramus per viscera misericordie JESU CHRISTI, eisdem  
in remissionem peccatorum nihilominus injungentes,  
quod in præmissis omnibus eisdem Patriarchis, Primati-  
bus; Archiepiscopis, & Episcopis assistant, & suum fa-  
vorem & auxilium præstent; ac contrasacientes penis,  
etiam temporalibus afficiant:

*Iussu publi-  
candi.*

§. 9. Volumus autem quod præsentis literæ in Cancel-  
laria, & acie Campi Floræ publicentur, & inter consti-  
tutiones extravagantes perpetuè valituras conscribantur:

*Vide trans-  
umptum.*

§. 10. Et quia difficile foret præsentis ad singula quæ-  
que loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod  
earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus No-  
tarii subscriptis, ac sigillo alicujus Prælati munitis ead-  
em profus fides ubicumque adhibeatur, quæ præsentibus  
adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

*Dat. P. A. t.  
die 8. Martii.  
Publicatio.*

Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die  
8. Martii 1566. Pontificatus nostri anno primo.  
Anno à Nativitate Domini 1566. indict. 6. die vero 11.  
mensis Martii, Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D.  
Pii divina Providentia Papa V. anno 1. retroscripta litera,  
sive Breve, affixa & publicata fuerunt in valvis Cancell. A-  
postolica, & acie Campi Floræ, per me Camillum Cher. Apo-  
stol. Curf.

*Scipio de Obavianis Mag. Curf.*

**I V. Revocatio privilegii quibuscumque concessi, cele-  
brandi Missas vespertino tempore.**

*Consonat Concilium Trident. quo disponitur Missas de-  
bitis horis celebrari in cap. Quanta, sess. 22.*

Quo verò ad celebrationem Missarum ritu Græco & La-  
tino, habes hic infra in constit. 12. *Providentia.*

*Edita A. D.  
1566.*

*Revocatio  
facultatis  
celebrandi  
Missas tem-  
pore vesperti-  
no.*

§. 1. Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster  
Dominus Pius divina Providentia Papa Quintus.  
Ad cujus notitiam pervenit; quod nonnulli Cathedra-  
lium, etiam forsitan Metropolitanarum, Collegiarum, &  
aliarum Ecclesiarum, necnon Monasteriorum, Conventu-  
um, domorum, & aliorum piorum locorum, secularium,  
& diversorum Ordinum, ac Militiarum Regularium Præ-  
lati, Capitula, Clerici, Fratres, alique superiores & per-  
sonæ, antiquum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ ritum in sta-  
tutis Missarum celebrandarum temporibus pervertere sa-  
tagentes, diversas licentias & facultates Missas, quæ me-  
dia nocte, seu in aurora Nativitatis, ac de mane Resur-  
rectionis Domini nostri JESU CHRISTI, & forsitan alia-  
rum festivitatum, juxta prædictum ritum celebrari con-  
sueverant, de sero, etiam forsitan circa solis occasum vigi-  
liæ festivitatum earundem in suis Ecclesiis, & Capellis  
celebrandi, seu celebrari faciendi, ab Apostolica Sede, vel  
ejus Legatis, ac etiam majori Pœnitentiario pro tẽ-  
pore existente variis prætextibus impetraverunt, illisque  
jampridem utuntur. Hoc ab antiquo Catholice Ecclesiæ  
instituto, Sanctorumque Patrum decretis deviare consi-  
derans, ac propterea hunc abusum ab Ecclesia Dei sub-  
movere volens, omnes ac singulas licentias & facultates  
hujusmodi hæcenus, etiam Motu proprio, vel quorum-  
vis, etiam Imperatorum, Regum, & aliorum Principum  
contemplatione; & ex quibusvis causis quomodolibet  
concessas, ac Apostolicas, & alias literas desuper confe-  
ctas, illarum omnium tenores pro sufficienter expressis  
habens, Apostolica auctoritate, ex certa scientia revoca-  
vit, ac omnino cassavit & annullavit.

*Prohibitio se-  
de cetero ce-  
lebrandi*

§. 2. Hac præsentis perpetuè valitura constitutione qui-  
busvis Prælati, Capitulis, Clericis, Fratribus, alisque su-

perioribus, & personis eorundem Ecclesiarum, Monaste-  
riorum, Conventuum, domorum, & aliorum piorum lo-  
corum in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis  
sue, ac perpetuæ suspensionis à divinis pœna districtius  
inhibens; ne deinceps Missas vespertino tempore; hujus-  
modi licentiarum & facultatum, aut alio quovis prætextu  
celebrare, vel celebrari facere præsumant, ac mandas lo-  
corum Ordinariis, ut eandem præsentem constitutionem  
sub prædictis & aliis sibi benevisis penis per quoscumque  
Prælatos, Capitula, Clericos, Fratres, Superiores, & perso-  
nas hujusmodi inviolabiliter observari faciant, contradi-  
ctores quoslibet auctoritate Apostolica compescendo.

*Delegat.  
contrarius*

§. 3. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis consti-  
tutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesia-  
rum, Monasteriorum, Conventuum, domorum, & aliorum  
locorum prædictorum, etiam Juramento, confirmatione  
Apostolica; vel quavis firmitate alia roboratis statutis &  
consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis  
Apostolicis eisdem Ecclesiis, Monasteriis, domibus & lo-  
cis, illotumque Capitulis, Conventibus, Superioribus, &  
personis, ac Ordinibus sub quibuscumque tenoribus, &  
formis, ac tum quibusvis etiam derogatoriis derogato-  
riis, alisque efficacioribus & insolitis clausulis, necnon  
irritantibus, & aliis decretis, etiam ad Imperatoris, Regum,  
Reginarum, Ducum, & aliorum Principum instantiam, aut  
eorum contemplatione, etiam Motu proprio, & ex certa  
scientia, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, &  
innovatis, quibus omnibus ipsa Sanctitas sua, illorum te-  
nores pro expressis habens, specialiter & expressè derog-  
avit; illaque quoad præmissa cassavit penitus, & annul-  
lavit, ceterisque contrariis quibuscumque.

*Forma de  
fictis pub.*

§. 4. Decernens præsentis, & earum copias per aliquem  
ex suis cursoribus in basilicæ Principis Apostolorum de  
Urbe, & Lateran. ac Cancellariæ Apostolicæ valvis affi-  
xas, omnes, cum primum earum notitiam habuerint,  
perinde afficere, ac si illis personaliter intimatæ fuissent.  
Placet, & ita mandamus. M.

*PP. subsc.*

Anno à Nativitate Domini 1566. indict. 9. die vero 29.  
mensis Martii, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D.  
Pii divina Providentia Papa V. anno 1. retroscripta litera  
affixa & publicata fuerunt in locis superscriptis, ut mo-  
dit est, per me Bernardinum Andrentium Apostol. Curf.  
*Scipio de Obavianis Mag. Curf.*

*Publicatio  
29. Martii  
Pont. A. D.*

**Ordinationes circa observantiam divini cultus in  
Ecclesiis, & venerationem Festivitatum, Nec-  
non & contra Simoniacos, Blasphematores, So-  
domitas; & Concupinarios.**

**V.**

*Quoad primam partem hujus constit. habes etiam Con-  
cil. Trid. sess. 22. in cap. 1. post Canones, & sess. 25.  
post primum decretum.*

Contra verò Simoniacos vide constit. 3. Jul. I I. *Cum  
ritum*, sup. ubi plenè notavi. Contra Blasphematores  
vide constit. 7. Leon. X. *Superius*, & constit. 25. Jul. III.  
*In multis*, sup. Contra Sodomitas autem vide eandem  
bullam Leon. X. & aliam hujus Pont. num. 72. *Hor-  
rendum*. Et contra Concupinarios attende d. constit. 14.  
Leon. X. & Concilium Trid. sess. 25. cap. 14.

**PIVS EPISCOPVS, Edita A. D.  
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam. 1566.**

Cum primum Apostolatus officium divina nobis dif-  
positione commissum suscepimus, statim omnem tur-  
bam, & cogitationem nostram in dominici gregis fidei  
nostræ crediti salute desiximus, & Christi fideles Deo ju-  
vante ita dirigere statuimus, ut à vitis & peccatis abstin-  
erent, iter, quod ad vitam æternam ducit, insisterent.

*Exordium.*

§. 1. Cum autem ad omnia, quæ divinam majestatem  
aliquo modo possent offendere movenda, mentis nostræ  
aciem intenderimus, ea primum, & sine mora emendare  
decevimus, quæ Deo præter cetera displicere, & ita ejus  
provocare, cum divinæ docent scripturæ, tum gravissima  
exempla declarant, nempe divini cultus neglectum, simo-  
niæ labem, blasphemie crimen, & libidinis naturæ con-  
trariæ vitium execrandum, propter quæ populi & natio-  
nes

*Causa hujus  
constit.*

nos bellorum, famis, & pestilentiarum calamitatibus iuxta Dei ultionem sepe prestantur. Etiam enim contra eos, qui tam gravia crimina commiserint, tamen à predecessoribus nostris constitutiones editæ fuerunt, tamen quis parùm est leges edere, nisi sint qui eas debitis temporibus exequantur.

§. 1. Idcirco ne qui forsitan ex tolerantia sperare impunitatem audeant, scientes plerisque poenarum gravitate magis quam Dei timore arceri solere a voluntate peccandi, omnes & singulas sententias, censuras, & poenas contra eos, qui talia deliquerint latas confirmamus, & Apostolica auctoritate innovamus, nec de earum rigore quicquam relaxamus, admonemusque eos qui talia perpetrare veriti non fuerint, non solum subituros eas poenas quæ sacris sunt Canonibus constitutæ, sed eas etiam quas leges civiles comminantur, & nostri quoque arbitrii discretio pro personarum qualitate constituet.

§. 2. Mandantes Civitatum, & locorum statum nostris Ecclesiasticis pro tempore Ordinariis, & Gubernatoribus, illis quidem sub poena suspensionis à divinis, his vero sub poena excommunicationis latæ sententiæ, ut quos debitum Deo cultum in Ecclesiis non tribuere, aliique nefandis criminibus pollutos esse competeriat, comprehendere curent poenis afficiendos competentibus. Scituris etiam ipsis Judicibus, quod si post hanc nostram constitutionem in castigandis hujusmodi delictis negligentes fuerint, primum quidem Dei omnipotentis iudicio obnoxii erunt, deinde nostram quoque incurrant indignationem. Ut autem poenarum certitudo cunctis facilius innotescat, nonnullas hic duximus exprimentas, aliis nihilominus contra hujusmodi criminum reos à jure statutis in suo robore manentibus.

§. 3. Ut igitur Deo Optimo Maximo, Gloriosæ Virginis, & Sanctis omnibus debitus honor deferatur, Gregor. X. predecessoris nostri constitutionem innovantes, ac statuta in Tridentino Concilio observari volentes, statuimus & ordinamus, ut ad Ecclesias sit humilis & devotus ingressus, quieta conversatio, devotis orationibus, insistant, & omnes genibus flexis sanctissimum Sacramentum adorent, ad nomen J E S U C H R I S T I Domini nostri, cum exhibitione reverentiæ caput inclinent, nullus in dictis Ecclesiis seditionem faciat, tumultum excitet, clamores moveat, impetumve committat, cessent vana, foeda, & profana colloquia, risus immoderati, & strepitus omnes judiciorum, & alia quæcumque quæ divinum officium perturbare possunt. Nullus intra Ecclesias deambulare audeat sive præsumat, dum celebrantur sacra Missarum mysteria, & alia divina officia. Qui vero prædicta petulant animo contempserint, præter divinæ ultionis acrimoniam nostri quoque arbitrii poenas incurrant, quæ omnia locorum quoque Ordinarii in suis Ecclesiis faciant observari. Quicumque vero in Ecclesiis, dum ibi sacrificium Missæ, & divina celebrantur officia, aut verba Dei prædicantur, deambulare, vociferari, aut verso tergo ad sanctissimum Sacramentum irreverenter sedere, aut aliquid quod scandalum generet, aut divinæ perturbet officia, facere præsumperit, poenam viginti quinque ducatorum incurrat, præter alias arbitrio nostro imponendas, & moderandas poenas, & qui non habebit in ære, luet in corpore, aut exilio muldabitur. Qui vero in Ecclesiis cum mulieribus impudicis, sive etiam honestis colloquium scurrile habuerit, aut alios inhonestos actus fecerit, viginti quinque ducatorum poenam incurrat, & carceris per mensem. Qui in Ecclesiis, ut supra, obscœnis & inhonestis verbis aut signis usus fuerit, aut alia foeda colloquia cum personis quibuscumque habuerit, decem aureorum poena muldatur, aut alias corporaliter puniatur. Mandamus præterea omnibus & singulis Cathedralium, Collegiarum, & Parochialium Ecclesiarum Capitulis, Rectoribus, Vicariis, Sacristis, Ostiariis, & aliis ipsarum custodibus, quatenus præfatos omnes in Ecclesiis delinquentes admoneant, & ut in eis vetita fieri non permittant, vel saltem ipsis Ordinariis, vel Officialibus nostris puniendos deferant: quod si facere neglexerint, poenam duorum aureorum vice qualibet incurrant.

§. 4. Pauperes quoque mendicantes, seu elemosynas petentes per Ecclesias tempore Missarum, Prædicationum, aliorumque divinorum officiorum ire non sinant, sed eos

ad valvas Ecclesiarum stare faciant, sub poena duorum aureorum Capitulis insignitis pro qualibet vice, nisi eos ejici curaverint, & parochis dimidii aurei. Religiosi etiam claustralibus, sive Regularibus præcipimus in virtute sanctæ obedientiæ, ut in Ecclesiis suis deparent aliquem, qui tales ejiciat, & si negligentes fuerint, gravissimè ab ordinario corripiantur, quod si illi parète recusaverint, gravissimas poenas incurrant, & pro qualitate personarum, etiam corporaliter puniantur arbitrio nostro, sive superiorum.

§. 5. Et ut in Ecclesiis nihil indecens relinquantur, idem provideant, ut capse omnes, & deposita, seu alia cadaverum conditoria super terram existentia omnino amoveantur, prout alias statutum fuit, & defunctorum corpora in tumulis profundis infra terram collocentur.

§. 6. Et ut in diebus festorum observatio ad Dei cultum maxime pertineat, & in lege divina præcipiatur, cupientes abusus pravorum, qui ex eorum inobservantia invaluerunt, omnino corrigere, & antiquorum Canonum statuta renovantes, mandamus, ut omnes dies Dominici, & præcipue in honorem Dei, & Mariæ Virginis, Sanctorum Apostolorum feriat, cum omni veneratione observentur, omnes in diebus præfatis Ecclesias frequentent, divinis officiis devotè intendant, ab omni illicito & servili opere abstineant, mercatus non fiant, profanæ negotiationes & judiciorum strepitus conquiescant. Qui vero in diebus præfatis opus aliquod illicitum fecisse deprehensus fuerit, præter divinam ultionem & amissionem animalium, quibus ad vecturam utetur, etiam graves poenas incurrat arbitrio nostro, seu Vicarii nostri in Urbe, in aliis autem locis arbitrio Ordinariorum, vel aliorum Magistratum, ita ut præventioni locus sit. Quibus omnibus districtè præcipimus, ut hæc diligenter observari procurent, illas etiam festivitates, quæ juxta consuetudinem locorum solemniter celebrari consueverunt, juxta laudabilem consuetudinem debita cum reverentia observari faciant, sub poenis arbitrio ipsorum imponendis & moderandis.

§. 7. Et ut Simoniacæ pravitate labes prorsus aboleatur, constitutiones antecessorum nostrorum contra Simoniacos editas, & præsertim Pauli II. inviolabiliter observari mandamus, & delinquentes tam in sacrorum ordinum receptione, quam in beneficiorum assecutione, statutis etiam inferius poenis nostra auctoritate affici volumus. Quicumque igitur detestabile etimen Simoniacæ pravitate commisisse convictus fuerit in consequendis ordinibus, eo ipso sit ab illorum executione per decennium sine spe dispensationis suspensus, & per annum carceribus mancipetur. Qui dignitates Ecclesiasticas simoniacè acquisiverit, illis sit ipso jure privatus, & in futurum inhabilis ad eas, & quascumque alias obtinendas. Qui beneficium aut officium Ecclesiasticum simoniacè adeptus fuerit, illis similiter sit ipso jure privatus, & ad fructuum omnium, quos perceperit, restitutionem teneatur, & perpetuè sit inhabilis ad ea, & quæcumque alia beneficia Ecclesiastica obtinenda. Si quis autem tale crimen pluries commisisse convictus fuerit, præter supra dictas poenas, etiam corporaliter puniatur, & ab ordinibus Ecclesiasticis degradatus à fidelium consortio ejiciatur. Qui vero ordines & beneficia simoniacè contulerint, poenis à jure statutis puniantur, cujuscumque gradus, conditionis, & dignitatis, etiam si Episcopi, Archiepiscopi, vel majores fuerint.

§. 8. Caveant præterea quicumque, ne in Sacramentorum exhibitione Simoniacum aliquid faciant, alioquin gravissimè puniantur per locorum Ordinarios, qui hujusmodi criminis reos cum maxima severitate coercere procurent, juxta Concilii Tridentini statuta.

§. 9. Ad abolendum verò nefarium, & execrabile blasphemæ scelus, quod in antiqua lege Deus morte puniit, nunc autem propter nimiam Judicium in puniendo segnitiam, vel potius desuetudinem, supra modum invaluit, Leonis X. predecessoris nostri in novissimo Lateranensi Concilio statuta innovantes: Decernimus, ut quicumque læsus Deum, & Dominum nostrum J E S U C H R I S T U M, vel Gloriosam Virginem Mariam ejus genitricem

innovatio  
quorum  
pari con  
inobedi  
nisi hinc  
fit.

mandatum  
quendi  
ac consili

visi cul  
obseru  
in Eccle  
ab omni  
tinentur,  
unitate  
que poenis  
descripsit  
sunt.  
a hoc vide  
mul. Trid.  
f. 11. pri  
m. d. ca.  
post ca.  
m.

pauperes in  
Ecclesiis  
elemosynas  
petere non per

missorum,  
dum dicitur  
refractoribus  
officia.

Cadaverum  
capse in Ec  
clesiis super  
terram exi  
stent. amov  
uantur.  
Missa quoque  
omnino obser  
vantur.  
Ad hoc be  
nes Concil.  
Trid. sessio 1.  
post p. 116.

Simoniaco  
rum poenis  
Ad hoc vide  
consilium. c. 11.  
in rubr.

Simoniæ sa  
cramentum illi  
severissimè  
punietur  
juxta Statuta  
in C. Trid.  
de quibus in  
rubr. Blas  
phemiam  
panda.  
Alia videt  
supra in d. 11.  
indictio in  
rubr.

PIVS QVINTVS.

genitricem expresse blasphemaverit, pro prima vice poenam viginti quinque ducatorum incurrat: pro secunda, poena duplicabitur, pro tertia autem centum ducatos solvet, & ignominia notatus exilio multabitur. Qui vero plebeius fuerit, nec erit solvendo, pro prima vice manibus post tergum ligatis ante fores Ecclesie constituetur per diem integrum, pro secunda fustigabitur per Urbem, pro tertia lingua ei perforabitur, & mittetur ad triremes. Quicumque clericus in hoc blasphemie crimen incurrit, pro prima vice fructibus unius anni omnium & quorumcumque beneficiorum suorum, pro secunda beneficiis ipsis privetur, pro tertia omnibus etiam dignitatibus exutus deponatur, & in exilium mittatur. Quod si clericus nullum obtinuerit beneficium, poena pecuniaria vel corporali pro prima vice puniatur, pro secunda carceribus mancipetur, pro tertia verbaliter degradetur, & ad triremes mittatur. Qui reliquos Sanctos blasphemaverit, pro qualitate blasphemie, atque personarum, arbitrio Judicis puniatur.

Sodomitarii poena. Vid. citat. in rubr.

Concubinarios poena. Vid. ibid.

Procedatur contra praedictos, etiam per secretam denuntiationem.

Calumniosae denuntiationes poena.

Poenae applicentur hic.

Iussu praedicti observandi.

Clausula derogatoria.

Idem adhibenda transumptis.

Quibus poenalis.

§. 11. Si quis crimen nefandum contra naturam, propter quod ira Dei venit in filios diffiditiae, perpetraverit, Curia seculari puniendus tradatur, & si clericus fuerit, omnibus ordinibus degradatus simili poenae subiciatur.

§. 12. Monemus praeterea omnes locorum Ordinarios, & in virtute sanctae obedientiae eis praecipimus, ut statuta Tridentini Concilii contra concubinarios, tam clericos quam laicos edita, districte faciant observari, redditori Deo, ac nobis, si id omiserint, rationem.

§. 13. Et ut praemissorum delictorum simoniae, blasphemiae, ac stupri nefandi notitia facilius habeatur, volumus quod in singulis casibus, non solum per accusationem, & inquisitionem, sed etiam ad simplicem & secretam denuntiationem procedatur per quoscumque Judices, alias tamen de jure competentes, tam ratione delicti quam personarum, ita quod inter eos locus sit praeventioni.

§. 14. Monemus praeterea omnes & singulos, ut solum Dei timorem praeculis habentes, & non alia animi prava affectione ducti, culpabiles tantum deferant, innocentes non vexent. Quod si aliqui ex calumnia alios denuntiassent comperti fuerint, eos ad poenam talionis teneri volumus & mandamus.

§. 15. Multae autem pecunariae applicabuntur pro duabus partibus locis piis arbitrio nostro in Urbe, extra urbem, Ordinariorum: pro tertia accusatori qui delinquentes detulerit.

§. 16. Mandamus autem Principibus, Comitibus, & Baronibus omnibus, S.R.E. feudatariis, sub poena privationis feudorum, quae ab ipsa Ecclesia Romana obtinent. Reliquos vero Principes Christianos, & Terrarum Dominos hortamur in Domino, & in virtute sanctae obedientiae mandamus, ut pro divini nominis reverentia & honore praenissa omnia in suis dominiis, ac Terris exactissime servari faciant, uberrimam ab ipso Deo mercedem pro tam bonis operibus recepturi.

§. 17. Non obstantibus quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac exceptionibus, privilegiis, indultis, facultatibus, & literis Apostolicis quibusvis Capitulis, Conventibus, Militibus, Ordinibus, & personis, cujuscumque qualitatis & conditionis existentibus, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, in genere vel in specie, etiam Motu proprio & aliis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 18. Volumus autem quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis & sigillo alicujus Praelati munitis eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

§. 19. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae innovationis, relaxationis, admonitionis, confirmationis, mandati, statuti, decreti, ordinationis, praeccepti, monitionis, voluntatis, & derogationis in-

fringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac B. Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1566. Kal. April. Pontificatus nostri anno 1.

Dat. P. A. die 1. April.

Confirmatio constitutionis a Paulo IV. editae circa Judaeorum vivendi modum. Et declaratio signi glauci coloris in Statu Ecclesiastico ab eis deferendi.

VI.

Hae bulla est a successoribus Pont. confirmata, ut notavi sup. in ipsius Pauli IV. constit. 3. Cum nimis, sup. ubi alia indicavi de materia Judaeorum.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Edita 1566.

Romanus Pontifex Christi Vicarius in terris nonnumquam ea quae pro zelo religionis a ceteris Romanis Pontificibus praedecessoribus suis concessa dicuntur, ut illibata persistant, approbat & confirmat, prout in Domino conspicit salubriter expedire.

Enodiam.

§. 1. Dudum fel. rec. Paulus Papa IV. praedecessor noster, zelo fidei Christianae motus certum modum vivendi & habitandi Judaeis praescripsit, prout in quadam ejus constitutione, cujus tenor sequitur, & est talis, videlicet: Paulus Episcopus servus servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam. Cum nimis absurdum, &c.

Paul. IV. edidit bullam in rubr.

Omititur tenor illius constit. quia habes supra.

§. 2. Nos igitur cupientes, ut constitutio, statuta & ordinationes hujusmodi perpetuis futuris temporibus observentur, Motu proprio & ex certa nostra scientia, & non ad alicujus alterius nobis super hoc oblatam petitionis instantiam, sed ex mera nostra deliberatione, constitutionem, statuta, & ordinationes hujusmodi, & prout illa concernunt omnia & singula in dicti praedecessoris literis contenta, & inde secuta quaecumque, auctoritate Apostolica praesentium tenore approbamus, innovamus, & confirmamus, & robur perpetuae firmitatis obtinere decernimus, volumus, & sub interminatione divini iudicii praecipimus & mandamus, & omnia in posterum observari firmiter, non solum in terris & dominiis nobis subiectis, sed etiam ubique locorum.

Hic Pius innovat & approbat.

§. 3. Et ad omnem circa colorem birreti per masculos, & signi per feminas, deferendum hujusmodi submovendam hesitationem declaramus dictum colorem esse, qui vulgo giallo dicitur.

Signum deferendum a Judaeis declarat.

§. 4. Mandantes in virtute sanctae obedientiae omnibus, & singulis venerabilibus fratribus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis & Episcopis, quatenus in civitatibus & diocesis propriis praesentes nostras literas publicari & observari faciant.

Hae poenae auri sunt Ordinarii.

§. 5. Et omnes Principes saeculares, & alios dominos, & magistratus temporales rogamus, requirimus & obsecramus per viscera misericordiae Jesu Christi, eisdem in remissionem peccatorum nihilominus injungentes, quod in praemissis omnibus eisdem Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis assistant, & suum favorem & auxilium praestent, ac contrafacientes poenis etiam temporalibus afficiant.

Observant poenis a Principibus.

§. 6. Non obstantibus omnibus quae idem Paulus praedecessor in supradictis literis voluit non obstat, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis per recol. mem. Pium Quartum Romanum Pontificem praedecessorem nostrum, & eisdem Apostolicam, etiam forsan consistorialiter, ac per viam generalis legis & statuti, ac in vim stipulati contractus, ex quavis, etiam urgentissima & onerosa, ac Motu proprio, & ex certa scientia, & de Apostolica potestate plenitudine, etiam cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque & aliis decretis quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, etiam si in eis disponeretur & caveretur expresse, quoad delationem birreti glauci coloris hujusmodi in itinere, ac quod non ut praemittitur, in loco clauso habitare tenerentur,

Contrarii derogat.

tenerentur, & quod bona illa usque ad certam sum-  
mam acquirere, ac societatem cum Christianis super re-  
bus ad annonam spectantibus habeat, ac conversationem  
cum eisdem Christi fidelibus habeat, ac pignora alias  
quam praescripto modo distrahere, ac plures Synagogas  
retinere possent indulserit, aut alias quomodolibet eis  
dictas literas Pauli praedecessoris in favorem Hebraeo-  
rum praedictorum limitaverit. Quibus omnibus, etiam si  
pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque  
totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indivi-  
dua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas  
generales, idem importantes mentio, seu quavis alia ex-  
pressio habenda, aut alia exquisita forma servanda foret,  
& in eis caveatur, quod nullatenus derogari possit, il-  
lorum omnium tenores praesentibus pro sufficienter ex-  
pressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, nec-  
non modos & formas ad id servandas pro in individuo ser-  
vatis habentes, harum serie specialiter & expresse dero-  
gamus. Et literas ejusdem Pauli praedecessoris, & omnia  
in eis contenta observari in omnibus & per omnia man-  
damus, perinde ac si literas Pii similiter praedecessoris  
nostri non emanassent, aut si aliquibus communiter vel  
divisim ab eadem sit Sede indultum quod interdici, sus-  
pendi, vel excommunicari non possint per literas Aposto-  
licae Sedis, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad ver-  
bum de indulto hujusmodi mentionem.

§. 7. Volumus autem, quod praesentes literae in Cancel-  
laria, & acie Campi Florae publicentur, & inter constitu-  
tiones extravagantes perpetuo valituras conscribantur.

§. 8. Et quia difficile foret praesentes ad singula quaeque  
loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earum  
transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii sub-  
scriptis, ac sigillo alicujus Praelati munitis eadem prorsus  
fides ubicumque adhibeatur, quae praesentibus adhibere-  
tur, si forent exhibitae vel ostensae. Nulli ergo, &c.

Datum Rom. apud S. Petr. anno Incarnat. Dominicae  
1566. 15. Kalen. Maii, Pontific. nostri anno primo.

Anno a Nativitate D. N. Iesu Christi 1566. indit. 9.  
die vero 1. mensis Maii, Pont. Sanctiss. in Christo Patri, &  
D. N. D. Pii divina Providentia Papa V. anno 1. retroscri-  
pta litera affixa, & publicata fuerunt in locis retroscriptis,  
per nos Scipionem de Orlavianis, & Ioan. Andream Paniz-  
cam Apostolicos Curf.

Camillus Cber. Mag. Curf.

VII. Contra impediētes, aut non subvenientes Nautis  
& aliis naufragium patientibus in locis S. R. E.  
mediatē vel immediatē subiectis. Bonorumque  
naufragantium occupatores. Et Communitates,  
ac Barones, & Dominos eos non capientes.

Generalem sanctionem in surripientes bona Christiano-  
rum ubique naufragata, habes in Bulla quotannis in  
die Cena Domini legi solita, de qua vide in Pauli V.  
const. 63. Pastoralis. Specialem vero pro Regno Bri-  
tannia, lege sup. in const. 1. Honoris II. Charissimus.

Auxiliatoribus autem, quid de bonis recuperatis debeat-  
ur, videre est sup. in Pauli III. const. 42. Accipimus.

P I V S P A P A Q V I N T V S,  
Manu proprio, &c.

Cum nobis ex parte dilecti filii Martini de Ayala Ro-  
mae commorantis, Consulis, protectoris & defensoris,  
& generalis procuratoris in rebus maritimis & mercan-  
tilibus, Nation. Hispanorum, Neapolitanorum &  
Sicilorum, Mediolanensium, caeterorumque subditorum  
charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum,  
ac utriusque Siciliae, &c. Regis Catholici in Alma Urbe  
nostra, ac Ripis & Portibus Terrarum & locorum S. R.  
E. subditorum expositum fuerit, non sine maxima no-  
stra dispendio, quod retroactis temporibus cum maxi-  
mo damno & periculo miserorum nautarum & mercium

Bullarii Magni Tom. II.

conductorum naves & navilia diversis mercibus onudas  
propter maris infortunium in dictis portibus, fugam-  
que ab infidelibus & aliis inimicis arseptam, aliosve in-  
opinatos casus, ob quos nonnulli naves & navilia defec-  
erunt, & ab eorundem inimicorum constibus evasi-  
sunt, eorumque personas navibus & mercibus in eis  
conductis omissis, in terra, aliique periti in mari salvas  
effecerunt, naufragia passi fuerunt in portibus, plagis,  
& ripis locorum maritimarum praedictae S. R. E. non si-  
ne maximo damno patronorum naviliorum, & navium  
praedictarum, ac mercium conductorum, & detrimentis  
Terrarum & locorum dictae S. R. E. ad quae praedictae  
naves & navilia cum suis mercibus sepius tendebant, &  
ibidem in beneficio & abundantia ipsarum terrarum ex-  
ponenda erant, & quod occurrentibus ad loca praedicta  
nautis & conductoribus mercium praefatarum pro salute  
eorum, necnon navium & mercium ipsarum nanciscen-  
da, existimantes se securos esse, expectant. inter Christia-  
nos & amicos consequi opem, & favorem fratrum ami-  
cabilem, prout ratio & aequitas id postulant, & prout in  
aliis locis in similibus infortuniis sit, per dictorum loco-  
rum maritimarum incolas & habitatores, ac officiales,  
non solum penes eos non repererunt auxilium praefat-  
um, quinimmo majus impedimentum, quia contra om-  
ne jus divinum & humanum addendo talibus naufragium  
patientibus damnum damno, & afflictis afflictionem, cum  
maxima Dei & nostra, ac proximi offensa, ab eisdem ha-  
bitatoribus & officialibus terrarum praefatarum damnum  
& tribulatio illata fuit, etiam cum minis & comminatio-  
nibus, & illi naufragantes ab eisdem eorum bonis &  
mercibus, quas domino permittente a tali infortunio li-  
berarunt, & liberabant, animo diabolico, & perverso  
privati fuerunt, dicta bona & merces occupando & de-  
tinendo, ac si essent infidelium. Barones, dominique  
temporales, & Ecclesiastici officiales talium locorum  
sub praetextu naufragii, & specie praetensionis, ac directi  
juris, illa ad se spectare & pertinere assererant, usurpan-  
do dictas naves & navilia, mercesque quas auferunt a  
propriis patronis, in scandalum, perversum & iniquum  
exemplum, quod non solum repugnat Religioni Chri-  
stianae, praesertim in Terris S. R. E. hujusmodi, quae om-  
nes ad se venientes benigne amplectitur, verum etiam  
contra omnem humanam & civilem legem, & juris  
aequitatem, mentemque nostram, quae est ut omnes Chri-  
sti fideles, qui in dictis terris S. R. E. contractabunt, sine  
patroni suorum bonorum, de illisque possint libere dis-  
ponere, sintque bene & amicaliter tractati, & non de-  
beant modo aliquo vexari nec molestari.

§. 1. Quapropter nos praedecessorum nostrorum vestigiis  
inhazendo, volentes praemissis occurrere, damnisque  
& scandalis, ne veniant, quantum possumus obviare, Mo-  
tu simili, &c. auctoritate Apostolica, & de certa nostra  
scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine ad per-  
petuam rei memoriam statuimus & ordinamus, firmiter-  
que & inviolabiliter observari mandamus in virtute san-  
ctae obedientiae, & sub excommunicationis, necnon decem  
millium ducatorum auri largorum, Camerae Aposto-  
licae applicandorum poenis, quatenus in Urbe Roma, suis-  
que portibus & ripis, ac Civitate Anconitana, suisque  
omnibus & singulis Civitatibus, Terris, Castris, ripis,  
portibus, & plagis, tam versus Adriaticum mare dictae Sa-  
ctae Romanae Ecclesiae mediatē vel immediatē subiectis,  
& etiam Praelatorum, Dominorumque temporalium, &  
Baronum dictarum terrarum, in quibus est commercium  
maritimum, persona aliqua, cujuscumque gradus Ecclesia-  
stici vel saecularis, communiter vel divisim, officialis, aut  
privatus, & praesertim Ostien. & Portuen. Episc. & quo-  
rumcumque aliorum Cardinalatus honore fulgen. desuper  
non audeat vel praesumat, aut permittat praebere impedi-  
mentum, aut genus aliquod molestiae praestare dictis nau-  
tis, & mercium conductoribus, subditis praedicto Regi  
Catholico, & aliis quibuscumque & cujuscumque natio-  
nis, qui cum bono & iniquo tempore infortunium, aut  
naufragium patientur in dictis ripis vel prope Ripas, aut  
intra mare, seu in aliqua parte illius, aut portibus, seu pla-  
gis (quod Deus avertat) aut quovis alio voluntario, neces-  
sitate, infortunato, aut pacifico modo eos inibi applicare  
contingit.

Hicideo Pst.  
punas impo-  
nis impedi-  
tibus nau-  
fragium pa-  
tientibus. &c.  
& naufr-  
gantes beni-  
gnd tractari  
praecipit.

contingat, in quamcumque ripam, portum, aut plagam dictarum Terrarum S. R. E. huiusmodi, quinimo illi favore & ope gratiose recipiantur, & benigne tractentur, restituendo, & restitui faciendo res & bona eorum in talibus nauibus conducta, si ea per aliquem, vel aliquos detineri, & occupari contingat, & in posterum occupabuntur, & detinebuntur, liberè, absque eo quod eos ad solvendum iura aut aliquid aliud cogant & compellant, ad effectum ut stante huiusmodi bona comportatione, eorum querelæ cessent, & illi libentiori animo conducant ad loca præfata se & eorum merces.

*Commissarii & Consulem deputat pro recuperatione huiusmodi bonorum.*

§. 2. Et licet alias fel. rec. Paulus Papa III. & Julius etiam Tertius prædecessores nostri per eorum Motus proprios, & literas in forma Brevis, vel alias concesserant dicto Martino Consuli auctoritatem recuperandi, & liberè recipiendi nauilia, naves, & merces naufragium passas, ac dictis subditis nostris, & illas propriis patronis restituendi, & restitui faciendi ab illis personis illa occupantibus, propterea approbando, & confirmando dictum Breve, & Motus proprios, omnesque alias patentes, & concessiones, tam Apostolicas quam Reglas quomodolibet emanatas & concessas, ac in illis contenta, & inde secuta quæcumque illis in suo robore permanentibus, & quæ sub dictis pœnis inuolabiliter observari mandamus, ipsam Martinum in naufragiis Commissarium generalem deputamus, non obstant, quacumque concessione, ordinatione, decreto in contrarium forsan emanato, quacumque via & modo, & ad instantiam quarumvis personæ aut personatum, cuiuscumque status, gradus, & conditionis existens, quarum tenores pro plenè & sufficienter expressis haberi volumus, ac si de verbo ad verbum inserti essent, quibus expressè derogamus, per præsentem concedimus & impartimur facultatem & auctoritatem dicto Martino Consuli, ut ipse tanquam talis Consul & Protector, ac generalis Procurator & defensor nationum præfatarum, representando personas interesse habentes in talibus nauiliis, nauibus & mercibus, & tanquam persona legitima possit per se, suosque ministros in societate dictorum patronorum præsentibus, aut illis absentibus, etiam ipsi patroni in absentia dicti Martini Consulis, suorumve ministrorum & deutorum, conjunctim vel diuisim possint exigere, recuperare nauilia, naves, ac merces præfatas naufragium passas, siue derelictas, in mare aut extra mare, aut in aliqua illius parte, portibusque & plagis atque tipis, alioque quouis loco ubi reperientur.

*Solvantibus, aut recuperantibus illa præcipitur disponere infra 4. Commissario & Consule.*

§. 3. Et quia evenire solet, quod tales naves & nauilia, ac merces in eis conductæ non sunt propriæ, aut patronorum talia nauilia conducentium, seu patronatum, aut ea assurantibus interessati sunt, volumus etiam quod si patroni & nautæ, seu aliæ personæ salvas effecerint, aut recuperaverint dictas merces, vel earum partem, seu nauilia præfata, non possint modo aliquo de eis disponere absque nutu & voluntate dicti Martini Consulis, qui solet inquirere debeat de meribus salvis & perditis usquequo veritatem omnino comperiat, ad hoc ne sub prætextu naufragii, aut projectionis mercium in mare, interesse habentes modo aliquo damnificati aut defraudati, seu suis privati existant. Et insuper quod omnes & singuli quacumque nauium, cuiuscumque generis patroni debeant, & teneantur cum omni diligentia salvare & custodire bona quæcumque per eos conductæ & naufragantia, neque illa tanquam perditâ dimittere, sed ipsum Consulem pro opportuno remedio certiorare in beneficium, & salvationem ipsorum bonorum naufragantium, ita quod ipsi patroni, siue nautæ deficientibus in aliquo præmissorum, naufragia huiusmodi, & damna quæcumque, & exinde provenientia ipsorum patronorum culpæ impurentur, & ad interesse ac damna teneantur. Ac si contingat ab aliqua persona, seu personis cuiuscumque status, gradus, ordinis, & conditionis existens, & nostram monitionem huiusmodi ignorans, in toto, vel in parte detinere, merces, res & bona aliqua in eis conductâ furtivè & coactè, vel prætextu præfationis naufragii, vel alio quocumque modo, eadem nihilominus dictus Martinus Consul recipere, exigere, & recuperare, & a detinentibus personis illa dictis patronis ad quos ea de jure spectant & pertinent, restitui facere absque aliqua exactio-

ne, seu detractione, prætextu dictæ præfationis, aut quavis colore, seu solutione aliquibus personis Ecclesiasticis vel secularibus, Baronibus, Comitibus, aut trium Capitaneis, Castellanis, Gubernatoribus, Commissariis, seu cuiuscumque alteri cuiuscumque conditionis, præfationis, & status sit, faciendâ, cui Consuli compellendi, & restitui, ac castigari faciendi tales usurpatores, & detentores, plenam & liberam facultatem, & auctoritatem concedimus.

§. 4. Quibus personis expressè in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœnis præfatis mandamus quatenus dimittant & sinant præfatos patronos nauium & navillorum nationum præfatarum, & quacumque aliarum, dictumque eorum Consulem, & Ministrum, seu Ministros illa omnia recuperare, & alias de eorum nauibus, nauiliis, mercibus, & bonis conductis, etiam derelictis, & iis tam per mare vagantibus, quam prope terram, & ripâ consistentibus liberè disponere absque aliqua molestia vel impedimento illis directè vel indirectè præstan. nec debeant se intromittere in dictis naufragiis, nec naufragio præfato, nisi in eo ad quod per dictos patronos, Consulem & Ministrum erunt requisiti & vocati pro eorum ope & favore, nec sub aliquo prætextu, vel colore dicto Martino Consuli, aut ejus Ministris, seu deputatis præfatis in libero exercitio sui officii generalis Consulatus, & Commissariatus huiusmodi, & ad illud spectant, aliisque supra dictis aliquod impedimentum, molestiam, aut perturbationem præstant, seu præstari permittant: quinimo ei & eis omne auxilium & favorem in præmissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna, ad quæ præfati nostri subditi quotiescumque pro parte dictorum Consulis ac Ministrorum, in licitis & honestis erunt requisiti, præstare teneantur, quibus, eis videlicet qui à dicto Martino Consule, & Ministris vocati erunt, ad recuperationem adjuverint, per dictum Consulem, expensis rerum liberatarum, in quarum beneficium elaboraverint, in laboris subsidium dabitur quod justum & honestum erit, & eidem Consuli videbitur, quod erit juxta meritum illorum, qui in salvandis huiusmodi rebus & bonis inter- venerint, licet fraternitatis charitas in talibus calamitosis eventibus eos ad id obliget atque cogat.

*Baronibus, que & Gubernatoribus, ac aliis, præmissis, dem Consul, auxilium præstant.*

§. 5. Et ut Christi fideles ad præmissa alticiantur, aut naufragium huiusmodi patientibus ab eis propiora subsidia præbeantur, omnibus & singulis utriusque sexus Christi fidelibus, qui auxilium, consilium, & favorem naufragium patientibus in reparacione & conservacione suorum bonorum præstiterint, decem annos & totidem quadragenas de iniquitate eis penitentis in Domino relaxamus.

*Et auctoritate, dantibus, indulgentiam, concedit.*

§. 6. Mandantes dictis nostris subditis, tam Civitatis Verulæ, & Ostiæ, Porti, & Neptuni, ac Pilotis illarum, ac etiam Anconæ, ac habitatoribus omnium Terrarum, Riparum, Portuum, & Plagarum, necnon patronis, & nautis nauium, navillorum, trium, biremiumque Capitaneis, & barcharum conductoribus & piscatoribus, ac aliis quibuscumque personis existentibus & habitantibus in aut prope, vel ubi talia naufragia accidere contingat, sub pœna solutionis tanti quanti bona naufragata valuerint, & quæ ob defectum adiutorii amitterentur, quatenus illic postquam à patrono, Consule, aut deputatis vocati fuerint, occurrant, & festinanter accedant cum eorum barchis ac triremibus, & biremibus, ad adjuvandum & salvandum ea omni cum diligentia, ac si eorum propria essent, solutis tamen ois pro eorum labore expensis mercium conductarum, & rerum salvatarum his quæ Consuli videbitur, proque labore eorum exegerint, & non possint petere, nec petant aliquid aliud, nec partem, nec jus aliquod rerum salvatarum præter supra dicta, concessione, statuto, consuetudine, ordinatione, usu, & quibusvis aliis minime obstantibus, quæ penitus cassamus & suffragari nolumus.

*Omnibus, commissariis, prope loca naufragia, subditi, ut casu aut præfatis.*

§. 7. Volumus autem quod in locis, seu territoriis ubi naufragium præfatum eveniet, Dominus, vel Dopini, aut Communitas talis loci teneantur conligere in manibus nostræ justitiæ, & Ministrorum illius, latronem, seu latrones, usurpatorem, seu usurpatores, detentorem, seu detentores huiusmodi rerum naufragatarum, alias teneantur

*Communiter, etiam, Dominus, eorum, loca, naufragia, latrones, occupat, ut capere, ut re detentur.*

teneantur solvere totum damnum & expensas in tali naufragio, aut illius dependon, parte, & seu patienda, ac passis & seu patiendis.

§. 8. Et si aliquid forsan occurrerit super premissis, quod dictus Consul non possit accommodare, & concludere, recurratur ad nos, & seu dilectum filium Vitellotium Camerarium nostrum, & S. R. E. quem, & nullum alium illud decidere & finire posse volumus, etiam cum facultate & auctoritate amplissime puniendi, & castigandi quoscumque latrones & predatores, etiam usque ad penam capitalem. Volentes etiam per presentes prefatum Cardinalem Camerarium, metum & verum iudicem & executorem in causis maritimis naufragiorum, & etiam quarumcumque affecutionum, super quibus lis & controversia aliqua inter quoscumque evenire possit, ex causa tamen illorum naufragiorum, cum opportuna avocatione a quibuscumque iudicibus, non tamen Rom. Curie, fore & esse debere.

§. 9. Necnon auctoritate prefata concedendo dicto Consuli, ejusque deputatis, prout concedimus eidem, ut pro ipsorum securitate & defensione, cujuscumque generis arma, tam offensiva, quam defensiva in toto dominio, & per totum dominium Ecclesiasticum, scilicet in omnibus terris & locis maritimis, & mari vicinis per quindecim miliaria a terra distantibus, liberè & licite portare possint & valeant, quibuscumque bannis editis, seu edendis, & aliis quibuscumque Apostolicis constitutionibus, & ordinationibus non obstant.

§. 10. Et nihilominus pro observatione premissorum, motu & scientia nostris prefatis precipiendo mandamus dilecto filio Vitellotio Vitellio Camerario nostro, necnon Clericis prefatis Cam. Apost. ac Prelatis, etiam Cardinalibus honore fulgentibus, necnon universis & singulis tam Almae Urbis, quam aliarum quarumcumque S. R. E. mediate vel immediate subiectarum Provinciarum, Terrarum, & locorum, Vicelegatis, Gubernatoribus, Locatenen. Potestatibus, Iudicibus, & aliis quovis nomine nuncupatis iudicentibus, & iustitiz ministris, necnon Illustribus & Magnificis, Dominis, Ducibus, Marchionibus, & Baronibus, Domicellis, Nobilibus, Castellanis, criminumque Ducibus & Capitaneis, ac quorumcumque locorum Communitatibus, seu universitatibus, omnibusque & singulis aliis particularibus personis, ad quos quomodolibet spectat, seu in futurum spectabit, seu spectare poterit, & S. R. E. predicta mediate vel immediate subiectis, quatenus premissa omnia & singula inviolabiliter observent, & observari faciant, & sub penis & censuris antedictis, necnon rebellionis, & privationis omnium & singulorum bonorum, seu officiorum, ac confiscationis & publicationis quorumcumque bonorum per eos, & ipsorum quemlibet obtentorum, incusandique in crimen lese Majestatis. Contradictores, &c. cum amplissima facultate & auctoritate dictos raptos, gratificatores, & depraedatores, & latrones, in fraganti crimine, seu delicto repositos puniendi, & castigandi, ad effectum ut hujusmodi iustis querelis cessantibus, dicti mercatores & nautae eo libentius cum suis navigiis, navibus, & mercibus ad Urbem ipsam, locaque predicta securis, & tutius accedant.

§. 11. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apost. necnon statutis, & consuetudinibus, etiam municipalibus quarumcumque terrarum, & locorum in contrarium forsan editis, ac privilegiis, indultis, & literis Apost. quibusvis personis, necnon civitatibus, oppidis, locis, castris ac portibus maritimis, sub quibuscumque verborum formis & tenoribus, ac cum quibuscumque clausulis, decretis, & contractibus, & Motu proprio, &c. ac alijs concessis, quibus omnibus, &c. illorum tenores, &c. pro expressis habentes, hac vice latissime derogare placeat, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 12. Volumus autem quod presentis nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat in iudicio & extra, regula contraria non obstante, seu si videbitur, litera in forma Brevis expediri possint.

Placet Motu proprio. M.

Datum Rom. apud S. Petr. octavo Kalen. Maii, Anno primo.

Bullar. Mag. Tom. II.

De Clausura & numero Monialium in quocumque Ordine, & penis eandem obsequi licentia Superiorum, ex causa magni incendii, vel infirmitatis leprae, vel epidimiae tantummodo eis concedenda, & Monasteriis egredientium, concomitantiumque & receptantium, ac Superstitum aliorum eis licentiam concedentium. Nechoi de elemosynis pro ipsarum Monialium subventionem colligendis.

Quoad clausuram habes etiam infra Greg. XIII. const. 28. Ubi gratia, & Pauli V. const. 74. Monialium. Et quoad elemosynas vide aliam ejusdem Gregor. bullam 8. Deo sacris. Et const. Bonif. VIII. hic citatam, videre est in tit. de Stat. Regi in 6. Decretumque Conc. Trid. in sess. 25. cap. 5.

Quoad vero consensus Monialium, sine quo mulieres seculares licentia Monasteria ingrediendi uti non possent, ut illis uti valeant, declaravit quod de cetero expressè capitulariter, & per secreta suffragia haberi debeat, S. D. N. Urban. VIII. const. 29. Sacrosanctum, infra tom. 4.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Circa pastoralis officii nobis, meritis licet imparibus, & de super commissi curam quantum nobis ex alto permittitur invigilantes, assidue ad ea per quae singulis erroribus, & excessibus obviatur, ac personis quibuslibet, praesertim feminei sexus virginitatem suam Altissimo votibus, sub Religionis jugo Christo Salvatore in castitatis holocausta famulari affectantibus, semitas iustitiae & honestatis declinantibus, ne quicquam in eis reperiatum incongruum, quod in regulatis ponat honestatis gloria maculam, & divinam meritò possit offendere maiestatem, opportunè succurritur, libenter intendimus, ac in his nostrae vigilantiae partes propensius impartimur, prout id in Domino salubriter expedite conspiciamus.

§. 1. Hac igitur perpetuè valitura constitutione, inherentes etiam constitutioni fel. rec. Bonifacii Papae VIII. praedecessoris nostri, quae incipit, Periculoso, & decretis Conc. Trident. super clausura Monialium editis, auctoritate Apostolica tenore praesentium statuimus, atque perpetuè decernimus, universas & singulas moniales, praesentes atque futuras, cujuscumque Religionis, Ordinis vel Militiarum, etiam Hierosolymitan. sint, quae vel jam receptae sint, vel in posterum in quibusvis Monasteriis, sive domibus recipientur, & tacite vel expressè Religionem professae, etiam si conversae, aut quocumque alio nomine appellentur, etiam si ex institutis, vel fundationibus earum regulae ad clausuram non teneantur, nec unquam in earum Monasteriis, seu domibus, etiam ab immemorabili tempore ea servata non fuerit, sub perpetua in suis Monasteriis, seu domibus debere de cetero permanere clausura, juxta formam dictae constitutionis felic. rec. Bonifacii Papae VIII. praedecessoris nostri, quae incipit, Periculoso, in sacro Conc. Trid. approbatam, & innovatam, quam nos auctoritate prefata etiam approbamus & innovamus, in omnibus & per omnia, ac illam districte observari mandamus.

§. 2. Quod si aliquae moniales forsan reperiantur, quae consuetudine etiam immemotabili, aut instituto, vel fundatione regulae suae fretae animo obstinato huic clausurae resistent, aut quoquo modo reluctentur, Ordinarii una cum superioribus earum, omnibus juris & facti remediis compellant easdem tanquam rebelles & incorrigibiles ad praesens subeundum dictam clausuram, & perpetuè observandum.

§. 3. Mulieres quoque quae Tertiariae, seu de poenitentia dicuntur, cujuscumque fuerint Ordinis, in Congregatione viventes, si & ipsae professae fuerint, ita ut solemne votum emiserint, ad clausuram praesens, ut praemittitur & ipsae teneantur: quod si votum solemne non emiserint,

VIII.

Edita A. D. 1566. 1569. & 1570.

Recordum.

Moniales tenentur vel expressè Religionem professam serventur.

Inobedientia coarctantur per Ordinarium.

Tertiariae si solemne votum emiserint, clausurae subiciantur, sicut aut per Ordinarium ad clausuram subeundum.

erravit S. R. E. remissa consensu

fuli quod et eius iustitia factam deinde ordinis

erravit utat. & salutes videt.

Dignitas curiam.

de signaturis subscit.

P. subscript. in P. A. T. in 14. Apr.



emiserint. Ordinarii namque superioribus eorum hor-  
centur, & suscipere studeant, ut illas emittant, & pro-  
fessionem, & post emissionem, & professionem eadem  
clausura se subiciant: quod si reculerint, & aliqui  
ex eis tentent scilicet scandalo vivere, severissime pun-  
niantur.

Et volentes  
hanc clausura  
& professionem  
vivere, non  
recipiantur  
in aliqua Re-  
ligione. seu  
Congreg.

§. 4. Ceteris autem omnibus sic absque emissione pro-  
fessionis, & clausura vivere omnino volentibus interdi-  
cimus, & perpetuo prohibemus, ne in futurum ullam  
aliam prorsus in suam Ordinem, Religionem, Congre-  
gationemve recipiant. Quod si contra huiusmodi hanc  
nostram prohibitionem & decretum aliquis receperint,  
eas ad sic vivendum omnino inhabiles reddimus, ac illa-  
rum quolibet professiones & receptiones irritas facimus  
& annullamus.

Eleemosyna  
pro moniali-  
bus colligan-  
tur per Con-  
versas, aut  
per Profesas  
habitantes  
prope mona-  
steria, astatim  
annor. 40.

§. 5. Porro ne moniales, vel Tertiariae praedictae propter  
hanc clausuram detrimentum, aut incommodum aliquod  
in earum necessitatibus, maxime in pertinentibus ad illa-  
rum victum patiantur, sed ut eis opportunè consulatur,  
auctoritate Apostolica praefata statuimus, decernimus,  
praecipimus, atque mandamus Ordinariis & Superioribus  
earum, ut curent colligi fidelium eleemosynas per con-  
versas, quae non sint professe; vel si professe fuerint,  
sint tamen aetatis annorum quadraginta, & in domibus  
contiguas, extra tamen Monasterium, degant, & non in-  
grediantur clausuram aliarum Monialium, nisi in casibus  
ex earum constitutionibus permixtis, & de earum domi-  
bus exire non possint pro huiusmodi eleemosynis collig-  
endis, nisi de licentia Ordinarii vel earum Superiorum.

Conversae  
professe de  
ca. 17. non  
recipiantur.  
Hoc decla-  
ravit Greg.  
XIII. cit. in  
rub.

§. 6. Et de cetero nullae aliae conversae professe recipi  
amplius, etiam de consensu suorum Superiorum vel Prae-  
latorum possint: quod si adversus hanc nostram prohi-  
bitionem receptae fuerint, illarum receptio nulla, irrita  
& inanis sit, prout ex nunc nullam, & irritam facimus, &  
annullamus.

Monialium  
recipiendae  
numerus re-  
gulariter ju-  
ta, regulas  
Ordinum  
runt.  
Quod habet  
in C. 1. Trid.  
Sess. 5. c. 5.

§. 7. Quod si praedicto modo necessitatibus monialium  
& mulierum Tertiariarum praedictarum succurri suffi-  
cienter non poterit, mandamus ipsis Ordinariis & Superi-  
oribus earum, ut ipsi provideant de aliis personis piis,  
& Deo devotis, quae fidelium eleemosynas colligant, vel  
aliis eo meliori & commodiori modo quo fieri poterit,  
etiam ex opere manuum ipsarum monialium & mulierum  
praedictarum, arbitrio Ordinarium & Superiorum earum  
randem, & prout eis congruentius expedire videbitur,  
provideatur, & succurratur. Et ne propter monialium  
necessitatem excessivum clausurae observatio viole-  
tur, inhaerentes etiam similiter dispositioni dictae constitutio-  
nis Bonifacii, & Conc. Trid. decreto, monialibus praedi-  
ctis, & illarum Superioribus, & Ordinariis districtè in-  
hibendo praecipimus & mandamus, ne plures in earum  
Monasteriis recipiant & admittant, sive recipi & admitti  
permittant, quanto ex propriis redditibus ipsorum Mona-  
steriorum, vel contactis eleemosynis commodè sustentari  
possint.

Monasteriorum  
deputatio.

§. 8. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae  
sub obsecratione divini iudicii, & interminatione male-  
ficionis aeternae, universis venerabilibus fratribus Patri-  
archis, Primatibus, Archiepiscopis & Episcopis, qua-  
tenus in Civitatibus, & diocesis propriis praesentes  
nostras litteras publicari faciant, ac in Monasteriis Mo-  
nialium sibi ordinario jure subiectis, in iis vero quae ad  
Romanam medietate vel immediatè spectant Ecclesiam Se-  
dis Apostolicae auctoritate una cum Superioribus eorum-  
dem Monasteriorum clausuram, ut praemittitur, quam-  
primum obtuerint servari proeurent. Contradictores at-  
que rebelles per censuram Ecclesiasticam appellatione  
postposita compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit,  
auxilio brachii secularis. Ac ut hoc tam salutare decretum  
facillè observetur, omnes Principes seculares, & alios  
dominos, & magistratus temporales rogamus, requirimus,  
& obsecramus per viscera misericordiae D. N. Jesu Christi,  
eisdem in remissionem peccatorum injungentes, quod  
in praemissis omnibus eisdem Patriarchis, Primatibus, Ar-  
chiepiscopis, & Episcopis, & aliis Monialium Superiori-  
bus assistant, ac suum favorem & auxilium praestent, ac  
impedientes poenis etiam temporalibus afficiant.

Clausula  
Apostolica.

§. 9. Praemissis constitutionibus & ordinationibus Apo-

stolicis, statuta & consuetudinibus, eodem innumerabi-  
libus, etiam per Sedem Apostolicam approbatis & con-  
firmatis, privilegiis quoque indultis, & litteris Apostoli-  
cis, etiam in fundamentis, & institutionibus eorum Monaste-  
riis, vel domibus, & Monialibus, sive quibuscumque  
verborum formis, & clausulis irritantibus, & aliis de-  
cretis quibuslibet concessis, confirmatis, ac etiam itera-  
tia vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus,  
etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis, eor-  
umque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, &  
individua, non autem per clausulas generales idem im-  
portantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut  
aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, teno-  
res huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inferebantur,  
pro sufficienter expressis habentes, quoad effectum va-  
liditatis nostrae constitutionis tantum derogamus, con-  
trariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel  
divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, aut  
suspendi non possint, per litteras Apostolicas non facien-  
tes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de in-  
dulto huiusmodi mentionem.

Ordinari-  
bis prae-  
sentibus  
exemptis  
tuffo pae-  
candi.

§. 10. Per hoc autem in Monasteriis exemptis Ordina-  
rii locorum quoad alia nullam sibi credant jurisdictionem  
vel potestatem aliquatenus sibi attributam.

§. 11. Volumus autem quod praesentes litterae ad val-  
vas Basilicae B. Petri Apostolorum Principis, & in Can-  
cellaria nostra, ac acie Cappi Flore publicentur, & in-  
ter constitutiones extravagantes perpetuo valituras con-  
sistentur.

Exempla  
fides.

§. 12. Et quia difficile foret praesentes ad singula que-  
cumque loca deferri, volumus & etiam declaramus, quod  
earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus No-  
tarii subscriptis, ac sigillo alicujus Praelati munitis ead-  
em prorsus fides ubicumque adhibeatur, quae praesenti-  
bus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

Nulli ergo, &c.  
Datum Rom. apud S. Petri. Anno Incarn. Dominicae  
1566. 4. Kal. Junii, Pontific. nostri anno primo.

Dat. 7. Junii  
1566.

Sequitur declaratio d. bullae.

P I V S E P I S C O P V S, &c.

Edita 1569.

Decorum & honestati omnium sanctimonialium, qua-  
rum Jesus Christus Dominus noster sponsus est, ut  
in puritate & castitate superaedificantes, in ipso felici-  
tate inhabitare valeant, consulentes, ea quae illarum  
existimationi derogare possent, decet nos consultò sub-  
movere.

Exordium

§. 1. Sanè periculo & scandalo plena res est, ac regu-  
lari observantiae vehementer adversatur, sanctimonialia  
aliquando parentes, fratres, sorores, aut alios agnatos,  
vel cognatos, necnon Monasteria, & alia filiationes nun-  
cupate, etiam eis subiecta visitandi, aut infirmitatis cau-  
sa, aliave praetextu à Monasteriis exire, & per saecularium  
personarum domus discurrere, & vagari, quo veluti co-  
lore eximium quoque honestatis, & pudicitiae decus in  
discrimen committunt.

Causa boni  
confusio.

§. 2. Unde nos malo huic pro nostro Pastoralis officii  
debito salubriter occurrere volentes, inhaerentes etiam  
decreto sacri Conc. Trid. de clausura Monialium dispo-  
nenti, ac aliis nostris litteris super huiusmodi clausura  
editis adjicientes, volumus, sancimus, & ordinamus  
nulli Abbatis, Prioris, aliarumve Monialium,  
etiam Carthusiensium, Cisterciensium, S. Bernardi, &  
Mendicantium, & quorumcumque aliorum Ordinum,  
etiam Militiarum, ac statuum, graduum, & conditionum,  
dignitatum, ac praeminentiarum & titulorum, etiam  
infirmitatis, seu aliorum Monasteriorum, etiam eis sub-  
jectorum, aut domorum, parentum, aliorumve consan-  
guineorum visitandorum, aliave occasione & praetextu,  
nisi ex causa magni incendii, vel infirmitatis, lepra, aut  
epidemiae, quae tamen infirmitas praeter alios Ordinum Su-  
periores, quibus cura Monasteriorum incumberet, etiam  
per Episcopum, seu alium loci Ordinarium, etiam si praedi-  
cta Monasteria ab Episcoporum & Ordinariorum juris-  
dictione exempta esse reperiantur, cognita, & expressè  
in

Monialium  
clausura  
exemptis  
absque li-  
tatione, &  
parva.

PIVS QVINTVS.

In scriptis approbata sit, à Monasteriis prefatis exito, sed nec in predictis casibus extra illa, nisi ad necessarium tempus stare licere. Aliter autem quam, ut prefertur, egredientes, seu licentiam exeundi quomodocumque concedentes, necnon committentes, ac illarum receptatrices personas, siue laicas, aut saeculares, vel Ecclesiasticas, consanguineas, vel non, excommunicationis maioris late sententiae vinculo statim eo ipso absque aliqua declaratione subiacere, à quo praeterquam à Rom. Pont. nisi in mortis articulo absolvi nequeant. Et insuper tam egrestas, quam praesidentes, & alios Superiores praedictos eis licentiam huiusmodi concedentes, dignitatibus, officiis, & admittitionibus per eas & eos tunc obrentis privamus, & illas & illos ad obtenta, & alia in posterum obtinenda inhabiles.

Licentia  
inter con-  
vium. &  
um pena.  
ne ampliat  
ep. XIII.  
ambus.

§. 3. Necnon licentias & facultates, seu indulta & privilegia exeundi à Monasteriis, & extra illa standi, à nobis, seu alio Romano Pont. praedecessore nostro, ac Sedis Apost. Nuntiis, & Legatis, etiam de latere, ac Majore Penitentiario, aut Ordinum praedictorum Superioribus, aliisque personis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis reitutivis, praeservativis, iuentis attestativis, etiam novam gratiam, & datam concernentibus, aliisque efficacioribus ac insolitis clausulis, irritantibusque & aliis decretis, in genere vel in specie, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque Apost. potestate plenitudine, etiam Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum Principum, necnon S. R. E. Card. intuitu & contemplatione, ac instantia, vel alias quomodolibet concessa (quae profus abolemus) ac literas desuper confectas, & in posterum concedendas, & faciendas, nullas & invalidas, nulliusque roboris ac momenti fore, nec illas habentibus & habituris suffragari posse.

Dignitas  
niam.

§. 4. Et ita per quoscumque Judices & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiti debere, irritum quoque & inane quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

putatio  
ulitates  
de uicium  
tu conf.  
p. 17.  
uilla.

§. 5. Mandantes universis & singulis Venerabilibus fratribus nostris, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis, in virtute sanctae obedientiae, & sub obestatione divini iudicii, & interminatione maledictionis aeternae, quatenus per se, vel alium, seu alios praesentes literas in Civitatibus & diocesis propriis quolibet anno publicent, omniaque in illis contenta, necnon praefatum decretum ipsius Concilii, quod incipit Bonifacii VIII. diligenter & inviolabiliter sub censuris Ecclesiasticis, aliisque praefatis penis, & in eodem decreto contentis, observent & observari faciant, & procurent. Contradictores quoscumque & rebelles, ac praemissis non praesentes, etiam aliis penis auctoritate nostra, appellatione postposita compellendo, necnon legitimis super his habendis servatis processibus penas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, interdictum Ecclesiasticum apponendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

ausula de  
toria.

§. 6. Non obstant praemissis, ac constitution. & ordinationibus Apost. contrariis quibuscumque: aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Aliis Apostolicis constitutionibus & iuribus de huiusmodi clausura disponentibus, nihilominus in suo robore duraturis.

des tram  
proprium.

§. 7. Ceterum volumus quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Praelati munitis eadem prorsus fides ubique terrarum, tam in iudicio, quam extra adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae. Nulli ergo, &c.

at P. A. f.  
8. Febr.  
dicatione.

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnat. Domini 1570. Kal. Febr. Pont. nostri anno quinto.

Anno à Nativitate Domini 1570. indictione 13. die vero 27. mensis Febr. Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina Providentia Papa V. anno ejus 5. retro Bullarii Magui Tom. 11.

Scripta Litera Apost. affus in publicis fuerunt Roma ad vobis Cancell. Apostolicis & in vobis Camp. Roma, ut moris est, per nos Joannem Guerinum, & Christianum de Mome, praedicti S. D. N. Papa Curf.  
Antonius Clodius Mag. Curf.

Declarationes circa allegationem novae causae, in casu fractae pacis, vel treguae. Admissionemque reorum in contumaciam condemnatorum in Statu Ecclesiastico ad faciendas defensiones infra vel post annum, necnon circa praeventionem inter Judicem Ecclesiasticum, & laicum in causis mixti fori.

IX.

De materia Bannitorum notas dabo inf. ad consilium Sixti V. Hoc nostri.

PIVS PAPA QVINTVS, Motu proprio, &c.

Edita A. D. 1566. & 1571.

Exordium.

Cum ob innumeras Rom. Pont. occupationes, ac particularium rerum quarumlibet status ignorantiam contingat ab eo quandoque literas emanare, quae in magnum aliquorum praedictorum redundare noscuntur, huiusmodi reprehendendum esse videtur, si tandem praedictio cognita, literas huiusmodi, etiam si per ejus praedecessorem emanaverint, tanquam per inadvertentiam editas revocat, & limitat, aliasque desuper disponit, prout rerum & temporum qualitate pensata conspicit in Domino salubriter expedire.

Pius IV. ad legationem nova causa prohibuit in casu pacis & treguae fracta.

§. 1. Dudum siquidem fel. record. Pius Papa Quartus praedecessor noster cupiens criminibus & excessibus, qui in dies oriebantur providere, per quosdam suas in forma Motu proprio editas literas inter alia statuit, quod in causis treguarum, & pacis fractarum ipsi fractores vel eorum fidei iussores allegare non possent quod offensa ex nova causa processisset, nec allegata cuiquam suffragaretur.

Et in causis mixtis huiusmodi cum praedictio nem de claravit supra in consil. 52. §. 12.

§. 2. Et etiam quod in causis mixtis inter Judicem Ecclesiasticum & laicum, locus sit praeventioni, ita tamen quod iudex Ecclesiasticus in casu praeventionis non possit procedere contra laicum, sed illum debeat remittere ad Judicem laicum, & alia prout in eisdem literis plenius continetur.

Hic Pius declaravit prohibitionem quoad principales tantum procedere, non autem quoad ceteros praesentes.

§. 3. Nos considerantes à ratione & jure debito alienum esse eos qui criminis innoxii fuerint, eorumque fidei iussores, si treguae, pax, seu fidei iussiones de non offendendo postea ex nova emergente occasione fractae fuerint, earum occasione gravari debere, cum praecipue paces, treguae, seu fidei iussiones huiusmodi de non offendendo non ad offensionem ex futuris causis, sed ex praeteritis tantum orientur, literas praefatas quoad praemissa revocantes, cancellantes, & moderantes, effectumque suum sortiri in praemissis non posse decernentes: Motu simili, &c. novam causam in pacis, treguarum, seu fidei iussionum huiusmodi fractione principales tantum, videlicet qui fuerunt causa pacis, treguarum, seu fidei iussionum de non offendendo huiusmodi factarum, seu faciendarum, praestitarum, seu praestandarum, si ipsi aliquo modo, seu aliquis eorum in dictis fractionibus intervenerint, seu interveniret, videlicet si aliquis ex dictis principalibus aliquem ex comprehensis in pace, tregua, seu fidei iussione de non offendendo offenderit, vel ipse ab aliquo ex ipsis comprehensis offendatur, non excusare. Si vero supradicti principales, seu aliquis eorum in fractione pacis, treguae, seu fidei iussionis huiusmodi, ut supra non intervenerint, seu intervenerit, ipsos, eorumque consanguineos & fidei iussores, ceterosque in pace, & tregua, seu fidei iussione de non offendendo comprehensos, & quemlibet eorum novam causam huiusmodi allegare posse, & ea probata excusari debere, & quoquo modo gravari, perturbari, aut inquietari non posse, neque debere, idque tam in causis motis & indecis pendentibus, quam etiam finitis, & in quibus etiam pronuntiatum fuit (dummodo sententiae desuper late totaliter non sint executioni demandatae) locum sibi vindicare posse, & debere declaramus.

Q 3 6. 4.

Contumaci-  
bus dai an-  
num ad com-  
pendium.

§. 4. Cumque etiam sepe contingat partes ipsas cōtrari-  
quas in contumaciam procedi, et sicve, vel ita negotio-  
rum mole gravari, vel ita longē abesse, ut ipsarum contum-  
maciam sex mensium spatio hujusmodi expurgare minime  
queant, terminum sex mensium hujusmodi ad annum  
prorogamus, ac contumacibus hujusmodi defensiones  
non nisi post anni elapsi terminum denegari debere, ac  
quascumque aliter, quam ut premititur, ferendas senten-  
tias nullas, inanes, nulliusque roboris & momenti fore  
esse, prout nos eas ex nupte tanquam contra juris debi-  
tum, & de facto latas annullamus, cassamus & irritamus.

Præventio-  
nemque ad  
juris, & Cō-  
cil. Trid. ter-  
minos red-  
citur.

§. 5. Quo verò ad præventionem inter Judicem Ecclē-  
siasticum, & laicum, declaramus illam habere locum in  
terminis, & statu, prout ante dictum Motum proprium  
erat, ac ipsam ad terminos juris in hoc reducimus, &  
volumus, ut in præventionibus procedatur juxta for-  
mam juris, & sacrorum decretorum Conc. Trid. & non  
alias, aliter, nec alio modo.

Decretum  
irritans.

§. 6. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices, &  
etiam S. R. E. Card. ac causarum Palatii Apostolici Au-  
ditores, sublata, &c. judicari debere, irritum quoque,  
&c. auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus  
& decernimus.

In his &  
Notariis hac  
observant.

§. 7. Et nihilominus pro potiori præmissorum validi-  
tate omnibus & singulis Judicibus, tam ordinariis, quam  
delegatis & subdelegatis, ac eorum Locatenentibus &  
Notariis, sub excommunicationis majoris, ac indigna-  
tionis nostræ, officiorumque suorum privationis poenis,  
ne contra præmissa aut illorum aliqua facere, & atten-  
tare præsumant, districtius inhibemus.

Clausula  
derogatoria.

§. 8. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis constitu-  
tionibus & ordinationibus Apostolicis, ac quarumcum-  
que Civitatum, Provinciarum, & locorum, etiam jura-  
mento, &c. roboratis statutis, & consuetudinibus, privi-  
legiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Universita-  
tibus, Communitatibus, & hominibus Provinciarum, Ci-  
vitatium, & locorum prædictorum quomodolibet concessis,  
&c. Quibus omnibus, &c. etiam si de illis, &c. illorum  
tenores, &c. hac vice latissime derogamus, cæterisque  
contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis.

Papa subscr.

Clausulari  
repetito.

Fiat Motu proprio, M.  
§. 9. Et de revocatione, cassatione, declaratione, re-  
ductione, voluntate, prorogatione, annullatione, irrita-  
tione, statuto, & decreto, inhibitione, derogatione, &  
aliis præmissis, quæ hic pro simul, vel ad partem repe-  
rita habeantur, latissime extenden. Et quod præmissorum  
omnium & singulorum, & præsertim præsentibus con-  
trariorum pro sufficienter expressis habeantur.

Sola signatu-  
ra sufficiat.

§. 10. Et quod præsentis Motus proprii, etiam absque  
data & registratura, sola signatura sufficiat, & ubique  
fidei faciat in judicio & extra, regula contraria non ob-  
stante.

Vides exem-  
plum.

§. 11. Ejusque transumptis manu alicujus Notarii pu-  
blici subscriptis, & sigillo alicujus persone in dignitate  
Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides ad-  
hibeatur, quæ ipsi originalibus literis adhiberetur, si  
forent exhibite, vel ostense.

In his pœna-  
lis.

§. 12. Quodque Camera, & Cancellariæ Apost. ac au-  
dientiarum Palatii Apostolici valvis, & in acie  
Campi Floræ dimissis copiis affixis, post mensem affixio-  
nis hujusmodi computandum, omnes ita afficiant, & ar-  
deant, ac si illis personaliter intimata fuissent. Fiat. M.

Publ. P. A. 1.  
die 20. Junii.

Anno & Nativitate Domini 1566. indit. 9. die 20. Junii  
mensis Junii, Pont. Sanctiss. in Christo Patri, & D. N. D.  
Pii divina Providentia Papa V. anno 8. prædictis Motus  
proprius affixus & publicatus fuit ad valvas Principii Apo-  
stolorum de Pæne, Camera, ac Cancell. Apostolicarum, nec-  
non in audientia literarum capituli aditiorum, ac in acie Campi  
Floræ, dimissis inibi copiis affixis per me Joannem Guercum  
præfati S. D. N. Papa Curf.

Antan. Clerici Mag. Curf.

Edita A. D.  
1571.

Exordium.

Sequitur declaratio dictæ constitutionis.  
P A V L V S P A P A V.  
Motu proprio, &c.  
Dudum postquam fel. rec. Pius Papa IV. prædecessor  
noster, cupiens subterfugiis delinquentium obvia-

re, per quosdam suas in forma Motus proprii literas  
sub dat. Romæ apud S. Petrum, 12. Kal. Junii, An-  
no 6. inter alia statuit, quod rei in contumaciam con-  
demnati ad suas defensiones faciendas admitti non pos-  
sint, nisi infra sex menses, quoad faciendas, videlicet à  
die condemnationis, quo verò ad jam factas condemna-  
tiones à die publicationis earundem literarum compu-  
tandos, per alias nostras, etiam in forma Motus proprii  
emanatas literas, die 20. mensis Junii, Pont. nostri anno  
primo publicatas, terminum sex mensium hujusmodi ad  
annum prorogavimus, ac contumacibus hujusmodi de-  
fensiones non nisi post anni elapsi terminum denegari  
debere decrevimus.

Dubia con-  
tra (super)  
dicitur.

§. 1. Cumque sicut accepimus, à nonnullis ordipatio-  
nem, & dispositionem hujusmodi, nostramque & dicti  
prædecessoris in illis edendis intentionem variis calum-  
niis eludere, & super earum sinistris interpretationibus  
agentes pro Fisco, & Camera Apostolica fatigare, & cau-  
sas in longum protrahere, & illas intricare, sententiarum  
que executionem evitare satagentibus, sepe in du-  
bium verti contingat (licet ex verborum proprietate res  
clara sit) an scilicet tam sponte comparentes, de quibus  
loquitur Motus proprius præfati prædecessoris, quam  
etiam capti intra dictum tempus, admitti debent  
ad faciendum suas defensiones, maxime stantibus  
in eodem nostro Motu proprio appositis supra relatis  
verbis, videlicet: Ac contumacibus hujusmodi defen-  
siones non nisi post anni elapsi terminum denegari debere,  
quæ indefinite prolata sunt, & videntur posse compre-  
hendere, tam sponte comparentes quam captos: nihilo-  
minus considerantes quod verba ipsa nihil aliud dispo-  
nunt, quam prorogationem termini, his quibus ex for-  
ma Motus proprii prædicti prædecessoris denegari non  
poterat.

Declarat  
quod capti  
litera con-  
mari con-  
infra annu-  
nem autem  
tur ab ip-  
fuisse Pape  
sed sententia  
contraria  
contumacia  
lata legi-  
mis prædic-  
tibus in  
executione  
demandan-  
tur.

§. 2. Nos igitur ad tollendum omne dubium, & absurdum  
evitandum, quod capti, & sponte comparentes paris  
essent conditionis, necnon calumniis, & aliis inconve-  
nientibus hujusmodi quantum cum Deo possumus, ob-  
viare, omnemque disputandi materiam tollere, & in his  
opportune providere volentes, necnon singularum lite-  
rarum prædictarum, ac indiciorum inquisitorum, proces-  
suum, condemnationum, & sententiarum desuper forma-  
tarum, & latarum, ac formandarum, & promulgandarum  
hujusmodi, aliorumque forsitan latius exprimen. tenores,  
continentias, formas, & compendia, ac teorum delictorum,  
crimini, & excessuum, ac poenarum hujusmodi, &  
Judicium nomina, cognomina, gradus, & qualitates, ac  
quantitates, & loca pro plene, & sufficienter expressis  
habentes, & decernentes, necnon singulas prænarratas li-  
teras confirmantes, & innovantes: Motu simili, &c. quod  
banniti, & in contumaciam condemnati in poenam capitii  
& ultimi supplicii, si capti ad manus Curie devenerint  
per Judices ad novas, sive alias defensiones faciendas,  
etiam intra dictum tempus non admittantur, nisi habita-  
tibus nobis, vel signatura nostra desuper gratis speciali, nec  
literæ ipsæ, quæ in eorum odium editæ sunt, eis in aliquo  
suffragentur, aut illis se juvare, sive defendere possint.  
Quinimò, quod Judices præfati sententias ipsas condem-  
natorias, tam in Urbe quam extra eam latas, & ferendas,  
si tamen legitimis præcedentibus indicis ad inquiren-  
dum promulgatæ fuerint, executioni realiter, & corpora-  
liter, suis loco & tempore congruis respectivè totaliter  
& integrè, contra sic captos demandent, & demandari  
faciant, hac nostra perpetuè valitura declaratione de-  
claramus, & decernimus, & quatenus opus sit, de novo  
statuimus, & ordinamus, & ita mox, & intentionis  
nostræ fuisse, & esse attestamus.

Officialibus  
id omnino  
observant.

§. 3. Præterea Almq. Urbis nostræ generali Gubernato-  
ri, cæterisque Judicibus, ordinariis vel delegatis, in  
Romana Curia vel extra eam residentibus quibuscum-  
que, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignatio-  
nis nostræ poena committimus & mandamus, districtè  
præcipiendo per præsentem, quatenus hujusmodi no-  
stram declarationem, seu novam constitutionem, & ordi-  
nationem, necnon ipsas præsentem, & in eis contenta,  
omnia & singula, in causis criminalibus, seu mixtis, ac  
aliis Fisco & Camera Apostolicam, illiusque interesse  
quomo

PIVS QVINTVS. I

omnino libere concernentes, nunc & pro tempore pendentes quibuscumque, etiam si forsan aliqui capiti nunc in carceribus detineantur, perpetuo inuicibiliter obseruari mandamus, & faciant, & illi observent.

§. 4. Et ita, & non aliter in premissis omnibus & singulis per quoscumque Iudices, & Commissarios, &c. etiam S. R. E. Cardinales, ac Palatii Apostolici causarum Auditores, Sublata, &c. Judicari, interpretari, & definiri debere, irritum quoque, &c. decernimus.

§. 5. Non obstantibus premissis, ac quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutisque, ac consuetudinibus Provinciarum, Civitatum, oppidorum, & locorum quorumcumque, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Universitatibus, & Communitatibus, & hominibus Provinciarum, Civitatum, locorum predictorum; ac etiam singulis prænominatis, & aliis quibuscumque Iudicibus, &c. per nos, & prædecessores nostros concessis, & eorum literarum vicibus innovatis, quibus omnibus, &c. illorum tenores, &c. hac vice latissime derogamus, ac stylo Palatii, ceterisque in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscumque.

§. 6. Volumus autem, quod presentis Motus proprii, etiam absque data, & registratura, sola signatura sufficiat, & ubique eodem modo in iudicio & extra, regula contraria non obstante.

§. 7. Eiusque transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus ita adhibeatur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ, seu literæ desuper per breve nostrum expediri possint, si videbitur, cum omnium, & singulorum prænarratorum, & expressorum, aliorumque necessarium specificatione, & insertione, & cum aliis clausulis opportunis, & consuetis.

Placet Motu proprio. M.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Idibus Septembris. Anno 6.

Anno à Nativitate Domini Nostri Iesu Christi 1571. Indicti. 14. die vero 16. mensis Septembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Pii divina providentia Papa V. Anno 6. retroscriptus Motus proprius affixus, & publicatus fuit in acie Campi Flora, & ad valvas Cancellariæ Apostolicæ, dimissis copiis affixis, per me Io. Andream Panizzaam præfati Sanctissimi Domini Papa Curf. Io. Gueraudi Mag. Curf.

Innovatio & ampliatio constitutionum à Pont. Prædecessoribus editarum contra Homicidas, brigosos, vindictam transversalem, aut hominum collectam facientes, facinorososque homines, eorumque complices, & fautores, Communitates quoque, & alios eorum territoria à predictis non custodientes in Seatu Ecclesiastico.

Has constitutiones indicavi hic in apostillis, & eis addo quidem. constit. 65. Gregor. XIII. Tanta, & constit. 6. Sixti V. Hoc nostri, ubi plene notabo.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: ad perpetuam rei memoriam.

EX superæ dispositionis arbitrio gregis Dominici curæ presidentes, inter varias animi sollicitudines quæ ex pastoralis officii ministerio nobis incumbunt, illam à nobis potissimè amplectendam esse putamus, per quam inter singulos gregis eiusdem fideles, præsertim vero nobis, & Romanæ Ecclesiæ subditos, pax & concordia consoventur, seditiones sedantur, scandalis obviatur, & animarum salus procuratur. Vnde ea quæ

secunda meditatione habemus à diversis Romanis Pontificibus prædecessoribus, nos prædecessoribus ratione gestis fuisse ac ordinata comparati, quæ sequuntur, ipsi illa perspicere innovari, eo factentur, & præmissis et illorum observationem excitentur, confirmanda innovanda, nostræque auctoritatis munimine roboranda esse censemus, aliasque desuper disposuimus, prout in Domino conspicimus expedire.

§. 1. Sanè aliàs postquam fel. rec. Pius II, prædecessor noster, per eum accepto, quod à certis tunc elapsis annis, &c.

Omittitur residuum narrativæ, quia ipsam S. Pii II. habes supra referendam.

§. 2. Cum sæpius contingeret, quod offensionis ignarus, aut ob huiusmodi excessus plurimam condempnens, horribili, &c.

Omittitur pariter residuum relationis huius bullæ 4. Pauli II. VI. or. nam habes eam supra.

§. 3. Et successive recol. memor. Sixtus Papa IV. similiter prædecessor noster, accepto per eum quod contenta in literis Pii prædecessoris huiusmodi à certis annis tunc elapsis citra non fuerant observata, & ex illorum non observantia subditi præfata Ecclesiæ procliviores etiam homicidia committenda, ac ferè passim quotidie perpetrabantur, & homicidia præfata adeo ad illa committenda promptiores existebant, quia sperabant latere, & suorum excessuum remissionem consequi facile posse, ac detestabilem, & horrendam sciariorum nequitiam talium ad aliorum cautelam juris remediis profèqui studio cupiens indefesso, habita super iis cum fratribus suis præfata Ecclesiæ Cardinalibus deliberatione matura, de illorum consilio per suas literas, statuta, decretaque Pii prædecessoris huiusmodi, ac prout illa concernebat omnia & singula in dictis literis Pii prædecessoris præfati contenta, approbaverat, & robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decreverat, ac voluerat, & de eorundem fratrum consilio statuerat, & ordinaverat, quod condemnati catenus, & quos in posterum condemnari contingeret ubilibet in civitatibus, tetris, & locis predictis pro homicidio, sive ut principales, sive ut auxilium, consilium, vel favorem præstantes, suarum condemnationum remissionem, aut contra illas saluum conductum, & licentiam securè in loco patrati criminis, vel infra quinquaginta milliaria (ut præfertur) propinquo nullatenus obtinere possent ab alio, quam Rom. Pont. qui pro tempore esset, & alicuius alterius etiam Legati de Latere remissio nemini suffragaretur, & si forsan contingeret eundem Rom. Pont. ad remissiones sive saluum conductum huiusmodi procedere, talis remissio per præoccupationem processisse censeretur, & nemini prodesset, nisi in illa verus literarum Sixti prædecessoris huiusmodi tenor de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idè importantes inferius insertus foret, & determinata causa exprimeretur, quæ eundem Rom. Pont. induceret ad derogandum eisdem literis Sixti prædecessoris, quæ dum tam matura deliberatione ab eodem Sixto prædecessore emanaverant.

§. 4. Et subsequenter sanctæ mem. Iulius Papa II. etiam prædecessor noster habita super iis cum fratribus suis tunc, &c.

Omittitur pariter residuum narrativæ const. 6. Jul. II. Cum homines, quia est supra.

§. 5. Et insuper per eundem Iulium prædecessorem accepto quod cum nonnulli Civitatum, Castrorum, & locorum, tam Regni nostri tunc Siciliæ circa Pharam, quam aliarum partium dictæ Ecclesiæ subjectarum, etiam Urbis prædictæ adjacentium, quam propter homicidia aliqua nefanda per eos perpetrata, excessus, crimina, & delicta, & aliàs eorum demeritis id exigentibus, Civitatibus, terris, castris, & locis eorum, seu in quibus tunc morabantur exules, rebelles, & banniti, quod in illis propterea securè morari nequirent, alii de Civitatibus, Terris, Castris, & locis dictæ Ecclesiæ subjectis ad Regnum, & alias adjacentes huiusmodi, alii autem ex Regno, & adjacentibus partibus prædictis, ad Civitates, Terras, Castra, & loca eidem Ecclesiæ subjecta prædicta

Præmissis

Constitutio

Significat

Transumptum

Subscriptum

Publicatio

X.

Elia An. D. 1566.

Exordium.

Pius II. ad idem bullam hic cit.

Paul. II. edidit ad idem hic cit.

Sixtus IV. ad idem bullam edidit hic volentiam, & a me propterea prætermissem in hoc opere.

Iul. II. edidit ad idem hic cit.

Et aliam hic relationem, quæ non habet supra in hoc opere.

prædicta, etiam dictæ Urbi adjacentia se transferent, nonnulli Barones, Proceres, & Domini, seu Vicarii in temporalibus Civitatibus, Terrarum, Castrorum, & locorum, ac Regni, & partium adjacentium prædictarum, eorumque Officiales, & subditi dictos homicidas, bannitos, criminosos, atque rebelles homines scienter receptare, & quod gravius est, protegere, & defendere non formidabant, se eos tantorum scelerum per homicidas, & alios bannitos prædictos perpetratores, apud Deum constituentibus, & tam ipsis homicidis, & malefactoribus, quam aliis similia vel graviora delicta perpetrandi, & committendi audaciam, & scelerum hujusmodi impunitatem tribuentes in animarum suarum periculum, justitiæ conculcationem, ac dictæ Sedis auctoritatis contemptum, & scandalum plurimorum. Idem Julius prædecessor Motu proprio omnes, & singulos Barones, Proceres, Milites, ac Dominos, & Vicarios in temporalibus Civitatibus, Terrarum, Castrorum, & locorum eorundem, necnon nostros, & eorundem Baronum, Procerum, Militum, & Dominorum Vicarios, Officiales, & subditos per suas literas requisivit, & monuerat, eisque & eorum cuilibet in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis lætæ sententiæ pœna, quam contrafacientes eo ipso incurrerent, districtius inhibuerat, ne homicidas, bannitos, criminosos, rebelles, aliosque infames homines præfatos, qui propter eorum delicta banniti, in locis originis suæ, seu aliis regionum, Civitatum, Terrarum, Castrorum, & aliorum locorum prædictorum propter eorum malam vitam commorari non poterant, ex tunc de cætero nullatenus receptare, aut eis consilium, auxilium, vel favorem quovis quaesito colore præstare præsumerent. Quinimod tales ad eorum dominia declinantes, seu in eis commorantes capi, & ad forum, seu justitias, vel Officiales ad quos punitio, & castigatio criminum, & excessuum per eos perpetratores, ut præfertur, de jure vel consuetudine pertinebant & spectabant, destinate, aut si partibus læsis, & offensis utilis foret, illos juxta criminum, & excessuum per eos perpetratores qualitatem ad pœnas à jure statutas in locis ubi deprehensi forent procedere procurarent.

Leo X. alia edidit hic cit.

§. 6. Præterea fel. mem. Leo Papa X. etiam prædecessor noster, similiter per eum accepto quod nequissimi sicarii, &c.

Præterea insertionem bullæ 36. Leon. X. Omnes, quia ipsa est supra.

Clem. VIII. alteram hic cit.

§. 7. Porro ad notitiam similis memoriæ Clementis Papæ VII. pariter prædecessoris nostri pervento plures Urbis, &c.

Non pono hic istam bullam 10. Clem. VII. in sancta, quia habes eam sup.

Pius IV. alia edidit hic in dicitam.

§. 8. Piz mem. Pius Papa IV. similiter prædecessor noster singulas Pii II. Pauli, Sixti, Julii, Leonis, & Clementis, &c.

Præterea hanc bullam 27. Pii IV. siquidem habes ipsam sup. 27. omnino.

Hic modo Pont. Pius V. antedictas const. approbas.

§. 9. Cum autem statim ubi nos ad summi Apostolatus apicem divina cooperante providentia assumpti fuimus, ob earundem literarum non observationem in eisdem Civitatibus, Terris, & locis, ac etiam in Alma Urbe nostra varias dissensiones, discordias, & odia vigere, latrocinia, & homicidia, aliaque nefandissima crimina perpetrari, ac præfatos Pium II. Paulum, Sixtum, Julium, Leonem, Clementem, ac Pium IV. prædecessores pro felici ac tranquillo statu & comodo personarum tam dictæ Urbis quam aliarum Civitatum, Terrarum, & locorum prædictorum, præmissa statuisset, ordinasse, & peregrisse perspexerimus. Idcirco nos quoque eadem ratione, quietis videlicet, ac pacis moti, habita super his cum venerabilibus fratribus nostris ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus deliberatione matura, ac de illorum unanimi consilio & assensu singulas Pii II. & Pauli, ac Sixti, necnon Julii, Leonis, Clementis, & Pii IV. prædecessorum literas hujusmodi, cum statutorum, ordinationum, extensionum, ampliationum, revocationum, cassationum, irritationum, annullationum, decretorum, confiscationum, incorporationum, appli-

cationum, voluntatum, hortationum, requisitionum, & mandatorum, omnibusque & singulis illis in eis respectivè contentis clausulis Apostolicæ auctoritate prædicta tenore præsentium approbamus, confirmamus, & innovamus, illisque perpetuum, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, ac ab omnibus, & singulis quos illæ concernunt penitus, ac sub prædictis per contrafacientes irremissibiliter incurrentis pœnis observari volumus atque decernimus.

§. 10. Eisdemque literas ad hoc ut si homicidæ, sicarii, banniti in Civitatibus, Terris, Castris, & locis prædictis cuiquam damna aliqua intulerint, ipsique damnis taliter illatis, à Civitatibus, Communitatibus, ac Terrarum, Castrorum & locorum hujusmodi Universitatibus captis, & deprehensi non fuerint, sed taliter delinquentes impune evaserint, communitates, ac universitates hujusmodi ( præter hoc quod ad damnorum quorumcumque sic illatorum parti læsæ, damnaque hujusmodi patienti, eorumque hæredibus plenariam restitutionem, & satisfactionem omnino teneantur) ad tantundem quantum damna illata hujusmodi existimata fuerint, Cameræ Apostolicæ realiter cum effectu persolvendum omnino sint adstricti, auctoritate, & tenore præfatis extendimus, & ampliamus.

Communitates hujusmodi, ac universitates, ac singuli illi, qui ad restitutionem, & satisfactionem præfatorum damnorum non fuerint, sed taliter delinquentes impune evaserint, communitates, ac universitates hujusmodi ( præter hoc quod ad damnorum quorumcumque sic illatorum parti læsæ, damnaque hujusmodi patienti, eorumque hæredibus plenariam restitutionem, & satisfactionem omnino teneantur) ad tantundem quantum damna illata hujusmodi existimata fuerint, Cameræ Apostolicæ realiter cum effectu persolvendum omnino sint adstricti, auctoritate, & tenore præfatis extendimus, & ampliamus.

§. 11. Mandantes eisdem Communitatibus, & Universitatibus, quatenus ipsæ in virtute sanctæ obedientiæ, & sub majoris excommunicationis, ac aliis nobis, & pro tempore existenti Romano Pontifici benevolis pœnis, eosdem sicarios, & bannitos in eorum Civitatibus, Terris, Castris, & locis commorantes, seu per eas & ea transeuntes capere, & ad populum convocandum, & cædendum campanas pulsare, eosque sic captos ad carceres conducere, aut Curia temporali consignare omnino teneantur.

Communitates hujusmodi, ac universitates, ac singuli illi, qui ad restitutionem, & satisfactionem præfatorum damnorum non fuerint, sed taliter delinquentes impune evaserint, communitates, ac universitates hujusmodi ( præter hoc quod ad damnorum quorumcumque sic illatorum parti læsæ, damnaque hujusmodi patienti, eorumque hæredibus plenariam restitutionem, & satisfactionem omnino teneantur) ad tantundem quantum damna illata hujusmodi existimata fuerint, Cameræ Apostolicæ realiter cum effectu persolvendum omnino sint adstricti, auctoritate, & tenore præfatis extendimus, & ampliamus.

§. 12. Quocirca dilectis filiis Vitellotio S. Mariæ in via lata Romanæ Ecclesiæ Camerario, & Cameræ præfate Thesaurario, Præfidentibus, Clericis, ac universis & singulis Legatis, & Vicelegatis Provinciarum nostrarum, & aliis Receptoribus, ac Officialibus Civitatum, Terrarum, & partium prædictarum nobis, & dictæ Sedi mediâ, vel immediatè subjectarum districtè præcipiendo mandamus, quatenus præfatas literas solemniter in singulis Provinciis, Civitatibus, Terris, & locis prædictis publicari, necnon omnia & singula in eis contenta inviolabiliter observari faciant, & mandent. Contrafactores quoslibet & rebelles, cujuscumque status, gradus, & præminentia fuerint, sententias, censuras, & pœnas præfatas damnabiliter incurrisse declarent, & declarationem hujusmodi per eos faciendam in libris malefactorum conscribi, & adnotari mandent, & faciant. Necnon capitales præfatas sententias à ministris justitiæ absque alicujus incurfu irregularitatis exequi procurent, ac realiter & irremissibiliter exigant, invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii sæcularis. Necnon pro exactione pœnarum pecuniarum hujusmodi contra Communitates, & Universitates, ac in eorundem inobedientium in temporalibus dominorum vasallos propter eorum hujusmodi inobedientiam repræfalias concedant, necnon & cum effectu exequi faciant. Attentius hortantes, & requirentes in Domino Barones, & Domicellos, ac in temporalibus Dominos dicti regni, necnon illius Provinciarum, Civitatum, & locorum Gubernatores, & Officiales pro tempore existentes, ut præfatos homicidas, & fautores, & complices capiant, & capi procurerent, captosque ad præfides nostrarum Provinciarum, unde ipsi homicidæ, fautores, & complices originem traxerunt, conduci, & eis realiter consignari similiter cum effectu faciant.

Examine hujusmodi, ac universis & singulis Legatis, & Vicelegatis Provinciarum nostrarum, & aliis Receptoribus, ac Officialibus Civitatum, Terrarum, & partium prædictarum nobis, & dictæ Sedi mediâ, vel immediatè subjectarum districtè præcipiendo mandamus, quatenus præfatas literas solemniter in singulis Provinciis, Civitatibus, Terris, & locis prædictis publicari, necnon omnia & singula in eis contenta inviolabiliter observari faciant, & mandent. Contrafactores quoslibet & rebelles, cujuscumque status, gradus, & præminentia fuerint, sententias, censuras, & pœnas præfatas damnabiliter incurrisse declarent, & declarationem hujusmodi per eos faciendam in libris malefactorum conscribi, & adnotari mandent, & faciant. Necnon capitales præfatas sententias à ministris justitiæ absque alicujus incurfu irregularitatis exequi procurent, ac realiter & irremissibiliter exigant, invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii sæcularis. Necnon pro exactione pœnarum pecuniarum hujusmodi contra Communitates, & Universitates, ac in eorundem inobedientium in temporalibus dominorum vasallos propter eorum hujusmodi inobedientiam repræfalias concedant, necnon & cum effectu exequi faciant. Attentius hortantes, & requirentes in Domino Barones, & Domicellos, ac in temporalibus Dominos dicti regni, necnon illius Provinciarum, Civitatum, & locorum Gubernatores, & Officiales pro tempore existentes, ut præfatos homicidas, & fautores, & complices capiant, & capi procurerent, captosque ad præfides nostrarum Provinciarum, unde ipsi homicidæ, fautores, & complices originem traxerunt, conduci, & eis realiter consignari similiter cum effectu faciant.

§. 13. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apost. ac omnibus illis quæ dicti prædecessores in præfatis eorum literis voluerunt non obitare, cæterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communitatibus vel divitiis ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & quibuscumque aliis privilegiis, indulgentiis, & lictis Apostolicis,

Clausula derogatoria apponit.

Apostolicis generalibus, vel specialibus super accipien-  
dis bñntis, homicidis, & brigatis, ut aliis predictis, quo-  
rumcumque tenorem existant, per que presentibus non  
expressis, & specialiter non insertis, officina earum impe-  
diti valeat quomodolibet vel differri, & de quibus, quor-  
umque tenoribus de verbo ad verbum habenda sit  
in notis, & in mentio specialis, que quoad hoc cui-  
quam nullatenus infringari.

§. 14. Volumus autem quod presentes literæ nostræ,  
postquam in valvis Basilicæ Principis Apostolorum, &  
in Campo Floræ de Vrbe affixæ fuerint, omnes & singu-  
los Cives Romanos, & alios in Vrbe commorantes efflu-  
xum quindem diebus, alios verò Duces, Comites, Marchio-  
nes, Domicellos, Barones, & alios temporales dominos,  
& Vicarios, Communicatos, & universitates Civitatum,  
Terrarum, & locorum Sedi præfate mediata & immediata  
re subditorum huiusmodi decurso mense ardeant, & cõ-  
trafacientes pœnas præfatas incurrant in omnibus & per  
omnia, perinde ac si eis omnibus & singulis contrafa-  
cientibus personaliter, & particulariter intimatæ fuis-  
sent. Nulli ergo, &c.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Do-  
minicæ 1566. tertio Nonas Julii, Pont. nostri anno 1.

Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

- Ego Io. Card. Moronus Episcopus Poggiensis.
- Ego Io. Mi. Cardinalis Saracenus.
- Ego Io. Cardinalis Poititanus.
- Ego Jo. B. Cicada Card. S. Clementis.
- Ego B. Card. Tranen.
- Ego Io. Ant. Card. Capisuccus.
- Ego Iac. Card. Sabellus.
- Ego Marcus Ant. Card. Columna.
- Ego Protonotarius Card. Comens.
- Ego Aloylius Card. de Pad.
- Ego Zacharias Card. Delphinus.
- Ego M. Ant. Card. Bobba.
- Ego Franc. Ab. Card. Const.
- Ego Io. Ant. Card. S. Georgii.
- Ego Aloylius Card. Cornelius.
- Ego Lud. Card. Simoneta.
- Ego Ant. Card. Granuelanus.
- Ego F. Card. Paciecco de Toledo.
- Ego Io. Franciscus Card. de Gambara.
- Ego Innicus Avalus Card. Arag.
- Ego Guido Card. Vercellensis.
- Ego Benedictus Lomellinus.
- Ego G. Card. Sireletus.
- Ego Hier. Card. Simoncellus.
- Ego F. Card. Alciatus.

Anno à Nativitate Domini 1566. Indiæ. 16. die 17. mensis  
Augusti, Pont. Sancti in Christo Patris & Domini Pii divina  
Providentia Papa V. Anno 1. suprascripta litera Apostolica  
lecta, affixa & publicata fuerunt ad valvas Basilicæ Principis  
Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ, dimissis illarum  
copia affixis, per me Bernard. Andromium, & Io. Andream  
Rogerium Apostolicos Curf.

Iulius Parinius Mag. Curf.

Sequitur ampliatio pœnarum contra Factores  
& Bannitorum.

PIVS EPISCOPVS,  
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Indefessa pastoralis nostræ providentiæ sollicitudo ad  
Ica postillam diligentem intendit, per que omnes  
Christi fideles, præsertim subditi, & S. R. E. devoti & pe-  
culiari filii, quiete & pacifice vivere valeant. Vnde nos  
in his nostræ provisionis remedium libenter adhibemus,  
ac pœnas adjicimus, ut si non pacis cupidine, saltem for-  
midine pœnæ mandata Apostolica ad ipsorum subdito-  
rum nostrorum tranquillitatem spectantia, debite serven-  
tur, & aliis desuper disponimus, prout in Domino con-  
spicimus salubriter expedire.

§. 1. Cum itaque (sunt non sine gravi animi nostri  
molesta nuper accepimus) diveris factis Ecclesiæ,  
& domini nostri temporis pœnæ, possibilibus & ne-  
glectis constitutionibus & mandatis, tam à nobis quàm  
etiam aliis Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris  
emanatis, homicidas, rebelles, latrones publicos, grassato-  
res viarum, ac in pœnam capitis bannitos, & alios faci-  
norosos homines, in suis locis receptare, ac tenebrisque  
diversimodè favere, consiliumque & auxilium præstare  
non reformident, in non modicum Apostolicorum mi-  
nistratorum contemptum, plurimamque eorundem subdi-  
torum nostrorum perturbationem, & offensionem.

§. 2. Nos igitur, ad quos per universalis nostræ admi-  
nistratiõnis munere præcipue pertinet inconvenientibus  
huiusmodi, & scandalis, que exinde quotidie perveniunt,  
cum Deo possumus, opportunè, maturèque providere  
volentes: Motu proprio, & certa scientia, maturèque  
deliberatione nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitu-  
dine præter alias contra talia perpetrantes à nobis jam  
factas constitutiones, hac nostra perpetuè valitura con-  
stitutione, & constitutione statuimus, ordinamus, volu-  
mus, decernimus, & declaramus, quod quicumque sub-  
diti nostri, & ipsius Romanæ Ecclesiæ, cujuscumque status,  
gradus, ordinis, conditionis, nobilitatis, & præemi-  
nentiæ existentes, etiam si Barones, Domicelli, & Feuda-  
tarii nostri fuerint, aliquos homicidas, rebelles, publi-  
cos latrones, grassatores viarum, ac in pœnam capitis  
bannitos, & quoslibet alios facinorosos homines, ille-  
rumque adherentes, factores, & complices, de cetero in  
suis locis receptaverint aut tulerint, pœnis confiscati-  
onis omnium bonorum, ac demolitionis domorum sua-  
rum, & exilii perpetui unà cum totis eorum familiis, ultra  
alias pœnas tam in nostris, quàm eorundem prædecesso-  
rum nostrorum desuper confectis literis contentas (quas  
contrafacientes eo ipso incurrere volumus) per dilectos  
filios Gubernatores, Officiales, ac justitiæ ministros Pro-  
vinciarum, Civitatum, terrarum, & locorum nobis, & di-  
ctæ Romanæ Ecclesiæ subditorum (quibus ut presentes  
nostræ literas omninè exequantur, sub indignationis  
nostræ pœna districtè præcipimus) irremissibiliter affi-  
ciantur, plectantur, & puniantur, afficique & puniri  
debeant.

§. 3. Qui verò præfatos homicidas, rebelles, publicos  
latrones, viarum grassatores, in pœnam capitis bannitos  
& facinorosos homines hucusque in locis suis recepta-  
verint, aut tulerint, in exiliū unà cum ipsorum familiis  
ad varia loca per ipsos Gubernatores, Officiales, ac justitiæ  
ministros declaranda, & statuenda (data per eos ido-  
nea cautione de huiusmodi exilio servando) mittantur, &  
relegentur. Decernentes præterea, super præmissis, pro-  
cedi posse per accusationem, delationem, inquisitionem,  
& alio quovis modo.

§. 4. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios  
quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, in  
quavis causa, & instantia (sublata eis, & eorum cuilibet  
quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & au-  
toritate) judicari, & definiti debere, necnon irritum,  
& inane quidquid secus à quoquam quavis auctoritate,  
scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationi-  
bus Apostolicis, & etiam juramento, confirmatione Apo-  
stolica vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & con-  
suetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apo-  
stolicis quibuscumque in genere vel in specie quomodolibet  
concessis, confirmatis, & sæpius innovatis (quibus omni-  
bus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis,  
specificis, expressis, & individua mentio habenda esset,  
eorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur  
presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliis  
in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, ad effe-  
ctum presentium, specialiter, & expresse derogamus, con-  
trariisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Ceterum quia difficile foret presentes literas ad  
singula quæque loca, in quibus opus fuerit, deferri, volu-  
mus etiam, ac decernimus, quod earum transumptis, etiam  
impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, &  
sigillo

Causa huius  
est.

Ampliatio  
pœnarum in  
auxilios  
prædictos  
in futurum.

Declaratio-  
que ad pec-  
pores præ-  
vices.

Clausula  
sublata.

Claus. derog.

Transumptis  
manu fidei.

Primum &  
publ.

P. An. 1.  
1566.

P. subscr.

Subscriptio  
Card.

Publicatio.

Edict. An. D.  
1566.

Exordium.

figillo personæ in dignitate Ecclesiastica constituta munitis eadem prorsus fides in iudicio & extra adhibetur, quæ ipsis presentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ, Nulli ergo, &c.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1566. 18. Kalend. Sept. Pont. nostri anno 1.

Sequitur mandatum quotannis d. Bullam publicandi.

Edicta A. D. 1565. PIVS PAPA QVINTVS, Ad perpetuam rei memoriam.

Præceptum publicandi hanc ipsam adde quilibet in Archiepiscopio.

§. 1. Cum nos nuper pro nostri Pastoralis officii sollicitudine, ad pacem & quietem in universo statu nostro Ecclesiastico inducendam & conservandam, mala extirpanda, ac Civitates, Terras, & loca nostra sicatis & aliis nefariis hominibus expurganda, quosdam nostras sub plumbis desuper confectas literas contra homicidas, bananitos, & alios facinorosos, eorumque receptatores, adhaerentes, & fautores publicari fecerimus, volentesque literas huiusmodi ab hominibus, quos ipsæ concernunt, in violabiliter observari, nec inobedientes ullo modo sese excusare possint, Motu proprio, & ex certa scientia, matureque deliberatione nostra auctoritate Apostolica tenore presentium statuimus, ordinamus, ac sub indignationis nostræ, & mille ducatorum Cameræ Apost. applicandorum per contrascentes eo ipso incurrendis pœnis districte præcipimus, & mandamus, quod quilibet communitas, Universitas, & populus quarumcumque Civitatum, Oppidorum, Terrarum, Castrorum, & locorum nobis & S. R. E. mediatè vel immediatè subiectorum, statim cum dictæ nostræ literæ, si earum transumptum impressum ad eos pervenerit, convocato eorum publico consilio in præsentia Officialium, syndicorum, & curam malefactorum habentium, eas ibi alta & intelligibili voce, etiam vulgari sermone illas declarando, ut melius & facilius ab omnibus percipi possint, legi facere, & deinde in eorum Archivio publico diligenter custodiri curare omnino debeant. Ac successive singulis annis in principio cuiuslibet anni perpetuis futuris temporibus similiter, ut præfertur, eisdem literas in eorum publico consilio legendo reiterare teneantur.

Contravenientibus pœna.

§. 2. Quod si (quod non credimus) ab aliquibus prætermissum, vel contraventum fuerit, volumus, & sub excommunicationis, & aliis arbitrii nostri pœnis etiam mandamus, quod loci Governator, Rector, & quilibet alius Iustitiæ minister, quocumque nomine nuncupatus, contra statutum, & ordinationem nostram huiusmodi non observantes, ad executionem pœnarum prædictarum sine mora irremissibiliter, procedat ut quos obedientiæ bonum ad mandatis nostris parendum non adducit, pœnarum saltem metus à contraveniendo absterreat. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Transumptum fidei.

§. 3. Præterea volumus presentium literarum transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis plenam, & indubiam fidem æquè ac originalibus ipsis adhiberi debere.

Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die quarta Septembris 1566. Pontificatus nostri anno 1.

XI. Exemptio Ordinum Mendicantium, pro eorum bonis & personis à solutione gabeliarum, & quarumcumque contributionum, onereque hospitandi Milites.

Aliam exemptionem generalem pro omnibus Monialibus & Sororibus cujuscumque Ordinis à solutionibus & contributionibus huiusmodi, cum sup. in const. 5. Pii IV. De statu. Et ab onere hospitandi Milites, hic iterum concessit, ut infra in const. 148. Cum sicut.

Um ad uberes nos sacri Mendicantium Ordines in Agro dominico quotidie faciunt fructus attentè respicimus, & attenta considerationis indagatè perscrutatur ipsorum Religionis sinceritatem, & voluntaria paupertatis habitum, in quibus sub humilitatis spiritu devotum Altissimo præstant famulatum, dignum, quin potius debitum reputamus, ut illis ea libenter concedamus, per quæ semotis quibuslibet gravaminibus promptiores eisdem Altissimi inhaereant servitiis.

§. 1. Hinc est, quod nos volentes eosdem Mendicantium Ordines, & dilectos filios eorum Fratres, & Monachos, ceterasque personas, ac etiam Moniales quolibet eiusdem Ordinis sub illorum cura degentes specialibus favoribus & gratiis prosequi, Motu proprio, non ad alicujus nobis super hoc oblatæ petitionis instantiâ, sed ex certa nostra scientia ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus omnes & singuli Mendicantium Ordinum huiusmodi Fratres, Monachi, & dilectæ filiæ in Christo Moniales seu Sorores, ac aliæ utriusque sexus personæ regulares ubilibet per totum Christianum Orbem diffusi, & constituti, illorumque Monasteria, cœnobias, domus, Conventus, Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & alia loca, etiam unita, ac membra, & dependentia, necnon terræ cultæ, & incultæ, possessiones, prædiâ, agri, & alia omnia & singula mobilia & immobilia, ac se moventia, & ubilibet, ac in quibuscumque rebus consistentia bona, necnon eorum in dictis bonis laboratores, coloni, arcedatarii, locatarii, & affiduarii, negotiorumque suorum gestores universi quomodolibet nuncupati, nunc, & pro tempore existentes in perpetuum, ab omnibus & singulis exactionibus, tam urbanis quam rusticis, necnon datis, gabellis, pedagiis, vectigalibus, collectis, impositionibus, & oneribus ordinariis & extraordinariis, ac tam realibus quam personalibus, meris & mixtis, etiam subsidio trienniali, & augmento, ac facultatibus, equorum taxis, militumque hospitii, ac aliis quibuscumque nominibus nuncupatis, quavis auctoritate quomodolibet impositis, & imponendis, & quæ laicis ac aliis quibusvis quomodolibet imponi consueverunt, & in futurum imponentur, ac ratione quarumcumque mercium, & rerum cujuscumque generis, vel qualitatis existentium, tam per mare, & aquam dulcem quam per terram undecumque & quomodocumque pro tempore delatarum, necnon animalium quorumcumque mortuorum & vivorum, & quæ aliis quomodolibet, & ex quavis causa, ac super quibuscumque rebus, tam in Alma Vrbe nostra, quam extra eam ubilibet locorum exiguntur, & in futurum exigentur. Necnon à contributionibus, & solutionibus in aliis faciendis, ac tam pro victu & vestitu, quam quocumque alio usu suo tantum, ac tam emendo quam vendendo, & alias quomodolibet negotiando. Necnon etiam à solutione quadratis pro singulis libris caraium de animalibus, quæ nunc & pro tempore ex armentis occidi contigerit, necnon etiam quæ in suis ædibus, prædiis & possessionibus privatim detinent, & nutriunt, ac à contributione sumptuum, & expensarum, quæ aliquando pro pontibus, viis, aquæ ductibus, muris, mœnibus, aliisve machinis struendis, & reparandis, seu reficiendis, ac Civitatum, Terrarum, & locorum quorumcumque fortificationibus, necnon etiam aliis in omnibus, & per omnia, ac tam in dicta Vrbe, quam extra eam ubilibet penitus & omnino liberi, immunes, & exempti, ac liberæ, & exemptæ, liberaque, immunita & exempta sint, & esse censeantur, ac pro talibus teneantur, & reputentur. Quodque Terræ, agri, possessiones, & loca arativa, ut præfertur, in illis quæ aliquando pro pascuis animalium ad certum tempus reservantur, nullatenus unquam comprehendantur, nec comprehendendæ censeantur.

Exemptio ab onere hospitandi Milites.

§. 2. Ac etiam monasteria, cœnobias, aliaque omnia regularia loca prædicta, pro quorumcumque militum, tam equitum, quam peditum hospitii, quemadmodum magno cum nostro dolore hucusque in plerisque locis factum competimus, nequaquam assignentur, nec assignari debeant.

Adde ut in rub.

§. 3. Et

§. 3. Et insuper quod fructus, redditus, proventus, introitus, & alia quaecumque bona Monasteriorum, cenobiorum, & aliorum locorum regularium prefatorum, ab aliis quam à Syndicis, & Procuratoribus religiosis fratribus; Monachis, & Monialibus, aliisque personis prefatis exigi, illaque duntaxat in beneficium loci, vel sustentationem ipsorum religiosorum fratrum, & monialium expendi, nec per alios quoscumque quovis nomine censeantur, nec in alium quam premissum usum converti, seu expendi possint, neque debeant, nisi de consensu superiorum illius loci, cui data, vel consignata, aut donata fuerint, quem alias spectabunt, nec etiam soli tutores, aut curatores, seu protectores, & alio nomine Sanctissimi, aut alias nuncupati, de eisdem bonis ullo modo disponere possint. Quodque idipsum etiam de elemosynis, oblationibus, & quibuscumque aliis donativis intelligi, & observari debeat, Apostolica auctoritate tenore presentium perpetuo statuimus, ordinamus, volumus, & declaramus.

§. 4. Necnon fratres, monachos moniales, ac alia regulares personas, eorumque monasteria, cenobia, conventus, Ecclesias, capellas, oratoria, & alia loca, ac terras, possessiones, pradia, agros, & bona, necnon laboratores, colonos, arrendatarios, locatarios, affectuarios, ac gestores, predicta, ut prefertur, libera, immunita, & exempta eidem auctoritate, & tenore facimus, ac fore & esse decernimus.

§. 5. Mandantes propterea dilectis filiis modernis, & pro tempore existentibus Camere Apostolicæ Cameraario, Presidentibus, & Clericis, ac Commissariis agentibus, & officialibus quibuscumque, ut omnibus & singulis tam virorum, quam mulierum monasteriis Mendicantium Ordinum huiusmodi existentibus sub ditione nostra temporali mediate vel immediate constitutis, tantum sal quantum pro eorum usu suffecerit singulis annis, omni dilatione cessante, & contradictione remota contribuere, & assignare, ac contribui, & assignari facere debeant realiter, & cum effectu.

§. 6. Districtius etiam in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ, ac excommunicationis majoris late sententiæ, ac excommunicationis majoris late sententiæ, ac excommunicationis majoris late sententiæ auri de Camera pro una basilicâ S. Petri de Urbe, & pro altera medietatibus singulis monasteriis, & locis prefatis quæ molestari, seu perturbari contigerit, irremissibiliter applicandorum pœnis eo ipso, si & quoties contrafactum fuerit incurrendis, inhibentes tam illis quam dilectis filiis Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Potestatibus, Dationum, Gabellarum, onerum, & aliorum premissorum exactoribus, conductoribus, appaltatoribus, necnon quibusvis communitatibus, & universitatibus, illarumque officialibus, & personis, aliisque quibuscumque ad quos spectat, & quomodolibet spectabit in futurum, quatenus premissa omnia & singula inviolabiliter, & perpetuo observent, ac ab omnibus observari faciant, neque fratres, monachos, moniales, & alias religiosas personas alioque supradictis super premissis quomodolibet molestant, & perturbent, neque permittant per quoscumque quomodolibet molestari, seu perturbari. Et si quis contradicere, aut quovis modo contravenire presumpserit, per mandatum executivum contra ipsum, cuiuscumque dignitatis, status, ordinis, vel preminentię fuerit, pro facto procedi.

§. 7. Et ita per quoscumque Iudices & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari & definiti debere, ac quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter attentari contigerit, irritum & inane decernimus.

§. 8. Quocirca venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, sive eorum Vicariis in spiritualibus generalibus, necnon dilectis filiis Curie castellarum Camere Apostolicæ generali Auditori, ac Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Canonis, & Capitulis, ac aliis quarumcumque Ecclesiarum Prælati, & personis ubilibet, & in quibuscumque Regionibus, Terris, & locis existentibus, & aliis ad quos quomodolibet spectat, & spectabit, per presentes Motu simili mandamus, quatenus ipsi, & eorum cuilibet per

se vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte fratrum Monachorum, Monialium, aliarumque Religiosorum personarum prefatarum fuerint requisiti solemniter publicantes, illisque in premissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra illos, & eorum singulos statuto, ordinatione, voluntate, declaratione, constitutione, deputatione, mandato, inhibitione, decreto, aliisque premissis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper per Camerarium, Presidentes, Clericos, & Commissarios Camere huiusmodi, necnon Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Collectores Gabellarum, & Exactores predictos, aut quoscumque alios ad aliquam sortionem, contributionem, vel pæstationem premissorum occasione quomodolibet faciendam quovis modo cogi, & compelli, aut aliis contra presentium tenorem quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari. Contradictores quoscumque, & rebelles per predictas, aliasque opportunas censuras, & pœnas appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, censuras & pœnas huiusmodi incurrisse declarando, interdium Ecclesiasticum apponendo, invocato etiã ad hoc si opus sit auxilio brachii secularis.

§. 9. Non obstant. fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. predecessoris nostri de una, & Concilii Generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate presentium non extrahatur, ac omnibus illis quæ in contrarium per quoscumque officiales & quovis alios, ac preteritum per officiales Civitatis nostræ Bonon. & quovis alios adducta sunt hætenus, & deducuntur in posterum, ac adduci, & allegari possent, necnon quibuscumque libet, & causis, tam in Rom. Cur. quam extra eam ubilibet, ac coram quibuscumque iudicibus, etiã Palatii nostri causarum Auditoribus, ac S. R. E. Card. super premissis inter quoscumque quomodolibet pendentibus, ac etiam instructis, & ad sententiam deductis, vel etiam à sententia terminatis, nisi in favorem Ecclesiæ fuerint. Et presentium quadam lite inter huiusmodi regulares, ac cives, & communitatem dictæ Civitatis Bonon. in Romana Curia pendente, quas & quam, ac omnes processus, & scripturas productas, & producendas, ac Registra, & sententias ubivis comparentes, & latis, ac ferendas ad nos advocamus, & penitus extinguimus, cassamus, annullamus, & delemus, perpetuumque desuper silentium imponimus. Necnon quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus & Ordinationibus, etiam contra exemptos quomodolibet editis, & edendis, ac etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis & eorum singulis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiã derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis ac insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis ceteris, in genere & specie, etiam Motu simili & ex certa scientia etiam consistorialiter, & aliis quomodolibet etiam iteratis vicibus in contrarium processis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, illorū tenores presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus, contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 9. Julii 1566. Pontific. nostri anno primo.

Revocatio facultatis quomodolibet concessæ Græcis Latino ritu, & Latinis Græco more celebrandi Missas & divina Officia.

Ad materiam celebrandi Missas, vide sup. conf. 5. Cum primùm. Alia autem de Græcis indicem sup. in Pii IV. conf. 74. Romanus.

D. P. An. i. die 29. Julii

XII.

PIVS



Edita An.D. P I V S E P I S C O P V S, 1566. Seruus Seruorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Dat. Romę apud S. Marcum, Anna Incarnationis Dominicę 1566. 13. Kal. Sept. Pontificatus nostri Anno 1.

Proidentia Romani Pontificis plurimum circumspecta, nonnunquam ea quę certis suadentibus causis per ejus prædecesores gesta sunt, ex aliis non minus rationabilibus causis alterat, & ad pristinum statum reducit, prout æquitas suadet, & in Domino conspicit expedite.

§. 1. Sane cum ad notitiam nostram pervenerit quod nonnulli Presbyteri, tam Gręci, quàm Latini antiquum S.R.E. ritum, tam in celebratione Missarum quàm aliorum divinorum officiorum pervertete satagentes, diversas licentias, & facultates Missas & alia divina officia Gręci Latino more, ac Latini Gręco ritu celebrandi ab Apostolica Sede, vel ejus Legatis, ac etiam more Pœnitentiario pro tempore existente variis prætextibus impetrarunt, illisque jampridem utuntur, hoc ab antiquo Catholicę Ecclesię instituto, Sanctorumque Patrum decretis devotè considerantes, propterea hunc abusum ab Ecclesia Dei extirpare, & submovere volentes, omnes, & singulas licentias, & facultates hujusmodi, hæcenus etiam Motu proprio, vel quorumvis etiam Imperatorum, Regum, & aliorum Principum contemplatione, & ex quibusvis causis quomodolibet concessas, ac Apostolicas & alias literas desuper confectas, illarum omnium tenores pro sufficienter expressis habentes, Apostolica auctoritate ex certa scientia hac præsentis nostre perpetuę valitura constitutione revocamus, cassamus, annullamus, & irritamus, quibusvis Presbyteris, tam Gręcis, quàm Latinis in virtute sanctę obedientię, & sub indignationis nostrę, ac perpetuę suspensionis à divinis pœnis districtius inhihentes, ne deinceps Presbyteri Gręci, præcipuè uxorati Latino more, & Latini Gręco ritu, hujusmodi licentiarum, & facultatum, aut alio quovis prætextu Missas, & alia divina officia celebrare, vel celebrari facere præsumant.

§. 2. Mandantes in virtute sanctę obedientię omnibus & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, quatenus in Civitatibus, & diocesis propriis præsentis nostras literas publicari, & sub prædictis, & aliis sibi benevisis pœnis per quoscumque Prælatos, Capitula, Clericos, Fratres, Superiores, & personas quilibet faciant observari, eas auctoritate Apostolica compescendo.

§. 3. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, Conventuum, Domorum, & aliorum locorum quorumcumque, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ecclesiis, Monasteriis, domibus, & locis, illorumque Capitulis, Conventibus, Superioribus, & personis, ac Ordinibus sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam ad Imperatorum, Regum, Reginarum, Ducum, & aliorum Principum instantiam, aut eorum contemplatione, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, illorum tenores pro expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, illaque quoad præmissa cassamus penitus, & annullamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 4. Volumus autem quod præsentis literę ad valvas Beati Petri Apostolorum Principis, & Cancellarię nostrę, ac in acie Campi Florę publicentur, & inter constitutiones extravagantes perpetuę valituras cõscribantur. Et quia difficile foret præsentis ad singula quęque loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii subscriptis, ac sigillo alicujus Prælati munitis eadem proflus fides ubicumque adhibeatur, quę præsentibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę, &c. Nulli ergo, &c.

Anno à Nativitate Domini 1566. Indict. 9. die vero venovis 20. mensis Septembr. Pontific. autem Sanctiss. in Christo Patris & D.N.D. Pii Quinti providentia Papa V. anno eius primo, præsentis retrospectiva litera offisa & publicata fuerunt ad valvas Basilicę Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellarię Apostolicę, & in acie Campi Florę, per nos Bartholomæum Sottocasa, & Ioan. Andream Rogerium præfati S.D.N. Papa Curf.

Nicolaus de Matthis Mag. Curf.

Revocatio constitutionis, Pii VI. & innovatio alterius constitutionis Greg. XI. & Clem. VI. super exprimendis gradibus propinquieribus, in dispensationibus matrimonialibus impetrandis in diversis gradibus.

De materia dispensationum vide etiam infra in consf. 62. Ad Romanuth, ubi notabo.

Sanctissimus in Christo pater, & Dominus noster Dominus Pius divina providentia Papa V. attendens per quandam constitutionem dudum per fel. rec. Pium Papam IV. Sanctitatis suę prædecessores editam, qua cavetur, quod in dispensationibus matrimonialibus, pro diversis consanguinitatis, seu affinitatis ex eodem stipite provenientibus gradibus conjunctis, non remotioris soluin, prout olim fieri solebat, sed etiam propinquieris graduum expressa mentio fieri debeat, alioquin dispensationes, ac desuper confectę literę nullius sint roboris vel momenti, prout in dicta constitutione plenius continetur, à dispositione juris communis, & laudabili, ac antiquo Rom. Cur. stylo nimium secedi, ac favorem matrimonii debitum restringi.

§. 1. Volensque propterea juri & stylo prædictis, necnon pie mem. Greg. XI. & Clem. VI. Rom. Pont. etiam Sanctitatis suę prædecessores vestigiis inhærendo, sacramento & libertati matrimonii, quantum cum Deo potest favere, statuit & ordinavit quod de cetero in quibuscumque dispensationibus, quas pro matrimoniis contractis, aut contrahendis inter viros & mulieres invicem diversis prohibitis consanguinitatis & affinitatis, aut mixtis, ex communi, seu ab eodem stipite surgentibus, quicumque illi sint, dummodo primum quoquo modo non attingant, cum in eo Sanctitas sua nunquam dispensare intendat, gradibus conjunctos, ab eadem Sanctitate sua, & pro tempore existente Romano Pontifice, aut Sede Apostolica impetrari, vel alias concedi contigerit, ac literis, commissionibusque desuper etiam locorum Ordinariis faciendis gradus remotior attendatur, trahaturque secum propinquierem, ac ob id sufficiat remotiorem tantum gradum exprimere, obtentis tamen postea super propinquire literis declaratoriis juxta Gregorii & Clementis prædecessores hujusmodi constitutiones, quas quoad hoc innovavit, & inviolabiliter observari mandavit, dispensationesque, seu dispensandi commissiones, ac desuper confectas literas, & processus habitos per eadem dispensatis, seu his cum quibus dispensari mandatur propter proximioris gradus hujusmodi non expressiõnem, de subreptionis, vel obreptionis vitiõ, seu intentionis defectu notari non posse, sed in omnibus, & per omnia suffragari, perinde ac si in literis seu commissionibus hujusmodi de proximitate, seu utroque gradu specialis & expressa mentio facta fuisset.

§. 2. Sicque per quoscumque Iudices & Commissarios, etiam S.R.E. Card. sublata eis quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiti debere, ac quicquid secus super his à quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter attentati contigerit, irritum & inane decrevit.

Constitutione Pii prædecessores hujusmodi, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque.

Placet, publicetur, & describatur, M.

LeEt a

Revocatio facultatum concessarum Græcis celebrandi ritum Latino, & Latinis ritum Græco.

Episcopi, & alii faciant in eorum Diocesis, publicari & observari hanc consf.

Clausula derogatoria.

Forma & effectus publi.

Publi.

XII.

Edita An. 1566.

Revocatio & innovatio de Pii IV.

Revocatio & innovatio de qua in rub.

Clausula derogatoria. P.P. subscr.

Publicata fuit suprascripta regula Roma in Cancellaria Apostolica Anno Incarn. Dominica 1566 die vero Martis 20. mensis Augusti, Pontificatus Sanctiss. D. N. Papae A. Lomellinus Custos.

Declaraciones Concilii Tridentini. lib. 24. cap. 1. & 4. circa impedimenta cognationis spiritualis & affinitatis ex fornicatione, quoad matrimonia post confirmationem Concilii contracta, & de cetero contrahenda.

Huius Concilii confirmatio habetur in const. 73. Pii IV. Benedictus, ubi dicit de eius indictione, prosecutione, & quo tempore illud legere ceperit.

Sanctissimus in Christo pater, & Dominus N. D. Pius divina Providentia Papa V. ad cuius notitiam pervenit, quod cum in decretis Sacri Concilii Tridentini certae tantum personae enumerentur, inter quas duntaxat cognatio spiritualis deinceps contrahatur, ab aliquibus revocatur in dubium, an qui ultra personas in dictis decretis enumeratas quoquo modo cognatione spirituali ante confirmationem dicti Concilii, conjuncti erant absque dispensatione Apostolica, matrimonium post dictam confirmationem contrahere potuerint, ac hodie & de cetero contrahere possint, cum ante praedictam confirmationem id facere de jure minime liceret.

§. 1. Et insuper cum in eisdem decretis statuatur affinitatem, quae ex fornicatione contrahitur, in illis solummodo attendi debere qui primo, vel secundo affinitatis gradu junguntur, ab aliquibus pariter dubitetur, an matrimonia inter personas, quae ante confirmationem dicti Concilii tertio, vel ulteriori hujusmodi affinitatis gradu conjunctae erant, post confirmationem dicti Concilii absque dispensatione Apostolica contracta, & quae deinceps contrahi contigerit, dirimi debeant.

§. 2. Sanctitas sua ad tollendum omne dubium, eos qui ante confirmationem praedicti Concilii cognationem spirituales contraxerunt, dummodo non sint ex personis in dictis decretis enumeratis, & inter quas tantum Concilium voluit deinceps contrahi hanc cognationem spirituales, matrimonii vinculo inter se absque dispensatione aliqua, liberè & licite copulari posse, ac matrimonia etiam post confirmationem hujusmodi, absque dispensatione Sedis Apostolicae inter eas jam contracta valere, plenamque roboris firmitatem obtinere.

§. 3. Et similiter matrimonia post confirmationem Concilii absque dispensatione Apostolica sequuta, & quae de cetero sequentur inter personas quae ante dictam confirmationem, affinitatem (infra tamen secundum gradum ex fornicatione provenientes) contraxerant, propter hujusmodi affinitatem dirimi non debere, sed valida, & efficacia existere declaravit.

§. 4. Sicque per quoscumque Iudices & Commissarios, etiam S. R. E. Cardinales, sublata eis quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari & definiti debere, ac quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter attentari contigerit, irritum & inane decrevit.

Placet, publicetur, & describatur. M.

Letta, & publicata fuit suprascripta regula Roma in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominica 1566. die vero Martis 20. mensis Augusti, Pontificatus praefati Sanctiss. D. N. Papae anno primo.

A. Lomellinus Custos.

Sequitur alia declaratio circa impedimenta cognationis spiritualis.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Cum illius vicem licet minime suffragantibus meritis geramus in terris, de cuius vultu prodit iudicium, & vident oculi aequitatem, officii nostri debitam prosequimur actionem, sic obscuros sacrorum canonum Bullar. Mag. Tom. II.

sensus ita sperare studentes, ut piis Christi fidelium mentibus nulla dubitanda occasio relinquatur.

§. 1. Sanè licet ex eo quod in Concilio Tridentino decretum fuerit cognationem spirituales inter eos tantum contrahi, qui suscipiunt baptismum de baptismo, ac baptizatum ipsum, & illius patrem & matrem, nec non baptizantem, & baptizatum, baptizatique patrem & matrem, in reliquis personis, quae per antiquos canones occasione cognationis hujusmodi contrahere prohibebantur, omne impedimentum sublatum esse videatur; adhuc tamen ab aliquibus dubitari accepimus, an saltem impedimentum cognationis spiritualis hujusmodi inter maritum vel uxorem suscipientis, & baptizatum, nec non inter maritum vel uxorem suscipientis, & patrem ac matrem baptizati vigeat, propterea quod prohibitum de uno conjugum, de altero etiam prohibitum esse videatur.

§. 2. Nos parum mentium quieti & matrimoniorum favori (quantum ex alto nobis permittitur) consulere volentes, à praecisis verbis Concilii minime discedendum in praemissis esse censuimus. Et propterea nullum amplius impedimentum ratione cognationis hujusmodi subesse decernimus, & declaramus, quominus inter dictos maritum vel uxorem suscipientis, & baptizatum, baptizatique patrem, & matrem, & quascumque alias personas, tam ex parte suscipientis quam baptizantis, & baptizati, in dicto Concilio nominatim non expressas, matrimonium liberè & licite contrahi possit, & ab omnibus iudicari debere mandamus atque statuimus.

§. 3. Decementes irritum & inane, si quid secus à quoquam, quacumque dignitate, auctoritate & potestate praedicto contigerit iudicari.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus Apostolicis, aliisque contrariis quibuscumque.

§. 5. Volumus autem quod praesentes literae in Cancellaria nostra Apostolica, & in acie Campi Florae de more publicentur, & inter constitutiones perpetuè valituras describantur. Et quia difficile foret praesentes ad singula quaeque loca deferri, quod earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii subscriptis, ac sigillo alicujus Praelati munitis eadem prorsus fides adhibeatur quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostentatae. Nulli ergo, &c.

Dat. Rom. apud S. Petri. anno Incarn. Dominicae 1566. 4. Calen. Maii, Pontific. nostri anno primo.

Anno à Nativitate Domini 1566. Indi. 10. die vero mensis Decembris, Pont. Sanctiss. & D. N. D. Pii divina providentia Papa V. Anno eius retroscripta littera Apostolica affixa & publicata fuerunt ad valvas Cancellariae Apostolicae & in acie Campi Florae, ut moris est, per nos Antonium Clericum, & Joannem Andream Rogerium praefati S. D. N. Papae Curf.

Stephanus de Olea Mag. Curf.

Sequitur alia declaratio circa impedimentum affinitatis, & fornicationis.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum Pontificem spectat canonicas sanctiones, quae expressorem sensum postulare videntur, re diligenter perspecta ita declarare, & alias providere, ut omnis dubietas de piis Christi fidelium mentibus evellatur.

§. 1. Sanè postquam ex eo quod Tridentina Synodus impedimentum affinitatis ex fornicatione proveniens, per quod non solum matrimonium contrahi prohibetur, sed etiam postea factum dirimitur, ad eos tantum restringit, qui primo & secundo gradu junguntur, in ulterioribus vero gradibus statuit matrimonium postea factum non dirimi, à pluribus Christi fidelibus, ut accepimus, est dubitatum, an licet in ulterioribus gradibus hujusmodi matrimonium contractum non dirimatur, adhuc tamen juxta antiquos canones contrahi prohibeatur.

§. 2. Et ut propterea nos omnem ambiguitatem tollere, & animarum tranquillitati, ac matrimonii liberati, quantum

Dubium fornicationis circa dictum (1)

Declaratio eiusdem dubii.

Decretum irritans.

Causula derogatoria.

Forma publicae quae moris sequitur.

D. P. An. t. die 28. Nov.

Publicatio.

Coordium.

Dubium fornicationis circa dict. cap. 5. Conc. Trid.

Declaratio eiusdem dubii.

quantum cum Deo possumus consistere volentes, Declaramus, & Apostolica auctoritate decernimus, nullum hodie impedimentum remanere quo minus in ceteris gradibus hujusmodi liberè & licitè matrimonium contrahi possit.

Decretum irritans.

§. 3. Et ita ab omnibus judicari debere mandamus atque statuimus, decernentes irritum & inane si quid secus à quoquam quacumque dignitate, auctoritate, & potestate prædico contigerit judicari, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, aliisque contrariis quibuscumque.

Forma publi. qua max. sequitur.

§. 4. Volumus autem quod præsentis literæ in Cancellaria nostra Apostolica, & in acie Campi Floræ de more publicentur, & inter constitutiones perpetuè validitatis describantur, & quia difficile foret eas ad singula quæque loca deferri, quod earum transcriptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii, subscriptis, ac sigillo alicujus Prælati munitis, eadem prorsus fides adhibeatur quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. A. S. die 18. Nov.

Nulli ergo, &c. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1566. 4. Kal. Decemb. Pont. nostri anno 1.

Anno à Nativitate Domini 1566. Indiæ. 9. die verò 19. mensis Dec. Pont. S. D. N. Pii divina providentia Papa V. anno eius primo, retrospectiva litera affixa, & publicata fuerunt Roma in valvis Cancellaria Apost. & in acie Campi Floræ, ut moris est, per nos Joannem Andream Rogerium, & Camillum Cherub. Curf. Stephanus de Olea Mag. Curf.

XV.

Familiares S.R.E. Cardinalium, & aliorum Prælatorum Roman. Curiz, regalia stipendia non conventa, ab eis, vel eorum hæredibus petere prohibentur. Et ordo in satisfaciendis eorundem creditoribus præfinitur.

Hac stipendia infra annum à die obitus debitorum, & pro biennio tantum peti posse decrevis Paul. III. in const. 43. Cum sicut. sup.

De consignatione annuli & ornamentorum Capellæ, de quibus agitur, vide Julii III. const. 8. Cum sicut. De prælatione autem miserabilium personarum vide inf. in const. 25. Accepimus. Atomatariorum autem vide in const. 47. Clem. VIII. Laudabilis. Et Pistorum vide const. 36. Sixt. V. Calestis. Quanto autem tempore daret instantia harum discussionum, videre est sup. in Clem. VII. const. 17. Cum ex multorum, ubi notavi.

Edita An. D. 1566. Causa hujusmodi confit.

Sanctiss. in Christo Pater & D.N.D. Pius divina providentia Papa V. Accepit, ut asseruit, quod nonnulli familiares Reverendiss. DD. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, veluti Parafrenarii, Credentarii, Coqui, Magistri Stabuli, ita vulgariter nuncupati, & forsitan alii, quoscumque sint nominis, & ministerii, defunctis Cardinalibus eorum Dominis, consuetudinibus, privilegiis, seu quocumque alio prætextu, in non modicam memoriæ ipsorum defunctorum Cardinalium ignominiam, Parafrenarii videlicet mulas cum instrumentis, & Phaleris suis, & alii alia ipsorum Cardinalium instrumenta, & bona pet ipsos familiares respectivè in eorum ministeriis teneri, & exerceri solita, etiam iavitis ipsorum defunctorum hæredibus, & Cardinalibus, sive testamentorum executoribus ab ipso testatore, sive pro hæredibus ab intestato per constitutiones Pontificias deputatis, etiam argentea, & pretiosa sibi arripere, & usurpare, ac pro illis plerumque etiam inter se rixari, & digladiari consueverunt, cum magno totius Curiz scandalo, & Cardinalatus dignitatis opprobrio, & universi etiam S.R.E. Cardinalium Parafrenarii, Caudatarii, & collegia inter se facientes in novorum Cardinalium creatione, & obitu, & forsitan aliis certis temporibus, ab eisdem novis Cardinalibus, & defunctorum hæredibus respectivè certas pecuniarum summas, aut res alias, magna cum importunitate, & temeritate exigere, & quodammodo extorquere sunt soliti.

§. 1. Volens tam scandalosorum abusu tollere, omnes, & singulas consuetudines, & usus per prædictos, & alios quoscumque ipsorum Cardinalium familiares, & ministros, tam singulariter, quam communiter, & collegialiter, ut præfertur, seu aliis quomodolibet prætextibus exinde actiones, & iuris quæcumque remedia allegari, & exerceri solita penitus abrogavit, & sustulit, ac de cetero familiaribus ipsis prædictorum occasione nullum jus, nullamque penitus actionem, aut juris remedium competere, neque eis aliqua ex bonis, & pecuniis prædictis deberi, sed eos debere esse contentos suis salariis, si qua eis promissa fuerunt, & eo amplius si defunctorum hæredibus, aut Cardinalibus prædictis respectivè aliquid familiaribus ipsis, sive ut singulis, sive ut universis, aut alias ex mera ipsorum hæredum, & Cardinalium liberalitate dare placebit, irritumque, &c. decrevit.

§. 2. Non obstant. præsentis constitutionibus prædictis, & forsitan per Romanos Pontifices suos prædecessores, & per se & Sedem Apostolicam etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis, privilegiis quoque, &c. tenores, &c. latissime extenden.

Apud S. Marcum in Consistorio habito die veneris 6. Septembris 1566.

Sequitur alia in prædictis constitutio.

PIVS PAPA QVINTVS, Motu proprio, &c.

Cupientes litium anfractibus, qui post obitum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, & aliorum quorumcumque Prælatorum in Rom. Cur. decedentium inter eorum creditores oriuntur, dum se unusquisque altero potiorum contendit, dum aliqui prætextu mercedis & regalarum, alios creditores præcedere conantur, quo fit ut sæpe numero pauperrimi, qui eorum substantiam bona fide crediderunt, non tantum debita satisfactione defraudentur, sed etiam longis, & periculosis litibus gravissimo cum eorum impendio defatigentur, hac perpetuè validura constitutione sancimus, ut defunctis in Romana Cur. tam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, quam Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Cameræ Apostolicæ Clericis, Sacri Palatii Apostolici Auditoribus, Referendariis, majoris præfidentis Abbreviatoribus, & aliis quibusvis Prælatibus, nullus super eorum bonis mercedem petere possit in præjudicium creditorum, nisi evidenter appareat, quod sub certa constituta mercede ad servitium hujusmodi accessisset.

§. 1. Et ut etiam servetur forma constitutionis sel. record. Pauli tertii super hoc concessa, quam (quatenus opus sit) innovamus.

§. 2. Similiter eorundem Cardinalium, & Prælatorum familiares abstante à petitione regalarum quocumque generis, juxta formam decreti de Fratrum consilio de mense Septembris proximè præteriti super hærediti.

§. 3. Porro in satisfactione creditorum dictorum Cardinalium, & Prælatorum in Rom. Cur. decedentium talis ordo servetur, ut post consignationem annuli, & ornamentorum Capellæ dilecto filio Cameræ Commisario (respectu Cardinalium) in primis & ante omnia faciendam.

§. 4. Prior causa sit eorum, qui pro usu dictorum Cardinalium, & Prælatorum, eorumque familiarum res cibarias dederint.

§. 5. Secunda eorum, qui res vestiarias, & ad usum corporis ipsorum, non autem ad ornatum, vel ad pompam necessarias, subministraverint, quandoquidem ex causis hujusmodi creditores ut plurimum sunt pauperes, vel mercatores, qui pro illis advehendis innumera pericula subeunt, & sine illis præfati Cardinales & Prælati statum eorum dignitatis usque ad obitum minimè sustentare potuissent, & requisiti, utique verisimiliter omnem honestam obligationem, etiam cum juramento, & in forma Cameræ contraxissent.

Prohib. Petendi. l. a. C. d. malibus. eorum bon. dibus.

Contract. derogat.

D. P. A. S. die 6. Sep.

Edita An.

Familia non prim. mercedem conveni.

Servus bulla Paul. III. causa rmb. Regalarum parant. in d. d. r. p. r. c. d.

Camere Annulo Capellæ ferat. n. dibus.

Creditorum postea prælati.

Successio pro usuris.

§. 6. Tertia verò causa sit prefatorum mercenariorum quibus certa constituta merces appareat, quibus satisfactis, in cæteris servetur jus commune. Quod non tantum in futuris, sed etiam in pendentibus negotiis locum habere debemus, etiam ex alia causa creditores instrumenta & obligationes, etiam in forma Camere habeant.

§. 7. Quocirca dilecti filio Curie causarum Camere Apostolicæ Auditori nunc & pro tempore existenti, tenore presentium committimus & mandamus, quatenus præmissa omnia & singula per hæredes & testamentorum executores & cæteros, ad quos pro tempore spectabit, etiam per censuras Ecclesiasticas, & pœnas etiam pecuniarias, & alia juris & facti remedia opportuna, inviolabiliter observari faciat.

§. 8. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis privilegiis, obligationibus in forma Camere concessis, cæterisque contrariis non obstantibus quibuscunque.

Placet Motu proprio. M.

Sequitur declaratio quoad Aromatarios.

PIVS PAPA QVINTVS, Motu proprio, &c.

§. 1. Quia sicut accepimus, à nonnullis dubitari contingit, an præmissis Motu proprio in ea parte qua creditores occasione cibariorum cæteris etiam anterioribus, & habentibus hypothecam præferuntur, extendatur, vel contineat Aromatarios, qui occasione suorum aromatatum, & aliarum mercium ad exercitium eorum spectantium creditores existunt.

§. 2. Nos dubitationem huiusmodi tollere cupientes, animadvertentes quod illorum merces ad victum quotidianum necessariæ non existunt, sed potius pro deliciis inferviunt, aut pro Medicamentis, quorum occasione magnum sibi quæritum parant, & nihilominus speciali privilegio sunt muniti, cuius vigore concurrunt cum obligatione in forma Camere. Propterea declaramus dispositionem supradictam, Aromatarios quoad medicinalia, & expensas funerum non comprehendere, nec eos qui fuerunt de eorum credito satisfacti, præstito juramento de restitutione prioribus & posterioribus, cum non teneantur illud servare, ex quo nõ vergit in dispèditu salutis æternæ. Fiat Motu proprio. M.

XVI. Jurisdictio Consulium Artis Agriculturæ Urbis cognoscendi causas rerum ad Artem spectantium inter quascunque personas, & confirmatio Statutorum ejus.

Latius declaratur hac jurisdictio, in c. 13. & seqq. ipsorum Statutorum postea editorum à Greg. XIII. Et eiusmodi Artis nonnulla extant privilegia, de quibus mox inf. in cons. 19. Cupientes, cum ibi indicandis

PIVS PAPA QVINTVS, Motu proprio, &c.

Plena devotio, & assidua cura, & diligentia, quas dilecti in Christo filii Consules, & Collegium nobilis antiquæ Artis Agriculturæ Urbis, erga nos, & sanctam Sedem Apostolicam, Almamque Urbem nostram indefinenter exhibent, nos inducunt, ut quæ ad dicti Collegii conservationem, & augmentum fore dignoscimus, liberaliter & proprio motu concedamus.

§. 1. Cum igitur dilecti filii prædicti nuper antiquissima eorum statuta id usu exigente emendaverint, & supplerint, multaque etiam de novo, quæ ad necessariam dicti Collegii, ac jurisdictionis Consulium ipsius Collegii conservationem, & augmentum necessaria visa fuerunt, statuerint, & addiderint, quæ omnia diligenter inspicere, & emendari mandavimus, prout inspecta, & emendata fuerunt.

§. 2. Nos igitur attendentes quod opera, cura, diligentia, & impensa prædictorum dilectorum filiorum, Deo Bullar. Mag. Tom. II.

Optimo Maximo favente factum est, ut Civitas nostra, quæ rebus suis temporibus mari investo, & undique perquisito frumento indigebat, nostris felicissimis temporibus non solum frumento abundet, sed etiam quod plus est, vicinis, & exteris, terra marique præagri Romani frumentum subministrari possit, prout sapissime subministratum fuit, & quod non minus est, aer nostræ Almæ Urbis ex assidua agrorum cultura, silvarum & nemorum extirpatione, palustriumque locorum exsiccatione, factus est tutior, clementior, & salubrior, & considerantes quod qui agrorum culturæ incumbunt, non debent litibus, & per diversa Tribunalia trahi, ne fortè à cultura propter lites dum forum prosequi cupiunt, retrahantur, ac etiam attendentes, quod de rebus spectantibus ad artem nullus magis quam ipsi arte cognoscere, & terminare valent: cupientesque dictum Collegium illiusque Consules, & eorundem jurisdictionem amplioribus gratis, & favoribus prosequi, eosdem dilectos filios à quibuscunque censuris ad effectum validitatis presentium absolventes, & absolutos fore censentes.

§. 3. Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, statuta prædicta, sicut prædictum est, reformata, emendata, & suppleta tenore presentium approbamus, confirmamus, & homologamus, eisdemque nostrum & Sedis Apostolicæ robur adjicimus.

§. 4. Eaque auctoritate prædictis inter homines de arte prædicta, deque rebus spectantibus ad artem, juxta eorundem statutorum ordinationem, cujuscunque status, gradus, & conditionis existant, etiam si Clerici & curiales Romanæ Curiam sequentes, aut quocunque alio privilegio muniti existant, servari volumus, & mandamus, eisdemque dictis Consulibus, eorumque jurisdictioni pro rebus spectantibus ad artem suppetimus, subjicimus, & submittimus.

§. 5. Et sic per quoscunque Iudices, tam ordinarios, quam delegatos judicari, decerni & definiti volumus, & mandamus, sublata aliter judicandi, & interpretandi facultate. Irritum quoque & inane decernemus, quicquid in contrarium contigerit attentari. Volumus autem quod de subreptione, & obreptione, aut intentionis defectu, præsentis nostri Motus proprii quovis modo opponi non possit, attento quod Motu proprio.

§. 6. Non obstant præmissis, ac quibuscunque privilegiis, & indultis, etiam quibusvis personis, ac iudicibus ordinariis, sive delegatis, etiam Dohaneris Almæ Urbis, respectu affidorum damnorum dantium in segetibus, & casalibus Urbis per nos, & quoscunque Romanos Pontifices editis, quorum omnium privilegiorum, & indultorum tenores hic pro sufficienter expressis, perinde ac si de verbo ad verbum inserta, & expressa forent, haberi volumus, cæterisque contrariis quibuscunque.

§. 7. Et quod presentium sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat, attento quod in Vrbe. Fiat Motu proprio. M.

Dat. Romæ apud S. Marcum, 5. Id. Septembr. anno 1.

Sclavi baptizati, ad Conservatores Almæ Urbis pro libertate confugientes, libertatem consequuntur, & Cives Romani efficiuntur.

Hoc prius statuit Paul. II. sed postea revocavit. Eius ergo constitutiones nisi otiosas ponere nolui, stante hac postrema pique dispositione.

PIVS PAPA QVINTVS, Motu proprio, &c.

Dignum, & rationi congruum esse videtur, ut ea quæ ex veteri instituto Officium Senatûs Camere Urbis & ipsius Conservatores consueverant, vel alias illis concessa existunt, munimine Apostolicæ superioritatis in posterum roborentur, & in usum, si adhuc non existant, reuducantur.

§. 1. Nos siquidem, qui etiam in minoribus constituti, semper continè Populum Romanum paterno dilectionis amore prosequuti sumus, ipsius privilegia, eadem maximè, quæ Christiano Populo necessaria & utilia esse

Confirmatio Apostolicæ

Jurisdictio Dominorum Consulium

Decretum irritabile

Clausula de rogatoria

Sola signatura sufficit. D. P. An. 1. die 9. Sept.

XVII.

Edita A. D. 1566.

Paul. III. revocavit facultatem Conservatorum Urbis libertate donandi scilicet ad eos pro libertate confugientes

Mercedem illi que datur mercatoribus

Curiam

Contraria

substit.

Dubitatio

Declatio

XVI.

Edita An. D. 1566.

Euridim.

Novum

Commen

esse videntur, confirmare desideramus, fel. rec. Pauli Papae III. praedecessoris nostri, qui per suas in forma Brevis litteras, ipsos Conservatores & Populam in facultate & privilegio mancipia quaeque, sclavos vulgariter nuncupata, qui baptizati, & Christiani prius facti fuerint, ad Senatus Camerae ipsius Urbis officium, ad illius Conservatores pro eorum libertate confugientes, prout ex veteri consuetudine hactenus, ut ipse praedecessor noster, Conservatores praefatos, cum ex speciali privilegio Pontificali, tum Imperiali potestate, ab aspero servitutis iugo liberandi facultatem haberent, etiam si lapsu temporis deperdita fuissent, reintegravit, vestigiis inhaerendo.

*Hic Pont. eandem facultatem reformat.*

§. 2. Motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine eisdem Conservatores pro tempore existentes speciali favore prosequentes, ac litteras Apost. Pauli praedecessoris, ac si de verbo ad verbum insereretur, pro expressis habentes, illasque in totum iuxta illarum tenorem confirmantes, ipsos Conservatores, ac officium Senatus Camerae Urbis in jurisdictionem, facultatem, & potestatem mancipia quaeque sub iugo servitutis quomodolibet alligata, ad huiusmodi Senatus Camerae Urbis officium pro tempore existens, ac ipsius Urbis conservatores confugientia, ac libertatem acclamantia, per eisdem Conservatores libertate donari, & Romani Cives, liberique homines effici possint, prout ipse Paulus Praedecessor reintegravit, reintegramus, ac pro potiori cautela de novo damus, concedimus, & gratiose impartimur. Itaque mancipia, seu sclavos eisdem, qui ab eisdem in posterum liberabuntur, pro liberis hominibus, & Romanis civibus in omnibus, & per omnia ubique haberi, teneri, & reputari debere. Dantes & concedentes eisdem mancipiis sic ut praefertur ab eisdem Conservatoribus, libertatis facultatem in iudiciis contra quascumque personas standi, contrahendi, testandi, & alia faciendi, quae ceteri cives Romani liberi homines facere consueverunt, & faciunt, & ea in omnibus & per omnia habere, & libera esse decernimus, volumus, & mandamus, ac ex nunc prout ex tunc, & de contra, omni juris cuiuslibet statutorum, consuetudinum, & aliorum contrariorum rigore penitus rejectis, liberamus.

*Et ita iudicari mandas.*

§. 3. Et sic in praemissis omnibus per quoscumque tam ordinarios quam delegatos, etiam quacumque jurisdictione fungentes iudices, & personas, sublata eis & eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, sententiandi, & definiendi facultate, potestate, & auctoritate, iudicari, sententiari, & definiendi debere, ac quicquid secus scienter vel ignoranter contra praesentium tenorem fieri & attentari contigerit, irritum & inane decernentes.

*Claus. derog.*

§. 4. Non obstantibus Motu proprio, & seu litteris forsan desuper per viam decreti, vel alias per dictum Paulum Praedecessorem sub dat. Romae apud S. Petrum 5. Id. Novemb. Anno Pontificatus sui quintodecimo, supradictarum suarum litterarum in forma Brevis, etiam forsan ad instantiam dicti Populi Romani decretis, derogatoriis, ac quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dictae Urbis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, reformationibus, & decretis, ac quibusvis privilegiis, indulgentiis & litteris Apostolicis in genere vel in specie per quoscumque alios Roman. Pontifices praedecessores nostros, tam sub plumbo quam in forma Brevis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam irritantibus, & aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, tenores illorum ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, insererentur praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in sup. robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ac omnibus illis, quae dictus praedecessor voluit non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

*Sola signaturam sufficit.*

§. 5. Volumus autem quod sola signaturam praesentium sufficiat, & ubique in iudicio & extra fidem faciat, regula contraria non obstante, seu si videbitur, litterae desuper per Breve nostrum seu sub plumbo, aut alias prout melius videbitur expediri possint.

*Provisio pro servis baptizatis.*

§. 6. Et quoad illos servos dumtaxat, qui antea ut praefertur sacro baptismatis lavacro mediante, Christiani facti fuerint, & non de alio.

feritur sacro baptismatis lavacro mediante, Christiani facti fuerint, & non de alio.

Dat. Romae apud S. Marcum, 5. Id. Septemb. anno 1.

*Dat. P. A. die 9. 179.*

Iurisdicção Vicarii Papae, circa oblationes & contractus intos in forma Cam. Apost. quoad loca pia, & personas Ecclesiasticas in Urbe.

*XVIII*

De hac iurisdictione adnotationes vide sup. in const. 36. Pauli III. Licet.

PIVS PAPA QVINTVS,  
Motu proprio, &c.

*Edita A. D. 1766.*

Considerantes varia dispendia, & incommoda, quae Ecclesiis, & monasteriis, & aliis piis locis, illorumque Rectoribus, Abbatibus, Archipresbyteris, Prioribus, Praepositis, & aliis beneficiatis in alma Urbe consisten. inferuntur, si ad diversa Tribunalia Urbis evocari, & proprium Vicarii nostri in dicta Urbe Tribunal deserere cogantur, & ob id saepe iura, & instrumenta, munimenta, & scripturae bonorum eisdem Ecclesiis, Monasteriis, & locis piis deperduntur, in detrimentum eorundem.

*Causa conf.*

§. 1. Idcirco indemnitati eorum consulere, prout tenentur, & occurrere volentes, per facultatem, & potestatem dilecto filio Alexandro Riario causarum Camerae Apostolicae Auditori per fel. rec. Pium Papam IV. praedecessorem nostrum sub variis concessionibus concessam, & attributam, quarum omnium tenores hic pro sufficienter expressis etiam cum illarum Dat. haberi, seu inferri posse volumus, & decernimus, potestati & jurisdictioni dilecti filii nostri Jacobi tituli S. Mariae in Cosmedin Presbyteri Card. in Alma Urbe eiusque districtu Vicarii generalis, circa personas Ecclesiasticas, loca pia, illorumque bona quae iurisdictioni praefati Vicarii subsunt, etiam si inter contractus cum solita obligatione in forma Cam. seu Ripae & Ripetae intervenerint, aliquod praedictum factum non fuisse, sed quod idem Vicarius Cardinalis, in omnibus, & per omnia procedere possit quoad personas, & bona praefata, prout ante eum ceteri Vicarii pro tempore quondam Franciscus Albericus, & alii ejusdem Camerae Auditores praedecessores in dicto Auditorio officio tunc fungebantur, procedebant, tenore praesentium auctoritate Apostolica declaramus, & sic per quoscumque, & c. sublata, & c. irritum quoque, & c.

*Iurisdicção Vicarii obligatio Camerae.*

§. 2. Solamque praesentis nostri Motus proprii signaturam, in iudicio & extra, etiam abque illius registratura fidem facere, regula contraria non obstant. decernimus.

*Sola signaturam sufficit.*

§. 3. Non obstant. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & facultatibus, & indulgentiis idem Auditori Camerae concessis, ceterisque contrariis nequaquam obstant. Placet Motu proprio. I.

*Claus. derog.*

Dat. Romae apud S. Marcum, prid. Id. Septemb. anno 1.

*PP. sub D. P. A. die 12. 1766.*

Privilegia pro exercentibus artem Agriculturae in districtu Almaz Urbis, & frumenta ac blada afferentium ad eam. Prohibitioque eos impediendi, vel illa ultra usum necessarium suae familiarum emendi.

*XIX*

Horum privilegiorum declarationem & ampliationem, vide inf. in Clem. VIII. const. 70. later. & Pauli V. const. 70. Pastoralis. Et signanter privilegium fore dedis eisdem hic Pius sup. in const. 16. Pia.

Contra verò impediendum delationem frumentorum ad Urbem, & ementes ultra usum, attende const. 50. Greg. XIII. Volentes, cum ibi notandis.

PIVS PAPA QVINTVS,  
Ad perpetuam rei memoriam.

*Edita A. D. 1766.*

Cupientes pro commisso nobis Apostolico munere omnibus regimini ac curae nostrae subiectis populis non

*Exagium.*

non modò spiritualia fideliter, ut debemus, dispensare, sed in temporalibus etiam quantum cum Deo possumus salubriter providere, nullam prætermittimus diligentiam pro pauperibus, qui sub hoc nostro temporali gubernio vivunt, sublevandis necessitatibus, ac potentiorum oppressionibus propulsandis.

*an huius  
modi*

§. 1. Hinc est, quod cum ad rei frumentariæ negotium, quod præcipua pro eorundem pauperum sustentatione, & victu cura eget, animum nostrum intēditus, summo- pere nobis laborandum cognoscimus, ut fraudibus, quæ in dies Annonæ à ditioribus fiunt, quo carius eam vendant, omni studio, ac diligentia provideatur. Intelligentes itaque non sine animi nostri molestia, divites ipsos, ac potentes non modò propria ipsorum frumenta bladaque quæ ex prædiis suis, propriaque agricultura colligunt, in horreis recondere, ac conclusa suppressere, & donec illorum pretium pro eorum avaritia adauctum conspiciant, ab omni prorsus venditione abstinere, verum etiam à laboratoribus, operariisque propriis, ac etiam subditis (si Barones sint) illud vili pretio comparare, donec tantam undique tritici copiam cumularint, ut pauperes, qui aliunde frumentum venale non reperiunt, necessitate ducti ab eisdem divitibus, & Baronibus, eo pretio emere cogantur, quod venditorum ipsorum avaritia affectaverit. Quinimò eos etiam qui ad Urbem hanc nostram, quod undique ex omnibus mundi partibus Christi fideles cõfluunt frumenta, bladaque prædicta importare cupiunt, omnia & ratione impedire, ac retardare præsumunt, contra Summorum Pontificum prædecessorum nostrorum decreta, ordinationesque, & in maximum etiam animatum suatum periculum.

*Arbitrio  
tributionis  
m. VII.  
in  
partem  
tribut.*

*alio  
est im-  
munitas, ut  
in apo-  
st. trib.*

§. 2. Nos præmissis remedium aliquod opportunum adhibere omnino volentes, in primis divites prædictos omnes, ac Barones hortamur in Domino, & monemus, ut Dei largitatem in se ipsos agnoscentes, pauperibus benigniores in posterum sese præbeant, atque ab huiusmodi detestabili frumentario quæstu prorsus abstinant, immores scriptum esse, quod qui abscondit frumenta maledictus in populis, benedictio autem super caput vendentium. Quod si propria frumenta, quæ ipsis ultra usum eorum superlunt, debitis temporibus, prout certè deberent, vendere detrectent, at saltem ab alienorum emptione, & illa negotiatione abstineant, & quam Dei benignitas populis fertilitatem anni concedere dignatur, eam ipsi invidiosè perturbare non præsumant. Quod si tam prædictis emptionibus frumentorum, quàm ab impediendo subditos eorum, aliosque ad Urbem Romanam frumeta, bladaque omnia deferentes, in posterum non abstinuerint, sciant se pœnas in constitutionibus Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, præcipueque Clem. VII. pro abundantia rei frumentariæ, & Agriculturæ exercendæ, anno à Nativitate Domini nostri Jesu Christi 1523. decimo Kal. Martii editis incursum, quas quidem prædecessorum nostrorum dispositiones præsentis nostræ perpetuò duratura constitutione in hac parte innovamus.

*Declaratio  
ita prohibe-  
mus.*

§. 3. Declarantes insuper omnes cuiuscumque generis, qualitatis, & conditionis fuerint, qui frumentum, aliaque blada ultra usum familiæ suæ, animo, & intentione illa carius vendendi emunt, sine licentia in scriptis ab Ordinario Annonæ pro tempore obtenta, quam tamen rationabili de causa tantum, & gratis omnino concedi volumus, non modò pœnas amissionis ipsius frumenti & bladorum, & alias pecuniarias ab ipso ordinario pro tempore impostas incursum, sed etiam Dei omnipotentis majestatem summo opere læsum, graviterque in eo peccaturos. Barones verò, & alios dominos, terrarumque universitates, omnesque alios nobis & Sanctæ Sedi Apostolicæ mediatè, vel immediatè subiectos, cuiuscumque status, aut conditionis extiterint, etiam si Episcopali, Metropolitana, Patriarchali, & Cardinalatus etiam dignitate præfulgeant, qui subditorum suorum frumenta, aliaque blada, ultra usum, & necessitatem suam, & familiæ suæ emerint, quique accedentes ad Urbem cum frumentis aliisque rebus ad victum necessariis, directè vel indirectè impediunt, vel remorantur, pœnas in dicta Clem. VII. prædecessoris nostri cõstitutione expressas incursum, videlicet privationis feudorum, suspensionis, excommunicationis, & inter-

*Bullar. Mag. Tom. II.*

dicti, juxta tenorem & formam prædictæ constitutionis, aliaque in ea expressarum, quas in hac parte per præsentem nostras innovamus, & earum tenores hic pro sufficienter expressis haberi volumus.

§. 4. Ut verò facilius, commodiusque omnes possint ad Urbem hanc nostram frumenta, bladaque liberè convehere, eos ut præfertur dicta de causa ad Urbem accedentes ab omni pedagio, gabella, aut onere quocumque prædicti frumenti bladorumque comportatione eximimus ac liberamus, immunisque & exemptos esse, ac fore perpetuò declaramus.

*Exemptio de-  
ferent à bla-  
da ad Urbem  
à silatione  
gabellarum  
& aliorum  
onerum.*

§. 5. Mandantes omnibus tam universitatibus terrarum quàm Gubernatoribus, Rectoribus, aliisque dominis, nobis ac Sanctæ Sedi Apostolicæ mediatè vel immediatè subiectis, quocumque titulo, vel dignitate præfulgeant, etiam si S. R. E. Card. existant, ne prædictorum frumentorum, aliorumque bladorum ad Urbem venientium occasione quicquam solvi ab ipsis venditoribus faciant, aut quoquo modo in Civitatibus, Terris, ac locis regimini eorum subiectis dicta de causa solvi permittant, aut patiantur sub pœnis supradictis, aliisque arbitrio nostro declarandis.

*Prohibito  
quidquam  
ab eis exigē-  
di.*

§. 6. Volumus etiam quod venientes ea de causa ad Urbem, videlicet ad frumenta bladaque prædicta convehenda, uti omnino sint ab omnibus civilibus executionibus, tam pro eorum debitis, quàm pro Cameralibus quibuscumque exactionibus, & repræfaliis quacumque de causa, & contra quoscumque decretis, seu decernendis, irritum & inane decernentes quicquid contra, & adversus prædictos, seu eorum animalia, & res quas secum prædicta de causa detulerint, tam in accedendo ad Urbem, ibique commorando per biduum, ad effectum vendendi ea quæ attulerint, quàm etiam in redeundo ad eorum solitam habitationem, executionem, vel quoquo modo attentatum fuerit. Inhiben. omnibus cuiuscumque generis executoribus, seu turæ ministris, ne prædictos dicta de causa ad Urbem accedentes, ibique ut præfertur commorantes, seu inde discedentes, molestare præsumant sub pœnis arbitrio Præfecti Annonæ pro tempore infligendis.

*Privilegium  
oponam ne  
molestentur  
pro eorum debi-  
tis etiam Ca-  
meralibus, ut  
munitio, si  
de & red. h-  
de ab Urbe.*

§. 7. Eos etiam qui agriculturam ipsam pro communi bono laudabiliter intra XL. ab Urbe milliarium exercēt, dignis favoribus & privilegiis prosequi volentes, tam messium quàm seminum tempore, dum scilicet colligendo, vel seminando tritico verisimiliter occupantur pab omni supradicta exceptione, etiam si ex obligatione in forma Cameræ processerit, tutos omnino, ac salvos fore, & esse declaramus, dummodo aliunde quàm ex agriculturæ fructibus solvere non possint.

*Privilegium  
exercitium  
agriculturæ  
ne molestentur  
pro debi-  
tis, dum col-  
unt, vel se-  
minant fru-  
menta, aut  
colligunt.*

§. 8. Boves verò aratorios, omniaque instrumenta ad agriculturam necessaria non supradictis temporibus tantum, sed perpetuò pro quavis civili obligatione aufertur, aut alia ratione impediti prohibemus. Declarantes insuper in tacitis quibuscumque hypothecis à quocumque quavis de causa inductis prædictos boves, aliaque instrumenta prædicta minime comprehensa fore. Et in summa prædictis rebus agriculturæ interserviētibz, tanquàm communitatis, immò necessitatis publicæ instrumentis, omnia privilegia concedentes, quæ bonis dotalibus de jure concessa esse repetiuntur. Sicque per quoscumque iudices, &c. irritum & inane, &c.

*Boves Ara-  
torios, &c. pro  
debitis capi  
non debent.  
& in tacitis  
hypothecis nō  
comprehē-  
duntur, &  
gaudent pri-  
vilegiis bo-  
norum dota-  
lium.*

§. 9. Quæ omnia, quo fidelius ab omnibus observentur, volumus dilectos filios nostros Ludovicum Simonetam, Marcum Antonium Amulium & Vitellotium Vitellium Camerarium S. R. E. Card. ea, quæ ipsorum gravitatem, & virtutem decet, diligentia curare. Dant s eis in præmissis plenam & omnimodam facultatem, & eam quam nos ipsi habemus potestatem pro præmissorum executione, observantiaque, cum potestate declarandi, & decidendi si quid in præsentis nostræ constitutione, declaratione, aut definitione egere videbitur.

*Executores  
deputatio.*

§. 10. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Urbis, Terrarum, Oppidorum & villarum quaruncumque juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, reformationibus & decretis, privilegiis quoque, & indultis Apostolicis communitatibus,

*Clausula de-  
rogatoria.*

universitatibus, baronibus, ac aliis prefatis, à dicta Sede Apostolica, vel à nobis forsan concessis, quæ eis quoad præmissa nolumus suffragari. Necnon pactis, & conditionibus, ac omnibus aliis quæ dicti prædecessores voluerunt non obstare, contrariis quibuscumque.

Instituto publicandi.

§. 11. Cæterum ne de præmissis quicquam dubitare contingat, volumus quod præsentium literarum tenor per omnia loca publica d. Urbis solemniter publicari debeat, ipsæque literæ sic publicatæ perinde ac tenent omnes quos concernunt, ac si lingulis eorum personaliter intimatæ fuissent.

Sola signatura sufficit.

§. 12. Volumus autem quod præsentis nostri motus proprii signatura sufficiat, & ubique fidem faciat in iudicio & extra, quacumque regula, seu constitutione Apostolica contraria non obstan.

Placet Motu proprio. M.

Die 11. Octob. 1566. Admissa est hac cedula Motus proprio ex decreto Camera, & registrata libro secundo signaturarum Sanctiss. D. N. Papa apud me Notarium.

PP. subscr. Admissio in Cam. Apost. Pontif. An. 1. die 11. Octob. Publicatio.

Anno à Nativitate Domini 1566. Indict. 9. die verò 20. mensis Octob. Pont. Sancti in Christo Patris, & D. N. D. Pii Papa V. Anno 1. infrascripta litera Apostolica affixa fuerunt, ac publicata in acie Campi Floræ, ac Valvæ Cancellariæ Apostolicæ, ut moris est, per nos Franciscum Sotocasa, & Nicolaum de Maubais Curf.

Philibertus Chappuis Mag. Curf.

XX. Quod mulieres etiam prætextu cuiusvis privilegii, facultatis, aut licentiæ, ingredi non possint (exceptis casibus hic expressis) Monasteria & claustra cuiuscumque Ordinis regularis.

Revocationem autem licentiarum huiusmodi, tam ingrediendi Monasteria Monialium, quam virorum, habes inf. in const. 28. Greg. XIII. Vbi gratiæ, & in const. 74. Pauli V. Monialium. De clausura autem Monialium vide hic sup. in const. 8. Circa, ubi notavi.

Mulieres seculares non possunt uti his licentiis, nisi habito consensu Monialium Monasterii, quod præstari debet expressè, capitulariter, & per secreta suffragia, prout statuit S. D. N. Urban. VIII. Const. 29. Sacrosanctum, inf. tom. 4.

Edita An. D. 1560. & 1570. Concordium.

PIVS PAPA QVINTVS, Ad perpetuam rei memoriam.

Regularium personarum, quæ relicto sæculo Dei se obsequio dedicarunt, pro commisso nobis officio quieti consulere cupientes, ad ea removenda, quæ religiosum earum propositum impedire possunt, curam nostram libenter intendimus, ut nulla re, quæ eas à divino cultu avocet præpediat, secundum Ordinum suorum regularia instituta, & decretum Sacri Tridentini Concilii, tranquillis mentibus gratam Altissimo impendere possint famulatum.

Causa huius consilii.

§. 1. Quia igitur, & Carthusiensium Ordinis, & aliorum regularis vitæ professorum quies non parum soler, sicut accepimus, perturbari, propterea quod mulieres modestiæ matronalis oblitæ domos, ac Monasteria eorum, contra ipsorum instituta, prætextu confessionarium, aut aliarum literarum Apostolicarum ingredi audeant, ipsi etiam Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & aliis præsentibus aliquando recusantibus, & renitentibus, sine magna eorum molestia, nec sine gravi laicorum etiam offensione ac scandalo, si quando admitti nimis facile videantur.

Revocatio licentiarum.

§. 2. Huic rei providere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes & singulas facultates, ac licentias ingrediendi monasteria, ac domos Carthusiensium, & aliorum quorumcumque regularium Ordinum, etiam Mendicantium, mulieribus cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, & quacumque dignitate, ac præminencia præditis, etiam Comitissis, Marchionissis, Ducissis, sub quibuscumque

verborum tenoribus & formis, & cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis ab Apostolica Sede quomodocumque concessas, quarum tenores perinde ac si de verbo ad verbum præsentibus infererentur, haberi volumus pro expressis, tenore præsentium revocamus, & cassas, irritas, & inanes esse decernimus.

Prohibita pena mortis & interdicti.

§. 3. Distictè prohibentes mulieribus quidem prædictas facultates, & licentias præsentibus sub excommunicationis lætæ sententiæ pœna, postquam harum literarum noticiam habuerint, à qua non possint nisi à nobis, aut Romano Pontifice, qui pro tempore fuerit, absolvi, præterquam in mortis articulo, ne dictas domos & monasteria ingredi audeant.

Pœna de gloriis & admittit.

§. 4. Ipsis verò Monasteriorum & Conventuum Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & aliis Præsentibus, quocumque nomine vocentur, & eorum Monachis, Canonicis, & Fratribus, sive mendicantibus, sive non mendicantibus sub privationis officiorum, quæ in præsentia obtinent, & inhabilitatis in posterum ad illa, & alia omnia, & suspensionis à divinis ipso facto, sine alia declaratione incurrendis pœnis, ne eas introducere, admittere, vel præsumat.

Claustra rogatur.

§. 5. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Iussu publici.

§. 6. Volumus autem & mandamus, ut hæc literæ ad valvas Basilicæ B. Petri Apostolorum Principis, & in Cancellaria nostra, atque in acie Campi Floræ de more publicentur.

Transmissum hinc.

§. 7. Quia verò difficile foret has literas ad omnia loca deferri, volumus & declaramus, ut earum exemplis & transumptis manuscriptis vel impressis, & manu alicujus Notarii publici subscriptis, ac sigillo alicujus Prælati munitis, par ubique fides habeatur, ac si præsentibus exhibitz essent vel ostensæ.

D. P. An. die 24. Oct.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 24. Octobris 1566. Pontificatus nostri anno 1.

Publicatio.

Anno à Nativitate Domini 1566. indict. 9. die 28. mensis Octobris, S. D. N. Pii Papa V. Anno 1. infrascripta litera affixa, & publicata fuerunt in locis infrascriptis, per nos Bernardinum Andreinum, & Io. Andream Rog. Apost. Curf. Philibertus Chappuis Mag. Curf.

Sequitur declaratio Constitutionis præmissæ.

PIVS PAPA QVINTVS, Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. 1570.

Decet Romanum Pont. certissimum mentis suæ interpretem, si quando quippiam dubietatis in literis ab eo emanatis occurrat, suæ declarationis oraculo quamprimum explanare.

Exordium.

§. 1. Cum alias à nobis emanaverint quædam literæ in simili forma brevis sub die 24. Octobris 1566. Pontific. nostri anno primo, in quibus, mulieribus quibuscumque Monasteriorum Regularium ingressus cum derogatoriis clausulis, & irritantibus decretis prohibetur, & aliis, prout in illis pleniùs continetur.

Hic præcedit edictum præced.

§. 2. Nos intuitu, & in favorem Congregationis Montis Virginis aliquas dubitationes, quæ circa dictarum literarum, & mentis nostræ intelligentiam oriri possent, elucidare, & submovere volentes, supplicationibus dictæ Congregationis nobis super hoc humiliter potrectis inclinati, Apostolica auctoritate tenore præsentium dicimus & declaramus fuisse & esse mentem & intentionem nostram, quod dictæ literæ non solum comprehenderent, & comprehendant mulieres habere prætendentes facultatem & indulta ingrediendi Monasteria, sed etiam omnes & quascumque mulieres alias, tam in genere quàm in specie.

Extensio ad prohibitionem ad quascumque mulieres.

§. 3. Significantes nihilominus, prout significamus, quod propter hoc, & prædictas nostras literas, non intelleximus nec intelligimus, quod mulieribus præcluderetur, nec præcludatur aditus ad Monasteria & loca Regularia dictæ Congregationis, ac eorum claustra, quando in eis Missæ, & alia divina officia celebrantur, ac dum processiones

Declaratio eiusdem prohibitionis.

processiones fiunt, & quando Christi fidelium cadaveribus sepeliuntur, ac etiam pro eis suffragia fiunt, sed libere perpetuo concedimus eisdem omnibus mulieribus facultatem, ut in illis loca dictæ Congregationis, in quibus dicta pia opera exercentur, cum aliis Catholicis personis accedere libere & licite possint & valeant.

§. 4. Et similiter quod quando divinum verbum in Claustris Monasteriorum, & Regularium locorum Congregationis huiusmodi proponitur, vel per aliam quamcumque causam tanquam concursus populi fuerit, quod commodè ingredi non possint, & egredi per portam Ecclesiæ, perpetuo concedimus, ut dictæ mulieres, una cum aliis secularibus personis possint ingredi, & egredi per portam Claustris Monasteriorum & locorum Regularium Congregationis huiusmodi, dummodo recto tramite accedant ad portam qua exitus est Monasterio, sicque volumus pariter & indulgemus.

§. 5. Decernentes præsentibus de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel quovis alio defectu notari vel impugnari non posse, sicque in præmissis ab omnibus generari, & ita per quoscumque Iudices & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiti debere, irritum quoque & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus præmissis, ac dictis nostris literis, cum inde secutis, & quibuscumque aliis Apostolicis universalibus, Provincialibus, Synodalibus, & specialibus & generalibus constitutionibus & ordinationibus, nec non etiam Monasteriorum & locorum prædictorum, ac illorum Ordinum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, & etiam novis reformationibus, privilegiis quoque, indultis, & etiam aliis literis Apostolicis, in genere vel in specie, sub quibuscumque tenoribus & foris, ac cum quibusvis clausulis & decretis, etiam Motu proprio, & consistorialiter, ac aliis quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus & singulis, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permanentis, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 16. Julii 1570. Pontific. nostri anno primo.

XXI. De veritate exprimenda à Procuratoribus Pœnitentiariæ, in dispensationibus, cæterisque gratiis Apostolicis, sub pœna falsi.

Alias penas habes infra in const. 83. In omnibus, ubi agitur de Reformatione Pœnitentiariæ.

De materia autem huiusmodi dispensationum vide infra in const. 62. Ad Romanum, ubi notabo.

PIVS PAPA QVINTVS, Motu proprio, &c.

Cum sicut accepimus, nonnulli sunt conscientie prodigi, ac propriæ salutis immemores, ut facilius à nobis, & Sede Apostolica dispensationes matrimoniales, & alias gratias & concessiones obtineant, gradus consanguinitatis vel affinitatis, aut cognationis spiritualis, ac scientiam illorum aliter quam eis à principio ab ipsis partibus significatum, vel narratum fuerit exponunt, & si matrimonia huiusmodi adhuc contracta non fuerint, pro contractis narrant, ac aliis diversimodè veram facti speciem, tam in ipsis dispensationibus matrimonialibus, quam pro aliis quibuscumque gratiis & concessionibus obtinendis immutent, ac propterea, cum non solum in impetrationibus huiusmodi falsitas narretur, verum etiam in partibus plecumque pro verificatione gratiarum huiusmodi veritas immutetur, & falsitas committatur.

§. 1. Nos igitur huiusmodi abusibus & erroribus ob-

viare cupientes, Motu proprio, &c. omnes & singulos Procuratores, tam officii sacre Pœnitentiariæ, seu Contradictorum, quam alios quoscumque sollicitatores & Scriptores, quos Copistas vocant, qui veritatem facti à narratione, quam ab ipsis partibus habuerunt, quoad substantialia, & qualitates necessariò exprimendas diversam faciunt, seu quoquo modo intervertunt, aut unmutant, depravant, & per subreptionem & obreptionem gratias à nobis extorquent, pœnam falsi incurtere, & ea puniri omninò debere decernimus & declaramus.

§. 2. Mandantes propterea Almx Urbis Governatori, Camere Apostolicæ Auditori & Vicario, quatenus in præmissis reos & culpabiles reptos pœna falsi, ut præmittitur, puniant, cum potestate citandi, etiam per editum, constituto summarie de non tuto accessu, alique dicendi & faciendi in præmissis necessaria, seu quomodolibet opportuna.

§. 3. Non obstantibus præmissis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis nequam obstantibus, irritum quoque & inane, &c. dicitur, &c. iudicari & definiti debere, sublata, &c. decernentibus.

§. 4. Et quod præsentis Motu proprio, & absque data & registratura sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat, in iudicio & extra, regula contraria non obstante.

§. 5. Eiusque transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem pro fus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

§. 6. Quodque in Camere & Cancellariæ Apostolicæ, ac audientie causarum Palatii Apostolici valvis, & in acie Campi Floræ, dimissis inibi copiis affixis, omnes ita afficiant & ardeant, ac si illis personaliter intimatæ fuissent.

Placet Motu proprio. M.

Die 5. Decemb. 1566. superscripta litera Apostolica affixæ, & publicatæ fuerunt in locis superscriptis, dimissis in eisdem locis copiis affixis, per me Nicolaum de Mathæis Curf. Ioan. Guerardi Mag. Curf.

Declaratio quod sententiæ in favorem reorum de hæresi Inquisitorum à quibuscumque Iudicibus contra stylum, vel dispensationem jurisdictionis Officij sanctissimæ Inquisitionis latæ & ferendæ, non transierint, nec transeant in rem iudicatam. Et jurisdictiono Cardinalium Inquisitorum ipsas causas revidendi. Et confirmatio constitutionis Pauli Quarti editæ contra Hæreticos.

Hæc bulla Pauli IV. est 19. sup. Cum ex. Et huius Congregationis Card. facultates indicabo in Six. V. constitut. 74.

PIVS PAPA QVINTVS, Motu proprio, &c.

Inter multiplices curas quæ animum nostrum assidue pulsant, illa in primis est, prout esse debet, ut Ecclesia Dei nobis ex alto commissa, purgatis, immò quantum fieri potest, procul exterminatis omnibus hæresibus, & pravis errorum opinionum dogmatibus, tutò militare, & tanquam navis in tranquillo mari, sedatis omnibus tempestatum fluctibus & procellis, securè navigare, & ad optatum salutis portum pervenire possit. Cum itaque nos, dum in minoribus constituti sanctissimi Officij Romanæ, & universalis contra hæreticam pravitatem Inquisitionis negotia pertractarem, tandem ex longo usu, atque experientia rerum magistra cognoverimus, quod multi rei delati, & in prædicto sanctissimo officio, seu alibi eorum locorum Ordinariis, & hæreticæ pravitatis Inquisitoribus processati, ac de hæretica pravitate inquisiti, falsos testes ad co-

De la-

De la-

Clusula

Delegatio

De P. A. 5.

De la A.D.

Causa const.

Veritas ex-

primatur sub

Executorum

Clusula de

Sola signatur

Transumptio-

Forma pu-

Papa scriber.

Publ. An. 1.

De la A.D.

Iste Pont. in

existens, In-

quisitor fuit,

et abusus

hic descriptos

evenerit con-

27016

R sum



rum defensionem examinari faciendo, ac compurgatorum de eorum vita & doctrina minime informatorum opera, & testimonio se iuvantibus, ac diversis aliis illicitis modis, excogitatisque dolosis excusationibus, & malitiis prædictum sacrum officium sanctissimæ Inquisitionis, cæterosque Judices, & etiam Romanos Pontifices deludendo, & decipiendo, plures etiam veluti innocentes definitivas à prædictis processibus, & Inquisitionibus absolutorias, & præcedente canonica purgatione eorum assertæ bonæ & catholicæ fidei, vitæ & doctrinæ declaratorias sententiæ, seu decreta ab eodem sanctissimo officio, aliisque locorum ordinariis, sive delegatis, & Inquisitoribus, ac etiam Roman. Pont. prædecessoribus nostris obtinuerunt, seu extorserunt, quas sententiæ, & decreta præfati Romani Pont. etiam cum perpetui silentii impositione, ac inhibitione, ne dictum sanctissimum officium, aut alii Inquisitores ad ulteriora procedere possent, seu deberent, necnon etiam cum causarum avocatione ad solum Romanum Pontificem, sub cuius protectione submittentur, aliisque derogatoriis derogatoriis, & efficacissimis clausulis, ac etiam irritantibus, & aliis decretis, etiam in forma gratiosa ampliando, per varios & varias eorum Motus proprios, ac etiam sub plumbo, vel annulo Piscatoris expeditas literas, etiam in consistorio, seu consistorialiter emanatas confirmarunt. Unde eveniebat, quod prædicti rei inquisiti, sub velamine, & tutamine prædictarum sententiarum declaratoriarum, & literarum Apostolicarum, & præsertim vigore clausulæ inhibitoriæ contra Inquisitores factæ confidentes, clam, & etiam aliquando palam in antiquis eorum erroribus contra fidem Catholicam perseverando, nunquam ad gremium Ecclesiæ verè redibant, immò cum aliis secure, & tanquam Catholici conversando, eorumdem aliorum animos corrumpere, & inficere, ac in suas hæreticas opiniones trahere de facili potuerunt, in totius Reipublicæ Christianæ non modicum scandalum, & præjudicium, prædictorumque delatorum animarum perniciem & jacuram.

*Et idè ro-  
ducit ad ter-  
minos juris  
quascumque  
litteras Apost.  
in causis hæ-  
reticis emana-  
tas, & re-  
vocat quæ  
quatenus  
sunt contra-  
ria disposi-  
tioni, juris-  
dictioni, ac  
stilo Inquisi-  
tionis, & de-  
clarat quod  
sententiæ in  
reorum In-  
quisitorum  
favorem em-  
issa dictum  
stylum & di-  
positionem  
data & se-  
renda nun-  
quam tran-  
seant in ju-  
dicatum.*

*Facultates  
inquisitorum  
gener. revoc-  
antur in causis  
non obstantibus  
senten-*

§. 1. Nos huic scandalo aded periculoso & contagioso obviare, dictarumque animarum saluti consulere, & providere, omnemque jurisperitorum dubietatem & altercationem, ac quæcumque impedimenta & obstacula, propter quæ sancta Inquisitio hæreticæ pravitatis quomodocumque & qualitercumque impediretur, vel retardaretur, tollere volentes, Motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, in primis, omnes & singulas, ac quascumque literas Apostolicas sub quacumque verborum forma, etiam in prædictis ac quibusvis aliis causis hæreticis, etiam Motu proprio, &c. ac etiam consistorialiter, &c. & aliis quomodolibet emanatas, necnon etiam desuper signatas motuum priorum & alias cedulas quascumque, ad jus & iustitiam, ac juris terminos reducunt, necnon Filco prædicti sancti officii Inquisitionis, & aliorum ordinariarum & delegatorum Judicium adversus prædictas literas, inhibitiones, ac etiam derogatoriarum derogatorias, aliasque clausulas quascumque aperientes, & quatenus jurisdictionis dispositioni vel stilo dicti officii sint contrariæ, illas penitus, & perpetuò revocantes, hac nostra perpetua, perpetuoque valitura universali constitutione, omnes & singulas, & quascumque, etiam ex capite assertæ innocentie absolutorias, vel etiam præcedente canonica purgatione sub quacumque verborum forma declaratorias sententiæ, etiam definitivas, & decreta in eorumdem reorum inquisitorum & delatorum favorem per prædictum sanctissimum officium, aliisque Judices ordinarios & delegatos, ac etiam Roman. Pontifices latas & lata, aut in futurum per nos etiam & successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, ferendas & ferenda, nunquam fecisse, nec in futurum posse facere transitum in rem judicatam, Apostolica auctoritate declaramus, decernimus, statuimus, & ordinamus.

§. 2. Præfatisque sententiis & decretis, & quantumcumque per literas Apostolicas, etiam in forma gratiosa, etiam iteratis vicibus, ac etiam à pluribus Romanis Pont. emanatis, confirmatis, vel confirmandis, cum prædictis, vel aliis quibuscumque, etiam derogatoriis deroga-

toriis, ac etiam irritantibus, aliisque clausulis & decretis, necnon inhibitionibus, ac etiam canonicis sanctionibus, quorum omnium & singulorum, aliosque præmissorum, & inde secutorum tenores, ac si per nos expressis, insererentur, præsentibus haberi volumus, & per nos expressis, ac totaliter insertis, cæterisque in eisdem præmissis facientibus quibuscumque non obstant, per prædictum sanctum officium sanctæ Inquisitionis, ac dilectos filios modernos & pro tempore existentes Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales hæreticæ pravitatis Inquisitores, & super dicto officio nunc & pro tempore deputatos, contra eosdem reos delatos & inquisitos, etiam si fuerint, & sint Episcopi, Archiepiscopi, Patriarchæ, Primate, ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, Legati, etiam de latere, Comites, Barones, Marchiones, Duces, Reges, & Imperatores, tam de antiquis quàm noviter etiam super eisdem articulis receptis vel recipiendis testibus, aliisque argumentis, probationibus, & indiciis juxta facultates eisdem Cardinalibus Inquisitoribus per nos & quoscumque prædecessores & successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, ac Sedem Apostolicam quomodolibet concessas & datas, ac in futurum respectivè dandas & concedendas, denudè inquiri & procedi posse & debere, etiam in omnibus & per omnia, perinde ac si prædictæ sententiæ, decreta, & literæ Apostolicæ, ac etiam canonicæ purgationes, in prædictorum reorum delatorum, & Inquisitorum, etiam Episcoporum, Archiepiscoporum, Patriarcharum, Primatum, Cardinalium, Legatorum, Comitum, Baronum, Marchionum, Ducum, Regum, & Imperatorum favorem non emanassent, novis præsertim supervenientibus indiciis ejusdem vel alterius speciei hæreticæ, tempus præteritum etiam respiciens, vel ubi apparet per aliena indicia quod illicitis modis prius ipse delatus, vel inquisitus fuisset absolutus, eadem Apostolica auctoritate volumus pariter & mandamus. Concedentes eisdem Cardinalibus Inquisitoribus, & super dicto sacro Sancti Inquisitionis officio, nunc & pro tempore deputatis, plenam, liberam, amplam & omnimodam facultatem, potestatem, & auctoritatem causas hujusmodi, etiam auctoritate œcumenici universalis Concilii Tridentini decisas revidendi, ac in statu & terminis in quibus ante prædictas sententiæ & decreta, ac etiam canonicas purgationes quomodolibet reperiebantur, reassumendi, sineque debito terminandi, prout in aliis causis pendentibus in decisis per eosdem Cardinales Inquisitores, juxta eorum facultates sit, fierique potest, & consuevit.

§. 3. Et insuper vestigiis fel. record. Pauli Papæ Quartæ prædecessoris nostri inhærendo, Constitutionem alias contra hæreticos & schismaticos per eundem Paulum prædecessorem, sub data videlicet Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo quinquagesimo octavo, quintodecimo Kal. Martii, Pontificatus sui anno IV. editam, tenore præsentium renovamus, & etiam confirmamus, illamque invariabiliter, & ad unguem observari volumus & mandamus, juxta illius seriem atque tenorem.

§. 4. Et sic in omnibus & singulis supradictis censerit, ac ita per prædictos & quoscumque Judices, &c. sublata, &c. judicari, &c. debere, irritum, &c. perpetuò decernimus & declaramus.

§. 5. Non obstant, præmissis, ac regula nostra de non tollendo jure quæsito, & quibusvis aliis Apostolicis, universalibus, provincialibus, & synodalibus constitutionibus, ordinationibus, necnon juramento, &c. roboratis statutis, &c. privilegiis quoque, indultis, & prædictis, ac aliis literis, & etiam Motibus propriis quibuslibet, etiam præfatis reis, & inquisitis, etiam Episcopis, &c. ac Imperatoribus, etiam absolutis, & quibusvis aliis personis in genere vel in specie, sub quibuscumque tenoribus, &c. ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque clausulis, ac etiam irritantibus, & aliis decretis, ac etiam pœnalibus inhibition. etiam Motu proprio, &c. ac consistorialiter, &c. & aliis in contrarium quomodolibet concessis, &c. in posterumque concedendis, &c. Quibus omnibus, etiam si de illis, &c. eorum tenores, &c. latissimè hac vice derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis.

Fiat

*iii. a. 2. Apph. firmatis.*

*Paul. IV. sic. conu. hæreticis. probavit.*

*Clausula sublata.*

*Clausula derogatoria.*

Fiat Motu proprio. M.

§. 6. Et eiusdem ratione à cens. ad effectum, &c. & de reductione, & revocatione, singulis declaratione, decretis, & annotation. voluntatibus, mandatis, concessione, & confirmatione, derogatione, aliisque prout supra, in forma gratiosa perpetuè, & ad perpetuam rei memoriam.

§. 7. Et quod postquam presentès, seu desuper forsan conficiendæ literæ, per aliquem vel aliquos ex Cursoribus nostris in basilicâ Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellariæ Apostolicæ valvis, ac acie Campi Floræ affixæ & publicatæ fuerint, omnes prædictos etiam Episcopos, &c. ac Imperatores & alios quorum interest afficiant & ardeant, perinde ac si eis personaliter intinuatæ & insinuatæ fuissent, ac vim & efficaciam solemnem, personalem, validæ, & peremptoriæ monitionis & citationis habere, omnesque ligare habeant.

§. 8. Et quod presentis nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat, in iudicio, & extra, regula contraria non obstat. Et nihilominus si videbitur literæ desuper, etiam per breve nostrum, aut officium contradictarum, simul vel ad partem, expediri possint.

§. 9. Et quod presentium, seu desuper conficiendarum literarum transumptis, etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, aut Curie Ecclesiasticæ munitis, eadem prout fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si exhibitæ forent vel ostentæ.

Fiat Motu proprio. M.

Datum Romæ apud S. Petrum, 12. Kalend. Januarii, Anno primo.

Anno à Nativitate Domini 1567. indictione 10. die vero Luna 30. mensis Decembris, Pont. Sanctiss. in Christo Patri, & D. N. D. Pii divina Providentia Papa V. anno 1. supra scriptus Motus proprius affixus & publicatus fuit ad valvas Principis Apostolorum beati Petri de Urbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, dimissis ibidem ejusdem copis affixis, ut moris est per nos Joannem Guérard, & Christinum de Monte, prælibati S. D. N. Papa Curf. Stephanus de Olca Mag. Curf.

XXIII. Quod fecerit major pars Cardinalium Sanctiss. Inquisitionis, vel aliquibus absentibus, eorum duo, valet ac si omnes fecissent.

Similem const. 69. edidit Pius IV. ut sup. Cùm nos.

PIVS PAPA QVINTVS, Motu proprio, &c.

Cùm fel. rec. Pius IV. prædecessor noster per suum specialem Motum proprium, &c. ut sup. Omittitur relatio, quia ipsa bulla est in loco indicato in rubr.

§. 1. Nos postquam divina providentia ad summi Apostolatus apicem assumpti fuimus, considerantes eisdem præfatos Cardinales in variis ac diversis publicis negotiis, ob eorum experientiam & doctrinam implicitos & occupatos esse, ut dictū officium cōcernentia eo celerius expediri possint, quo illis præpositi aliis negotiis fuerint minus impliciti, loco ipsorum, quibus etiam aliorū quorundam negotiorum ad Sedem Apostolicam spectantium curam dedimus, in eodem sacro officio Inquisitionis hæreticæ pravitatis deputavimus Inquisitores dilectos filios nostros Bernardinum Scotum tit. S. Matthæi, Scipionem tit. S. Anastasie Rebibam, Franciscum tit. S. Crucis in Jerusalem Pachecum, Joannem Franciscum de Gambara tit. S. Pudencianæ S. R. E. Cardinales.

§. 2. Ne tamen in posterum de eorum jurisdictione hesitari contingat, Motu simili, & ex certa nostra scientia deputationem hujusmodi tenore presentium approbamus, & confirmamus, & quatenus opus sit, de novo eisdem quatuor Cardinales generales hæreticæ pravitatis in eisdem Alma Urbe, Curia Romana, ac tota Republica Christiana Inquisitores creamus, confirmamus, & deputamus.

§. 3. Et insuper pro faciliiori earum expeditione statui- mus, decernimus, & ordinamus, ut quicquid per majorem

partem presentium, vel aliquibus absentibus, per duos ex prædictis Cardinalibus deputatis, qui in Congregatione pro dicto officio intervenerint, seu convenerint, dictum, gestum, statutum, ordinatum, decretum, terminatum, seu sententiatum extiterit, sit validum & firmum, ita & taliter quod nullo modo impugnari possit, perinde ac si omnes & singuli Cardinales prædicti in dicta Congregatione, intervenissent, & convenissent, & major pars eorum consensisset, cum plena & omnimoda jurisdictione, auctoritate & potestate dicto officio, ac omnibus prædictis Cardinalibus, & eorum prædecessoribus, per nos vel alios summos Pontifices aliis quomodolibet concessis & attributis, irritum, &c. decernentes.

§. 4. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis aliis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quæ nos & prædecessores nostri valuerunt, & volumus non obstat, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 5. Decernentes solam presentis nostri Motus proprii signaturam sufficere, & ubique in iudicio & extra fidem facere, regula contraria non obstante.

Placet Motu proprio. M.

Decretum irritans.

Signatura sola sufficit.

Papa subscri.

Mitigatio constitutionis Pii IV. quoad appellationes condemnatorum, factæ deposito, vel data cautione, & declarato quod confessus non appellet.

XXIV.

Ista Pii IV. const. 52. est supra, ubi notavi.

PIVS PAPA QVINTVS, Motu proprio, &c.

Edita A.D.

§. 1. Cùm (sicut accepimus à dilecto filio Alexandro Riario Auditore nostro, & appellationum Judice ordinario) ex diversis literis in forma Motus proprii per fel. record. Pium Quartum, & alios Pontifices prædecessores nostros, & præsertim sub dat. Romæ apud S. Petrum, duodecimo Kal. Junii, Anno sexto (quorum omnium tenores hic volumus pro expressis haberi) emanato, de non admittendis appellationibus, neque decernendis inhibitionibus, monitoriis, & citationibus in causis criminalibus Fiscum nostrum quomodolibet concernentibus, in quibus reos contigerit condemnari, nisi prius factò actuali deposito poenarum, in quibus ex delicto delinquentes ipsi, aut illi qui pro eisdem fidejussissent, vel ex contractu quoquo modo condemnandi venissent, aut eatenus condemnati fuissent, contingat quod alii, etiam optimi jus foventes, interdum ob nimiam eorum paupertatem modum talia deposita faciendi non habentes, & sic secluso eis, ob non factum depositum, remedio appellationis, eorum bonum jus, quod prætendunt deducere in appellatione, remanet incognitum, & perditum, & præsertim quoad illos, qui non sunt confessi crimen.

Pius IV. post alios Pontifices prohibuit appellationem, non factò deposito in causis criminalibus. ut in const. 51.

§. 2. Nos igitur more pii Pastoris, præmissis omnibus obviare volentes, ne appellationis remedium, ejusque prosecutio pauperibus tolli videatur, Motu simili, & ex certa nostra scientia, dictas literas mitigantes, & reformantes, tenore presentium statuimus, decernimus & ordinamus, ac perpetuè observari mandamus, quod in similibus causis Fiscalibus, & aliis de quibus in literis, & Motu proprio hujusmodi fit mentio, omnes & singulæ appellationes, ac quæcumque desuper pro tempore præsentatæ, ac præsentandæ commissiones per dictum Alexandrum modernum, & pro tempore existentem Curie causarum Cameræ Apostolicæ Auditorem, tanquam Judicem talium appellationum, necnon per quemcumque alium Judicem hujusmodi jurisdictionem habentem admittant, ac recipiant, & admitti ac recipi liberè & licitè possint, valeant, ac debeant, illarumque vigore quascumque inhibitiones, citationes, seu monitoria decernentes, & alia facientes in præmissis necessaria, eisdem Auditori nostro, & Judicibus præfatis ad id jurisdictionem habentibus, auctoritatem damus, ac licentiam impartimur, præfata tamen prius cautione idonea per partem, seu partes appellantes, non tamen confessos, in

Hic autem Pont. concedit appellationem data cautione, ut hic, quatenus unusquisque appellationem.

In forma depositi, pro poena in qua condemnatus extitit, & seu respectivè de se constituendo in carcere, & ibidem remanendo in quacumque parte iudicii, & quatenus pars esset dives, facto prius actuali deposito, arbitrio iudicis ad quem.

Confessio rati-  
onem appellat-  
ionem dante-  
gat.

§. 3. Quo verò ad confessos, liceat iudici à quo, non obstantibus huiusmodi appellationibus & inhibitionibus, & absque aliquarum poenarum incurfu, ad ulteriorem executionem pro poenae huiusmodi consecutione procedere, & neque tam ipsi quam partes ad literarum, seu Motus proprii praefati observantiam, quoad hæc, & illa quoquo modo concernentia, nisi juxta praesentem limitationem & moderationem, ullatenus teneantur.

Decretum  
irritans.

§. 4. Et ita in praemissis omnibus & singulis per quoscumque iudices, etiam Cam. Apost. Camerarium, Praesidentem, Clericos, Thesaurarios, ac Procuratores Fiscales, & S. R. E. Cardinales, &c. sublata, &c. debere, irritum, &c. perpetuò decernimus.

Clausula de-  
rogatoria.

§. 5. Non obstantibus praemissis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Sola signatu-  
ra sufficit.

§. 6. Volumus autem praesentis nostri Motus proprii solam signaturam sufficere, & fidem facere, in iudicio & extra, regula contraria non obstante, etiam absque eo quod per Cariores praesentetur.

Papa subscri-  
bit.

Placet Motu proprio. M.

XXV. Reformatio Collegii Capranicensis, à Cardinali de Capranica, & Collegii Nardini, à Card. Nardino, in Urbe pro Scholaribus institutorum: Et confirmatio jurisdictionis Custodum Hospitalis S. Salvatoris, Gubernatorum utriusque Collegii.

Aliud simile Collegium instituit Cardinalis Mathæus, ut videre est in consis. 8. Pauli V. Altitudo.

Privilegia autem Scholarium generalis Gymnastii Almae Urbis, vide supra in Bonif. VIII. constit. 9. In suprema, ubi notavi.

Edita A.D.

PIVS PAPA QVINTVS,  
Motu proprio, &c.

Card. Ca-  
pranica in-  
stituit in Ur-  
be Collegium  
Capranicen-  
se, & Card.  
Nardinus  
Collegium  
Nardinum,  
& eorum  
Gubernatorum  
dederunt  
Custodibus  
S. Salvato-  
ris.

Accepimus, quod postquam pax meum. Dominicus & Angelus Cardinalis de nobili familia Capranicensi, & Stephanus Cardinalis Nardinus Collegia Scholasticorum in Urbe, illud Capranicense, istud Nardinum nuncupata, fundaverunt, erexerunt, & dotaverunt, ac constitutiones pro vita & moribus, habitu, vestitu, & professione inibi studentium Scholarium ediderunt, & eorundem Collegiorum Gubernatores, dilectos filios nobiles viros Custodes pro tempore Pii Hospitalis Imaginis S. SALVATORIS ad Sancta Sanctorum de Urbe creaverunt, & esse voluerunt: quibus omnimodam potestatem corrigendi, mulctandi, puniendi, & aliis prout in dictis constitutionibus latissime continetur, concesserunt, dictique Custodes in praemissorum pacifica & quieta possessione extiterunt.

Sed Schola-  
res eorum ju-  
isdictionem  
evitare tenta-  
bant.

§. 1. Iidem Scholares in pravum animum conversi, juramenti per eos praestiti immemores, contra praedictarum laudabilium constitutionum formam querentes se à jurisdictione, protectione, & gubernio dilectorum filiorum Custodum praedictorum eximere, & dicto Collegio, & pio loco abjectis, diversas in dies inhibitiones à diversis Urbis Tribunalibus, ac diversas à Signatura Justitiae commisiones extorquere tentabant, & extorquebant, per quas dilectorum dilectorum filiorum administrationem, gubernium, & correctionem evitare tentabant.

Paulus idem  
III. dilectos  
Custodes co-  
penses eorum  
Indices esse  
declaravit.

§. 2. Cumque praedicta ad notitiam fel. record. Pauli Papae Tertii praedecessoris nostri pervenissent, idem praedecessor querens non minus menti & voluntati dilectorum piorum Cardinalium, quam animabus ipsorum Scholarium consulere, suo proprio Motu voluit, jussit, & mandavit, quod illuc usque omnia causa ipsa jure ad eosdem Custodes redirent, quos solum insolidum iudices eorundem Scholarium ordinarios, juxta earundem

constitutionum formam esse declaravit, servata solum eisdem Scholaribus facultate appellandi & definitiva, & tunc ad solos dilectos filios Conservatores, ac de cætero inhibuit, commisiones, aut inhibitiones contra praedicta decerni non posse, & insuper voluit, mandavit dictas constitutiones de cætero ut jurent observari.

§. 3. Et quod qui à Scholaribus secundum statuta Conclusiones infra tempus constitutum sustinere cessarent, ipso facto sine ulla monitione privati existerent, & à Collegiis expellerentur, & alii pro illis substituerentur, & ad restitutionem expensarum quibus se indignos judicaverant, & fecerant, Collegii omnino tenerentur.

§. 4. Et successivè sanctae mem. Paulus Papa Quartus praedecessor noster de praemissis certioratus praedicta omnia per suas in forma Motus proprii literas confirmavit, & perpetuis futuris temporibus servari mandavit.

§. 5. Nos igitur cupientes non solum quae pie & sanctè constituta sunt observari, sed etiam prolapsa ad viam salutis revocari, & quae ad animarum salutem, & vitae Christianae cultum conveniunt, augeri, & in ampliore formam redigi, praedecessorum constitutiones, & ordinationes praedictas, ac dicti Collegii constitutiones auctoritate Apostolica, & de potestatis plenitudine, Motu proprio, & ex certa nostra scientia confirmamus & approbamus.

§. 6. Ac motu simili, & simili potestate ad augmentum quietis dicti Collegii, salutem animarum Scholarium praedictorum, & cultum Christianae fidei de novo hac nostra in perpetuum constitutione valitura statuimus, decernimus & mandamus, quod de cætero in dicto Collegio nullus Scholaris, nec etiam ipsum Collegium possit retinere, aut habere, neque publicè, neque occultè, aliquod genus armorum, tam defensibilem, quam offensibilem, excepto solo ense, quem ipsis Scholaribus in eorum Cameris retinere permittimus, & quae erunt in dicto Collegio, tam ipsorum Scholarium, quam Collegii arma cujusvis generis, excepto solo ense, in Visitatione per dilectum filium Franciscum Cardinalem Alciatum tit. S. Susannae diaconum, & per dictos dilectos filios Custodes, de mandato nostro nuper facta, reperta fuerunt, illa omnia per praefatos Custodes vendi mandamus, & pretium ex eis providendum dominis ipsorum, sive sint Scholares, sive ipsum Collegium, assignari mandamus, conscientiam eorundem dilectorum filiorum Custodum onerantes in hoc, videlicet ut pugiones, & quos appellant pistolesios, nec non & falcatos enses, quos vulgò stortas, aut alio simili nomine appellant, vendant magistris qui eos fundant, & ad rudem materiam reducant. Et quia qui bonis literis operam navare, & sacris initiari incipiunt, paci & quieti, ac togæ & non armis incumbere debent, volumus & mandamus, quod quicumque Scholaris de cætero, de die vel de nocte, & quocumque tempore cum ense, quem his solum retinendum videlicet ut supra reliquimus, vel alio genere armorum per Urbem incedere reperitus fuerit, etsi licentiam à quovis ad id potestatem habente, excepta sola nostra licentia, & successoris nostri, legitime se habere asserant, & habeant, illicet per quoscumque executores, nullo alio expectato mandato carcerentur, & in carceribus per sex continuos menses detineantur, absque eo quod aliquid de mensa dicti Collegii participant, & ulterius illicet à loco dicti Collegii priventur. Qui verò de cætero in eorum cameris, aut alio loco dicti Collegii reperti fuerint tenere aliquod genus armorum, excepto ense solum, ut praefertur, pro prima vice privetur expensis unius mensis, pro secunda verò vice ejiciantur statim de Collegio.

§. 7. Non minus etiam quia non solum in Scholaribus & viris togatis, quam in omnibus ludum aleæ, seu taxillorum & chartarum cujuscumque generis, tanquam à legibus & sacris canonibus, ac bonis moribus abhorrentem detestamur, praecipimus, mandamus, & inhibemus, ne de cætero aliquis Scholarium, seu familiarium & servientium in dicto Collegio aliquod genus chartarum, seu aleæ aut taxillorum, publicè vel occultè retinere possit & valeat, quod si alicui chartæ, aut aleæ, seu taxilli in eorum camera, aut alio loco Collegii reperti fuerint, illicet pro prima vice à mensa & victu per unum integrum mensem arceantur, & si iterum in tale crimen incidant à Collegio arceantur, & tanquam incorrigibiles priventur.

Scholaribus  
non suffi-  
ces con-  
suetas  
statuta  
Collegii  
de expen-  
sis tenentur.

Paulus  
firmavit.

Arma  
omnia  
& re-  
mota  
nem pro-  
bes: non  
omni  
Camera.

Ludum  
que aliam  
& taxil-  
lorum  
victui.

§. 8. Insu-

§. 8. Insuper quia ex habitu mens, & animus ut pluri-  
mū & cognoscitur, & demonstratur, inhaerentes pie men-  
ti testatorum volumus & mandamus, quod incipiendo à  
proximis Kalendis mensis Novembris, Scholares  
perpetuo quando erunt extra Collegium, quocumque  
cant, petentem incedere debeant in habitu longo & ve-  
ste longa cum solito capucio, juxta dictarum constitutio-  
num formam. Volentes & mandantes, quod illi qui fuerint  
reperiti extra dictum Collegium sine dicto habitu & ca-  
puccio, prima vice per quemcumque excutorem, etiam  
absque alio mandato carcerentur, in carceribus per tres  
continuos menses detineantur, absque eo quod de Mensa  
Collegii aliquid participant: secunda vero vice à dicto  
Collegio arceantur, & locis ejusdem Collegii priventur.

§. 9. Et quia nonnunquam controversum accepimus  
circa studia & professiones ipsorum Scholasticorum, de-  
claramus dictas constitutiones, ac etiam quando opus sit,  
supplemus & emendamus, volumus & mandamus, quod  
de cetero dictorum Collegiorum Scholastici Logicae, &  
Philosophiae operam ed usque dent, quantum, & quous-  
que eis sufficiat pro ingressu ad sacram Theologiam, &  
similiter possint juri civili ed usque operam dare,  
quantum, & quousque eis sufficiat pro ingressu ad jus  
canonicum. Medicinae autem eos operam dare omnino  
prohibemus & inhibemus.

§. 10. Cassantes & irritantes ac annullantes omnem  
licentiam, etiam per sel. record. Pium Papam Quartum  
eisdem concessam, tanquam pie menti fundatorum con-  
trariam, quibuscumque in ea clausulis existentibus non  
obstantibus.

§. 11. Et quamvis constitutiones Collegiorum prædi-  
ctorum ardeant Scholasticos ad se promoveri faciendum  
post triennium à die ingressus Collegii, saltem ad sacrum  
subdiaconatus ordinem, nihilominus respicientes ad de-  
creta sacri Concilii Tridentini, volumus quod dicti Scho-  
lares elapso triennio teneantur dumtaxat accipere qua-  
tuor ordines minores, & teneantur & obligati sint quo-  
tidie officium Sacratissimæ Virginis Mariæ recitare, &  
ulterius se taliter præparare, ut in eventum quod à nobis  
& successoribus nostris illis, ut speramus, Ecclesiastica  
beneficia conferantur, vel probaretur legitime habere  
eos sufficienter patrimonium, possint apparere habiles &  
idonei ad suscipiendos sacros ordines, & tunc vel ad titu-  
lum beneficii quod eis conferetur, vel patrimonii quod  
habere eos probabitur, teneantur omnino promoveri ad  
dictos ordines sacros.

§. 12. Mandantes propterea dilectis filiis Custodibus  
hospitalis prædicti, ut prædicta diligenter attendant, &  
totis viribus auctoritate nostra inviolabiliter observari  
faciant, prout inviolabiliter nos Motu proprio, & de  
Apostolicæ potestatis plenitudine observari volumus &  
mandamus.

§. 13. Contrariis non obstantibus quibuscumque, ir-  
ritum quoque & inane decernentes quicquid in contra-  
rium à quoquam super præmissis contigerit attentari.

§. 14. Volumus autem quod præsentis nostri Motus  
proprii sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat in  
iudicio & extra, & quod registretur per secretarium dicti  
hospitalis in libro constitutionum dicti Collegii, ut nemo  
de illis ignorantiam quovis tempore prætereundere possit.  
Placet Motu proprio. M.

XXVI. Applicatio Rev. Cameræ Apost. fructuum benefi-  
ciorum Regni Neapolis Sedi Apost. reservato-  
rum, seu affectorum, pro tempore aliter quam  
per obitum vacantium, à die vacationis usque  
ad diem, quo à Rom. Pontifice provisum, posses-  
sionem cœperint de manu Nuntii Apost. in eo-  
dem Regno.

Eandem applicationem fecit Pius IV. de 7. Decemb.  
1560. quam idem prætermisit. Applicationem vero ge-  
neralem edixit Pius ibid. IV. fructuum omnium be-  
neficiorum Italiae reservatorum Sedi Apost. in alia  
ejus constit. Cupientes, ubi notavi.

Cupientes in alitiis nonnullorum, qui fructus Mona-  
steriorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum  
dispositioni Apostolicæ reservatorum usurpare non  
verentur occurrere, & Cam. nostræ Apostolicæ indem-  
nitati, quantum cum Deo possumus, consulere.

§. 1. Motu proprio, & ex certa scientia, ac in aucta deli-  
beratione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitu-  
dine, omnes & singulos fructus, redditus, & proventus,  
ac jura, obventiones, & emolumenta quæcumque, quo-  
modolibet, & qualitercunque nuncupata, omnium & singu-  
lorum beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura & sine cura,  
secularium, & quorumvis Ordinum Regularium, & Mo-  
nasteriorum, etiam Consistorialium, nobis & Sedi Apo-  
stolicæ, juxta Cancellariæ Apostolicæ regulas, editas,  
& edendas, seu aliis quomodolibet, & ex quavis causa  
generaliter vel specialiter reservatorum, seu affectorum  
in Regno Neapolis, quibusvis illius Provinciis, Civitati-  
bus, Terris, Oppidis, & locis consistentium per obitum,  
& aliis quovis modo, præterquam per cessum illa obti-  
nentium pro tempore vacantium, à die ipsorum benefi-  
ciorum & Monasteriorum vacationis pro rata tempore,  
usque ad diem, quo provisum per nos de eisdem beneficiis  
& Monasteriis vigore literarum nostrarum sub plumbo,  
illorum possessionem de manu dilecti filii Magistri Pauli  
Odescalchi Notarii, & in dicto Regno Nuntii, & colle-  
ctoris nostri, per quem alias nostras literas Commissarium  
ad capiendum possessionem beneficiorum & Monasterio-  
rum hujusmodi deputavimus, habuerint, & acceptaverint,  
& aliter capta possessio nullius sit roboris vel momenti,  
ac provisum ipsi nullum jus per eum acquiri, neque eis  
ullatenus suffragari possit, eidem Cam. Apost. auctori-  
tate Apostolica tenore præsentium applicamus, incorpora-  
mus, & appropriamus, illaque applicata, incorporata, &  
appropriata esse, & fore, & ad illam spectare & pertinere,  
nullumque præter nos & dictam Cameræ, aut ipsum Pau-  
lum Nuntium & Collectorem, aut ab ipso deputatos sub-  
collectores, ea percipere, exigere, aut aliis se in illis in-  
tromittere posse, aut debere statuimus & ordinamus.

§. 2. Et nihilominus ne aliquod impedimentum huic  
nostræ ordinationi occurrat, quibusvis Archiepiscopis,  
Episcopis, & aliis locorum Ordinariis in virtute sanctæ  
obediencie, ac sub suspensionis à divinis, & interdicti  
ingressus Ecclesiæ, quoad Archiepiscopos, & Episcopos,  
quo verò ad alios inferiores, etiam sub excommunica-  
tionis & aliis arbitrii nostri, & quoad omnes sub priva-  
tionis facultatis conferendi beneficia in eorum mensibus  
pro tempore vacantia pœnis, districte præcipimus & in-  
hibemus, ne beneficia dispositioni Apostolicæ reservata,  
seu affecta prædicta, quovis prætextu, causa, aut quæsito  
colore cuiquam conferre, seu de illis providere quoquo  
modo audeant vel præsumant.

§. 3. Sicque in præmissis omnibus & singulis per quib-  
cumque quavis auctoritate fungentes Judices, Commis-  
sarios, & personas, sublata eis & eorum cuilibet quavis  
aliter judicandi & interpretandi facultate & auctoritate,  
judicari & definiti debere, irritum quoque & inane, si  
secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter  
vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§. 4. Mandantes eisdem Paulo Nuntio & Collectori,  
ut nostro & dictæ Cam. nomine fructus, redditus, pro-  
ventus, jura, obventiones, & emolumenta hujusmodi  
exigat, percipiat, & levet, sibi que consignari & tradi ab  
omnibus, ad quorum manus pervenerint, pro rata prædi-  
cta, per censuras & pœnas Ecclesiasticas, ac alia oppor-  
tuna juris & facti remedia, quacumque appellatione post-  
posita faciat, & curat, invocato etiam si opus fuerit au-  
xilio brachii secularis. Super quibus omnibus & singu-  
lis plenam & liberam illi per præsentem concedimus fa-  
cultatem & potestatem.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus & ordinatio-  
nibus Apostolicis, ac Monasteriorum, & illorum Ordi-  
num ac beneficiorum prædictorum, etiam juramento,  
confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia ro-  
boratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque  
indultis, & literis Apostolicis, illis & quibusvis aliis  
personis

Quicumque  
supponit  
dem ge-  
re debere  
appt.

Et Lapis  
philosophi  
juris civilis  
gram data  
de dila-  
ti.

Quicumque  
de l. v.  
missas re-  
cat.

Constitutio-  
ne Colla-  
tionem circa  
motum  
factis  
vires de-  
cat.

Executores  
deputat ipsos  
custodes.

Contraria  
nulli.

Sign. solam  
sufficit ju-  
da.

Et subscrip.

personis & quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibus etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis & insolitis clausulis, irritantibusque & aliis decretis, etiam motu & scientia similibus concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi præsentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat, harum serie specialiter & expressè derogamus, illasque adversus præmissa nullatenus suffragari posse, siue debere decernimus, cæterisque contrariis quibuscumque.

*Transumptum fidei.*

§. 6. Volumus autem, quod præsentium manu Notarii publici subscriptis transumptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, seu Curie Ecclesiasticæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

*Dat. P. A. 1. die 8. Iann.*

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 8. Januarii 1567. Pont. nostri anno 1.

XXVII. Miserales personæ in causis discussionum cæteris aliis creditoribus præferuntur pro eorum creditis, usque ad summam scutorum quinquaginta in Urbe.

*Ad materiam discussionum videnda est const. 16. Clem. VII. Cùm ex, sup. & const. 15. hujus Pont. sup. Sanctissimus, cum inibi not. An autem isti miserales præferantur etiam Pisioribus & Aromataris, attende inf. in const. 36. Six. P. Cœlestis, & const. 47. Clem. VIII. Laudabilis.*

Mox ampliata est ista constitutio à Paulo V. in sua constitut. 81. *Universi*, §. 11. ad finem.

*Edita A.D.*

PIVS PAPA QVINTVS,  
Motu proprio, &c.

*Causa const.*

**A**ccepimus multos pauperes, & personas miserales reperiri, cui cum alicujus sint creditores, de eorum credito volentes sibi satisfieri, comparent in causis discussionum bonorum eorum debitoris, jurâ sua producentes: verum ipsi aut quia non priores, potioresve, aut quia nec priores, nec potiores sunt, propterea evenit quod dum eorum creditum in maximum ipsorum præjudicium consequi non valent, sapissimè fiat, quod eorum pauperimæ familiz in non modicum ipsorum, earumque dedecus mendicare cogantur.

*Miserales persona in causis discussionum præferendi sunt pro sum. sent. 50. alio oradoribus.*

§. 1. Nos itaque huiusmodi personarum miseris compatiens, eisdemque in præmissis subvenire volentes, Motu simili, & non ad alicujus nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex mera voluntate & deliberatione, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, Apostolica auctoritate volumus, ac perpetuè statuimus & ordinamus, quod si in causis huiusmodi in Tribunali dilecti filii Alexandri Riarii, nostri & Camera Apostolicæ Auditoris, tam motis, quam movendis in futurum, comparuerint creditores usque ad summam scutorum quinquaginta inclusivè pro quolibet, qui verè sint miserales personæ, iis de eorum credito, etiam quod non sint priores aut potiores, satisfieri possit & debeat.

*Indux deputatur A. C. Ego vidi omnes iudices Probosc factitate nisi.*

§. 2. Mandantes propterea præfato dilecto filio Alexandro Auditori nostro, quatenus constituto sibi prius, etiam summarè, & extrajudicialiter, ac quantum sibi sufficere videbitur, de præmissis paupertate & miseria, dictos pauperes ad satisfactionem eorum crediti admittat, eisque satisfieri mandet, & faciat realiter & cum effectu, plenamque & liberam ac omnimodam sibi super præmissis eadem Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus facultatem, cum potestate quos, quibus, ubi, quando, & quoties opus fuerit, etiam per edictum publicum constituto summarè & extrajudicialiter de non tuto accessu ac etiam sub Ecclesiasticis sententiis, censuris, & etiam pecuniariis pœnis, aliisque arbitrio suo im-

ponendis, moderandis, & applicandis, citandi, monendi, & inhibendi, & in eventum non pariter declarandi, aggravandi, reagravandi, & excommunicandi, interdicendi, auxiliisque brachii secularis, si opus fuerit, invocandi, seu adhibendi, necnon perperam desuper silentium, omni & quacumque appellatione & recurso remotis, imponendi, omniaque & singula alia faciendi, dicendi, gerendi, mandandi, & exequendi, in præmissis & circa ea necessaria, seu quælibet opportuna.

*De iur. irritanti.*

§. 3. Sicque etiam in præmissis ab omnibus ceteris, ac etiam per quoscumque alios iudices, &c. sublata, &c. iudicari, &c. debere, irritumque, &c. decernimus & declaramus de gratia speciali.

*Class. derogati.*

§. 4. Non obstantibus præmissis, ac dicta nostra de non tollendo jure quæsito, & quibusvis aliis Apostolicis, universilibus, Provincialibusque & synodalibus, ac municipalibus constitutionibus, & ordinationibus, specialibus & generalibus, necnon etiam Urbis & Curie Romanæ, etiam juramento, &c. roboratis statutis, &c. usibus, naturis, styli, & etiam novis reformationibus, privilegiis in genere, vel in specie, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque & aliis decretis, &c. etiam Motu proprio & consistorialiter, &c. ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, &c. in posterumque concedendis, necnon legibus, etiam Pontificiis, & Imperialibus, &c. editis & edendis, quibus omnibus, etiam de eis, &c. eorum tenores, &c. pro plenè & sufficienter expressis habentes, latissimè hac vice derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque, statutis, &c. & merita causarum huiusmodi, ac præmissorum omnium & aliorum necessariorum tenores, &c. etiam pro plenè & sufficienter expressis habentes.

*Sola sub signatura.*

§. 5. Volumus autem præsentem nostrum Motum proprium perpetuis temporibus durare, ac jilius solam signaturam sufficere, & ubique in iudicio & extra fidem facere, regula contraria non obstante.

Placet Motu proprio. M.

*Papa solo.*

Declaratio, reformatio, & revocatio plurimarum gratiarum, immunitatum, & privilegiorum Militiæ Hospitalis S. Lazari Hierosolymitani hæcenus à Summis Pont. concessarum.

*Hæc Militia, qua Regulam S. August. proficitur, ut habetur sup. in const. 1. Alex. IV. Cùm à nobis, multa privilegia elargitus est Clem. IV. in const. 2. Cùm dilecti, sup. & const. 5. Venerabilibus, & plerique alii Pont. necnon Pius IV. alia plurima indulta detulit, ut in ipsius Pii IV. const. 95. Inter assiduas.*

Eandem Militiam Greg. XIII. univit Militiæ S. Mauritii martyris nuper institutæ per Emanuelem Philibertum Ducem Sabaudiz, ejusque perpetuo regimini subjecit, ut in ipsius Greg. constit. 6. *Christiani*, & const. 7. *Pro Commissa*. Et postremò paucis additis hæc approbavit Clem. VIII. in constit. 102. *Decet*.

PIVS EPISCOPVS, &c.  
Ad futuram rei memoriam.

*Edita A.D. 1567.*

**S**icuti bonus agricola, qui largiorem ex agro quem sollicitus observat, & positus in eo plantis, non semper irriguos rivos, aut pinguem limum admoveat, sed collatum quandoque humorem deducit, ac nimiam ramorum lætitiâ cohibet, & ne vires frustra effusa evanescant, ferro comprimit, Ita nos agri Dei nostri culturæ, ipso favente, fidelibus studiis incumbentes, Hospitale S. Lazari Hierosolymitani, ejusque Militiam, feracem sanè, uti speramus, inter cæteras hujus agri plantam, pridem à compluribus prædecessoribus nostris, ac nobismetipsis indulgentiis excoltâ, ne fortè inutili frondium sylvâ luxuriet, resectis, ac veluti putatis ramis sterilibus, intra ordinem ponere, atque ad meliorem & utiliore cultum (habitatorum temporum ratione) reducere cupimus, ut tandem suis in se collectis viribus, & tanquam radicibus solo altius

*Causa hinc reformatio privilegiorum Militiæ S. Lazari.*

alcius adactis, firmiter persisterent, suaves, atque uberes fructus domino perferret.

§. 1. Datum etenim, postquam fel. rec. Pius Papa IV. prædecessor noster, institutionum, erectionum; necnon translationem Hospitalis & Militiæ hujusmodi, ac quamplurima privilegia, indulta, facultates, licentias, exemptiones, libertates, indulgentias, gratias, & alia à diversis Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, tunc suis, dicto Hospitali, ejusque Magno Magistro, & Conventui, ac Fratribus etiam per modum communicationis, & extensionis, in genere & in specie concessa, necnon statuta, usus, & consuetudines in eisdem Hospitali, & Militiæ edita, & introducta, Apostolica auctoritate, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ auctoritatis plenitudine confirmaverat & approbaverat, ac etiam innovaverat, & insuper alia multa concesserat, eaque omnia ad Hospitalis S. Lazari, quod in civitate Capuana etiam tunc consistebat, extenderat, ipsiisque Hospitali & ejus membra & pertinentias adversus suppressiones, extinctiones, uniones, & alias dispositiones quascumque, de illis per rec. mem. Innocentium VIII. & Pium II. ac forsitan alios Rom. Pontifices, ac etiam consistorialiter factas in pristinum, quo ante illas erant, statum restituerat, ac plenarie reintegraverat, decernens inter alia, ea tanquam ex causa onerosa concessa, & restituta, & facta, revocari, limitari, vel alterari, ac sub revocationibus, limitationibus, alterationibus generalibus vel specialibus, si forte fierent, comprehendere non posse.

§. 2. Nos quoque in ipso statim Pontificatus, ad quem divino afflante Spiritu vocati sumus, initio eadem omnia, ipsiusque Pii IV. prædecessoris literas super eis expeditas, paribus motu, scientia, plenitudine, & auctoritate confirmavimus, approbavimus, & innovavimus, ac similibus clausulis & decretis munivimus, quibusdam tamen limitationibus & restrictionibus adjectis, quas hic quoque pro repetitis esse volumus, prout in prædictis literis ac quadam cedula Motu proprio, & manu nostra signata plenius continetur.

§. 3. Verum postea experti tam multa sic concessa non tantum ipsis Hospitali & Militiæ incrementum, quantum aliis cupiditate afferre, illorum vero usum, & dispensationem tum periculo iis ipsis quibus concessa sunt, tum oneri nobis fore. Ac propterea volentes illis modum, & normam, ac certos prædictarum, & quarumcumque præterea literarum & cedularum, similiumve scripturarum, quæ inde confectæ sunt, tenores, continentias, & formas plenè & sufficienter expressis habentes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, ad Dei gloriam, & publicam utilitatem, manentibus erectione, institutione, ac translatione, necnon restitutione, & reintegracione dictorum Hospitalis & Militiæ, ac illatum approbatione prædictis, quas prout hæcenus factæ sunt, prout tamen juris fuerit, ratas habemus in præmissis, ut præfertur concessis, confirmatis, & innovatis tenore præsentium sic perpetuò statuimus & ordinamus.

§. 4. Omnia & singula dictis Hospitali, Magistro, Conventui, & Militibus, à prædictis & aliis quibuscumque Romanis Pontificibus ante ipsum Pium IV. prædecessorem concessa, eatenus dumtaxat confirmata esse, & censeri, quatenus temporibus ejusdem Pii IV. ante factam ab eo illorum confirmationem prædicta observabantur, & in usu erant, atque alienis juribus, sive ex præscriptione, sive aliis quocumque titulo legitime quæsitis, detrimentum, aut præjudicium non inferant.

§. 5. Ex his vero, quæ ab ipso Pio IV. concessa sunt, atque ex statutis, ordinatis, & decretis ab eodem erga illa quibuscumque, non alia ulla, neque aliter omnino valida esse, aut ipsis Hospitali, Magistro, Conventui, & Militiæ licere, quàm infra scripta, & cum moderationibus, reductionibus, limitationibus & imitationibus, tam in prædicta cedula, Motu proprio, & manu nostra signata positis, quàm infra scriptis. Reliqua autem omnia & singula, necnon illa concernentia, confirmationes, literas, & alia supra dicta, & inde secuta quæcumque revocamus, cassamus, irritamus, & annullamus, ac viribus omninò evacuamus, ac revocata, cassata, irrita & nulla, ac sine

Bullarij Magni Tom. II.

viribus semper fore, neque in judicio aut extra iudicium extendi, vel etiam allegari, neque cuiquam impetrari, neque pro eis, aut secundum ea quicquam statui, immutari, neque presentes de intentionis nostræ, aut alio effectu impugnari, neque earum revocationem, moderationem, vel reductionem, aut adversus ea restitutionem, aliave justitiæ, aut gratiæ remedia impetrari, aut etiam motu, scientia, & plenitudine similibus, etiam consistorialiter concedi, aut concessis quempiam uti posse, & ita per quoscumque judices, etiam ad id specialiter delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eorum cuilibet quavis aliter interpretandi & judicandi auctoritate, interpretari & judicari debere, ac quicquid secus quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

§. 6. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis clausulis & decretis, etiam mentes dictorum prædecessorum attestantibus, & quantumvis validis & firmis, in dictis concessionibus, confirmationibus, & literis, sub quavis exquisita verborum formula appositis, necnon de jure quæsito non tollendo, aliisque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, dictique Hospitalis etiam iuramento simili, confirmatione, aut quavis alia firmitate roboratis statutis & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, naturis, usibus, stabilimentis, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 7. Volumus autem quod Magister & Conventus, ac Milites præfati, nobis & successoribus nostris Romanis Pontificibus, ac Sedi Apostolicæ, ubi, ac quoties vocati, aut requisiti fuerint, contra quoscumque Romanæ Ecclesiæ hostes, vel rebelles armati inservire, atque opem & auxilium præstare suis impensis teneantur.

Et verò qua Magistro, Conventui, & Militiæ præfatis licere, ac manere permittimus, sunt quæ sequuntur, videlicet.

§. 8. Quod dilecto filio Joannote Castilioneo, modetno & pro tempore existente magno Magistro, cedere, vel etiam apud eandem Sedem decedente, seu magnum Magistratum alias quomodolibet, etiam per liberam resignationem in nostris, vel nostrorum successorum pro tempore existentium Romanorum Pont. manibus dimittente, vel amittente, & illo quovis modo vacante, Conventus ejusdem Militiæ (si tamen tunc firmam Sedem in aliquo certo loco, ibi auctoritate, & de licentia dictæ Sedis ante vacationem hujusmodi constitutam habuerint, & illic resederint) in simul ibidem congregati, alium magnum Magistratum, juxta ejusdem Religionis, & Militiæ stabilimentum, de consensu sui Protectoris edita, vel edenda, quæ Concilio Trid. minimè sint contraria, eligant: ita tamen quod ejusdem electionis confirmationem intra tres menses à die quo facta fuerit, ab eadem Sede petere omninò debeant, alioquin electio ipsa nulla sit, & electio aliquod jus non tribuat, sed Magistratus ipsius omnimoda dispositio ad dictam Sedem eo ipso devolvatur.

§. 9. Quodque idem Magister pro tempore existens, & Conventus principalem ipsius Militiæ Sedem ad quemcumque locum, etiam maritimum, eis visum, consultatius Sede Apost. & ab ea licentia & facultate obtenta transferre, habitumque suum Regularem, ac etiam Crucem, etiam de suis antiquis habitu, cruceque appareat, vel nò appareat, in eum meliorem, qui sibi videbitur modum (citra tamen aliarum Militiarum, & Religionum præjudicium) reformare, in toto vel in parte, immutare, vel stabilire, ac innovare, regulamque, stabilimenta, & statuta dictæ Religionis & Militiæ de consensu sui Protectoris, & aliorum Fratrum, vel definitorum instituire & reformare, seu de novo condere, cedere, & illas ac illa corrigere & mutare (dummodo licita & honesta, nec eidem Concilio contraria existant) toties quoties voluerint.

§. 10. Necnon idem Joannottus, & pro tempore existens magnus Magister, quæcumque, quocumque, & qualiacumque simplicia dumtaxat beneficia Ecclesiastica de jure patronatus laicorum, ex fundatione & dotatione existentia, & personale servitium in Cathedralibus & Collegiatis

Quibusvis que non obstantibus.

Et cum conditione quod hac Militiæ obsequiis S. R. E. semper parata esse debeat contra eius hostes.

Indulta concessa sunt infra scripta.

Religio Magistri quæ ad Sedem Apost. obtinetur inf. tres menses, alioquin ad eam devolvatur. Hæc Magister est perpetuò Dux Sabaudia, ut in rub. notavi.

M. Magist. & Conventus, de licentia Sedis Apost. principalem locum transferre, ac habitum regulæ, & statuta reformare possit.

Hodie locus principalis Sabaudia, ab in compl. Greg. XIII. cit. in rubra.

M. Magister potest instituire oblati qualiacumque simplicia beneficia de irregularitate.

Et si etiam...  
Hic etiam...  
Tunc autem...  
Firmas re...  
Concessiones...  
Conclusiones...

laicorum in  
Commenda,  
enque ipsi  
Hospitali.  
Militia in  
corporare, ac  
de eis perso-  
nas idoneas  
providere, ut  
divinus cul-  
tus exerceat-  
ur.

Collegiatis non requirentia (accedente tamen consensu patronorum, de quorum iuribus eis, ut praefertur, ex fundatione & dotatione competentibus, per publica documenta, non autem alia probationum genera, coram pro tempore existentibus Vicario nostro in Urbe in spiritualibus generali, & Auditore Curiae causarum Camerae Apostolicae, vocatis quorum interest, legitime constet, & sine praedictis ea obtinentium, & ipsis cedentibus vel decedentibus) in Praeceptorias, Commendas, Capellas, aut Ecclesias ipsorum Hospitalis, & Militiae perpetuo erigere & instituere, dictaque suae Militiae perpetuo incorporare, applicare, & appropriare, ac illarum fundatoribus & dotoribus iurisdictionis, & praesentandi dictis Magistro & Conventui, vel eorum deputato personas idoneas, ac Praeceptorias, domos, capellas, seu Ecclesias, & Hospitalia huiusmodi pro tempore vacantia, perpetuo praeservare, seu etiam reservare & concedere, & sic a patronis praesentatos, juxta stabilimenta dictae Religionis, Ordinariorum locorum, & quorumvis aliorum consensu minime requisito, in illis instituere, ac alias illa conferre, & de eis providere possint: ita tamen, quod debitus divinus cultus per personas idoneas, etiam si dicti Ordinis fuerint, ab Ordinario approbandas, in eisdem exerceatur. Quodque confirmatio erectionis & institutionis Praeceptoriarum, Commendarum, Capellarum, aut Ecclesiarum pro tempore hactenus erectarum, ac illarum incorporationis, applicationis, & appropriationis, necnon iurisdictionis ad illas reservationis, & concessionis huiusmodi, si citra, infra quatuor, si vero ultra montes beneficia huiusmodi consistant, infra sex menses a die quo factae fuerint, a Sede Apostolica impetrari debeat, alias illae & inde secuta quaecumque, nulla & irrita, nulliusque roboris vel momenti existant, ac beneficia huiusmodi in eorum pristinam naturam restituta esse censeantur, & ab eadem Sede impetrari possint.

Hospitalia  
& alia loca  
quaecumque  
Hospitalis S.  
Lazari cen-  
seantur esse  
subiecta, qua  
non per uni-  
versitates,  
aut alias  
Ecclesiasticas  
personas, sed  
per ipsos fra-  
tres regantur,  
qui eisdem Ho-  
spitali ali-  
quo casu per  
Magistrum,  
Conventum  
& defensores  
imponendo  
singulis an-  
nis respon-  
deant.

§. 12. Necnon quod Hospitalia, Leprosaria, & alia loca quaecumque, tam in Alma Urbe, quam in aliis quibuscumque terris, dominiis, & locis, sub invocatione S. Lazari leproforum hactenus fundata, constructa, erecta, & instituta, & quae in posterum fundari, construere, erigi, & institui contigerit, etiam si per Magistrum, Conventum, & Fratres huiusmodi recepta, aut possessa non sint, ubi ullo unquam tempore fuerit, sit, vel erit Hospitalitas leproforum, seu infirmorum S. Lazari nuncupatorum, de qua legitime coram locorum Ordinariis constet, etiam si iurisdictionis laicorum sint, cum omnibus unionibus, annexionibus, incorporationibus & applicationibus illis pro tempore factis, Militiae & Hospitali S. Lazari huiusmodi subiecta & incorporata, & ad jus & proprietatem, ac omnimodam dispositionem, institutionem, & collationem moderni & pro tempore existentis magni Magistri & Conventus eorundem, juxta ipsius Militiae, seu Religionis stabilimenta (salvo tamen iure patronatus) pertinere censeantur, prout alia etiam dictae Religionis, seu Militiae Hospitalia, Capellae, Oratoria, beneficia & loca spectant & pertinent, illaque per d. Militiae Fratres, (non autem per alias Ecclesiasticas aut saeculares personas, etiam civitatum, terrarum, oppidorum, & villarum Communitates vel Universitates) regi & gubernari, & in signum recognitionis superioritatis dicti Hospitalis de aliquo rationabili canone, seu censu per Magistrum & Conventum, & Defensores generalis Capituli dicti Hospitalis imponendo, singulis annis respondere debeant, sine alicujus praedictio, & dummodo in illis hospitalitas debita servetur, & cultus divinus nullatenus diminuatur, ac in illorum fundatione vel dotatione secus non fuerit ordinatum.

Præservatio  
iurisdictionis  
Ordinariorum,  
& contribu-  
tio pro Semi-  
nariis.

§. 13. Salvis tamen legitimis titulis, & praescriptionibus, & salva iurisdictione Ordinariorum, tam ea quae de iure communi eis competit, quam quae ex decretis dicti Concilii Tridentini eidem est attributa, praeterquam in iis casibus, in quibus Concilium praedictum expressè exempti, & excepti Religionem S. Joan. Hierosolymitani, in quibus & haec S. Lazari Religio, postquam tamen in aliquo certo loco firmam Sedem Conventualem habere coeperit, & ibi Magister & Conventus praefati residerint, pariter excepta & exempta sit, & esse censeatur, excepta taxatione pro Seminariis instituendis.

§. 14. Et insuper Milites, ac Presbyteri & Capellani Hospitalis, & Militiae S. Lazari huiusmodi, nunc & pro tempore existentes, ac eorum singuli, etiam conjugati, qui cum unica tantum, & virgine matrimonium contraxerint, una vel plures pensiones annuas usque ad summam quingentorum ducatorum auri de Camera novorum, super quorumvis Cathedralium, etiam Metropolitanarum & aliarum Ecclesiarum, ac etiam Mensarum, etiam Patriarchalium, Archiepiscopalium, & Episcopalium, necnon etiam Monasteriorum, etiam Consistorialium, Prioratum, Canoniciatum, & praebendarum, dignitatum, personatum, administrationum, & officiorum, aliorumque beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura & sine cura, saecularium, & quorumvis Ordinum Regularium, qualitercumque qualificatorum fructibus, redditibus, proventus, iuribus, obventionibus, & emolumentis, ac distributionibus quotidianis, aliis canonice sibi assignatas vel assignandas, vel loco pensionum annuarum, omnes & singulos, ac quoscumque similes fructus, redditus, & proventus, iura, obventiones, & emolumenta quaecumque, ac etiam distributiones quotidianas, usque ad dictam summam sibi reservatos & reservandos, etiam si post illarum vel illorum reservationem uxorem, unicam tamen, eamque virginem, ut praefertur, duxerint, ad vitam percipere, exigere, ac levare, ac in suos usus & utilitatem convertere libere, & licite valeant; & quoad hoc, atque etiam pensiones & fructus assignandos & reservandos, una cum Prioratibus, Praeceptoris, & aliis beneficiis Hospitalis S. Lazari huiusmodi percipere.

Facili-  
perceptione  
nunc & pro  
ad sum. quing.  
duc. auri  
pensionum  
summi  
Summi  
etiam  
gatis  
una tantum  
Matrimon.  
Contractum  
Sola. P. 111  
hanc sum.  
redditi ad  
duc. 400  
sua censu  
202. Duc.

§. 15. Et insuper idem Hospitale S. Lazari, ac illius Prioratus, Praeceptoris, domus, Camerae, Hospitalia, & loca quaecumque, necnon intra regulata dictorum Hospitalis, & Militiae loca degentes Magister, Priores, Praeceptores, Milites, & personae, ac eorum subditi, vassalli, coloni, & servitores, nunc & pro tempore existentes, etiam Presbyteri curam animarum exercentes, (servatis tamen decretis Concilii Tridentini) quandiu illa exercent, & in illorum obsequiis fuerint, ac illorum ratione beneficiorum dicti Hospitalis S. Lazari tantum, non autem patrimonialia, res, animalia, praedia, domus, molendina, & bona quaecumque quae obtinent & possident, ac in futurum canonice obtinebunt & possidebunt, sub B. Petri & dictae Sedis, & nostra protectione, ab omni iurisdictione, correctione, onere, statutis, bannis, dominio, superioritate & potestate, juxta tamen terminos Concilii Tridentini, & salvis ejus decretis, quorumcumque Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, & Praetorum, etiam locorum Ordinariorum, cum primam sedem Conventualem propriam habere coeperint, ut praefertur. Necnon ex nunc quorumcumque temporalium dominorum, quavis potestate, etiam Imperiali, Regali, & Ducali fungentium, ac Universitatum, & illarum Regentium, etiam (praeterquam dicti Hospitalis) Ordinariorum temporalium, ubicumque, tam citra, quam ultra montes, & mare constitutorum, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existentium, illorumque Vicariorum, & Officialium, Locatentium & Judicum, nunc & pro tempore existentium quorumlibet, necnon a solutione, & exactione passagii, arreragii, gabelle, datii, tractae, collectae, procurationis, jocundi adventus, iurium, etiam Synodali, censuum, & decimarum, etiam novalium, etiam hortorum, pratiorum, piscationum, & molendinorum, atque cujuslibet accessus, nullatenus directe vel indirecte prohiberi possint; & terrarum, quas per seipsos vel alios eorum nominibus, etiam colonos, arrendatarios, & emphyteutas excolunt, & de quibus fructus percipient ratione beneficiorum Hospitalis S. Lazari huiusmodi, & cujusvis alterius oneris personalis; realis, seu mixti, ordinarii vel extraordinarii; ubicumque & quacumque causa impositi, vel imponendi pro tempore, liberi & exempti, ac nobis, & dictae Sedi immediate subiecti existant. Ita quod Archiepiscopi, Episcopi, Praelati, Ordinarii, Vicarii, Officiales, Locatententes, & Judices in spiritualibus, etiam ratione delicti (dummodo illud non sit de atrocioribus) vel contractus; seu rei de qua agitur, ubicumque committatur delictum, incatur contractus; aut res ipsa consistat;

Religiosi  
Lazari, ac  
vassalli, co-  
loni, & ser-  
vitores, nunc  
& pro tempore  
existentes,  
etiam Presbyteri  
curam animarum  
exercentes,  
(servatis tamen  
decretis  
Concilii  
Tridentini)  
quandiu illa  
exercent,  
& in illorum  
obsequiis  
fuerint, ac  
illorum  
ratione  
beneficiorum  
dicti  
Hospitalis  
S. Lazari  
tantum,  
non autem  
patrimonialia,  
res, animalia,  
praedia, domus,  
molendina,  
& bona  
quaecumque  
quae obtinent  
& possident,  
ac in futurum  
canonice  
obtenebunt  
& possidebunt,  
sub  
B. Petri &  
dictae Sedis,  
& nostra  
protectione,  
ab omni  
iurisdictione,  
correctione,  
onere, statutis,  
bannis,  
dominio,  
superioritate  
& potestate,  
juxta tamen  
terminos  
Concilii  
Tridentini,  
& salvis  
ejus decretis,  
quorumcumque  
Patriarcharum,  
Archiepiscoporum,  
Episcoporum,  
& Praetorum,  
etiam  
locorum  
Ordinariorum,  
cum primam  
sedem  
Conventualem  
propriam  
habere  
coeperint,  
ut  
praefertur.  
Necnon  
ex nunc  
quorumcumque  
temporalium  
dominorum,  
quavis  
potestate,  
etiam  
Imperiali,  
Regali,  
& Ducali  
fungentium,  
ac  
Universitatum,  
& illarum  
Regentium,  
etiam  
(praeterquam  
dicti  
Hospitalis)  
Ordinariorum  
temporalium,  
ubicumque,  
tam  
citra,  
quam  
ultra  
montes,  
& mare  
constitutorum,  
cujuscumque  
dignitatis,  
status,  
gradus,  
ordinis,  
& conditionis  
existentium,  
illorumque  
Vicariorum,  
& Officialium,  
Locatentium  
& Judicum,  
nunc  
& pro  
tempore  
existentium  
quorumlibet,  
necnon  
a  
solutione,  
& exactione  
passagii,  
arreragii,  
gabelle,  
datii,  
tractae,  
collectae,  
procurationis,  
jocundi  
adventus,  
iurium,  
etiam  
Synodali,  
censuum,  
& decimarum,  
etiam  
novalium,  
etiam  
hortorum,  
pratiorum,  
piscationum,  
& molendinorum,  
atque  
cujuslibet  
accessus,  
nullatenus  
directe  
vel  
indirecte  
prohiberi  
possint;  
& terrarum,  
quas  
per  
seipsos  
vel  
alios  
eorum  
nominibus,  
etiam  
colonos,  
arrendatarios,  
& emphyteutas  
excolunt,  
& de  
quibus  
fructus  
percipient  
ratione  
beneficiorum  
Hospitalis  
S. Lazari  
huiusmodi,  
& cujusvis  
alterius  
oneris  
personalis;  
realis,  
seu  
mixti,  
ordinarii  
vel  
extraordinarii;  
ubicumque  
& quacumque  
causa  
impositi,  
vel  
imponendi  
pro  
tempore,  
liberi  
& exempti,  
ac  
nobis,  
& dictae  
Sedi  
immediate  
subiecti  
existant.  
Ita  
quod  
Archiepiscopi,  
Episcopi,  
Praelati,  
Ordinarii,  
Vicarii,  
Officiales,  
Locatententes,  
& Judices  
in  
spiritualibus,  
etiam  
ratione  
delicti  
(dummodo  
illud  
non  
sit  
de  
atrocioribus)  
vel  
contractus;  
seu  
rei  
de  
qua  
agitur,  
ubicumque  
committatur  
delictum,  
incatur  
contractus;  
aut  
res  
ipsa  
consistat;

si persona ipse inter regularia loca predicta degent, & ibi aliquis de eisdem Magistro & Conventu ad id constitutus cum iurisdictione deputatus fuerit, postquam per prius Hospitalis in quolibet dictam Sedem habuerint, & priores vel fratres, & Domini prefati, etiam ex assensu, nullam in eis, vel in iurisdictionem, correctionem, seu potestatem (salvis tamen decretis Concilii Tridentini) exercere, aut excommunicationis, aliarum sententiarum, censuras, & penas promulgare, aut etiam ratione personarum, vel rerum, animalium, ac bonorum (non tamen patrimonialium) ad aliquam solutionem pontium, fontium, furnorum, murorum, seu etiam aliarum Ecclesiarum, quam dictae Religionis, etiam si forsitan haecenus per abusum, seu alterius privilegium, aut negligentiam, etiam per longissimum tempus taliter observatum non fuerit. Quae omnia, etiam praescriptiones, nullo pacto, saltem in posterum obtent, quominus exemptionibus quibus alii Regularis cuiuscumque Militiae Milites utuntur, & eodem modo quo illi uti possint, eos coarctare, aut alii quicumque, cuiuscumque Ecclesiasticae, vel mundanae dignitatis, aut praesentis, status vel conditionis existant, etiam in locis & terris S.R.E. etiam immediate subiectis, & ad instantiam cuiuscumque Principis, seu Communitatis, sub excommunicationis latae sententiae, seu quadrupli, ultra damna & expensas restitutionis, praenisi per contrafacientes eo ipso incurrendis, eos in iudicio vel extra super praemissis, vel eorum usu, seu possessione vel quasi, directe vel indirecte, quovis quaesito colore vel ingenio molestare, impedire, vexare, aut alias quomodolibet impetere praesumant, debeant, seu etiam valeant. Sed Priores, Milites, & aliae personae Hospitalis, & Militiae S. Lazari huiusmodi sic degentes post firmatam dictam Sedem, de iustitia coram solo magno Magistro, & Conventu, vel eorum deputato (alioquin & interim, donec ipsam Sedem habuerint, coram Ordinariis locorum tanquam Sedibus Apostolicae delegatis) respondere debeant. Et quicumque processus contra illos, vel eorum aliquem, per ipsos locorum Ordinarios, vel eorum Vicarios, alias quam ut praemittitur, seu quovis alios pro tempore facti, & quolibet etiam excommunicationis vel suspensionis, aliarumque sententiarum promulgatae, nulli & invalidi, nulliusque roboris & momenti sint.

si delictum  
rit atri-  
in eius  
iurisdic-  
ne, ad  
um primo  
venit.  
sumptio  
am, &  
ualibus,  
quarta  
canonica  
ritone, vel  
charitati-  
subsidio,  
am con-  
Regi  
bonaria  
quarta in  
ancia Re-  
si impo-

§. 16. In delictis autem atrocioribus inter magnum Magistrum, seu deputatos ab eo, ac locorum, tam in spiritualibus, quam temporalibus Ordinarios ita servetur, ut qui ex eis praevenerit, ejus sit in delinquentes iurisdictione.

§. 17. Nec aliqui ex Hospitalis, & Militiae S. Lazari Fratribus, donatis, servitoribus, vassallis, & colonis in prioratibus, commendis, domibus, hospitalibus, leprosa-riis, aut aliis quibusvis beneficiis, praediis, sive grangiis quomodocumque à dicto Hospitali dependentibus, in quibuscumque locis, sub quorumcumque Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, Universitatum, Hospitalium, Rectorum, Ecclesiarum limitibus, & iurisdictione constituti, decimas, aut canonicam portionem, seu charitativum subsidium, aut quartas nuncupatas, seu alias quascumque collectas, seu contributiones, tam ex antiquis Hospitalis S. Lazari, & beneficiorum huiusmodi culturis, quam ex recenter cultis novalibus alicui quovis modo solvere teneantur, nisi prout alii regulares cuiusvis Militiae Milites, generalibus vel specialibus circa hoc privilegiis pacifice gaudentes, solvere tenentur, à quibus omnibus exactionibus, atque etiam novo subsidio, charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum Regi in suis Regnis per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros concessio, & canonica portione, seu quarta nuncupata in Franciae Regnis imposita, necnon à quibuscumque aliis facultatibus, Regibus huiusmodi, & aliis Principibus concessis vel concedendis in futurum, omnia d. Hospitalis loca, necnon Ecclesiarum quomodocumque à d. Hospitali dependentium Fabricae, ad exemplum aliarum Regularium Militiarum locorum, sint libera & exempta.

acultas ex-  
stidi fru-  
ritum, &  
usumque

§. 18. Et insuper quod praefati Magister & Conventus, Priores, Praeceptores, aut quicumque alii ex dicti Hospitalis Fratribus, per quoscumque eorum aut terrarum

Bullarii Magni Tom. II.

dominos, tam spirituales quam temporales, etiam in generali dignitate praesulgeant, etiam in terra S.R.E. & in traditione frumenti, hordei, vini, olei, leguminum, & quorumcumque fructuum, atque etiam pecuniarum, ex Prioratibus, Commendis, membris, domibus, grangiis, aliisque praefati hospitalis locis provenientium, nullo unquam modo impediri possint quo minus praefata omnia pro sua possessorum voluntate, in quacumque fidelium loca, ab omni pedagio, dazio, seu tracta, ut praefertur, libera & exempta valeant asportare.

§. 19. Et bona Magistri, Priorum, Praeceptorum, & Fratrum, ac aliarum personarum huiusmodi, tam acquisita, quam in posterum acquirenda, ex concessione Apostolica vel Magistrali, ex die emissae per eosdem Priores, Praeceptores, Fratres & personas professionis, ab omnibus decimis, & aliis oneribus, similiter ad exemplum bonorum aliarum Regularium Militiarum, libera, immunita, & exempta existant.

§. 20. Et quod quolibet querelae, quaestiones, lites, causas, & controversiae quas ex nunc inter Fratres & subditos Hospitalis & Militiae S. Lazari, praesentes & futuras, ex quibusvis occasionibus oriri, & moveri contigerit, quovis modo cum omnibus suis incidentibus, emergentibus, connexis & annexis, ac omnium cuiusvis appellationis (praeterquam in defectus, aut denegatae iustitiae, vel illati perperam contra stabilimenta, & consuetudines dicti hospitalis gravaminis casibus) remoto obstaculo per tempore Magistrum & Conventum dicti hospitalis, seu illos ex Fratribus, quibus ipse Magister & Conventus id commiserint, etiam usque ad tertiam definitivam sententiam inclusive audiantur, necnon (juxta laudabiles consuetudines, & stabilimenta hospitalis huiusmodi, & alias prout iuris fuerit) debito fine decendantur, omnesque & singuli Priores, Praeceptores, Milites, & Fratres Hospitalis praefati (postquam de mandato, seu auctoritate Magistri, seu Conventus praefatorum, in quibusvis ex praedictis contra eos intentandis causis, ad comparandum coram ipsis, & commissariis per eos, ut praefertur deputatis, in locis quantumcumque ab eodem Hospitali remotis, citati fuerint) coram eisdem Magistro, & Conventu, & Commissariis, prout contigerit, legitime comparere debeant & teneantur, juri, & iustitiae (secundum stabilimenta, approbationes, usus, & laudabiles consuetudines praefati hospitalis) parituri.

alios fultus  
de pccatis  
de loco ad-  
de Hof-  
de S. Lau-  
de, illaque  
ad quatuor  
quod fidelium  
loca sine da-  
rio, & go-  
bolla a sub-  
stanti.

Tu vero im-  
davitilliam  
Pauli V. con-  
stit. 10. In-  
ter.

Exemptio  
etiam pro bo-  
nis patrimo-  
nialibus post  
emissam pro-  
fessionem.

Iurisdictione  
de Magistri  
& Conventu  
suis, seu con-  
tra delega-  
torum inter  
personas Re-  
lig. & Militi-  
arum.

§. 21. Quodque illi ex Prioribus, Praeceptoribus, Fratribus, & subditis praefatis, qui contra eorum aliquem super quibusvis querelis, rebus, vel negotiis, (praeterquam in casibus praefatis) coram alio quam praefatis Magistro & Conventu, ac per eos pro tempore datis Commissariis, in causam traxerint, & ad alium quam ad eisdem appellationes quascumque interposuerint, causas huiusmodi prorsus perdant, neque super qua contendunt, privati existant eo ipso.

Milites &  
alia persona  
Relig. prohibi-  
bitur curam  
alios ligare  
ve, seu com-  
parare pro  
iustitia, quod  
coram iudici-  
bus Religi-  
onibus.

§. 22. Necnon modernus & pro tempore existens Magister & Conventus hospitalis huiusmodi (juxta illius stabilimenta, & laudabiles consuetudines, ac mores) in Prioratus, Praeceptorias, domos, hospitalia, membra, bona, & loca quacumque, necnon quoscumque Priores, Praeceptores, Fratres & personas hospitalis & Religionis huiusmodi ac illorum vassallos, subditos, & servitores ubicumque, tam citra quam ultra montes nunc & pro tempore constitutos, & commorantes (qui omnes Magistro & subdelegatis ab eo firmiter, tam personaliter, quam realiter, omni exceptione cessante, & quocumque à nobis vel sede praedicta obtento, vel obtinendo indulto non obstante, parere, & obedire teneantur) plenariam & omnimodam, etiam militari & mixti imperii, iurisdictionem & superioritatem.

Praefati &  
iurisdictione  
Magistri, &  
Conventus  
super perso-  
nis & rebus.

§. 23. Ipseque Magister contra rebelles, & suis mandatis non obediens, etiam vigore litterarum Apostolicarum, etiam in forma Brevis, à nobis & successoribus nostris pro tempore emanatarum, servatis quatuor terminis ad docendum se paruisse & satisfecisse in loco Conventus hospitalis huiusmodi, post legitime executam primam citationem, ad multam, sive penam personaliter, juxta mores & stabilimenta praedicta, seu etiam ad privationem habitus & beneficiorum, domorum, & praediorum per eos obtentorum procedendi, vel etiam, si

Procedendi  
contra rebel-  
les, & inobedi-  
entes, etiam  
per edictum  
publicum,  
etiam ad  
privacionem  
beneficiorum  
quomodoli-  
bet obedi-  
entium.



magis expedire videbitur, beneficia, domos, & predia ipsi ad manus suas, seu receptorum dicti hospitalis...

Et advocandi singulas causas, lites, & querelas, qua inter ipsos Fratres & Milites oriuntur.

§. 24. Necnon omnes & singulas causas, lites, & querelas (notandum tamen eorum alii iudicibus moras, & pendentibus) super quibusvis dicti Hospitalis beneficiis, ac bonis, rebus, & pecuniis ararii, & Fratrum quorumcumque, in quibus inter seiplos invicem, realiter, sive personaliter convenient, seu conveniuntur, atque etiam in quibus ab aliis, etiam clericis secularibus vel Regularibus, aut laicis similiter conveniuntur, etiam per deputatos ab eis, in locis in quibus causa ipse cognoscitur, audiendi & decidendi, eosque citandi, & quoties opus fuerit inhibendi, etiam sub censuris & penis Ecclesiasticis, tam in curia predicta, quam extra eam, facultatem habeant.

Et exequendi sententias, & rem iudicatum.

§. 25. Necnon illorum sententia, & res iudicata per Priorem Ecclesie dicti Conventus, etiam sub censuris & penis Ecclesiasticis contra condemnatos, tam realiter, quam personaliter executioni mandentur: ita quod alibi quam in dicto hospitali, aut extra illud ex Magistris & Conventus commissione cognosci & terminari nequeant.

Appellatio- nes a sententiis delegatorum, ad M. Magist. & Conventum, & ab eis ad Capit. gener. declarantur.

§. 26. Nec a sententiis per Iudices dicti hospitalis pro tempore latis, ad alium quam Magistrum & Conventum predictos, seu Iudices ab eis deputatos, in quavis instantia, neque a sententiis per ipsum Magistrum, & Concilium latis, alio quam ad generale Capitulum, sive per ipsos hospitalis Fratres, sive per ipsos subditos, & vassallos, quoquo modo appellari possit: quinimo illi usque ad tertiam sententiam in eodem Conventu procedere teneantur.

Omnes expeditiones, & executiones Magistris & Conventus, exequantur absque alicujus licentia, nec a quopiam possit impediri.

§. 27. Et similiter, quod omnes sententia per eisdem Magistrum, & Conventum lata, omnes item commissiones, citationes, collationes, & omnia denique eorundem rescripta, ad omnes suae jurisdictioni subditorum, ac reliquorum etiam quorum intererit, causas, lites, seu querelas coram ipsis pertractandas, directe exequi, & a nonnullis locorum & terrarum dominis, etiam Regali, aut Ducali dignitate fulgentibus, aliqua ratione expectandi consensus, seu alio quovis quaesito colore in eorundem executione impediri possint, servato tamen in eis exequendis Data ordine, ita quod eorum ultimae primis anteferri nequeant.

Facultas prodigandi contra clericos, seu alios indubie occupantes loca, & bona Regia, seu non serventes annuales censuras, & debitas responsiones vacantibus, mortuorum, annuorum, &c. communi arario.

§. 28. Ac quod contra Clericos, seculares, seu laicos, Prioratus, Praeceptorias, domos, cameras magistras nuncupatas, & alia beneficia hospitalis hujusmodi, eorumque res & bona, quocumque titulo, sine tamen consensu, & expressa licentia Magistris & Conventus praefatorum, indebitè occupantes, seu illi, aut ejus communi arario, seu Fratribus, occasione responsionum annuarum, vacantium, mortuorum, annatarum, passagiorum, arretragiorum, seu alia quomodolibet, & ex quacumque alia causa debentes, siquidem illi actores sint, & in quavis instantia ad causam venient, Magister & Conventus praefati modo & forma quibus contra ipsos hospitalis Fratres procedi consueverit, pro illorum recuperatione liberè procedere, & eos Prioratibus, Praeceptoribus, domibus, & aliis beneficiis hujusmodi, servata forma juris, & alias juxta formam privilegiorum praedictorum privare: si verò rei fuerint, coram ipsorum competentibus Iudicibus ad recuperationem, & alia praedicta agere, & omnia juris remedia tentare, ac demum privatione hujusmodi legitime facta, de Prioratibus, aliisque beneficiis praedictis, per privationem eandem vacantibus, liberè disponere valeant.

Qualibet persona in dignitate Ecclesiastica ubilibet constituta, & quicumque locorum Ordinarii, ac eorum Vicarii & Officiales, per eisdem Magistrum & Conventum, postquam dictam Sedem habuerint pro tempore eligendam, servata tamen forma Conc. Trid. in eorum & quorumcumque Priorum, Praeceptorum, & Fratrum hospitalis hujusmodi Conservatores, qui quando exercuerint dictum officium, a nemine quo minus illud exerceant, sub aliquo pretextu impediri, vel molestari

possint, deputati sint, ita quod ipsi eorum subcommunicationis poena eosdem Priores, Praeceptores, & Fratres, ac eorum subditos, non tamen extra regulam dicti Hospitalis loca vagantes, adversus infirmos ipsi, aut eorum servitoribus & familiaribus injurias, seu gravamina, vel damna in personis, rebus, & bonis, seu urgentes ab eis contra se supra scriptum est, vestigales, decima, pedagia, gabella, collectas, aut alia onera, defendere & praeservare, ac omnem eorum jurisdictionem exerceant, actionem ubi executio realis vel personalis adversus eos fieri non poterit, & reorum contumacia id exegerit, praecedentibus legitimis monitionibus, aliisque servandis citè servatis, sententias, censuras, & penas Ecclesiasticas contra rebelles & inobedientes, cum effectu promulgare, ac privilegia Prioribus, Praeceptoribus, & Fratribus praefatis pro tempore concessa, ab eis observari facere debeant & teneantur, in causis autem Hospitalis & Militiae hujusmodi, eorumque bonorum & personarum, ubi alia probationes non existent, eorum Magister, Priores, Praeceptores, Milites, Fratres, vassalli, subditi, servitores, & aliae personae in testes adhiberi & recipi possint.

Obtinere beneficium hospitalis sine solennitate in hospitali priorum, & vacantium, &c.

§. 30. Ac jura mortuorum, & vacantium, necnon arretragiorum, passagiorum, & aliorum quorumcumque, ita ut quovis personae, cujuscumque Ecclesiasticae dignitatis existentes, beneficia hospitalis hujusmodi pro tempore obtinentes, illa solvere omnino teneantur, & adstricti sint, ac ad id etiam sub sententiis, censuris, & penis Ecclesiasticis, ac aliis juxta eorundem privilegia, privationis, & apprehensionis bonorum ad manus suas, remediis cogi possint, solvantur.

Facultas mendi- cationis, & extra muros, & in vicinis, & in quibusvis Ecclesiis, cum debita ratione, & benef.

§. 31. Necnon quod Magister, Priores, Praeceptores, & dicti hospitalis Fratres Capellani, ab Ordinariis, intra quorum dioces. fines eorum Prioratus; Praeceptorias, & alia loca, in quibus eos residere oportuerit, existent, vel si ab Ordinariis praefatis legitime impeditis non potuerint, ab eis nihilominus examinati, atque idonei secundum canonicas sanctiones reperti & approbati, habitusque ab eis dimissorialibus literis, & a suis superioribus licentia, & servata in omnibus forma Concilii Tridentini, à quocumque catholico Antistite sub Romanae Sedis obedientia constituto, in propria diocesi residente, aut in aliena pro diocesano Pontificalia exercente, diligenti praevio examine, sacros Ordines, etiam, (si id pro utilitate aut necessitate Hospitalis, Prioratum, Praeceptoriarum, & aliorum locorum hujusmodi respectivè eidem Ordinariis, & Superioribus videbitur expedire) extra tempora à jure statuta, tribus, nec paucioribus diebus festivis suscipere, & in quibusvis, tam secularium, quam Regularium Ecclesiis, cum commendatiis sui superioris literis, absque alicujus licentia celebrare possint.

Magister Conventus Prioris, Praeceptoris, intra limites suorum privilegiorum, & esse censentur.

§. 32. Et ipsi Magister & Conventus, necnon Prior Ecclesiae, alique Priores & Praeceptores, intra limites suorum jurisdictionum & administrationum, veri Ordinarii, juxta formam stabilimentorum & privilegiorum praedictorum existant, & esse censentur.

Magister Conventus Prioris, Praeceptoris, intra limites suorum privilegiorum, & esse censentur. Magister Conventus quoscumque delinquentes, ubique reperi, & ab eum Conventus, qui ad id lib- natus, & mitti possunt.

§. 33. Necnon Magister, & Conventus quoscumque & singulos Priores & Commendatores suorum Prioratum, & Commendarum Fratres, seu Religiosos delinquentes vel inobedientes, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis & praeminentiae existentes, etiam si quavis, etiam Apostolica exemptione fungantur, in quocumque loco, quantumvis privilegiato, & quavis, etiam Imperatoris, Regum, seu aliorum Principum, etiam Ecclesiasticorum Curia, praeterquam Romana, per se, aut suos Officiales & Ministros, capere & incarcerare, ac captos à se vel eorum nomine liberare, & ad Hospitale praefatum per Magistrum & Conventum praefatos (juxta eorum constitutiones & stabilimenta) puniendos sub debita custodia transmittere, & transmitti facere, liberè & licitè possint.

Officiales omnes reperi, & mitti possunt. Capitulum & transmitti debent, & lib- quoniam.

§. 34. Ac tam Ecclesiastici quam seculares Officiales, & locorum Potestates, ad eisdem Magistro & Conventui, Prioribus, Commendatoribus, aliisque in praemissis assistendum, ac auxilium, consilium, favorem, & juvamen praestandum, sub excommunicationis, & aliis cens. & penis Ecclesiast. teneantur, & obligati sint.

§. 35. Ac

§. 35. Ac omnia & singula, quæ tamen suum nondum sortita sunt effectum, speciales & generales, etiam mentales reservationes, expectativa, mandata de providendo, antichreticæ, sine consensu Coadiutorum, necnon præventivæ quæcumque gratiæ, de & super Prioratibus, Præceptoribus, Rectoribus, Domibus, Cameris Magistralibus, locis, & membris, ac aliis beneficiis Ecclesiasticis dicti Hospitalis, quovis modo nuncupentur, etiam in Angliæ, Castellæ, Legionis, ac Valentis Regnis, ac Principatu Cathalonis, & Comitatu Flandriæ, quomodocumque & qualitercumque, absque Magistri & Conventus præfatorum consensu, etiam cum quibusvis fortissimis & insolitis, etiam derogatoriis derogatoriis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis & inhibitionibus, etiam motu & scientia similibus, & quibusvis etiam aliis quàm dicti hospitalis personis, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis vel præminentis fuerint, etiam Cardinalatus honore fungentibus & fundatis, etiam per nos, & Sedem præfatorum, tam in genere quàm in specie concessa & facta, & qualvis etiam præventivas, & restitutorias, ac præservativas, necnon derogatorias iuribus dictorum Magistri & Conventus, etiam quoad annuam responsionem illis faciendam, clausulas in se continentia, eorumque virtus & effectus, revocata, cassæ, & nulla, nulliusque roboris vel momenti sint, ac nemini suffragari possint, neque debeant, nec per ea cuiquam in Prioratibus, Præceptoribus, dignitatibus, domibus, locis, & membris, ac aliis beneficiis hospitalis huiusmodi, jus acquiri possit, neque coloratus titulus possidendi tribui, sed illis effectum suum, ut præfertur, nondum sortitis, nequaquam obstantibus, Magister & Conventus præfati conjunctim vel divisim, juxta consuetudines & stabilimenta huiusmodi hospitalis, de Prioratibus, Præceptoribus, domibus, cameris, locis & membris, ac aliis hospitalis beneficiis huiusmodi, liberè disponent.

§. 36. Et interim (donec de illis disposuerint) per se, vel procuratores suos possessionem eorumdem vacantem propria auctoritate liberè apprehendere, ac illorum fructus, redditus, & proventus percipere, ac in suos & Magistralis & Conventualis mensarum usus & utilitatem convertere & retinere possint, cuiusvis licentia super his minime requisita.

§. 37. Præterea, quod Prioratus, Præceptoris, & membra, ac beneficia quæcumque dicti hospitalis, quæ pro tempore qualitercumque vacaverint extra Romanam Curiam, sub quibusvis generalibus vel specialibus reservationibus Apostolicis factis, & quas fieri contigerit de beneficiis Ecclesiasticis pro tempore vacantibus, utpote ad hospitalitatem & fidei tuitionem ordinata, nullatenus includantur, nec reservata vel affecta existant, sed hospitalium pauperum, quæ sub reservationibus ipsis non includuntur, quoad id sortiantur naturam.

§. 38. Debeatque de illis per pro tempore existentem Magistrum & Conventum prædictos duntaxat, & non alium, juxta stabilimenta prædicta, Fratribus dicti Hospitalis provideri. Resignationes vero, seu cessiones de illis à pro tempore illa obtinentibus, etiam si obtinentes de dicta militia non sint, in favorem quarumcumque personarum fieri nequeant, nisi personæ ipsæ professionem per Fratres dicti hospitalis emitti solitam jam emiserint, aut illam ex tunc intra duos menses expressè emittere, & habitum per eisdem gestari solitum suscipere & gestare paratæ existant, alioquin resignationes & cessiones ipsæ, & quas aliter fieri contigerit, per nos, aut successores nostros Rom. Pont. pro tempore existentes, ac dictam Sedem, vel ejus, aut alia quacumque auctoritate de Prioratibus, Præceptoribus, membris & beneficiis huiusmodi reservationes, provisiones, collationes, commendæ, uniones, & quæcumque aliz similes vel dissimiles dispositiones.

§. 39. Et exemptiones Priorum, Præceptorum, & Fratrum, à Magistro & Conventu præfatorum obedientia & superioritate, aut debitis per eos præfato ærario responsionibus annuis, & aliis iuribus, quacumque ratione vel causa, etiam motu, scientia & potestatis plenitudine similibus, etiam cum expressa derogatione posteriorum literarum quatuordecimque, quæ etiam per nos in contrarium fortasse fieri contigerit, nullius penitus sint roboris vel momenti, & habeantur prorsus pro infectis, nec censetur in hac parte unquam derogatum per quascumque clausulas, etiam derogatoriis derogatorias, fortiores & efficaciores, nisi dum & quoties ipsarum posterorum literarum de verbo ad verbum, verè & non per clausulas id importantes, inserto tenore, de ipsorum S. R. E. Cardinalium consilio derogari contigerit, nec etiam tunc, nisi ad id Magistri & Conventus præfatorum expressus accedat assensus, & non aliter; nec alio modo, & semper in huiusmodi, quæ sic fieri de consilio præfati, derogationibus censetur apposta clausula, quod effectum sortiantur de consensu Magistri & Conventus præfatorum, & non aliter, nec alio modo.

§. 40. Quodque collationes, provisiones, commendæ, uniones, reservationes, & aliz dispositiones quælibet, quas de eisdem Prioratibus, Præceptoribus & membris pro tempore, per cessum vel decessum, seu quamvis aliam dimissionem, præterquam apud Sedem vacantibus, aliis quàm in huiusmodi personis, & modo prædicto fieri contigerit, etiam si per nos, & pro tempore existentem Romanum Pontificem fieri, illis quibus sic fieri, nullum jus, nullumque coloratum titulum tribuantur possidendi.

§. 41. Alienationes censuum, reddituum, Jurium, jurisdictionum, & bonorum quorumcumque ad Prioratus, Præceptorias, domos, hospitalia, beneficia, & loca hospitalis huiusmodi pertinentium, sub excommunicationis late sententiæ, & privationis beneficiorum obtentum penis, per contrafactantes eo ipso absque aliqua declaratione incurrendis, de cætero ne fiant, & si fiant, viribus omnino careant.

§. 42. Et insuper, quod Jurapatronatus, & præsentandi personas idoneas ad Prioratus, Præceptorias, hospitalia, membra, aliæque beneficia & loca hospitalis huiusmodi, à quadraginta annis citra acquisita, & in futurum acquirenda, ex quavis causa, præterquam ratione fundationis, & juxta dispositionem Concilii Tridentini; nisi prævia diligenti cognitione per locorum Ordinarios habenda, reperta fuerint, ob maximè evidentem beneficiorum, & locorum huiusmodi necessitatem constituta esse, ab eisdem Ordinariis in totum revocentur, & restituta patronis, eo quod ab ipsis propter ea datum fuerit, in pristinam libertatem reducantur, & ex tunc (sine tamen damno illa canonicè possidentium) liceat Magistro & Conventui præfatis, Prioratus, Præceptorias, Hospitalia, membra & beneficia huiusmodi conferre.

§. 43. Et quod nulla pensio annua super alicujus Præceptoris, Commendæ, vel alterius beneficii Militiæ huiusmodi fructibus, etiam ex resignatione in manibus Romani Pontificis, aut alia quavis probabili causa, nisi in personam dictæ Religionis & Militiæ, etiam per ipsum Pontificem reservari, neque Commendæ, & alia beneficia dictæ Religionis pensionibus huiusmodi, aliter quàm ut præfertur onerari possint, & si pensiones desuper aliter assignari contingat, assignationes ipsæ nullius sint roboris vel momenti, nec titulates beneficiorum huiusmodi ad illarum solutiones teneantur, neque ad id censuris Ecclesiasticis, aliisve penis compelli possint.

§. 44. Et quod liceat Magistro, singulisque Prioribus, Præceptoribus, Militibus, & Fratribus hospitalis huiusmodi Parochiales, ac etiam sine cura Ecclesias, vel earum Vicarias, seu Capellanas perpetuas, aut Capellas, vel Altaria, seu alia beneficia simplicia, ad eorum collationem, provisionem, præsentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem ratione Prioratum, Præceptoriarum, & Camerarum Magistralium nuncupatarum, domorum, & aliorum beneficiorum dicti Hospitalis per eos pro tempore obtentorum, de jure, statuto, consuetudine, fundatione, aut privilegio, seu aliis quomodolibet spectantia, & pertinentia, & ab ipsis Prioratibus, Præceptoribus, domibus, hospitalibus, & aliis beneficiis dependentia, seu illis annexa, & quæ dudum Fratribus saltem Capellanis ejusdem hospitalis ab eisdem Magistro, Prioribus, & Præceptoribus, & aliis præfatis conferebantur, à longo tantum;

bita per ipsos communi arripio. huiusmodi & ab oblationibus & Magistri & Conventus.

Loca Relig. nisi in Relig. professis ac habitibus constituta, non conferri possunt.

Alienationes non fiant & quæ factæ, quibus omnino careant.

Revocatio Jurapatron. & facultas liberandi facta restituta.

Prohibitio reservationis personarum super beneficiis dicti hospitalis nisi in favorem Fratrum ejusdem Ordinis & Religionis.

Ad Parochiales & alias d. Ord. Ecclesias deputari possunt Fratres Capellani, non obstante quod per absum, aut alias per longissimum tempus præfatis fuerint collati, aut conferri consueverint.

& forsan longissimo tempore extra, de eius initio memoria hominum forsan non existit, per ipsos Magistrum, Priores, Præceptores, Milites, & Fratres per abusum, aut ex defectu Fratrum Capellanorum, vel aliarum personarum ejusdem hospitalis ad id idonearum, clericis, seu Presbyteris secularibus collata, aut conferri, & per ipsos Presbyteros vel clericos seculares obtineti solita, cum primùm per quamcumque dimissionem illa nunc obtinentium vacaverint, ea scilicet quibus Presbyteratus ordo annexus est, non aliis quàm Fratribus hospitalis hujusmodi Capellanis nuncupatis, qui à Militibus Presbyteris, seu clericis, nisi quoad gestationem Crucis, vel habitum dicti hospitalis ad pectus non differant, dummodo sint Presbyteri, aut in ea ætate constituti, ut ad ordinem Presbyteratus promoveri possint, & ad id alias etiam juxta dispositionem Concilii Tridentini, idonei, & habiles sint: reliqua verò cæteris Fratribus Militibus conferre, ac alias de illis providere, & disponere.

*Fratres Militibus quibus beneficia conferuntur in titulum, ea quoad vixerint retinere possunt. Parochialibus & aliis Ecclesiis, non nisi per Capellanos Ordinis, etiam non professo, in defectum professo, deserviant, qui presentibus ab Ordinaris ad requisitum Magistris, & admittantur. Privilegia vel dignitates, quæ gaudent, qui habitum suscipiunt, & infra certum tempus professionem emiserint. Qui gaudent his privilegiis, non inchoantur manus inchoantibus inchoantibus ad Ecclesiam recipiunt. Facultas deputandi Vicarium, cum facultate conferendi beneficia.*

§. 45. Ipsique Fratres, quibus Beneficia hujusmodi contigerit, si sibi canonice alias conferantur, aut eligantur, presententur, vel alias assumantur ad illa, & instituantur in eis, recipere, & in titulum, etiam quoad vixerint retinere.

§. 46. Et quod Presbyteri, qui in dicta Religione professionem non emiserint, nisi de expressa licentia, vel consensu Magistri, seu Priorum, Præceptorum, vel Fratrum, quos id tangeret, ad deservendum Parochialibus, & aliis Ecclesiis, ac capellis Hospitalis hujusmodi, Capellani ejusdem Religionis, vel in defectum eorum Presbyteri in ea non professo, dummodo tam hi, quàm illi (ut præfertur) idonei sint, & juxta decreta Concilii Tridentini hujusmodi, per locorum Ordinarios ad requisitionem, seu presentationem dictorum Priorum, Præceptorum, & Fratrum, ad quos id pertinere compertum fuerit, absque aliqua exactione & oneris impositione, recipi & admitti debeant.

§. 47. Quodque illi dumtaxat Privilegiis dicti hospitalis concessis gaudeant, qui à præfato Magistro, seu de ejus licentia habitum susceperint, & professionem emiserint, seu de habitu suscipiendo, & professione hujusmodi emittenda infra certum tempus arctati fuerint.

§. 48. Nullusque Priorum, Præceptorum, & Fratrum præfatorum, absque mandato, seu licentia præfati Magistri, aut saltem sui Prioris, seu Procuratoris ipsius hospitalis in Romana Curia existentis, privilegiis prædictis in eadem Curia uti valeat, nec illa absque hujusmodi licentia vagantibus suffragentur.

§. 49. Ac manus violentæ in eos qui ad Ecclesias, seu domos ejusdem Religionis pro sua salute confugerint, per quempiam injici nequeant, sub excommunicationis lætæ sententiæ pœna.

§. 50. Liceat etiam Joannoto, & pro tempore existenti Magistro, & Conventui præfatis, in singulis Prioratibus ipsius hospitalis unum Vicarium cum facultate conferendi Præceptorias, & domos hospitalis hujusmodi, deputare, ac pensiones, seu responsiones, & onera super domibus, Præceptorias, Leprosariis, & aliis beneficiis hospitalis hujusmodi imponi solita, à quibuscumque, etiam Clericis secularibus illa in Commendam obtinentibus, eorumque Colonis, & Inquilinis, etiam laicis, eo modo quo à Fratribus dicti hospitalis exigentur, exigere.

§. 51. Ac in Romana Curia Procuratorem generalem ceteri generali, vel speciali, aut limitata potestate, & facultate constituere, seu deputare, & in eadem Curia per se, seu dictum Procuratorem quemcumque ejusdem hospitalis beneficia, cujuscumque qualitatis existentia quomodolibet, præterquam per resignationem in manibus nostris, & successorum nostrorum Romanorum Pont. pro tempore, aut per obitum, seu alias quomodocumque apud Sedem vacantia, juxta ipsius hospitalis, & Militiæ stabilimenta, liberè conferre, & de illis, de quibus jam dispositum fuit de novo, de aliis verò beneficiis hujusmodi, sive illa tanquam privata prædia in titulum perpetui beneficii Ecclesiastici, seu etiam ad nutum, aut amovibiliter uni, vel diversis personis assignari solita sint, juxta solitum hujusmodi, pro beneficiorum

*Et Procurat. generalem in Rom. Cur. cum potestate conferendi beneficia, etiam reservata, affecta, vel devoluta, etiam in tit. perpetui beneficii, vel ad nutum, aut amovibiliter, etiam per viam perpetua nominis.*

corundem natura, aut etiam si expectaverit, per viam perpetuæ unionis, liberè disponere; ita tamen, quod beneficia Presbyteris destinata, nullatenus Militibus, seu Fratribus capellanis in Presbyteratus ordine, aut tali ætate, quæ ad illum canonicè promoveri possint, constitutis dumtaxat conferantur.

§. 52. Necnon Antianitates, tam generales, quàm speciales super eisdem beneficiis Fratribus ejusdem hospitalis, quæ eo ipso Apostolica auctoritate confirmatæ, & approbatæ censentur, concedere: ac resignationes dictorum beneficiorum recipere, & admittere.

§. 53. Necnon Cœmeteria in eorum Parochialibus Ecclesiis habere, & quorumcumque Christi fideiura cadavera, etiam si interdicti forent, (dummodo interdictio causam non dederint) salvo jure, si quod Cathedrali Ecclesiæ, aut alteri Parochiali ratione Quartæ funerals debitum fuerit, absque alio onere, & solutione Episcopo faciendæ, recipere, & sepelire.

§. 54. Legata, & donata, tam inter vivos, quàm qualibet ultima voluntate exigere, & percipere.

§. 55. Necnon Prioribus, Præceptoribus, Militibus Fratribus, & personis præfatis intra Regularia dicti hospitalis loca degentibus (de suorum Superiorum licentia, aliis verò quoad confirmationem sine Diocesani, quoad alia verò sine Parochialium Ecclesiarum, intra quarum limites eos degere contigerit, præjudicio, & servatis decretis Concilii Tridentini) liceat quemcumque Ecclesiastica Sacramenta à quocumque maluerint Catholico Antistite, sive alio illa licitè ministrante, gratiam, & communionem dictæ Sedis habente, nihil oblatum, vel soluto recipere.

§. 56. Et tam ipsis, quàm eorum familiaribus Arma quemcumque & ubicumque locorum pro sua defensione, & hostium dictæ Sedis offensione gestare.

§. 57. Liceat similiter Capellanis ejusdem hospitalis, Priorum, Præceptorum, Militum, Fratrum, personarum, vassallorum, subditorum, & familiarium præfatorum intra hujusmodi loca degentium, Confessiones audire, & pœnitentiam salutarem eis injungere, ac Eucharistiam, & alia Sacramenta Ecclesiastica ministrare, necnon tempore Interdicti, dummodo illi causam non dederint, excommunicatis & interdictis exclusis, clausis januis, & submissa voce, Missas, & alia divina officia celebrare.

§. 58. Quilibet autem Christi fideles in quibusvis Civitatibus, locis, diocesis præceptorias, domos, & hospitalia, sub dependentia & subjectione dicti hospitalis, & Militiæ, per ejus Fratres, & Milites obtinenda, quæ iisdem privilegiis, immunitatibus, indulgentiis, concessionibus & indultis, quibus alie dicti hospitalis præceptorie, domus, & hospitalia utentur, fruentur & gaudebunt, utantur, potiantur & gaudeant, assignata illis congrua dote, Ordinariorum locorum, & quorumvis aliorum licentia minime requisita, & nulla præterea (nisi usquequò Magister, & Conventus hospitalis hujusmodi propriam Sedem Conventualem in aliquo certo loco habuerint) in illis Ordinariis ipsis jurisdictione, aut operis imponendi facultate reservata, constructi & erigi faciendi, plenam & liberam facultatem, & auctoritatem habeant.

§. 59. Ac quod pariter liceat omnibus Prioribus, Præceptoribus, cæterisque Militibus, ac Fratribus, & Ministris, etiam Presbyteris & beneficiatis ejusdem Religionis & Militiæ, de quibuscumque, tam stabilibus, quàm mobilibus bonis, pecuniarum summis, gemmis, & lapidibus pretiosis, aliisque rebus cujuscumque qualitatis & quantitatibus, ac valoris existant, per eos etiam ratione beneficiorum Ecclesiasticorum dicti hospitalis dumtaxat per eos obtentorum, ac alia undecumque, & quomodolibet acquisitis, & ad illos quovis modo spectantibus (dummodo quintam illorum partem Conventui præfato relinquunt) inter quoscumque consanguineos, filios etiam spurios, & alios illegitimos, aliasque quantumvis incapaces personas testari, ac alias etiam per codicillos, donatione inter vivos, causa mortis, & alia quacumque via, prout sibi videbitur, disponere, ac illa in pias, & non pias, aliàs tamen licitas causas erogare.

*Et considerandi Antianitates, tam generales, quàm speciales.*

*Facultas inchoantibus inchoantibus ad Ecclesiam recipiunt.*

*Exigendi arma, & ubicumque locorum pro sua defensione, & hostium dictæ Sedis offensione gestare.*

*Deservendi privilegia, immunitates, indulgentiis, concessionibus & indultis, quibus alie dicti hospitalis præceptorie, domus, & hospitalia utentur, fruentur & gaudeant.*

*Exigendi privilegia, immunitates, indulgentiis, concessionibus & indultis, quibus alie dicti hospitalis præceptorie, domus, & hospitalia utentur, fruentur & gaudeant.*

*Facultas inchoantibus inchoantibus ad Ecclesiam recipiunt.*



Hospitalis professionis emissionem, habitus susceptionem, delectationem, & obsequiorum praestationem, plena fides adhibeatur.

§.72. Et nihilominus, quod si quisquam Priorum, Praeceptorum, Militum, & Fratrum dicti Hospitalis, ac quicumque alius qui professionem per Fratres dicti Hospitalis emitti solitam emisit, quodcumque pro seruitiis Religionis, aut alias evocatus, seu in solutione iurium communis Aetarii morosus fuerit, & citatus coram dictis Magistro, & Conventu personaliter non comparuerit, ac illis obedientiam, aliaque iura debita non praestiterit, tempore sibi ad id praesigendo elapso, canonico impedimento cessante, habita dignitate, administratione, beneficio, ac quocumque honore, & officio aliis iuxta formam stabilimentorum, & privilegiorum praedictorum, per Magistrum, & Conventum praefatos privari possit.

Magister, & Conventus praefati priore quocumque inobedientiam, ac iura Religionis non respectantem praesertim si in solutione annualis census morosus fuerit.

Nulla exemptio valet adversus inobedientiam magistri, quae non vocati comparere tenentur. Sed magister, & Conventus praefati sui disponere de beneficiis vacantibus per privationem clausula harum concessionum praeservati.

§.73. Nec ulla derogatio, aut exemptio, realis, vel personalis, seu alia gratia praeservativa, etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus quomodolibet pro tempore facta, seu concessa, contra praemissa valeat, nec Magister, & Conventus praefati illis parere teneantur, sed illis non obstantibus, de Prioratu, Praeceptoratu, Dignitate, Officio, vel beneficio sic per vacationem huiusmodi vacante, juxta stabilimenta, & alia praemissa, libere disponi, aut illa aliis per eum, vel eos, ad quem, seu quos antianitatis, vel alio jure pertinet, acceptari possit.

§.74. Necnon quod praemissis etiam per quascumque literas Apostolicas, etiam quavis clausulas generales, vel speciales, etiam derogatorias derogatorias, efficacioresque, & insolitas, ac etiam irritantia decreta, sub quacumque verborum expressione in se continentem, nullatenus derogari possit, nec quoad illa derogatum censetur, nisi tenor illarum de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, insertus, & huiusmodi derogationes Consistorialiter factae, & per trinas distinctas literas eundem tenorem continentem, tribus distinctis similibus vicibus Magistro, & Conventui praefatis intimatae, & insinuatae fuerint, ac ipsorum Magistri, & Conventus ad id expressus accedat assensus: & aliter factae derogationes nemini subtrahantur, ac Magister, & Conventus praefati ad parendum literis derogatoriis huiusmodi, & decretis super illis processibus, ac illorum executoribus, & subexecutoribus, eorumque mandatis, & monitionibus minime teneantur: sed literarum huiusmodi executionem omnino impedit, nec ratione resistente censuris Ecclesiasticis per eosdem executores, vel subexecutores latis innodari possint.

Decretum irritans, & clausula irritans.

§.75. Et sic in praemissis omnibus & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores, subla-ta eis, & cuilibet eorum quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & definiti debeat. Et quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane sit.

Clausula derogatoria.

§.76. Et quoad praemissa non obstat ea omnia, quae dictus Pius IV. praedecessor in dictis literis voluit non obstat.

Sententia personalis.

§.77. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum ratihabitionis, statutorum, ordinationum, revocationis, cassationis, irritationis, annullationis, evacuationis, & decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

D.P. An. 1. die 26. Ian.

Datum Romae apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae 1567. 7. Kal. Febr. Pontificatus nostri Anno 1.

XXIX.

Reservatio Beneficiorum propter crimen haereticis vacantium, & declaratio quod haec beneficia non comprehenduntur in impetrationibus, in quibus modus vacationis propter cri-

men haereticis non sit expressus, nisi in casibus hinc nominatis.

Irritatis easdem impetrationes Gregorius XIII. ut infra in eius consis. 66. in Ecclesiis, ubi etiam notabo.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Cum ex Apostolatus officio nobis (meritis licet imparibus) credito, cura Dominici gregis nobis imminet generalis, & exinde teneamur more vigilantis patris vigilare, & attentius providere, ut Ecclesiis, & quibusvis aliis beneficiis Ecclesiasticis, nunc & pro tempore propter crimen haereticis vacantibus, & vacaturis, tales viri eis praeficiantur idonei, qui detestandas, ac nefarias haereticas diabolo disseminante, contra veram, & orthodoxam fidei puritatem exortas, de agro Domini extirpare, & populos sibi commissos ad Catholicam Ecclesiam veritatem reducere, doctrina, verbo, & boni operis exemplo valeant.

§.1. Praemissorum itaque consideratione inducti, & aliis ad id suadentibus rationabilibus causis nonnullis, etiam praedecessorum nostrorum vestigiis inherendo, Motu proprio, non ad alicujus, nobis super hoc oblatam petitionis instantiam, sed de mera nostra voluntate, & deliberatione, omnia & singula beneficia Ecclesiastica, cum cura & sine cura, saecularia, & quorumvis Ordinum, etiam Sancti Joannis Hierosolymitani, & aliarum quarumvis Militiarum regularia quacumque & qualiacumque sint, etiam si saecularia, canonicatus, & praebendae, dignitates, personatus, administrationes, vel officia, in cathedralibus etiam Metropolitanis, vel collegiatis, & dignitates ipsae in cathedralibus etiam Metropolitanis post Pontificales majores, seu collegiatis Ecclesiis huiusmodi principales, Regularia vero beneficia huiusmodi, Monasteria etiam consistorialia, Prioratus, Praepositurae, praepositus, dignitates, etiam conventuales, personatus, administrationes, vel officia, etiam claustralia, ac hospitalia & praepositoria, & alia quomodocumque qualificata fuerint, ordinationi & dispensationi nostrae, & Sedis Apostolicae hac perpetuo constitutione validura auctoritate Apostolice tenore praesentium reservamus.

Relata An. 1567.

Conferenda consilii.

Reservatio omnium beneficii propter crimen haereticis vacantibus.

Declaratio quod in praedictis beneficiis non comprehenduntur beneficia propter haereticis vacantibus, & specifice expressum.

§.2. Declarantes omnes & quascumque impetrationes de beneficiis, ut praefertur, quomodocumque qualificatis certo modo in futurum faciendas, & obtinendas, beneficia huiusmodi propter haereticis vacantibus, & in futurum vacatura non comprehendere, nisi specialiter, & dispositivè vacationis modus propter crimen haereticis expressus fuerit, & illum nullo modo sub quibusvis clausulis, & decretis comprehendere, quantumcumque generalibus, in quibusvis gratiis & concessionibus per nos Romanos Pontifices successores nostros faciendis, etiam per Fiat signatis & concessis: ac decernentes omnes & quascumque impetrationes de quibusvis beneficiis, ut praefertur, qualificatis haecenus factas & obtentas, nisi earum vigore in iudicio per impetrantes crimen huiusmodi deductum fuerit, & super eo sententiam favorabilem obtinuerint, vel dictorum beneficiorum possessionem assequuti fuerint, ad vacationem huiusmodi propter crimen haereticis se non extendere, & illum neminem comprehendere.

Decretum irritans.

§.3. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales iudicari & interpretari debere, irritum quoque & inane si secus per quoscumque quavis dignitate & auctoritate praedictos, iudicatum fuerit, decernimus.

Forma publicentur. Quae monsequitur.

§.4. Volumus autem quod praesentes literae in cancellaria nostra Apostolica, & in acie Campi Florae de more publicentur, & inter constitutiones perpetuo validuras describantur.

Fides exemplum.

§.5. Et quia difficile foret praesentes ad singula quaeque loca deferri, volumus & etiam declaramus quod eorum transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii subscriptis

PIVS QVINTVS.

subscriptis, ac sigillo alicujus Prælati munitis, eadem profus fides adhibeatur, quæ presentibus adhibetur si forent exhibitis, vel ostensis.

Nulli ergo, &c.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1567. sexto Kal. Febr. Pontific. nostri Anno 1.

Anno à Nativitate Domini 1566. Indiis. 10. Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pii Papa V. Anno 1. die vero 17. mensis Febr. retrospectiva littera officia & publicata fuerunt ad vobis Cancellaria Apostolica & in acie Campi Floræ per vos Antonium Clericis, & Joannem Andream Rogervium prædicti S. D. N. Papa Curs. Scipio de Olivianis Mag. Curs.

XXX. Revocatio Indulgentiarum quomodolibet concessarum, continentium facultatem quæstuanadi, & pro quibus consequendis porrigendæ sunt manus adjutrices, Prohibitioque de cætero quæstuanadi, & quæstores depurandi.

Ad hac habes etiam hujus Pont. const. 99. Quam plenam. Necnon Conc. Trid. sess. 21. cap. ult. ubi Abolito usu quæstorum, datur Ordinarius forma tollendæ elemosynas.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

ET si Dominici gregis salutem semper intenti, singulis eum humilitate poscentibus ea benignè concedere nos & prædecessores nostri studuerint, per quæ peccatorum mole deposita salus ipsis succedat, & hostis humani generis servitute ereptas animas lucrifaciant Altissimo, qui eas nobis sua bonitate commisit; id tamen propensiori studio nos præcavendum esse censemus; ne cuiusvis Indulgentiæ, remissionis, vel facultatis obtentu, Christi fideles procliviores ad illicita in posterum committenda reddantur, aut facilitas veniæ eis peccandi tribuat incentivum, & exinde clavium auctoritas deducatur in contemptum, & Christi fideles quamplurimum scandalizentur.

§. 1. Sanè cum ad auditum nostrum ex diversis mundi partibus quamplurimæ querelæ perlatae fuerint, quod vigore diversarum indulgentiarum, & facultatum per prædecessores nostros, ac etiam nos, vel auctoritate nostra, tam fabricæ nostræ basilicæ Principis Apostolorum, & Ecclesiæ Sancti Joannis Lateranensis de Vrbe, ipsiusque Ecclesiæ, necnon S. Joannis, & S. Lazari Hierosolymitan. ac S. Spiritus in Saxia, & S. Joannis Lateranen. ac S. Jacobi Incurabilium, de eadem Vrbe, necnon S. Elemi, & S. Bovis, ac S. Gothardi, & S. Leugazoni, necnon S. Nicolai, & Sancti Bernardini montis Jovii, necnon S. Leonardi, ac S. Marthæ, necnon Sanctiss. Crucifixi Siracusan. ac S. Marthæ de monte Ferrato hospitalibus, ac etiam S. Sebastiani prope, & extra muros dictæ urbis, necnon S. Antonii de S. Antonio Vien. diocesis, & Redemptionis captivorum nuper Neapoli instituto Monasteriis, illorumque, ac diversis aliis Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, Confraternitatibus, Societatibus, & piis locis concessarum, multi quæstores ex eisdem indulgentiis lucrum temporale tantum quærentes, nominibus fabricæ Ecclesiarum Hospitalium, Monasteriorum, Militiarum, Confraternitatum, Societatum, & priorum locorum prædictorum in diversis Civitatibus, & diocesis quæstas facere, Confratres describere, Capellas, & Oratoria erigere, illisque erectis Indulgentias hujusmodi communicare, & in diversis gradibus à jure prohibitis dispensare, ac plura etiam concedere, quàm eis vigore facultatum prædictarum licitum sit, ipsique lucro intenti, pecuniæque potiusquam Christi fidelium salutem quærentes, ac eisdem indulgentiis sic abutentes, quæstum ex illis particularem facere conan-

tur, variisque & diversis Quæstores, Commissarios, Procuratores, Receptores, Thesaurarios, Factores, & alios ministris contentos, qui non solum prædicta, sed etiam plura illa vis nunquam concessa, & concedere, necnon locorum Ordinarios, vicariumque in spiritualibus vicariis generales, & Officiales, ac Ministros, Ecclesiarumque & Ordinum Prælatos, Superiores & personas, quæstas hujusmodi impudentes censuris Ecclesiasticis innodare, & illis in pluribus graviter excedentes in divinæ majestatis offensam, ac suarum & Christi fidelium animarum perniciem, ac Ordinariorum perturbationem, & piarum mensurarum scandalum presumunt.

§. 2. Nos qui Deo propitio gregis Dominici licet insufficientibus curam gerimus, & illum spiritibus Theauri clarigatione cupimus ipsi Deo reddere inextinguibilem, ex præmissis, & aliis rationabilibus causis animum nostrum moventibus, scilicet record. Callisti IV. Clementis VII. Pauli III. Iulii similiter III. & diversorum aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes, Motu proprio, non ad aliquis nobis super hoc oblatæ petitionis instigiam, sed de iura nostra voluntate & deliberatione, omnes & singulas indulgentias etiam perpetuas, & peccatorum remissiones fabricæ & Ecclesiæ hujusmodi, necnon Sancti Iohannis Hierosolymitani, etiam pro constructione, & edificatione illius novæ Civitatis prædictæ, in quibusvis aliis Hospitalibus, Monasteriis, Ecclesiis, domibus, militiis, Ordinibus etiam Mendicantium, Congregationibus, Confraternitatibus, & Universitatibus, & piis locis, illorumque Ordinibus, Capitulis, Conventibus, Magistris, Superioribus; & tam secularibus, quàm quorumvis etiam mendicantium Ordinum Regularibus personis, tam singulariter, quàm universaliter per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam nos, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis, etiam Motu proprio; & ex certa scientia, ac ex quibusvis etiam urgentissimis causis, etiam causa redemptionis captivorum, & aliis quomodolibet concessis, pro quibus consequendis manus sunt porrigendæ adjutrices, & quæ quæstuanadi facultatem quomodolibet continent, illarum omnium tenores, formas, derogationes & decreta præsentibus pro expressis habentes, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo revocamus, cassamus, irritamus, & annullamus, ac viribus vacuumus.

§. 3. Et insuper perpetuo hac nostra vilitate constitutione decernimus, quod ex nunc de cætero sub indignatione nostræ pœnæ, prætextu indulgentiarum & facultatum per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos & Sedem Apostolicam, etiam Motu simili, ac Sedis Apostolicæ Legatos, & aliis quomodolibet concessarum, & quas à nobis & Sede prædicta in posterum verbo, literis, aut quavis alia scriptura, etiam manu nostra signata, etiam cum clausula quod sola signatura sufficiat, etiam in favorem fidei, aut Cruciatæ sanctæ, vel cujuscumque alterius piæ causæ, etiam privilegiatæ, concedi quomodolibet contigerit, nullus quavis, etiam si Episcopali, Archiepiscopali, & Patriarchali, aut apostolice dignitate, etiam Cardinalatus honorè, seu etiam regali, vel temporali excellentia præfulgeat, audeat vel presumat quæstas facere, aut nuntios, Quæstores, Commissarios, Thesaurarios, Receptores pro illis recipiendis in dictis Hospitalibus, Ecclesiis, domibus, Monasteriis, Militiis, & aliis supranominatis, vel pro eis, aut illorum nominibus alibi constitutis, & deputare, nisi ex speciali licetia, & ex certa scientia nostris, & Romani Pontificis pro tempore existentis, de qua per litteras nostras, & ejusdem Romani Pontificis pro tempore existentis, locorum Ordinariis, vel eorum in spiritualibus Vicariis, seu officialibus derogationem præsentis nostræ constitutionis illius tenore de verbo ad verbum inserto expresse continentes.

§. 4. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, & constare debeat.

Revocatio indulgentiarum continentium facultatem quæstuanadi, & pro quibus consequendis manus adjutrices.

Prohibitio depurandi quæstores, non faciendi quæstas nisi de speciali licentia Pontificis.

Decretum irritans.



succederet ipso jure Præposituræ vacanti per lapsum anni, cessum, vel decessum Præpositi, & gauderet omnibus privilegiis Congregationis Clericorum Regularium hujusmodi, donec per Capitulum generale, vel representans Generale de alio Superiore, vel aliter provideretur, & observaretur, ut dictus antiquior, ut supra administraret in causa absentis, vel infirmitatis ipsius præpositi, nisi ipse Præpositus aliter providisset.

§. 10. Quodque laici ad Congregationem venientes, si videretur eos esse divigo officio mancipandos, uterentur vestibus Clericalibus, quæ tamen secundum conditionem locorum, & personarum honeste censerentur, eisque tempore probationis simpliciter assignatæ ad professionem trium votorum more ejusdem Congregationis, sine tamen vestium mutatione, & benedictione admitti, ac omnibus privilegiis prædictis gaudere possent, dicta auctoritate concessit, & declaravit.

§. 11. Ac postea pro parte quondam Bonifacii presbyteri Alexandrini, ejusque sociorum Congregationis Clericorum Regularium hujusmodi, incluz mem. Julio Papa etiam III. prædecessori nostro exposito quod ipsi qui in locum Pauli prædecess. & Cajetani hujusmodi successerant, ut literæ prædictæ firmiter permanent, & inviolabiliter observentur, cupiebant illas ab eodem Julio prædecessore approbari & innovari, idem Julius prædecessor eorum supplicationibus in ea parte inclinatus, 6. celsiones, & statuta, ac ordinationes, necnon cum omnibus & singulis in eis contentis clausulis singulas literas prædictas, etiã per suas in simili forma brevis s. b. die 10. Junii Anno Domini 1551. Pontific. sui anno 2. expeditas literas approbavit, & innovavit, illisque perpetuæ, & validæ firmitatis robur adiecit, ac alia omnia, & singula observari, & Bonifacio, & sociis præfatis, & eorum successoribus Clericis regularibus suffragari, ipsosque illis perpetuis futuris temporibus uti, frui, potiri, & gaudere posse, necnon si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decrevit.

§. 12. Et deinde præd. Paulus IV. prædecessor divina favente clementia ad Summi Apostolatus apicem assumptus, Motu proprio per ejus cedulam dictas in forma brevis præfati Julii prædecessoris literas præinsertas habentem, sub Dat. videlicet 7. Idus Octob. Pontific. sui Anno primo, quædam per cedulam ipsam declarata, & Capitula, ac ipsas literas & omnia in eis contenta, necnon curam & administrationem Congregationis de Somasca eidem Congregationi Clericorum Regularium per prædictum Paulum III. prædecessorem commissam, etiam ad hoc ut illorum, & de Somasca Congregat. hujusmodi, ac omnes illorum personarum omnibus & singulis privilegiis, & prærogativis, ac aliis quibus utebantur, potiebantur, & gaudebant, ac uti, potiri & gaudere possent quomodolibet in futurum, ad invicem & alter alterius, & e converso uti, potiri, & gaudere licite possent & valerent. Apostolica auctoritate approbans, confirmans, & innovans, illisque perpetuæ & validæ firmitatis robur adiecit, & illa omnia, & singula observari, & eis suffragari, eosque perpetuè illis frui, & gaudere, & ita judicandum fore, sublata quavis aliter judicandi & interpretandi facultate & auctoritate, ac irritum & inane eisdem quæquid secus attentari contingeret.

§. 13. Decernens Congregationi Clericorum Regularium, ac tunc, & pro tempore existentibus Clericis Regularibus præfatis, ut ipsi, qui idonei forent, Eucharistia sacramentum in omnibus & singulis etiam ad eos non spectantibus Ecclesiis quibuscumque utriusque sexus Christi fidelibus debite, etiam non per eos, sed alios confessis, & alias, ut moris est, administrare.

§. 14. Ipsisque, ut omnibus & singulis privilegiis, indulgentiis, prærogativis, exemptionibus, immunitatibus, gratiis, & indulgentiis dilectis filiis Societatis Jesu Almaz Urbis nostræ; tam in spiritualibus, quam temporalibus, in specie vel in genere, per quoscumque Rom. Pont. prædecessores nostros, & dictam Sedem quomodolibet concessis, & concedendis, & quibus Societas hujusmodi, tam in vita, quam mortis articulo, etiam circa peccatorum remissionem, & iniquitatum poenitentiarum relaxationes, & ipsius Eucharistia administrationem, & alias quomodolibet utebantur, potiebantur, & gaudebant, ac uti, potiri, & gaudere poterant, similiter ipsi Congregatio, & Clerici Regulares uti, potiri, & gaudere libere & licite possent, & valerent, ac illorum omnium participes esse deberent concessit, & indulgit. Privilegia quoque, indulgentias, prærogativas, & alia omnia eisdem Societati, ut præfertur, etiam communicativè concessa, ad Congregationem, & Clericos Regulares præfatos extendit & ampliavit, ipsisque, ut omnia & singula, tam per eundem Clementem VII. Paulum III. quam Julium etiam III. prædecessores eis concessa, & per eundem Paulum IV. etiam prædecessorem & alios ex tunc in posterum concedenda privilegia, gratiæ, indulgentiæ, prærogativæ, exemptiones, & indulta toties reintegrata, confirmata, & innovata, ac in pristinum statum restituta esse censerentur, quoties per eundem Paulum IV. prædecessorem & Sedem prædictam alia quæcumque privilegia aliis Congregationibus, & quorumvis Ordinum Religiosis, & Monachis concessa, & concedenda reintegrari, confirmari, vel innovari, & in pristinum statum restitui contingeret, etiam concessit & indulgit, cum decreto & clausulis, ac aliis certis modo & forma tunc expressis, &c.

libet utebantur, potiebantur, & gaudebant, ac uti, potiri, & gaudere poterant, similiter ipsi Congregatio, & Clerici Regulares uti, potiri, & gaudere libere & licite possent, & valerent, ac illorum omnium participes esse deberent concessit, & indulgit. Privilegia quoque, indulgentias, prærogativas, & alia omnia eisdem Societati, ut præfertur, etiam communicativè concessa, ad Congregationem, & Clericos Regulares præfatos extendit & ampliavit, ipsisque, ut omnia & singula, tam per eundem Clementem VII. Paulum III. quam Julium etiam III. prædecessores eis concessa, & per eundem Paulum IV. etiam prædecessorem & alios ex tunc in posterum concedenda privilegia, gratiæ, indulgentiæ, prærogativæ, exemptiones, & indulta toties reintegrata, confirmata, & innovata, ac in pristinum statum restituta esse censerentur, quoties per eundem Paulum IV. prædecessorem & Sedem prædictam alia quæcumque privilegia aliis Congregationibus, & quorumvis Ordinum Religiosis, & Monachis concessa, & concedenda reintegrari, confirmari, vel innovari, & in pristinum statum restitui contingeret, etiam concessit & indulgit, cum decreto & clausulis, ac aliis certis modo & forma tunc expressis, &c.

§. 15. Cum autem sicut accepimus, &c. Motu proprio, &c. prædicta omnia præsentium tenore confirmamus, approbamus & innovamus, &c.

§. 16. Et insuper eidem Congregationi Clericorum Regularium, tam Romæ, quam Venetiis, & Neapoli, ac aliis ubique locorum degentium, ac illius nunc & pro tempore existentibus Clericis præfatis, ut ipsi & eorum singuli, qui præpositi fuerint, quorumcumque qui Congregationem hujusmodi ingressi juxta illorum ritum professionem per eosdem Clericos Regulares emitti solitam solemniter emittere voluerint, in eorum & cujuslibet ipsorum professionis emissionis, seu alio anteriori die quocumque, eorum confessionibus per dictos præpositos, aut eorum aliquem diligenter auditis, ipsos & eorum singulos ab omnibus & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, ac quacumque per eos eatenus quomodolibet contracta irregularitate, & peccatis aliis quantumcumque gravibus & enormibus, per ipsorum & eorum singulos usque ad dictam diem quomodolibet perpetratis, commissis, & incurtis, etiam si talia forent, de quibus hic specialis, & expressa mentio habenda, & propterea dicta Sedes merito consulenda esset. Necnon privationis, suspensionis, & interdicti, & quibusvis aliis Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis in eos à jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus profuturos ipsos tunc quomodolibet innodatos, & ut tales declaratos, & publicatos esse reperiri contingerit, sine tamen alicujus præjudicio, in quibuscumque etiam prædictæ Sedi Apostolicæ reservatis casibus, præterquam tamen contentis in Bulla die Cæne Domini legi cõsuetæ, hujusmodi Apostolica auctoritate prædicta alias in superius dicta forma plene absolvere, & totaliter liberare, & eis pro commissis poenitentiam salutarem injungere, ac cum ipsis, & eorum quolibet super irregularitate per ipsos & eorum quemlibet inde, ac etiã quia sententiis, censuris, & poenis prædictis ligati missas forsan, ac alia divina officia, non tamen in contemptum clavium celebraverint, aut aliàs se in eis immiscuerint per pridem usque tunc, ac etiam ex quocumque eorum defectu, & impedimento, non tamen ex homicidio voluntario proveniente, ac aliis quomodolibet contracta. Quodque his præmissis, & aliis non obstantibus in suis quos antea susceperunt; etiam presbyteratus sacris ordinibus, & quando in illis, aut aliquo, vel aliquibus eorum adhuc non fuerint tunc promoti, ad illos omnes etiam sacros, & Presbyteratus ordines hujusmodi, alias tamen ritè promoveri, & in eis promoti, etiam in altaris ministerio in dictis, & aliis quibusvis Ecclesiis atque locis ministrare libere & licite valeat dispensare, & ab illis, & eorum quolibet omnem inhabilitatis & infamiae maculam sive notam ex præmissis circa eos quomodolibet insurgentem, & per ipsos contractam penitus aboleri. Necnon eos, & quemlibet ipsorum in pristinum, & eum in quo ante præmissa quomodolibet erant statum, & aliàs juxta supradictam formam restituere.

Hic modus Pont. omnia prædicta confirmat. Præpositoque dat facultatem absolvere de bonis ad hanc rem à quibuscumque casibus non reservatis in Bulla Cæne Domini. Ad hoc videnda est etiam constit. 115. Cl. m. VIII. Quæcunque.

si ipse in-  
vacanti  
lappum  
ni.  
ci etiam  
numo ad  
ly. m. d.  
vestibus  
vicibus.  
que an  
statione  
vite en-  
ad pro-  
nem,  
nibusque  
nlegit  
reg.  
derent.  
ni III.  
di a om-  
confr-  
vii. sed  
bullam  
simpli-  
confirma-  
am non  
ni.  
ll. V. bull.  
ni III. ap-  
vati, &  
vile. Con-  
de So-  
fia. &  
Co. 2.  
Paulo II.  
tarum  
munica  
sed hac  
de est etia  
vremiffa.  
na plene  
vriata.  
sicut hæc  
nem non  
suffici. &  
Congra-  
Somasca  
de sup. in  
ni III.  
ni 11. Ex  
quædo.  
culatam  
in admini-  
vandi Sa-  
mentum in  
omnibus Ec-  
clis con-  
fici.  
privilegia  
ne Societati  
suo dedit.  
de. vide sup.  
Paulo III.  
pont. 2. Re-  
gimini;  
num ibi no-  
tatis.



Clericis quo  
auctoritatem  
impartitur  
ad ministran-  
di Sacram.  
omnibus in-  
tra habita-  
tione Congre-  
gationis.  
Et etiam  
caeteris in ca-  
sa uerifica-  
tis.

§. 17. Et tam prepositi quam caeteri omnes Clerici, Romae, Venetiis, Neapoli, ac alias ubique locorum degentes Congregationis huiusmodi, nunc & pro tempore existentes, qui tamen Presbyteri fuerint, Eucharistiae etiam pro viatico, ac etiam constituti in articulo mortis, ac extreme Vnctionis caeteris Clericis, & Fratribus Congregationis huiusmodi, ac etiam mercenariis, famulis, operariis, & seruis eorundem Congregationis, ac quibusvis hospitibus etiam secularibus, & extraneis, quos in locis, vel habitationibus Congregationis huiusmodi tunc reperi. contigerit, etiam in mortis articulo, & quoties de illo dubitari contigerit, etiam diocesani locorum, & Sacerdotum curatorum quorumcumque, etiam in quorum Civitatibus, & diocesis, ac Ecclesiarum Parochis respectivè, Ecclesiarum, & loca ipsorum Congregationis nunc & pro tempore fuerint, aut aliorum quorumcumque licentia minime petita, nec obtenta, & in casum quo non daretur spatium petendi talem licentiam propter repentinam necessitatem, etiam quibuscumque aliis personis, quae in huiusmodi necessitate intra Ecclesias, Collegia, domos, & habitationes Congregationis praedictorum reperi. contigerit, ac extra illa aliis quibusvis infirmis, etiam in mortis articulo constituti ubique in causa necessitatis praedictae, etiam nulla ad hoc per eos petita, nec eis concessa licentia cuiusvis Sacerdotis Curati, pontificis Sacramenta Ecclesiastica ministrare possint.

Ad praesentem  
non possit  
ogitandum.

§. 18. Ac etiam eisdem, & aliis Clericis Regularibus Congregationis huiusmodi, Romae, Venetiis, Neapoli, ac alias ubique locorum degentibus, cum ipsi fere totos dies in orationibus, ac Missis, & aliis divinis Officiis dicendis transigant, & frequenter ipsos ab audiendis penitentium confessionibus esse, & verbum Dei populo praedicare oporteat. Quod de caetero perpetuis futuris temporibus ipsi sicut alii qui in strictiori clausura perpetuo vivunt, ad cum caeteris Urbis nostrae, & Neapolit. praedictarum, ac aliarum Civitatum, Terrarum, & locorum in quibus dictae eorum Ecclesiae, domus & loca sunt, & erunt quomodolibet in futurum, personis Ecclesiasticis tam secularibus, quam praefatorum, & aliorum quorumcumque Ordinum Regularium processionaliter in eorum processionibus publicis, vel privatis, etiam solemnibus, aut extra illas de per se incedendum minime teneantur, nec ad id, etiam si caeterae personae huiusmodi, tam de jure, vel statuto, quam usu, & consuetudine, ac alias quomodolibet alstringantur inviti, quavis etiam Apostolica auctoritate cogi, moneri, vel compelli, nec propterea aliquibus Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis innotari vel ligari possint.

Indulgentias  
eisdem elar-  
giantur.

Ad hoc at-  
tendenda est  
constit. 16.  
Pauli V.

§. 19. Ac etiam singulis ex ipsis, qui tam in eorum propriis Ecclesiis & locis existentes, quam etiam quoties, ac quando pro quibusvis rebus & causis de suorum Congreg. Regularium huiusmodi Superiorum licentia, iussu, Commissionem, vel mandato propriis Ecclesiis, vel domibus abfuerint, & ad quavis alia Civitates, Oppida, Terras, & loca declinare, & eos inibi esse, ac etiam permanere contigerit, quadragesimalibus, & quibusvis aliis anni temporibus, atque diebus stationum Basilicarum & Ecclesiarum d. Urbis, & extra illius muros, atque dictis eorundem Congregationis, & aliis quibuscumque Ecclesiis, & locis, illasque, & illa visitantibus cessarum indulgentiarum, propriam Ecclesiam sive Oratorium, aut unam aliam Civitatum, Oppidorum, Terrarum, & Locorum, ad quae, ut praemittitur, declinaverint, & ubi permanserint, aut in eis quinque vel quatuor, si tot extent, aut pauciora altaria devote visitando, & semel Psal. Miserere, &c. & Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam, & Symbolam Apostolorum pro felici statu, & conservatione militantis Ecclesiae, & exaltatione fidei Catholicae, nostra quoque, & successorum nostrorum Romanorum Pont. quorumcumque prosperitate recitando, omnes & singulas indulgentias, & peccatorum remissiones visitantibus Basilicas, & alias praefate Urbis, & extra illius muros ad id deputatas, ac ipsorum Congregationis, & aliorum quorumcumque, tam in Vrbe, & Neapoli, quam aliis Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis sitas Ecclesias visitantibus concessas consequantur, quas consequentur, & consequi possent, si singulis temporibus, & diebus su-

praedictis Basilicas & alias Urbis praedictae, ac extra illius muros, necnon in Neapolit. & aliis Civitatibus, Oppidis, Villis, & locis praefatis sitas Ecclesias personaliter visitarent, ac omnia & singula, quae pro huiusmodi indulgentiis consequendis quomodolibet requiruntur, adimpleret, Apostolica auctoritate praedicta concedimus, & indulgemus, ac etiam perpetuo statuimus, & ordinamus.

§. 20. Decernentes praesentes nostras literas, quae ad plenam probationem praemissorum omnium, & singulorum, ita ut nulla probatio in contrarium admittatur, sufficiant, nec ad id alterius probationis adminiculum requiri debeat, ac eadem praemissa, seu earum aliqua de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae defectu notari, seu impugnari non posse, sed semper valida, & efficacia existere, ac eisdem Congreg. & illius Regularibus Clericis, & personis suffragari, & sub nullis, etiam totum earundem praesentium tenorem in se continentibus revocationibus, suspensionibus, derogationibus, aut aliis alterationibus, similibus, vel dissimilibus confirmationum, concessionum & gratiarum, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis, etiam motu & scientia similibus, etiam consistorialiter, etiam per nos & successores nostros Rom. Pont. pro tempore existentem quibusvis causis etiam iustissimis pro tempore quomodolibet factis, nullatenus comprehendi, sed semper ab illis excipi, ac quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum restituta, & plenarie reintegrata existere & ceteri, & ita per quoscumque Iudices & Commissarios, ut praefertur, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari, sententiarum, & definiti debere, necnon irritum & inane quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Class.  
servant  
hinc  
appet.

§. 21. Quocirca Venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopo Neapolitano, Placentin. ac Amerin. Episcopis per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi vel duo aut unus eorum, per se, vel alium seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi & quando opus fuerit, ac quoties super hoc pro parte Congregationis, & illius Clericorum Regularium, ac aliarum personarum praedictorum, vel alicujus eorum fuerint requisiti solemniter publicantes, eisque & cuilibet ipsorum in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra literas, & in eis contenta huiusmodi firmiter observari, illosque, & quemlibet illorum eis pacifice frui, & gaudere, non permittentes illos, vel eorum quempiam per quoscumque desuper quomodolibet indebite molestari, Contradictores quoslibet & rebelles per censuras & poenas Ecclesiasticas, ac alia opportuna juris & facti remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, censuras & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Executio  
deputat.

§. 22. Non obstantibus praem. Bonifacii Papae VIII. etiam praedecessoris nostri, quae cavetur ne quis extra suam Civitatem, vel Dioc. nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam diem à fine suae Dioc. ad iudicium evocetur, seu ne iudices à Sede Apost. deputati extra Civitatem, vel Dioc. in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere quoquo modo praesumat, & de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur. Necnon regulis nostris de unionibus, & illarum confirmationibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, ac de indulgentiis ad instar non concedendis. Necnon Lateranen. Concilii novissime celebrati, si opus sit, ac aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon supra dictis, & omnibus aliis, quae singuli praedecessores praedicti in dictis eorum cedulis, literis & supplicatione voluerunt non obstarè, & quae revocarunt, quibusque derogarunt cum perpetui desuper silentii impositione, & inhibitione aliis partibus similibus, modo & forma supra dictis. Quibus etiam omnibus & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione aliis de illis eorumque

Contra  
omnibus  
regat.

eorumque totis tenoribus specialiter specificis, & expressis, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, sed in particularibus, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia requisita forma ad hoc servanda fore, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in eis tradita observata inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in sua robore permanentibus, hac vice duntaxat harum serie specialiter & expressis derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communitate vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§. 23. Volumus autem, quod presentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis eadem prorsus fides, tam in Romana Curia quam extra eam ubilibet adhibeatur, & illis stetur etiam in iudicio & extra, quae eisdem literis adhiberetur, si in medium exhibita forent vel ostensa.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae abolitionis, avocationis, extinctionis, perpetui silentii impositionis, approbationis, confirmationis, innovationis, adjectionis, concessionis, indulti, statuti, ordinationis, decreti, mandati, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1567. 7. Id. Februarii, Pont. nostri anno 3.

XXXII. Forma expediendi literas Apostolicas super gratiis resignationum beneficiorum Ecclesiasticorum.

Formam autem publicandi eiusmodi resignationes videbis in const. 85. Greg. III. Humano, ubi notabo, aliis tanquam minus necessariis, praetermissis.

PIVS PAPA QVINTVS,  
Motu proprio, &c.

Cogit nos necessitas, ut novam futuris aliquot huius Curiae negotiis formam imponere curemus. Quocirca dilectis S. R. E. Vicecancellario, literarum Apostolicarum Abbreviatoribus, & in illarum expeditione dicto Vicecancellario assistentibus, Summatori, ceterisque omnibus id expeditionis munitis in Curia, & Camera Apostolica, & ubicumque gerentibus, tenore presentium auctoritate Apostolica mandamus.

§. 1. Ut deinceps super omnibus gratiis, & concessionibus Apostolicis de quibusvis beneficiis, cum cura & sine cura, saecularibus, & quorumvis Ordinum Regularibus, etiam apud Sedem Apostolicam vacantibus, & dispositioni Apostolicae reservatis, in quibus addita fuerit clausula, Et in forma dignum, literas Apostolicas expediant in eadem forma quae aut ad Episcopum, diocesanae, aut ad Vicarium Generalem, aut ad officiales ejusdem Episcopi disjunctivè, ad electionem impetrantis dirigantur, cum limitationibus, & clausulis infra scriptis, videlicet de parochialibus Ecclesiis, vel earum parochialibus Ecclesiis duntaxat, & per resignationem vacantibus in dictis literis post verbum mandamus, ut si sibi constiterit, quod dictus N. resignans, in sacris ordinibus constitutus existat, & aliunde commode vivere possit, ac per diligentem examinationem per te adhibitis examinadoribus ad hoc à Concilio Tridentino designatis, si istic sint ubi esse debent, in diocesana synodo deputari, sin autem absque illis faciendam dicta I. resignata ium ad hoc idoneum esse repereris, super quo tuam conscientiam operamus, Ecclesiam praedictam, cujus, &c. & inferius post verba, Cum omnibus iuribus & pertinentiis suis, eidem Joanni, quibuscumque aliis sese ad examen praedictum, etiam per mutuum concursum admitti, & sibi de dicta Ecclesia provideri poterit.

Bullar. Mag. Tom. II.

bus, penitus exclusis, infra triginta dies postquam praesentes literae tibi praesentatae fuerint, auctoritate nostra conferas, & assignes.

In ceteris vero literis de quibusvis aliis beneficiis per eandem resignationem vacantibus similibus, post verbum mandamus, inferatur, ut si sibi constiterit; quod si dictus N. quatenus in sacris ordinibus constitutus existat, aliunde commode vivere possit, ac per diligentem examinationem dictum I. idoneum esse repereris, super quo tuam conscientiam operamus, Canonica, um, & praebendam praedictam, quorum, &c. Et inferius post verbum, pertinentiis suis, eidem I. intra 30. dies postquam praesentes literae tibi praesentatae fuerint, auctoritate nostra conferas, &c.

Propterea in omnibus mandatis provisionum, seu commendis de quibuscumque beneficiis, & Monasteriis per similem resignationem, seu cessum vacantibus, ad finem ante clausulam decreti irritantis, addatur haec clausula, videlicet: Ceterum ne dum prodelle studemus, aliqua forte irretat iniquitas in exitium animarum, tu attente hic circumspicias, an ex praedicta N. & I. praedictorum supra dicta resignatione, vel cessione, ut fuerit, quam nos nullo huc usque vitio laborare deprehendimus, intercesserit simoniae labes, aut alia illicita pactio, vel etiam corruptela, nos eum, &c.

In reliquis autem provisionibus, & commendis quoruscumque curatorum & simplicium beneficiorum, saecularium, & regularium praedictorum, etiam reservatorum, aliter quam per resignationem quovis modo vacantibus, videlicet quoad parochiales Ecclesias, vel earum perpetuas vicarias duntaxat, post verbum mandamus, ut si per diligentem examinationem per te adhibitis examinadoribus ad hoc ut supra, usque operamus, Ecclesiam praedictam cum omnibus iuribus, & pertinentiis suis eidem I. intra triginta dies, &c. conferas.

Et similiter in omnibus aliis eadem forma servetur omnia clausula adhibitis examinadoribus.

Et deinde super omnibus huiusmodi literis, etiam aliter literae executoriae dari debeant, directae vel ad Metropolitanum, vel uni ex propinquitibus Episcopis, sive eorum Vicario, vel officiali disjunctivè, aut nomine dignitatis Episcopi expressè, quando alii executores super hoc à nobis datipro tempore adfuerint, videlicet pro parochialibus Ecclesiis per resignationem vacantibus in hunc modum, videlicet: Fratri Archiepiscopo N. salutem, &c. Hodie cum dilectus filius N. nuper parochialis Ecclesiae Rector de N. & N. diocesis dictam Ecclesiam quam tunc obtinebat, per certum Procuratorem suum ad id ab eo specialiter constitutum, in manibus nostris sponte, & liberè resignasset, nosque resignationem huiusmodi duxissemus admittendam, venerabili fratri nostro Episcopo N. per alias nostras literas dedimus in mandatis, ut si constaret quod N. in sacris ordinibus constitutus existeret, aliunde commode vivere posset, ac per diligentem examinationem per eundem Episcopum adhibitis examinadoribus ad id à Concilio Tridentino designatis, si istic sint, ut esse debent in diocesana synodo deputari, sin autem sine illis faciendam, dilectum filium N. Clericum dictae diocesis ad id idoneum esse repereret, clausulam praedictam per resignationem eandem tunc vacante, & antea dispositioni Apostolicae reservatam, etiam illa alias quovis modo, aut ex alterius cujuscumque personae vacaret, cum illis forsitan annexis, ac omnibus iuribus, & pertinentiis suis, praedicto I. & quibuscumque aliis sese ad examen praedictum, & per mutuum concursum admitti, & sibi de dicta Ecclesia provideri poterit, penitus exclusis, infra triginta dies postquam dictae literae praesentatae fuerint, auctoritate nostra conferret, & assignaret, prout in dictis literis plenius continetur. Quocirca fraternitati tuae, &c. mandamus, ut si dictus Episcopus eandem Ecclesiam intra praedictos 30. dies ipsi I. non contulerit, & assignaverit, tu illis elapsis, postquam tibi constiterit quod dictus I. si in sacris ordinibus constitutus existat, aliunde commode vivere possit, ut praefertur, ac solertem examinationem à te, etiam adhibitis tribus vel pluribus aliis probis & peritis viris, quamprimum faciendam praedictum N. idoneum esse repereris, super quo tuam conscientiam

conscientiam oneramus, prædictam Ecclesiam cum annexis, ac iuribus, & pertinentiis supradictis eidem N. quibuscumque aliis huiusmodi concurrentibus profus excludis, dicta auctoritate conferre, & de illa etiam providere progredere, inducens per te vel alium, seu alios ipsam N. vel Procuratorem suum ejus nomine in corporalem possessionem Ecclesie, ac annexorum iurium, & pertinentiarum prædictarum, & defendens inductum amoto exinde quolibet detentore, ac faciens illi de Ecclesie & annexorum eorundem fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, & obventionibus universis integrè responderi, contraditores, &c. Non obstantibus omnibus, quæ in dictis litteris volumus non obitare, aut si pro tempore existenti Episcopo N. vel quibusvis aliis communiter vel divisim ab Apostol. sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expresse, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Cæterum tu attente istic circumspicias, an ex parte N. & l. prædictorum supradictæ resignationi ut heret intererit simoniae labe, aut alia illicita pactio, vel alia corruptela. Dat. &c.

In cæteris verd beneficiis prædictis per similem resignationem vacantibus, ut supra, Venerabili Archiep. N. salutem. Hodie cum dilectus filius F. nuper Canonicus B. Canonicatum, & præbendam Ecclesie B. quos tunc obtinebat, per certum Procuratorem suum, &c. ut supra dixissemus admittendum, venerabili fratri nostro Episcopo N. per alias nostras litteras dedimus in mandatis, ut si eis constaret, quod dilectus F. si in sacris ordinibus constitutus esset, aliunde comode vivere posset, ac per diligentem examinationem dilectum filium N. Clericum N. Diocesis ad id idoneum esse reperiret, Canonicatû, & præbendam præfatos per resignationem eandem tunc vacantes, & antea Apostolicæ dispositioni reservatos, etiam si illi alio quovis modo, aut ex alterius cujuscumque persona vacaret, cum illis forsitan annexis, & plenitudine juris canonici, & omnibus iuribus & pertinentiis suis, prædicto Io. intra triginta dies postquam dictæ litteræ deputatæ foret, auctoritate nostra conferret, & assignaret, prout in dictis litteris plenius continetur. Quocirca fraternitati tuæ, &c. mandamus, ut si dictus Episcopus eosdem Canonicatum, & præbendam intra prædictos triginta dies ipsi Jo. non contulerit, & assignaverit, tu illis elapsis, postquam tibi constiterit quod dictus F. in sacris ordinibus constitutus sit, & aliunde comode vivere possit, ut præfertur, & per similem examinationem quamprimum faciendam præfatum Io. idoneum esse repereris, super quo tuam conscientiam oneramus, Canonicatum, & præbendam prædictos cum omnibus annexis de plenitudine juris Canonici, ac omnibus iuribus & pertinentiis prædictis, eidem Io. conferre, & de illis etiam providere dicta auctoritate procures, vel inducens per te, vel alium, seu alios ipsam Jo. vel Procuratorem suum ejus nomine in corporalem possessionem Canonicatus, & præbendæ, ac annexorum, iuriumque & pertinentiarum prædictarum, & defendens inductum, amoto exinde quolibet detentore, ac faciens illum, vel pro eo Procuratorem prædictum ad præbendam huiusmodi in dicta Ecclesia in Canonicum recipi & in fratrem, stalli in Choro, & loco in Capitulo dictæ Ecclesie cum juris Canonici plenitudine assignatis, sibi que de Canonicatus, & præbendæ, ac annexorum eorundem fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, & obventionibus universis integrè responderi. Contraditores, &c. Non obstantibus omnibus, quæ in dictis litteris volumus non obitare, cæterisque contrariis quibuscumque, aut si pro tempore existente Episcopo, & dilectis filiis Capitulo B. vel quibusvis, &c. mentionem. Cæterum tu attente istic circumspicias, &c. Dat. &c.

Aliis autem provisionibus, seu commendis huiusmodi beneficiorum alias vacantibus, alia forma executoria concipiatur, quæ litteræ congruunt principali.

Similiter quando Vicario, vel officiali prædicto huiusmodi litteras, tam pro principali, quam pro executoria dirigi contigerit, communis eis formula servatis aliis omnibus supradictis, ordinetur.

Cæterum omnibus mandatis de præbendæ, vel commendis Monasteriorum, etiam reservatis, cum virorum, quæ extra Commendam expelluntur, quæ etiam mulierum, vout forma Commendæ huiusmodi deliquit, restituantur, ac litteræ desuper concipiantur, & clausula, quod delegatus de meritis, & idoneitate provisionis se informet, & si eum ad regimen, & administrationem Monasterii repererit idoneum, conscientiam illius onerando provideat, vel commendet intra triginta dies, ut supra, & desuper forma executorialium etiam concipiatur, quæ suis provisionibus correspondeat.

Denique in ipsis commendis post verbum, idoneum repereris, interferantur verba ad monasterium, vel beneficium in commendam obtinendum.

Volentes præfentes tam in dicto Cancellariæ libro, quaterno nuncupato, quàm etiam Camera prædicta registrari, & ab omnibus inviolabiliter custodiri. Ac detinentes irritum, &c.

Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, stylo Cancellariæ, & Cam. Apost. quantumcumque tempore servato, cæterisque contrariis quibuscumque.

Placet, & ita Motu proprio mandamus M. Locus & publ. fuit suprad. Motus proprius Roma in Cancellaria Apost. Anno Domini 1567. die 13. Martii, Pont. S. D. N. Pii divina providentia Papa V. anno secundo.

Damnatio cujuscumque collationis Ecclesiarum Parochialium, non servata forma Concilii Tridentini, hæcenus factæ, vel de cætero faciendæ.

P I V S E P I S C O P U S, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

In conferendis beneficiis Ecclesiasticis, & præsertim Parochialibus Ecclesiis personis dignis & habilibus, quæ in loco residere, & per se ipsos curam exercere valeant, quantum diligentiam adhiberi oporteat, Alexandri III. in Lateran. & Gregorii X. in Lugdun. generalibus Conciliis, ac Innocentii similiter III. & aliorum Romanorum Pont. prædecessorum nostrorum editæ constitutiones testantur.

Quod ut diligentius, ac rectius perficiatur, statuit etiam Synodus Tridentina, ut occurrente vacatione parochialis Ecclesie etiam generaliter, vel specialiter, etiam vigore indulti in favorem Sæcæ Romanæ Ecclesie Cardinalium, aut alias quomodolibet reservatæ vel affectæ, debeat Episcopus habita notitia vacationis Ecclesie, si opus fuerit, idoneum in ea Vicarium cum congrua ejus arbitrio fructuum portionis assignatione constituere, qui onera ipsius Ecclesie sustineat, donec ei de Rectore provideatur, & deinde Episcopus, & qui jus patronatus habet, intra decem dies, aut aliud tempus ab Episcopo præscribendum, aliquos clericos ad regendum Ecclesiam idoneos Examinatoribus juxta formam ejusdem Synodi deputatis, nominet, & non nisi ab eisdem Examinatoribus per concursum aliorum examinatorum, etiam tanquam magis idoneo ab Episcopo judicato & electo de Ecclesia provideatur, alias provisiones, seu institutiones omnes præter formam prædictam factæ, subreptitiæ censentur.

Sed quoniam res humanæ semper in deterius prolabantur nisi sit qui eas retineat, ac debite executioni demandet, & verendum sit ne propter constitutionum huiusmodi transgressionem maximi abusus orientur: Nos, ad quorum notitiam non sine gravi nostra molestia pervenit nonnullos ex venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopis, & Episcopis, occurrente vacatione Parochialium Ecclesiarum, eas nullo, aut minus rite servato examine, præsertim illo quod per concursum fieri debet ex Concilio Tridentino, vel etiam examine rite servato, personis minus dignis, carnalitatibus, aut alium humanæ passionis affectum, non rationis iudicium sequentes contulisse, & de eis providisse, volentes quantum cum Deo possumus huiusmodi ac etiam futuris periculis occurrere.

Non.

Decima.

Justo regi. strandi.

Clau. sup.

PP. fuis. D. P. An. die 13. Mar.

XXXII.

Edita A. 1567.

Exordium.

Concil. Tri. sess. 7. c. 19. & sess. 24. c. 18. de reform. mat. tradit. formam servandi Parochialium Elephas. & interimus de Vicariis provideat.

Quidam vero Episcopi de huiusmodi Ecclesiis provideant non servando dicta forma.

Septima.

Octava.

De Pte. collationis...

Collatio praedictorum...

Tentio...

Rescripta...

Collatio...

§. 3. Quod si...

§. 4. Insuper ne Parochiales Ecclesie...

§. 5. Prohibentes etiam eisdem Ordinariis...

§. 6. Districtius inhibentes ne quis...

§. 7. Ut autem non solum dignis...

Bullar. Mag. Tom. II.

dite & eius Examinatoribus...

§. 8. Hæc tamen appellatio...

§. 9. Et si quis à sententia...

§. 10. Volumus autem quod...

§. 11. Quodque literæ ipse...

Dat. Romæ apud S. Petri...

Anno à Nativitate Domini 1566...

Am. Clerici Mag. Curf.

Quod Religiosi regulares...

Has novus Indias Alexand. VI. donavit...

PIVS PAPA QVINTVS.

§. 1. Exponi nobis nuper fecit...

§. 2. Nos igitur qui singulorum...

Appellatio...

De iudice...

De ma &...

Dat. P. A....

15. Cal. Apr. Pont. nostri anno 2.

Publicatio.

XXXIV.

Edita An. D. 1567.

Philippus II. Rex Hispanie...

Quare in se...



rum nostrorum huiusmodi etiam inherendo, illisque innovando, Motu proprio, & sine ulla sollicitudine non ad alium super hoc nobis oblatam petitionis instantiam, sed ex mera animi nostri deliberatione, & de Apostolice potestatis plenitudine, habita etiam super his cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus in Consistorio nostro secreto consultatione matuta, de eorum consilio, & unanimo assensu (qui etiam iuraverunt presenti Constitutioni non contravenire, nec Pontificibus alienationes contra tenorem presentium attentantibus consentire, & absolutiones a iuramento huiusmodi non petere, nec acceptare) hac nostra perpetuo valitura Constitutione decernimus & declaramus, Civitates, & loca predicta, etiam hactenus in feudum, aut quavis alienationis titulum dari solita, vel consueverunt ad nos & Sedem prefatam quomodolibet devoluta, & pro tempore devolvenda, absque alia ulteriori declaratione, & illorum possessionis apprehensione eo ipso Sedi, & Camere Apostolice incorporata, ac ad jus, proprietatem, & dominium pristinum, ac possessionem rediisse censeatur, perinde ac si per quadraginta annos & ultra, Civitates, & loca prefata, a nobis & Sede prefata immediate possessa, nunquam in feudum, aut titulum concessa fuissent.

§. 3. Statuimusque, & decernimus, quod omnes, & singule, tam Communitates, & Universitates, quam Cives, & incolae Civitatum, Terrarum, & locorum predictorum, alique quacumque personae, tam Ecclesiasticae quam saeculares, cujuscvis dignitatis & ordinis etiam Episcopalis, vel majoris existentes, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, tam publice in consiliis Civitatum, & Locorum prefatorum, quam privatim alibi in quibusvis locis, etiam Civitatum, & Terrarum earundem Gubernatores, aut si Sedis Apostolice Legati, vel Prolegati existant, tractantes, consulentes, aut alias verba facientes de infeudationibus, aut alienationibus de Civitatibus, & locis prefatis immediate ad nos & Sedem prefatam spectantibus, & pertinentibus, etiam devolutis, etiam in feudum communiter, & pluries dari solitis, etiam ex causa permutationis, vel sub annuo censu, aut canone, aut alias quomodolibet, etiam contemplatione meritorum erga Sedem prefatam, aut sub praetextu necessitatis, vel evidentis utilitatis faciendis, seu de postulandis a nobis, & Sede prefata quibusvis personis cujuscvis dignitatis, status, gradus, etiam nobis, & successoribus nostris secundum carnem conjunctis, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, aut quavis alia temporalis, vel Ecclesiastica dignitate fungentibus, in Duces, Vicarios, Gubernatores, seu quavis alium titulum, ad vitam vel in perpetuum, vel longum tempus, aut etiam Sedis Apostolice beneplacitum, Civitatum & locorum prefatorum, ac propterea de eligendis Oratoribus ad nos, & successores nostros super praemissis, vel illorum occasione mittendis proponentes, tam ipsi quam Oratores munus huiusmodi recipientes, aut alii quicumque alienationes huiusmodi Romano Pontifici pro tempore existenti, per se vel alium seu alios insinuantes, vel suadentes, eo ipso sententiam excommunicationis incurrant, a qua nisi ab ipso Pontifice, praeterquam in mortis articulo, absolvi nequeant. Et insuper Sanctae Romanae Ecclesiae & Sedi Apostolice prefatae rebelles, etiam in primo capite laeae majestatis, & proditores Civitatum, & locorum prefatorum, ac bona eorum fisco, & Camerae nostrae Apostolice ipso jure devoluta, & incorporata sint, & esse censeantur, omnibusque Ecclesiis, Monasteriis, & aliis per eos quomodolibet obtentis beneficiis Ecclesiasticis eo ipso privati existant, neque ad Civitates, & loca prefata ullo unquam tempore remitti possint. Et si aliquando eos reintegrari contigerit, nihilominus infames remaneant, illisque bonorum & dignitatum portae perpetuo claudantur.

§. 4. Et quoniam intelleximus aliquos etiam Cardinales, Civitates, Terras, Oppida, Castra, Arces, & loca ad vitam, seu tertiam, vel aliam generationem, aut alias a dicta Sede, etiam ex causa onerosa, obtinere, habere, & possidere, cum facultate faciendi in illis melioramenta, ita quod ab eis amoveri non possint, nisi restituti sibi prius pecunias in melioramenta huiusmodi expo-

sis, omnes, & singulas facultates faciendi melioramenta prefata quibusvis personis etiam Cardinalibus, per eosdem praedecessores nostros, aut alios ad id facultatem habentes quomodolibet concessas hanc lege revocamus, & annullamus, & nemini deinceps suffragari posse; neque debere, ac cuicumque facultatem faciendi melioramenta huiusmodi habenti, illa etiam pro munitione, & tuitione, nisi ex causa necessitate observantibus Locorum eorundem facta fuerint, post publicationem presentium facere omnino interdiciamus, ac prohibemus, & si secus a quoquam factum, attentatumve fuerit, melioramenta quacumque per eos contra tenorem presentium facta locis ipsis cedere, & Camerae ad illorum satisfactionem minime teneri, & obligatam esse volumus, & declaramus.

§. 5. Decernentes presentes literas sub quibusvis revocationibus, cassationibus, derogationibus, & aliis contrariis dispositionibus, sub quibusvis tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis pro tempore quomodolibet factis minime comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum restituras, & de novo concessas esse, & censeatur debere.

§. 6. Irritum quoque & intane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Civitatum, & Locorum predictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 8. Sic igitur devotionis, & fidei constantia Civitatum, & Locorum prefatorum erga nos, & successores nostros, & eandem Romanam Ecclesiam perseveret, ut merito integritatis virtus majora beneficia ab eadem Sede consequi mereatur.

§. 9. Volumus autem quod sicut omnes & singuli Cardinales praesentes Constitutionem huiusmodi, quantum in eis erit, observare, illique contravenire, nec Pontificibus contrafacientibus consentire, aut absolutionem a iuramento praestito non petere, nec oblatam, aut concessam acceptare in Consistorio nostro secreto promittunt, & jurantur idem per absentes Cardinales a Consistorio, in habitatione eorum, & a Romana Curia, ut quodcumque ad eandem Curiam se contulerint, ac per futuros pro tempore Cardinales in assumptione pilei promitti, & jurati debeat, ac promissionem, & iuramentum huiusmodi in forma iuramenti per eosdem Cardinales praestari soliti adjungi, & inseri debere, ac contrafacientes poenam perjurii, & perpetuae infamiae juris & facti eo ipso incurtere decernimus. Praeterea quod ipsi Cardinales, occurrente Apostolice Sedis vacatione, in Conclavia quando de observandis literis Julii Papae II. praedecessoris nostri super electione Romani Pontificis, & aliis constitutionibus iuramentum praestare solent, etiam de inviolabiliter observanda praesenti Constitutione nostra per quemlibet eorum, qui in Romanum Pontificem electus fuerit, & postmodum idem ad Summi Pontificatus fastigium assumptus, post ejus assumptionem hoc ipsum promittere, ac jurare, & deinde post coronationem suam, promissionem, & iuramentum huiusmodi per literas suas speciales harum confirmatorias reiterare debeat. Quod si illud a Pontifice (quod credendum non est) recusabit, aut differetur, tunc dicti Cardinales in primo Consistorio secreto, & praecipue eorum Decanus, & capitulum Ordinum apud eum omni cum instantia, & instantissime pro presentium observatione petere, & rogare, ac obtestari non cessent, idque ut omnino efficiat, diligentissime curare studeant, statuimus, & ordinamus.

§. 10. Quodque praesentes literae in libellum redigantur, & post praedictas Julii literas, quae in dicto Conclavi legi solent, inter alias constitutiones nostras adjungantur, & etiam in quintero Cancellariae Apostolicae cum aliis extravagantibus nostris describantur, ac ad valvas basilicae Beati Petri Principis Apostolorum, & in Cancellaria nostra Apostolica, ad acie Campi Florae publicentur. Et quia difficile foret praesentes ad singula quaeque loca

*Claufula de- rogatoria*

*Claufula de- rogatoria*

*Decretum irritans*

*Claufula derogatoria*

*Observantia laici*

*Iuramentum a Cardibus praestandum pro observantia huius Constitutionis*

*Et etiam a Pont. electo*

*Quod dicitur bene observatum, ut dicitur in rubr.*

*Forma publ. hanc con- quam habet hic in fine.*

*Revocatio privilegiorum de illis meliorandis, & re: iudicis, sique ad eum referantur.*

*Bullar. Mag. Tom. II.*

loca defecti decernimus etiam, & declaramus, quod eas transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarii subscriptis, & sigillo alicuius Prelati rursus eandem proinde fides ubique, in iudiciis & extra adhibeatur, quae p[re]sentibus adhiberetur, si forte exhibita vel ostensa.

Sancto p[ro]...

§. 1. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre declarationis, revocationis, decreti, statuti, & interdicti, prohibitionis, ordinationis, voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentate presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum.

Dat. P. A. 1. Dat. Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis d[omi]ni 1567. 4. Kal. Aprilis Pont. nostri anno 2.

Papa subscrip[er]it.

Ego Pius Catholicae Ecclesiae Episcopus.

Viam dirigantur via mea ad custodiendas institutiones suas.

Card. subscrip[er]it.

- Ego F. Card. Pisanus, Episcopus Ostiensis.
- Ego Io. Card. Moronus Episcopus Portuensis.
- Ego Christophorus Card. Madrucius Episc. Praen.
- Ego A. Card. Parmaeus Episc. Tuscul. Vicecanc.
- Ego Io. Mi. Cardinalis Saracenus.
- Ego Ful. Card. Perus.
- Io. Cardinalis Politianus.
- Jo. B. Cicada Card. S. Clementis.
- B. Card. Tranen.
- Scripto Card. Pisanus.
- Io. Card. Capisuccus.
- Ego Clemens Card. Aracaeli.
- Ego Iac. Card. Sabellus.
- Ego Io. Ant. Card. S. Georgii.
- Aloysius Card. Cornelius.
- Berd. Card. Salviatus.
- Ego Phi. Card. a Burdesia.
- Ego Lud. Card. Simoneta.
- Ego Ant. Card. Granuelanus.
- Ego F. Card. Paciocco.
- Ego Marcus Ant. Card. Amulius.
- Ego Hieronymus Card. de Corrigia.
- Ego Io. Franciscus Card. de Gambaro.
- Ego N. Card. Sermoneta.
- Ego Hipp. Card. Ferratien.
- Ego Innicus Avalus Card. Atag.
- Ego Marcus Antonius Card. Columna.
- Ego Io. Franciscus Card. Commendonus.
- Ego Marcus Antonius Card. Bobba.
- Ego Hugo Boncompagnus Card. S. Sixti.
- Ego Alexander Card. Sfortia.
- Ego Alexander Card. Cribellus.
- Ego Franciscus Abundius Card. Castilion.
- Ego Benedictus Card. Lomellinus.
- Ego Gulielmus Card. Sirletus.
- Ego F. M. Card. Alexandrinus.
- Ego Hieronymus Card. Simoncellus.
- Ego Vitellotius Card. Vitellius S. R. E. Cam.
- Ego Franciscus Card. Alciatus.

Publicatis.

Anno a Nativitate Domini 1566. Indi. 10. die vero 23. mensis Maii, Pont. Sancti in Christo patris & D. N. D. Pii divina providentia Papa V. anno eius 2. retrospectiva littera officio, & publicata fuerunt ad valvas Principis Apost. de Urbe, & Cancellaria Apost. ac in acie Campi Flora, per nos Io. Andr. Roger, & Nicolaum de Mahais Sancti D. N. Papa Curf. Antonius Clerici Mag. Curf.

XXXVI.

Quod festum S. Thomae de Aquino, uti festum de precepto S. R. E. in Regno Neapolis, ubi vero uti festum quatuor Catholicae Ecclesiae Doctorum de cetero celebratur.

Hunc Sanctum canonizavit, & eius festum instituit 10. XII. ut in eius cons. 11. Redemptionem.

PIVS QVINTVS

Mirabilis Dei in sancto Thomae de Aquino in hoc in laudem & gloriam & honorem, & prophetis ore promissit: ut quos sicut Sol in conspectu suo fulgentes, ob merita sanctitatis coronae de caelo, admirabiliter etiam honoraret in saeculo, & in eo quod illis tribui iubet laudis & venerationis officio, debitum quoque maiestati suae honorem & gloriam agnosceret. Quorum non modò vitam, sed mortem, sepulchra, monumenta, reliquias, & imagines, ad Catholicam fidei confirmationem, & ad confusionem haereticarum pravitate, ut feliciter etiam, quae in praesenti vita, doceret vivere mortuos qui in Domino moriatur, sapienter dignatus est decorare & illustrare miraculis.

§. 1. Ex quo Sanctorum laudabili numero, qui catholicam veritatem corde, opere, & ore roborarunt, Angelici Doctoris S. Thomae de Aquino Ordinis Fratrum Praedicatorum in Coelum assumptio multis ante annis orbis terrarum & divinis & propriis est comprobata testimoniis. Nam & miraculorum signis, quibus servi sui Thomae perpetua verae pietatis opera nobilitare voluit inexhausta Dei benignitas, & certissima Christianae regula doctrinae, qua S. Doctor Apostolicam Ecclesiam in finibus confutatis haeresibus illustravit, adductus fel. rec. Joannes XXII. praedecessor noster, illo in Sanctorum numero relato, ejus diem festum Nonis Martii, quo die nunc etiam colitur, anniversario honore celebrari iussit.

§. 2. Sed quoniam Omnipotentis Dei providentia factum est, ut Angelici Doctoris vi & veritate doctrinae, ex eo tempore, quo caelestibus Civibus adscriptus fuit, multae, quae deinceps exortae sunt haereses, confusae & convictae dissiperentur, quod & antea saepe, & liquidò nuper in sacris Tridentini Concilii decretis apparuit, ejusdem memoriam, cujus meritis orbis terrarum a pestiferis quotidie erroribus liberatur, majore etiam quam antea grati & pii animi affectu colendam statuimus. Quod officium nostrum praeter beneficia ex illius salutari disciplina in diem magis profecta in sacrosanctae Ecclesiae filios, ad quorum pastorem, paternamque curam Dei benignitati humilitatem nostram placuit evocare, postulat etiam aliqua ex parte ejusdem Ordinis Praedicatorum communio & societas, unde licet imparibus meritis nos etiam tantquam ex fonte profuximus.

§. 3. Itaque primum ut in Civitate & Regno Neapolitano, quod in eam Provinciam, quae ad salutarem omnium gentium institutionem, ex nobilissima familia Aquinate, clarissima hoc edidit Ecclesiae Dei lumen, tantum inde laudis, & decorique divinae boniae redundare voluerit, de venerabilium fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium consilio atque unanimi assensu, ipsa die nonarum Martii, qua praesentissimus Doctor migravit in caelum, posthac semper universi utriusque sexus ab omnibus vetitis, ac servilibus operibus laboribusque abstinentes, festum Divi Thomae solemniter sub duplici majori officio sicut ceteras ejus generis solennes festivitates, quae de ipsius Ecclesiae precepto festinantur, in aliis autem Orbis terrae partibus, quemadmodum Sanctorum quatuor Ecclesiae Doctorum festivitates pie mem. Bonifacii Papae VIII. etiam praedecessoris nostri precepto celebrantur, sic eundem festum die S. Thomae in perpetuum posthac omnes item utriusque sexus Christi fideles celebrent, & venerentur, Apostolica auctoritate statuimus ac sancimus.

§. 4. Ut vero etiam memoriae S. Doctoris majori studio ac pietate cultus & debita veneratio adhibeatur, de Omnipotentis Dei, ac beatorum Apostolorum Petri & Pauli auctoritate consensu, omnibus utriusque sexus Christiani fidelibus vere poenitentibus & confessis, qui in ipso S. Thomae festivitate die sacellum vel altare in Ecclesia S. Dominici Neapolitani sitam, in quo scriptis Angelici doctrinae, Salvatoris Crucifixi ore (sicut pia est statuta historia) mirabiliter probata fuit, a primis ejus diei vespertis usque ad occasum Solis devotè visitaverint, septem annos, & totidem quadragenas.

§. 5. In ceteris autem orbis terrae partibus iis qui eundem festum diem, ut praefertur, solemniter celebraverint, &

Joan. de...

Hi...

Indulgent...

Indulgent...

& ad Ecclesiam que apud ...

§. 6. Et quia difficile est ...

§. 7. Nulli ergo omnino ...

Datum Romae apud S. Petri ...

Ego Pius Catholicae Ecclesiae Episcopus.

Viam dirigantur via mea ad custodiendas justifi-

- Ego F. Card. Pisanus Episc. Ostien.
Ego Joan. Card. Moronus Episc. Portuen.
Ego Christophorus Card. Madrucius Episc. Praenest.
Ego A. Card. Farnesius Episc. Tusculan. Vicecancell.
Ego Jo. Mi. Card. Saracenus.
Jo. Card. Politianus.
Jo. B. Cicada Card. S. Clementis.
B. Card. Tranen.
Scipio Card. Pifarum.
Jo. Card. Capisuccus.
Ego Clemens Card. Araceli.
Ego Jac. Card. Sabellus.
Ego Jo. Antonius Card. S. Georgii.
Ego Aloysius Card. Cornelius.
Ber. Card. Salviatus.
Ego Phi. Card. a Burdesia.
Ego Lud. Card. Simoneta.
Ego Ant. Card. Granuelanus.
Ego F. Card. Paiecco.
Ego Marcus Antonius Card. Amulius.
Ego Hieronymus Card. de Cotrigio.
Ego Jo. Franc. Card. de Gambara.
Ego Hipp. Card. Ferratien.
Ego Innicus Avalos Card. Arag.
Ego Jo. Franciscus Card. Commendonus.
Ego Marcus Antonius Card. Bobba.
Ego Hugo Boncompagnus Card. S. Sixti.
Ego Alexander Card. Sfortia.
Ego Alexander Card. Cribellus.
Ego Benedictus Card. Lomellinus.
Ego Guilelmus Card. Sirletus.
Ego F. M. Card. Alexandrinus.
Ego Hieronymus Card. Simoncellus.
Ego Vitellotius Card. Vitellius S. R. E. Cam.
Ego Franciscus Card. Alciatus.

Anno a Nativitate D. N. Iesu Christi 1567. indit. 10. die ...

Moderatio indultorum S. R. E. Cardinalium, super collatione beneficiorum.

Alum & strictiorem moderationem fecit Greg. XIV. in

Sanctissimus et postmodum ...

Quoad indulta Cardinalium circa dispositionem benefici-

Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Do-

Ex tam multis S. R. E. Cardinalium super beneficiis-

§. 1. Idcirco rationem capere volens, ut tanta dehinc

§. 2. Praeterea voluit & ordinavit, quod omnes deinceps

Edicta A. D. 1567.

Ordinum.

Revocatio indultorum S. R. E. Cardinalium circa beneficiorum collationem.

Declaratio & limitatio circa futuram illarum compositionem.



foram, de quibus omnibus Sanctitas tua posthas <sup>habe</sup> <sup>re</sup> <sup>disponere</sup> intendit, & etiam circa facultates commendandi Monasteria, aliaque beneficia Ecclesiastica, secularia & regularia, necnon disponendi de Monasteriis, etiam cura & conventu carentibus, & de dignitatibus Conventualibus, & in Metropolitanis, aliisque Cathedralibus post Pontificales majoribus, & in Collegiatis Ecclesiis principalibus. Ac etiam disponendi de beneficiis Refendariorum causarum Palatii Apostolici Auditorum, Protonotariorum, & aliorum officialium dictae Sedis, necnon familiarium, ceterorumque omnium, qui constitutionibus declaratoriis fel. record. Pauli Papae III. ad perpetuam rei memoriam editis continentur. Denique cum moderatione facultatum disponendi de beneficiis familiarium ipsorum Cardinalium, ac concessionum eis per regulas Cancellariae Apostolicae factarum, de consensu per ipsos in provisionibus Apostolicis praestando, ad eos solos familiares continuos commensales eorundem, qui vera & actuali familiaritate, continua commensalitate huiusmodi durante extra Romanam Cur. vel Cardinalibus ipsis in dicta Curia existentibus, apud d. Sedem decesserint, & ad ea sola beneficia, quae ipsi familiares continui commensales viventes, ad collationem dictorum Cardinalium pertinentia obtinebant, seu quae ex collatione sibi ab eisdem Cardinalibus facta assecuti fuerant expediantur. Aliter vero etiam motu, scientia, & potestate similibus, ac etiam cum praesentium speciali & expressa derogatione expedite, nullius sint prorsus roboris vel momenti. Et nihilominus huiusmodi constitutiones, & regulas super beneficiis familiarium Cardinalium editas, etiam quoad Cardinales indulta huiusmodi non habentes, ad familiares, & beneficia praedicta dumtaxat restrinxit, & moderatus fuit.

Decretum irritans.

§. 3. Decernens sic in iis, ceterisque omnibus praemissis per quoscumque, &c. etiam causarum dicti Palatii Auditores, ac etiam ipsos Cardinales, sublata, &c. necnon irritum & inane quicquid secus per quoscumque, etiam praetextu indultorum, facultatum, & concessionum huiusmodi scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§. 4. Statuto, ordinatione, decreto, & declaratione Sanctitatis in crastinum ejus assumptionis ad summum Apostolatus apicem editis, quod Cardinales in constitutionibus, & regulis per eam post priorum suarum constitutionum & Regularum editionem & publicationem in posterum faciendis, non includantur, nisi illae eorundem Cardinalium favorem concernant, vel ipsae edendae constitutiones de illorum, seu majoris partis eorum consilio editae fuerint, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque.

Papa subscri.

Placet, publicetur, & describatur. M.

Publ. Pont. An. 2. die 30. Aprilis.

Acta, & publicata fuit superscripta regula Roma in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicae 1567. die vero Mercurii ultima mensis Aprilis, Pontific. praesentis Sanctiss. D. N. Papa anno 2.

A. Lomellinus Custos.

XXXVIII. Monasteria quorum fructus reperiuntur taxati in libris Revet. Cam. Apost. & quaecumque beneficia piis locis unita, de cetero non vacantia, quindennia & alia iura eidem Rev. Cam. solvere tenentur. Et Capitula, Congregationes, & alia pia loca indicare debent beneficia quae possident, & titulum possessionis, & annuos redditus.

Eadem serè iussit Paulus I V. sup. in sua const. 17. Decens. Et amplioris Sixtus V. infra in constitut. 33. Camerae, ubi de hac materia notatur.

Edita A.D.

PIVS PAPA QVINTVS, Motu proprio, &c.

Exordium.

Apostolicae Sedis poscit auctoritas, ut quae providae per Roman. Pont. statuta fuerunt, debitae executioni demandentur.

Com. autem, sicut accepimus, ut annatarum communium, & aliorum iurium semel tantum, vel de 15. in 15. annos, ob perpetuas beneficiorum Ecclesiasticorum uniones perdidissent, quae alias fel. rec. Julius Tertius, & Paulus Quartus Rom. Pont. praedecessores nostri per eorum literas in forma Motus proprii de super editas, ex praeterito dumtaxat Cam. Apost. applicaverunt, eo celestius quo poterit exactio & executio fiat, plurimum interit, & necessarium existat ut tam Julii Tertii & Pauli IV. praedecessorum literas praedictas, quam alias quascumque constitutiones, statuta, decreta, & declarationes per recol. mem. Pium II. Paulum etiam Secundum, Innocentium Octavum, Julium similiter Secundum, ac Julium & Paulum praefatos, aliosque diversos Rom. Pont. praedecessores nostros contra pro tempore in Camera Apostolica, aut alias ratione annatarum communium, & aliorum iurium praedictorum semel tantum, aut de 15. in 15. annos solven. obligatos, aut alios quoscumque beneficia Ecclesiastica, absque eo quod annatas, communia, & quindennia praedicta solvissent, pro tempore possidentes, editas & factas per nos innoventur, approbentur, & confirmentur.

Consi. conf.

§. 1. Nos igitur singularum literarum, & cujuslibet Motus proprii à praedictis Romanis Pont. praedecessoribus nostris, ut praefatur, quum etiam forsitan à nobis haecenus emanati veteres tenores, ac si de verbo ad verbum hic inserti essent, pro plenè & sufficienter expressis & insertis haberi volentes, illas & illos, necnon omnia & quaecumque per quoscumque iudices executores, & commissarios in illis deputatos, & ab eis subdelegatos, ac alios ministros in praemissis, & circa ea quomodolibet gesta & executata reperiuntur, ac inde secuta quaecumque, ex certa scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine approbamus & confirmamus, ac rata & grata habemus, necnon illis perpetuae & irrefragabilis firmitatis robur adjicimus, illaque inconcussè observari debere decernimus & declaramus, omnesque & singulos, tam iuris quam facti, & solemnitatibus forsitan omittarum, & alios quoscumque defensus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, & qui necessarii exprimi deberent, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus supplemus, illaque & illa, quatenus opus sit, innovamus.

Consi. conf. supple.

§. 2. Et insuper quoniam, sicut etiam nobis innotuit, à nonnullis nimium scrupulosis, & plusquam oporteat sapere contententibus haesitatur, an Monasteria, quorum fructus, &c. in libris Camerae Apostolicae taxati reperiuntur, necnon Prioratus quorumvis Ordinum regularia & regulares, ceteraque beneficia Ecclesiastica quocumque titulo nuncupata, quorum fructus, redditus & proventus in distributiones quotidianas convertuntur, sub literis Pauli Secundi, & aliorum praedecessorum huiusmodi comprehendantur.

Er ex hic exp.

§. 3. Nos considerantes, quod annatarum communium & aliorum iurium praedictorum exactio, in recognitionem universalis domini introducta, est antiquissima, quindenniorumque usus & solutio ideo adinventi sunt, ne Camera praedicta ex Monasteriorum, Prioratum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum unionibus, quae amplius vacare non sperabantur, detrimentum aliquod pateretur. Volentes Camerae nostrae Apostolicae, ac venerabilium fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, necnon dilectorum filiorum Romanae Curiae officialium participantium iura praeservare, illorumque indemnitati consulere, ad omne dubium, omnemque disputandi & excipiendi occasionem tollendam, Motu simili, &c. omnia & singula Monasteria, tam secularia quam quorumvis Ordinum regularia, dummodo in libris ejusdem Camerae taxata reperiatur, reliqua vero Monasteria, Prioratus, praeposuras, praepositarum, tam seculares quam quorumvis Ordinum regulares, necnon dignitates, personatus, administrationes, officia, & alia quaecumque beneficia Ecclesiastica, etiam si manualia, & de iure patronatus existant, quorum fructus, &c. summana 24. ducatorum auri de Camera se. co. est. valorem annum excedunt, à quocumque tempore citra, etiam ante fel. record. Martinum Papam Quintum similiter praedecessorem nostrum, & per nos & successores nostros quibuscumque Cathedralibus, etiam Metropolitanis, seu Collegiatis

Del. etiam Monasteria quorum fructus in Camerae post. tax. reperiuntur, & quae bene perpetua, de te non vacent, & quae iura se. continent.

Constitutionibus, aut in quibuslibet...  
§. 4. Et preterea omnia & singula Cathedralium, etiam  
Metropolitanarum, Ecclesiarumque Collegiarum Capitu-  
larum, Congregationum, Universitatum, Collegia, Hospi-  
talis, & pia loca, & quavis alii in quorum favorem unio-  
nes, annexiones, incorporaciones, & sub-  
missiones hujusmodi facte reperiantur, quantumcumque,  
ut prefertur, exemptis & privilegiatis existant, etiam si  
sepe in Camera Apostolica non obligaverint, dummodo  
Monasteria & beneficia ipsa possideant ad solu-  
tionem communium annatarum & aliorum jurium pen-  
ditorum eidem Camere pro tempore preterito (satis  
Collegii & officialium juribus quoad futura remanenti-  
bus) ratione unionum, annexionum, incorporationum,  
applicationum, & submissionum predictorum singulis  
15. annis a die qua illa facta fuerint effectum,  
& alia juxta tenorem litterarum in forma Motus proprii  
a Julio II. predecessore predicto super applicatione  
quindenniorum predictorum eidem Camere facta desuper  
emanatarum faciendam teneri, & obligatos esse, &  
ad id per sententias, censuras & penas in singulis Pau-  
li II. & aliorum predecessorum hujusmodi litteris con-  
tentas, cogi & compelli posse.

§. 5. Sicque & non aliter in premissis omnibus & sin-  
gulis per quoscumque Judices & Commissarios, quavis  
Apostolica auctoritate fungen. etiam Palatii nostri Apo-  
stolici causarum Auditores, necnon Sancte Romanæ Ec-  
clesiæ Cardinales, ac venerabilem fratrem nostrum Hiero-  
nymum Episcopum Maceraten. prefatæ Camere Cle-  
ricum, cui omnes & singulas causas occasione premissio-  
rum pendentes commisimus in quavis instantia, sublata  
eis & eorum cuilibet aliter judicandi facultate, judicari &  
definiri debere, irritumque, &c. decernimus & declaramus.

§. 6. Mandantes eidem Hieronymo Episcopo, ut om-  
nes & singulas causas coram eo inter dilectum filium  
ejusdem Camere Collectorem ex una, & quascumque  
Congregationes, Capitula, Collegia, & quasvis alias per-  
sonas ex altera partibus, super solutione annatarum com-  
munium, & aliorum jurium quindenniorum eorundem,  
vel eorum occasione nunc & pro tempore pendentes,  
juxta presentium tenorem terminet & decidat. Et pro  
faciliiori indagazione unionum predictarum, omnia & sin-  
gula Cathedralium, etiam Metropolitanarum & Colle-  
giarum Ecclesiarum Capitula, Collegia, necnon tam  
virorum quam mulierum seculares, & quorumvis Ordi-  
num Regulares Congregationes, seu Collegia & pia loca,  
eorundemque Praelatos & procuratores, ad indicand-  
um & proferendum medio juramento, omnia & singula  
Monasteria, Prioratus, Preposituras, Prepositatus, Paro-  
chiales Ecclesias, & alia quaecumque beneficia Ecclesia-  
stica, quae ipsa Capitula, Congregationes, & alia pia loca  
predicta possideant, & quo titulo illa possideant, il-  
lorumque annuos valores, sub privationis & aliis in li-  
teris supra Motus proprii Pauli IV. predecessoris hu-  
jusmodi contentis sententiis, censuris & penis in Ro-  
mana Curia, & extra eam monent & requirant.

§. 7. Non obstantibus constitutionibus & ordinationi-  
bus Apostolicis, necnon privilegiis, exemptionibus, in-  
dultis, & litteris Apostolicis Congregation. Capitulis, &  
aliis piis locis praedictis, sub quibuscumque tenoribus &  
formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis,  
aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, necnon irri-  
tantibus & aliis decretis, etiam motu & scientia simili-  
bus, ac de Apostolica potestate plenitudine, aut aliis  
quomodolibet concessis, ac iteratis vicibus approbatis,  
& innovatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum suffi-  
cienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus  
specialis, specifica, expressa, & individua, & de verbo

ad verbum, non autem per clausulas generales idem im-  
portantes mentio, seu quavis alia expressio habenda  
sunt exacte forma servanda esse, tenore, & ex-  
pressa habent. hac vice distineant spectantes & de se sub  
derogantur, necnon omnibus illis, qui postmodum  
predicti in singulis eorum litteris voluerint non obstante,  
ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 8. Volentes presentis Motus proprii solam signa-  
turam sufficere, & ubique in judicio & extra, regula  
contraria non obstante, fideri facere.

§. 9. Et nihilominus illius transumpto Camerae publici  
Notarii Camerae Apostolicae subscripto ubique locorum  
tam in judicio quam extra fidem adhiberi, ac si presen-  
tes exhibere forent & ostensa.

Placet Motu proprio. M.

Moderatio dorum, munerum, & ornamentorum  
quarumcumque mulierum, etiam tempore nup-  
tiarum in Urbe.

Aliam moderationem edidit Sixt. V. in consuet. 52.  
Cum in, ubi tamen dotes auxit ad 500.

PIVS PAPA QVINTVS,  
Motu proprio, &c.

Quoniam nos pluries justis causis moti, cohortati su-  
mus dilectos filios nostros Conservatores Camerae  
Aeternae Urbis, & Populi Romani, ut vellent in modum  
publici Statuti moderari, ac limitare quantitatem, usque  
ad quam in futurum ascendere possent dotes mulierum  
in ipsa Urbe inter Romanos, seu inter eos & externos,  
aliisque supra scripto constituendae ac dandae, ipsique  
propterea, in diversis eorum, etiam publicis Consiliis  
negotio tractato prius, curam faciendi moderationem &  
limitationem praedictam, illamque cum penis, capitulis  
& clausulis opportunis in scriptis redigendam, Conser-  
vatoribus & aliis superius descriptis demandaverint, &  
praefata scriptura sic ut supra exemplata, in eodem  
publico Consilio lecta, & mature discussa, fuerit per ip-  
sum Consilium approbata, & in modum publici statuti  
publicata.

§. 1. Nos cupientes ut inviolabiliter observetur, Ma-  
tu simili statutum ipsum subscriptum, prout jacet, omni-  
bus supra scriptis ordinationibus, in omnibus & per omnia,  
etiam Apostolica nostra auctoritate ex certa nostra  
scientia perpetuo laudamus, approbamus & confirma-  
mus, omnesque & singulos, tam juris quam facti & so-  
lemnitarum, etiam verbalium, forsan omissarum defe-  
ctus, si qui in premissis intervenerint, eadem auctori-  
tate Apostolica supplemus. Et pro abundantiori cautela,  
majorique ipsius Statuti, omniumque supra scriptorum  
efficacia, etiam nos per eadem verba statutum ipsum, ac  
supra scriptas omnes ordinationes de novo facimus, at-  
que inviolabiliter perpetuo observari, & ad executio-  
nem per illos ad quos spectat, inconculse demandari vo-  
lumus & mandamus.

§. 2. Volentes quod hujus nostrae cedulae sola signatu-  
ra sufficiat, & clausula contraria non obstante, in judi-  
cio & extra fidem faciat.

§. 3. Et quod premissis, ac praefato statuto, & huic  
nostrae cedulae ac dispositioni, per nos & successores nos-  
tros nunquam sufficienter derogatum esse censeatur, nisi  
in publica signatura proposita supplicatione cum hujus  
nostrae cedulae insertionem, derogatio fuerit concessa.

§. 4. Decernentes irritum, & inane si quid in contra-  
rium fieri contingat.

§. 5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordina-  
tionibus Apostolicis, aliisque dictae Urbis statutis, refor-  
mationibus & consuetudinibus, etiam juramento, &c.  
robore, ceterisque in contrarium facientibus quibus-  
cumque.

Placet Motu proprio. M.

Datum Romae apud S. Petrum, Nono Kalend. Julii,  
anno secundo.

Sequitur tenor istius Statuti.

CAP. I.

Sola signatu-  
ra sufficit.

Vides non-  
sufficientem.

Papa subscr.

XXXIX.

Edita A.D.  
1567.

Populus Ro-  
manus ad  
cohortatio. e  
hujus Pont.  
super moder-  
atione doris  
condidit sta-  
tutum, cujus  
tenor mox  
sequitur.

Clausula  
praeservati-  
va.

Confirmat  
Pont. dictum  
statutum.

Sola signatu-  
ra sufficit.

Decretum  
irritans.

Clausula de-  
rogatoria.

Dat. P. A. 2.  
die 24. Julii.

CAP. I.

Statuti in  
in quo certat  
moderatio  
dedit ad fru-  
m 4,500 de  
carlinis.  
Et schol au-  
tam fuisse  
ad 500 per  
Siri. V. et in  
vob.

§. 1. Statuimus & ordinamus, che nessuna persona Ro-  
mana di qualunque stato, grado, o preeminanza  
sia, etiam Chierico, artifice, ne presuma costituire,  
procedere, pagare, ricevere, tanto in donati contanti,  
quanto in argento, oro gioie, proventioni, o altre cose  
etiam mobili, e se moventi, ragioni, & attioni, dote  
& acconci, in una o più volte, che passi o ecceda, &  
computata etiam casa bianca, bacile, e boccale, la  
somma e quantita di ducati quattomila e cinquecento di  
carlini, a ragione di dieci carlin per danato. Ne sia lecito  
a questo contravenire per alcun patto o consenti-  
mento, etiam giurato, da farsi per li contrascritti & altre  
terzo persone per causa o occasione di accrescere somma  
dotale, costituire pegno, o in qualunque modo far fraude  
a questo statuto, ad effetto ch'il marito, o la donna,  
o altri per essi vengano ad haver più detta somma di du-  
cati quattomila, e cinquecento, in alcun modo o via di-  
retta, o indiretta, alla pena di mille ducati simili da in-  
correrli per ciascuno che contrasara, e da applicarsi per  
la quarta parte all' accusatore, qual farà tenuto secreto,  
l'altra quarta all' esecutore, & per lo resto alla fabrica  
del Palazzo delli Magnifici Signori Conservatori della  
Camera di quest' Alma Città di Roma. Et nientedimeno  
vogliamo, che pagata o non pagata la detta pena, tutto  
quello che oltre la detta somma si desse, ovvero ancora  
cor intervento di terze persone sotto quale color si sia  
di donazione, parafreno, o altro titolo, etiam in perso-  
na della donna, qual similmente prohibemo sotto la pe-  
na predetta ipso facto sia applicato alla fabrica del Pal-  
lezzo delli prefati Magnifici Signori Conservatori. Et  
ancora vogliamo, che colvi che costituisce, dà, ovvero  
promette in alcun modo oltre la somma predetta, o suo  
herede, o successore, ovvero la donna per la qual fosse  
data per verun tempo venendo il caso della restituzione,  
possa ridimandare illa sopra più, & habbi perduto ogn'  
attione che in ciò & sopra ciò li competesse, e detto lo-  
rà più s'applichi ipso jure alla fabrica predetta come di  
sopra; ordinando che tutti simili contratti, o private  
scritture, quali sopra ciò si facessero, siano quanto alla  
detta quantita ecceduta ipso jure nulli & invalidi, e per vi-  
gore di essi nulla effecutione se ne possa fare quanto alla  
quantita eccedente di ducati quattomila, e cinquecento.

CAP. II.

Notarum  
contra officio  
prohibito  
instrumenta  
civilitatis  
pena.

§. 2. Ancora prohibemo a tutti simili Notarii, che  
non ardischino ne presumino rogar si d'alcun instrumen-  
to, qual sia contra la prohibitione soprascripta, ne far  
scrittura che sia incerta, o che si referisca a quella cedu-  
la privata, o qualunque altra scrittura, o arbitrio di hu-  
mo, sotto la pena del falso, e di scudi ducento per cia-  
chedun di loro che contrasara, e d'applicarsi come di  
sopra, & detti contratti non invalidi ipso jure, & nullius  
fidei, & essi Notarii s'intendano nondimeno privati in  
perpetuo de l'oro officii.

CAP. III.

Mediatorum  
de aliorum  
scripturis  
habe prohibi-  
tionem contra  
vob. interve-  
nientium  
pena.

§. 3. Et similmente prohibemo che nessuna persona  
possa in ciò come mezano intravenire, o altrimenti pre-  
sumere far cedula privata, ovvero esser testimonio in con-  
tratto, o cedula che fosse contra la prohibitione pre-  
detta, alla detta pena, da incorrerli & applicarsi come  
di sopra.

CAP. IV.

Hac prohibi-  
tio quos com-  
probendat.

§. 4. Voghiamo ancora che nelle soprascripte prohibi-  
tionibus & pene siano compresi Baroni, Cortigiani, o fora-  
sieri, etiam Chierici che apparteranno con Romani,  
tanto originarii, come fatti cittadini & incolti di Ro-  
ma, e tanto dando, e promettendo, quanto ricevendo, e  
stipulando, ovvero come mezano, notario, testimonio,  
fidejussore, o promissore, o in qualunque altro modo  
intrametano, purché uno delli conforti, cioè o sposo,  
o marito, o sposo, o moglie, sia Romano originario,  
ovvero fatto cittadino, o pur incolta in Roma.

CAP. V.

Sponsa non  
potest ad pu-  
bam ostende-  
re parapher-  
nalia.

§. 5. Ne sia lecito alla sposa poiche se ne sarà gira  
marito, o prima, mostrare o far mostrare a pompa, o al-  
trimente, tanto in publico, come in privato, in presenza

di persone, che non s'enti di casa, la robe che saranno  
nelle case, e ipso facto, & simili vogliano non possano  
eccedere in numero di ducati, alla pena di ducati cinque-  
cento, da incorrerli & applicarsi come di sopra.

CAP. VI.

§. 6. Non sia lecito a nessuno lecho al sposo donare  
più di una volta, o in alcuna maniera sia conforme alli ha-  
biti liciti per le usanze & consuetudini sopra ciò fatte, alla  
pena predetta. Et non sia lecito al padre o madre, o altra  
congiunta persona, o persona che sia al tempo della subhar-  
ratione, o prima, o dopo, dar al sposo, o ad altri  
per lui, diretti o indiretti, nel tempo della subhar-  
ratione, o prima, o dopo, bacile, boccale, cop-  
pa, nappo, catena, o altro dono, tanto di oro, come  
d'argento, d'enari, gioie, perle, drappi, o altre cose,  
etiam non simili, alla pena predetta di ducati 500. &  
perdita delle robe, d'applicarsi come di sopra. Non sia  
lecito alli parenti dello sposo nell'atto della subhar-  
ratione donare alla sposa alcun dono, eccetto che padre,  
madre, fratelli, e soterle carnali e consobrini del sposo,  
alla detta pena. Non sia lecito alla sposa, o suoi, al tempo  
della subharratione, dar fazzoletti, o cosa simile ad al-  
tre persone, che a coloro che li è permesso di donare,  
& che donaranno come di sopra, alla pena predetta.

CAP. VII.

§. 7. Deputati super pramissis per Populum Romanum  
in publico consilio Illustrissimi Domini Conservatores  
Camerae Urbis D. Antonius Vellius I. V. D. Ad-  
vocatus Consistorialis, D. Domitius Cavalerius, D. Vin-  
centius Nobilius, Magificus D. Angelus Prior Domi-  
norum Capitem Regionum, D. Marcus Antonius Bur-  
ghesius Advocatus Consistorialis, D. Marius Gabriellus  
Advocatus Consistorialis, D. Pyrrhus Tharus I. V. D.  
Vincentius Parentius I. V. D. Galeatius Poggius I. V. D.  
Antonius Massa I. V. D. Dominus Lucas Petus I. V. D.  
Dominus Marius Frangipanus, D. Cincius Frangipanus,  
D. Hector Murinus, D. Horatius Narus, D. Petrus Pau-  
lus Fabius, D. Thomas Cavalerius, D. Hieronymus  
Picus.

Extensio constitutionis Pii V. de condemnatis &  
bannitis non audien. nisi in carceribus constitu-  
tis, & defuncti heredibus citatis, ut procedat  
etiam contra condemnatos in contumaciam, &  
in quacumque instantia, pro quacumque poena  
corporis afflictiva.

Hac bulla Pii IV. est §. 2. sup. Et si cuncta. Et plenè  
de materia bannitorum notabo inf. in consuetis. 6.  
Sexti V. Hoc nostri.

PIVS PAPA QVINTVS,  
Motu proprio, &c.

Licet alias fel. record. Pius Papa IV. prædecessor no-  
ster Motu proprio, & ex ejus certa scientia, sua per-  
petuè valitura constitutione sanciverit, &c.

Omittitur residuum hujus narrative, quia ipsam bullam habes  
sup. Et si cuncta.

§. 1. Cum tamen à nonnullis in dubium revocetur, an  
in literis Pii prædecessoris hujusmodi, comprehendantur  
etiam illi, qui ex aliqua criminali causa, pro qua po-  
ena corporis afflictiva imponenda foret, in eorum con-  
tumaciam condemnati fuerint, ita ut ad purgandum con-  
tumaciam, & condemnationem hujusmodi admitti, vel  
audiri non deberent, nec debeant, nisi prius se in car-  
ceribus constituerint.

§. 2. Nos omnem circa præmissa ambiguitatem è me-  
dio tollere, & penitus amputare volentes, necnon liti-  
garum hujusmodi tentes presentibus pro expressis ha-  
berimus, illisque nihil addentes vel minuentes, Motu si-  
mili ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis  
plenitudine decernimus & declaramus, eos omnes & sin-  
gulos, qui ex hujusmodi causis, licet in eorummetem  
contumaciam hætenus condemnati fuerint, & in fu-  
turum condemnabuntur, sub eisdem literis omnino com-  
prehensos fuisse & esse, ac fore, ita ut non aliter ad  
purgandum

purgandum dicitur eorum contumaciam & contumaciam...

§. 3. Ac omnes & singulas absolutiones, remissiones, & qualvis alias gratias...

§. 4. Presentemque nostrum Morum proprium nullo unquam tempore de supreptionis vel obreptionis...

§. 5. Sicque in premissis omnibus, etiam per S. R. E. Cardinales, ac causarum Palatii Auditores...

§. 6. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis...

§. 7. Volumus autem, quod presentis Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat...

Placet Motu proprio. M.

Anno à Nativitate Domini 1567. indit. 10. die vero 12. mensis Julii, Pont. Sanctis. in Christo Patri, & D. N. D. Pii Papa V. anno ejus II. retroscripta littera affixa...

Camillus Chev. Mag. Curf.

II. Confirmatio & nova concessio plurimorum indulgentiarum pro Ordinibus Fratrum & Monialium Mendicantium. Et declaratio atque extensio Concilii Tridentini circa ea.

Hac bulla ab istomet Pontifice revocata est quoad examen & approbationem Confessorum per Ordinarios faciendam, inf. in cons. 133. Romani. Et Greg. XIII. in cons. 9. In tanta, omnia hac privilegia reduxit ad terminos juris communis, & Concilio Tridentini. Ita quod ea tantum persistunt indulta, qua ante hujusmodi bullas habebant Mendicantes, & Concilio Trident. non adversantur.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

ETU Mendicantium Ordines, qui sedulum in vinea Domini quotidie exhibere non cessant famularum, summo semper studio, etiam dum in minoribus essemus,

impleti sumus, ad summi tamen Apostolatus apicem, merito licet imparibus, divina favente clementia assumpti, dum id mente recolimus, facere non possumus, quin eos propensiori charitate, & paterno affectu amplectamur, ac exinde pro suis sanctis studiis, honestisque laboribus, proque salute animarum, ab Apostolica Sede, cujus continet pacem & dignitatem Ordines ipsi fortiter sustinent, tam spiritualia quam temporalia subsidia ornamentaque acceperint, & accipiant, quibus & sancta sua officia, ac vitam suam regularem facilius atque expeditius exequi, & transigere possint, & ceteræ religiose personæ, Ordinesque alii, exemplo ipsorum promptiores, alacrioresque ad sua officia persolvenda reddantur.

§. 1. Hinc est quod nos attendentes plerosque ex venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopis, & Episcopis, qui eosdem Ordines præcipue tanquam fructiferos in agro Domini palmites, & colere & adjuvare deberent, non solum id exequi negligere, verum etiam Concilii Tridentini decretis in pravam sententiam retortis, eos & eorum quemlibet variis afficere incommodis & perturbationibus, eorumque privilegiis non modicum asserere gravamen.

1. Quidam enim Episcopi, ut accepimus, nolunt admittere quosdam regulares ad prædicationem, etiam in suis Ecclesiis faciendam, quamvis de eorum habilitate ad hujusmodi opus exercendum habeant bonum testimonium à suis superioribus. Alii vero volunt, ut nedum semel, sed etiam pluries in anno coram ipsis, vel eorum Vicariis prædicatores presententur, ac pro licentia prædicandi, quam non nisi in scriptis dare volunt, aliquid quandoque exigunt. Alii etiam Episcopi maximam Regularibus injuriam irrogare videntur, dum præter ordinem & veterem consuetudinem, absque ulla ratione quosdam rejiciunt, & quosdam pro eorum libito admittunt ad prædicationem hujusmodi habendam in locis suæ diocesis.

2. Quorundam etiam locorum Ordinarii quosdam Religiosos probos viros, & idoneos, etiam à suis Superioribus approbatos, ad confessiones audiendas admittere nullo modo volunt. Quidam ex eis volunt, non solum singulis annis, sed etiam pluries in anno, in aliquibus partibus eosdem confessores sibi presentari. In aliquibus vero oppidis, tam Episcopi, seu eorum Vicarii, quam Presbyteri Curati, nolunt ut fratres mendicantes vocati ad audiendas confessiones infirmorum, maxime si infirmitas est gravis, aut etiam sanorum, in privatis illorum domibus, vel alibi, præterquam in suis Ecclesiis, aut Monasteriis possint accedere.

3. Nonnulli etiam audent confessores monialium, qui pleno jure subsumunt Regularibus, examinare, cum tamen id minimè per Concilium decretum, sicut & de fratribus, qui sunt audituri confessiones aliorum fratrum.

4. Quidam etiam in aliquibus partibus nituntur asserere, seu facere, ne quisquam infra annum possit sacram Eucharistiam in Ecclesiis Mendicantium recipere, neque etiam moniales tertiarias nuncupatas suorum Ordinum, ut aliqui asserunt, in aliquibus partibus fieri, cum tamen solum in Paschate, quoad seculares durat, juxta privilegia Summorum Pontificum prædecessorum nostrorum eisdem Ordinibus concessa, id observari debeat.

5. Alii vero Episcopi, seu eorum Vicarii audent ad eorum libitum dare licentiam quibuscumque, quæcumque Monasteria Monialium, etiam Sanctæ Clare ingrediendi, etiam si Regularium curæ subdita sunt.

6. Quidam vero sub prætextu exquirendi voluntates puellarum, ante professionem earum volunt eas extrahere à Monasteriis, & per longum tempus alibi detinere, ipsasque puellas, seu novitias de plerisque rebus interrogant, neque necessariis, neque in decreto Concilii Tridentini desuper contentis, ex quibus non modica potest oriri occasio scandali.

7. Alii vero plerique noluerunt quosdam regulares aliarum diocesium factis ordinibus initiare, ac etiam à sui Ordinis Prælati approbatos admittere nolunt.

§. 8. Aliqui

Episcoporum monasteria organa Mendicantium hie referuntur

Hac prima declaratur infra. num. 1.

Hac secunda declaratur infra. n. 2.

Hac tertia declaratur infra. n. 3.

Hac quarta declaratur infra. n. 4.

Hac quinta declaratur infra. n. 5.

Et hac declaratur num. 6.

Et hac declaratur num. 7.

*Et ista de-  
claratur,  
num. 8.*

*Et ista de-  
claratur,  
num. 9.*

*Et ista de-  
claratur,  
num. 10.*

*Et ista n. 11.*

*Et ista n. 12.*

*Et ista n. 13.*

*Et ista n. 14.*

*Et ista n. 15.*

*Mac 16. de  
claratur in  
fra. n. 16.*

8 Aliqui vero sub illis dominicis diebus in suos Pa-  
rochianos ad sonum campanæ excommunicationem  
promulgant, ut non possint interesse missis, concio-  
nis, & divinis officiis, nisi in propria Parochia. Alii  
verò in aliquibus partibus in eorum Ecclesiis concio-  
nes sacre Scripturæ, & sermones pro mortuis haberi  
nolunt, & si aliquid ipsis relictum fuerit, ut ab ipsis  
Missæ dicantur, vel alia officia pro mortuis celebren-  
tur, ipsi sibi ea usurpant, dicentes quod ipsi ea exequi  
non possunt, quia ipsi sunt pastores. Alii verò sub ex-  
communicationis latæ sententiæ, & exilii per decen-  
nium à diebus, pœna inhiibent, ne Missæ in eo-  
rum Ecclesiis celebrentur in diebus festiuis, antequam  
Rector Parochialis Ecclesiæ celebraverit. Alii etiam  
nolunt, ut dum Prædicatio in Ecclesia Cathedrali ha-  
betur, alibi prædicetur.

9 Ac insuper in quibusdam omnem ordinem & quietem  
perturbant, dum controversias jamdiu sopitas & ex-  
tinctas super præcedentia excitant, & ubi nullæ  
erant pepererunt, dum pro arbitrio & voluntate eo-  
rum hos illis præferre noluerunt.

10 Quidam etiam Episcopi volunt regulares à curâ  
animarum excludi, & illam solis Presbyteris sæcula-  
ribus committi.

11 Quidam verò quartam funeralium extendere vo-  
lunt, etiam ad Missas, legatas, & alia quæcumque, quæ  
domibus Regularium relinquuntur.

12 Alii autem volunt quartam partem omnium eo-  
rum, quæ etiam pro ornamento Ecclesiæ, palliorum,  
planetarum, cortinarum, pannorum, & eorum etiam  
quæ pro victu fratrum relinquuntur.

13 Aliqui etiam in quibusdam partibus, etiam volunt,  
ut non solum jus sepulture solvi consuetum, quod  
semper solvitur, neque denegatur, sed etiam omne  
illud, quod Ecclesiis Ordinum ad eorum libitum  
partes dant, quando sepeliuntur ibidem defunctorum  
corpora, ut id totum curatis, etiam de novo solvatur,  
instante conantur, impediendo ne aliter corpora de-  
functorum ad Monasteria fratrum deferantur, unde  
in hoc maxime tam partes, quam ipsos fratres gravari  
contingit.

14 Aliqui verò etiam ex locis mendicantium, qui cu-  
ram habent animarum, volunt pro seminario decimas  
exigere ac in casu renitentia, etiam pignus exigunt.  
Alii autem præfatos fratres, ac moniales sub eorum  
cura degentes, subsidium regiam persolvere cogunt,  
cum multæ earundem Monialium vix habeant pro eâ-  
rum victu & vestitu necessaria vitæ.

15 Alii etiam in quibusdam partibus pauperes Men-  
dicantes elemosynas petere prohibent pro eorum  
dumtaxat sustentatione, & si inveniunt eos panem  
vel aliquid aliud simile amore Dei sibi collatum por-  
tantes, quandoque ab eis auferre minantur, afficientes  
gravi injuria & contumelia: Nonnulli verò Episco-  
pi vel Capitula Canonicorum pauperes mendicantes,  
tam fratres, quam moniales suorum Ordinum, tam de  
redditibus honorû, si quæ habent, quam de possessio-  
nibus, vineis, agris, & aliis suis bonis quibuscumque,  
non solum largitione fidelium sibi concessis, sed  
etiam aliâ justis de causis ab eis acquisitis, ac pecu-  
niis emptis, sibi decimas, ac primitias aliis respectivè  
solvere cogunt.

16 Alii autem ausi sunt inquirere, & processus facere  
contra aliquos regulares, intra claustra delinquentes,  
vel de quorum delictis aliqua erat suspicio, non ex-  
pectata suorum superiorum censura. Alii verò Episco-  
pi Monialium Monasteria ingredi, & illa ingrediendi  
licentias aliis concedere, & adversus illas processus  
formare ipsorum Ordinum superioribus irrequisitis  
presumunt. Aliqui etiam dominium temporale super  
moniales habere prætentunt. Nonnulli verò frequen-  
tissime regulares citant, & jurisdictioni suæ subicere  
tentant, ac eorum Conventum occupant, ipsos ex-  
pellendo, ac in ipsos jurisdictionem vel potestatem  
exercunt. Aliqui verò ipsos carceribus, absque causæ  
cognitione mancipant, ac manibus pedibusque labo-  
rant, ut regulares mendicantes suæ ditioni subiciant,

& usque ad eum se intromiserunt in gubernatione Con-  
ventuum, & in correctionibus fratrum, ut Provincia-  
libus & Generalibus nullus amplius videatur relictus  
locus, aut ullæ jurisdictionis.

17 Aliqui autem Conventuum Priores & Guardia-  
nos rationes, & computa facere cum syndicis Con-  
ventuum hujusmodi prohibent.

18 Fratres quoque qui ad Episcopos hujusmodi recur-  
sum habent, à Prioribus & Guardianis præfatis casti-  
gari & puniri interdunt. Inhibent quoque Superio-  
ribus Ordinum, ne faciant processus contra fratres,  
ac in ipsos Imperium, & brachium sæculare exercent.

19 Alii verò ipsos extra claustra degentes sub eorum  
protectione recipiunt, eosque sic permanere permit-  
tunt, eosque etiam invitis suis superioribus detinent.

20 Aliqui verò bonorum ipsorum fratrum, tanquam  
ad eos, si extra claustra defuncti fuerint, spectantium  
possessionem occupare presumunt, & ad habitum Re-  
ligionis reversis sua bona consignare nolunt.

21 Ac etiam uniones à Sede prædicta, aut alias ritè  
factas de beneficiis Ecclesiasticis impediunt, & sibi  
relaxari debere volunt, & contradicentes excommu-  
nicationis gladio feriunt.

22 Alii verò Regulares campanas diebus festiuis pul-  
sare, vel eodem tempore, quo ipsi celebrant, Missas  
celebrare nolunt.

23 Aliqui etiam pro licentia danda ædificandi quan-  
dam domum Regularem, triginta vel quadraginta du-  
catos exigere non erubuerunt.

24 Alii verò eos mortuorum corpora associare, alii  
autem illos cum Parocho similia munera subire non  
permittunt, nisi major Canonicorum pars intervenerit.

25 Alii verò mortuorum officia in Regularium Ec-  
clesiis peragi nolunt, nisi cum ipsorum præsentia, &  
ipsorum moniales, vel alias personas, etiam in earum  
funere Parochus intervenire non deberet, sepelire  
prohibent, nisi ipsi Parocho prius certum quid solu-  
tum fuerit, & si aliquem ipsi sciverint in Regularium  
Ecclesiis sepulturam elegisse, eum, ut dicitur, non an-  
te ad illas deferre sinunt, quam ad Parochi Ecclesiam  
delatum, inibi officium peractum fuerit.

26 Postremo verò testamenta sine Presbyterorum  
præsentia fieri prohibent, & si quid ipsis Regularibus  
relictum fuerit, id assentes contra Concilii Triden-  
tini canones esse, revocate omnino procurant.

27 Ac propterea volentes præmissis, ac aliis simili-  
bus excessibus & gravaminibus, ex nostri pastoralis  
officii debito providere, attendentes etiam illos qui  
onus dei & æstus, tam in prædicationibus quam in  
cæteris spiritualibus muneribus quotidie sustinent, nisi  
etiam aliquantisper subleventur, facile fore, ut op-  
pressi à suis officiis omnino desistant, ne impostum  
eis aliquod inferatur gravamen, Concilii Tridentini  
hujusmodi decreta, quorum falsa, seu minus vera in-  
telligentiæ præmissa irreperunt, quorumque declara-  
tio non nisi ad nos spectat, & modo & forma infra scri-  
ptis declarando censuimus.

1 Nos igitur Motu proprio, non ad alicujus instigati-  
onem, sed de mera deliberatione, & ex certa scientia no-  
stris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine decla-  
ramus Canonem sessionis 24. cap. 4. per quem omni-  
bus Regularibus; etiam in suorum Ordinum Ecclesiis  
contradicente Episcopo Prædicationis officium inter-  
dicatur, Mendicantium Ordinum fratres hujusmodi,  
quando à suis Generalibus, vel eorum Ministris Pro-  
vincialibus ad id deputati fuerint, non comprehen-  
dere, neque eos afficere posse, imò volumus, quod in  
suis Ecclesiis; quando eis placuerit, licitè, & absque  
ullo impedimento, vel contradictione; etiam Episco-  
pi, nisi ipse prædicaverit, prædicare possint.

2 Quod verò in sessione 23. cap. 15. circa confessiones  
à Regularibus non audiendas statuitur, hoc etiam di-  
ctorum Ordinum fratres à præfatis suis Generalibus,  
vel Ministris Provincialibus ad audiendas confes-  
siones utriusque sexus Christi fidelium approbato, ut  
præmittitur, omnimò comprehendat, ita ut à confes-  
sionibus audiendis, tam intra eorum Ecclesias, domos, man-

*Rel. 10.  
claratur  
fra. n. 11.*

*Mac 11.  
claratur  
fra. n. 12.*

*Et ista  
n. 13.*

*Et ista  
n. 14.*

*Et ista  
n. 15.*

*Et ista  
n. 16.*

*Et ista  
n. 17.*

*Et ista  
n. 18.*

*Et ista  
n. 19.*

*Et ista  
n. 20.*

*Et ista  
n. 21.*

*Et ista  
n. 22.*

*Et ista  
n. 23.*

*Et ista  
n. 24.*

*Et ista  
n. 25.*

*Et ista  
n. 26.*

*Et ista  
n. 27.*

*Et ista  
n. 28.*

*Et ista  
n. 29.*

*Et ista  
n. 30.*

*Et ista  
n. 31.*

*Et ista  
n. 32.*

*Et ista  
n. 33.*

*Et ista  
n. 34.*

*Et ista  
n. 35.*

*Et ista  
n. 36.*

*Et ista  
n. 37.*

*Et ista  
n. 38.*

*Et ista  
n. 39.*

*Et ista  
n. 40.*

*Et ista  
n. 41.*

*Et ista  
n. 42.*

*Et ista  
n. 43.*

*Et ista  
n. 44.*

*Et ista  
n. 45.*

*Et ista  
n. 46.*

*Et ista  
n. 47.*

*Et ista  
n. 48.*

*Et ista  
n. 49.*

*Et ista  
n. 50.*

*Et ista  
n. 51.*

*Et ista  
n. 52.*

*Et ista  
n. 53.*

*Et ista  
n. 54.*

*Et ista  
n. 55.*

*Et ista  
n. 56.*

*Et ista  
n. 57.*

*Et ista  
n. 58.*

*Et ista  
n. 59.*

*Et ista  
n. 60.*

*Et ista  
n. 61.*

*Et ista  
n. 62.*

*Et ista  
n. 63.*

*Et ista  
n. 64.*

*Et ista  
n. 65.*

*Et ista  
n. 66.*

*Et ista  
n. 67.*

*Et ista  
n. 68.*

*Et ista  
n. 69.*

*Et ista  
n. 70.*

*Et ista  
n. 71.*

*Et ista  
n. 72.*

*Et ista  
n. 73.*

*Et ista  
n. 74.*

*Et ista  
n. 75.*

*Et ista  
n. 76.*

*Et ista  
n. 77.*

*Et ista  
n. 78.*

*Et ista  
n. 79.*

*Et ista  
n. 80.*

*Et ista  
n. 81.*

*Et ista  
n. 82.*

*Et ista  
n. 83.*

*Et ista  
n. 84.*

*Et ista  
n. 85.*

*Et ista  
n. 86.*

*Et ista  
n. 87.*

*Et ista  
n. 88.*

*Et ista  
n. 89.*

*Et ista  
n. 90.*

*Et ista  
n. 91.*

*Et ista  
n. 92.*

*Et ista  
n. 93.*

*Et ista  
n. 94.*

*Et ista  
n. 95.*

*Et ista  
n. 96.*

*Et ista  
n. 97.*

*Et ista  
n. 98.*

*Et ista  
n. 99.*

*Et ista  
n. 100.*

quod tunc dicitur... si. videri... Regula... de novo... dicitur... nec amplius... debeat tam... confitetur... aliquid pro...

3. Confessione vero Monialium, que degunt sub cura Regularium ab Ordinario examinari volumus, quemadmodum nosque etiam fratres, si debeant audire confessiones aliorum fratrum, examinari debent. Lectores insuper ex eisdem fratribus, & in Theologia graduati qui cum Recepta suorum Superiorum ad gradum admitti fuerint, cum de ipsorum doctrina ambigendum non sit, tam confessiones audiri quam predicacionis munus subitari, ab Episcopo minime examinentur.

4. Ipsique Christi fideles Sacramentum Eucharistie (Resurrectionis Dominice festiuitate dumtaxat excepta) sumere, eisque illud per fratres huiusmodi administrari valeat, nec ad illud faciendum per locorum Ordinarios, aut Ecclesiarum Rectores prefatos, seu alios quoscumque (Illorum licentia minime requisita) etiam sub censuris Ecclesiasticis & aliis poenis cogi vel compelli possint, seu debeant, etiam decernimus & declaramus. Et licet in sess. 25. cap. 12. caveatur, quod censura & interdicta Ecclesiastica, etiam a locorum Ordinariis promulgata mandante Episcopo, a Regularibus in eorum Ecclesiis publicari debeant, tamen si tempore celebrationis alicujus ex festis sanctorum, Ordinum eorumdem, ac aliis festiuitatibus iuxta eorundem Ordinum privilegia Apostolica, interdictum huiusmodi emanaverit, illud in prefatis festiuitatibus, & earum octavis suspendimus.

5. Cum inhonestum sit quemlibet in alienam messem falcem injicere, cumque Monialium Monasteria non nisi de Episcopi vel Superioris licentia, & in casibus necessariis, aliquis ingredi presumat in sess. 25. cap. 5. prohibetur, hoc tantum in illis Monasteriis locum habere volumus, que Ordinariis ipsis pleno jure subsumunt, in quibus in casibus necessariis ipsi dare licentiam possint, & non in aliis Monasteriis. Ita ut in prefatis Monasteriis, que Ordinariis ipsis pleno jure non subsumunt, ipsi Ordinarii illa ingredi non possint, prout in Regulis earum, seu de jure statuitur, & eis aliquos processus aduersus Moniales ipsas, seu fratres huiusmodi properet, seu alias ipsorum Ordinum Superioribus requisitis, quoquo modo formare, aut facere posse omnino prohibemus, ita ut aliquam jurisdictionem, seu aliquod quodcumque dominium in Moniales & fratres huiusmodi respectiue habere, exercere, aut exequi nullatenus possint aut debeant, immo illas & illos omnes ab eorum superioritate, dominio, jurisdictione, & potestate eximimus & liberamus, prout eis concessum est per sua privilegia a Sede prefata obtenta, & ita prefata Moniales, ac fratres sint exclusi a superioritate & jurisdictione Ordinariorum respectiue huiusmodi, ut etiam in illarum, vel illorum Syndicis, aut procuratoribus deputandis, vel in disponendis illorum facultatibus, vel alia sibi non competentia facienda, ullatenus non se ingomitant, nec etiam Ordinarii ipsos Regulares prefatos citare, & jurisdictioni sue subicere, ac eorum Conventus occupare, ipsos ab eis expellendo, ac in ipsos jurisdictionem aliquam & potestatem exercere, ut permittitur, aut ipsos carceribus mancipare, & contra eos aliquid facere possint, ut supra ditioni subiciantur.

6. Volumus etiam, quod puellarum Deo dicandarum, an scilicet coactas vel seductas fuerint, examen faciendum, non nisi infra quindecim dies, postquam juxta Concilium Tridentinum Episcopi, vel eorum Vicarii requisiti fuerint, fieri possit, quibus elapsis amplius in Bullarii Magni Tom. II.

quod tunc dicitur... nec. eja. Minus... in gradibus, sed... Tridentinum jubet, que fieri... ac similiter volumus, quod puella... ad alias interrogaciones respondens minime teneatur.

7. Sessio vero 23. cap. 8. neminem nisi proprio Episcopo ordinari posse ita uenit, in Regularibus locum non habere omnino declaramus, ita quod fratres huiusmodi prefatos, etiam sacros Ordines a quolibet Antistite, gratiam & communionem Apostolice Sedis habente, Ordinarii loci minime requisita licentia, in loca, seu domibus fratrum huiusmodi, aut alibi recipere possint.

8. Et insuper sess. 22. decretum, quod per populum sepe ad suas Ecclesias, saltem dominicis, & maioribus festiuis diebus, conuenire debere monet, insequendo, volumus quod fratribus mendicantibus huiusmodi, non solum prohiberi non possit, ne Missas & alia diuina officia faciant in eorum Ecclesiis, verum etiam in quibuscumque aliis, ubi celebrari Missas solitum est, etiam ipsis non vocatis, seu ad id requisitis, celebrare valeant: ac etiam quod conciones & lectiones sacre scripturę, & sermones pro mortuis, etiam in Ecclesiis facere, ac elemosinas pro celebrandis huiusmodi Missis, & aliis diuinis officiis petragendis, & eis illas donari, seu relinqui contingat, recipere, necnon Missas & diuina officia huiusmodi, etiam in diebus dominicis vel festiuis, etiam antequam Rector Parochialis Ecclesie celebraverit, celebrare, & facere, quando eis videtur, & etiam tunc in Ecclesia Cathedrali predicetur, predicare, ac etiam quicumque utriusque sexus Christi fideles, totius anni tempore, illas & illa in Ecclesiis fratrum huiusmodi audire possint. Ipsi Christi fideles ullatenus desuper molestari, aut impediri per locorum Ordinarios, seu Rectores Parochialium Ecclesiarum, aut alios quoscumque ullo pacto, causa vel occasione non valeant, seu debeant, sed prefati Christi fideles audiendo Missas, & alia diuina officia in Ecclesia fratrum huiusmodi diebus dominicis, aut festiuis, precepto Ecclesie de illis audiendis satisfecisse censeantur.

9. Controversias autem omnes de preecedentia que eadem sessione 25. cap. vero 13. per Episcopum terminari mandantur, non nisi durantes per illum ditimi, finitas autem nullo pacto innovari posse statuimus.

10. Cumque licet cap. 11. sess. 25. statuatur, quod in domibus virorum, seu mulierum, quibus animatum personarum secularium cura imminet, nulli etiam ad nutum amovibiles inibi deputentur, nisi de Ordinarii consensu, ac pręvio examine huiusmodi preecedente, ad curam huiusmodi admitti posse omnino volumus prefatos Regulares.

11. Quartam autem funeralium, de qua sess. 25. c. 13. nequaquam solvere teneantur Monasteria, que a quadraginta annis citra fundata existunt, postquam Concilium ipsum loquitur tantum de Monasteriis ante annos quadraginta fundatis, que ipsam quartam solvere consueverunt, & ubi solvi consuevit, id tantum certę, & aliorum que in aliquibus partibus defetri contigerit, tempore quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur, non autem de Missis, seu legatis, vel aliis fratribus ipsis, seu Monialibus huiusmodi relictis, aut aliis quomodolibet donatis, solvi debet, sicque intelligi Concilii decretum quoad quartam huiusmodi solvendam debere decernimus. Ubi vero non est consuetudo solvendi quartam huiusmodi, de nullo suprascriptorum solvi debere declaramus.

12. Nec ad quartam, seu aliam partem omnium eorum que etiam pro ornamento Ecclesie, palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & aliorum que dicitur Ecclesiis relinqui vel dari contigerit, etiam si pro victu fratrum, aut alias relinquuntur, aliquid contribuere teneantur.

Declaratio 7. molesio, de qua sup. n. 7.

Declaratio 8. molesio, de qua sup. n. 8.

Declaratio 9. molesio, de qua sup. n. 9.

Declaratio 10. molesio, de qua sup. n. 10.

Declaratio 11. molesio, de qua sup. n. 11. Alia declaratio est in bulla huiusmodi anno 1611. sub 6. 11.

Declaratio 12. molesio, de qua sup. n. 12.

Declaratio... molesio... de qua sup. n. 7. n. 8. n. 9. n. 10. n. 11. n. 12.

Declaratio 13. molestia de qua sup. n. 13. Alia declaratio est in bulla huiusmodi sub n. 2.

Declaratio 14. molestia de qua sup. n. 14. Alia est declaratio in d. bulla huiusmodi annexa.

Declaratio 15. molestia de qua sup. n. 15.

Declaratio 16. molestia de qua sup. n. 16. Tu ad hoc vide Clem. VIII. capit. 1. de huiusmodi.

Declaratio 17. molestia de qua sup. n. 17.

Declaratio 18. molestia de qua sup. n. 18.

13. An quoniam per... curam... non aliquid... de solvi debent...

14. In his... quodque esse censentes, Mendicantium Ordines ad aliquorum onerum contributionem... Alia illorumque loca, etiam si curam animarum habeant...

15. Quod vero de usu quorundam elemosinarum auferendo loquitur sessio 21. cap. 6. id ad Mendicantium Ordines nullo modo referri posse...

16. Quoniam vero ex nimia Episcoporum sibi arrogata auctoritate, ipsi personas regulares sue jurisdictioni subicere omnino student, ac decreto Concilii... 17. Neque etiam se intromittant ullo pacto, aut aliqua ratione in gubernatione conventuum...

18. Fratres quoque si contigerit eos ad huiusmodi Ordines recursum habere, a prefatis Generalibus Ministris, seu Provincialibus, Prioribus, Guardianis, & aliis superioribus castigari & puniri posse...

19. In his... quodque esse censentes, Mendicantium Ordines ad aliquorum onerum contributionem...

20. Prohibemus quoque omnem Ordinem, seu aliquo modo se intromittentem in bonis... claustra suorum Monasteriorum...

21. Ne ipsi Ordines, ne quacumque unione, etiam perpetua, a Sede praedicta, vel alias, ut praefertur, haecenus factas, & pro tempore faciendas de beneficiis Ecclesiasticis, seu illorum fructibus, quia suum sortitum effectum impediunt, omnino etiam prohibemus...

22. Prohibemus insuper eisdem Ordinibus, ac aliis quibuscumque personis, ne impediunt ipsos fratres, quando eis placuerit, tam in diebus dominicis, seu festiuis, aut aliis totius anni temporibus, campanas pulsare, & etiam tempore quo ipsi celebraverint, Missas celebrare, necnon mortuorum corpora associare...

23. Licentias vero pro contrahendis domibus Regularibus, quae 4. cap. 25. sess. nisi de Ordinis licentia contra prohibentur, nullis omnino vales, & nulli legitime subsistent, nisi superioribus explicanda, illas retulatis possit...

24. Necnon fratres praedictos, etiam si hoc mortuorum corpora associare, ac mortuorum in diebus dominicis, seu festiuis, solentem facere, & praedicta die praedicta hanc quae est videtur, nec per locorum Ordinarios, ac Rectores Ecclesiarum, seu alios quoscumque prohiberi possit, etiam debet huiusmodi declaramus.

25. Mandantes etiam universis locorum Ordinariis, ne mortuorum officii hanc Rectores Parochiales in Ecclesiis ipsorum fratrum contra ipsorum voluntatem permittant. Ac Mortuorum hanc fratribus Tuentibus, vel personis sepelitur in eorum Ecclesiis eligentibus, nulla soluta Parocho portante, sepeliri, vel si fratres ad mortuorum corpora associanda vocati fuerint, illa absque fratrum huiusmodi praesentia sepeliri factore audeant vel praesumant.

Declaratio 19. molestia de qua sup. n. 19.

Declaratio 20. molestia de qua sup. n. 20.

Declaratio 21. molestia de qua sup. n. 21.

Declaratio 22. molestia de qua sup. n. 22.

Declaratio 23. molestia de qua sup. n. 23.

Declaratio 24. molestia de qua sup. n. 24.

Declaratio 25. molestia de qua sup. n. 25.

26. Cumque maxime debeat liberam esse eorum sententiam...

§. 3. Potestatem quoque... ad publicas processiones vocari...

§. 4. Præterea si forte inter Episcopos, vel Collegia, aut Capitula, vel alias quasvis personas...

§. 5. Ac insuper ut facilius præmissa omnia illibata persistant, omnia & singula privilegia, immunitates, indulgentias, facultates, libertates, indulgentias, dispensationes, favores & gratias, quæ decretis Concilii Tridentini...

§. 6. Et sic in præmissis omnibus & singulis per quoscumque iudices & personas quavis auctoritate fungentes, etiam Card. & Auditores præfatos, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate; iudicari & definiti debere, necnon

Bullarii Magni Tom. II.

quoscumque secus super his à quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane habeamus.

§. 7. Quocirca dilectis filiis nostris Prædictorum Cardinali Protectori, & S. Hieronymi Generali Ordinario, ac Curie causarum Camera Apost. etiam generali Auditori, nunc & pro tempore existentibus per Apostolicas scriptas motu simili mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum, per se vel alium, seu alios præfatos literas, & in eis contenta quæcumque, ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem fratrum, aut Monialium, vel alicujus eorum fuerint desuper requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præfatos, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari, ac singulos quos literæ ipsæ concernunt, pacifice frui & gaudere, non permittentes eos vel aliquem eorum desuper contra præsentium tenorem per quoscumque, etiam locorum Ordinarios quomodolibet indebitè molestari, contradicere quoscumque & rebelles per censuras & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris remedia, appellatione postposita compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, & interdictum Ecclesiasticum apponendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 8. Non obstantibus præmissis, & aliis Apostolicis, necnon in Provincialibus & Synodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac etiam juramento, confirmatione Apost. vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegijs quoque, indulgentiis & literis Apostolicis eidem Episcopis vel quibusvis aliis personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatorijs, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis, in genere vel in specie, et Motu simili, ac alijs quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialibus, specificis, expressis & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, necnon omnibus illis quæ in literis confirmationis, & innovationis privilegiorum eorundem, alias per eisdem Paulum I V. & Pium etiam IV. prædecessores nostros prædictos, Ordini fratrum Minorum hujusmodi concessorum, concessum est non obstat, contrarijs quibuscumque, aut si locorum Ordinarijs, vel quibusvis alijs communiter vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Et quia difficile foret earundem præsentium literarum notitiam ad quasque personas pervenire, & ubique illas præsentare, etiam motu & scientia similibus volumus & decernimus, quod transumptis earundem præsentium literarum, etiam per impressionem factis, manu alicujus notarii publici subscriptis, aut sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ sigillatis, quemadmodum adhiberetur præsentibus literis originalibus, si præsentarentur, ubique adhibeatur, tam in iudicio quam extra illud, plena & indubitata fides.

§. 9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, prohibitionis, exemptionis, liberationis, inhibitionis, advocacionis, cassationis, extinctionis, impositionis, approbationis, confirmationis, adjectionis, concessionis, extensionis, ampliationis, voluntatis & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum



Dat. Romae apud S. Petrum, anno incarnationis Domini millesimo quingentesimo septuagesimo septimo, 17. kal. Junii, Pont. nostri anno 4.

Sequitur extensio ipsorum privilegiorum Mendicantium, ad alios Ordines.

Edita A. D. P I V S E P I S C O P V S, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

EX supernae dispositionis arbitrio gregi Dominico praesidentes, inter curas multiplices, quas ex ministerio nostri pastoralis officii nobis incumbere censemus, illam per quam personarum quarumlibet, earum praesertim quas sub suavi Religionis iugo sedulum in dies Altissimo famulatum exhibere conspiciamus, statui & quieti tunc consulitur, libenter amplectimur, ac ut personae ipsae idem exoptantes a nobis gratias & favores reportasse latentur, grato intendimus animo, ac in his nostri pastoralis officii partes favorabiliter impartimur, prout temporum qualitate pensata, id perspicimus in Domino salubriter expedire.

Constit. huius PP. est praesertim.

Causa extensis privilegiorum.

§. 1. Nuper siquidem a nobis emanarunt literae tenoris subsequentis. Et si mendicantium, &c.

Omittitur tenor, quia est hic sup. intertus.

§. 2. Et deinde pro parte dilectorum filiorum Canonico-regularium Ordinis S. Augustini Congregationum Lateranensis & S. Salvatoris, ac S. Crucis Olibriensis, & Monachorum S. Benedicti Congreg. & Ordinum Cassinensium, Montis Oliveti, Vallis Umbrosae, necnon etiam Congreg. Cisterciensis, & Carthusien. necnon S. Hieronymi Hispaniarum, ac Camaldulensium, & fratrum Militiae Jesu Christi Reformatorum nuncupatorum Regni Portugalliae, nobis nuper exhibita petitio continebat, quod ipsi etiam iuxta eorum cujuslibet regularia instituta, tum vita eorum exemplari, tum doctrina, ac verbi Dei praedicatione, aliisque summis eorum laboribus & studiis, animarum salutem, ac sanctae Sedis Apostolicae dignitatis & auctoritatis augmentum haecenus semper procuraverunt, & in dies circa hoc tam laudabile ministerium magis, ac magis versari non cessantes, sibi favente superni numinis auxilio, suavissimum, cunctisque fidelibus gratissimum suae probitatis & diligentiae laudis diffundunt odorem, pariterque in vinea Domini laborare non desinunt, ac proinde eos aliqua ratione indignos censei non posse, quin ipsi quoque gratiarum, facultatum, privilegiorum, & aliorum praefatis fratribus Mendicantibus concessorum participes fieri, necnon Monasteria, etiam Monialium, & alia loca quaecumque ad gratias, facultates, privilegia, ac alia in eisdem praesertim literis contenta quaecumque extendi, ac illis gaudere debeant. Quare pro eorundem Canonico-regularium, Monachorum, & Fratrum parte nobis fuit humiliter supplicatum, ut eorum statui, & tranquillitati consulentes, eos & eorum singulos, necnon suorum Ordinum & Congregationum Monasteria, etiam Monialium, ac domos & loca alia quaecumque, ad declarationes, statuta, exemptiones, voluntates, prohibitiones, approbationes, extensiones, & decreta, ac alias gratias, facultates & privilegia quaecumque praedictis fratribus Mendicantibus concessa praedicta, ita ut illis omnibus & singulis aequè & pariformiter absque ulla penitus differentia, frui & gaudere possint & debeant, extendere, & quatenus opus sit, illa eis de novo concedere, aliasque sibi desuper opportune providere de benignitate Apost. dignaremur.

Extensio privilegiorum.

Hae extensio fuit restricta a Greg. XIII. cit. in subr.

§. 3. Nos igitur qui omni, qua fieri potest ratione commodiori personarum quarumlibet, praesertim Deo dicatarum animi quietem sinceris exoptamus affectibus, singulos Canonicos, Monachos, & fratres praedictos a quibusvis censuris & poenis Ecclesiasticis, quavis occasione latis, si quibus innodati existunt, ad eorum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Canonicos, Monachos, & fratres praedictos, si professionem Regularem iuxta eorum statuta, & laudabiles consuetudines, ac privilegia & indulta eis concessa emiserint respectivè, illorumque Monasteria, etiam Monialium, necnon domos, & loca alia quaecumque ad singula declarationes, statuta, & immunitates (a contributione

Seminaliter potestatem habentem iuxta ordinationem... pro tempore impunita, ac quatenus illis... sumtaxat exceptis) exemptiones, voluntates, prohibitiones, approbationes, extensiones, decreta, & alia quaecumque gratias, facultates, & privilegia eisdem fratribus Mendicantibus praefertur, concessa, & facta, ac alia in praesertim literis contenta, & inde secuta quaecumque, dicta auctoritate Apost. tenere praesentium perpetuo extendimus, & ampliamus, illosque declarationibus, statutis, exemptionibus, voluntatibus, prohibitionibus, approbationibus, extensionibus, decretis, & aliis gratiis, facultatibus, & privilegiis huiusmodi pariformiter, & absque ulla penitus differentia, prout dicti fratres Mendicantes utuntur, potiuntur & gaudent, ac uti, potiri & gaudere poterunt, liberè & licitè uti, potiri, & gaudere posse, atque debere, illaque omnia & singula sibi, eorumque Monasteriis, domibus, & locis huiusmodi, eorumque superioribus, & personis quibuscumque, quas illa concernunt, & pro tempore concernent, suffragari, necnon modo & forma quibus praedictis fratribus Mendicantibus concessa & facta sunt, concessa factaque esse, necnon ad singula Monasteria, domos, & loca quaecumque dictorum Canonico-regularium, Monachorum, & Fratrum, necnon Monialium, Congregationum, & Ordinum praedictorum in Congregatione viventium, extensa & ampliata censei.

§. 4. Sicque in praemissis omnibus & singulis per quoscumque Judices & personas, & Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, ac causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiti debere, necnon quicquid secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

§. 5. Quocirca Venerabilibus fratribus, & dilectis filiis eisdem S. R. E. Cardinalibus, dictorum Ordinum & Congregationum huiusmodi respectivè nunc & pro tempore Protectoribus per Apostolica scripta mandatis, quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum, per se vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem Canonico-regularium, Monachorum, & Fratrum, aut Monialium huiusmodi, vel alicujus eorum fuerint desuper requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra praesentes, & in eis contenta huiusmodi firmiter observari, ac singulos, quot literae ipsae concernunt, pacifice frui & gaudere, non permittentes eos vel aliquem eorum desuper, tam contra praesentium literarum, quam praesertim tenorem per quoscumque, etiam locorum Ordinarios quomodolibet inde molestari, Contradictores quoslibet & rebelles per censuras & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris remedia, appellatione postposita compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras & poenas ipsas etiam iterativè vicibus aggravando, & interdictionem Ecclesiasticam apponendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 6. Non obstantibus praemissis, & aliis Apostolicis, Provincialibus & Synodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac eisdem juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis & literis Apostolicis eisdem Episcopis, aut quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac eum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, in genere vel in specie, etiam Motu proprio, ac aliis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro expressis

prelli habent, illis alias in suo robore potestatis, hanc vice...

turam deferuntur, non autem de illis, sed Legatis, vel aliis...

§. 7. Et quia difficile foret eorundem presentiam notitiam ad quascumque...

§. 4. Neque dictos Fratres, illorumque loca, etiam si curam...

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre absolutionis...

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incar. Dom. 1567. 17. Kal. Septembr. Pont. nostri anno 1.

Sequitur declaratio praefata confessionis.

PIVS PAPA QVINTVS, Universis & singulis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis...

AD hoc nos Deus praetulit in familiam domus suae, ut singulis opportuna provisionis auxilia fidelis servituti...

§. 5. Nihilominus, sicut accepimus, nonnulli Episcopi, sive alii...

§. 1. Sanè licet nos, & quamplures Rom. Pont. praedecessores nostri...

Alii enim praetendentes, quod cum Canon Conc. huiusmodi, super quo...

§. 2. Et inter cetera, per quasdam alias nostras literas declaraverimus...

Alii verò etiam praetendentes, dictis nostris declarationibus non obstantibus...

§. 3. Circa autem quartam funeralium, de qua in session. 25. cap. 13. ejusdem Concilii...

Alii etiam locorum Ordinarii, necnon Canonici, & capitulares personae...

Bullarii Magni Tom. II.

Sumptus nonnulli in solutione...

Nonnulli in men Episcopi...

Vertical marginal notes on the left side of the page.

exequi, sed Capitulis, five capitularibus personis, seu Rectoribus ipsis id tantum licet, & primo ad ipsorum Capitulorum, five Presbyterorum Ecclesiarum dicta corpora deferri debere, & in eisdem Ecclesiis fuerit, five funeris officium peragi: postea vero per ipsos Presbyteros funeralsibus uniuersis, five solutis sibi certis pecuniis per heredes defuncti pro funere, & exequiis, five Missis in eorundem Ecclesiis celebrandis, tunc, & non alias licere Fratres corpus, five cadaver defuncti ad eorum Ecclesiam deferre.

Alii etiam preterea diuersarum consuetudinum, & concordarum, etiam cum dictis Fratribus initorum, pretendentes ad dictas Fratres, & Moniales uelle habere, & sibi exigere licere quartam, seu aliam portionem, etiam quorumcumque legatorum, & seu aliarum piarum largitionum, ipsis Fratribus, & Monialibus, five eorundem domibus, Ecclesiis, & locis quoquo modo factarum.

Alii etiam pretendentes jurisdictionem, & superioritatem in dictos Fratres, & Moniales, eorundemque domos, Conuentus, Monasteria, & loca exercere posse, & propterea ipsos Fratres, & Moniales ad solutionem diuersorum onerum, & impositionum, dictorumque subditi, & decimarum cogunt, & compellunt.

Aliique in erectione, five institutione, & acquisitione novorum locorum, five domorum, Conuentuum, & Ecclesiarum dicti Ordinis, & aliis premisorum occasione eosdem Fratres, & Moniales molestant, & perturbant, contra nostratum, & dictorum predecessorum nostrorum litterarum formam, & tenorem.

§. 6. Nos premissis, & aliis similibus gravaminibus, perturbationibus, & molestiis, Fratribus, & Monialibus prefatis illatis, eorundemque Fratrum & Monialium quieti, & tranquillitati consulere, & ut Fratres ipsi facilius & promptius eorundem officia, & vitam Regularem, ac manus Predicationis eis inunctam, ad summi Dei laudem, & fidei Catholice propagationem exequi, & adimplere, illisque incumbere possint, & ad illa promptiores reddantur, opportunè providere, ac omnem ambiguitatem, etiam nostre amplioris declarationis ministerio removere volentes, ipsosque Fratres, & Moniales, & eorum singulos à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & penis, à jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes: necnon litterarum prefatarum, ac eujusvis litis, & causæ desuper inter quoscumque, & in quavis instantia penden. status, & merito, nominaque & cognomina Judicium, & colligantium, eorumque jura, & titulos, ac sententiarum desuper forsan latorum: necnon transactionum, five conventionum inter eos initarum, ac instrumentorum, aliarumque scripturarum desuper quomodolibet confectorum, & inde secutorum quorumcumque tenores presentibus pro expressis habentes, Motu proprio, non ad alicujus pro eis nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, & ex certa scientia nostra, omnes lites, causas, controversias, & questionum materias, super premissis, & eorum occasione inter Fratres, seu etiam Moniales prefatos ex una, necnon Episcopos, & locorum Ordinarios, ac Canonicos, five capitulares personas, Parochialium Ecclesiarum Rectores, & alias quascumque personas Ecclesiasticas, & seculares prefatas, partibus ex altera, eorum quocumque Judice, seu quibusvis iudicibus Ecclesiasticis, & secularibus, etiam Sedis Apostolicæ de latere Legatis, ac Vicelegatis, ac etiam ab eadem Sede delegatis, subdelegatis, ac aliis quibusvis, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, & Sacri Palatii Apostolici causarum Auditoribus, quomodolibet in prima, seu alia quacumque, etiam forsan ulteriori instantia introductas, & adhuc forsan pendentes, etiam forsan si super illis, etiam contra dictos Fratres, & Moniales, per unam, vel plures sententias iudicatum, & inter ipsas partes concordatum, five transactum desuper fuerit, Apostolica auctoritate, tenore presentium ad nos avocamus, eaque omnia, & singula cassamus, & extinguimus, ac pro cassis, & penitus extinctis haberi

*His Pont. ad tollendū has controversias, nos omnes ad se adveniat.*

volunt, & declaramus, etiamque Episcopis, locorum Ordinariis, Vicariis, Canonice, capitularibus personis, necnon secularium Ecclesiarum Rectoribus, & ceteris personis Ecclesiasticis, & secularibus desuper perpetuum silentium imponimus.

§. 7. Necnon omnia & singula privilegia, indulta, concessiones, suppressiones, extinctiones, uniones, incorporaciones, applicationes, immunitates, exemptiones, libertates, prerogativas, favores, communicationes, indulgentias, & alias quascumque gratias dicto Ordini Fratrum Predicatorum, & ejusdem pro tempore existentibus Magistro Generali, Provincialibus, Superioribus, Fratribus, & Monialibus prefatis, eorundemque domibus, Conventibus, Monasteriis, Ecclesiis, & locis, ac membris, colonis, servitoribus, procuratoribus, economis, ac aliis personis quibuscumque dicti Ordinis Regulam profitentibus, etiam oblati, & tertii habitus Monialibus huncopatis, per quoscumque Romanos Pontifices predecessores nostros, ac nos, & Sedem prefatam, ac dictæ Sedis Legatos, Vicelegatos, Episcopos, locorum Ordinarios, & quascumque alias personas, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque quibusvis clausulis, statutis, etiam irritantibus decretis, hæcenus quomodolibet concessa, approbata, & innovata, literasque desuper tam sub plumbo, quam in forma Brevis, & aliis quomodolibet confectas, & expeditas, ac prout ea omnia & singula per eorundem predecessores, ac nos, & Sedem prefatam, aliosque predictos concessa, approbata, & innovata fuerunt, quorum omnium & singulorum tenores, formas, & datas, ac si de verbo ad verbum insererentur, presentibus haberi volumus pro expressis, eisdem auctoritate, & tenore approbamus, confirmamus, & innovamus, illaque omnia & singula efficacia existere, & perpetuum roboris firmitatem obtinere, ac subs plenarios & integros effectus sortiri. Necnon ab omnibus, & singulis quavis, etiam de latere Legati, Vicelegati, necnon Cardinalatus, Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, & quavis alia Ecclesiastica, five seculari & temporali præfulgeant dignitate & præminencia, etiam sub sententiis, censuris & penis in eisdem contentis, perpetuè inviolabiliter observari debere decernimus.

§. 8. Et insuper quod Fratres dicti Ordinis (ab eorum Superioribus tamen approbati) in eorum Ecclesiis, quando eis placuerit, etiam quod in Cathedrali Ecclesia (non tamen ab Episcopomet) predicetur, liberè, & licitè absque aliquo impedimento, sine etiam ipsius Episcopi contradictione, & absque eo, quod coram dicto Episcopo se non presentaverint, nec eidem licentiam muneris predicationis hujusmodi exhibuerint, & ab eodem Episcopo benedictionem, ut præfertur, non obtinuerint, predicare, & munus predicationis hujusmodi exequi.

§. 9. Necnon Fratres ipsi quæcumque corpora defunctorum, qui se in eorum Ecclesiis sepeliri ordinaverint, vel si à defunctorum hæredibus, five curam funeris habentibus vocati fuerint, ipsorum Fratrum Cruce elevata, etiam sine dictorum Canonicorum, ac Capitularium personarum, necnon Curatorum, vel aliorum Presbyterorum interventu, ex ipsorum defunctorum domibus levare, eaque accipere, & associare, ac ad ipsorum Fratrum Ecclesias directè deferri, & in eorum Ecclesiis (non tamen tempore interdicti) sepeliri facere, salvo dumtaxat jure Parochiali. Nec Fratres ipsi ad alterius eujusvis contrariæ consuetudinis, usus, five moris observationem teneri, vel super premissis à quoquam quavis auctoritate molestari, seu perturbari possint, vel debeant.

§. 10. Quartam autem funeralium, quoad domos, five Conventus, & Monasteria ipsius Ordinis, tempore dicti Concilii Tridentini, ante quadraginta annos fundata, & erecta, & ratione illorum, ubi consuetudo illam solvendi tantum extitit, ac de cereis, & aliis, quæ deferuntur juxta cadaver, dum ad sepulturam defertur, non autem de aliis quibusvis eisdem Fratribus, seu Monialibus,

*Co. f. omnia legi m. p. r. m. n. d. m. n. d. m. n. d.*

*De lat. d. n. l. m. ca. p. r. i. o. n. i. s. q. u. i. b. u. s. p. r. a. i. n. i. s. b. u. l. l. a. s.*

*In sup. p. n. i. s. q. u. o. i. d. m. 1. j.*

*Et quæ funerals de qua m. 11. b.*

P I V S Q V I N T V S .

italibus, aut totum domibus, conventibus, & Monasteriis, Ecclesiis, locis, etiam pro funibus, & anniver-

quibus

§. 11. Minusque Fratres & Moniales ipsi ad aliquorum onerum, realium vel personalium, etiam ratione eorundem domorum, seu Conventuum, Monasteriorum, Ecclesiarum, & locorum, ac quorumcumque beneficiorum eisdem unitorum, etiam, ut praefertur, curam animarum habeant, contributionem sive solutionem, etiam pro Seminario, & decimarum quarumcumque, aut cujuscumque subsidii, etiam charitativi, & Triennalis nuncupati, nunc & pro tempore per nos, & quoscumque Romanos Pontifices, aut Sedem praefatam impositorum, & imponendorum, ex quavis causa, quantumcumque urgentissima teneantur, vel desuper aliter molestari possint, seu debeant.

difficili

§. 12. Quodque Fratres, & Moniales praefati ubique locorum novas domos, sive Conventus, & Monasteria, ac Ecclesias dictorum Ordinis, cum claustris, cellulis, refectoriis, dormitoriis, aliisque officiis necessariis, Ordinarii loci, sive cujusvis alterius licentia desuper minime requisita, construere, edificare, erigere, & instituire, nec pariter super his molestari possint, sive debeant, eisdem auctoritate, & tenore, etiam perpetuo statuimus, ordinamus & declaramus, eisque Fratribus, & Monialibus super praemissis omnibus, & singulis licentiam, & facultatem concedimus, & impartimur.

impugnare

§. 13. Ac etiam ipsos Fratres, & Moniales, eorumque domos, monasteria, beneficia, & ab illis quomodolibet dependentia loca, ac bona quaecumque, cujuscumque qualitatis & quantitatis existant, dictorumque bonorum colonos, laboratores, & conductores, ac oblatos, & tertii habitus Moniales, aliasque personas praefatas à quibusvis decimis, etiam praedialibus, & primitiis, quartis, mediis & aliis partibus fructuum, ac subsidiis, etiam charitativis praefatis, ac ab omni jurisdictione, & superioritate quorumcumque locorum Ordinariorum, etiam de novo, quatenus opus sit, auctoritate & tenore similibus eximimus, & liberamus, ac exemptos, liberos, & immunes penitus esse volumus. Necnon quatenus opus sit, illos, eorumque singulos in jus & proprietatem B. Petri, & Sedis Apostolicae, ac sub eorum speciali & immediata protectione suscipimus, ac eos solum, & dumtaxat immediatè Sedi praefatae, & nobis, ac pro tempore existenti Romano Pontifici subjacere decernimus, & declaramus.

omnium

§. 14. Et de Fratres & Moniales à praemissis molestiis, & perturbationibus sublevati, quietius Altissimo famulari, & ubertiores fructus quotidie in agro Domini, pro Christianae Religionis defensione & ampliatione perfere possint, tam vos omnes & singulos supradictos, quam quascumque alias personas in dignitate Ecclesiastica ubilibet, & in quibusvis Mundi partibus constitutas, & quoscumque locorum Ordinarios, ac eorum Vicarios, & officiales, necnon Canonicos Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum, per eosdem Fratres, & seu Moniales, ac dicti Ordinis fratrum Praedicatorum Superiores, & domorum Priores, ac eorum singulos pro tempore eligendos, in eorum, & dictorum eorundem privilegiorum, indultorum, concessionum, & gratiarum, & singulorum aliorum praemissorum Conservatores, & Judices unicos, qui quandiu dictum officium exercueritis, & ipsi exercuerint, à nemine, quominus illud exerceatis, & exerceant, sub aliquo

interdictis, ac sub excommunicationis, sive suspensionis a divinis locis sententia, quam eo ipso incurrere volumus, & declaramus respectivè, poena, impediri, vel molestari possint, & possint, dicta auctoritate deputamus. Ita quod vos, seu alii quicumque sic electi, sub excommunicationis, seu suspensionis laetè sententiae poena hujusmodi, quam statim quod munus, sive officium Conservatoris hujusmodi acceptare, & debite ac plenarie exequi neglexeritis, & neglexerint, abique alterius declarationis ministerio incurrere volumus, nec ab aliquo quam à nobis, & pro tempore existente Romano Pontifice (praeterquam in mortis articulo) absolvi posse, eosdem Priores, Superiores, & Fratres, ac Moniales etiam tertii habitus oblatos & alios praefatos, ac eorum singulos, adversus inferentes eis, aut eorum Procuratoribus, Agentibus, Servitoribus, & familiaribus in praemissis, & eorundem aliquo molestias, sive perturbationes aliquas, seu injurias, gravamina, vel damna, in personis, rebus & bonis, seu exigendo ab eis vectigalia, datia, pedagia, gabellas, collectas, aut alia onera defendere, praesentare, ac omnem eorum jurisdictionem exercere. Necnon sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas contra rebelles, & inobediètes cum effectu promulgare, ac omnibus facultatibus Conservatoribus dicti Ordinis fratrum Praedicatorum, illiusque Fratribus, & personis per quascumque literas Apostolicas quomodolibet concessis uti, ac privilegia Superioribus, Prioribus, & Fratribus, ac Monialibus praefatis pro tempore concessa, eis observari facere debeatis, & debeant.

§. 15. Neque Superiores, Priores, Moniales, oblati, & ceterae personae Ordinis hujusmodi, & ab eis dependentes praefatae coram aliis quam vobis, & dictis Conservatoribus, etiam vigore, seu praetextu quarumcumque constitutionum & ordinationum aliquorum Regnorum, etiam quod non habentes Superiorem in illis Regnis, coram saecularibus Iudicibus respondere debeant, ac teneantur ad iudicium vocari, vel alias molestari, quavis occasione vel causa possint, vel debeant. Quodque ipsi Fratres, & moniales oblati, & aliae personae praefatae, sive actores, sive rei existant, coram aliquo alio Iudice ordinario vel delegato, quam praedictis suo Conservatore (coram quo primò unam sententiam definitivam, antequam ipsi ad aliud iudicium evocentur, seu causa committatur, vel transferatur, obtinere debeant, & teneantur) ut praefertur, etiam quavis occasione, vel causa molestari, vel in iudicium trahi, sive ad iudicium evocari, vel agere minime possint, sive debeant, eisdem auctoritate & tenore etiam statuimus, ordinamus, & decernimus.

Declarat. etiam eosdem Fratres & aliae personae unquam Ordinis alibi quam coram eisdem Conservatoribus conveniri, nec onerari posse.

§. 16. Et insuper adversus molestatores, inquietatores, & alios injuriatores hujusmodi; volentes eisdem Ordini, Magistro Generali, Prioribus, Superioribus, Fratribus, Monialibus, Oblatis, Servitoribus, Oeconomis, Procuratoribus, & aliis eorum personis praefatis illo remedio providere, per quod ipsorum compescatur temeritas, & aliis aditus, & voluntas committendi similia pracludatur. Discretionem vestram per praesentes mandamus, quatenus vos vel duo, aut unus vestrum, per vos vel alium, seu alios, etiam si sint extra loca, in quibus estis deputati Conservatores, & Iudices Ordinis fratrum Praedicatorum, ac illius pro tempore existentibus Magistro Generali, Prioribus, Fratribus, Monialibus, oblati praesentibus & futuris, & quibusvis aliis personis praefatis, efficacis defensionis praesidio assistentes, non permittatis eos super his, ac eorum privilegiis, immunitatibus, gratiis, concessionibus, facultatibus, exemptionibus, indultis, ac aliis quibusvis eisdem concessis per quoscumque Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, aliosque Ecclesiarum Praelatos, necnon, eorum Vicarios, Officiales, Capitula, Collegia, & Clericos, ac Ecclesiasticas personas, tam saeculares quam S. Bebedicti, S. Augustini, Cisterciensium, Carthusianorum, Cluniacensium, Praemonstratensium, & aliorum quorumcumque Ordinum & Congregationum, ac Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani, & S. Jacobi de Spata, ac Jesu Christi, & quorumcumque aliarum Militiarum Religiosorum, & Milites, exemptos & non exemptos, necnon Duces, Marchiones

Conservatorum iurisdictione, & facultate.

Marchiones, Comites, Barones, Milites, & Baronum, Comitatus Civitatum, Universitates Oppidorum, Castrorum, Villarum & aliorum locorum, ac alias singulares personas Civitatum & Diocesium, ac quatuordecimque illarum partium, super praemissis & eorum aliquo quovis praetextu, & quolibet colore, & contra praemissorum singulorum tenorem, & formam indebitè molestari, aut eis, vel eorum alicui molestias, gravamina, damna, seu injurias, & iniurias irrogari, facturi dictis Prioribus, Superioribus, Fratribus, Monialibus, Oblatis, aliisque personis praedictis, cum ab eis, aut eorum aliquo fuerint requisiti, super dictorum privilegiorum, indulgentiarum, exemptionum, libertatum, facultatum, & aliarum gratiarum praefatarum observatione, necnon super quibusvis molestiis, damnis, injuriis, atque facturis sibi pro tempore illatis, seu infertis comminatis, in illis videlicet, quae iudicalem requirunt indaginem, summarie, simpliciter & de plano, sine strepitu & figura iudicii, sola facti veritate inspecta, in aliis vero ut qualitas eorum exegerit, iustitiae complementum. Molestatores, & injuriatores huiusmodi, necnon contradictores quolibet & rebelles, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis extiterint, quandocumque, & quotiescumque expedierit, auctoritate nostra, per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita compellendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis; & nihilominus legitimis super his per vos habendis servatis processibus, illos quos censuras, & poenas praefatas, ac alias per vos pro tempore latas incurrisse vobis constiterit, eas incurrisse declaratis, ac censuris, & poenis praedictis, quoties opus fuerit, etiam iteratis vicibus aggravate curetis. Caeterum si per summariam informationem, per vos super iis habendam, etiam vobis constiterit, quod ad loca, in quibus molestatores, & injuriatores huiusmodi, necnon caeteros, quos praesentes litterae concernunt, pro tempore morari contigerit, pro monitionibus, requisitionibus, & inhibitionibus ipsis, ac citationibus de eis faciendis, reclusus non pateat accessus: Nos vobis monitiones, requisitiones, & citationes, ac inhibitiones quolibet, tam contra in iudicio praesentes, quam alios quoscumque auctoritate sive dignitate praesulgentes, in decreto, sive executione dictae citationis, sive inhibitionis nominandos, etiam sub eisdem censuris, ac aliis arbitrio vestro imponendis, & applicandis poenis, etiam pecuniariis, etiam per edicta publica locis affigenda publicis, & partibus illis vicinis, de quibus sit verisimilis conjectura, quod ad ipsorum monitorum, requisitorum, & citatorum notitiam pervenire valeant, faciendi, & decernendi, eosque citandi, ac eisdem molestatoribus, injuriatoribus, contradicторibus, & rebellibus, ac aliis quibus opus fuerit, etiam sub censuris Ecclesiasticis, ac aliis poenis, etiam pecuniariis, suo arbitrio moderandis inhibendi, easque incurrisse modo praemisso declarandi, aggravandi, & auxilium brachii saecularis invocandi. Necnon causas, & controversias quascumque dictorum Fratrum, Monialium, & dicti Ordinis Superiorum, Oblatorum, ac aliarum personarum praefatarum, super quibusvis rebus, & negotiis motas & movendas active & passive, cum omnibus & singulis earum incidentibus, dependentibus, & emergentibus, annexis & connexis, modo praemisso, & tam conjunctim quam divisim arbitrio vestro audiendi, cognoscendi, decidendi, & in suis statu & terminis reassumendi, & sine debito finiendi, & terminandi, & eorundem, necnon sententias per vos ferendas, postquam transierint in rem iudicatam, vel alias de jure executioni locus fuerit, debite exequendi, & executioni demandandi, plenam & liberam earundem tenore praesentium concedimus facultatem, & potestatem. Ac volumus, & eadem Apostolica auctoritate decernimus, quod monitiones, requisitiones, citationes, inhibitiones sic factae huiusmodi, ipsos monitos, requisitos, citatos, & inhibitos ardeant, perinde ac si eis factae, insinuat, & intimatae personaliter extitissent.

*Claufula sublati, &c.*

§. 17. Sicque in praemissis omnibus & singulis per quoscumque iudices, & commilitarios, quavis auctori-

tate fungentes, eorum causam Palatii Apostolici Auditorum, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublati eis, & vobis cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultates & auctoritates, iudicari & definiti debere. Ac irritum & inane quicquid secus super his à quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 18. Non obstantibus tam fel. record. Bonifacii Papae VIII. praedecessoris nostri, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diocesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam diem à fine suae Diocesis ad iudicium evocetur, seu ne iudices à Sede praedicta deputati extra Civitatem, & Diocesim in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel alii vices suas committere praesumant, & de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodo ultra tres dietas aliquis vigore praesentium ad iudicium non trahatur, seu quod de aliis quam manifestis injuriis, & violentiis, ac aliis, quae iudicalem non requirunt indaginem, poenis in eos qui secus egerint, & in id procurantes adiectis, Conservatores se nullatenus intromittant, quam aliis quibuscumque constitutionibus à Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, tam de iudicibus delegatis, quam personis ultra certum numerum ad iudicium non vocandis, aut alias editis, quae vestrae in hac parte possent iurisdictioni, aut potestati, ejusque libero exercitio quomodolibet obviare. Quodque vos filii Canonici, officiales, & Vicarii non sitis de personis quae deputari possunt in Conservatores. Privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, ac exemptionibus, facultatibus & aliis conservatoriis, per nos, ante eisdem praedecessores nostros Romanos Pontifices quibusvis Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, & aliis piis locis, necnon Ordinibus, Congregationibus, Militiis, Communitatibus, & aliis Collegiis, ac Universitatibus, etiam Studiorum generalium Civitatis, Castris, Terris, & locis, ac personis, tam Ecclesiasticis quam saecularibus, cujuscumque dignitatis, etiam Patriarchali, Episcopali, Archiepiscopali, & alia majori dignitate, seu auctoritate fungentibus, ac capitulis, Conventibus, Ducibus, & aliis Dominis temporalibus, etiam per modum status perpetui, etiam Motu, & scientia similibus, ac quibusvis aliis personis, cujuscumque qualitatis, conditionis, gradus, praeminentiae, seu dignitatis, ac Universitatibus, etiam Studiorum generalium, seu Collegiis, etiam exemptis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, etiam de non trahendis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam Magnae, seu Bullae Aureae nuncupatis, aut alias quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenotes huiusmodi ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata infertis forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice damtaxat specialiter & expressè per motu derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, seu extra, vel ultra certa loca ad iudicium evocari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi, & eorum personis, locis, Ordinibus, & nominibus propriis mentionem, & qualibet alia dictae Sedis indulgentia, generali vel speciali, cujuscumque tenoris existat, per quam praesentibus non expressam, vel totaliter non insertam effectus huiusmodi gratis impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, ejusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis.

*Claufula*

*Declarat*

§. 19. Caeterum etiam volumus, & dicta Apostolica auctoritate decernimus, quod quilibet vestrum prosequi valeat articulum, etiam per alium inchoatum, quamvis idem

idem... nullo...  
quo... non...  
&...  
fide...  
pro...  
prae...  
di...  
omn...  
sing...  
vob...  
scop...  
fuis...  
de...  
jur...  
vost...  
&...  
legi...  
per...  
exti...  
con...  
prae...  
super...  
Con...  
&...  
qual...  
in...  
edit...  
non...  
obst...  
ante.

§. 10. Et quia difficile foret praesentes literas ad...  
gula in quibus de eis fides forsan facienda fuerit, loca de...  
ferre, etiam volumus, & eadem auctoritate Apostolica  
decernimus, quod praesentium transumptis manu alicujus  
Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Praelati, vel  
personae in dignitate Ecclesiastica constitutae, aut Curiae  
Ecclesiasticae munitis, in iudicio, & alibi, ubi opus fuerit,  
eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis originalibus  
adhiberetur, si forent exhibita vel ostensa. Praesentibus  
perpetuis futuris temporibus duraturis.

Dar. Romae apud S. Petri, sub annulo Piscatoris, die 13.  
Septembris 1571. Pont. nostri Anno 6.

III. Spoliorum nomine ad R. Cameram Apost. spe...  
ctantium, non veniunt ornamenta, & para...  
menta Ecclesiarum, nec suppellectilia domestica. Neque bona Clericorum qui beneficia, aut  
pensionem non excedentes summam ducato...  
rum triginta, habuerunt.

Qua autem comprehendantur nomine spoliorum, vi...  
debis plenè apud const. 18. Pauli V. In emi...  
nenti.

ANNO D. P I V S E P I S C O P V S,  
Scribens Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Romani Pontificis providentia circumspicua ad ea...  
solicitudinis suae partes potissimum convertit, per...  
que singulis Ecclesiis debita obsequia, & opportuna  
subventionis auxilia minime subtrahantur. Cum itaque,  
sicut accepimus, nonnulli Patriarchae, Archiepiscopi,  
Episcopi, & Abbates, seu Commendatarii, ac alii bene...  
ficia Ecclesiastica obtinentes, proprii honoris, & salutis  
immemores, etiam praetextu facultatum testandi eis per  
Sedem Apostolicam concessarum, in eorum ultimis vo...  
luntatibus res sacras ac vasa, ornamenta, & para...  
menta Ecclesiastica, atque cultui divino dicata, quan...  
doque ex fructibus Ecclesiasticis per eos acquisita, non  
Ecclesiis, & Monasteriis, ac beneficiis quibus praefue...  
runt, seu à quibus proventus Ecclesiasticos, & stipendia  
acceperunt, prout rationi & honestati consentaneum  
foret, sed aliis locis, etiam aliquando non piis, ac in...  
terdum eorum consanguineis, & affinibus relinquere, ac  
Cameram Apostolicam Collectores, praetextu quod illa  
sub appellatione spoliorum veniant, tanquam ejusdem  
Cameram spolia exigere, & percipere non erubescant, in  
maximum religionis dedecus, ac Ecclesiarum, Monaste...  
riorum, & beneficiorum eorundem detrimentum, ac re...  
linquentium animarum periculum, scandalumque pluri...  
morum.

§. 1. Nos abusus, scandalisque hujusmodi providere,  
ac singularum Ecclesiarum, & Monasteriorum, ac bene...  
ficiarum indemnitati, animarumque quorumlibet saluti  
consulere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia,  
ac de Apostolicae potestatis plenitudine hac nostra per...  
petuo valitura constitutione statuimus, ordinamus, de...  
cernimus, & declaramus, quod de cetero omnia & sin...  
gula ornamenta, & paramenta, ac vasa, necnon Missalia  
& Gradualia, ac Cantus firmi, & Musicae alioqui quo...  
modolibet nuncupati libri, & aliae res sacrae, etiam auri,  
& argenti, ac quaecumque alia bona per quoscumque

...  
Compendarios, & alios quoscumque, quocumque  
qualicumque beneficio, Ecclesiastico, cum cura & ho...  
sura, seculari, & quorumvis Ordinum regularia in tita...  
lum vel commendam, aut alias quomodolibet obtinent...  
tes, quocumque nomine vel titulo censentur, omnia  
de illis, & eorum qualitatibus specialis, & expressa men...  
tio habenda foret, ad usum & cultum divinum, etiam in  
eorum privatis aedibus, & Capellis, vel Oratorii desti...  
nata, tempore eorum obitus ex testamento vel ab intesta...  
to relicta, sub quibusvis facultatibus testandi, & alias  
disponendi de bonis per eos ex altari, vel aliis quomo...  
dolibet acquisitis, per quoscumque Romanos Pontifices  
praedecessores, & successores nostros, ac nos sub quibusvis  
tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decre...  
tis, etiam Motu proprio, & alias quomodolibet concessis,  
& concedendis minime comprehendantur, nec sub ap...  
pellatione spoliorum veniant, sed ad singulas Ecclesias,  
Monasteria, etiam Conventus, & beneficia hujus...  
modi in quibus resederint, aut quibus praefuerint, seu quae  
alias obtinuerint, omnino spectent, & pertineant, ac spe...  
ctare, & pertinere debeant.

§. 2. Illaque post eorum obitum eisdem Ecclesiis, Mo...  
nasteriis, & beneficiis, etiam in Romana Curia, &  
procul ab illis decesserint, vel ad illa nunquam acce...  
rint, etiam si antea Ecclesiarum, & Monasteriorum regi...  
mini cesserint, vel beneficia hujusmodi renuntiaverint,  
eo ipso applicata, & incorporata sint, & esse censentur.  
Ita quod liceat illis defunctis in eisdem Ecclesiis, Mo...  
nasteriis, & beneficiis successoribus, ac Ecclesiis, &  
Monasteriorum hujusmodi Capitulis & Conventibus  
respective illa propria auctoritate liberè apprehendere,  
ac eorum Ecclesiis & Sacris applicate, & incorpora...  
re.

§. 3. Ac quaecumque donationes, ac relicta, & legata,  
testamenta, & codicilli, & aliae ultimae voluntates, seu  
spolia desuper, contra praesentis constitutionis nostrae te...  
norem quomodolibet pro tempore facta, quoad praemis...  
sa nulla & invalida, nulliusque roboris & momenti exi...  
stant, & personis, etiam Ecclesiasticis, seu locis, etiam piis,  
aut Ecclesiasticis aliis quibuscumque, in quarum, seu quo...  
rum favorem pro tempore facta fuerint, minime suffra...  
gentur, nec per ea eisdem personis, seu locis, vel eis Ec...  
clesiis hujusmodi aliquod jus in rebus praedictis, vel  
ad illas acquiri possit.

§. 4. Quinimò res sacras, ac alia bona praedicta quocum...  
que nomine, vel titulo pro tempore detinentes, ad illa  
Ecclesias, & Monasteria, ac beneficia per defunctos quo...  
modolibet acquisitis, ut praefertur, juxta praesentium teno...  
rem tealiter & cum effectu restituendum, & consignand...  
um, quibusvis dispositionibus de illis in contrarium  
quomodolibet factis minime attentis, omnino teneantur,  
& ad id per censuras & poenas, etiam futuri, & sacrilegii,  
ac alia juris & facti remedia opportuna cogi & compelli  
possint & debeant.

§. 5. Insuper ne deinceps contingat insolentia spolio...  
rum Cameram Apostolicam Collectorum, vel subcollecto...  
rum aliquas Ecclesias, nec hominum quemquam damno,  
& injuria affici, nec cuiquam de cetero vertantur in du...  
bitum, quae res habenda sint nomine spolia, simili modo sta...  
tuimus, decernimus, & declaramus, quod quaecumque  
scamna, cathedrae, arcae, etiam lignae, vel lapideae, etiam  
marmoreae, mensae, & tabulae, ac quaecumque dolia, seu va...  
sa vinaria vacua, & alia similia suppellectilia domestica,  
per quosvis presbyteros, seu clericos ab humanis pro tē...  
pore decedentes, tempore eorum obitus in Ecclesiis, seu  
eorum domibus Ecclesiarum earundem, vel alibi ubi vis  
locorum relicta, etiam si ex fructibus, & proventibus be...  
neficiorum quae dum viverent obtinebant, acquisita fue...  
rint, sub spoliorum appellatione minime veniant, nec  
pro spoliis ullo modo reputari possint.

§. 6. Praeterea quod nullum spolium Cameram praefata  
fieri, nec quicquam à quibusvis spoliorum Cameram hu...  
jusmodi Collectoribus, vel Subcollectoribus exigi possit  
per obitum illius, qui dum viveret, unum vel plura be...  
neficia Ecclesiastica obtinuerit, cujus vel quorum insimul  
fructus, redditus, & proventus triginta ducatorum, aut  
de

Successores in  
Ecclesiis pro  
pria auctori  
tate illa ap  
probanda  
possint.

Successores in  
Ecclesiis pro  
pria auctori  
tate illa ap  
probanda  
possint.

De illis  
etiam ad  
plura causis  
disponi pro  
hibetur.

Detentores  
que illorum  
bonorum ad  
restitutionem  
compelli de  
beant.

Suppellectilia  
presbyterorum  
& clericorum  
non veniunt  
sub nomine  
spoliorum.

Spolium hanc  
potest praehi  
di per obi  
tum obitum  
is beneficii  
vel pensionis  
non exceden  
tes 30. ducat  
os.

de Camera secundam communem estimationem... reu amptam non excefferint, aut qui pensiones annuatim super quibusvis fructibus Ecclesiasticis usque ad duobus...

Inhibito cōtra spoliorū... dicitur...

§.7. Districtius inhibentes quibusvis Camera prefata spoliorum collectoribus, nunc & pro tempore existentibus, sub indignationis nostrae, & privationis eorum officiorum...

Decretum irritum...

§.8. Ac decernentes sic in praemissis omnibus & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet quavis aligeri...

Execratorum deputatio & facultates...

§.9. Quocirca dilectis filiis Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, & singulis locorum Ordinariis, ac majorem dignitatem post Pontificalem in universis Ecclesiis Cathedralibus, & Metropolitanis...

Clasula de rogatoria...

§.10. Non obstantibus Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus & ordinationibus, necnon Ecclesiarum, & Monasteriorum hujusmodi juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis...

Divulgatione, mensura, &c. quando beneficiatus obtinet plura beneficia...

§.11. Volumus autem quod si aliquis ex Patriarchis, Episcopis, Abbatibus, seu Commendatariis, & aliis beneficiatis prefatis pluribus Ecclesiis, seu Monasteriis, pro tempore simul, vel successivè praesuerit, seu plura beneficia obtulerit, ornamenta, & paramenta, ac res, & bona praedicta ac alia omnia, habita ratione fructuum, & temporis quo eadem beneficia possedit, omnino pertineant, & proportionabiliter inter ea dividatur.

Forma publ. hanc consilii. Quam publ. habet in fin.

§.12. Quodque praesentes literae in Cancellaria nostra Apostolica, & acie Campi Florae, de more publicentur, & inter constitutiones perpetuè valituras describantur.

§.13. Et quia difficile foret praesentes ad quavis loca...

defecti, volumus, & etiam decernimus, quod in praesentibus...

§.14. Nulli ergo omnino hominum licet, hanc paginam nostrae ordinationis, statuti, decreti, declarationis, inhibitionis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarn. Dominicae 1567.3. Kal. Septembr. Pont. nostri Anno 2.

Jurisdicção Consulium Artis Lanæ in Vrbe, cognoscendi causas ad Artem ipsam spectantes.

Approbatio est etiam in cons. 61. Urbem, Gregor. XIII. & extensio habetur in consil. 14. Cum aliis, Sixti V. qui eius Mercatoribus privilegia ibidem concessit.

PIVS PAPA QVINTVS. Motu proprio, &c.

VT ad artis Lanæ, quæ tanquam nobilis Mediolani, Neapoli, Florentiae, aliisque insignibus Civitatibus, in illarum decus & ornamentum, ac Civium, & populi utilitatem & sustentationem, quammaximè quotidie exercitatur, exercitum etiam in hac Alma Vrbe nostra temporum injuria jam penè collapsum restaurandum, & suo pristino splendore restituendum dilecti filii Collegii, seu Societatis Mercatorum Artis Lanæ Urbis nostræ eo efficacius excitentur, illique alacrius intendant, quo uberiori Sedis Apostolicæ munificentia noverint se confoveri, Collegium, seu Societatem praedictam specialibus favoribus, & gratiis protequi volentes.

§.1. Omnia & singula ipsius Collegii, seu Societatis capitula, ordinationes, statuta, privilegia, indulta, immunitates, exemptiones, aliasque gratias à quibuscumque Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris quomodolibet concessas, approbatas, & innovatas, etiamsi illa in usu esse desierint, illorum omnium, necnon literarum & instrumenti, seu instrumentorum desuper confectorum tenores pro expressis & insertis habentes, ac proinde illa continentur in dictis literis, seu instrumentis contenta, & inde secuta quaecumque, licita & honesta, ac sacris Canonibus non contraria, Apostolica auctoritate perpetuè confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuè, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, omnesque & singulos juris & facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, subplemus quoad omnes, & singulas personas dictam Artem exercentes.

§.2. Necnon quod moderni, & pro tempore existentes ipsius Collegii seu Societatis Consules, de omnibus & singulis causis, tam civilibus quàm criminalibus, seu mixtis, etiam ratione praeteritorum (quatenus instructæ non sint) Lanæ Artem concernentibus, juxta praefata statuta, & ordinationes in futurum cognoscere, easque decidere, & terminare liberè & licitè valeant, ita quod causæ praefatae per modernos, & pro tempore existentes Urbis praefatae Governatores, & Senatores, & Conservatores, aliosque Capitolinos Iudices, & ceteros etiam majores Magistratus, quovis praetextu vel colore reassumi non possint, ipsos Consules in ordinarios Judices constituendo, & deputando, perpetuè statuimus, & ordinamus. Ac confirmationem, approbationem, adjunctionem, suppletionem, exemptionem, liberationem, constitutionem, deputationem, statutum, & ordinationem praefata suos plenarios, & integros effectus sortiri, & inviolabiliter observari, ac eisdem exercentibus, & Collegio suffragari, & illos ad omnimodam suorum statutorum observationem teneri, & efficaciter obligatos fore.





PIVS PAPA QVINTVS.

recauerit & penitus & singulis Mendicantibus...  
§. 1. Ac super eisdem Ordinariis, & quibusvis aliis...

Inhibito etiam Ordinariis & aliis, ne de super eos molestent, & si quid exaltum est resistant.

Clausula de rogatoria.

Executores deputatis & facultates.

Claus. derog.

§. 2. Ac super eisdem Ordinariis, & quibusvis aliis...  
§. 3. Decretis quoque presentes literas ullo unquam...

§. 4. Decretis quoque presentes literas ullo unquam...  
§. 5. Quocirca dilectis filiis Curie causarum Cam. Apost. generali Auditori...

§. 6. Non obstantibus fel. rec. Bonifacii Papae VIII. predecessoris nostris de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dammodo ultra tres dietas quis vigore presentium...

Prohibitio transseundi ab Ordine Fratrum Minorum Capuccinorum S. Francisci de Assisio, ad Ordinem Minorum S. Francisci de Paula, & e contra.

Capuccinis est etiam prohibita receptio Fratrum de Observantia à Sixto V. in eius cons. 20. Pro ea, ubi alia indicabo.

PIVS PAPA QVINTVS, Ad perpetuam rei memoriam.

Edis Apostolicae solertia, dum ad salutare quodlibet...  
§. 1. Sanè intercipimus, quòd cum aliquando contingat...

§. 2. Nos occupantes perurbationibus, & malis exemplis huiusmodi, quantum cum Deo possumus obviare...

Tran-

Forma

Dat. 1. die 1. Octobris 1567.

XL

Edita

Causa

Prohibitio

PIVS PAPA QVINTVS.

mera liberalitate, et ut contra nostra scientia, quod in...

§. 3. Decernentes statuta & ordinationem huiusmodi...

§. 4. Non obstantibus Apostolicis, ac in Provincialibus...

§. 5. Ceterum quia difficile foret presentes literas ad...

Dat. Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris die...

Quod spolia Monachorum Ordinis Cisterciensis...

De institutione & toto statu eius Ordinis, notavi...

PIVS PAPA QVINTVS.

Decet Romanum Pontificem iustitiae supremum...

§. 1. Sanè cum sicut dilecto filio Hieronymo de la...

§. 2. Nos cupientes, ut ea quae per praedecessores...

quod spolia Monachorum Ordinis Cisterciensis...

§. 3. Necnon tam Fulvio, quam quibusvis aliis...

§. 4. Ac tam venerabili fratri Episcopo Soranen. &...

§. 5. Non obstantibus praememoratae Bonifacii Papae...

quod spolia Monachorum Ordinis Cisterciensis...

Inhibito...

Dispositio...

Claufula...

PIVS QVINTVS.

presentium ad iudicia non obstante, & alia Apostolica necnon Provincialibus & Synodalibus constitutionibus & ordinationibus, ac quibusvis aliis firmiter confirmacione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis tam Ordinari & Commendatariis prefatis eorumque Superioribus & personis, quibus Camera prefata, ac quibusvis illius Commissariis & Procuratoribus, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in genere, vel in specie, etiam consistorialiter concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialiter, specificis & expressis mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenore huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observans intacta foret, presentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Dat. P. A. 1. die 23. Octob.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die 23. Octobris 1566. Pontificatus nostri anno 2.

XLVII. Declaratio portionum assignandarum Vicariis perpetuis Ecclesiarum Parochialium, Monasteriis, beneficiis, Ecclesiis, vel locis piis perpetuo unitarum.

Hac bulla in parte respiciente Vicarias Ecclesiarum Mendicantium, ad iuris & Concilii Tridentini sermos redacta est a Greg. XIII. in cons. 9. In tanta. Et quoad Vicarias Urbis hic idem Pont. assignationem praefavit hic infra in cons. 139. Et si omnibus. De eiusmodi autem unionibus & portionibus loquitur etiam Conc. Trid. in cap. 5. & seq. sess. 7. & cap. 9. sess. 14. & cap. 13. sess. 24. & cap. 16. sess. 25.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

AD exequendum Pastoralis officii debitum vigilantibus studiis intendentes, ad ea per quae Cathedralium, aliarumve Ecclesiarum, necnon Monasteriorum, beneficiorum, seu Collegiorum, ac aliorum piorum locorum prospero profectui, divinique cultus augmento, & opportuna, congruaque sustentationi parochialium Ecclesiarum eisdem unitarum statui feliciter dirigendo, & personarum in illis curam animarum exercentium utilitati recta ratione, & provida moderatione consuli, & salubriter provideri valeat, libenter interponimus nostrae sollicitudinis partes.

§. 1. Hinc est quod nos, ad quorum aures (quod non sine animi nostri molestia referimus) pervenit, nonnullos ex venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, in deputandis Vicariis, ac in assignatione portionum Vicariis perpetuis parochialium dictis Ecclesiis, Monasteriis, beneficiis, Collegiis, vel locis piis perpetuo unitarum ex Conc. Trid. faciendam, ita modum excessisse, ut parum aut nihil ex fructibus, redditibus, & proventibus parochialium Ecclesiarum sic unitarum Ecclesiis, Monasteriis, beneficiis, Collegiis, aliisve locis piis remanserit, ob idque multae ortae sint super hoc controversiae circa interpretationes decreti d. Concilii.

§. 2. Nos ad eas tollendas animam intendentes, confiditque uniones ipsas ideo a praedecessoribus nostris factas esse, ut ex redditibus, & emolumentis beneficiorum unitarum Ecclesiis, Monasteriis, Collegiis, beneficiis, & locis piis, quibus illa uniuntur, facilius onera eisdem incumbentia supportentur, & promptius a ministris Ecclesiasticis in eisdem divina officia celebrentur, hospitalitas servetur, aliaque charitatis opera exercentur, ac etiam ut nihilominus cura animarum dictarum parochialium

mandatissime exerceantur, Non proinde, & ex certa nostra sententia, auctoritate Apostolica nos nostra perpetua vestra constitutione, & ordinamus, ac declaramus, quomodo modum etiam de ipsius Concilii mente fuisse colligimus, Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos prefatos, in assignatione portionis ipsius Vicariis perpetuis ex praedicto Concilio ipsorum Praetorum arbitrio faciendam, ita contempere & arbitrari debere, ut non major centum, nec minor quinquaginta scutorum annuorum summa, computatis omnibus etiam incertis emolumentis & aliis obventionibus communiter percipi solitis, eis omnino assignetur, nisi Vicariis solitum fuisset plus assignari, sive in quantitate, aut quota fructuum, pecuniaeque numerata, fundo, seu alia re stabili portio huiusmodi constituatur, cuiuscumque valoris parochialis Ecclesia unita fuerit, & habita etiam ratione reddituum & onerum loci, cui parochialis ipsa unita fuerit, ita quod portiones ultra, vel infra dictas summas scutorum centum, & scutorum quinquaginta haecenus assignatae, vel in posterum forsan assignandae, quoad excessum, & defectum huiusmodi nullius roboris, & momenti existant, & ad summas praedictas redactae & auctae respectivè censeantur, nisi tamen valor annuus ipsius parochialis unitae, habita ratione, ut praefertur, minor sit quinquaginta scutis, quo casu portio assignanda, vel assignanda Vicario perpetuo non debet excedere summam annuam valoris dictae parochialis, sed sufficiat quod omnes fructus eius dumtaxat attribuantur ipsi Vicario perpetuo.

§. 3. Et quoniam iniquum esset, eos qui commodis privantur, eadem onera quae prius sustinebant, debere suffere, volumus & statuimus, quod Ecclesiae, Monasteria, Collegia, beneficia, & pia loca huiusmodi, in quorum parochialibus Ecclesiis unitis contingat Vicarias praedictas erigi, pro quantitativis fructuum ipsius Vicariis perpetuis assignatorum, ad solutionem quinquenniorum, quam nobis & Cam. Apost. solvunt, ulterius non teneantur, sed eis detractio fiat ad ratam certorum, quae de fructibus dictarum parochialium percipiuntur. Ita tamen quod Vicarii perpetui, qui pro tempore deputabuntur, teneantur accipere a Sede Apost. novam provisionem suae deputacionis, & solvere annuatim pro portione fructuum, reddituum & proventuum certorum sibi assignata, & expedire literas Apost. nec alias ad possessionem dictarum Vicariarum perpetuarum, & servitium eandem parochialium admitti possint, nisi soluta annata, & expeditis literis Apostolicis novae provisionis, ut praefertur, alioquin integrum quinquennium solvi debere, nec Vicarii praedicti antea iura conscientia fructus percipere possint.

§. 4. Volumus insuper, & ita mandamus, quod dicti Vicarii perpetui non ad liberam Ordinariarum electionem, sed ad nominationem illorum, in quorum Ecclesiis unitis ponentur, cum ipsorum Ordinariarum, seu eorum Vicariarum praevio examine & approbatione deputentur.

§. 5. Et si dictae parochiales unitae erunt Monasteriis Regularium Mendicantium, possint a Superioribus dictorum Monasteriorum nominari ex ipsis Mendicantibus, quos si Ordinarii praevio examine, per se, aut eorum Vicarios faciendo idoneos ad curam animarum exercendam invenerint, & ita pro idoneis approbaverint, teneantur in Vicarios, ad nutum tamen Superiorum suorum amovibiles deputare. Idemque etiam servetur in regularibus Monachis tantum, dummodo in ea parochiali, in qua unus ex Monachis fuerit, servata forma praedicta, Vicarius deputatus, habitent cum eo saltem quatuor alij ex dictis Monachis.

§. 6. Sicque per quoscumque Iudices quavis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi potestate, iudicari & interpretari debere, necnon irritum & inane decernimus quicquid fecus a quoquam quavis auctoritate attentatum forsan est haecenus, vel in posterum contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 8. Volumus autem quod praesentes literae in Camera

Ordinarii concedebant mensem Concilii Trid. in assignatione Portionum Vicariis perpetuis factis.

Declares idem Pont. ipse quomodo unionem ipsarum portionum.

Et si solent quinquaginta scutis.

Eligunt Vicarios.

Forma Mendicantibus quoad vicarios locis piis unitis.

Declarat irritum.

Clausula rogatur Insuper.

ecclesia

cellaria nostra Apostolica, & ad valvas Principis Apostolorum de Vrbe de more publicentur, & inter constitutiones perpetuo valitatis describantur.

§. 9. Et quia difficile foret eas ad singula quaque loca deferri, quod earum transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Prælati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ presentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli ergo, &c.  
Dat. Romæ apud S. Petr. Anno Incarnat. Dominicæ 1567. Kalend. Novembr. Pont. nostri Anno 1.

Anno à Nat. D. 1567. Indiæ. 10. die verò 12. mensis Novemb. Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina providentia Papa V. Anno ejus 2. retrospectiva litera Apost. affixa & publicata fuerunt ad valvas Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellaria Apostolica, ibidem dimissis copiis affixis per nos Io. And. Rogeriû, & Ant. Clerici Curf. Ap. Io. Guerdardi Mag. Curf.

VIII. Prohibitio agitationis Taurorum, aliarumque ferarum bestiarum, cum annullatione votorum, & juramentorum desuper adhibitorum.

Circa vota & iuramenta illicita, generalior est prohibitio Greg. XIII. inf. in eius const. 93. Inter Apostolicas.

P I V S E P I S C O P U S,  
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

DE salute gregis Dominicæ nostræ curæ divina dispensatione crediti, prout ex debito Pastoralis officii adstringimur, sollicitè cogitantes, fideles cunctos gregis ejusdem ab imminentibus corporum periculis, etiam animarum pernicie perpetuo arcere studemus.

§. 1. Sane licet detestabilis duellorum usus à diabolo introductus, ut cæventa corporum morte animarum etiam perniciem lucretur, ex decreto Concilii Tridentini prohibitus fuerit, nihilominus adhuc in plerisque Civitatibus, & aliis locis, quamplurimi ad ostentationem virium suarum & audaciæ in publicis, privatisque spectaculis, cum Tauris, & aliis bestiis congregari non cessant, unde etiam hominum mortes, membrorum mutilationes, animarumque pericula frequenter oriuntur.

§. 2. Nos igitur considerantes hæc spectacula, ubi Tauri, & Feræ in circo vel foro agitantur, à pietate, & charitate Christiana aliena esse, ac volentes hæc cruenta turpiaque dzemonum, & non hominum spectacula aboleri, & animarum salutem quantum cum Deo possumus, providere, omnibus & singulis Principibus Christianis quacumque, tam Ecclesiastica quam mundana, etiam Imperiali, Regia, vel quavis alia dignitate fulgentibus, & quovis nomine nuncupentur, vel quibusvis Communitatibus & Rebus publicis, hac perpetuo nostra cõstitutione valitura sub excommunicationis & anathematis pœnis ipso facto incurrendis prohibemus & interdiciamus, ne in suis Provinciis, Civitatibus, Terris, Oppidis & locis hujusmodi spectacula, ubi Taurorum, aliarumque Ferarum Bestiarum agitationes exercentur, fieri permittant. Militibus quoque, cæterisque aliis personis, ne cum Tauris & aliis in præfatis spectaculis, ipsi tam pedestres quam equestres congregari audeant, interdiciamus.

§. 3. Quod si quis eorum ibi mortuus fuerit, Ecclesiastica careat sepultura.

§. 4. Clerici quoque tam regularibus quam secularibus beneficia Ecclesiastica obtinentibus, vel in sacris ordinibus constitutis, sub excommunicationis pœna ne eisdem spectaculis interfint, similiter prohibemus.

§. 5. Omnesque obligationes, juramenta & vota, à quibusvis personis, Vniversitate vel Collegio hujusmodi Taurorum agitatione, etiam ut ipsi falso arbitrantur, in honorem Sanctorum, seu quarumvis Ecclesiasticarum solemnitaturn, & festivitatum, quæ divinis laudibus, spiritualibus gaudiis, piisque operibus, non hujusmodi ludis celebrari & honorari debent, hæc tenus factas, & facta, seu Bullar. Mag. Tom. II.

in futurum agenda, quæ & quas omnino prohibemus, confirmamus & annullamus, ac pro casibus, nullis, & irritis haberi perpetuo decernimus atque declaramus.

§. 6. Mandamus autem omnibus Principibus, Comitibus & Baronibus S. R. E. Feudatariis, sub pœna privationis feudorum, quæ ab ipsa Ecclesia Romana, obtinent; Reliquos verò Principes Christianos, & Terrarum dominos prædictos hortamur in Domino, & in virtute sanctæ obedientiæ mandamus, ut pro divini nominis reverentiâ & honore, præmissa omnia in suis dominiis, ac Terris hujusmodi exactissime servari faciant, ubertimam ab ipso Deo mercedem tam boni operis recepturi.

§. 7. Ac universis venerabilibus fratribus Patriarchis, Prælatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, aliisque locorum Ordinariis in virtute sanctæ obedientiæ, sub obstaculatione divini iudicii, & interminatione maledictionis æternæ, quatenus in Civitatibus, & Dioc. propriis præfentes, nostras literas sufficienter publicari faciant, & præmissa, etiam sub pœnis & censuris Ecclesiasticis observari procurent.

§. 8. Non obstantibus quibusvis constitutionibus, ordinationibus Apostolicis, ac exemptionibus, privilegiis indultis, facultatibus, & literis Apostolicis, quibusvis personis, cujuscumque qualitatis, & conditionis existentibus sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis; necnon irritantibus & aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio, & aliis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus, illorum tenores præfentibus pro expressis habentes, specialiter & expresse derogamus; cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 9. Volumus autem quod præfentes literæ in Cancellaria nostra Apostolica, & acie Campi Floræ de more publicentur, & inter constitutiones perpetuo valitatis describantur, & earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Prælati munitis eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quæ eisdem præfentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli ergo omnino, &c.  
Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1567. Kal. Novembr. Pont. nostri Anno 1.

Anno à Nativitate Domini 1567. Indiæ. 10. die verò 15. mensis Novemb. Pont. Sanctiss. D. N. D. Pii divina Providentia Papa V. Anno ejus 2. retrospectiva litera Apostolica affixa & publicata fuerunt ad valvas Cancell. Apost. & in acie Campi Floræ, ibidem dimissis copiis affixis per nos Antonium Clerici, & Ioan. Andream Rogerium, præfati S. D. N. Papa Curf. Ioannes Guerdardi Mag. Curf.

Declaratio quod Ordo Fratrum Minorum S. Francisci de Paula, inter Ordines Mendicantes comprehenditur, eorumque gratiis & privilegiis perfruitur.

Alia de hoc Ordine notata sunt apud const. 5. Sixti IV. Sedes.

P I V S P A P A Q V I N T V S,  
Ad perpetuam rei memoriam.

Apostolicæ Sedis benignitas sicut ex debito Pastoralis officii erga omnes fideles generaliter affectum charitatis extendit; sic eos quos sub regularis observantiæ jugo divino cultui mancipatos esse cognoscit, specialiter tenetur patrocinio confovere.

§. 1. Exponi sanè nobis nuper fecerunt dilecti filii Fratres Ordinis Minorum S. Francisci de Paula iustitiam Apostolicam auctoritate approbati, quod licet inter alia eis concessa privilegia & indulta, omnia & singula quatuor Mendicantium Ordinum privilegia ad Ordinem Minorum hujusmodi, ac illius professores & domos, eorumque Ecclesiis per Sedem Apostolicam extensa, & ampliata fuerint, & propterea Fratres Ordinum

Præcipit hæc sanctionem servari faciant.

Prælati sub censuris ecclesiasticis idem procurent.

Quibusvis que non obstantibus.

Præfati Transumptorum.

D. P. An. 1. die 1. Nov.

Publicatio mensis Novemb. Pont. Sanctiss. D. N. D. Pii divina Providentia Papa V. Anno ejus 2. retrospectiva litera Apostolica affixa & publicata fuerunt ad valvas Cancell. Apost. & in acie Campi Floræ, ibidem dimissis copiis affixis per nos Antonium Clerici, & Ioan. Andream Rogerium, præfati S. D. N. Papa Curf. Ioannes Guerdardi Mag. Curf.

XLIX.

Edita A. D. 1568.

Exordium.

Ordo Minorum S. Francisci de Paula habet omnia privilegia leg. a Mendicantibus, & domos, & Ecclesiis per Sedem Apostolicam extensa, & ampliata fuerint, & propterea Fratres Ordinum

hujusmodi etiam sub Mendicantium nomine comprehendi debeant, nec super præmissis à quoquam molestari possint. Cum tamen (sicut eadem expositio subiungebat) ex eo quod nos nuper in quadam declaratione per nos sub Mendicantiu Fratru Ordinibus ceptis tunc expressis de causis facta, præter S. Dominici, & S. Francisci, ac Eremitarum S. Augusti necnon Carmelitarum Mendicantiu Ordines, etiam in illis B. Marie Servorum inferi voluerimus, ac propterea facile à quibusdam dubitari merito posset, quod si Ordinis Minoru Fratres hujusmodi sub illis comprehendi voluissimus, nos specialem etiam de illis mentionem omnino fecissemus. Quare ne super præmissis unquam dubitari contingat, iidem Fratres nobis humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica digaremur.

Hic modo Pont. idem decernit, & inter Ordines Mendicantes istum comprehendit declarati.

§. 2. Nos attendentes, eos (cum ad mendicent) non nisi honesta de causa in Mendicantium Ordinem esse adscriptos, ac propterea sua privilegia illæsa conservare volentes, eosque, & eorum quemlibet à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon quarumcumque litiu causarum status ac merita, nomina, & cognomina ludicum, coram quibus illæ pendent, ac constitantium, aliorumque, necnon quorumcumque privilegiorum, indultorum, exemptionum, & immunitatum eis concessarum præsentibus pro expressis habentes, causasque hujusmodi ad nos harum serie advocantes, illasque penitus & omnino extinguentes, ac litigantibus hujusmodi perpetuum super præmissis silentium imponentes, hujusmodi supplicationibus inclinatis omnia & singula privilegia, immunitates, exemptiones, facultates, gratias, libertates, indulta, & alias gratias, tam per nos nuper, quam quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, & Sedem eandem quomodolibet Mendicantibus Ordinibus concessa, ad præfatum Minorum Ordinem de novo extendimus, & ampliamus, ipsosque verè Mendicantes esse, & sub Mendicantiu Ordinibus esse, & comprehendi debere, necnon omnia & singula Concilii Tridentini decreta pro Mendicantibus Ordinibus declarata, & modificata, etiam pro Ordine Minorum hujusmodi declaramus, & modificamus.

Eorumque privilegia observari præcipi.

§. 3. Districius in virtute sanctæ obedientie, ac aliis arbitrio nostro infligen. pœnis inhihentes quibusvis locorum Ordinariis, ac aliis quibuscumque, ne eosdem Fratres Ordinis Minorum contra eos sic concessa privilegia molestare, inquietare, vel perturbare audeant, vel præsumant.

Clausulas præservativas huius bullæ apponit.

§. 4. Decernentes quoque præsentibus literas ullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari nullatenus posse, minusque sub quibusvis similitudine vel dissimilitudine gratiarum revocationibus, modificationibus, limitationibus, restitutionibus, & aliis contrariis dispositionibus, tam per nos quam etiam successores nostros quomodolibet, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque decretis pro tempore factis & faciendis, quorumcumque tenorem existant, includi, sed illis non obstantibus in suis robore & efficacia persistere, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenariè reintegratas, etiam sub data per ipsos Fratres Ordinis Minorum eligenda, de novo concessa esse, & ita incommutabilis voluntatis & intentionis nostræ esse, & ad hoc ut perpetua firmitate subsistant, vim validi & efficaci contractus inter Sedem, & præfatorum Ordinum Mendicantium Fratres hujusmodi sinodi habere.

Clausulam sublatam, &c. addit.

§. 5. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Card. sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter judicandi & interpretandi facultate & auctoritate, judicari & definiti debere, irritum quoque & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Quocirca venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Theatino, & Episcopo Amerino, & dilecto filio Curiaularum Camere Apostolicæ generali Auditori per præsentibus committimus & mandamus, quatenus ipsi vel duo aut unus eorum, per se vel alium, seu alios præsentibus literas, & in eis contenta quocumque, ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem Fratrum Ordinis Minorum fuerint requisiti solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra ipsos Fratres Ordinis Minorum hujusmodi voluntate, statuto, declaratione, & aliis præmissis omnibus & singulis pacificè frui & gaudere, non permittentes eos per quoscumque quomodolibet indebitè molestari. Contradictores quolibet & rebelles per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris & facti remedia appellatione postposita compescendo. Ex quibuscumque legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & pœnas ipsas etiam iteratis vicibus agravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Causa

§. 7. Non obstantibus præmissis, ac fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dūmodo ultra tres dietas quis vigore præsentium ad iudicium non extrahatur, & aliis, necnon in provincialibus & synodalibus Conciliis editis speciaibus vel generalibus constitutionibus & ordinationibus, ac quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, & derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibus quoque & aliis decretis, in genere vel in specie, & quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros præfatos, ac nos & Sedem præfata, etiam motu proprio & ex certa scientia, etiam consistorialiter, & de fratri nostro consilio, necnon Apostolicæ potestatis plenitudine concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mētio, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permanuris, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspensive, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Dat. Romæ apud S. Petr. sub annulo Piscatoris, die 9. Nov. 1567. Pont. nostri anno 2.

D. P. A. die 8.

Declaratio quod Congregatio Fratrum S. Hieronymi Iesuatorum nuncupata, verè comprehendatur inter Ordines Mendicantium, eorumque perfruatur gratiis & indultis.

Recordare quod ista Congregatio specialiter gaudet omnibus gratiis & privilegiis concessis & concedendis Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini, cuius Regulam proficitur, ut in 36. consuetudinibus Clem. VII. Sacræ, sup. Alia autem dicā in consuetudinibus 16. Paul. V. Religiosos.

Vide quæ additi ad consuetudines 11. Pie, Mart. V. sup. tom. 1.

PIVS PAPA QVINTVS, Ad perpetuam rei memoriam.

Edicta die 1567

Romanus Pontifex privilegia religiois Altissimo famulantibus à Sede Apostolica concessa, illis nedum conservare, sed aliis etiam religiois concessa ad eos quoadque extendere & ampliare consuevit, prout in Domino conspicit salubriter expedire.

Causa

§. 1. Sicut sicut accepimus, licet inter alia privilegia dilecti filii Congregationis Fratrum Sancti Hieronymi Iesuatorum nuncupatorum, cuius Fratres illam pro tempore

consuetudines

tempore in quibusdam partibus per nos etiam in  
 S. Augustini, et aliorum Ordinum, etiam in  
 multis aliis locis, et in multis aliis locis, et  
 privilegia, etiam in multis aliis locis, et  
 Ordinis, etiam in multis aliis locis, et  
 fessibus, et forsan aliis locis, etiam in  
 ad ipsam Congregationem, etiam in multis  
 domos, et Ecclesias per nos etiam in multis  
 fuissent. Et propterea Congregatio huiusmodi, et illius  
 Fratres dictis privilegiis gaudent, et sub Mendicantium  
 numero comprehendendi debent, nec super pramissis a quo  
 quam molestari possint. Cumque nos nuper in quadam  
 declaratione per nos super Mendicantium Fratrum Or  
 dinibus, certis tunc expressis de causis facta, ultra S. Do  
 minici, et S. Francisci, ac Eremitarum S. Augustini, nec non  
 Carmelitarum Mendicantium Ordines, solum in illis Or  
 dinem B. Mariæ Seruorum inseri voluerimus. Et propte  
 rea facile a quibusdam dubitari merito possit, quod si di  
 ctam Congregationem, et illius Fratres sub illis compre  
 hendi voluissimus, nos specialem etiam de illis omnino  
 fecissimus mentionem.

§. 2. Nos itaque attendentes, eos cum actu mendicent,  
 non nisi honesta de causa in Mendicantium Ordinibus  
 huiusmodi esse adscriptos, ac propterea sua privilegia  
 huiusmodi illa conservare volentes, ac quarumcumque  
 litium, et causarum status et metita, ac nomina, et cogno  
 mina Judicum, coram quibus illæ pendent, et colligant  
 tium, aliorumque, nec non quorumcumque privilegio  
 rum, indultorum, exemptionum, et immunitatum ipsi  
 Congregationi concessarum tenores presentibus pro ex  
 pressis habentes, Motu proprio, non ad ipsius Congre  
 gationis, vel illius Fratrum, aut alicujus ex eis nobis su  
 per hoc oblata petitionis instantiam, sed de nostra mera  
 liberalitate, ac ex certa scientia, et de ejusdem Sedis pote  
 statis plenitudine, omnia, et singula privilegia, immunita  
 tes, exemptiones, facultates, gratias, libertates, indulta, et  
 alias gratias, tam per nos nuper quam quoscumque Ro  
 manos Pontifices prædecessores, et Sedem eandem quo  
 modolibet Mendicantium Ordinibus concessa, eorum  
 omnium ac desuper, et tam sub plumbo, quam in forma  
 Brevis consecrarum literarum tenores, ac si de verbo ad  
 verbum insererentur, presentibus pro expressis, et insertis  
 habentes, in ipsam Congreg. Iesuatorum, illiusque Fratres,  
 domos, Ecclesias, et loca quæcumque de novo, quoad ea  
 quæ eorum Regulæ et modo vivendi repugnant tantum, au  
 thoritate Apost. tenore presentium extendimus et ampliamus.

§. 3. Ipsosque verè Mendicantes, et sub Mendicantium  
 Ordinibus esse et comprehendendi debere, nec non omnia, et  
 singula Concilii Tridentini decreta pro Mendicantibus  
 huiusmodi declarata, et modificata, etiam pro Congrega  
 tione huiusmodi, ejusque Fratribus declaramus, et modifi  
 ficamus. Distinctius inhibentes quibusvis locorum Ordina  
 riis, ne dictam Congregationem, illiusque Fratres con  
 tra eis sic concessa privilegia molestare, inquietare, vel  
 perturbare audeant, vel præsumant.

§. 4. Decernentes quoque presentes literas ullo un  
 quam tempore de subreptionis vitio, aut intentionis no  
 tæ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari nul  
 latenus posse, minusve sub quibusvis similibus vel disti  
 milium gratiarum revocationibus, modificationibus, limi  
 tationibus, restitutionibus et aliis contrariis dispositio  
 nibus, tam per nos, quam etiam successores nostros quo  
 modolibet, ac etiam cum quibusvis etiam derogatoriis  
 derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis  
 clausulis, et irritatibus decretis pro tempore factis et faci  
 endis, quorumcumque tenorem existant, includi, sed  
 illis non obstantibus, in suis robore et efficacia persiste  
 re, et quoties illæ emanabunt, toties in pristinum sta  
 tum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas, et sub  
 data etiam per ipsos eligenda de novo concessas esse, et  
 ita incommutabilis voluntatis, et intentionis nostræ esse. Et  
 ad hoc ut perpetua roboris firmitate subsistant, vim vali  
 di et efficacis contractus inter Sedem Apostolicam, et  
 præfatos Ordines Mendicantium, et Congregationem  
 huiusmodi, illiusque Fratres habere debere. Sicque per  
 quoscumque Iudices, et Commissarios, etiam causarum  
 Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccle  
 siæ

Bullar. Mag. Tom. II.

quibuslibet eis et eorum cuilibet quævis aliter judi  
 candi, interpretandi, servandi, et adhibendi, iudicari  
 debent, licetum quoque de inane, si factus super his à quo  
 quavis autoritate scienter vel ignoranter contu  
 deris attentari.

§. 5. Quocirca venerabilibus fratribus Americis, et Ma  
 ceraten. Episcopis, ac dilecto filio Curie camlarum Came  
 ræ Apostolicæ generali Auditori per presentes Motu si  
 mili committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo  
 aut unus eorum, per se vel alium, seu alios presentes lite  
 ras, et in eis contenta quæcumque, dum et quando, ac  
 quoties opus fuerit, et pro parte Congregationis vel il  
 lius Fratrum huiusmodi, aut alicujus eorum fuerint re  
 quisi soli solemniter publicantes, eisque in præmissis effica  
 cis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate  
 nostra eos et eorum quemlibet dictis privilegiis, exem  
 ptionibus, facultatibus, gratiis, et indultis dictis Ordini  
 bus Mendicantibus concessis, pacifice frui et gaudere, ac  
 presentes literas observari, non permittentes eos desuper  
 per quoscumque quomodolibet molestari, perturbari, aut  
 inquietari, Contradiutores quoslibet, et rebelles per cen  
 suras Ecclesiasticas, appellatione postposita compescen  
 do, ipsasque censuras etiam iteratis vicibus aggravando,  
 invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii  
 sæcularis.

Illius et executorum deputatio.

§. 6. Non obstantibus præmissis, et fel. rec. Bonifacii Pa  
 pæ VIII. prædecessoris nostri de una, et Concilii genera  
 lis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis  
 auctoritate presentium ad iudicium non trahatur, ac qui  
 busvis litis pendentiis, quas nos habere serie ad nos advo  
 camus, illasque extinguimus, et litigantibus huiusmodi  
 perpetuum silentium imponimus: ac Apostolicis, nec non  
 in provincialibus et synodalibus Conciliis editis specia  
 libus vel generalibus constitutionibus et ordinationibus  
 ac quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica,  
 vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudi  
 nibus, privilegiis quoque, indultis et literis Apostolicis  
 sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibus  
 vis etiam derogatoriis derogatoriis, irritantibusque  
 et aliis decretis ac clausulis, etiam Motu proprio, etiam  
 consistorialiter, et de fratrum nostrorum consilio concessis,  
 confirmatis, et pluries innovatis. Quibus omnibus,  
 etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, speci  
 fica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non  
 autem per clausulas generales idem importantes mentio  
 seu quævis alia expressio habenda foret, tenores huius  
 modi, ac si de verbo ad verbum insererentur, presentibus  
 pro plenè et sufficienter expressis habentes, illis alias in  
 suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter et  
 expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscum  
 que: aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem  
 sit Sede indultum, quod interdicti, suspensi, vel excom  
 municari non possint per literas Apostolicas non facien  
 tes plenam et expressam, ac de verbo ad verbum de in  
 dulto huiusmodi mentionem.

Clausula de rogatione.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Pis  
 catoris, die 18. Nov. 1567. Pont. nostri Anno 2.

Dat. P. A. L. die 18. Nov.

Prohibitio signandi et expediendi commissiones  
 causarum, et inhibitiones in causis spoliatorum et  
 illicitæ negotiationis, non citato prius Com  
 missario R. Cam. Apost.

De munere et auctoritate Commissarii, vide plenè in  
 const. 87. P. IV. Cum inter, et infra in consuet.

44. Sixti P. Ad excelsum, ubi notabo.

PIVS PAPA QVINTVS,  
 Motu proprio, &c.

Attendentes quàm frequenter contingat, quod qui  
 bona ad Cameram Apostolicam spectant, et signan  
 ter spolia per Clericos deceden. relicta detinent, variis  
 pretextibus, et calumniis dilaciones et subterfugia quæ  
 rentes, illorum consignationem facere, et debitam sa  
 tisfactionem impendere recusant, et ut se in huiusmodi  
 injusta

Edita An. D. 1567.

Causa huius prohibitionis.

injuncta de statione cōfveant, modo frivolas appellatio- nes contingat, modo inhibitiones summa malicia extor- queant, quibus causas ad Judices non informatas, & ubi non est qui causarum hujusmodi expeditioni vacet, tra- hant in grave animarum suarum prejudicium, & Ca- meræ præfate lesionem.

*Prohibitio de omnibus inhibitionibus per quoscumque in causis spoliatorum & illicita negotiorum, non citato Commisario Com.*

*Prohibitio Commissionum causarum per Referendarios & alios expediendi non citato eodem Commisario. Annulatio inhibitionum emanatarum vigore Commissionum, ex quibus clarè non dignoscitur, an de præditiis causis agatur.*

*Forma & effectus publi.*

*Sola signaturæ sufficit.*

*Papa subscript. Dat. P. A. 2. die 5. Janu.*

**§. 1.** Et propterea incommodis hujusmodi obviare volentes, dilectis filiis Vitellotio S. R. E. Card. Camerario ac omnibus Romanæ Curie Judicibus, tam ordinariis quam delegatis, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ poena præcipimus & mandamus, ne in causis spoliatorum, vel illicitarum negotiationum per Clericos factarum, inhibitiones aliquas, tam auctoritate sua ordinaria, quam etiam vigore rescripti extra Romanam Curiam ad qualvis Mundi partes, & contra quosvis collectores decernant, & relaxent, nisi prius in ipsa Romana Curia ad illas decerni videndum dilectus filius Cameræ Apostolicæ Commissarius generalis fuerit citatus, & de citatione hujusmodi in actis appareat, & de ea in inhibitione ipsa mentio fiat.

**§. 2.** Porro Signaturæ nostræ tam gratiæ quam justitiæ Referendarii, ac Cancellariæ Apostolicæ Corrector, & Auditor contradictarum, similiter Commissiones in causis hujusmodi nullo modo, nisi prævia citatione ejusdem Commissarii, expediant.

**§. 3.** Et si quandoque contingat ita sub verborum involucro, vel alia narrativa Commissiones concipi, ut discerni non possint, an de causis spoliatorum, vel illicitarum negotiationum agatur, tunc tam nuntii Apostolici in Provinciis residentes, & de causis hujusmodi cognoscetes, quam à dilecto filio Thesaurario nostro generali spoliatorum collectore, & eisdem nuntii deputati subcollectores, quibus inhibitiones hujusmodi presentari contingat, illis minime patere teneantur, sed absque aliquo scrupulo, aut poenarum incurfu, illis rejectis, ad ulteriora procedere possint & debeant, partibus alias justitiam ministrando, & nihilominus irritum & inane decernimus quicquid contra præsentium tenorem fuerit decretum vel attentatum.

**§. 4.** Volumus autem quod præsentis Motus proprii cedula valvis Cancellariæ & Cameræ Apostolicæ per unum ex cursoribus nostris, ut motus est publicata, ita omnes Romanæ Curie officiales, & Iudices afficiat, ac li- personaliter singulis intimata foret.

**§. 5.** Et quod illius sola signaturæ etiam absque data & registraturæ sufficiat, & ubique fidem faciat, contrariis non obstantibus quibuscumque.

Placet Motu proprio.

*Die 5. Januarii 1568. rescripta litera affixa & publica fuerunt in valvis Cancellaria Apostol. per me Nicolaum de Mathias Curf.*

*Franciscus Sostocasa Mag. Curf.*

**L II. Quod Fratres Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia semper possint extra tempus Quadragesimæ & Adventus, in feria quinta, in qua non occurrit aliquod festum, aut eius octava, recitare officium Sanctissimi Corporis Christi.**

*Aliq. de hoc Ordine indicavi sup. in Conf. 23. Leo. X. Ite.*

**PIVS PAPA QVINTVS,**  
Dilectis filiis Ministro Generali, & universis fratribus Ordinis Minorum de Observantia.

**§. 1.** **E**Xponi nobis nuper fecistis, quod cum vos mente recolentes Dominum nostrum Jesum CHRISTUM transitarum de hoc mundo ad Patrem, in ultima cœna, qua Pascha cum discipulis suis manducafit, admirabile Sacramentum pretiosissimi corporis & sanguinis sui instituisse, ut universi Christianicolæ illud tanquam suæ Charitatis, quam in Cruce ostendit, memoriale recolent, pro ipsius Domini corporis solemniori & specialiori veneratione desideratis qualibet quinta feria officium Christi corporis, prout in Breviario Romano ipsius solemn-

*Fratres Mi- noret de Ob- servantia supplicarunt pro licentia celebrandi qualibet 5. fr. officium Corporis Christi.*

tatis esse habetur, prout etiam in Sede Apostolicæ Breviario, ad dicitur, vobis non humiliter supplicavit, ac vobis in præmissis appetunt provi- de bonitate Apostolicæ dispensari.

**§. 2.** Nos primum ad vestrum desiderium plurimum in Domino collaudantes, ac hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis de vestram cuilibet utilitate existentibus, ut qualibet quinta feria, qua totius Quadragesimæ, & Adventus Domini non fuerit, aut in qua aliquod festum seu octava non incidit, omisso occurrenti officio, illud de corpore Christi, juxta illud quod in præfati Breviario Romano in ejus solemnitate die recitandum proponitur, recitare liberè & licitè valeatis, ita tamen quod illud sic recitando, debito ad quod adstricti estis, in omnibus & per omnia perinde satisfacere censeamini, ac si officium pro tempore currens, & vobis à Romana Ecclesia propositum recitaretis, nec propterea illo recitato ad occurrentes hujusmodi, vel alicujus alterius officii recitationem teneamini, nec ad id à quoquam invito cogi, aut compelli possitis, minuse aliquas sententias, censuras, & poenas quomodolibet latas incurratis, auctoritate Apostolica per præsentem indulgemus.

**§. 3.** Districte inhibentes quibusvis locorum Ordinariis, & quibusvis aliis, quocumque auctoritate fulgentibus, vel cujuscumque gradus existentibus, ne vos & vestrum quemlibet quovis prætextu super præmissis quomodolibet molestant, perturbent, aut inquietent sub ex- communicationis sententia, aliique arbitrio nostro moderandis & infligendis poenis audeant vel præsumant.

**§. 4.** Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Apostolicis, necnon in Provincialibus constitutionibus & ordinationibus generalibus, ac synodalibus Conciliis editis, atque ordinis præfati, & quibusvis aliis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate roboratis statutis, consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

**§. 5.** Ceterum quia difficile foret præsentis literas ad singula quæque loca in quibus expediens foret deferre, volumus & humiliter Apostolica auctoritate prædicta decernimus, quod illorum transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, ac sigillo alicujus personæ in dignitate Apostolica constitutæ munitis eadem proruis in judicio & extra, ac alias ubilibet fides in dubia adhibeatur, quæ præscriptis adhiberetur, si foret exhibitæ vel ostensæ.

Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris die 8. Januarii 1568. Pont. nostri anno tertio.

Vnio Fratrum Amadzorum, & Clarenorum, Ordini Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia.

*Scias nominatos de prædictis Fratribus ad Conventuales Fratres transivisse, quos tandem ibi permanere posse concessit Gregor. XIII. die 20. Decembris 1581. cuius tamen bullam nisi motus necessarium prætermisiss. De toto autem Ordine Franciscano plenè notavit sup. ad const. 6. Honor. III. Solet.*

**PIVS EPISCOPVS,**  
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

**B**Eatus Christi Salvatoris Confessor Franciscus, dum adhuc mortalis hujus vitæ spatia decurreret, ardentissimo cœlestium amore captus, nec sibi tantum illa, sed quamplurimis hominum fieri potest, quæ sita cupiens, totumque in idipsum incumbens, quæ Ordinis Minorum initia fuerunt, confluentes ad se veluti ad meliorem frugem undique fratres suos in unam familiam coiecit, collectosque ipsorum omnium vitam & mores ad unam eandemque regulam dirigens, iis præceptis instituit, et disciplina formavit, quæ ad conjunctionem, atque ad unionem inter illos conciliandam ac tuendam maxime pertineret, humilitatem illis præcipuè amplectendam proponens, qua humana hæc omnia & fluxa, quod ejusdem Salvatoris consilium fuerat, aspernati, solidam

*S. Fran- cis- cus*

firmata ac permanentia... hinc ipsa familia... rationem graviter considerans... et subinde per se... ut speramus...

§. 1. Verum quoniam... una ab uno constituta fuerat... ut iam non una... sed variis agnominibus... ut in hac parte agitur...

§. 2. Id igitur qua possumus ope post petitur a Deo auxilium cavere volentes... Motu proprio, atque ex certa scientia & matura deliberatione nostra Apostolica auctoritate... de qua supra diximus... non solumus curare cura...

§. 3. Eos autem omnes & singulos fratres qui ejusmodi Congregationum, & denominationum erant... quibuscumque, ubicumque consistant... ut in posterum ex nunc perpetuo aggregatos & unitos esse...

§. 4. Quinimmo ut hac puriore conscientia, ac tranquillo animo prestare valeant... ac non aliter, eisdem priorum institutorum... necnon si quibus quavis ratione... ut in posterum ex nunc perpetuo aggregatos & unitos esse...

promissa non impediant, neque eis ulla... ratione, alioque modo resistant vel adveniant... ut ea vitent, secularium habitu lateant... quod si eorum quispiam secus fecerit...

§. 5. Quod si eorum quispiam secus fecerit, omnes illasmet sententias, censuras, & poenas eo ipso incurrat... tam juxta canonicas sanctiones... ac perinde contra illum, sive ab Ordinariis locorum...

§. 6. Ceterum ut universa Congregatio fratrum hujusmodi de Observantia hoc additamento quasi coronide aucta, placida simul perpetuaque pace fruatur... ut nullus ex veteribus fratribus de Observantia quenquam sic noviter aggregatorum...

§. 7. Universi vero iisdem privilegiis, facultatibus, immunitatibus, prerogativis, indulgentiis, & gratiis indistincti fruantur & potiuntur... ut inter gerentes pares gradus vel pares ordines... loco in Choro, & Capitulo, processionibus...

§. 8. Præterea nulla omnino domus, quamvis parva, & exigua, nullusque locus Regularis, ubi dicti fratres habitare soliti sunt... ut supra factam habitare soliti sunt, ad ipsos quacumque ratione pertinens...

liber r... in plan... Congre... p... se... qua full...

disposi... in qua... in Hon... in...

ut p... in Com... in p... in p... in p... in p...

omnesque... Congre... in... in... in...

quoniam... in... in... in... in...

Fratribusque... promissa ad... implere re... casantibus... poenas his... describitur... imponit.

Et fratres sic... agregatos... alio... quam... de Observa... tia nomine... appellari pro... hibet... & eo... rum antiqua... privilegia... Regula de... Observantia... non contra... ria retinere... posse debent.

Universorum... autem privi... legia & pra... cedentiam... declaratam.

Loca Regu... larum non de... ferantur ab... que permissi... sione Pontifi... cis.



Illarumque nomine expresse, eadem gratia, & alia insu- per que, quavis aliter donantium huiusmodi dis- positione adumenda, novis habitatoribus in supradic- tantum, neque alios ullos convertenda plus, omni pro- fus, quantum ad unionem prefatam pertinet, eaducitate, ejuve preteritione seclula, integre debeantur.

Monialis ad quos possit.

Ministri Generalis facultas circa deputacione Officiali & Fratrum que ad celebrazionem Capituli.

§. 9. Gubernatio quoque & cura quorumcumque Mo- nasteriorum Monialium, quae antea Conventibus, aut Su- perioribus huiusmodi domorum, & locorum demandata erat, ad illos pertineat, qui ibi erant, in posterum.

§. 10. Proinde possit Generalis Minister in omnibus quatumcumque Provincialium domibus, sicut supra uni- tis, donec Generale, vel in ipsa Provincia, in qua illa sita fuerint, Provinciale Capitulum celebretur, officiales & fratres, sive ex veteribus, sive ex nunc aggregatis, sive etiam ex utrisque, quos & qui sibi visi fuerint, arbitrio suo libere deputare, & ad illarum regimen & directionem mittere, interea vero temporis ipsi fratres sic noviter ag- gregati, si citramontani fuerint, in illius, in qua nati sunt; si vero ultramontani, in illius, cuius maluerint Provincia- rum domibus Regularibus sint, & maneat, usquequod aliter constituatur, & ipsos ad aliam domum, aliumve locum mitti, sive Capituli, sive Generalis Minister huiusmodi ordi- natione contingat. Porro in Capitulo Provinciali Medi- ol. fratrum de Observantia, quod Mediolani proximè celebrabitur, omnibus Provinciae Mediolan. Regularibus domibus de Observantia, tam antiquis quam nunc unitis, ut praefertur, de Guardianis aliisque officialibus, ac fratribus, qui illas regere, & in illis esse debeant, ex utrorumque fratrum, veterum scilicet, & nunc aggregatorum numero differenter, alias tamen ex more inter fratres de Obser- vantia prius observato provideatur. Idem deinceps in ca- teris, quae per Provincias subinde celebrabuntur capitu- lis, quoad ipsarum Provincialium domos observetur, ac in Provincialium numero, terminisque & denominati- onibus ea ratio atque distinctio habeatur, quae inter fra- tres de Observantia ante has ipsas literas habebatur.

Idem aggre- gata sunt eius Provincia intra cuius fines existit.

§. 11. Nuper autem aggregatae domus in eam Provin- ciam transcant, & in ea numerentur, intra cuius fines quaeque consistit, & cum pro tempore Provinciale Capitu- lum celebrandum erit, si tantum ad illud convenient, qui ex illa Provincia fuerint, in qua tunc capitulum ce- lebrabitur. In ipso vero Mediolanensi, quod primum omnium post has literas propediem celebrandum est, quicumque ex fratribus aggregatis, qui ante aggregatio- nem a nobis, ut supra factam, ubique locorum degentes erant, & Provincia S. Petri in Monte Aureo de Urbe, & illa comprehendebantur; & idcirco vocem in Capitulo habeant, quoniam literarum ignari illuc forte omnes se conferent, possint quidem libere omnes hac vice cele- brationi adesse, sed si tantum ex eis jam nunc ibi vocem habeant, & suffragia ferant, qui sunt ex illis domibus, quae iuxta aggregationem praedictam intra antiquos li- mites, & fines Provinciae Mediolanensis fratrum de Ob- servantia sunt sitae.

Clausula observati- va.

§. 12. Has porro literas, & his literis contenta decre- ta, statuta, ordinationes, & alia omnia usque aded firma & valida, atque observanda esse volumus, ut nunquam revocati, aut infringi, vel suspendi, nunquam de volun- tatis, aut mentis nostrae defectu oppugnari possint, nun- quam adversus restitutionem in integrum, & reductio- nem ad terminos juris, aut aliud quodcumque gratiae vel iustitiae remedium quisque impetrare, vel etiam ab aliis impetrato, aut motu simili concessio uti valeat ex quavis causa quantumlibet rationabili, & ita de his om- nibus & singulis, ac simul quod haec eadem aliquibus ejusmodi statutorum, & ordinationum revocationibus, suspensionibus, & aliis contrariis dispositionibus, gene- ralibus vel specialibus, ab eadem Sede Apostolica pro tempore factis, non comprehendantur, sed ab aliis sem- per excepta sit.

Decretum irritans.

§. 13. Sicque a quibuscumque Judicibus ordinariis & delegatis, & causarum Palatii Apostolici Auditoribus, ac S. R. E. Cardinalibus, etiam de latere Legatis, in quavis causa & instantia, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter interpretandi & iudicandi facultate & auctoritate, interpretari & iudicari debeat, necnon quicquid secus a

quoquam quovis auctoritate scienter, vel ignoranter sententia fuerit, irritum & inane decernimus.

§. 14. Propterea dilectis filiis Carolo tit. S. Praxedis Protobon. Card. Romanus nuncupato, & C. Q. n. Protobon. & coelecto, necnon pro tempore existenti ejusdem Ordinis generali ministro mandamus, ut ambo, vel ipsorum alter has literas, & quicquid in proximè Pro- vinciali Capitulo Mediolanensi, utroque vel altero ipso- rum praesidere pro suprascriptorum omnium executione & observatione ordinabitur, faciant per se vel alium, seu alios ab omnibus & singulis fratribus praefatis exactissi- me observari. Contradictores quoslibet & non parentes, ac rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasti- cas, ac etiam graduum, officiorum & vocis, tam activae quam passivae privationem, ac caetera quae sibi videbun- tur opportuna iuris & facti remedia, quacumque pro- fus appellatione postposita, & etiam rejecta, compen- tendo, atque eisdem in sententias, censuras & poenas praedictas incidisse declarando, easque saepius aggra- vando, adhibita etiam, si opus fuerit, manu militari, & invocato auxilio brachii saecularis.

§. 15. Non obstantibus praemissis, ac nostra de non tol- lendo iure quae sita, ac pia mem. Bonifacii Papae VIII. praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edi- ta de duabus dietis, aliisque constitutionibus & ordina- tionibus Apostolicis, necnon Ordinis & Congregatio- num huiusmodi juramento, confirmatione Apostolica, & quavis alia firmitate roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, & indultis Apostolicis, illis per quoscumque Romanos Pontifices, ac Sedem Apostoli- cam, & etiam nos, sub quibuscumque tenoribus & for- mis, ac cum quibusvis clausulis & decretis, in genere & in specie concessis, & quotiescumque confirmatis & in- novatis, & Mare Magnum nuncupatis, ac quibuslibet aliis indulgentiis, & literis Apostolicis, per quae aliis lite- ris non expressa, vel etiam non inserta harum effectus & executio impediri valerent, vel tardari, & de quibus, quo- rum tenoribus habenda esset mentio specialis.

§. 16. Volumus etiam quod harum literarum exempla, etiam impressa, dicti Caroli Cardinalis & Protobon. aut Generalis, seu alicujus Provincialis Ministeri fratrum sigillo, & ejusdem Caroli Cardinalis Secretarii, vel ip- siusmet Generalis, aut Provincialis Ministeri manu obsi- gnata, eandem fidem in iudicio, & extra iudicium ubi- que locorum faciant, quam haec literae ipsae facerent, si offererentur vel exhiberentur.

Nullo ergo, &c.  
Dat. Romae apud S. Petrum, anno Incarnat. Domin. 1568. 10. Kal. Febr. Pontificatus nostri anno tertio.

Jurisdictio & facultates S. R. E. Cardinalis Prote- ctoris, ac Judicis causarum Monasterii S. Catha- rinae de Rosa nuncupatae, & Congregationis in Urbe instituta ad ibi recipiendas, pieque edu- candas Virgines miserabiles, in periculo amit- tendae pudicitiae commorantes.

Ordinationes circa ipsarum Virginum contractus, uli- masque voluntates, & alimentorum administratio- nem edixit Clem. VIII. in const. 95. Apostolici.

PIVS PAPA QVINTVS,  
Motu proprio, &c.

Cupientes ut Monasterium Beatae Catharinae della Rosa nuncupatae de Urbe, jamdudum pro receptan- dis, & advocandis miserabilibus puellis, quae in pericu- lo pudicitiae subvertendae in dicta Urbe reperiuntur, ere- ctum, & Confraternitas ibidem pro gubernio dicti Mo- nasterii Canonice instituta, non solum manuteneantur, verum etiam in dies incrementum suscipiant, Mona- steriumque & Confraternitatem huiusmodi specialibus gratiis & favoribus prosequi volentes, Motu simili, ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate pleni- tudine, dilecto filio nostro Hippolyto tit. S. Mariae Novae Presbyt.

Exemplum

clausula

Trans- rum

LI

Edicta

Facile Prohibere & depu- rano pu- in pericu- amittit pudicitiae existit quibus par- bus capi- illasque alios cas- consuetu- coarcent

Presbyt. Card. Ferrarien. nuncupato, nunc & pro tempore Monasterii, & Confraternitatis huiusmodi existent. Prorectori, seu Confraternitati predictae, illiusque Administratores, Gubernatores, & deputatos, quod quascumque puellas in periculo pudicitiae existerent, amittende, & si bene visum fuerit, propria auctoritate, etiam in vicis parentibus capere, & in dictum Monasterium introducere, illasque tam dum in dicto Monasterio manserint, quam etiam inde egressae, siue nuptae, siue viduae fuerint, necnon occultantes, & latitare facientes carere, punire, corrigere, & castigare, eorum arbitrio, seu aliis iuxta eorum statuta & providas ordinationes possint & valeant, concedimus, statuimus, decernimus & mandamus.

Curia  
in  
causa  
Monasterii  
S. Cameracensis  
Confraternitatis  
S. Spiritus  
in  
causa  
Monasterii  
S. Cameracensis  
Confraternitatis  
S. Spiritus

§. 1. Necnon pro ipsius Monasterii, Confraternitatisque Monialium, & puellarum minori dispendio, ne cogantur per diversa tribunalia litigare, omnes & singulas causas, lites, quaestiones, & controversias civiles, criminales, profanas, spirituales, meras, & mixtas inter Confraternitatem, seu ejus administratores, gubernatores, & deputatos huiusmodi, Moniales, seu puellas in dicto Monasterio degentes, seu quae inde egressae, & nuptae traditae sunt ex una, & quascumque alias personas, quascumque dignitatis, gradus, ordinis, conditionis & praeminentiae existentes, Universitates, Societates, Congregationes, & Monasteria, aut alia loca pia, ex altera partibus, etiam si coram S. R. E. Camerario, Clericis, & Praesidentibus Camerae Apostolicae, & ejusdem Camerae generali Auditore, necnon Vicario, Gubernatore, & Senatore dictae Urbis, illorum Locatenentibus, Collateralibus, & Judicibus, ac dictae Urbis causarum Appellationum Capiteo, & Sacri Palatii Apostolici Auditoribus, & ejusdem S. R. E. Cardinalibus, aliisque Judicibus ordinariis, seu delegatis huiusmodi motas, & pendentes, & desuper statu & bonis, tam Monialium quam puellarum, necnon quibuscumque locationibus, venditionibus, legatis, fideicommissis, testamentis, haereditatibus, atque illorum discussionibus, atque quorumcumque iurium, & actionum cessionibus, aliisque inter vivos contractibus, etiam vigore obligationis in forma Camerae executionibus, revocationibus, bonis, rebus, iuribus, & actionibus ad Confraternitatem predictam, & quosque Gubernatores, Administratores, & deputatos, Moniales & puellas predictas, tam conjunctim quam divisim, ac tam activae quam passivae spectantibus, & pertinentibus, in quacumque instantia, ( quarum omnium & singularum statum, & merita, necnon iudicium & colligantium nomina & cognomina, ac qualitates, caeteraque de necessitate exprimenda pro expressis habent.) in statu, & terminis in quibus nunc reperiuntur, harum serie ad nos advocantes, illasque omnes & singulas, motas & pendentes, ac quam & quas Confraternitas, gubernatores, administratores, & deputati, necnon Moniales, & puellae ibi degentes, & illae quae exinde egressae, & nuptae traditae sunt, & pro tempore fuerint, habere volent contra eandem personas, Universitates, & Collegia, Congregationes, Confraternitates, Monasteria, & alia huiusmodi pia loca, pro rebus, bonis, haereditatibus, iuribus & actionibus huiusmodi, nunc & pro tempore Monasterii & Confraternitatis praefatarum existentis Prorectori praefato, una cum illarum emergentibus, dependentibus, incidentibus, annexis & connexis, summarie, simpliciter, & de plano, & sola facti veritate inspecta, ac sine strepitu & figura iudicii, per seipsum, seu alios a se deputandos, in quacumque instantia usque in finem audien. cognoscent. & sine debito terminandum, auctoritate Apostolica tenore praesentium committimus & mandamus. Ipsaque Prorectorem nunc & pro tempore existent. in dictis causis motis, pendentes, & in futurum movendis, in iudicem Ordinarium cum facultate eadem causas in quacumque instantia usque ad finem per seipsum vel alium, seu alios ejus Auditores illas cognoscent. decident. & terminant, & aliis facultatibus praedictis, facimus, committimus, & deputamus.

Curia  
in  
causa  
Monasterii  
S. Cameracensis  
Confraternitatis  
S. Spiritus

§. 2. Necnon cum potestate citandi & inhibendi quos, quibus, & quoties, in Curia & extra eam, etiam per edictum publicum, constituto etiam de non tuto accessu, eisdemque quam & quibusvis aliis ejusdem Urbis iudicibus & personis, tam Ecclesiasticis quam secularibus, quibus & quoties opus sit, & sub sententia, censuris & poenis Ecclesiasticis & pecuniariis, quibus sibi, seu ab eo pro tempore deputando Auditori videbitur inhibendi, in eventum non paritionis contra inobedientes, contumaces, & rebelles ad declarationem incensus censuratum & poenatum huiusmodi, illarumque aggravationes & reagravationes, & alias iuxta morem & stylum Curiarum Urbis in similibus servari solitum, & prout sibi videbitur proceden. sententiaque suas debite executioni demandare, siue demandari facien. auxiliumque brachii secularis ad hoc, si opus fuerit, invocandi, omniaque & singula alia in praemissis, & circa ea quomodolibet necessaria & opportuna faciendi, gerendi & exercendi, ac in omnibus & singulis eis praedictis ad dictam Societatem, Moniales, & puellas, ut praemittitur, spectantes, singulis diebus & horis feriatis & non feriatis, praeterquam in honorem Dei, etiam tempore feriarum ob necessitatem hominum indictarum & indicendarum procedere.

inobedientes  
coercendi.  
Necnon in  
singulis dieb.  
& horis pro  
cedendis.

demque quam & quibusvis aliis ejusdem Urbis iudicibus & personis, tam Ecclesiasticis quam secularibus, quibus & quoties opus sit, & sub sententia, censuris & poenis Ecclesiasticis & pecuniariis, quibus sibi, seu ab eo pro tempore deputando Auditori videbitur inhibendi, in eventum non paritionis contra inobedientes, contumaces, & rebelles ad declarationem incensus censuratum & poenatum huiusmodi, illarumque aggravationes & reagravationes, & alias iuxta morem & stylum Curiarum Urbis in similibus servari solitum, & prout sibi videbitur proceden. sententiaque suas debite executioni demandare, siue demandari facien. auxiliumque brachii secularis ad hoc, si opus fuerit, invocandi, omniaque & singula alia in praemissis, & circa ea quomodolibet necessaria & opportuna faciendi, gerendi & exercendi, ac in omnibus & singulis eis praedictis ad dictam Societatem, Moniales, & puellas, ut praemittitur, spectantes, singulis diebus & horis feriatis & non feriatis, praeterquam in honorem Dei, etiam tempore feriarum ob necessitatem hominum indictarum & indicendarum procedere.

Notarium  
deputat.

§. 3. Ac quemcumque Notarium sibi bene visum in causis huiusmodi deputare possit & valeat.

Mandatarii  
omnes citet.

§. 4. Quodque citationes & inhibitiones, quas in eis fieri oportuerit, etiam per Curiam Capitolii, & quoscumque alios Mandatarios fieri possint.

Executores  
que exequantur.

§. 5. Et quicumque executores Urbis possint, & debeant effectualiter executioni demandare omnes & singulas sententias, decreta, & mandata praedicti Cardinalis Prorectoris, siue ab eo deputatorum, quae non obstant. Regula Cancellariae sub eius parvo sigillo expediri possint.

Confraternitas,  
Moniales, puellae,  
& administratores  
eorum praedicti  
sua dominantia  
non convenerint  
veniri possunt.

§. 6. Ac insuper Confraternitatem praedictam, & quosque administratores, gubernatores, & deputatos, necnon Moniales, aut puellas ibidem degentes, & inde egressas, nuptas, seu viduas huiusmodi, ex nunc deinceps occasione praemissorum alibi quam eorum praedicti Prorectore convenire, aut ad alios convenientibus contrahi non posse: ac processus, sententias, & decreta, per alium, seu alios, tam Ordinarios quam delegatos Judices, in omnibus praedictis quomodolibet pro tempore formatos, latis, & facta, cum inde secutis quibuscumque nulla, irrita & inania, nulliusque roboris vel momenti fore.

Clausula  
praeservanda.

§. 7. Praesentemque cedulam sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, seu renovationibus similium vel dissimilium concessionum & gratiarum, etiam per nos & successores nostros Romanos Pontifices, & Sedem praedictam, vel ejus Legatos, etiam per Regulas Cancellariae Apostolicae pro tempore factas nullatenus comprehendi, sed semper ab illis penitus & omnino exceptas, & quoties illae emanabunt, praesentem cedulam in praesentem statum restitutam esse, & censeri debere, nec eisdem cedulae per quascumque literas, etiam quavis clausulas generales vel speciales, etiam derogatorias derogatorias, irritantiaque & alia decreta, sub quacumque verborum expressione continentis, derogari posse, etiam si illa ullo unquam tempore ex aliqua etiam quantumvis necessaria, & urgenti causa derogari contingerit, nisi tenor ejusdem cedulae de verbo ad verbum, nihil penitus omisso insertus, & huiusmodi derogatio per trinas distinctas literas eundem tenorem continentibus tribus similibus distinctis vicibus, administratoribus, gubernatoribus, deputatis, & Confratribus huiusmodi, omnibus & singulis legitime insinuata & intimata fuerit, eorumque expressus ad id accesserit assensus, derogationem huiusmodi nemini suffragari, nullius esse roboris, vel valoris, & sic per quoscumque Judices quavis auctoritate fungen. etiam praedictae Ecclesiae Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores, sublataj &c. ac irritum, &c. iudicari & desiniri debere.

Clausula de  
rogatoria.

§. 8. Non obstant. praemissis, ac fel. rec. Bonifacii Papae VIII. praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis vigore praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, ac Hospitalium, Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum quorumcumque locorum, & ordinum iuramento, &c. roboratis;

boratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis Conservatoribus, exemptionibus, & literis Apostolicis eisdem, ac dilectis filiis Populo Romano, necnon Judicibus, Curis & Tribunalibus, eorumque personis per quoscumque Romanos Pontifices predecessores nostros, & nos ad dictam Sedem, etiam motu, & scientia similibus concessis, approbatis, & innovatis, etiam disponentibus, ut causæ huiusmodi ad formam, seu Curiam Capitoli reassumi debeant, quibus omnibus & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis contenta, observata inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanseris, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, contrariis quibuscumque, aut si præfatis, aut quibusvis aliis cõmuniter vel divitiis ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, aut excommunicari, vel extra, aut ultra certa loca, Curias & Tribunalia ad iudicium trahi non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, indultis Apostolicis, generalibus vel specialibus, quorumcumque tenoribus existent. per quæ præsentibus non expressa, aut totaliter nõ inserta jurisdictionis ipsius Protectoris explicatio impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in præsentibus mentio specialis.

Sola signatur  
va sufficit.

Dat. P. A. 3.  
die 20. Febr.

§. 8. Volumus autem præsentium solam signaturam sufficere, & ubique fidem facere in iudicio & extra, regula contraria non obstante, & earundem transumptis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo Protectoris, seu Confraternitatis huiusmodi munitis eandem præfata fidem adhiberi, quæ adhiberetur præsentibus manu nostra subscriptis.

Placet, M. Romæ, apud S. Petr. quarto idus Februarii, anno tertio.

**L V. Reservatio beneficiorum omnium vacantium Sede Episcopali vacante.**

Edicta A. D.  
1568.  
Reservatio  
benefic. om-  
nium va-  
cantium Se-  
de Episcopali  
vacante.

**S**Anctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Pius divina Providentia Papa V.  
§. 1. Cupiens pauperibus Clericis, & aliis bene meritis personis de beneficiis Ecclesiasticis providere, omnia & singula beneficia Ecclesiastica, cum cura & sine cura, Cathedralia, & quorumvis Ordinum Regularia, qualitercumque qualificata, & ubilibet existentia, Sede Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, & Primatiali quarumcumque Ecclesiarum Cathedralium, etiam Metropolitanarum, Patriarchalium, ac Primatialium pro tempore Pastoribus destitutarum vacante, quomodolibet vacantia & vacatura, tam in prædictis quam aliis Ecclesiis, necnon Civitatibus & diocesis quibuscumque, ad eorundem Episcoporum, Archiepiscoporum, Patriarcharum, & Primatum collationem, provisionem, præsentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem quomodolibet pertinentia, dispositioni suæ reservavit.

Decretum  
irritans.  
Papa subscr.  
Publ. Pontif.  
An. 3. die 9.  
Martii.

§. 2. Sicque in præmissis per quoscumque, & c. sublata, & c. iudicari debere, irritum quoque, & c. decrevit. Placet, publicetur, & describatur. M. Lecta, & publica fuit superscripta regula Roma in Cancelleria Apost. Anno Incarnationis Dominice 1568. die vero 9. mensis Martii, Pontific. prælibati S. D. N. Pape an. 2.

**L V I. Facultas Collegii Fabricæ S. Petri Apostolorum Principis de Urbe, circa legata quæ sunt Ecclesiæ B. MARIE Lauretanæ, si ejus Ministri in illis exigendis fuerint negligentes.**

Hanc bullam Clem. VIII. innovavit die 16. Martii 1599. sed uti simpliciter confirmatam consulto prætermisi. Et alia de materia Fabrica videbis hic infra in const. 96. Decet.

**A**D Romani Pontificis spectat officium opportunis providere remediis, ne Ecclesiæ, & alia pia loca, præsertim Romanæ Ecclesiæ immediatè subjecta, & in honorem Gloriosissimæ Dei genitricis dedicata, suis tam spiritualibus quam temporalibus bonis, aliquorum malitia vel negligentia fraudentur.

§. 1. Sanè nuper ad aures nostras nõ sine dolore pervenit, complures Christi fideles personas, diversarum Civitatum, & locorum, tam in Italia, quam extra eam multas variasque pecuniarum summas, & res ac bona Ecclesiæ B. MARIE Virginis de Laureto nuncupata, nullius diocesis, devotionis causa reliquisse, donasse, aut alias concessisse, de quibus certa notitia propter injuriam & negligentiam Notariorum, qui in dictis Civitatibus, & locis de relictis, donationibus, & concessionibus huiusmodi rogati fuerunt, aut aliarum personarum, quæ de illis scripturas cõfecerunt, hæcenus haberi nõ potuit, nec potest in præfatis, unde dicta Ecclesia non modicè sentit detrimentum.

§. 2. Nos igitur ne Ecclesia præfata pecuniis, rebus, ac bonis huiusmodi defraudetur, atque immodicis sumptibus per Committarios pro eorum exactione fieri solitis exoneretur, ipsasque pecunias, res, & bona eadem Ecclesia facilius consequatur, de aliquo opportuno remedio providere, ipsiusque Ecclesiæ indemnitati, quantum cum Deo possumus, prout tenemur, consulere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnibus & singulis Civitatum, Terrarum, Castrorum, & aliorum locorum quorumcumque Notariis, aliisque personis, ex quorum tam publicis, quam privatis scripturis constare quovis modo potest, aut poterit in futurum de aliquibus pecuniarum summis, rebus, ac bonis, cujuscumque quantitatis, qualitatis, generis, ac valoris extiterint, quæ Ecclesiæ præfate purè vel conditionaliter, aut alias quomodocumque, saltem à triginta annis citra, in aliqua ultima voluntate relicta, vel in vivos donata, vel quomodolibet concessa, aut promissa fuerint, aut in posterum relinquentur, donabuntur, concedentur, aut promittentur, in virtute sanctæ obedientiæ districtè præcipiendo, & sub privationis suorum officiorum, ac solutionis dupli pecuniarum, rerum, ac bonorum præfatorum, pro una videlicet ipsi Ecclesiæ, & altera medietatibus solutionis dicti dupli accusatori, & executori æqualiter inter eos dividendis & applicandis pœnis præcipimus & mandamus, & insuper hac nostra in perpetuum valitura ordinatione & constitutione sub eisdem pœnis statuimus & ordinamus, ut de cætero perpetuis futuris temporibus, Notarii & personæ præfate, omnes & singulas dispositiones in favorem dictæ Ecclesiæ à quocumque & quomodocumque faciendas, de quibus, tam per suas proprias, quam per aliorum etiam defunctorum scripturas penes ipsos existentes, quomodocumque constare potest, in Italia inta trimum, extra verò eam infra octo mensium spatium, si eas per viam ultimæ voluntatis fieri contigerit, à die mortis disponentium, si verò inter vivos, à die solutionis faciendæ computandum, dispositiones autem jam factas infra simile spatium, à die tamen intimationis præsentium, sibi etiam per earundem præsentium, vel earum transumptorum, ut infra subscriben. ac sigillandorum affixionem ad valvas Cathedralium Ecclesiarum in Civitatibus, & insigniorum Ecclesiarum in terris, castris, & locis præfatis facien. computan. Gubernatori pro tempore existenti ipsius Ecclesiæ, seu personis ab eo pro majori commoditate eorundem Notariorum, & aliarum personarum in certis præcipuis Civitatibus, seu locis ejus arbitrio ad hoc deputan. revelare ac notificare.

§. 3. Præfati verò deputandi, ipsum Gubernatorem notificationum & denunciarum sibi per Notarios factarum huiusmodi singulis quibusque mensibus certiorum facere, & eisdem notificationes, ac denunciarum in libris suis, etiam ad hoc specialiter confectis vel conficiendis, manu propria adnotare, eisdemque libros ad Gubernatorem præfatum, quoties ab eo super hoc requisiti fuerint, mittere, aut deferre, necnon ut idem Gubernator denunciarum, & notificationes, non solum Notariorum,

Exord

Causa

Novi  
fra in  
excep  
notari  
ficatib  
deput  
Ecclie  
M. de  
re re  
vilita

Dum  
pradi  
ficatio  
ifas  
bant.

riorem, & aliarum personarum, sed etiam deponendo- rum predictorum adnotare, seu manu Cancellarii ipsius Ecclesie adnotari facere in libro ad hoc etiam specialiter confecto vel conficiendo, distictos libros in fine sui officii, suo in officio Gubernatoris immediato successori coram Notario ad hoc specialiter vocato & rogato consignare respectivè teneantur & debeant, & unusquisque eorum teneatur & debeat.

§. 4. Quoniam vetò Commissarii Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, vigore nonnullorum privilegiorum à diversis Romanis Pontificibus eidem Fabricæ super exactione certorum Legatorum concessorum quintam partem Legatorum ipsi Ecclesie de Laureto relictorum exigendi facultatem habere prætentunt, volumus, & eidem Fabricæ prædictæ Commissariis nunc & pro tempore existentibus, Motu & scientia, ac potestate similibus, etiam districtè præcipiendo mandamus, ne in posterum vigore præfatorum, aut quorumcumque aliorum privilegiorum quintam partem præfatam, nisi postquam de Ministrorum ipsius Ecclesie in exigendis dictis legatis negligentiam prædicti Commissarii non aliter, quàm si infra annum in Italia, vel infra biennium extra eam, à die quo denuntiationes & notificationes Gubernatori, vel deputatis prædictis factæ fuerint, vel si denuntiationes & notificationes prædictæ factæ non fuerint, infra biennium in Italia, & quinquennium extra eam, à die mortis testatorum, seu alias disponentium computant, legata huiusmodi non exegerint, aut desuper litem contra hæredes, seu alios eorundem Legatorum debitores non moverint, incurrisse censentur.

§. 5. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis aliis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac privilegiis dictæ Fabricæ concessis, quorum omnium tenores haberi volumus pro sufficienter expressis, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Et quia difficile esset earundem præsentium notitiam ad singulos Notarios, aliasque personas Civitatum, Terrarum, Castrorum & locorum huiusmodi pervenire, & ubique illas affigi, vel intimari, etiam motu & scientia similibus volumus & decernimus, quod illarum transumptis, etiam per impressionem factis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo dictæ Ecclesie, aut alicujus Prælati, vel personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ sigillatis, ea prorsus fides indubia in iudicio & extra, ac alias ubilibet adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscis, die 10. Martii 1568. Pont. nostri anno tertio.

II. Fructus beneficiorum lite pendente deponendi, apud idoneam personam à Iudice eligendam, deponi debent, non obstantibus quibuscumque statutis, disponentibus quod Capitula & Canonici eos recipiant.

De sequestris autem à Iudicibus decernendis super fructibus beneficiorum lite pendente, vide sup. in Pii IV. consl. 17. Sanctissimus.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Ordinobis est lites minuere, & à laboribus subditos, maximè personas Ecclesiasticas divino cultui deditas relevare.

§. 1. Sanè cum sicut accepimus, in plerisque Cathedralibus & Collegiatis Ecclesiis, earum constitutionibus & statutis, etiam à Sede Apostolica approbatis & confirmatis cautum sit, quod occurrentibus litibus, & controversiis inter provisos de dignitatibus, officiis, canonicatibus, & præbendis, portionibus, & præstimoniiis, cæterisque beneficiis Ecclesiasticis qualitercumque qualificatis, tam ordinaria quàm Apostolica auctoritate, tam super illorum provisione, seu institutione, aut possessione, quàm illorum idoneitate & habilitate, aut ex quavis causa, &

eorundem ad dignitates, Canonicatus & præbendas, cæteraque beneficia Ecclesiastica prædicta admissione & receptione, Capitulum, & Canonicos, cæterasque capitulares personas, ad quos admissio & receptio, tam de jure quàm ex consuetudine spectat & pertinet, aut etiam alias personas Ecclesiasticas asserentes beneficia prædicta ad se de jure spectare, ipsi sic provisi interim beneficiorum huiusmodi fructus, ac distributiones non percipiant, sed Capitulum & Canonici illas vel in suos usus, & utilitatem convergendas, seu restituendas ei cui de jure restituendæ erunt, recipiant, prout in dictis constitutionibus & statutis, seu consuetudinibus continetur, quo factum est, ut lites huiusmodi immortales efficiantur, nec earum operatus finis videri possit.

§. 2. Hinc est quod nos hac nostra perpetuè valitura constitutione, auctoritate Apostolica statvimus atque decernimus, quod fructus, redditus, & proventus, ac distributiones, cæteraque emolumenta, quæ vigore constitutionum, consuetudinum, & statutorum prædictorum, à Capitulo & Canonicis recipienda, ut præmittitur, erant, amplius non ab eisdem Capitulo & Canonicis recipiantur, sed penes personam fide & facultatibus idoneam, per Iudicem, coram quo causæ huiusmodi pendere repertæ fuerint, eligendam & nominandam deponantur, restituenda ei cui de jure postea restituenda fuerint.

§. 3. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, in quavis instantia iudicari debere, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate, irritum quoque & inane decernimus, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Apostolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus & ordinationibus, & quarumvis Ecclesiarum prædictarum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, etià immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, eorumque Capitulis, & superioribus per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos & Sedem Apostolicam, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, necnon irritantibus & aliis decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac quavis etiam Imperiali, vel Regali consideratione vel instantia, & alias quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione specialis, specifica, individua, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, perinde ac si tenores huiusmodi de verbo ad verbum, nihil penitus omisso inserti, & forma in illis tradita observata foret, pro sufficienter expressis habentes, specialiter & expresse derogamus, contrariis quibuscumque.

§. 5. Volumus autem quod præsentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

§. 6. Quodque literæ ipsæ in Camera & Cancellariæ Apostolicarum, & audientie causarum Palatii Apostolici valvis, & in acie Campi Floræ, dimissis inibi copiis, publicatæ & affixæ, omnes ita afficiant & ardeant, ac si illis personaliter intimatæ fuissent. Nulli ergo, &c.

Datum Romæ apud S. Petr. Anno Incarn. Dominicæ 1568. tertio Kalend. Aprilis, Pont. nostri anno 3.

Anno à Nativitate Domini 1568. indict. 11. die vero 2. mensis Junii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina Providentia Papa V. anno 3. retrospectiva littera affixa & publicata fuerunt ad valvas Camera & Cancellariæ Apostolicarum, & audientie causarum Palatii Apostolici, ac acie Campi Floræ, dimissis in omnibus locis præfatis eandem retrospectivam litterarum copiis, per nos Iulium Parinum, & Io. Bornotum, prælati Sanctiss. D. N. PP. Curf.

Io. Freile Mag. Cursorum.

Quæ

Hic P. m. d. d. decernit eos deponi arbitrio personam idoneam per se nam à Iudice eligendam.

Decretum irritum.

Clausula derogatoria.

Fides exemplorum.

Forma publicandi mox sequitur.

Das. P. A. 3. die 30. Martii.

Publicatio.

LVIII. Quæ beneficiorum Ecclesiasticorum resignationes per Episcopos & alios Collatores admitti possint.

De forma autem ea resignandi, attende infra Gregor. XIII. const. 85. Humano, ubi de materia hac notae apponam.

Edita A. D. 1568.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Quanta Ecclesie Dei incommoda omni tempore atulerit, & nunc quotidie magis afferat, ministrorum in eam ingressio vitiosa, jam late respiciant, & cum moerore expendant Praefules omnes & Pastores, quando hæc perniciæ cæterarum omnium maxima, tam multas Orbis Ecclesias impiè violatit.

Pt. ista Nilus suspendit facultates admittit. res. quædam ne. nes. & de. ibi. lis. sic. va. cantibus. disponendi.

§. 1. Quia verò hoc malum cum in cæteris frequens, tum maxime in beneficiorum, & officiorum Ecclesiasticorum dimissione admittitur, nemini molestam esse debet, quod perinde de reprimendis quotidianis fraudibus, quæ hac in re frequentiores internoscuntur, certam aliquam rationem tandem inveniendi, officii nostri partes in prohibenda omnibus in eorum resignationum huiusmodi acceptione paulò severius interposuerimus, omnesque beneficiorum interim resignandorum dispositiones quæ fierent, in irritum revocaverimus, ac etiam decreverimus nullum per eas in illis jus, neque titulum, vel coloratum, tam in petitorio, quam in possessorio ipsis provisum tribuere, quin etiam eos ad illa deinceps obtinenda perpetuò inhabiles fore. Collatores verò alias in illorum dispositione, etiam tanquam devolutionis jure sese interponere non posse, sed de eis ut verè vacantibus, sive per Romanos Pontifices, sive alios collatorum eorundem Superiores, uti præventum esset, liberè provideri.

Hic modo Pont. ex. can. si. hic. enun. sinitis.

§. 2. Nunc autem intendentes institutum hoc nostrum, quo sanctuarium Domini cupimus illibatum, auctore Domino prosequi, ac simul quantum in nobis est cavere, ne resignationes ipsæ dehinc pro cuiusque arbitrio, nullisque vel ceterè levibus causis passim, & temerè admittantur, prohibitionem, & alia prædicta, ac cætera omnia nostris super his literis contenta eatenus relaxamus, ut posthac.

Declarat. qua. resigna. tiones. de. ca. tero. admitti. & recipi. possint.

§. 3. Episcopi & alii facultatem habentes, eorum dumtaxat resignationes recipere & admittere possint, qui aut senio confecti, aut valetudinarii, aut corpore impediti, vel viciati, aut crimini obnoxii, censuris Ecclesiasticis irretiti, aut nequeunt, aut non debent Ecclesie, vel beneficio inservire, seu qui unum, aliud, vel plura beneficia obtinuerint, vel quos ad aliud contigerit promoveri, Religionem quoque ingressuri, vel matrimonium contracturi, si statim postea id re ipsa exequantur: denique quis ex aliis casibus acciderit, qui constit. sel. record. Innocentii Papæ III. de dimittendis Cathedralibus Ecclesiis edita continentur. Qui etiam ob capitales inimicitias nequeunt, vel non audent in loco beneficii residere securi. Sed nec horum ullus sacro ordini mancipatus, nisi Religionem ingressurus valeat ullo modo beneficium vel officium Ecclesiasticum resignare, nisi aliunde ei sit quo in vita possit commodè sustentari. Ad hæc beneficiorum & officiorum permutationes admittere, quæ Canonicis sanctionibus, & Apostolicis constitutionibus permittuntur.

Hæc Innoc. III. const. est in cap. 10. de Romanis.

Ne precipi. Episcopi. presentatores. bus. qua. ca. vore. debeat.

§. 4. Caveant autem Episcopi, & alii prædicti, itemque omnes electores, presentatores, & patroni, tam Ecclesiastici, quam laici, quicumque sint, ne verbo quidem, aut nutu, vel signo futuri in huiusmodi beneficiis & officiis successores, ab ipsis resignantibus, aut aliis eorum significatione, vel hortatu designentur, aut de his assumendis promissio inter eos, vel etiam intentio qualicumque intercedat.

Prohibet. que. beneficia. resignanda. non. conferri. con. sanguineis. & a. eorum. vel. resigna. tium.

§. 5. Cæterum præcipimus atque interdiciamus, ne ipsi Episcopi, aut alii collatores de beneficiis & officiis resignandis prædictis, aut suis, aut admittentium consanguineis, affinibus, vel familiaribus, etiam per fallacem circuitum multiplicatarum in extraneos collationum audeant providere, quod si secus, ac etiam quicquid præter, vel contra formam prædictorum fuerit à quocumque te-

merè attentatum, id eorum ex nunc vires & effectum decernimus non habere.

§. 6. Qui verò contraxerint, ut in eo quo deliquerint puniantur, à beneficiorum & officiorum collatione, necnon electione, præsentatione, confirmatione & institutione, prout cuique competierit, tandiu suspensi remaneant, donec remissionem à Romano Pontifice meruerint obtinere; & qui talia beneficia, seu officia receperint, eos prædictis poenis volumus subiacere. Et nihilominus in eos qui sic suspensi conferre, eligere, præsentare, confirmare, vel instituere ausi fuerint, excommunicationis quoad personas, quo verò ad Capitula & Conventus, à divinis suspensionis sententias ipso facto promulgamus, quibus etiam nullus alius quam ipse Romanus Pontifex, sive absolutionis, sive relaxationis gratiam (excepto mortis articulo) valeat impertire. Prohibitione, & literis nostris prædictis nihilominus in cæteris omnibus perpetuò valituris.

C. 11. 11. 11.

§. 7. Non obstantibus quibuscumque privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus & specialibus quibuscumque, Episcopis & aliis Superioribus ac inferioribus Ecclesiarum Prælatibus, necnon Ecclesiis, Monasteriis, & Capitulis, Conventibus, Collegiis & Universitatibus, eorumque & aliis personis, etiam Regia, & Imperiali majestate præditis, sub quacumque verborum forma & conceptione concessis, per quæ effectus presentium impediri possent quomodocumque, vel differri, etiam si de eis, ipsorumque totis tenoribus ad verbum, ac de propriis nominibus eorum, necnon Ecclesiis, Monasteriis, locis, Ordinibus, & dignitatibus, de quibus, necnon causis, propter quas illa concessa sunt, specialem & expressam presentibus fieri oporteret mentionem.

C. 11. 11. 11.

§. 8. Cæterum jubemus easdem presentes ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Floræ publicari, & earum exempla affigi. Volumusque eas sic publicatas, omnes & singulos perinde afficere & obligare, ac si illis ipsis fuissent singulariter intimatæ.

C. 11. 11. 11.

§. 9. Exemplis quoque prædictis, etiam impressis, manuumque Notarii publici, & sigillo Prælati Ecclesiastici, vel ejus Curie ob signatis, eandem prorsus fidem adhiberi, quæ ipsis presentibus, si forent exhibitæ vel ostensæ.

C. 11. 11. 11.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Indictionis Dominicæ 1568. Kalend. Aprilis, Pontificatus nostri anno tertio.

C. 11. 11. 11.

Reformatio fratrum Ordinis Cruciferorum, præcipuè circa proprietatem, administrationem, munusque Officialium.

C. 11. 11. 11.

Normilla de hoc Ordine scripsi sup. ad constans. 1. Vrbani VIII. Cum antecessor.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

C. 11. 11. 11.

Nihil in Ecclesia Dei, aut præclarior, aut utilius arbitramur, quam optimam disciplinam eorum, qui divini spiritus intuitu obsecuti, sese Regularibus institutis devinxerunt. Hi namque cum genere vite, tum doctrina, operibus & exemplis, certum directumque iter ad cælestem beatitudinem consequendam, cæteris omnibus fidelibus in sæculo viventibus ostendunt. Quocirca magnam undique curam & diligentiam adhibere necesse est, ut quicumque huic sacro sunt contubernio mancipati, in suis quisque regulæ observatione piè sanctæque nutriantur & confirmentur. Exorbitantes verò salutariibus remediis ad proprium institutum revocentur.

C. 11. 11. 11.

§. 1. Quam quidem sollicitudinem nos, ex quo fuimus ad regimen universalis Ecclesie divina pietate vocati, perpetuam habuimus, pluribusque Ordinibus à vetusta disciplina declinantibus, nunc novarum constitutionum institutione, nunc antiquarum restitutione vel correctione ita profecimus, ut jam non mediocres ex labore nostro fructus late per Orbem progrediantur.

C. 11. 11. 11.

§. 2. Quare institutum hoc nostrum prosequi, annuente Deo, intendentes, inter cæteras Religiones, quæ reformatione

C. 11. 11. 11.

PIVS QVINTVS.

statione indigere solentibus, eorum Crucifigam Or-

mine toti Ordini tanquam perniciosa parantur detrimenda, ut

§. 3. Quondam enim hac regula à fel. rec. Alexandro

§. 10. Nos hæc mala ex ipsa perpetua verum admini-

§. 4. Ubi verò primùm Prioratum, Hospitalium, & loco-

§. 11. Ut verò hæc nostra voluntas, institutique nostri

§. 5. Unde cum hujus frugiferæ disciplinæ cultus jam

§. 12. Et nihilominus omnes & singulos Priores, &

§. 6. Quod quidem etiam jam Regulari disciplinæ reinte-

§. 13. Jubemus quoque Generalem, ac alios Priores,

§. 7. Quamobrem recol. mem. Clemens Papa VII. præ-

§. 14. Multaque præterea, tam ab ipso Clemente, quam

§. 8. Cæterum hujusmodi Prioratus & Hospitalia, etiam

§. 9. Multaque præterea, tam ab ipso Clemente, quam

Ord. p. 111. Observantia...

Provisio...

Provisio...

Non dicitur...



§. 26. Nec ullum ex iis quorum collationes, provisiones, & commendae Prioratum, Hospitalium & beneficiorum praedictorum, ac pensionam, ceterorumque reservationes, nec non regressus, accessus, & ingressus, & Coadjutorum deputationes ad illa revocata sunt, ut praefertur, ac quemquam alium, quocumque tempore, quavisque causa quantumbet rationabili, restitutionem in integrum, reductionem ad terminos juris, aut quodvis aliud gratiae vel iustitiae remedium impetrare, vel etiam ab alio, vel aliis impetrato, aut motu simili concessio uti.

§. 27. Nec praesentes literas de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quopiam defectu notari, nec impugnari, nec sub illis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, similibus vel dissimilibus ordinationum, ab ipsa Sede quandocumque, vel quomodocumque emanandis comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum & validum statum restitutas, & plenarie reintegratas esse, & censeri.

§. 28. Sicque per quoscumque Judices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, in quavis causa & instantia, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter interpretandi & iudicandi facultate & auctoritate, ubique interpretari, iudicari & definiti debere, nec non irritum & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 29. Porro Generali, & aliis Prioribus, ac Conventibus, Fratribus, & personis, tam conjunctim quam divisim districtius praecipimus, ut praesentes nostras literas humiliter recipiant, & quaecumque in eis expressa, ac per eas decreta, statuta, & mandata sunt, alia desuper a nobis non expectata jussione, aut mentis nostrae declaratione, firmiter custodiant, & in omnibus studiosè obedite procurent.

§. 30. Quin etiam dilecto filio nostro Aloysio tit. S. Marci Presbytero Card. Cornelio nuncupato, moderno dicti Ordinis Protectori, motu simili mandamus, ut ipse easdem praesentes, ac quicquid pro earum executione & observatione in d. Capit. generali, vel etiam extra illud ab ipso adhibitis, si ei videbitur, Generali, & aliquot ex aliis Prioribus, vel Definitoribus praedictis, quos duxerit eligendos, statuatur, ordinabitur, & decernatur in omnibus Prioratibus, Hospitalibus & beneficiis, ac ab omnibus & singulis Prioribus, Fratribus, & personis praedictis inviolatè faciat, per se vel alium, seu alios observari, contraditores quoslibet & rebelles, ac etiam protestantes, & reclamantes, eisque auxilium, consilium vel favorem, publicè vel occultè, directè vel indirectè, quovis quæsitio colore vel ingenio praestantes, tam Ecclesiasticos quam laicos, cujuscumque dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, per sententias, censuras & poenas Ecclesiasticas, ac etiam Prioratum, dignitatum, & administrationum privatorias, ceteraque juris & facti remedia opportuna, appellatione postposita compescendo: quin etiam contententes praedictos, in censuras & poenas supra dictas incidisse declarando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

§. 31. Non obstantibus nostris de non tollendo jure quaesito, & de annali ac triennali possessore, aliisque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, nec non Ordinis praedicti juramento, confirmatione Apost. vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, exemptionibus, & indultis Apostolicis illi, ejusque Superioribus & personis, ac eorum singulis per quoscumque Rom. Pontifices praedecessores nostros, ac nos & Sedem Apostolicam, etiam per modum statuti perpetui, ac in inito & stipulati contractus, ac alijs sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis, in genere & in specie concessis, confirmatis, ac etiam aliis reformationibus, quotiescumque & quocumque tempore factis & promulgatis, ac quibuslibet indulgentiis, & literis Apostolicis specialibus & generalibus, quocumque tenoribus existant, per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum, seu dictorum Ordinariorum jurisdictionis, seu

Bullarii Magni Tom. II.

executio non impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, quae omnia contra eandem praesentium tenorem nolumus cuiquam in aliquo suffragari.

§. 32. Denique etiam volumus, quod ipsarum praesentium exempla, etiam impressa, dictique Aloysii Cardinalis, & pro tempore existentis Prorectoris, aut Capituli, vel Prioris generalis sigillo, & Secretarii cujusvis eorum, vel Notarii publici manu obsignata, eandem illam fidem ubique locorum, in iudicio & extra illud faciant, quam ipsae praesentes, si forent exhibitae, vel offensa.

Nulli ergo omnino, &c.  
Datum Romae apud S. Petri. anno Incarn. Dominicae 1568. nono Kal. Maii, Pont. nostri anno tertio.

Revocatio omnium privilegiorum à Sede Apost. L. X.

Officialibus, & aliis quibuscumque concessorum, creandi Doctores, Licentiatos, & Magistros. Et declaratio quod ab illis jam promoti non gaudeant praerogativa quoad beneficia & dignitates.

De hujusmodi praerogativa habes etiam in Concil. Trid. sess. 22. cap. 2. & sess. 24. cap. 12.

Formam verò professionis fidei quam promoti & provisi emittere debent, vide in Pi IV. const. 88. In sacrosanct. & in const. seq.

PIVS EPISCOPVS, Editi A. D. 1568.  
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Quamvis à Sede Apostolica, ad quam negotiorum multitudo undique confluit, curis omnino plena innumeris, nonnulla interdum ex iustis causis concedantur, quae successivis temporibus in publicum detrimendum, & alieni juris praedictum tendere noscuntur, non debet reprehensibile videri, si Romanus Pontifex, ad cuius providentiam pro debito pastoralis officii spectat super iis debite providere, illa rationabilibus & iudicibus supervenientibus causis deinde cognitis, quandoque revocet & annullat, ac in statum redigit rationis.

§. 1. Sanè cum fide digna plurimorum relatione, non sine animi nostri molestia intellexerimus, nonnullos Comitibus Palatinis, & diversos alios praetextu facultatum sibi à Romanis Pontificibus, & Sede Apostolica concessarum quamplurimos, tam laicos, quam clericos, tam sive civili quam canonicè, & Theologia, nullo, aut non debito examine praevio, indoctos & inhabiles, Doctores, Licentiatos, & Magistros creasse & promovisse, ut ad dignitates, ceteraque beneficia Ecclesiastica facilius assumerentur, & de eis providerentur in animarum suarum iacturam, & quamplurimorum scandalum.

§. 2. Nos hujusmodi scandalis quantum in nobis est obviare, & alias, ne de cetero inhabiles ad hujusmodi gradus admittantur providere volentes, Motu proprio, non ad alicujus super hoc nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex certa deliberatione, & ex certa scientia nostris, ac de Apostolica potestatis plenitudine hac nostra perpetuè valitura constitutione omnia & singula facultates & indulta eidem Comitibus, ac etiam quibusvis Officialium Romanae Curiae Collegiis, singulisque aliis personis, cujuscumque status, gradus, ordinis, & praerogativae existentibus, ad Doctoratus, Licentiatu, & Magisterii gradum promovendi per quoscumque Rom. Pont. praedecessores nostros, & Sedem Apostolicam, ac etiam Motu, scientia & potestatis plenitudine similibus quomodolibet concessa, confirmata, & innovata, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuè revocamus, cassamus, & annullamus.

§. 3. Ac decretis Conc. Trid. inherentes, decernimus & declaramus, eos qui à Comitibus & aliis praefatis promoti fuerunt, quoad dignitates, ceteraque beneficia Ecclesiastica, nulla gradus praerogativa frui & gaudere posse, vel debere.

§. 4. Et sic in praemissis omnibus & singulis per quoscumque Judices, etiam causarum Palatii Apostolici

Y 2 Auditores,

im re-  
m. Or-  
viti.  
m. lit-  
m. imp-  
tionem  
ditit.  
Secundum  
m. ar-  
p. p.  
Distin-  
m. cap-  
m. m. Or-  
m. m. p.  
Distin-  
m. cap-  
m. m. Or-  
m. m. p.  
Distin-  
m. cap-  
m. m. Or-  
m. m. p.  
Distin-  
m. cap-  
m. m. Or-  
m. m. p.

Transumptis  
creati subit.

Dat. P. A. 3.  
die 23. Apr.

Exordium.

Causa revoca-  
tionis.

Revocatio  
indultorum  
creandi Do-  
ctorum.

Doctores jam  
creati non  
gaudent  
praerogativa

Class. decret.



Audiores, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter judicandi & interpretandi facultate, interpretari, judicari, & definiti debere, necnon irritum & inane quicquid secus super his & quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

*Derogatio contrariis.*

§. 5. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac prefatis, & quibusvis aliis facultatibus, privilegiis & indultis, & literis Apostolicis, eisdem Comitibus & Collegiis, necnon quibusvis aliis, etiam ex quavis causa, etiam urgentissima, aut in vim contractus inter eos & Sedem predictam initi, vel ex causa onerosa, etiam Motu proprio, ac consistorialiter, & aliis quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, quibus omnibus, illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum inferrentur, presentibus pro sufficienter expressis habentes, quoad hunc effectum specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

*Iussio public.*

§. 6. Ut autem presentes literae ad omnium notitiam deducantur, volumus quod in Cancellaria nostra Apostolica, & in acie Campi Florae de more publicentur, & inter constitutiones perpetuo valituras describantur.

*Exemplorum fides.*

§. 7. Et quia difficile foret eas ad singula quaque loca deferri, quod earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii subscriptis, ac sigillo alicujus Praelati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae presentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

*Dat. P. A. 3. die 1. Junii.*

Nulli ergo, &c.  
Datum Romae apud S. Petr. Anno Incarnat. Domin. 1568. Kal. Junii, Pont. nostri anno tertio.

*Publicatio.*

Anno à Nativitate Domini 1568. indit. 11. die vero 28. Junii, Pont. Sancti in Christo Patri, & D. N. D. Pii divina Providentia Papa V. anno 3. retrospectiva littera Apostolica affixa & publicata fuerunt ad valvas Cancellariae Apostolicae, & in acie Campi Florae, ut moris est, dimissis ibidem presentibus literis per aliquantulum temporis spatium affixis, & deinceps amotis, per nos Julium Parinum, & Philiberium Chappuis praefati Sancti. D. N. Papa Curs.

L X I. Reformatio Fratrum Minorum Conventual. Ord. S. Francisci.

*Aliam reformationem iidem Fratres in Capitulo ediderunt, quam hic Pont. comprobavit inf. in const. 66. Illa. Et convenienter decreta Conc. Triad. sess. 25. cap. 2. & seqq. Et alia multa de Ord. isto notavi sup. in const. 5. Honor. III. Solet, sup.*

*Edita A. D. P I V S E P I S C O P V S, Servum Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.*

*Fratres Conventuales nihil proprium habere possunt decerni.*

§. 1. AD extirpandos cupitae proprietatis abusus, summum bonum in frugifera Religione fratrum Minorum Conventualium nuncupatorum pervertentes, simulque frangendam pessimam corruptelam, quae de administrationibus & officiis hujus Ordinis, per gratiam & sordes consequendis, perperam inolevit: de nobis attributae potestatis plenitudine, omnes & singulos fratres praedictos, etiam si Magistri Generales, Provinciales, Custodes, & alii quicumque sint, privato rerum, bonorumque omnium immobilium, mobilium, & se moventium dominio, usu, usufructu, possessione & proprietate, quocumque per eos modo acquisitis, & ad ipsos obventis, perpetuo privamus, à dictaque possessione amovemus, & amotos nunciamus, illaque omnia & singula in communes suarum cujusque domorum, & praedictae Religionis usus convertenda concedimus.

*Et dispensationes quascumque de super concessas revocant, & annullat.*

§. 2. Ac omnia & quaecumque privilegia, dispensationes, licentias, permissiones, & indulta eis, & ipsorum singulis super his, ac domibus, cellis, hortis, pecuniis, aliisque rebus, etiam causa senii, infirmitatis, parentum subventionis, congerendae sororibus dotis, & cujuscumque alterius pii officii intuitu habendis, retinendis, & fruendis, etiam per quoscumque Rom. Pont. praedecessores nostros, ac nos & Sedem Apostolicam, etiam Motu proprio, & ex certa scientia concessa, confirmata, & innovata, quibuscumque concepta formulis, ac clausulis & decretis suffulta (quorum omnium tenores presentibus habemus pro expressis) specialiter & expresse revocamus, volumusque illa omnia & singula vires, & effectum de cetero non habere.

§. 3. Et nihilominus mandamus Magistris & Superioribus omnibus, in virtute sanctae obedientiae, ut rerum & bonorum omnium praedictorum possessionem nomine domorum & locorum suorum capiant, ut illa, illorumque fructus in communes omnium usus convertantur. Statuentes ut deinceps nullus omnino fratrum dicti Ordinis, sive Custos, sive Provincialis, sive Generalis Magistri officio fungens, etiam praetextu hujusmodi privilegiorum, dispensationum, permissionum, & indultorum, seu inveteratae consuetudinis voto repugnantis, aut quacumque alia causa, propterea quicquam, aut privatam habeat, sed omnia ubique communia & indivisa omnibus Religiosis esse.

§. 4. Quin etiam Magistri, Custodes, & Guardiani vitam cum fratribus suis communem ducere debeant, in Refectorio semper comedant, nullas aedes separatas, sive in Claustro, sive alibi habeant, sed unica cella, eademque cum ceteris aliorum fratrum conjuncta, contenti esse debeant. Pari quoque ratione ceteri fratres nil sibi proprii vendicantes, necessarium victum & vestitum à sua quisque domo, & per ejus Ministros capiant.

§. 5. Pecuniae vero & quaecumque aliae res, quae cuique privatim, etiam intuitu personae, undecumque donatae, & relictae fuerint, Superiori horarum vigintiquatuor intervallo exhibeantur, qui illas statim deposito committat, & inde tantum exhibitori ministrari jubeat, quantum praesens rei convenientis necessitas videbitur postulare.

§. 6. Eam praeterea diligentiam Superior adhibere debet, ut singulorum, maxime infirmorum necessitatibus, juxta cujusque exigentiam debite consulatur.

§. 7. Adhaec nullus omnino Magistrorum, Custodum, & Guardianorum administrationem praedictorum bonorum, & aliarum rerum temporalium, dispensationemque pecuniarum, & reddituum suae custodiae, vel domus, etiam nomine Conventus habere, sive exercere, vel sese in eis interponere possit, sed universoni onus tribus religiosis à Magistro Generali ita demandetur, ut primus rerum & bonorum custodiam, sive domus, inferendorumque in eam reddituum curam habeat, alter tanquam depositarius, pecunias & cetera ab illo importata fideliter asservet: reliquos de pecuniis, & rebus à depositario captis, Custodi, Guardiano, & Fratribus, ac domui universae de necessariis veluti dispensator, cum ipsius Custodis, seu Guardiani auctoritate provideat, officiorum hujusmodi invicem confusione penitus interdicta. Sed si tres, tam accepti quam impensi singulis mensibus, suo Custodi, vel Guardiano, adhibitis etiam duobus vel tribus fratribus ejusdem domus probatoribus, rerumque usu peritis, deinde ipsi met rursus presentibus Custode, Guardiano, & peritis, Magistro Generali, vel Visitoribus, quotiescumque Visitoris officium fecerint. Denique ipse Magister Generalis, in proximè sequenti Capitulo generali, coram tribus Judicibus ab ipso Capitulo deputatis, suorum omnium, & etiam universae administrationis suae publicae & privatae rationem reddere teneantur.

§. 8. Ceterum praecipimus atque interdicens, omnibus & singulis, ne pro Magistratibus, & officiis praedictis, quaecumque sint, ulli ambitus fiant, aut pecuniae, etiam si pro confirmationibus, sigillo vel scriptura, aut quacumque alia re vel causa solvantur, aliaeve paciones, seu promissiones intercedant, seu munera, aut genia quocumque modo mittantur, neve quisquam etiam in officio existens pecunias, aut aliud quicquam, de domo vel custodia sibi commissa, vel aliunde Generali, seu alii cuicumque conferat vel remittat.

§. 9. Quicumque secus fecerint, in poenam privationis Magistratum & officiorum suorum incidant, & ad futura inhabiles & infames reputentur, & pro culpis etiam tanquam fures puniantur, prout nos illos privatos, inhabiles & infames declaramus eo ipso.

*Et bene cumque omnium conventus mandati.*

*Officium eademque omnibus in confusio.*

*Quod plenius in confusio illa.*

*Donata periorum confusio.*

*Infirmis contrariis.*

*Bonorum administrationis dispensationis, & rationis rebus de formis, ut in.*

*Ad quae de inf. 66.*

*Officium que amittit prohibet.*

*Contraria poenam.*

§.10. Decernentes irritas, & inane quicquid secus in præmissis per quoscunque, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Procuracionibus tamen Generali ex universo ordine, ac Provincialibus Magistris ex sua cuiusque Provincia, & Visitationibus ex domibus & locis visitandis debitis & necessariis, nequaquam per præsentibus sublati.

§.11. Non obstantibus prædictis, & nostra de non tollendo iure quæsito, aliisque constitutionibus & ordinationibus Apost. ac dicti Ordinis juramento, confirmatione Apost. vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, necnon Bulla aurea, & Maremagnum nuncupatis, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apost. generalibus & specialibus, quorumcumque tenorem existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumcumque totis tenoribus ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis, quæ omnia contra prædicta nolumus cuiquam in aliquo suffragari.

§.12. Cæterum quia difficile valde esset easdem præsentibus ad singula loca, ubi illis opus erit transferre, volumus ut eorum exemplis, etiam impressis, manuque Notarii publici, & sigillo Prælati Ecclesiastici, vel ejus Curie ob signatis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli ergo omnino, &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnat. Domini 1568. Idibus Junii, Pont. nostri anno tertio.

Anno à Nativitate Domini 1568. indit. 11. die vero 10. mensis Junii, Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D.N.D. Pii divina providentia Papa V. retroscripta litera Apostol. lecta & publicata fuerunt in generali retrospectorum fratrum Conventualium, videlicet Magistris Generalis, & Provincialium Congregatione habita in Conventu SS. Apostolorum de Urbe, per me Robertum Fontanum Clericum Mutinensem, Archiepiscopi Romani Curia scriptorem, præsentibus ibidem Illustriss. & Reverendiss. D. Alexandro Card. Cribello Viceprælatore, & Reverendiss. P. D. Episcopo S. Agatha testibus, &c. In quorum fidem hic me subscripsi.

Robertus Fontanus Archiepiscopi Rom. Curia scriptor.

XII. Declaratio Concilii Tridentini sess. 24. cap. 3. super impedimento publicæ honestatis, circa sponsalia vel matrimonia.

Ad materiam dispensationum matrimonialium, circa exprimentanda in supplicationibus, vide hic sup. in cons. 13. Sanctissimus, & cons. 21. Cum sicut.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum spectat Pontificem sua sollicitudine diligenter providere, ut sacrorum Conciliorum decreta ita suæ declarationis adminiculo dilucidentur, quod nulla desuper dubitandi occasio cuiquam relinquatur.

§.1. Sanè ad aures nostras pervenit, multos esse, qui dubitent, an decretum œcumenici Concil. Trid. sess. 24. de reformatione matrimonii, cap. 3. quo cavetur, impedimentum publicæ honestatis, ubi sponsalia valida non fuerint, prorsus tolli, ubi verò valida fuerint, non excedere primum gradum, cum in ulterioribus gradibus non possit hujusmodi prohibitio servari, de sponsalibus per verba (ut aiunt) de futuro tantum conceptis intelligatur, vel etiam matrimonia per verba de præsentibus contracta, non tamen consummata, quæ interdum sponsalia appellantur, comprehendat, ita ut etiam eo casu impedimentum inde proveniens sublatum fuerit.

§.2. Nos itaque, ut omnis difficultas, dubitatioque tollatur, attendentes quod sponsaliorum appellacione, qua dictum Concilium utitur, non nisi improprie matrimonium verbis de præsentibus contractum continetur, quodque agitur de correctione juris veteris, quo casu secundum proprietatem verborum dumtaxat procedendum est, præsertim cum longè majorem rationem prohibitionis in matrimonio per verba de præsentibus contracto, quam in sponsalibus de futuro vigere nemo dubitetur: idcirco Motu proprio, auctoritate Apostolica tenore præsentium declaramus & definimus, decretum Concilii hujusmodi omnino intelligendum esse, & procedere in sponsalibus de futuro dumtaxat, non autem in matrimonio sic, ut præfertur, contracto, sed in eo durare adhuc impedimentum in omnibus illis casibus & gradibus, quibus de jure veteri ante prædictum decretum Concilii introductum erat. Et ita ab omnibus judicari debere mandamus atque statuimus.

§.3. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, aliisque contrariis quibuscumque.

§.4. Volumus autem quod præsentibus literæ in Cancellaria nostra, & in acie campi Floræ de more publicentur, & inter constitutiones perpetuè valituras describantur. Et quia difficile foret præsentibus ad singula quæque loca deferri, volumus & etiam declaramus, quod eorum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii subscriptis, ac sigillo alicujus Prælati munitis eadem prorsus fides ubicumque adhibeatur, ac si forent exhibitæ vel ostensæ.

Nulli ergo, &c.  
Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarn. Domini 1568. Kal. Julii, Pont. nostri anno tertio.

Degregatio contrarior.

Forma publicationis.

Dat. P. A. 30 die 1. Julii.

Reformatio Fratrum & Sororum Tertii Ordinis de Pœnitentia S. Francisci, in communionem, & sub trium substantialium votorum professione viventium.

Istam constitutionem moderatus est in quibusdam Sixtus V. in ejus cons. 28. Romani, institutionem verò hujus Tertii Ordinis notavit sup. in cons. 42. Leon. X. Inter cætera.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

EA est officii nostri ratio, ut cum de cæteris Ecclesiæ nobis commissæ Ordinibus, vel in sua integritate continendis, vel ad institutum revocandis, curam perpetuam capiamus, majore tamen sollicitudine eadem illa in Religiosorum sodalitatibus requiramus, quos ideo Altissimus in suum sibi sanctuarium segregavit, ut cæteros fideles viam doceant, qua & ipsi æternæ salutis beatitudinem consequantur.

§.1. Itaque inter cæteras Religiones, fratrum quoque Tertii Ordinis S. Francisci de Pœnitentia nuncupati in Congregatione viventium, ac tribus votis substantialibus adstrictorum status nos commoveret, ut ad illud reformatum studia nostra conferamus, quando vel ex tam multis, quæ bonæ mem. Rodolphus Episcopus Ostiensis Cardinalis Carpentis nuncupatus, dicti Ordinis Protector, Sedis Apostolicæ auctoritate fretus in reparanda horum disciplina prælatè & salubriter edidit, Religionem hanc parum admodum profecisse agnovimus.

§.2. Proinde nos hac præcipua morbi causa ex propria Præsentium, & aliorum Ministrorum negligentia, vel inscitia comperta, in communem dicti Ordinis salutem alia ratione intenti, de nobis attributæ potestatis plenitudine officia Ministratus & Visitationis generalis dicti Ordinis perpetuè extinguiimus, & abolemus, ac Ministrum, Visitatorem, & Vicarium generalem ejusdem Ordinis officio, usu & exercitio omnimodè interdicimus, districteque prohibemus, ne ullus posthac Minister, Vicarius, ac Visitator generalis de dicto Ordine habeatur.

§.3. Cæterum ut deinceps Ordo ipse utiliorum Rectorem consilio, & opera dirigatur, nos diversorum etiam prædecessorum nostrorum ordinationes sequentes, universos & singulos fratres, sorores, Professos, & Conversos, necnon domos, Monasteria, & loca virorum & mulierum, ac custodias, & Provincias per universum Orbem constitutas, gregemque ipsum universum Tertii Ordinis utriusque sexus Generali, & Provincialibus Ministris

Reordinum.

Causa hujus reformat.

Extinctio officii. Visitationis. Ministratus & Vicarii generalis.

Hoc revocavit Sixtus V. cit. in rubr.

Substitutio eiusdem Ordinis. Gen. & Provincialibus Ministris fratrum Min. de Observ. Hæc revocavit Sixtus V. ibid.

Ordinis Fratrum Minorum de Observantia nuncupatorum, prout in eorum Provinciis consistunt, ita perpetuo supponimus, ut Minister generalis in universo Ordine, Provinciales vero Ordinis Minorum de Observantia in suis quisque Provinciis plenum jus, liberamque auctoritatem, ac in spiritualibus & temporalibus jurisdictionem omnimodam habeant, domos omnes, ac Monasteria & loca quaecumque, necnon personas utriusque sexus, tam in capite quam in membris visitandi, & corrigendi, vagantes & quoscumque alios puniendi, carcerandi, mutandi, transferendi, ordinibus, officiis, & administrationibus deponendi, excommunicandi, suspendendi, interdicendi, & restituendi, ac super iis & ceteris omnibus Ordinem ipsum, illiusque domos & personas utriusque sexus quomodolibet concernentibus, eorum tamen Regulae praedictae, & sacris canonibus, ac praesentibus literis non contrariis statuendi, mutandi, innovandi & exequendi, quemadmodum illis est in suo proprio Ordine attributum.

*Frater & sorores Tertii Ord. recipiant in Superioribus Fratres de Observ.*

*Hoc verum uti Sixt. V. ut sup.*

*Protektorum eundem habeant. Sixt. V. ibid. confirmavit.*

*In eorum Capitulis in Superioribus de Observ.*

*Sixt. V. im-*

*Elektio Provincialium fiat per vota secreta. In hoc vide Clem. VIII. constit. 33. Decret.*

*Horum officia quantum adant.*

*Visitatorum Provincialium facultates.*

*Qui in hoc negotio d. bullam Sixt. V.*

§. 4. Praecipimus igitur in virtute sanctae obedientiae universis & singulis fratribus & sororibus Tertii Ordinis praedicti ubilibet constitutis, ut Generalem & Provinciales Ministros Ordinis Fratrum Minorum de Observantia, tanquam Patres, & Superiores suos, eorumque monita & mandata humiliter & devotè recipiant, & ipsa adimplere procurent, alioquin contradicentes quolibet & rebelles sententiae, censurae & poenae quoscumque ipsorum rite tulerint, in eisdem ipso facto volumus subjacere.

§. 5. Pari quoque ratione eis Cardinalem Protektorem Fratrum de Observantia in protektorem tribuimus, qui eam in eisdem omnes curam & auctoritatem obtineat, quam alius quisque plenissime hucusque comperitur habuisse.

§. 6. Statuentes praeterea quod futuris omnibus Capitulis Provincialibus Fratrum Tertii Ordinis hujusmodi pro Visitatorum Provincialium, & aliorum officiorum electione, Fratrum divisione, & salubri eorumque Provinciae directione annis singulis celebrandis, aut Generalis, aut ejus Commissarius, aut in cujus Provincia Capitulum illorum habeatur, Provincialis Minister Ord. Minorum de Observantia hujusmodi semper praesideat, aliter vero celebrata, ac omnia in eis decreta pro irritis habeantur.

§. 7. In ipsis autem Capitulis Provincialibus Visitatorum Provincialium electio de idoneis Fratribus Tertii Ordinis hujusmodi per secreta suffragia, & alias eo modo, quo de Fratrum Minorum de Observantia Provincialibus celebratur, & celebrata per Ministrum generalem praedictum ante omnia confirmetur.

§. 8. Haec vero officia annualia dumtaxat esse, & in singulis Capitulis Provincialibus praedictis resignari debeant, ita ut lapsò primo anno illa vacare censeantur. Poterunt tamen ipsimet Visitatores Provinciales rursus in sequentem annum, & eo finito, etiam in tertium, si idonei reperiantur, eodem modo eligi & confirmari, sed omnes suis hujusmodi officiis quaecumque perfundati, denud ad illa, nisi transacto sexennio, nequeant revocari.

§. 9. Ceterum omnes & singuli fratres & sorores Tertii Ordinis hujusmodi in sua quisque Provincia Visitatori suo tanquam Superiori in omnibus quae suis Regularibus institutis non adversantur, obediant. Omnes vero Visitatores Provinciales hujusmodi sic electi, tanquam vices gerentes Ministrorum Provincialium Ordinis Fratrum Minorum de Observantia, & illis subditi praedictandi, & docendi munus in singulis utriusque sexus domibus, Conventibus & locis suae cujusque Provinciae obire, eamque in sibi subditos fratres & sorores jurisdictionem, quam ipsimet Ministri Provinciales Ordinis Minorum de Observantia obtinent, in omnibus & per omnia exercere, ac quaecumque opus erit, confessiones omnium & singulorum fratrum, & sororum Tertii Ordinis hujusmodi per se vel alios suae regulae sacerdotes idoneos audire, illosque ab omnibus & singulis sententiae excommunicationis, suspensionis & interdicti, alisque censuris & poenis Ecclesiasticis, necnon peccatis, criminibus & delictis, dummodo talia non sint propter quae Sedes Apostolica merito consulenda foret,

in foro conscientiae dumtaxat absolvere, & pro committentis poenitentiam salutem injungere, ac cum Clericis, & Presbyteris ejus Ordinis super irregularitate, si quam sententiae & censuris hujusmodi illaqueati, Missas & alia divina officia, non tamen in contemptum clavium, celebranda, vel alias sese illis immiscendo contraxerint, dispensare liberè & licitè valeant.

§. 10. Ad haec nullus omnino fratrum & sororum Tertii Ordinis hujusmodi, qui praedicta tria vota substantialia fecerint, etiam praetextu quoruncumque privilegiorum, dispensationum, indultorum, permissionum Apostolicarum, aut etiam inveteratae consuetudinis voto repugnantis, seu quacumque alia causa propriam quicquam aut privatum liceat obtinere, sed omnia etiam privatim, ac intuitu cujuscumque personae donata, oblata, & concessa, ubique communia & indivisa omnibus Religiosis esse debeant. Quicumque vero pecuniam, aut aliam rem qualemcumque sibi quacumque causa concessam Praelato suo celaverit, furti reus censeatur, & tanquam fur puniatur. Eam tamen diligentiam Superior cujusque domus adhibeat, ut communi ipsius domus & singulis juxta exigentiam consulatur.

§. 11. Praeterea sorores dicti Tertii Ordinis in communi in domibus, Monasteriis, vel Hospitalibus, aut alia Congregatione viventes, & dicta tria vota substantialia Religionis emittentes sub perpetua clausura maneat, nullusque Frater aut Confessor earum, vel quicumque Praelatus ad domos, Monasteria, vel alia loca sororum hujusmodi, in communi aut Collegialiter viventium, nisi quibus ex officio incumbit, & in casibus necessariis à jure permittis, & tunc cum uno vel duobus sociis provecis, & honestis, ingredi audeat, qui secus fecerit carceribus mancipetur, omnibusque administrationibus, & officiis deponatur.

§. 12. Ipsarum vero sororum, & omnes alii Confessores, & sacri Concionatores, per Generalem vel Provinciale Ministerium approbentur.

§. 13. In ceteris autem omnibus quae ad religiosam vitam pertinent, illa praedicti fratres & sorores Tertii Ordinis observare teneantur, quae à praedicto Rodolpho Episcopo, & Protektore, 28. Aprilis, Anno Domini 1549. fuerunt ordinata, substantiam totius hujusmodi Regulae maxime continentia, quam felic. rec. Nicolaus Papa 1 V. praedecessor noster ad incrementum fidei Catholicae approbavit, ita tamen ut praesentibus nullatenus adversentur.

§. 14. Quaecumque vero dubia in eis contigerit exoriri, illa omnia Generalis, & Provincialis Ministri Ordinis Minorum hujusmodi debeant declarare, quorum declarationi & determinationi eorum regulae, & praesentibus non contrariae stari debeant.

§. 5. Ac decernentes praesentes literas de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostrae defectu nullo unquam tempore notari, seu impugnari posse, aut debere, nec adversus eas, & in eis contenta quaecumque restitutionem in integrum, aut reductionem ad terminos juris, vel aliud quodcumque gratiae, seu justitiae remedium quisquam impetrare, vel etiam ab aliis impetrato, aut Motu proprio concessio uti valeat ex quavis causa quantumlibet rationabili, ac omnia & singula praemissa aliquibus ejusmodi Ordinis statutorum, ac quibusvis aliis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, & aliis contrariis dispositionibus, generalibus vel specialibus, per quoscumque Romanos Pontifices successores nostros pro tempore factis non comprehendantur, sed semper ab illis excepta sint. Sique per quoscumque Judices quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Card. etiam de latere Legatos, in quavis causa & instantia, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter judicandi & interpretandi facultate & auctoritate, judicari & definiti debent, necnon irritum & inane quicquid secus super iis per quoscumque quavis auctoritate, etiam praetextu privilegiorum, facultatum, dispensationum, & indultorum Apostolicorum, quae quoad hoc penitus abolemus, aut quovis alio quovis colore scienter vel ignoranter contigerit attentari.

*Prout in sorores Tertii Ord. prof. suam privatum habere possunt.*

*Sorores in eadem Ord. communibus sub clausura vivere debeant.*

*Confessores & Concionatores approbentur. Decreta Rodolphi Episcopi & Protektoris.*

*Dubia de per oritur Gen. & Provincialium clausura. Tu in attende à bulla Sixt. Clausula praesentibus va hujus formal.*

§.16. Insuper universis & singulis fratribus & sororibus Tertii Ordinis hujusmodi, eorumque domibus, monasteriis, & locis omnia & singula privilegia, indulgentias, dispensationes & indulta Apostolica, fratribus & sororibus dicti Ordinis Minorum de Observantia, & eorumque domibus, quomodolibet concessa, ministracionem & receptionem, quomodolibet concessa & concedenda, quaecumque sint & fuerint (presentibus tamen non repugnantia) ita ut illis omnibus & singulis pariformiter, & æque principaliter uti, possint, & gaudere liberè & licitè valeant, concedimus & indulgemus.

§.17. Cæterum omnibus & singulis Fratribus, & Sororibus Tertii Ordinis hujusmodi districtius injungimus, ut presentes nostras literas hujusmodi recipiant, & quaecumque in eis expressa, ac per ea fututa, decreta & madata sunt, alia desuper à nobis non expectata iustione, aut mentis nostræ declaratione, firmiter custodiant, & in omnibus studiose obedire procurent.

§.18. Quin etiam dilectis filiis nostris Carolo tit. Sanctæ Praxedis presbytero Cardinali Borromæo nuncupato dicti Ordinis Protectori, & illius Ministro generali per Apostolica scripta mandamus, ut ipsi vel eorum alter eisdem presentes, ac quicquid pro earum executione & observatione in dictis futuris Capitulis Provincialibus, vel etiam extra illa ab Generali, & Provincialibus Ministris Ordinis fratrum Minorum de Observantia hujusmodi statuatur, ordinabitur, & decerneretur in omnibus domibus, monasteriis & locis virorum, & mulierum ac ab omnibus & singulis fratribus & sororibus Tertii Ordinis hujusmodi inviolatè faciant per se vel alium, seu alios observari. Contradictores quoslibet & rebelles, ac etiam protestantes, & reclamantes, eisque auxilium, consilium vel favorem, publice vel occulte, directe vel indirectè, quovis quæsito colore vel ingenio præstantes, tam clericos quam laicos, cujuscumque dignitatis, gradus, ordinis vel conditionis fuerint, per sententias, censuras & pœnas Ecclesiasticas, cæteraque juris & facti remedia opportuna, appellatione postposita compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, sententiis, censuras, & pœnas prædictas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

§.19. Non obstantibus nostris de non tollè lo jure quæsito, & piz mem. Bonifacii Papæ VIII. etiam prædecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, aliisque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon Tertii Ordinis, illiusque domorum, & etiam mulierum monasteriorum prædictorum confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis & literis Apostolicis, illis eorumque Superioribus & personis, ac eorum singulis per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos & Sedem Apostolicam, etiam per modum statuti perpetui, ac initi & stipulati contractus, ac alias sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis, in genere & in specie concessis, confirmatis, ac etiam aliis reformationibus quoriscumque, ac quocumque tempore factis & promulgatis, etiam Mare magnum, & bulla Aurea nuncupatis, ac quibuslibet aliis indulgentiis, & exemptionibus Apostolicis, specialibus, & generalibus, quorumcumque tenorum existant, per quæ presentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio. Quæ omnia contra eandem presentium tenorem nolumus cuiquam in aliquo suffragari.

§.20. Per prædicta tamen non intendimus Reformationi fratrum & sororum Tertii Ordinis in Hispaniarum Regnis constitut. in aliquo præjudicare, quominus literæ nostræ desuper editæ, & quæcumque illarum vigore pro rerum, locorum, & personarum qualitate, & exigentia factæ sunt presentibus non conformia, possint quoquo modo impediri, vel retractari.

§.21. Denique volumus quod ipsarum presentium

exempla etiam impressa, dictique pro tempore existentis Protectoris aut Ministri generalis vel provincialis sigillo, & Secretarii cujusvis eorum, vel Notarii publici manu obsignata, eandem illam fidem ubique locorum in judicio & extra illud faciant, quam ipsæ presentibus, si fuerint exhibitæ vel ostensæ.

Nulli ergo, &c. Datum Romæ, apud S. Petrum, anno Incarnat. Domin. 1568. j. Non. Julii, Pontificatus nostri anno 3.

Dat. P. A. L. die 3. Julii.

Breviarii Romani ad psallendum horas Canonicas decreto sacri & Oecumenici Concilii Tridentini restituti approbatio, cum prohibitione usus aliorum Breviariarum, præterquam à primæva institutione Ordinis à Sede Apost. vel à consuetudine supra annos ducentos approbatorum. LXIV.

Hoc idem Breviarium denuò corruptum restituit Clem. VIII. in consti. 86. Cum in Ecclesia. Scias etiam usque ad hæc tempora, Ordines Monachorum militantis sub regala Sancti Benedicti, diversis Breviario usus fuisse, sed Pauli V. auctoritate hoc anno 1613. unanimiter illud reformarunt, & eo uno pariformiter omnes usuntur.

PIVS EPISCOPVS, Editæ An. D. 1568. Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Quod à nobis postulat ratio Pastoralis officii, in curam incumbimus, ut omnes, quantum Deo adiutore fieri poterit, sacri Tridentini Concilii decreta exequantur, ac multò id etiam impensus faciendum intelligimus, cum ea quæ in mores inducenda sunt, maxime Dei gloriam, ac debitum Ecclesiasticarum personarum officium complectantur. Quo in genere existimamus in primis numerandas esse sacras preces, laudes, & gratias Deo persolvendas, quæ Romano Breviario continentur. Quæ divini officii formula piè olim, ac sapienter à Summis Pontificibus, præsertim Gelasio, ac Gregorio primis constituta, à Gregorio autem VII. reformat, cum diuturnitate temporis ab antiqua institutione deflexisset, necessaria visa res est, quæ ad pristinam orandi regulam conformari revocaretur. Alii enim præclaræ veteris Breviarii constitutionem multis locis mutilatam, alii incertis, & advenis quibusdam commutatam deformarunt. Plurimi, specie officii commodioris allekti ad brevitatem novi Breviarii à Francisco Quignonio tit. S. Crucis in Hierusalem Presbytero Cardinali compositi confugerunt. Quin etiam in provinciis paulatim irrepsit præva illa consuetudo, ut Episcopi in Ecclesiis, quæ ab initio communiter cum cæteris veteri Romano more horas Canonicas dicere ac spallere consueverunt, privatum sibi quique Breviarium conficerent, & illam communionem uni Deo una & eadem formula preces & laudes adhibendi, dissimillimo inter se, ac penè cujusque Episcopatus proprio officio discerperent. Hinc illa tam multis in locis divini cultus perturbatio, hinc summa in clero ignoratio caeremoniarum, ac rituum Ecclesiasticorum, ut innumerales Ecclesiarum ministri in suo munere indecorè, non sine magna piorum offensione verarentur.

Divini Officii forma à Gelasio I. sumpta, & à Gregorio VII. reformatæ, sed postea multis modis immutata sunt. Et ex hac varietate orandi malè hic expressa orta sunt.

§.1. Hanc nimirum orandi varietatem gravissimè fecerens fel. rec. Paulus Papa IV. emendare constituerat, itaque provisione adhibita, ne ulla in posterum novi Breviarii licentia permitteretur, totam hanc rationem dicendi, ac psallendi horas Canonicas, ad pristinum morem, & institutum redigendam suscepit.

Idem Paul. IV. id est in danda ratione, sed hinc, præventus non proficuit.

§.2. Sed eo postea nondum iis quæ egregiè inchoaverat, perfectis, de vita decedente, cum à piz mem. Pio Papa IV. Tertio Conc. antea variè intermissum revocatum esset, Patres in illa salutaris reformatione eodem Concilio constituta, Breviarium ex ipsius Pauli Papæ ratione

Pius IV. perfectio. Nihil minus operis commisi Patribus Concilii Tridentini.

tione restituere cogitur. Itaque quicquid ab eo in sacro opere collectum, elaboratumque fuerat, Concilii Patribus Tridentini à prædicto Pio Papa missum est.

§. 3. Vbi cum doctis quibusdam, & piis viris à Concilio datum esset negotium, ut reliquam cogitationem ad Breviarium quoque curam adungerent, instante jam conclusione Concilii, tota res ad auctoritatem, iudiciumque Romani Pontificis ex decreto ejusdem Concilii relata est, qui illis ipsi Patribus ad id munus delegatis, Romam vocatis, nonnullisque in Vrbe idoneis viris ad eum numerum adjunctis, rem perficiendam curavit. Verum eo etiam in viam universæ carnis ingresso.

§. 4. Nos ita divina disponente clementia, licet immeriti, ad Apostolatus apicem assumpti, cum sacrum opus adhibitis etiã ad illud aliis peritis viris, maxime ut geremus, magna in nos Dei benignitate, (sic enim accepimus) Romanum hoc Breviarium vidimus absolutum. Cujus ratione dispositioni ab illis ipsis, qui negotio præpositi fuerant non semel cognita, cum intellexeremus eos in rei confectioe ab antiquis Breviariis nobilium Urbis Ecclesiarum, ac nostræ Vaticanæ Bibliothecæ non discessisse, gravesque præterea aliquot eo in genere scriptores secutos esse, ac denique remotis iis, quæ aliena, & incerta essent, de propria summa veteris divini officii nihil omisisse, opus probavimus, & Romæ imprimi, impressumque divulgari iussimus. Itaque ut divini hujus operis effectus re ipsa consequatur, auctoritate præsentium tollimus in primis, & abolemus Breviarium novum à Francisco Cardinale prædicto editum, & in quacumque Ecclesia, Monasterio, Conventu, Ordine, Militia, & loco virorum, & mulierum, etiam exempto, tam à primæva institutione, quàm aliter ab hæ Sede permissum.

§. 5. Ac etiam abolemus quæcumque alia brevitaria, vel antiquiora, vel quovis privilegio munita, vel ab Episcopis in suis diocesisbus promulgata, omnemque illorum usum de omnibus Orbis Ecclesiis, monasteriis, conventibus, militiis, ordinibus, & locis virorum, ac mulierum, etiam exemptis, in quibus aliis officium divinum Rom. Ecclesiæ ritu dici consuevit, aut debet; illis tamen exceptis, quæ ab ipsa prima institutione à Sede Apostolica approbata, vel consuetudine, quæ, & ipsa institutio ducentos annos antecedit, aliis certis Breviarii usæ fuisse constiterit, quibus ut inveteratum illud jus dicendi, & psallendi suum officium non adimimus, sic eisdem, si forte hoc nostrum, quod modò promulgatum est, magis placet, dummodo Episcopus, & universum Capitulum in eo consentiant, ut id in Choro dicere, & psallere possint, permittimus.

§. 6. Omnes verò & quascumque Apostolicas, & alias permissiones, ac consuetudines, & statuta, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel alia firmitate munita, necnon privilegia, licentias, & indulta peccandi, & psallendi, tam in choro, quàm extra illud, more & ritu Breviariorum sic suppressorum, prædictis Ecclesiis, monasteriis, conventibus, militiis, ordinibus, & locis, necnon S. R. E. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & aliis Ecclesiarum Prælatibus, cæterisque omnibus & singulis personis Ecclesiasticis, sæcularibus, & regularibus utriusque sexus, quacumque causa concessa, approbata, & innovata, quibuscumque concepta formulis ac decretis, & clausulis roborata, omnino revocamus, volumusque illa omnia vim & effectum de cætero non habere.

§. 7. Omni itaque alio usæ quibuslibet, ut dictum est, interdicto, hoc nostrum Breviarium, ac precandi, psallendique formulam in omnibus universi orbis Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, & locis, etiam exemptis, in quibus officium ex more, & ritu dictæ Romanæ Ecclesiæ dici debet, aut consuevit, salva prædicta institutione, vel consuetudine prædictos ducentos annos superante, præcipimus observari. Statuentes Breviarium ipsum nullo unquam tempore, vel in totum, vel ex parte mutandum, vel ei aliquid addendum, vel omnino detrahendum esse, ac quoscumque, qui horas Canonicas ex more & ritu ipsius Romanæ Ecclesiæ, jure vel consuetudine dicere, vel psallere debent, propositis pœnis per canonicas sanctiones constitutis in eos qui divinum

officium quotidie non dixerint, ad dicendum, & psallendum posthac in perpetuum Horas ipsas diurnas & nocturnas ex hujus Romani Breviarii præscripto & ratione omnino teneri, neminemque ex iis, quibus hoc dicendi, psallendique munus necessariò impolitum est, nisi hac sola formula satisfacere posse.

§. 8. Jubeamus igitur omnes, & singulos Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, & cæteros Ecclesiarum Prælatos, ut omnis quæ sic suppressimus, & abolevimus, cæteris omnibus etiam privatim per eos constitutis, Breviarium ipsum in suis quisque Ecclesiis, monasteriis, conventibus, ordinibus, militiis, diocesisbus, & locis prædictis introducât, & tam ipsi, quàm cæteri omnes Presbyteri, & Clerici, sæculares & regulares utriusque sexus, necnon milites, & exempti, quibus officium dicendi, & psallendi quomodocumque, sicut prædictum, injunctum est, ut ex hujus nostri Breviarii formula, tam in choro quam extra illud, dicere & psallere procurent.

§. 9. Quod verò in rubricis nostri hujus officii præscribitur, quibus diebus officium B. Mariæ semper Virginis, & Defunctorum, item septem Psalmos Pœnitentiales, & Graduales dici, ac psalli oporteat, nos propter varia hujus vitæ negotia, multorum occupationibus indulgentes, peccati quidem periculum ab ea præscriptione renovando duximus, verum debito providentiæ pastoralis admoniti, omnes vehementer in Domino cohortamur, ut remissionem nostram, quantum fieri poterit, sua devotione ac diligentia præcurrentes, illis etiam precibus, suffragiis, & laudibus, suæ, & aliorum salutem cõsulere studeant. Atque fidelium voluntas, ac studium magis etiam ad salutarem hanc consuetudinem incitetur, de omnipotentis Dei misericordia, beatorumque Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus qui illis ipsis diebus in rubricis præfinitis, B. Mariæ, vel defunctorum officium dixerint, toties centum dies, qui verò septem Psalmos, vel Graduales, quinquaginta de injuncta ipsis pœnitentia relaxamus.

§. 10. Cæterum ut præsentis literæ omnibus plenius intotescant, mandamus illas ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancell. Apost. & in acie Campi Floræ publicari, earumque exëpla de more affigi. Volumusque & Apost. auctoritate decernimus, quod post hujusmodi publicationem, qui in Romana Curia sunt præsentis, statim lapsò mense, reliqui verò, qui intra montes tribus, & qui ultra ubique locorum degunt, sex mensibus excursis, vel cum primum venalium hujus Breviarii voluminum facultatem habuerint, ad precandum, & psallendum juxta illius ritum, tam in Choro, quàm extra illum maneat obligati. Ipsarum autem literarum exëpla manu Notarii publici, & sigillo Prælati Ecclesiastici, aut illius curiæ ob signata, vel etiam ipsius volumini absque prædicto, vel alio quopiam adminiculo Romæ impressa, eandem illam ubique locorum fidem faciant, quam ipsæ præsentis, si essent exhiberent, vel ostenderent.

§. 11. Sed ut Breviarium ipsum ubique inviolatum, & incorruptum habeatur, prohibemus ne alibi usquam in toto orbe, sine nostra, vel speciali ad id Commissarii Apostolici in singulis Christiani orbis regnis, & provinciis deputandi expressa licentia imprimatur, proponatur, vel recipiatur. Quoscumque verò, qui illud secus impresserint, proposuerint, vel receperint, excommunicationis sententia eo ipso innodamus.

§. 12. Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam nostræ ablationis, abolitionis, permissionis, revocationis, jussionis, præcepti, statuti, indulti, mandati, decreti, relaxationis, cohortationis, prohibitionis, innodationis, voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis, &c.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnat. Dominicæ 1568. 7. Id Julii, Pont. nostri anno 3.

Anno à Nat. D. 1567. Indiæ. 11. die verò 15. mensis Junii, Pontific. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Piæ divina providentiâ Papa V. Anno 3. reïscripta literæ Apost. affixa & publicata fuerunt ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe. Cancell. Apost. & in acie Campi Floræ, dimissis ibidem præsentibus literis per aliquantulum temporis spatium

*Sed Concil. id remiss. Pont. ut hanc in Conc. pag. pen. sed Pius IV. non fecit mor. reprobavit.*

*Exponit Pont. perficit Breviarium, & approbavit.*

*Et modo prohibet aliud Breviar. aliis editum à Franc. Card. omniaque alia Breviaria non approbata in primæva institutione, vel consuetudine excedente annos ducentos.*

*Revocat etiã quacumque statuta, & facultates orandi juxta formam antiquorum Breviariorum.*

*Breviarium, que istud novum recipi. & iuxta eius formam orari præcipit.*

*Monet quoque Ecclesiæ, ut hanc Breviarium in introductum.*

*Indicit ad decernendum Psal. Pen. vel Gradual. vel Defunct. ubi scribitur.*

*Qua max. quædam.*

*Breviarium, ma tantum non alibi sine licentia Pont. imprimi possit. Ad hoc vid. Clem. citat. rub.*

*Sanctis Pontificis.*

*Dat. P. A. die 7. Julii.*

*Publicatio.*

spatium, ut videtur est affixis, & deinde amotis, per nos Iulium Parinum, & Ioannem Bornoium, pralibati S.D.N. Papa Cursores

sio habenda, aut alia ex quibus forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanuris, hac vice dumtaxat ad effectum presentium specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem quod harum literarum transumptis, etiam impressis, manu Notarii publicis subscriptis, ac sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra adhibeatur, quae presentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

XV. De residentia Rectorum Ecclesiarum Parochialium, quibuscumque indultis etiam Apostolicis non obstantibus.

Ad haec vide etiam Conc. Trid. sess. 23. cap. 1. & sess. 24. cap. 1. de reformat. & sup. Pii IV. Const. 10. De salute, & const. 91. In suprema.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae abolitionis, revocationis, statuti, praeccepti, ordinationis, decreti, declarationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem, &c.

A. D. P I V S E P I S C O P V S, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Dat. Romae apud S. Petr. Anno Incarnat. Dominicae 1568. 8. Id. Julii Pont. nostri anno tertio.

Cupientes pro nostro Pastoralis officii munere Christi fidelium animarum saluti quantum cum Deo possumus salubriter consulere, & Parochialibus Ecclesiis ab earum Parochis prout tenentur, in divinis debite & laudabiliter deserviri, in hactenus etiam decretis sacri Conc. Tridentini.

Anno a Nativitate Domini 1568. Indiil. 10. die vero 15. mensis Julii Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D.N.D. Pii divina Providentia Papa V. Anno ejus 2. rescripta litera Apostolica lecta, affixa & publicata fuerunt ad valvas Basilicae Principis Apostolorum Urbis, & Cancell. Apostolicae, & in acie Campi Flora, dimissis ibidem presentibus literis per aliquantulum temporis spatium, ut est moris, affixis, & deinde amotis per nos Ioannem Bornoium, & Iulium Parinum pralibati Sanctiss. D.N. Papa Curf. Ioannes Andreas Panizza Mag. Curf.

§. 1. Motu proprio, & ex mera deliberatione, certaque scientia nostra, ac de Apostolicae potestatis plenitudine hac nostra perpetuo valitura constitutione, omnes & singulos Rectores Parochialium Ecclesiarum, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, & praecminentiae fuerint, in quibuscumque Regnis, Provinciis, Civitatibus, Diocesis, ac aliis Christiani Orbis partibus consistentes, qui Parochialem Ecclesiam, ac Canonicatum, aut dignitatem, etiam post Pontificalem majorem seu principalem in quibusvis Patriarchalibus, aut Metropolitanis vel Cathedralibus, seu Collegiatis Ecclesiis, seu aliud quodcumque beneficium Ecclesiasticum, etiam quaruncumque dispensationum a Romanis Pontificibus praecedentibus nostris, seu etiam a nobis hactenus quomodolibet impetratarum, ac literarum Apostolicarum desuper expeditarum titulo, quas omnes hac praesenti constitutione abolemus & revocamus, seu quocumque alio praetextu obtinent, cum prima & praecipua debeat esse cura animarum, eos ad residendum in Ecclesia Parochiali, & ibi in divinis deservendum, debitoque eorum officio fungendum omnino teneri & obligatos esse, ac ad id per Episcopos, & aliorum locorum Ordinarios, etiam tanquam Apostolicae Sedis delegatos, sub sententiis, censuris Ecclesiasticis, ac pecuniariis, arbitrio eorum declarandis, ac etiam privationis dictarum Parochialium & aliorum quoruncumque beneficiorum poenis, quacumque appellatione remota cogi & compelli posse, & debere auctoritate Apostolica tenore praesentium statuimus, praecipimus & ordinamus. Eos tamen sic residentes in Ecclesiis Parochialibus, omnes & singulos fructus, redditus, & proventus, etiam Canonicatus sui, vel dignitatis, seu alterius cujuscumque beneficii, exceptis dumtaxat quotidianis distributionibus, & aliis quae ex iusta causa absentes percipere non solent, lucrari volumus.

LXVI. Approbatio reformationis Fratrum Minorum Conventualium Ordinis S. Francisci, in Capitulo ejusdem Ordinis per eos praefinitae.

Aliam reformationem jam ediderat hic Pont. ut sup. in const. 61. Ad extirpandos. Et multa sunt videnda, quae notavi supra ad const. 5. Hon. III. Solet.

§. 2. Sicque per quoscumque Iudices & Commissarios etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S.R.E. Card. sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate, interpretari, iudicari, & definiti debere, necnon irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter attentatum forsitan est hactenus, vel in posterum contigerit attentari, decernimus & declaramus.

P I V S E P I S C O P V S, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

¶ Illa nos cura inter cetera sollicitat, ut optime disciplinae cultus in omnibus religiosorum Sodalitatibus nutritur, & confirmetur. Quod quidem nos pridem in amplissimo Ordine Fratrum Minorum Conventualium numero occupatorum magnopere expetentes, rerum omnium proprietatem illis ademimus, multaque praeterea de ratione vivendi, & officii eorumdem edidimus, literasque nostras super iis confectas in eorum Capitulo generali, apud Basilicam duodecim Apostolorum de Urbe proxime celebrato, palam omnibus iustissimus promulgari.

§. 3. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis dispensationibus, & exemptionibus, literisque Apostolicis desuper confectis, necnon Apostolicis in Provincialibus & Synodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, & etiam juramento, confirmatione Apostolica vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis personis in genere vel in specie, & aliis quomodolibet concessis, & approbatis, in posterum concedendis, & approbandis, quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quavis alia expressa

§. 1. Qui illis ea, qua decuit, obedientia receptis, ad tollenda, & corrigenda alia praeterea intenti, quae ad hujus religionis statum in sua integritate continendum maxime obesse intelligebamus, nonnulla inter sese statuere cogitarunt. Verum instante jam ipsius Capituli conclusionem, cum temporis angustia id minus pateretur, negotium universum ad arbitrium, & auctoritatem Generalis, & Provincialium Magistrorum, necnon definitorum dicti Ordinis ex voluntate nostra demandatum est, qui diversas alias praesentibus subjunctas constitutiones, ab ipso Magistro generali subscriptas ordinarunt.

§. 2. Quas omnes (salvis alias literis nostris praedictis) praesentium auctoritate approbamus, & confirmamus. Supplentes omnes & quoscumque sive solemnitate omittarum, sive alios juris & facti defectus qui intervernerint in eisdem. Quin etiam illas omnes, prout conscripserunt, facimus, & ordinamus, jubemusque ipsas aequaeque nostras in omnibus Provinciis, custodiis, domibus, & locis, necnon ab omnibus, & singulis Fratribus dicti ordinis firmiter observari, ac quoscumque, qui illis non paruerint, censuris & poenis omnibus, quae literis praedictis continentur, eo ipso volumus subiacere.

§. 3. Et nihilominus dilecto filio nostro Catolo tit. S. Praxedis Presb. Card. Bortomaeo nuncupato, moderato, &

clausula de...

ditrum...

nes Pa...

rdinum.

A. D. P I V S E P I S C O P V S,

Sandio p...

D. P. An. d...

Publicatio.

LXVI.

Edita An. D.

1567.

Fratri in...

Qua hic id...

Executio...

& pro tempore existenti Protectori, ac etiam Magistro Generali dicti Ordinis per Apostolica scripta mandamus, ut hi, vel eorum alter, per se vel alium seu alios, ubi & quando opus fuerit, tam supradictas quam presentes literas, & eidem insertas constitutiones omnes in omnibus & singulis Provinciis, custodiis, domibus, & locis praedictis, & omnibus & singulis Magistris, Guardianis, Fratibus, & personis in eis expressis, juxta singularem literarum, & constitutionum hujusmodi tenorem inviolate observent. Contradiatores quoslibet, & rebelles per censuras, & poenas aliis nostris literis contentas praedictas, caeteraque opportuna jura & facti remedia, appellatione postposita compescendo, censurasque & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 4. Non obstantibus praemissis, & fel. rec. Bonifacii Papae VIII. praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, aliisque Apostolicis constitutionibus, ac etiam dicti Ordinis statutis, & consuetudinibus, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, contrariis quibuscunque. Auct. Magistris, Guardianis, & Fratibus praedictis, vel quibusvis aliis divisiim ab Apostolica sic Sede indultu, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, nec non Mare magnum, & Bulla aurea nuncupatis, ac quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, indulgentiis & literis Apostolicis, generalibus & specialibus, quorumcumque tenorem existant, per quos praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediti valeat quomodolibet vel differri, & de quibus, quovisque tenore habenda sit in nostris literis merito specialibus, quae omnia contra ipsa praesentium & constitutionum hujusmodi tenorem & effectum, nolumus cuiquam in aliquo suffragari. Quin etiam ex nunc irritum decernimus & inane quicquid secus super his per quoslibet quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Ita igitur Constitutiones praedictae scriptae sunt.

*Reformationis tenor. Novitiorum recipiendum aetate.*  
*Et etiam oblationum.*  
*Laicorum aetas.*  
*Novitiorum recipiendum loca.*  
*Provinciales eligendi ex aliena provincia.*  
*Guardianatus officium quantum durat.*  
*Paternitatis titulo qui donantur.*  
*Fratres stent per biennium in uno conventu.*  
*Fratrum numerus in quolibet conventu.*

§. 5. Novitii etiam oblato, ante decimum octavum aetatis suae annum completum non recipiantur, neque ante decimum nonum item completum ad professionem admittantur.

§. 6. Qui haecenus recepti etiam oblato, quintum decimum annum non expleverint, detracto habitu Religionis, domum ad parentes, vel necessarios, etiam invitati remittantur, vel alias omnino emittantur, nec postea in eisdem unde exierint, aut in aliis ejusdem Ordinis domibus versari ullo modo possint.

§. 7. Laici qui vigesimum quintum annum non attigerint, ad servendum ne recipiantur, & qui recepti etiam nunc ea aetate minores sunt, ejiciantur.

§. 8. Novitii ne recipiantur, aut educantur, nisi in Conventibus insignioribus, in quibus Dormitorium, & Capitulum habeant seorsum ab aliis Fratibus.

§. 9. Nullus deinceps Provinciae praeficiatur, qui eiusdem Provinciae sit, sed Provinciales ex aliena Provincia semper assumantur, qui tamen idonei sint ad officium, & cultores regularis observantiae.

§. 10. Guardianatus insigniores & privilegiati, ut Roman. Assisen. & hujusmodi, triennio; non privilegiati, biennio diuturniores ne sint; in quo tamen habenda est ratio Provincialium externarum. In illis enim locis haec officia iusta de causa in longius tempus arbitrio Superioris protrahi poterunt.

§. 11. In paternitatibus haecenus concessis, & posthac concedendis, ea moderatio adhibeatur, ut nemo Paternitatis titulo, vel privilegio fruatur, nisi qui Provincialatus officium obtineat, vel obtinuerit, vel quadragesimum annum agat, & alias etiam eo titulo & privilegio dignus existat.

§. 12. Nulli in eodem Conventu plus biennio manere liceat, exceptis sexagenario majoribus, quibus aliquid ex causa Superioris arbitrio condonari poterit.

§. 13. In Conventu vel domo pauciores ne sint duodecim Fratibus. Si qua autem domus hunc familiae nu-

merum alere non possit, vel tota Provincia victum, & quae praetera necessaria sunt suppeditet, vel Fratres cum bonis ex ea domo in aliam transferantur, provisione tamen adhibita, ne Ecclesiae destruantur, sed ad ejus populi commoditatem conserventur. Permittimus tamen ut in Conventibus, qui Fratibus iter facientibus commodi sint, saltem quatuor Fratres, non minores quinquaginta annis, constanti & probata vita maneat, si plures ea domus alere non possit.

§. 14. In majoribus Studiis Regentes duas lectiones Theologicas interpretentur, alteram practican, veluti de Sacramentis, vel de vita recte sanctorum instituenda, ex Magistro sententiarum, ac S. Bonaventura, alteram speculativam ex Scoto: in minoribus vero studiis una lectione ex Theologia practica contenti sint.

§. 15. Curent autem Superiores, ut in singulis Conventibus, Fratres, maxime in conscientiae calibus, & reliquis quae ad audiendas confessiones pertinent, ob rei gravitatem, & necessitatem, summo studio ac diligentia exerceantur.

§. 16. Fratres etiam, si Superiores sint, nihil proprium habere possint, sed omnia in commune conferantur, distribuenda singulis, ut unicuique opus fuerit, ita ut ex communibus cujusque Conventus facultatibus & elemosynis, pro viribus domus unicuique Fratri quae sunt necessaria praebantur.

§. 17. Fratres omnes & Superiores, & quomodocumque privilegiati, aegrotis tantum exceptis, in Refectorio cibum capiant, & communi mensa utentes, communibus epulis vescantur.

§. 18. In primis autem aegrotorum & senum cura habeatur. Quod si propriae facultates domui non suppetant ad subveniendum necessitati aegrotantium, vicini Conventus ditiores suppleant, aut etiam tota Provincia contribuat.

§. 19. In omnibus Conventibus vel domibus locus communis thesauri, vel capsa sit tribus clavibus clausa, quarum unam habeat Guardianus, alteram Procurator, tertiam Depositarium, quo in loco vel capsa aurea, argentea, jocalia, & quaeque pretiosa, pecunia item Conventus cum inventario earundem rerum, condita custodiantur; servata tamen distinctione sacrarum, & profanarum rerum.

§. 20. Nullus ex Fratibus, quamvis Magistratus, & Superioris titulo fungatur, privatas aedes aut in claustris, aut alibi usquam habeat, sed singuli unica Cella in communi Dormitorio, nullo ornata, nudis omnino parietibus, ac lectulo, & mensa humillimis contenti sint, quemadmodum pauperes Religiosos decet.

§. 21. Camerae, sive aediculae, quae extra Dormitorium separatiim sunt, ad officinas, vel alios usus toto Conventu communes redigantur, vel si Cellae communes Dormitorii pro Fratrum numero non sufficiant, & illae Camerae, vel aediculae, quas diximus, ad formam Communis Dormitorii redigi possint, in Dormitorium commune redigantur; sin minus, destruantur, ac materia, & camenta ad reparandam fabricam Conventus, si opus fuerit, convertantur, vel vendantur, & pretium ad communem usum Conventus conferatur.

§. 22. Nullus ex Fratibus privatum hortum habeat, sed horti sint totius Conventus communes, verumtamen Novitii, & Infirmaria, hortum seu viridarium a communi viridario sejunctum habere poterunt, quod caeteris ingredi nullo modo liceat.

§. 23. Vestes, libri, & reliqua a Superioribus cuiquam Fratri ad usum & necessitate concessa quaecumque apud eos mortis tempore reperta fuerint, nulli Fratri privatim assignentur, sed ita distribuantur, ut dimidia pars sit nativi Conventus, altera ejus ubi mortuus fuerit.

§. 24. Generalis a Provincialibus, Custodibus, & aliis Religionis Ministris, quovis illi nomine appellentur, Provinciales etiam a Guardianis, aliisque Officialibus, ob eorum deputationem vel confirmationem nihil omnino, neque magnum, neque parvum exigant, ac ne sponte quidem oblato accipiant, neque Cancellario, aut scribae, pro sigillo sive scriptura quicquam detur, sed omnia gratis fiant ac dentur. Neque Generalis, neque Provincialis minister, neque Custos, neque Guardianus, a quovis Fra-

*Regere Studiosos quoslibet interpretari debeant.*  
*Fratrum exercitium quotidianum.*  
*Provincialis huiusmodi.*  
*In communi vivant.*  
*Infirmi huiusmodi sint in tur.*  
*Reformae custodia.*  
*Quisquis unicus est lectusque humilis moris sit communis.*  
*Dormitorii communes officiantur.*  
*Horis sit communis, exceptis Novitii, & Infirmarum & Infirmorum.*  
*Bona Fratrum detur. quibus Mod. danda. Pro Officialium deputatione, vel confirmatione nihil recipiantur.*

tre sui Ordinis, aliquid etiam sponte oblatum, sive donatum accipiet, vel recipiet.

§. 25. Pro communibus eorum impensis, quae necessaria ad commodum totius Ordinis, vel aliquas private domus fieri contigerit, Generali, Provinciali, & illis modo consulari, quo in literis S.D.N. Pii V. proxime editis cautum esse constat.

§. 26. Quo vero ad promotiones & gradus attinet, id omnino servetur, quod Alexandrinis constitutionibus sancitum est, ut nihil à promovendo exigatur, aut quovis modo sponte oblatum accipiat. Quod si promotione facta Conventus promotorum aliquid Religioni donare voluerit, quicquid id sit, Procuratori detur, ut ad levationem onerum, & communium sumptuum Religionis conferatur, ac Procurator omnium acceptorum, & expensorum rationem reddat.

§. 27. Fratres omnes quocumque gradu & honore sint, camisis laneis, & reliquo vestitu honesto ac religioso, omnique suppellectile, & instrumento paupere, atque humili, quemadmodum aliis etiam constitutionibus cautum est, utantur.

§. 28. Reliquum est, ut constitutiones omnes, ad disciplinam regularè restituendam, conservandam, & augendam, quae tamen iis contrariae non sint, præcipuè verò ea quae à Sanctissimo Domino nostro pio Papa V. ad reformationem huius Ordinis proxime sunt editae, ab omnibus sanctè, inviolateque serventur.

§. 29. Caeterum ut praesentes literae omnibus plenius innotescant, mandamus illas ad valvas Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Florae publicari, & eorum exempla de more affigi.

§. 30. Volumusque & Apostolica auctoritate decernimus, quod huiusmodi exempla, etià impressa, manuque Notarii publici, & sigillo dicti Magistri Generalis, vel Praelati Ecclesiastici, aut illius Curiae obsignata, eandem illam ubique locorum fidem faciant, quam ipsae praesentes, si forent exhibitae, vel ostensa.

§. 31. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, confirmationis, suppletionis, ordinationis, iustitiam, mandati, decreti, praeccepti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac B.B. Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Dat. Romae apud S. Petri. Anno Incarnat. Dominicae 1568. decimo Kal. Augusti, Pont. nostri anno tertio.

Anno à Nativitate Domini 1568. Indi. 10. die vero 2. mensis Augusti, Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D.N.D. Pii divina Providentia Papa V. Anno eius 2. rescripta licentia Apostolica litta affixa & publicata fuerunt ad valvas Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Florae, dimissi ibidem eorundem rescriptarum copias, ut moris est, affixis, per nos Iulium Parium, & Philibertum Cappium praebatos S.D.N. Papa Curf.

Camillus Chervinus Mag. Curf.

LXVII. Contra Notarios & alios, responsiones reorum, depositionesque testium quomodolibet propalantes, vel eis aut testibus in secretis carceribus Urbis detentis, aut aliis pro eis nuntium deferentes.

PIVS PAPA QVINTVS, Motu proprio, &c.

Inter contra Notarios qui in causis, tam criminalibus quam civilibus, dicta testium, aut eorum responsiones absque iudicis decreto partibus patefaciunt, multae constitutiones editae sunt, eoque tanquam falsi reos & infames, ac perjuros puniri debere statutum sit, nihilominus quia magis timetur quod saepius cavetur, & ut in futurum timore poenae, si non Dei timore, arceantur, omnes & singulas censuras, & poenas contra eos qui talia deliquerint latas auctoritate Apostolica tenore praesentium approbamus, confirmamus & innovamus, nec de earum

vigore, propter illarum fortis inobservantiam, aut poenitentiam nostrorum, & etiam nostra, ac officiorum, & ministrorum eorundem, & nostrorum tolerantiis, quicquam relaxatum, aut remissum esse, ac eandem in subpristino robore & vigore permanere decernimus & declaramus.

§. 1. Et ut poenarum certitudo omnibus hæc in Alma Urbe nostra innotescat, statuimus, decernimus & declaramus, omnes & singulos Notarios, tam principales quam Substitutos, Executores quoque, ac Carcerum Custodes, caeterosque quibus tam vigore sui officii quam aliis quomodocumque reos, dum in Carceribus secretis detinentur, facultas alloquendi conceditur, qui reorum responsiones, ac testium in dictis causis depositiones propalatas in totum vel in parte, dicto, aut facto, quibusvis personis, cuiuscumque conditionis, praerogativae, & dignitatis, tam mundanae quam ecclesiasticae existant, absque iudicis coram quo causa vertitur, & procuratoris Fiscalis licentia ausi fuerint, aut eidem reis & testibus, donec in secretis retineantur, etiam quarumvis personarum, ut supra quomodolibet qualificatarum, vel nomine eorundem reorum & testium, vel aliis etiam extra carceres existentium nomine eorundem carceratorum nuntium, epistolam, literas, vel (ut vulgo dicitur) Ambasciatas ferre, absque ejusdem iudicis, & Procuratoris Fiscalis licentia, ultra poenas eis à jure vel statuto inflictas, poenam relegationis in perpetuum, vel ad tempus ad triremes, & si qualitas facti id exegerit, & iudici videbitur, etiam ultimi supplicii incurrere, & puniri debere praecipimus, & mandamus. Sicque per quoscumque Iudices quavis auctoritate fungentes puniri, & condemnari, & non aliter declaramus. Iritum quoque & inane, &c. decernimus.

§. 2. Non obstantibus praemissis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, stylo, consuetudine, & ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 3. Volumus quod praesentis statuti, decreti & constitutionis cedula in acie Campi Florae, & in Cancellaria nostra Apostolica de more publicetur, & ita omnes quos tangit afficiat, quodque illis nostra signatura sufficiat, & ubique fidem faciat, regula contraria non obstante, &c. Placet Motu proprio. M.

Anno à Nativitate Domini 1568. Indi. 10. die vero 13. mensis Julii, Pont. Sanctiss. D.N.D. Pii divina Providentia Papa V. anno 3. supradicta licentia publicata & affixa fuerunt in locis supradictis, per me Io. Andream Rogerium praebat S.D.N. Papa Curf.

Camillus Chervinus Mag. Curf.

Iurisdicção & facultates Visitatorum Carcerum Almæ Urbis, in causis tam civilibus quam criminalibus carceratorum.

Statuta ab eisdem Visitatoribus observanda prescriptis Paulus III. in const. 44. Ad onus, & novissime alia editis Paul. V. infr. in const. 71. Univerfi, §. 24.

Dilationes his carceratis concessas, eorum fideiussoribus non suffragari decrevit Iulius III. in const. 13. Cum nuper. Et de elemosynis pro eisdem colligendis habetur hic inf. in const. 100. Volumus.

PIVS PAPA QVINTVS, Motu proprio, &c.

Reverendi DD. Visitatores Carcerum possint relaxare debitores à carceribus ex causis infra scriptis.

§. 1. Et primò concedendo dilationem, data cautione de solvendo infra tempus assignatum, & hoc praesertim quando visitatores considerant retentionem debitoris cedere non solum in ipsius praedictum, verum etiam creditoris, cum debitor in Carceribus exhibens deterioris conditionis, & in dies minus solvendo, ubi extra carceres facilis infra tempus assignatum, modum

Impressio aliarum parvarum ossid vel nuntium in secretis detentis, vel aliis pro his deservitis.

Delegatio contrariarum.

Forma & effusio publici.

Papa subscri.

Public. Pont. An. 3. die 23. Iulio.

Edita An. Do 1568.

Facultates Visitatorum Carcerum Almæ Urbis, in causis tam civilibus quam criminalibus carceratorum.



faciendi repetitur sit, & hoc, dummodo creditores sint ditiores, & res alieno non onusti. Secundo, relaxare possunt debitorem, qui licet non habeat pecunias in promptu, habet tamen tot bona, ex quorum venditione potest creditoribus satisfieri, & ex tunc ipse consentit eorundem bonorum subhaftationi, & visitatores hoc faciant data cautione de se representando in eisdem statu, & terminis, in quibus carceratus repetitur, ne contingat creditorem decipi ex aliquo impedimento praestito venditioni bonorum. Et si bona non sufficiant, nec bonis cedere velit, nec biretum viride deferre, non nisi de omnium creditorum consensu quemquam relaxare possint. Idemque servetur etiam si clarum debitores nullum prorsus habere modum satisfaciendi creditoribus suis, nisi ex sudore vultus sui. Tertio, relaxare possunt, quando creditor executionem habet realem, & est in bonis captis per executionem sibi bene cautum.

Infirmosque relaxandi.

§. 2. Quarto, in casu infirmitatis creditores eorum sumptibus debitoribus alimenta, & medicamenta ministrant in carceribus, quibus creditoribus recusantibus, relaxentur, habita fide à Medicis deputatis, & recepta cautione, si illam habent, sin autem, recepta juratoria cautione.

Pauperesque qui habentur in carceribus alimentis à creditoribus.

§. 3. Quinto, relaxentur debitores, quando cognita eorum paupertate, ac pertinacia creditoris, ei mandatum fuit ut carcerato debitori subministraret alimenta, & ipse hoc facere recusat.

Mulierosque honestas.

§. 4. Sexto, relaxentur à carceribus mulieres pro debito civili retentae quando sunt honestae, etiam si captae sint pro debito publico.

Indebitatos carceratos.

§. 5. Septimo, relaxare possunt debitores, qui ex natura debiti non tenentur de jure ultra id quod facere possunt, quia tunc nec carcerari poterant, & propterea contra bona est dirigenda executio.

Suspectos de fuga.

§. 6. Octavo, relaxentur debitores capti ut suspecti de fuga, data cautione de se presentando sub poena debiti.

Contentos bonis.

§. 7. Nono, relaxentur debitores, facta cessione bonorum, prout de jure, & servata forma Motus proprii.

Nulliter carceratos.

§. 8. Decimo relaxentur debitores nulliter & indebitè capti, de qua nullitate manifestè constat. In quibus omnibus relaxationibus sint praesentes Iudices, qui mandata relaxarunt, & uti edocti & instructi, de meritis causae rationem reddant.

Arbitrium visitatorum in praedictis.

§. 9. Et in praemissis habeatur ratio paupertatis creditoris, & an debitor calumniose litem diu sustinuerit, fatigando creditorem expensis, & laboribus, & an aliam dilationem habuerit, & creditori non satisfecit, non constituto legitimo impedimento. Et in omnibus DD. Visitatores arbitrio utantur, qui pensatis qualitatibus tam creditoris quam debitoris, ac facultatibus, & natura debiti decernant ea, quae juri, & aequitati, & utilitati etiam creditorum conveniant.

Ita est M.

Sequitur jurisdictio in causis criminalibus.

P I V S P A P A Q V I N T V S ,  
Motu proprio, &c.

Declaratio facultatum visitatorum circa relaxationem carceratorum in causa criminali.

Cum sicut accepimus Visitatores carcerum Almae Urbis nostrae, homicidii aliorumque capitalium criminum reos carceratos ad illorum absolutionem, & liberationem nimis humanitate proni atque proclives, saepe à carceribus liberari faciunt sub cautione de se presentando, aut alias sub aliis obligationibus, & conditionibus, bene visis, & ita processus debilitantur, & causarum expeditiones differuntur, (vel quod molestius ferimus) eos quandoque liberant, aut leviori poena quam Justitia exposit, afficiunt, ac propterea delicta impunita remanent contra jus & utilitatem publicam.

§. 1. Nos considerantes impunitatem scelera esse incentivum malorum, nolentesque in futurum reos homicidii, ac aliorum delictorum capitalium, nisi in casibus à jure expressis à carceribus liberari, & extra carceres auditi, aut levius puniri, tenore praesentium eisdem Visitatoribus sub poena indignationis nostrae inhibemus, atque interdictionis, ne ipsi reos carceratos, ut praemittitur, arbitrio suo possint, & liberent. In levioribus autem delictis reos carceratos, aut convictos non relaxent, neque

liberent, nisi prius sententiae, aut condemnationi, quam eis infligendam, & imponendam duxerint, parati sint, & illius executio facta fuerit. Volumus autem quodviscumque viderint aequitatem juris rigori, attenta facti qualitate, praeserendam esse, cum ad solum Principem jus decernendi inter jus & aequitatem non scriptam spectet & pertineat, tunc facti qualitas diligentè inquisita consideretur, & si quid ab eis de jure relaxandum videbitur, id nobis unus ex Visitatoribus unà cum Iudice causae referat, praesente Procuratore Fiscali, vel Advocato Fiscali ejusdem Camerae, & Fisci, ac etiam pauperum Advocato, ut à nobis quid statuendum, & deliberandum sit intelligant.

§. 2. Mandantes propterea Iudicibus coram quibus causae criminum hujusmodi pendent, aut in futurum pendere contigerit sub simili poena indignationis nostrae, ne vigore ordinationis Visitatorum praedictorum contra aut praeter ordinationem & mandatum nostrum, quovis carceratos relaxare, aut mandatum de relaxando decernere vel subscribere audeant, vel praesumant.

§. 3. Non obstantibus praemissis indultis, & privilegiis eisdem Visitatoribus quomodolibet concessis, & innovatis latissime extendendis, quibus omnibus illorum tenores pro sufficienter expressis habentes, specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Placet Motu proprio. M.

Anno à Nat. 1568. Indiè. 11. die vero 19. mensis Julii, Pont. Sanctiss. D. N. Pii Papa V. anno 3. retrospectiva littera Apost. affixa & publicata fuerunt ad Valvas Cancell. Apost. & in arcu Campi Flora, ut moris est, per nos Philibertum Cappinon. Io. Gueraudi Mag. Curf.

Revocatio facultatum Cameratis, Clericorum, & aliorum Officialium R. Camerae Apost. concedendi commissiones in forma Si in evidentem, super alienationibus bonorum Ecclesiasticorum aut locorum Piorum cujuscumque valoris.

Indives autem hujusmodi causarum, quid agere debeant, vide in Pauli II. cons. 2. Cum in omnibus, ubi notari, & in cons. 5. ejusdem Papa notari de materia hujusmodi alienationum.

P I V S P A P A Q V I N T V S ,  
Motu proprio, &c.

Volentes indemnitati Ecclesiarum aliorumque piorum locorum quantum cum Deo possumus, consulere ac providere, ne illorum bona sine nostra aut successoris nostri scientia & licentia alienentur, aut perpetuo, vel ad longum tempus, aut unam, vel plures illa conducere volentes vitam locentur, aut de his alio titulo disponatur.

§. 1. Omnes & singulas facultates, & licentias concedendi commissiones alienationum vel permutationum, aut affrancationum, aut illarum confirmationum quorumvis bonorum Ecclesiasticorum, aut locorum piorum cujuscumque valoris existentium, etiam summam annuam cujuscumque ducatorum auri de Camera non excedentium, aut alterius minoris valoris in forma quae dicitur, Si in evidentem, Dilecto filio Vitellotio S. Martia in Via lata Diacono Card. Vitellio nuncupato, S. R. E. Camerario ejusque antecessoribus, & clericorum Camerae Apostolicae Collegio tam per felic. record. Gregorium IX. Bonifacium IX. Urbanum VI. Martinum V. Nicolaum V. Sixtum IV. Innocentium VIII. Iulianum II. Leonem X. Paulum III. & Iulium similiter III. ac alios quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, etiam motu proprio, ex certa scientia, & quavis causa etiam urgentissima cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, ac quibusvis decretis, etiam irritantibus, & in vim contractus concessas, confirmatas, & innovatas, illorum omnium tenores pro sufficienter expressis habentes, perpetuo revocamus, cassamus, & annullamus, interdicentes, & expresse prohibentes eideum

Præceptum quod in hoc non obstat Visitatorum aliorumque rationibus.

Quibusque non in praesentibus.

Papa sub Pont. Sanctiss. D. N. Pii Papa V. anno 3. die 19. Julii.

LXIX.

Edita sub 1568.

Causa huiusmodi.

Revocatio facultatum de qua in notis.

Locus restitutus.

prohibentes etiam Camerario, & Clericis nulli ejusdem Sedis Apostolice officialibus sub pena indignationis nostrae, ne in futurum licentias, & facultates, ac commutationes alienationum hujusmodi sub quovis pre-textu concedant. Admissiones, & concessiones commisionum hujusmodi contra voluntatem, ordinationem & decretum nostrum nullas, invalidas, & irritas esse decernimus, & declaramus.

§. 2. Sicque in praemissis omnibus & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, &c. sublata, &c. judicari, &c. debere necnon irritum & inane quicquid secus super his à dictis Camerario, Clericis, & aliis officialibus, & iudicibus praefatis, vel quibusvis aliis quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 3. Non obstantibus praemissis constitutionibus, & ordinationibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis praedictis, & aliis quibusvis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, illorum tenores, &c. pto sufficienter expressis habentes, derogamus, illaque quoad praemissa cassamus, revocamus, & annullamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 4. Volumus autem quod praesentis nostri Motus proprii, etiam absque illius data, & registratura sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat, tam in iudicio quam extra, quacumque regula, seu constitutione Apostolica contraria non obstante.

§. 5. Volumus autem quod praesens noster Motus proprius in Cancellaria nostra Apostolica, & in acie Campi Florae de more publicetur, & inter constitutiones perpetuas describatur.

§. 6. Et quia difficile foret praesens ad singula quaeque loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod ejus transcriptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, ac sigillo alicujus Praelati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesenti Motui proprio adhiberetur, si foret exhibitus.

Placet Motu proprio. M.

Lectus & publicatus fuit supradictus Motu proprio Roma in Cancellaria Apostolica, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo octavo, die Martis decima septima Augusti, Pont. S. D. N. Pii Papae V. anno 3. A. Lemellinus Custos.

LXX. Contra non revelantes, & non restituentes scripturas ad Rever. Cam. Apost. quomodolibet spectantes.

Hac bulla confirmatur à Sixto V. in const. 56. Non sine, ubi Commissario d. Camera das facultatem contra eos procedendi, ibi notabo.

PIVS PAPA QVINTVS, Motu proprio, &c.

Cum de literis, auctoritatibus, & instrumentis omnibus, sive custodiendis, & memoriae demandandis, sive adversis requirendis, sedulam pro se quemque curā capere oporteat, hoc impensius multo pro S. R. E. ceterarum omnium matre & magistra, expedit procurare, ut ipsa non modò suis, ut par est, iuribus protegatur, & propriis munimentis subnixā, etiam nefarios insurgentium quotidie in eam impiorum conatus comprimere, eademque opera reliquo omni ordini Ecclesiastico, quodcumque venerit usus, auxilio atque praesidio promptior esse possit.

§. 1. Itaque ut de scripturis, literis, instrumentis, registris & monumentis omnibus ad ipsam Romanam Ecclesiam, & hanc sanctam Sedem, Cameramque Apostolicam pertinentibus certior deinceps ratio habeatur, & quae neglecta iacent, in integrum restituantur, ac transportata vel oblata, aut interversa revocentur, eorum omnium quae in Palatio, & Vestiaro nostro, Bibliotheca item Vaticana, & Arce S. Angeli asservantur, quaeque in Archiviis, Cartophilaciis, Armariis, Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus & locis publicis & privatis Urbis

Bullar. Mag. Tom. II.

Roma, Avenionis, castellanumque omnium Civitatum, Provinciarum & locorum, quibus & dicta S. R. E. immediatè mediareve subjecta reconducuntur, & habentur, brevium sive compendium cum indice idoneo conficiendum.

§. 2. Dispersa vero vel suppressa ac celata, sublata, & avolata ad praefatam Sedem, & Cameram revocanda & repetenda, pari quoque ratione dicto Breviario adscribenda esse statuimus.

§. 3. Eamque curam venerabili fratri nostro Carolo Episcopo montis Fiasconen. unum ex officialibus Clericis praefatae Camerae ex indulto Apostolice obtinenti, & dilecto filio Honophrio Camaiano Clerico Aretino, ipsius Camerae Praesiden. quorum fidem, rerum usum, diligentiam, & animi integritatem jam pridem perspectam, & exploratam habemus, auctoritate praesentium ducimus delegan. qua in re, ut instituti nostri effectus & executio securius sublequatur.

§. 4. Monemus in primis, omnia & quaecumque Communia Provinciarum, Civitatum, & locorum praefatorum, necnon Ecclesiarum Praelatos Capitula, Conventus, & Collegia, omnes item alios & singulos ejusdem S. R. E. Card. aut Comites, Duces, & quovis alio posteriori titulo illustres sint, tam dictae Urbis quam etiam Provinciarum, Civitatum, & locorum immediatè & mediatè subjectorum, publicè & privatim, ut infra terminum per supradictum Carolum Episcopum & Honophrium arbitr. postquam praesentium literarum promulgatio in Urbe, & quaque alia Civitate, Provincia, Terra & loco, ubi consistunt, facta fuerint, omnia & quaecumque exemplaria, libros, protocolla, scripturas, exempla, instrumenta, & munimenta rerum & iurium quorumcumque R. E. ac Sedis & Camerae praedictarum penes se existentia, sive ad ipsas legitime pertineant, sive commutato, vel deposito, aut alio quocumque jure & titulo illa obtineant, vel etiam subrepta & extorta detineant, praefatis Carolo Episcopo, & Honophrio Praesid. seu eorum in dictis Civitatibus, Provinciis & locis Commissariis, omnino revelare procurer, ut scilicet eorum omnium & singulorum inventarium conficiatur. Deinde adnotatis Communitatibus, Civitatibus, Ecclesiis, Capitulis, Conventibus, Archiviis, locis, & personis ubi constant, ipsa quoque praefato Breviario, seu compendio adscribatur, exemplaribus sive exemplis, registris & instrumentis, penes eos ad quos illa jure pertinent, tanquam ipsorum fideicommissis remanentibus, ita ut nunquam sine Sedis Apostolicae speciali & expressa licentia inde amoveri, transferri, aut aliis immutari possint. Subrepta vero & extorta, vel incerta ad praefatam Cameram referantur, & in dictum compendium atque Indicem conferantur.

§. 5. Quod si forte aliqui lapsò tempore praedicto non paruerint, eos & ipsorum singulos libros, iuribus, & scripturis omnibus praefatis, eorumque omnium usu, & commodo privamus. Praeterea Ecclesias, Capitula, Monasteria, Conventus, & Collegia Ecclesiastica, necnon Civitates, Provincias, & loca quaecumque Ecclesiastico interdito subijcimus, singulares vero personas eorundem, ceterosque praefatos excommunicationis sententia innodamus eo ipso, qua illaqueatos nullus alius quam Romanus Pont. excepto mortis articulo, valeat liberare.

§. 6. Ceterum ut praefata promptius exequantur, praefatis Carolo Episcopo & Honophrio Praesiden. Motu proprio, & ex certa nostra scientia mandamus ut ipsi ad Arcem, Palatium, Bibliothecam, Vestiarium, Capitulum, Ecclesias, Capitula, Monasteria, Conventus, Archivia, Domos, & loca praefata, tam publica quam privata, itemque particularium personarum, etiam S. R. E. Cardinalium, necnon Ducum, & aliorum quorumcumque Aedes in dicta Urbe, & ejus districtu politas, & ubicumque illa esse intellexerint, vel conjecerint, adhibita etiam ad ipsos privatos armata familia, etiam ante promulgationem praesentium, ac quamprimum se conferant, & omni cunctatione respondendi vel consulendi praecisa, vel appellatione remota, ad praefata omnia è vestigio adhibenda, etiam manu regia, ac per censuras & poenas praefatas ac etiam pecuniarias, aliasque graves, arbitrio suo irogandas, moderandas, & applicandas.

Z

cate

verum

Denegatio

signatur

publ.

trans-

subscr.

lita An. D.

1568.

Casa huius

lita anno

scribitur ad

S. C. A. Apost.

scribitur.

subrepta

Medio hoc

Montis ad

scriptura

Præd. in rē

Inisdilio

in praedictis

causaeque juris & facti remedijs opportunis, appellationibus postposita, compellant, exhibita, producta, & inventa recognoscant, ac de eis inventarium, ac breuiarium & indicia prefatum conficiant; quaeque ibi relinquenda, vel deinde ad Cameram prefatam referenda erunt, statuant, & decernant, eademque illa omnia per se, vel alium seu alios probos & peritos, cum simili, aut limitata potestate substituendos, extra dictam Urbem in Provincijs, Civitatibus, & locis prefatis efficere, praeterea Notarios, descriprores, & Antigrapharios, quotquot ad prefata negotia fuerint, cum salarijs seu mercede cuique convenientibus, de Cam. prefata redditibus constituendis, & de mandato ipsorum Caroli Episc. & Honuphrii, Praesidentis utriusque manu subscripto, arbitrio vestro persolvendis, ubique locorum prefatorum constituere & ordinare procurent. Nos enim ipsis omnia & quaecumque alia in praedictis, & circa ea necessaria & opportuna, etiam si talia foret, quae mandatum & facultatem exigerent magis specialem, tam conjunctim, quam divisim, per se, vel alium, seu alios facienda, & exequendi plenam & liberam ipsarum tenore praescriptum concedimus facultatem. Decernentes irritum & inane quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

*Clausula derogatoria.*

§.7. Non obstant. statutis, & consuetud. Urbis, ac Civitatum, Provinciarum, & locorum prefatorum, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, & Ordinum quorumcumque juramento, &c. roboratis, ac quocumque tempore observatis, praescriptionibus quoque, & privilegijs, exemptionibus, indulgitijs & literis Apost. illis & eorum singulis, necnon Pop. Rom. & Card. ac quibuscumque alijs, nullis prorsus exceptis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis concessis, confirmatis, &c. Quae omnia quatenus praedictis in aliquo obstare, aut effectum praesentium quoquo modo impedire possent, illorum omnium tenores, &c. pro expressis habentes, Motu & scientia similibus revocamus, tollimus & abrogamus, literasque omnes & scripturas desuper coeactas cum inde secutis omnibus cassamus, annullamus, viribusque & effectu carere volumus eo ipso; quodque aliquibus commaniter, & divisim à dicta sit Sede indultum, quod interdici, &c. non possint per literas Apost. non facientes, &c. mentionem, & terisque contrariis quibuscumque.

*Forma publ. Hanc publ. non habet hic, sed in const. Sixti V. c. 1. in rub.*

§.8. Ceterum ut praesentes, quarum solam Signaturam sufficere & ubique, tam in iudicio, quam extra illud fidem facere volumus, omnibus plenius innotescant, mandamus illas ad valvas Basilicae Principis Apostolorum de Urbe & Cam. prefatae, necnon Cancell. Apostolicae, & in acie Campi Florae publicari, earumque exempla de more affigi: ac etiam volumus & Apostolica auctoritate decernimus quod huiusmodi exempla etiam impressa, manuque Notarii publici, ac sigillo Caroli Episcopi, seu Honuphrii Praesidentis praedictorum ob signata eandem illam ubique locorum fidem faciant, quam ipsa met praesentes facerent si essent exhibitae vel ostensae; & nihilominus mandamus literas Apostolicas, sive sub plumbo, sive in forma Brevis, tam conjunctim, quam divisim, quando cumque videbitur expediri.

Placet Motu proprio. M.

*Papa subscrip. Dat. P. A. 3. die 10. Aug.*

Dat. Romae apud S. Petrum. 14. Kal. Sept. anno 3.

LXXI. Declaratio quod Fratres praedicatorum Ordinis S. Dominici ubique praecedant ceteris Fratribus cujuscumque Ordinis religiosorum Mendicantium.

*Haeo declaratio, quae circa processiones mutata videtur, infra est const. 84. Greg. XIII. Explicat: fuit postea à Clem. VIII. ampliata in eius const. 13. Inter cetera, ubi Fratribus Praedicatoribus praecedentiam ubique concedit, quoad omnes Religiosos, tam Mendicantes quam non Mendicantes, post Canonicos, & Clericos saeculares, ac antiquos Ordines Monachales. De toto autem Ordine Dominicano plenè notavi supra in const. 2. Honor. III. Religiosam.*

Divina disponente clementia omnium, quocumque iudices in terris constituti, non potissimum cura re decet, ut unicuique quod suum est, sublati quibusvis iurgiis & litium dispendijs, tribuatur, veritas, iustitia, & pax invicem se amplectentur, honorque & ordo debitus inter omnes, praesertim religiosos, nobiscum sub uno & eodem vexillo Deo militantes, servetur.

§.1. Cum itaque nuper acceperimus, quod sacer Ordo fratrum Praedicatorum praeter ceteris alijs fratrum Mendicantium Ordinibus, à Sede Apostolica primò etiam approbatus, & confirmatus fuerit, illiusque professores in processibus, & alijs actibus, ac ministerijs, publicis & privatis, tam coram Romano Pontifice in ejus Capella, generaliumque Conciliorum sessionibus, & Congregationibus, quam plerisque alijs Christi fidelium partibus, primum locum inter alios Fratres Mendicantes obtineant, tamen si ad Religionis propagationem in Civitatibus & alijs locis, in quibus aliorum Ordinum Mendicantium Religiosi, Conventus & domos prius habebant, domos, aliave Religiosa loca pro eorum habitatione aedificaverunt, seu construxerunt, aut jam aedificata receperunt, saepe contingit quod aliorum Ordinum fratres Mendicantes, antiquitatis Ecclesiarum, vel suorum Conventuum & domorum, quas in eisdem locis prius habuerunt, seu alijs praetextibus dictos Ordines Praedicatorum fratres in processibus, & alijs actibus, ac ministerijs praedictis contingentijs, praecedere satagunt, praesentiamque & locum debitum eisdem denegant, & impediunt, quo fit, ut non solum inter eos intestina odia, & dissensiones, in eorum animarum perniciem, ac ceterorum Christi fidelium scandalum, non modicum, sed etiam forsitan lites & controversiae iudiciales quandoque subortae sint, & indecisae pendean.

*Exordium.*

*Ordo S. Dominici ante alios ordines Mendicantium à Sede Apost. approbatus, postea deinde in hunc locum de super a via sum.*

*Hic idem in ordo S. Dominici.*

§.2. Nos, qui de antiquitate & praesentia cujuslibet Ord. Fratrum Mendicantium plenam & indubitam notitiam habuimus & habemus, eorum honoris, & iurium conservationem, ac pacem & quietem inter eos conservare, necnon scandala inde quomodolibet orta, quaeve oriri possent, removere paterno affectu zelantes, Motu proprio, non ad alicuius super hoc nobis oblatam petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac mera deliberatione nostris, Apostolica auctoritate, tenore praesentium litem & causam quancumque, seu quaestionis & controversiae materiam, si quae desuper ubilibet in Romana Curia, vel extra eam, etiam in nostro causarum Palatii Apost. Auditorio, in quacumque instantia, inter quoscumque quomodolibet pendean, illarum statim & merito, etiam non aliqua sententia, etiam in contraditorio iudicio à quovis Iudice, ordinario vel delegato, quae in rem transierit iudicatam, contra ipsos Fratres Praedicatorum super hoc prolata fuerit, ac alia etiam necessaria magis exprimenda, praesentibus pro expressis habentes, ad nos advocamus, & penitus extinguimus, ac Fratres aliorum quorumcumque Ordinum Mendicantium super his perpetuum silentium imponimus.

*Supra in ordo S. Dominici.*

§.3. Et nihilominus Fratres ipsos Ordinis Praedicatorum primum, digniorem, & honorabiliorem locum inter ceterorum quorumcumque aliorum Ordinum Mendicantium Religiosos, etiam si tales essent, qui non generali sermone comprehenderentur, sed nota, & expressione speciali indigerent, tam in Sessionibus & Congregationibus quorumcumque Generalium, Provincialium, & Synodalijs Concilio, quam Processionibus, Ministerijs, & alijs actibus publicis vel privatis, in quibuscumque Civitatibus, Oppidis, Terris, Castris, & alijs locis obtinere, & speciali praesentia omnino gaudere perpetuò debere, etiam si illic Ecclesias, Domos, aut Conventus non habuerint, seu habeant, aut aliorum Ordinum Mendicantium Fratres, & Religiosi in eisdem Civitatibus, & locis antiquiores pro tempore, eorumque Ecclesiae, Capellae, domus & loca regularia ibi primò instituta, & fundata fuerint, eosdemve Fratres Praedicatorum adhuc, etiam per centum annorum, aut diuturnius, vel alias quantumvis longè magis immemorabile

...procedere contigerint, de...  
 ...etiam...  
 ...in virtute sancte obedientie, & sub ex-  
 ...omnis...  
 ...quatinus aliorum Mendican-  
 ...pro tempore Religiosis inhærentes, ne de  
 ...Ordinem Fratrum Prædi-  
 ...pro tempore Religiosos  
 ...molestare, inquietare, perturbare, aut quo-  
 ...presument, suppletes  
 ...tam juris quam facti,  
 ...etiam subitan-  
 ...defectus.

§. 5. Ac decernentes præsentis nostras literas de sub-  
 reptionis, vel obreptionis, intentionisve nostræ aut alio  
 quovis vitio, seu defectu, nullo unquam tempore impu-  
 gnari posse, ac constitutionem nostram de non tollendo  
 cuiquam per quæsumque gratiam, seu concessionem, aut  
 declarationem jus quæsitum, adversus eam locum sibi  
 vendicare non posse, nec debere.

§. 6. Sicque in præmissis omnibus & singulis per quo-  
 scumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fun-  
 gentes, etiam S. R. E. Cardinales, & causarum dicti Palatii  
 Apostolici Auditores, in quavis causa, & instantia, etiam  
 per appellationem pendente, judicari & definiti debere,  
 sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter interpretandi  
 & judicandi facultate, ac irritum & inane quicquid secus  
 super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ig-  
 noranter contigerit attentari.

§. 7. Cæterum ut declaratio, statutum, definitio, in-  
 hibitio, aliaque omnia & singula præmissa inviolabiliter  
 observentur, universis & singulis venerabilibus fratribus  
 nostris Patriarchis, Episcopis, & dilectis filiis Abbatibus,  
 ac alijs Ecclesiarum prælatis, & personis in dignitate ec-  
 clesiastica constitutis, necnon Metropolitan. & aliarum  
 Cathedralium Ecclesiarum Canonicis, eorundem Archie-  
 piscopor. & Episcoporum Officialibus, seu Vicariis in  
 spiritualibus generalibus, ubilibet constitutis per Apo-  
 stolica scripta in virtute sancte obedientie committi-  
 mus, & mandamus, ut has literas nostras, & in eis con-  
 tenta quæcumque inviolabiliter observent, ipsique duo,  
 aut unus eorum, per se vel alium seu alios, ubi, quando, &  
 quoties opus fuerit, & pro parte dictorum Fratrum Præ-  
 dicatorum, vel aliorum ex eis fuerint requisiti eis effi-  
 caci præsidio assistentes, faciât auctoritate nostra eos hu-  
 jusmodi literis nostris, & in eis contentis quibuscumque  
 pacifice frui & gaudere, non permittentes à Religiosis  
 quorumcumque aliorum Ordinum Mendicantium, vel  
 quibuslibet alijs, quacumque auctoritate fungentibus su-  
 per præminentia, & alijs antedictis contra eandem no-  
 strarum tenorem quomodolibet molestari, inquietari,  
 perturbari, aut impediri, contradicere & rebelles quo-  
 cumque, status, gradus, ordinis, conditionis & dignitatis  
 cujusvis existentes, per censuras ecclesiasticas, & pœnas  
 etiam pecuniarias arbitrio eorum moderandas & appli-  
 candas, quacumque appellatione postposita compescen-  
 do. Et nihilominus eos, qui sententiam excommunicatio-  
 nis antedictam, censuras, & alias pœnas per eos, aut ali-  
 quem eorum pro tempore latas incurserint, legitimis su-  
 per his habendis servatis processibus, illas in dissi-  
 dent, necnon aggravare etiam iteratis vicibus curent, in-  
 vocato ad id, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 8. Non obstantibus præmissis, & tam hujusmodi  
 nostra de non tollendo cuiquam jus quæsitum, & alijs  
 Apostolicis, quàm in quibusvis generalibus, Provinciali-  
 bus vel Synodalibus Conciliis editis specialibus vel ge-  
 neralibus constitutionibus & ordinationibus, Domo-  
 rumque Ordinum & locorum prædictorum etiam jura-  
 mento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate  
 alia roboratis, foundationibus, statutis, usibus, naturis &  
 consuetudinibus, privilegijs quoque, indultis, & literis  
 Apostolicis Fratrum Mendicantium aliorum Ordinum  
 quorumvis, eorumque Ecclesijs, Capellis, Domibus, &  
 locis & Superioribus, in specie vel in genere, tam per  
 fel. rec. Sixtum Papam IV. quàm alios quoscumque Ro-  
 manos Pontifices prædecessores nostros, etiam bulla  
 Autea, Mâre Magnum nuncupata, contentis, ac per no-  
 Bullar. Magni Tom. II.

...proprio consuetudine, sedam pœe modum legis  
 & statuti perpetui tenent, & in quibusvis etiam  
 derogatorijs derogationibus, alijque efficacibus clau-  
 salis, ac instantibus, & alijs decretis concessa pro tempo-  
 re, in contrarium forsan revocantibus, etiam si eis ex-  
 presse caveretur, quod nisi per omnes distinctas literas cũ  
 temporis intervallo competentis, ternis distinctis vicibus,  
 illis quos concernunt intimandas, derogatum esse non  
 censetur, aut alia forma in id servanda sit, concessis, ap-  
 probatis & innovatis, quibus omnibus & singulis, etiam si  
 de illis, eorumque totis tenoribus specialis, expressa &  
 individua mentio habenda esset, illorum omnium & sin-  
 gulorum tenores vim & effectum, ac si de verbo ad ver-  
 bum, nihil penitus omisso, formaque in eis tradita observa-  
 vata infererentur, pro sufficienter expressis habentes, illis  
 alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat spe-  
 cialiter & expresse latissime derogamus, & cæteris con-  
 trariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel  
 divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti,  
 suspendi, vel excommunicari non possint per literas  
 Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de  
 verbo ad verbum de indulto hujusmodi, ac eorum perso-  
 nis, locis, Ordinibus, & hominibus mentionem.

§. 9. Et quoniam difficile esset præsentis literas ad sin-  
 gula quæcumque loca deferri, volumus & eadem Apo-  
 stolica auctoritate etiam decernimus, quod illarum exem-  
 plis, etiam impressis manu Notarii publici subscriptis,  
 sigilloque cujus prælati, vel personæ in dignitate ec-  
 clesiastica constitutz, seu Curie ecclesiasticæ munitis, in  
 iudicio & extra ubi opus fuerit, eadem prorsus fides ad-  
 habeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus originali-  
 bus, si exhiberentur, vel ostenderentur.

Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die  
 27. Augusti 1568. Pont. nostri anno 3.

Contra quoscumque Clericos, tam seculares LXXII.  
 quam regulares, nefandi criminis reos.

Ad hoc habes etiam sup. Leonis X. const. 7. Supernæ.  
 & huius Pont. const. 5. Cùm primùm.

P I V S E P I S C O P U S, Edita An. D.  
 Servus Servorum Dei: Ad perpetuam re. memoriam. 1568.

Horrendum illud scelus, quo pollute scedatque  
 Civitates à tremendo Dei iudicio consumantur,  
 acerbissimum nobis dolorem inurit, graviterque animû  
 nostrum commovet, ut ad illud quantum potest compri-  
 mendum studia nostra conferamus.

§. 1. Sanè Lateranensi Concilio dignoscitur constitu-  
 tum, ut quicumque Clerici, illa incontinentia quæ con-  
 tra naturam est, propter quam ira Dei venit in filios dis-  
 fidentia, deprehensi fuerint laborare, à Clero deiciantur  
 vel ad agendam in Monasteriis pœnitentiam detrudantur.

§. 2. Verùm ne tanti flagitii contagium, impunitatis  
 spe, quæ maxima peccandi illecebra est, fidentius inva-  
 lescat, Clericos hujus nefarii criminis reos, gravius ul-  
 ciscendos delibetavimus, ut qui animæ interitum non  
 horrescunt, hos certè deterreat civilium legum vindex  
 gladius secularis.

§. 3. Itaque quod nos jam in ipso Pontificatus nostri  
 principio hac de re decrevimus, plenius nunc fortius-  
 que persequi intendentes, omnes & quoscumque presby-  
 teros & alios clericos seculares & regulares, cujuscum-  
 que gradus, & dignitatis, tam dirum nefas exercentes,  
 omni privilegio clericali, omnique officio, dignitate  
 & beneficio ecclesiastico, præsentis canonis auctoritate  
 privamus. Ita quod per Judicè Ecclesiasticum degradati,  
 potestati statim seculari tradantur, qui de eis illud idem  
 capiat supplicium, quod in laicis hoc in exitium devolu-  
 tos, legitimis reperitur sanctionibus constitutum.

Nulli ergo, &c.  
 Datum Romæ apud S. Petrum, anno incarnationis Do-  
 minicæ 1568. tertio Kal. Septemb. Pont. nostri anno 3.

Anno à Nativitate Domini millesimo quingentesimo se-  
 xagesimo octavo, Indictione undecima, die verò vigesima  
 tertia mensis Septembris, Pont. Sanctiss. in Christo  
 Z. 2. Paris

Transpo-  
 sita credi in-  
 bet.

D. P. An. 3.  
 die 27. Aug.

Exordium.

Concilio La-  
 teranen. dis-  
 positio est in  
 bulla Leonis  
 cit. in rubr.

Causa huius  
 nova disp.

Impositio pœ-  
 næ capitalis

Dat. P. A. 3.  
 die 30. Aug.

Publicatio.

Parris & D.N.D. Pii Papa V. Anno 3. reuocata littera Apostolica...

fidei Catholice, aut dicta Sedis; & quibuslibet aliis causis quantumlibet gravibus, urgentibus, necessariis & onerosis...

LXXIII. Moderatio, & revocatio privilegiorum, Officiorum Romanæ Curie, ac Militiis concessorum...

De unionibus habes etiam Concil. Tridentin. sess. 7. c. 6. & sess. 14. c. 9. & sess. 24. cap. 13. & 15. Et de facultatibus restandi, attende etiam aliam huius Pont. const. 117. Quæ ordini, cum ibi not.

Militiæ varias reintegrationes circa hæc sancta obtulerunt, quas serio sum fuisse singulas hic adnotare, ideo eas quæ in indice, verb. Militiæ.

Edita An. D. 1567.

PIVS PAPA QVINTVS, Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Sacrofanctum Ecclesie Dei statum integrum & incolumen præstare officii nostri cum sit, quæcumque illi detrimentum afferre noscuntur, nostra nos decet consideratione mouere.

Causa huius const.

§. 1. Sanè tante, tamque immoderate de rebus dominicis, etiam extra ordinem Ecclesiasticum largitiones his nouissimis temporibus succreuisse perhibentur, ut iam optima quæque alieni sensum exhauriant, & quod in fovendis multiplicandisque Ministris Ecclesiasticis, fundandis Seminariis, alendis pauperibus, recreandis infirmis, instaurandis Ecclesiis, fulciendis ædibus vetustate consumptis, educandis viris religione, & doctrina claris, quibus Ecclesia ipsa tantopere dignoscitur indigere, id fore uniuersum multitudinem præcipiat laicorum.

Reuocatio indulgentiarum transferendi pensiones, Collegiorum & Officiorum Rom. Cur. concessorum, & per laicos vel clericos coniugatos eas retinendi.

§. 2. Itaque de nobis attributæ potestatis plenitudine reuocamus, & abolemus omnia & quæcumque privilegia facultates, dispensationes, & indulta Militiæ S. Pauli, S. Georgii, Pii, de Laureto, & de Lilio, necnon Secretariorum, Cubiculariorum, & Scutiferorum Apostolicorum, ac quibuscumque aliis Romanæ Curie, & Apostolicæ Sedis collegiis, & officiis tam in dicta Curia quam extracuriam constitutis, ipsorumque personis, necnon Conclauistis, de pensionibus, fructibus & aliis rebus Ecclesiasticis, etiam ad certam & determinatam summam & quantitatem constitutis, per Clericos conjugatos, Bigamos, & alios Laicos obtinendis, eisdem per ipsos, ac aliis similibus per alios Clericos in alium, vel alios transferendis, per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & prædictam Sedem, tam in ipsorum officiorum institutione, quam deinceps quodcumque, & quotiescumque, etiam per modum statuti perpetui, ac in iure stipulati contractus, & aliis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis restitutionibus, præseruationibus, mæris at testationibus, derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacissimis & insolitis clausulis, necnon irritatibus & aliis decretis, etiã Motu proprio, & ex certa scientia, deque simili potestatis plenitudine, etiam pro defensione

§. 3. Ac etiam reuocamus, & abolemus omnia & quæcumque privilegia, facultates, dispensationes, & indulta obtinendi & transferendi similes pensiones, fructus, & alias res Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum & officiorum Ecclesiasticorum, secularium & regularium, S. Jacobi de Spata, de Calatrava, de Alcantara, Jesu Christi, & Sancti Stephani, cæterisque Militiis, necnon Sancti Lazari Hierosolymitani, ac omnibus & singulis aliis Hospitalibus, eorumque Militibus, Fratribus & personis, tam Clericis, quam conjugatis, etiam modo & forma prædictis, & ex eisdem ac quibuscumque aliis fortioribus causis concessa, approbata, & etiam à nobis moderata, & restituta: ita quod ipsi siue conjugati, siue bigami, siue Clerici, siue etiam Presbyteri, nullas de cætero recipiant, sed eas solas quas nunc habent, sine facultate ipsas transferendi retineant, & ex quoque per futurum contractum Matrimonii extirpare censeantur.

Reuocatio similibus legibus cumque Hospitalium pro obtinendis pensionibus

§. 4. Omnes verò privatas dispensationes, & gratias habendi, & retinendi pensiones, fructus, & alias res Ecclesiasticas, Militibus & Fratribus quibuscumque Militiarum, & Hospitalium prædictorum, tam à nobis quam à prædecessoribus nostris, & dicta Sede hucusque singulariter concessas, ita moderamus, & restringimus, ut illarum vigore soli Milites, & Fratres non conjugati, nec bigami, novas deinceps pensiones, aut fructus, aliasque res Ecclesiasticas recipiant, & in coelibatu viuentes, illas & alias jam receptas dumtaxat percipiant. Alii verò, etiam cum unica, & virgine conjugati, si rursus matrimonium contraxerint, eas omnes quas nunc habent, per huiusmodi contractum amittant, nec illæ ipsis ulterius debeantur, simili facultate transferendi tam antiquas quam futuras pensiones, fructus, & res huiusmodi omnibus prædictis, etiam non conjugatis, ex nunc penitus interdicta, & suppressa. Sed nec ulli Milites, aut Fratres etiam simplices clerici, vel presbyteri præterea huiusmodi dispensationum, & gratiarum aliqua simplicia, aut alia beneficia Ecclesiastica, secularia, aut aliorum Ordinum regularia, etiam nullum omnino onus, aut seruitium habentia, ut præstationia, deinceps recipere, & retinere possint.

Declinatio præterita u. præteriti. Militibus concessis ad illa.

§. 5. Ad hæc quoque reuocamus & abolemus omnia & quæcumque privilegia, facultates, licentias & indulta, Magistris, & Conuentibus, aliisque personis, & locis Militiarum, & Hospitalium prædictorum, eorumque personis, etiam ut prædictum est concessa, confirmata, extensa, & moderata, concedendi expectatiua, reuocationes, & alias gratias præuentivas ad Prioratus, præceptorias, Hospitalia, & alia beneficia, & officia Militiarum, & Hospitalium prædictorum. Itemque uniuersis, & incorporandi perpetuo vel ad tempus, & supprimendi beneficia Ecclesiastica cum cura & sine cura, secularia & quorumvis Ordinum regularia, etiam de iure patronatus Laicorum, ex fundatione, & dotatione existentia,

Reuocatio facultatum Militiarum concessarum, & reuocatio ad beneficia & uniuersis incorporandi, vel supprimendi beneficia.

ac etiam nullum penitus seruitium, aut ordinem annexum, seu aliud onus qualecumque habentia, etiam ruinosam, & deserta, ac etiam sponte à Patronis oblata, vel donata, illorumque fructus, res, & proprietates applicandi & appropriandi Militiis, & Hospitalibus supradictis, seu beneficiis ipsa in Monasteria, Prioratus, præceptorias, beneficia, Hospitalia, & alia loca Militiarum & Hospitalium eorumdem erigendi, & instituendi, ac alijs commutandi & reformandi.

§. 6. Ac etiam omnes & singulas expectativas, reservationes, & alias gratias præventivas, speciales & generales, necnon uniones, annexiones, & incorporaciones perpetuas & temporales, suppressiones, applicationes, appropriationes, & alias dispositiones huiusmodi beneficiorum & fructuum, per Magistros, Conventus, & alios prædictos hucusque factas, & concessas, ac etiam dicta Apostolica auctoritate, & ex certa scientia confirmatas, quæ plenarium nondum sunt suum sortitæ effectum.

§. 7. Præterea omnes & quascumque licentias, & facultates testandi, & alias quomodocumque disponendi, etiam ad certam, & quantumvis modicam summam, & quantitatem, de rebus, fructibus, & bonis immobilibus, mobilibus, & se moventibus ad Magistros, Priores, Præceptores, Milites, Fratres, & personas Militiarum, & hospitalium prædictorum ratione illorum, necnon Præceptoriarum, Hospitalium, & beneficiorum Ecclesiasticorum, etiam secularium, & aliorum Ordinum regularium, ac pensionum, & fructuum quorumcumque provenientes, necnon facta hucusque, non tamen effectum sortita vigore licentiarum & facultatum prædictarum, testamenta & alias dispositiones huiusmodi, etiam per eandem licentias & facultates disponatur, quod dimidia, vel alia pars rerum & bonorum prædictorum Militiis, Hospitalibus, Domibus, & locis, unde illa provenierint, aut alijs pijs locis relinquuntur. Decernentes omnes & singulas reservationes, assignationes, translationes, uniones, annexiones, incorporaciones, suppressiones, applicationes, appropriationes, testamenta, donationes, & alias dispositiones quascumque, quas prætextu privilegiorum, facultatum, dispensationum, & indultorum prædictorum sic revocatorum, ac contra præsentium tenorem per quoscumque etiam dicta Apostolica auctoritate fieri, vel factas persequi contigerit, tanquam subreptas & extortas, nullius prorsus roboris & momenti esse, nec per eas jus, vel titulum meriam coloratum cuiquam acquiri, nec quinquam quocumque tempore quavisque causa restitutionem in integrum, reductionem ad terminos juris, aut quodvis aliud gratiæ remedium impetrare, aut etiam ab alio vel alijs impetratis, aut motu simili concessis etc.

§. 8. Nec præsentis literas de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quopiam defectu notari, vel impugnari, nec sub ullis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrariis dispositionibus similium vel dissimilium revocationum, & ordinationum ab ipsa Sede quomodocumque emanandis comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validum itatum restitutas, & plenarie reintegratas esse & censeri.

§. 9. Sicque in iis, ac omnibus & singulis alijs supradictis per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, in quavis causa & instantia, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter interpretandi & iudicandi facultate & auctoritate, ubique interpretari, iudicari & definiti debere, necnon irritum & inane quicquid secus per quoscumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Volumus autem similium privilegiorum, dispensationum, facultatum, & indultorum concessionem nostris explodi temporibus, & quod nobis licere non patimur, nostris successoribus indicamus.

§. 10. Non obstantibus præmissis, & nostris de non tollendo iure quæsito, aliisque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac Collegiorum, officiorum, Militiarum, Hospitalium, Conventuum, necnon S. Benedicti Cisterciensis, Sancti Augustini, & aliorum Ordinum, & regularum, quorum Militia, & Hospitalia prædicta sunt, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis quancumque tempore observatis, necnon foundationibus eorumdem, alijs quoque privilegijs, indultis, exemptionibus, & literis Apostolicis illis omnibus, ipsarumque Militiarum, & Hospitalium Magistris, Conventibus, Prioribus, Præceptoribus, Militibus, Fratribus, & personis per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & prædictam Sedem, etiam per modum statuti perpetui, ac iurati & stipulati contractus, seu quasi, necnon motu, scientia, & potestatis plenitudine simulibus, ac etiam consideratione, intuitu, contemplatione, vel ad instantiam Imperatoris, Regum, Ducum, aliorumque Principum, Sanctæque Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, ac de eorum consilio, & assensu, etiam consistorialiter habito, tam pro Militiarum, Hospitalium, & Regularium huiusmodi restitutione, & ampliatione, quam alijs quomodocumque, ac sub quibuscumque tenoribus & formis, necnon cum quibusvis restitutivis, præservativis, annullativis, derogatoriis derogatorijs, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & solitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis quotiescumque concessis, confirmatis & etiam iteratis vicibus extensis, & moderatis, etiam si in eis, ac statutis, stabilimentis, & fundatione prædictis caveatur expresse, quod nunquam prædicta revocata, vel moderata, aut immutata intelligantur, nec illis in toto vel in parte derogatum censetur per quascumque literas, etiam derogatorias derogatorias, ac alias fortiores & efficaciores clausulas in se continentes, nisi dum & quoties de illorum, ac etiam certarum specialium literarum Apostolicarum inde confectarum verè, non autem per clausulas generales vel speciales idem importantes, inserto tenore, ac de simili Cardinalium consilio, & semper in huiusmodi quæ sit fierent de consilio prædicto derogationes, & aliz dispositiones, censeretur apposita clausula, quod tunc demum, nec aliter, nec alio modo effectum sortiantur, cum Magistrorum, & Conventuum prædictorum ad id accedat assensus, quodque derogationes, & aliz dispositiones huiusmodi aliter effectum non habeant, nisi huiusmodi derogationes, & aliz dispositiones consistorialiter factæ, & per trinas distinctas literas eundem tenorem continentes, tribus distinctis vicibus Magistris, & Conventibus prædictis fuerint intimatæ, eorumque pariter ad id expressus accedat assensus, aliter verò factæ vicibus & effectu omnino careant, ac Magistri, & Conventus prædicti ad parendum illis & decretis desuper processibus, eorumque executoribus, & subexecutoribus, ac ipsorum mandatis & monitionibus minimè teneantur, sed literarum huiusmodi executionem omnino impediri, nec ratione resistentiæ censuris ecclesiasticis per ipsos executores vel subexecutores latis innodari possint. Quibus omnibus, etiam si alias doctis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes, harum serie specialiter & expresse derogamus. Et quatenus effectum præsentium quoquo modo impedire vel retardare, vel illis obesse possunt, omnino tollimus & abrogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 11. Ut autem præsentis literæ omnibus plenius innotescant, mandamus illas in valvis Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in Cancellaria Apostolica, necnon in acie Campi Floræ publicari, earumque exempla de more affigi, & in dictæ Cancellariæ libro Quinterno nuncupato describi.

§. 12. Volumusque & decernimus quod ipsarum præsentium exempla etiam impressa, manuque Notarii publici, & sigillo Prælati ecclesiastici, aut illius Curie obsignata eandem illam ubique locorum fidem faciant, quam ipsæ præsentis facerent, si essent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino, &c.

procuratio  
restituenda  
et unio  
et sup  
plena  
non sunt

procuratio  
restituenda  
et unio  
et sup  
plena  
non sunt

vide inf.  
a. 117.  
idem.

clausula  
preservati  
va.

procuratio  
restituenda  
et unio  
et sup  
plena  
non sunt

clausula  
preservati  
va.

Forma publi.  
hanc cons.

Exemplum  
hanc.

Dat. P. A. 3. die 9. Nov. Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnat. Dominice 1568. 7. Id. Septembris, Pont. nostri anno 3.

Publicatio. Anno Æ Nat. D. 1567. Indiit. 11. die vero 13. mensis Septemb. Pontific. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina providentia Papa V. anno 3. retrospectiva litera Apost. affixe & publicata fuerunt ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Cancell. Apost. & in acie Campi Floræ, ibique dimissis copiis affixis per nos Ioannem Andream Rogerium, & Ioannem Andr. Panizzam, prælibat. S. D. N. Papa, ac Sanctæ Sedis Apostolica Curf. Iulius Parinus Mag. Curf.

LXXIV. De dignitatibus & præbendis Ecclesiarum Insulæ Sardinie, aliis Ecclesiis unitarum, earumque suppressione, & Parochialium ad primævum statum reductione, ac Vicariorum in Parochialibus, quæ sunt annexæ dignitatibus, &c. deputatione.

Edita A. D. 1568. P I V S E P I S C O P U S, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Quantum animarum cura ceteras omnes superat & excellit, tanto nos impensius providere necesse est, ut id officii genus omni ubique adhibita industria excolatur. Ex multis enim offensionibus, quæ ad nostram quotidie notitiâ perferuntur, illam quoque gravissimam intelligimus, quod Canonici, & alii habentes dignitates, personatus & officia earum Insulæ Sardinie Ecclesiarum, quas partim rerum inopiâ deprellas, partim etiam acris in clementiâ desertas, jampridem Apostolica Sedes proximis Metropolitanis, & aliis Cathedralibus Ecclesiis providenter adunxit, quamquam personali in ipsis obsequio soluti residentiam detrectant atque refugiunt, apud Parochiales Ecclesias, quæ sunt vel in præbendas suorum hujusmodi canonicatum institutæ, vel prædictis dignitatibus, beneficiis, & officiis applicatæ, nullum habentes perpetuum Vicarium, vel alium proprium Sacerdotem, qui curam exerceat animarum. Rursus multæ parochiales Ecclesie, sive pro præbendis habitæ, sive dignitatibus, beneficiis & officiis non unitarum, nec suppressarum Ecclesiarum incorporatæ reperiuntur, quæ sunt hujusmodi Vicariorum solatio destitutæ.

§. 1. Nos adversus periculosa hanc negligentiam volentes juris prosecutione cavere, de nobis attributæ potestatis plenitudine extinguimus & abolemus omnes dignitates, etiam majores & principales, necnon canonicatus, præbendas, personatus, administrationes, officia, ceteraque beneficia omnium & singularum dictæ Insulæ Ecclesiarum aliis unitarum, vel etiam suppressarum, quæ parochiales Ecclesias habent uti præbendas, vel alias annexas, ubi non est vicaria perpetua constituta.

§. 1. Ipsas verò Parochiales Ecclesias ad primævum statum simplicem & liberum revocamus, ita ut in earum collatione dehinc ab Ordinariis locorum faciendâ, Concilii Tridentini forma, quæ de parochialibus Ecclesiis super hoc præscripta est, omnino debeat observari. Statuentes, ut quicumque dignitates, canonicatus, præbendas, beneficia & officia prædicta sic extincta, etiam plura, & diversis hujusmodi Ecclesiis ex dispensatione Apostolica, aut aliâ obtinebant, ex quo jam amplius non sunt, nullum in dictis principalibus Ecclesiis locum habere contendant, sed singulas prædictas parochiales Ecclesias, ut simplices earum rectores retinentes, debeant ibi præsentibus perpetuò residere, ac debita parochialia officia per se ipsos, ut congruit, exercere: nec ulli omnino id effugere, aut consuetudine immemorabilî aliâve prætextu juris cautione defendi possint, etiam si eam curam ad solos Episcopos objiciant pertinere, sed eos qui canonica monitione præmissa in dictis parochialibus Ecclesiis præsentibus residere neglexerint, censuris & pœnis omnibus contra non residentes, tam à dicto Concilio, quam etiam nostris, & aliis canonicis sanctionibus impositis, volumus subiacere. Verum si de pluri- bus etiam diversarum diocesium parochialibus unica

dumtaxat præbenda constiterit, aut unio de illis uni tantum dignitati, beneficio, vel officio sic suppressio facta fuerit, singuli possessores, etiam quælibet ex suppressis præfatis obtinebant, ut præfertur, in una parochiali Ecclesia dumtaxat perpetuò residentes, quam intra sex menses post publicationem præsentium eligere debeant, si censuras & pœnas prædictas effugere voluerint, potuerunt, vita eis comite, in ceteris omnibus ceterari, dummodo reliquis Vicariis idonei ab Ordinariis locorum cum debito stipendio assignentur. Illis verò cedentibus & cedentibus, singuli rectores in singulis ordinantur, nisi forte loci propinquitas, rerum angustia, aut legitima causa connexionem patiatur.

§. 3. Porro Ecclesiis parochialibus, vel in præbendas canonicatum erectis, vel dignitatibus, officiis, & beneficiis non unitarum, nec suppressarum Metropolitanarum, Cathedralium, & aliarum dictæ Insulæ Ecclesiarum perpetuò annexis, in quibus nullæ sunt vicariæ hucusque perpetuè institutæ, quoniam canonici & alii dignitates, officia & beneficia hujusmodi obtinentes, in ipsis Metropolitanis, Cathedralibus, & aliis Ecclesiis deservire tenentur, prædicti Ordinarii locorum illas quamprimum ordinare, vel alias providere debeant, quemadmodum in generalibus, & prædicto Tridentino Concilio dignoscitur ordinatum, portione fructuum, etiam super certa re assignanda, ac per Vicarios propria auctoritate percipienda, quæ tamen centum annua non transcendat, inferior verò quam quinquaginta scutorum esse non possit, quando sine notabili principalis incommodo nequeat esse pluri, & ea sit annuæ vilitas, ut Sacerdos queat ex minori commodè sustentari.

§. 4. Præcipimus igitur universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis per dictam Insulam constitutis in virtute sanctæ obedientiæ, ut prædicta omnia & singula in suis quique civitatibus, diocesis, & locis quamprimum exequantur, & inviolatè faciant ab omnibus observari. Contradictores quoslibet & rebelles per prædictas, quas viderint ipsi censuras & pœnas, ceteraque remedia opportuna, appellatione quacumque postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

§. 5. Non obstantibus prædictis & nostris de non tollendo jure quæsito, ac de Vicariis hujusmodi aliter instituentis, aliisque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesiasticis, in quibus canonicatus & præbendæ, ac dignitates, beneficia & officia prædicta consistunt, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus contrariis quibuscumque, seu quod aliquibus communiter vel divisim à dicta sit Sede indultum quod interdicti, suspendi, vel excommunicari, aut cetera hujusmodi statutâ, & consuetudines, ac privilegia eis concessa, ad residentiam, & alia prædicta compelli non possint per literas Apost. non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de statutis & consuetudinibus, necnon Ecclesiasticorum locorum, & personarum hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apost. generalibus vel specialibus, quorumcumque tenorū existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis: quæ omnia contra prædicta nolumus cuiquam in aliquo suffragari. Quin etiam ex nunc irritum decernimus & inane quicquid secus per quoscumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Ceterum mandamus easdem præsentibus ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ publicari, earumque exempla de more applicari, volumusque & Apostolica auctoritate decernimus, quod literæ ipsæ sic publicatæ omnes & singulos absentes, & ubique extra dictam Insulam degentes, ac etiam monitiones, citationes, & inhibitiones per quemcumque Ordinarium editæ publico valvis suæ Cathedralis Ecclesie affigendo, vigore præsentium faciendæ, monitos, citatos, & inhibitos perinde ac si eis personam liter factæ fuissent.

Quia

Extulit beneficiorum Ecclesiasticorum Insula Sardinia, aliis unitarum, vel suppressarum, quæ habent parochiales vel præbendas, &c. Reducit parochialium ad primævum statum, &c.

Deponit Vicarios in parochialibus, qui sunt annexæ dignitatibus, &c.

Executio præsentium facultati

Clausula regationis

In fine publicandi.

§. 7. Quia verò difficile, & incommodum valde esset, eadem presentes ad singula loca, ubi illis opus fuerit, transferre, similiter volumus, ut earum exemplis, etiam impressis, manuque Notarii publici, & sigillo Prælati Ecclesiastici, vel ejus curiæ obsignatis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Nulli ergo omnino hominum, &c.  
Datum Romæ apud S. Petr. Anno Incarn. Dominicæ 1568. Kal. Octobris, Pont. nostri anno tertio.  
Anno à Nativitate Domini 1568. indict. 11. die verò 23. mensis Octobris, Pontificat. Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina providentia Papa V. anno tertio retrospectiva litera Apostolica affixa & publicata fuerunt ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Floræ, dimissis ibidem earundem retrospectivarum literarum copiis, per nos Iulium Parinum, & Io. Bornoium, prælibatis Sanctiss. D. N. Papa Curf.

LXXV. Decretum Concilii Tridentini de Clericorum secularium ad factos Ordines promotione, extenditur ad Clericos Regulares, sive seculares, more Religiosorum in communi viventes.

Contra malè ad sacros, vel minores ordines, seu clericalem characterem ordinantes, & malè ordinatos extat constitut. Sanctiss. D. N. Urb. VIII. 33. Secreta, inf. tom. 4.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex sacrorum Conciliorum auctor & interpret, illa quæ in hujusmodi Conciliis à prudentibus patribus in Spiritu Sancto legitime congregatis salubriter sancita sunt, pro sui pastoralis officii debito, cum æquitas, honestas, & decus suadet, sicuti declarare, & moderari, ita etiam ad alios casus extendere consuevit.

§. 1. Sanè cum non deceat divino ministerio adscriptos cum ordinis dedecore mendicare, aut sordidum aliquem quæstum exercere, facto Tridentino Concilio inter alia decretum fuit, ne quis deinceps clericus secularis, quamvis alias moribus, scientia, & ætate esset idoneus, ad sacros ordines promovetur, nisi prius legitime constaret eum beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad victum honestè sufficeret, pacificè possidere, vel alias ordinari non posset, nisi juxta decreti ab ipso Concilio desuper editi formam & tenorem.

§. 2. Cum autem nulla in hujusmodi decreto Religiosorum Clericorum mentio facta fuerit, ac propterea nonnulli, uti molestè accepimus, certorum Ordinum Religiosi, seu Canonici vel Clerici, intra claustra Monasteriorum, seu domorum more Regularium in communi viventes, qui nunquam, seu non nisi ad certum tempus professionem emittunt, & ex claustro exire, vel dimitti, & ad sæculum redire liberè & licitè possunt, Religionis prætextu titulo sufficientis beneficii, nec juxta dicti decreti tenorem ad factos ordines se promoveri prætedunt, & à nonnullis Episcopis passim promoveantur, atque inde plerumque illud inconueniens eveniat, ut sic promoti, & è claustro exeuntes, & per sæculum vagantes, vel mendicare, vel sordidum quæstum exercere, non sine ipsorum dedecore, ac ordinis vilipendio, & quamplurimorum Christi fidelium scandalo cogantur.

§. 3. Nos igitur, qui singulorum Dei ministrorum honorem & decus, quantum in nobis est, sinceris exoptamus affectibus, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, hac perpetuè valituræ sanctione decretum prædictum de clericis secularibus loquens, ad omnes & singulos, etiam cujuscumque ordinis Clericos Religiosos, sive seculares more Religiosorum viventes in communi, non professos, harum serie extendimus & ampliamus, ac Religiosis & aliis prædictis non professis, vel ad sacros ordines promotis, nec non omnibus & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis & Episcopis, gratiam & com-

munionem Sedis Apostolicæ habentibus, ut ordines ipsos hujusmodi Religiosis personis impendere, nisi observata forma dicti decreti, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ pœna, interdiciamus & prohibemus, ac contrafacientes per annum à præstatione tamen Ordinum ipso jure suspendimus.

§. 4. Statuentes & decernentes promotiones quarumlibet Religiosarum personarum prædictarum ad ordines hujusmodi contra ipsius decreti Concilii Tridentini formam, etiam cujusvis licentiæ illis ab Apostolica Sede, vel illarum Superioribus, cujuscumque dignitatis, status, gradus, & præminentie existant, etsi Pontificali dignitate fungantur, vel Cardinalatus honore præfulgeant, concessæ prætextu factas, executione prædictorum Ordinum omnino carere, nullasque prorsus & irritas existere, sicque promotas personas in altaris ministerio ministrare non posse. Quinimò ministrantes privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, & aliis gratis clericis concessis omnino privari, & irregularitatis, aliasque in dicto decreto cõtentas pœnas eo ipso incurrere, à quibus nisi à Romano Pontifice, vel in mortis articulo minime absolvi possint.

§. 5. Non obstantibus quibusvis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac quorumvis Monasteriorum, & Ordinum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis & literis Apostolicis, illis, illorumque superioribus & personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, restitutivis & insolitis clausulis, irritantibusque & aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliis quomodolibet, etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si aliis pro illorum sufficienti derogatione de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, formas, datas & decreta in illis imposita, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes, illis aliis in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Et ut præsentibus literæ ad omnium notitiam perveniant, neve quis illarum ignorantia excusari possit, volumus & Apostolica auctoritate decernimus præsentibus literas ad valvas Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ publicari, & earum exempla affigi & imprimi, illarumque exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici, & sigillo Prælati Ecclesiastici, vel ejus Curiæ obsignatis, eandem prorsus fidem adhiberi, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Nulli ergo, &c.  
Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarn. Domin. 1568. pridie Idus Octobris, Pont. nostri anno 3.

Anno à Nativitate Domini 1568. indict. 11. die verò 12. mensis Novembris, Pontif. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina providentia Papa V. anno ejus tertio, retrospectiva litera Apost. affixa & publicata fuerunt ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, Cancell. Apost. & in acie Campi Floræ, dimissis in superius expressis locis præsentibus literis per aliquantum temporis spatium affixis, & deinde, ut moris est, amotis per nos Thomam Gallarum, & Iulium Parinum prælibari S. D. N. Pii Papa V. ac Sanctæ Apostolicæ Sedis Curf. Christianus de Monte Mag. Curf.

De solemnium votorum substantialium professione Regulari emittenda, & una ex Regulis approbatis eligenda ab omnibus qui in diversis Congregationibus & domibus, sub voluntaria obedientia, & extra solemnem votum Religionis vivunt, & habitum à secularibus Presbyteris distinctum deferunt.

Promotiones que non solum forma d. Concilii factas, nullas esse, & Ministrantes puniri decernit.

Clausulas derogatorias apponit.

Publicationis formam tradit.

Dat. P. A. 3. die 14. Octob.

Publicatio.

sancti pte...

at. P. A. 3. die 14. Octob.

publicatio.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex sacrorum Conciliorum auctor & interpret, illa quæ in hujusmodi Conciliis à prudentibus patribus in Spiritu Sancto legitime congregatis salubriter sancita sunt, pro sui pastoralis officii debito, cum æquitas, honestas, & decus suadet, sicuti declarare, & moderari, ita etiam ad alios casus extendere consuevit.

§. 1. Sanè cum non deceat divino ministerio adscriptos cum ordinis dedecore mendicare, aut sordidum aliquem quæstum exercere, facto Tridentino Concilio inter alia decretum fuit, ne quis deinceps clericus secularis, quamvis alias moribus, scientia, & ætate esset idoneus, ad sacros ordines promovetur, nisi prius legitime constaret eum beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad victum honestè sufficeret, pacificè possidere, vel alias ordinari non posset, nisi juxta decreti ab ipso Concilio desuper editi formam & tenorem.

§. 2. Cum autem nulla in hujusmodi decreto Religiosorum Clericorum mentio facta fuerit, ac propterea nonnulli, uti molestè accepimus, certorum Ordinum Religiosi, seu Canonici vel Clerici, intra claustra Monasteriorum, seu domorum more Regularium in communi viventes, qui nunquam, seu non nisi ad certum tempus professionem emittunt, & ex claustro exire, vel dimitti, & ad sæculum redire liberè & licitè possunt, Religionis prætextu titulo sufficientis beneficii, nec juxta dicti decreti tenorem ad factos ordines se promoveri prætedunt, & à nonnullis Episcopis passim promoveantur, atque inde plerumque illud inconueniens eveniat, ut sic promoti, & è claustro exeuntes, & per sæculum vagantes, vel mendicare, vel sordidum quæstum exercere, non sine ipsorum dedecore, ac ordinis vilipendio, & quamplurimorum Christi fidelium scandalo cogantur.

§. 3. Nos igitur, qui singulorum Dei ministrorum honorem & decus, quantum in nobis est, sinceris exoptamus affectibus, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, hac perpetuè valituræ sanctione decretum prædictum de clericis secularibus loquens, ad omnes & singulos, etiam cujuscumque ordinis Clericos Religiosos, sive seculares more Religiosorum viventes in communi, non professos, harum serie extendimus & ampliamus, ac Religiosis & aliis prædictis non professis, vel ad sacros ordines promotis, nec non omnibus & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis & Episcopis, gratiam & com-

LXXVI.



Edita A. D. P I V S E P I S C O P V S  
1568. Seruus Seruorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Causa huius  
conf.

**L**ibricum vite genus eorum veriti. qui Regularium  
formam prae se ferentes, nec proptis renunciant, nec  
ullam profitentur ex Regulis approbatis, quando horum  
plerique proprio instinctui obsequentes, alii odio incen-  
si, alii dum quod ambiunt minus consequuntur, alii vel  
dilapidatis, et interverfis rebus, & ad sese, vel propin-  
quos translatis, ut ratiocinia effugiant, quidam etiam in  
suos ipsorum mores inquisitum iri praesentientes, quasi  
impunitatem adepturi, e sodalicio suo, ut lubet, exiliunt,  
ejectisque illius insignibus, vestem recipiunt saecularem.  
Hinc graves & periculosae quotidie offensiones in popu-  
los concitantur, dum quos disciplinae Regulari perpetuo  
mancipatos credunt, rursus eos, etiam ubi consueverint,  
contempto post tot annos, & relicto indignis saepe mo-  
dis, ejus cui sese dederant vitae instituto, liberos vident,  
& solutos in saeculum evagari. Cum igitur conveniat, ut  
cujus arma induit, eam miles militiam persequatur, hanc  
de praedictis rationem capere institimus, ut vel perman-  
nendi, vel abscedendi facultate semel singulis proposita,  
certus deinceps & immobilis disciplinae Regularis cultus  
debeat in ipsis sodalitatibus perpetuo observari.

Proventus sub  
obediencia  
voluntaria,  
& extra so-  
lemne votum  
Religionis,  
debent pro-  
fessionem  
votum emitte-  
re, sub una  
ex Regulis  
approbatis.

§. 1. Itaque de nobis attributa potestatis plenitudine  
statuimus, ut omnes & singuli Priores, Praepositi, & alii  
Praesidentes Generales, Provinciales, & Conventuales,  
necnon Canonici & Fratres S. Georgii in Alga Venetiarum  
ac Eremitarum S. Hieronymi, alii B. Petri Pisarum, &  
omnium ac quarumcumque aliarum Congregationum,  
necnon Ecclesiarum, domorum, & Conventuum, in com-  
muni, & sub obediencia voluntaria, & extra votum so-  
lemne Religionis viventes, quorum habitus a saeculari-  
bus Presbyteris est distinctus, qui Religionem amplecti,  
& professionem Regularem solemnem emittere volue-  
runt, id in suis quisque Conventibus, & domibus intra  
vigintiquatuor horarum spatium, postquam Delegatus  
noster praesentes literas eis significaverit, palam & spon-  
te deliberent & declarent, inde convocato quamprimum  
per singulas hujusmodi Congregationes Generali vel  
alio supremo juxta morem cujuscumque Congregatio-  
nis Capitulo, ibique electa una sub qua degant ex Regu-  
lis approbatis, in quam major pars vocum ipsius Capitu-  
li consenserit, trium votorum substantialium professio-  
nem Regularem intra mensem solemnititer emittant, & in  
eam, tam ipsi quam illam deinceps ingressuri atque pro-  
fessuri, perpetuum ferant Altissimo famulatum. Sicque  
professi, vel in suis quisque Prioratibus, praepositis,  
praesidentibus, administrationibus & officiis constituantur,  
vel ad alia transferantur, prout cuique Congregationi  
& Superioribus suis videbitur utilius expedire.

Contraven-  
ientes con-  
cernunt.

§. 2. Qui vero excursu jam anni spatio in ipsa Congre-  
gatione morati, refugerint intra tempus praedictum pro-  
fiteri, detracto Religionis habitu, ac redditus etiam in vin-  
culis, si opus sit, receptorum & administratorum omnium  
rationibus, ejiciantur, nec deinceps patiatur in ullis ejus-  
dem Congregationis domibus, seu Conventibus amplius  
conversari. Quocirca mandamus universis & singulis  
Prioribus, Praepositis Generalibus, Provincialibus, &  
Conventualibus, ac aliis cujuscumque dignitatis & nomi-  
nis Ministris, necnon Conventibus, Canonici, Fratribus,  
& personis Congregationum hujusmodi, ut statutum nos-  
trum praedictum, non expectata alia jussione, aut mentis  
nostrae declaratione, humiliter recipiant, & studiosè obser-  
vare procurent. Quod si forte aliqui in eo quo nunc sunt,  
statu, quem omnino tollimus & abolemus, contra nostrum  
hoc statutum persistere contenderint, singulos omni dig-  
nitate, officio, administratione & beneficio privamus, &  
ad futura perpetuo indignos decernimus, excommunica-  
tionis quoque sententia innodamus eo ipso.

Claufula  
derogatoria.

§. 3. Non obstantibus foundationibus & institutionibus,  
ac statutis & consuetudinibus Congregationum, domo-  
rum, & Conventuum praedictorum, juramento, confir-  
matione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis,  
privilegiis quoque, exemptionibus, & indultis Apostoli-  
cis, illis eorumque superioribus & personis, ac eorum  
singulis per quoscumque Romanos Pontifices praedece-

tores nostros, ac nos & Sedem Apostolicam, etiam per  
modum statuti perpetui, ac iniiti & stipulati contractus,  
ac alias sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum  
quibusvis clausulis & decretis, in genere & in specie con-  
cessis & confirmatis, ac etiam aliis reformationibus, quo-  
tiefcumque ac quocumque tempore factis & promulga-  
tis, & quibuslibet aliis indulgentiis, & literis Apostol. spe-  
cialibus & generalibus, quorumcumque tenorem existat,  
per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non in-  
serta, effectus earum impediri valeat quoquo modo vel  
differri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda  
sit in nostris literis mentio specialis, quae omnia tan-  
quam abrogata, contra earundem praesentium tenorem  
nolumus cuiquam in aliquo suffragari.

§. 4. Ceterum mandamus praesentes ad valvas Basilicae  
Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellariae Aposto-  
licae, ac in acie Campi Florae publicari, & earum exem-  
pla de more applicari.

§. 5. Ac etiam volumus, quod ipsarum praesentium  
exempla, etiam impressa, & Praelati Ecclesiastici, vel ejus  
Curiae sigillo, & Notarii publici manu obsignata, eam-  
dem illam fidem ubique locorum, in judicio & extra il-  
lud faciant, quam ipsae praesentes facerent, si ibi ostende-  
rentur, aut exhiberentur.

Datum Romae apud S. Petrum Anno Incarn. Domin.  
1568. 15. Kal. Decembris, Pont. nostri anno tertio.

Anno a Nativitate Domini 1568. indist. 11. die vero 4.  
mensis Decembris, Pont. Sancti in Christo Patris, & D. N.  
D. Pii divina Providentia Papa V. anno tertio, retroscripta  
litera Apostol. affixa & publicata fuerunt ad valvas Basil.  
Principis Apost. de Urbe, & Canc. Apost. & in acie Campi  
Flora, dimissis in omnibus supradictis locis earundem retro-  
scriptarum literarum copiis affixis, ut moris est, per nos  
Joannem Freyle, & Julium Parinum, pralibati S. D. N. Pa-  
pa Curf.

**Confirmatio exemptionum Fratrum Militum Ho-**  
spitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani, eorum-  
que familiarium, &c. a solutione decimarum,  
& aliorum quorumcumque onerum. Et praeser-  
vatio jurisdictionis Ordinariorum quoad perso-  
nas curam animarum exercentes.

Quoad exemptionem hoc idem voluit Greg. XII I. in  
const. 60. Quo magis, necnon & Greg. XIV. ut in  
ejus const. 5. Quanta, ubi notabo. Cetera autem de  
hac Militia indicavi sup. in const. 2. Anast. 4. Chri-  
stianae.

Quo vero ad dictam jurisdictionem Ordinariorum, at-  
tende aliam hujus Pontificis sanctionem inf. in const.  
136. Exposcit, & aliam Greg. XIII. in const. 97. Cir-  
cumspecta.

PIVS PAPA QVINTVS,  
Ad futuram rei memoriam.

**E**t si cuncta, quae ex multa Romanorum Pontificum  
praedecessorum nostrorum providentia, in favorem  
Militiarum quarumlibet in fidei Catholicae defensionem  
salubriter institutarum processerunt, executioni debite  
demandanda esse censuimus, illa tamen praecipue quae ad  
illarum statum prospere dirigendum per eosdem Roma-  
nos Pontifices prudenter concessa comperimus, ut illi-  
bata, firmaque perpetuo subsistant, libenter approbatio-  
nis nostrae munimine roboramus.

§. 1. Cum itaque sicut accepimus, licet alias felicis re-  
cordationis Leo Decimus, Clemens Septimus, Paulus  
Tertius, & Pius Quartus Romani Pontifices praedece-  
sores nostri, inter alia privilegia & indulta Dilectis filiis  
Magistro & Conventui Hospitalis S. Joannis Hierosoly-  
mitani a Sede Apostolica concessa, eundem & pro tem-  
pore existentem Magistrum, Bajulivos, Castellanos  
Empostae, Priores, Praepotentes, Milites, aliasque perso-  
nas Hospitalis hujusmodi, necnon eorum subditos, vas-  
sallos,

Institu-  
candi.

Fides  
sumpta.

Dat. P. A.  
die 17. Dec.

Publica

LXXV

Edita A.  
1568.

Exordium.

Leo X. &  
alii concesserunt  
exemptionem a  
decimis, &  
aliiis oneri-  
bus.

sallos, colonos, & seruitores, ac alios in eorum obsequiis & dicti Hospitalis beneficiis quomodolibet nuncupatis...

Admari...

§. 2. Et licet privilegia, exemptiones, libertates, & indulta...

idem...

§. 3. Nosque attendentes quod nuper inter alia Mendicantium Ordinum...

claus. derog...

§. 4. Decernentes presentes literas nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio...

Ecclesie Cardinales, fidei, & eorum quilibet quavis aliter...

§. 5. Quocirca dilectis filiis in Regnis Hispaniarum, & Neapolitano nostris...

Executio...

§. 6. Non obstantem pie memorie Bonifacii Papae VIII. etiam praedecessoris nostri...

Contraviti...

§. 7. Volumus autem quod presentes literae non comprehendant neque Ecclesias...

Councili Tri...

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 19. Novemb. 1568.

Dat. P. A. 3. die 19. Nov.

Constitutio Congregationis Clericorum Regularem S. Majoli, alias de Somascha...

LXXVIII.

De origine, & aliis qua eam concernunt, notavi sup. in constit. 21. Pauli III. Ex injuncto.

PIVS PAPA QVINTVS, Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1568.

Injunctum nobis desuper Apostolicae seruitutis officium dignè peragere credimus, si ad ea per quae Congregationes...

Exordium.

gregationes præsertim Orphanorum causæ institutæ, facilius stabiliri, & firmiter conservari valeant, considerationis aciem extendamus.

*Paul. 111. hinc Congregationi caput sibi eligendi facultatem dedit, & alius ut sup. in ejus cons. 21. Ex injuncto, & ipse Paulus, ac Pius IV. nonnullas gratias concesserunt, sed Pius cons. non posuit, quia in ea contenta sunt in alii consuetudinibus in d. c. ff. Pauli 111. Card. Borromæi Ecclesiam S. Majoli Papien. eidem Congregationi concessit, & hic Pont. d. concessione confirmavit, cum tamen nullam non posuit. Ideoque d. Congregat. d. Ecclesiam caput aliarum constituit.*

*Orphanos oriam bonis actibus eruditio, curamque Seminariariorum Clericorum gerere studuit, ideoque non est dubium quod perpetuo duratura est. Verumtamen ex causis hic expressis etiam melius stabiliri enotatur.*

*Hic modo Pontifex normam emittenda professio, & sub Clericali habitu Regulam S. Augustini præferendi præscribit.*

§. 1. Sane exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii Sacerdotes, Clerici & laici Congregationis loci de Somascha Mediolanensis diocesis dudum Canonice institutæ, quod alias fel. record. Paulus Papa III. prædecessor noster Congregationi prædictæ, cuique Hieronymus Emilianus olim patricius Venetus, vir eximie pietatis insignis, Spiritu Sancto, ut pie creditur, afflatus, omnibus sæculi curis posthabitis, initium antea dederat, quamque multi, illius exemplo adducti amplexi fuerant, & in Juven. Mediolanen. Ferrarien. aliisque Italiæ Civitatibus & Urbibus acciti illam dilataverant, caput sibi eligendi, constitutiones condendi facultatem concessit, eamque ab Ordinariis Superioritate, jurisdictione, & potestate exemtit, ac tam ille quam deinde pia memoria Pius Papa IV. etiã prædecessor noster dictam Congregationem nonnullis aliis privilegiis & gratiis prosecuti fuerint.

§. 2. Necnon successivè dilectus filius noster Carolus tituli Sanctæ Præxedis Presbyter Cardinalis Borromæus nuncupatus, sufficienti ad id facultate, ut assererat, suffultus dictæ Congregationi Ecclesiam S. Maioli Papien. olim per Monachos Cluniacens. Ordinis obtineri solitam, certis annuis redditibus illi assignatis donavit, Nostreque postmodum donationem prædictam Apostolica auctoritate approbavimus, prout in singulis prædecessorum, & Caroli Cardinalis prædictorum patentibus, ac nostris literis desuper confectis plenius continetur.

§. 3. Quarum literarum vigore prædicti Sacerdotes, Clerici & laici Ecclesiam prædictam in domum patrimonialem, & tanquam aliarum Ecclesiarum dictæ Congregationis caput pro futuris Præposito, qui inibi resideat, ac unã cum aliis deputandis professis, non solum illius, sed etiam aliarum Ecclesiarum ejusdem Congregationis curam, regimen & administrationem habeat, necnon professis, qui dicto Præposito reverentiam & obedientiam præstent, sibi delegerunt.

§. 4. Cum autem, sicut eadem expositio subungebat, licet iidem Sacerdotes, Clerici & laici Religiosè admodum vivant, ac præcipuè inter alia pietatis opera, Orphanorum in disciplina Christiana, bonisque artibus, & literis secundum ejusque ingenii captum erudiendorum, ac nonnullis in locis Seminariariorum Clericorum curam summo cum studio gerunt, ac propterea dubium non sit, quin hæc Congregatio perpetuè duratura sit.

§. 5. Nihilominus quia plerique illorum ob professionem non emissam, existimantes se non verè Religiosos, ab illa recedunt, & ad aliquam Religionem convolvant, alii pauperes, non habentes titulum beneficii, & patrimonium, repugnante Concilio Tridentino, ad ordines promoveri nequeunt, aut aliis rationibus adducti, aliud vivendi genus eligunt, multi ipsius Congregationis Sacerdotes, Clerici & laici ad firmiter stabilendam hujusmodi Congregationem, & ad obviandum hisce & aliis inconvenientibus tria Vota, videlicet Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ emittere summopere desiderant, si ad id nostra, Sedisque Apostolicæ suffragetur auctoritas. Quare iidem Sacerdotes, Clerici & laici nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus illis vota prædicta in manibus alicujus Prælati Ecclesiastici emittendi licentiam concedere, & alias perpetuè illius Congregationi, & Orphanorum prædictorum utilitati consulere, opportuneque providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 6. Nos igitur qui piis, honestisque petentium votis gratum solemus præstare assensum, dictorum Sacerdotum, Clericorum & laicorum, piam vitam, optimamque vivendi modum, & instituti propositum plurimum in Domino collaudantes, ipsosque & eorum singulos à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, à jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequenter absolventes, & absolutos fore censentes, necnon prædictarum literarum, & inde secutorum quorumcumque tenores præsentibus pro

expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinanti, prædictis Sacerdotibus, Clericis & laicis vota prædicta emittere volentibus, illa in manibus alicujus Prælati Ecclesiastici per Congregationem hujusmodi ad id eligendi, donec sex ex ipsis fuerint professi, & sibi præpositum ipsius Congregationis generalem, secundum illorum Constitutiones factas, seu faciendas, eligendum & confirmandum elegerint; & deinde dictis sex professis, & electo Præposito, omnibus & singulis aliis Christi fidelibus, etiam in Orphanotrophiis educatis & eruditis, dictam Religionem ingredi volentibus, in ipsius Præpositi, seu illius Vicarii manibus emittendi & profitendi, ac sub Regula S. Augustini, in habitu tamen clericali & honesto, ac locis in quibus vixerint conformi incedendo vivendi, necnon Prælato, & Præposito, Vicarioque prædictis vota hujusmodi in manibus illorum recipiendi, liberam facultatem concedimus, ac quod infra triennium proximè futurum hujus, qui per decennium in dicta Congregatione laudabiliter vixerint, vota prædicta emittere volentes, non expectato anno probationis, triennio verò elapso hujusmodi, alii ipsa vota emittere volentes, non nisi elapso anno probationis, & completo anno decimosexto suæ ætatis in Ecclesia prædicta, aut alibi, ubi commodius Præposito, seu Vicario visum fuerit, vota prædicta, ita ut non sit locus tacite professioni, emittere, & profiteri. Quodque præfati & pro tempore existentes Præpositus, Sacerdotes, Clerici & laici sub dicta Regula, secundum constitutiones per eos factas, seu faciendas vivere.

§. 7. Omniaque & singula quæcumque, quotcumque & qualicumque, bona mobilia, seu immobilia, dictæ Congregationis, seu illius locis vel Ecclesiis, ab Universitatibus, Communitatibus, & aliis etiam privatis personis cujusvis status, gradus, ordinis, qualitatis, & præminentie existant, testamento, vel codicillis, aut alia ultima voluntate, seu donatione, etiam inter vivos, aut aliis quomodolibet, necnon oblationes, sibi relicta, & relinquenda recipere, exigere, & in comuni tantum possidere liberè & licitè & valeant.

§. 8. Quodque de cætero Congregatio prædicta, Clericorum Regularem Sancti Majoli, sive de Somascha appelletur, similiter perpetuè statuimus & ordinamus.

§. 9. Ac insuper quomodocumque relicta Congregationi prædictæ, & non aliter expresso & declarato loco, ex nunc prout ex tunc, & è contra, Ecclesie S. Majoli, ita quod liceat pro tempore existenti Præposito, per se vel alium, seu alios, dictorum relictorum fructus & emolumenta in sibi benè visos, & necessarios usus & utilitatem Ecclesie S. Majoli, & Congregationis prædictæ, liberè & licitè convertere, Diocæsani loci, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita, auctoritate & tenore præmissis, etiam perpetuè applicamus & appropiamus.

§. 10. Decernentes præsentibus literis de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis, aliove vitio, seu intentionis nostræ defectu notari, argui, & impugnari, ac revocari, limitari, moderari, suspendi, aut illis derogari, & sub quibusvis similibus gratiarum revocatione, derogatione, limitatione, moderatione, suspensione, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendi non posse. Et quoties illæ emanabunt, toties in pristinum & validissimum statum restituta, ac de novo concessa, & perpetuè valida & efficacia esse, ac fore, suosque plenarios & integros effectus sortiri.

§. 11. Ac ita per quoscumque Judices & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis, ac eorum cuilibet quavis aliter judicandi & interpretandi facultate & auctoritate, judicari ac defini debere, ac ex nunc irritum & inane quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 12. Quocirca Venerab. fratribus Amerin. & Papien. ac Cremonensi Episcopis per præsentibus mandamus quatenus ipsi, vel duo aut unus eorum, per se vel alium, seu alios, Congregationi, & futuro Præposito hujusmodi, ac illius singulis personis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra Congregationem,

*Bonaque stabilia repleantur, & communis utilitati serventur.*

*Et Congregationi Clericorum Regularem S. Majoli, sive de Somascha, nominari iubet.*

*Legatum simpliciter relicta Ecclesie S. Majoli applicari posse decernit.*

*Clausula huius constitutionis pro servatione apponitur.*

*Clausula sublata adit.*

*Executoresque deputat.*

gationem, illiusque Præpositum, & singulas personas concessione, indulto, statuto, ordinatione, applicatione, appropriatione, & decreto huiusmodi pacifice frui & gaudere. Non permittentes eos desuper per quoscumque contra præsentium tenorem quomodolibet molestari. Contradiatores quoslibet & rebelles, ac præmissis non parentes, per censuras & pœnas Ecclesiasticas, aliaque iuris remedia, appellatione postposita compescendo, nec non legitimis super his habendis, servatis processibus, illos censuras & pœnas ipsas incurrisse declarando, nec non eas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 13. Non obstantibus præmissis, ac rec. mem. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo quis vigore præsentium ultra tres dietas ad iudicium non evocetur, & aliis quibusvis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, nec non ipsius Congregationis, ac quorumvis Monasteriorum & Ordinum, etiam juramento, & confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, eorumque Superioribus & personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, reiteratis & insolitis clausulis, irritant, & aliis decretis, in genere vel in specie, & aliis quomodolibet iteratis vicibus concessis, confirmatis & innovatis. Quibus omnibus & singulis, etiam si alias pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes, illis aliis in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 6. Decemb. 1568. Pont. nostri anno tertio.

XX. Reformatio contractuum de annuis censibus creatis, alienandis, & redimendis. Et declaratio quarundam dubitationum desuper exortarum.

Quoad quantitatem, qua ex censibus Communitatum Status Ecclesiastici percipi potest, extat constitut. 6. Clem. VIII. Quæ ad sublevationem.

A. D. P I V S E P I S C O P V S, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Cum onus Apostolicæ servitutis obeuntes, cognoverint innumeros celebratos fuisse, & in dies celebrari censuum contractus, qui nêdum non continentur intra limites à nostris antecessoribus eisdem contractibus statutos, verum etiam quod deterius est, contrariis omnino pactationibus, & propterea ardentem avaritiæ stipulum, legum etiam divinarum manifestum contemptum præseferunt, non potuimus animarum, prout tenemur, saluti consulentes, ac piarum mentium petitionibus etiam satisfaciennes, tam gravi morbo, lethiferoque veneno salutaris antidoto non mederi.

§. 1. Hac igitur nostra constitutione statuimus, censum, seu annuum redditum creati, constitui nullo modo posse, nisi in re immobili, aut quæ pro immobili habeatur, de sui natura fructifera, & quæ nominatim certis finibus designata sit.

§. 2. Rursum nisi verè in pecunia numerata præsentibus testibus, ac Notario, & in actu celebrationis instrumenti, non autem priùs recepto integro, iustoque pretio.

§. 3. Solutiones quas vulgò anticipatas appellant, fieri, aut in pactum deduci prohibemus.

§. 4. Conventiones directæ aut indirectè obligantes ad casus fortuitos cum, qui alias ex natura contractus non tenentur, nullo modo valere volumus.

§. 5. Quemadmodum nec pactum auferens, aut restringens facultatem alienandi rem censui suppositam, quia volumus rem ipsam semper, & liberè, ac sine solutione laudemii, seu quinquagesimæ, aut alterius quantitatis, vel rei, tam inter vivos, quam in ultima voluntate, alienari.

§. 6. Ubi autem vendenda sit, volumus dominium census aliis omnibus præferri, eique denuntiari conditiones quibus vendenda sit, & per mensem expectari.

§. 7. Pacta continentia morosum census debitorem teneri ad interesse lucri cessantis, vel ad cambium, seu certas expensas, aut certa salaria, aut ad salaria, seu expensas medio juramento creditoris liquidandas, aut rem censui subjactam, sive aliquam ejus partem amittere, aut aliud jus ex eodè contractu, sive aliunde acquisitum perdere, aut in aliquâ pœnâ cadere, ex toto irrita sint & nulla.

§. 8. Immo & censum augeri, & novum creati super eadem, vel alia re in favorem ejusdem, aut personæ per eum suppositæ pro censibus temporis vel præteriti, vel futuri, omnino prohibemus.

§. 9. Sicuti etiam annullamus pacta continentia solutiones onerum ad eum spectare, ad quem aliis de jure, & ex natura contractus non spectant.

§. 10. Postremò census omnes in futurum creandos, non solum in totum vel pro parte percipienda, aut infructuosa in totum vel pro parte effecta, volumus ad ratam perire, sed etiam posse pro eodem pretio extinguere. Non obstante longissimi etiam temporis, ac immemorabili, immò centum & plurium annorum præscriptione, non obstantibus aliquibus pactis directè aut indirectè talem facultatem auferentibus, quibuscumque verbis, aut clausulis concepta sint.

§. 11. Cum verò traditione pretii redditus extinguendus erit, volumus per bimestre ante id denuntiari ei, cui pretium dandum erit, & post denuntiam, intra annum tamen, etiam ab invito pretium repeti posse, & ubi pretium, nec volens intra bimestre solvat, nec ab invito intra annum exigatur, volumus nihilominus quancumque redditum extingui posse, prævia tamen semper denuntia de qua supra, & non obstantibus his, de quibus supra, idque observari mandamus, etiam quod pluries, ac pluries denuntiatum fuisset, nec unquam effectus secutus fuisset.

§. 12. Pacta etiam continentia pretium census extra casum prædictum, ab invito, aut ob pœnam, aut ob aliam causam repeti posse, omnino prohibemus.

§. 13. Contractusque sub alia forma posthac celebrandos, fœneratitios judicamus. Et ita illis propterea non obstantibus, quicquid vel expressè, vel tacitè contra hæc nostra mandata dati, remitti, aut dimitti contingat, à Fisco volumus posse vendicari.

§. 14. Hanc autem salutiferam sanctionem nêdum in censu noviter creando, verum etiam in creato quocumque tempore alienando, modò post publicationem constitutionis creatus sit, perpetuo, & in omnibus servari volumus.

§. 15. Declarantes pretium semel censui constitutum nunquam posse, ob temporum, aut contrahentium qualitatem, seu aliud accidens, nec quoad ultimò contrahentes minui vel augeri.

§. 16. Et licet legem ipsam ad contractus jam celebratos non extendamus, illos tamen omnes in quos sub alia forma pervenerunt census, hortamur in Domino, ut singulos contractus censuræ bonorum Religiosorum subiciant, & animarum saluti consulant.

§. 17. Non obstantibus quibusvis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, statutis & consuetudinibus, nec non privilegiis & literis, etiam per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam nos sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, nec non irritantibus decretis, ex quavis causa, etiam per modum legis universalis, aut aliis quomodolibet editis, sive in favorem Universitatum, Communitatum, Collegiorum, Congregationum, Civitatum, & locorum concessis, approbatis

Solutiones anticipatae prohibentur.

Oneraque contrarium censuum.

Et pacta ad solvendum facultatis alienandi.

In re vendenda præferatur dominus census.

Pacta continentia morosum qualicunque non.

Census augeri vel creati non potest de fructibus onera exonerari prohibentur.

Census perit pro rata rebus censuata percipienda.

Redimi quædo possit.

Repeti ab invito non licet.

Contractus aliter inibi fœneratitios judicantur, & pœna Fisco solvitur.

Hac bulla quos census capias.

Pretium constitutum non immutandum.

Hortatio ut census aliter facti subiciantur censuræ Religiosorum.

in his credi- est super- ria re im- mobilis firm- cum po- mia nume- ra.

PIVS QVINTVS

approbati & innovati, quibus omnibus & singulis, illorum tenores presentibus pro expressis habentes, quatenus directe vel indirecte, presentibus nostrae constitutioni in totum, vel in parte contrariantur, specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

§. 18. Volumus autem quod praesentes in Cancellaria & acie Campi Florae publicentur, & inter constitutiones extravagantes perpetuo valituras conscribantur.

Iussu publico & descriptio.

§. 19. Et quia difficile foret praesentes ad singula quaeque loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, ac sigillo alicujus Praelati munitis eadem profusa fides ubique adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Sanctio poenalis.

§. 20. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae prohibitionis, annulationis, statuti, mandati, hortationis, derogationis, declarationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum.

Datum Romae apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae 1569. 14. Kal. Febr. Pontif. nostri anno 4.

Datum Romae apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae 1569. 14. Kal. Febr. Pontif. nostri anno 4.

Publicatio.

Anno a Nativitate Domini 1569. indictione 12. die vero 29. mensis Januarii, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patri, & D. N. D. Pii divina Providentia Papa V. anno ejus quarto, retrospectiva littera Apostolica affixa, & publicata fuerunt Roma in locis retrospectivis, videlicet ad valvas Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Florae, per nos Camillum Cherubinum, & Christianum de Monte, praelibatos. S. D. N. Papa Curs.

Io. Guer. Mag. Curs.

Admissio in Cam. Apost.

Littera & publicata fuerunt retrospectiva littera Roma in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicae 1569. die vero Sabbati 29. mensis Januarii, Pontificatus S. D. N. Pii Papa V. anno quarto.

Sequuntur declarationes dubitationum de super exortarum.

Edita A. D. 1570.

PIVS PAPA QVINTVS, Ad futuram rei memoriam.

Procurator.

ET si Apostolica Sedes magna adhibita industria operam dat omnia perspicue promulgare, vix tamen est, ut unquam satis queat usquequaque cavere, quin scrupulosa quorundam mentes novos illi sensus inducant, quorum perplexitate multi in dubium evocantur.

Relatio praecedentis constitutionis.

§. 1. Pridem enim per constitutionem nostram de censuum creatione, inter alia volumus, Censum omnes in futurum creandos, non solum se, in totum vel pro parte perempta, aut infructuosa in totum effecta, ad ratam perire, sed etiam pro eodem pretio extingui posse. Ac parata continentia morosum censum debitorem, ad interesse lucri cessantis, vel ad cambium, seu salaria, & expensas medio creditoris juramento liquidandas teneri, aut rem censui subjektam, sive aliquam ejus partem amittere, aut aliud jus, sive ex eodem contractu, sive aliunde acquisitum perdere, aut in aliquam poenam cadere, ex toto nulla atque irrita esse. Censum autem, seu annum redditum, non nisi in re immobili, aut quae pro immobili habeatur, ex sui natura fructifera, atque nominatim certis finibus designata sit, sed nec censum ipsum, nisi vere in pecunia numerata, praesentibus Notario & testibus in actu celebrationis instrumenti, non autem prius, recepto integro, iustoque pretio, creari, constitui nullo modo posse.

1. Dubium de super exort. est circa infructuositatem.

§. 2. Deinde per dilectum filium Octavium Spinolam Regni Siciliae Magistrum Portulanum hac de causa ad nos destinatum, accepimus in dicto Regno Siciliae scrupulum exoriri, an rerum praedictarum infructuositas, etiam annalis, aut aliis temporalis intelligatur.

2. Dubium circa expensas.

§. 3. Et an per nullitatem pactorum, & aliorum praedictorum, etiam jus recuperandi, sive reperiendi impensas, quas litigando contra morosos praedictos, aut ex-

tores ad eorum loca transmittendo, per alias ex Judicium mandato subire, oportet, auferatur.

§. 4. Praeterea an non penalis expensis, quam etiam pro censu recuperando contra tertium possessorem procedi. Et etiam ad possessores dari, alia bona pro praedicti censu gravari evictione, & ipsius censu solutione hypothecari. Denique an census hujusmodi super pluribus rebus inter se divisim constitui possint.

§. 5. Postremo an id quod de pecunia numerata dicitur, prohibeat quominus in dotium assignatione census creari possit.

§. 6. Nos hae discrimina quantum in nobis est tollere cupientes, tenore praesentium declaramus, rem infructuosam, quae tota, vel ex parte infructuosa perpetuo redditur, non autem ex qua fructus uno, duobus, pluribusque annis, sive tempestate, sive alio casu non proveniunt, salva aliis juris communis dispositione, intelligi debere.

§. 7. Praeterea exactionem illarum expensarum prohiberi, quae ex pacto, vel conventionione tantum inter contrahentes inita, & instrumento census specialiter appositae rebus permittuntur, non autem ex, quae ex dicti juris dispositione repetendae veniunt, & mandato Judicis adjudicantur.

§. 8. Ceterum fidejussores dari, aliave bona hypothecari pro praedicti censu gravati evictione, aut si praedium in alium devenit, aut si aliquis tertius fidejussor intercesserit, tertium possessorem, vel ejus bona obligari minime prohibemus. Hae autem omnia pro evictione dumtaxat, non autem solutione poenae adjudicari posse intelligimus.

§. 9. Postremo in dotium assignandarum casu censuum creationem, & constitutionem praedictam respectu actualis numerationis coram Notario & testibus faciendae, locum non habere. Sed in hoc casu census ipsos, etiam pecunia ad manum non habita creari posse declaramus.

§. 10. Denique ut periculis quae ex transportatione pecuniarum frequenter in dicto Regno eveniunt occurratur, permittimus, ut si in creatione census pecunia ad manum commodè haberi nequiverit, illius loco emptor apocham, sive cedulam bancariam idoneam integri pretii venditori in ipso emptionis actu debeat exhibere.

§. 11. Constitutione nostra praedicta, tam in casu dotium, quam ceteris omnibus in ea contentis, in suo robore permanente.

§. 12. Volumus autem ut praesentium exempla, etiam impressa, Notarii publici manu, & Praelati Ecclesiastici, ejusve Curiae sigillo obsignata, eandem illam profusa, tam in judicio, quam extra illud, fidem faciant, quam ipsamet praesentia facerent, si essent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 10. Junii 1570. Pont. nostri anno quinto.

Judaeorum expulsio ab omnibus locis domini S. R. E. ejusque subditorum, praeterquam ab Urbe Roma, & Civitate Anconae.

De materia Judaeorum notavi sup. ad const. 3. Pauli IV. Cum nimis.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Hebraeorum gens sola quondam à Domino electa, quae divinis eloquiis Infusa, caelestium mysteriorum particeps esset, quantum ceteris omnibus gratia & dignitate excelluit, tantum postea incredulitatis suae merito contempta & neglecta in praecipuum meruit deturbari, quod adveniente temporis plenitudine perfida & ingrata suum Redemptorem indigna morte peremptum impie reprobarit. Amisso namque sacerdotio, legis auctoritate adempta, propriis disjecta sedibus, quas tanquam lac & mel fluentes clementissimus & benignissimus Deus jam inde à prima ipsius gentis origine illi praeparaverat, testarum Orbem tot jam saeculis pererrans, invisis probis

probris contumeliisque omnibus obiecta, sedas, & infames quasque artes, quibus famem tolerare possit, haud secus quam vilissima mancipia, cogitur attrahere. Sed Christiana pietas hunc ineluctabilem casum in primis commiserans, illam humanius satis apud se passa est diverfari, ut scilicet crebro illius intuitu passionis Dominice memoria fidelium oculis frequentius obversetur, si mulque ea exemplis, doctrina, monitis, ad conversionem & salutem, quae rebusque Israel, Prophetarum oraculo futura est, amplius invitetur, à qua, si Christianorum sedibus explora, ad eas gentes quae Christum non norunt diverteret, magis magisque aliena reddetur. Verum tamen illorum impietas pessimis omnibus artibus instructa, usque ad processit, ut jam pro communi nostrorum salute expediat tanti morbi vim celeri remedio prohibere. Nam ut tam multa usurarum genera omittamus, quibus Hebraei egentium Christianorum substantiam usquequaque exinaniverunt, perspicuum satis putamus eos, furum & latronum receptores, atque participes, qui quasque res ab iis subreptas, & interversas, non modo profanas, sed etiam divino cultui servientes, ne internocentur, aut ad tempus suppressere, aut alio transferre, aut omnino transformato conantur, plerique etiam specie tractandae re proprio exercitio convenientis, honestarum mulierum domos ambientes, multas turpissimas lenociniorum praecipitant, quodque omnium perniciosissimum est, sortilegis, incantationibus, magicisque superstitionibus & maleficiis dediti, quam lucrosos incautos atque infimos Satanarum praestigiis inducunt, qui credant eventura praenuntari, furtis, thesauros, res abditas revelari, multaque praeterea cognosci posse, quorum ne investigandi quidem facultas ulli omnino mortalium est permittenda. Prostrando cognitum satis, & exploratum habemus, quam indigne Christi nomen haec perversa progenies ferat, quam infamam omnibus sit, qui hoc nomine censentur, quibus denique dolis illorum vitae infidetur. His aliisque gravissimis rebus adducti & augefcentium quotidie ad Civitatum nostrarum perniciem scelerum gravitate perterriti, cogitantes praeterea supradictam gentem praeter in dioceses ex oriente comitatus nulli Republicae nostrae usui esse, nostris vero populis, qui praesertim à nobis aliquanto remotiores sunt, conducibilis fore illius nomen, fugitia, miserias aliunde ad se relatas audire, quam ullo charitatis stimulo eam in suo deinceps sinu ut antehac confovere.

§. 1. Auctoritate praesentium praecipimus, ut omnes & singuli utriusque sexus Hebraei in omni ditione nostra temporali, & sub ea consistentium Civitatum, Terrarum, & locorum Domicellorum, Baronum, aliorumque dominorum temporalium, etiam merum & mixtum imperium, ac vitae necisque potestatem, & quancumque aliam jurisdictionem atque exemptionem habentium, de ipsis omnino finibus intra trium mensium spatium, postquam praesentes literae hic fuerint publicatae, omnino excedant.

§. 2. Quibus praeteritis quicumque, sive incolae, sive peregrini, sive praesentes, sive futuri, in quacumque dictae ditionis Civitate, Terra, vel loco, etiam Domicellorum, Baronum, Dominorum, & aliorum exemptorum praedictorum quancumque inventi fuerint, rebus omnibus spolientur, & Fisci iuribus applicentur, mancipia Romae Ecclesiae fiant, & in perpetuam servitute asserantur, dictaque Ecclesia illud idem jus in eos quod ceteri Domini in servos, & mancipia, sibi debeat vendicare. Urbe Roma & Ancona dumtaxat exceptis, ubi eos solos Hebraeos, qui nunc eas habitant, ad praedictam memoriam amplius excitandam, persequendasque cum orientalibus negotiationes, mutuosque commercios, cum eisdem permittimus tolerandos; cum eo tamen, ut nostra, & praedecessorum nostrorum, aliasque canonicas de eis constitutiones studeant observare; sin minus, in poenas omnes quae dictis constitutionibus continentur, quales in hoc innovamus, eo ipso iudicant. Futurum enim speramus, eos qui praesentium nostro, & huius Sedis conspectui proximi sunt, noxae meri à maleficiis temperaturos, & interdum aliquos, ut antehac nostro quoque hortatu satis multis contigit, lumen veritatis cum gaudio agnuros. Sed neutri ad alteros, nec in alium dictae ditionis locum ullo tempore demigrent, nec proficiantur, neque quem-

piam ex proscriptione ad se recipiant, si servituti jugum, & supplicia voluerint evitare. Jubemus igitur omnium Provinciarum, Civitatum & locorum dictae ditionis Legatos, Gubernatores, Praesidentes, Praetores, & Magistratus, ac etiam locorum Ordinarios, necnon Domicellos, Barones, Dominos, & exemptos supradictos, ac quoscumque alios ad quos id pertinet, ut quique pro se, nulla alia à nobis expectata iustione, aut mentis declaratione, omnia praedicta quamprimum exequantur, & caveant diligenter, ne ulli posthac Hebraei ad ipsas Provincias, Civitates, & loca etiam Domicellorum, Baronum, & aliorum praedictorum ex quacumque causa amplius accedant. Quicumque vero, etiam de iis qui Roma & Anconae nunc sunt, excursu trimestri proximo inventi in quacumque dictae ditionis parte, etiam quae dominis temporaliter eorundem Domicellorum, Baronum, Dominorum, & exemptorum sit, statim Ecclesiae praedictae mancipati in servitute perpetuam coniciantur, quorum etiam cervicibus graviores poenas impendere cogitemus, ut ceteri eorum exemplo discant quanti lucris hanc nostram prohibitionem temere neglexit.

§. 3. Non obstantibus praedictis, ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, legibus communibus, & municipalibus Provinciarum, Civitatum, & locorum praedictorum, necnon Canon. Apost. juramento, confirmatione Apost. vel quavis firmitate aliter roboratis statutis & consuetudinibus, & conventionibus cum Hebraeorum praedictorum univertitate, etiam sub fide publica pactis, privilegiis quoque, indulgentiis, exemptionibus, & literis Apost. illis omnibus, ac etiam praedictis Domicellis, Baronibus, & Dominis, ipsorumque Civitatibus, terris, locis, & populis, per quoscumque Rom. Pont. praedecessores nostros, ac nos & Sedem praedictam, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque Apost. potestatis plenitudine, ac alias quomodocumque, & sub quibuscumque tenoribus & formis, & ex quibuscumque causis, etiam onerosis, ac cum restitutionibus, reservationibus, derogationibus derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacissimis & insolentibus clausulis, necnon irritantibus & aliis decretis, in genere & in specie quocumque concessis, confirmatis, & saepius iteratis vicibus innovatis. Quae omnia & singula, etiam de eis eorumque totis tenoribus specialibus, specificis, expressis & individuis, ac de verbis, & verbis, non autem per clausulas generales mentio, sed quaevis alia expressis habenda foret; tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inferrentur, praesentibus pro expressis habentes, quatenus praedicta in praesentibus vel diffinitive, aut aliis illis obesse possent, huiusmodi de finali potestatis plenitudine, specialiter & ex certa scientia revocamus & abolimus, vidualibusque & effectu praesentium, ac quicquid fecus per quoscumque legitime vel ignoranter attentati contigerit, irritum & inane declinamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 4. Volumus autem ut praesentium exemplaria, etiam impressa edantur, eaque Notarii publici manus, & quicquid Curiae Ecclesiae, aut Praefati sigillo obfirmata, eandem illam protus fidem ubique locorum servent, quam ipsae praesentes facerent, si essent exhibitae, vel ostensa.

§. 5. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae permissionis, praescripti, innovati, immutatis, significationis, revocationis, abolitionis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentate praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beati Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum.

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnat. Domini 1569. 4. Kal. Martii, Pont. nostri anno quarto.

Anno à Nativitate Domini 1569. Ind. 11. die vero Sabbati 16. mensis Febr. Pontificat. Sancti Petri in Christo Patris, & D. N. D. Pii divini providentia Papa V. Anno eius 5. praesentibus retroscripta litera Apost. affixa & publicata fuerunt ad vobis Cancell. Apost. & in alic Campi Florae, ut nomen est, per nos Bartholomaeum Sotocasa, & Ioan. Andream Rogerrum, & post. Curs.

Christianus de Monte Mag. Curs. Aa Quod

Judai omnes  
discedant de  
locis domini  
S. R. E. Romae,  
& Anconae  
exceptis, infra  
tres menses à  
die publicata-  
tionis.

Inhibendum  
pena.

Barones  
& Gubernatores  
& alii ex-  
empti hant  
cor. fi.

Classif. der. g.

Notarij  
publ. Rom.

Nulli ergo  
omnino

Dat. P. Ap. 4  
no. 26. Febr.

Ind. 11. die

LXXXI.

Quod in singulis Provinciis Fratrum Minorum Ord. S. Fr. de Observantia, duæ saltem domus assignentur Fratribus strictioris Observantia, à quibus absque Prælatorum licentia nullatenus ad alia loca se transferre possint.

Assignationem domorum huiusmodi hactenus præcepit Clem. VII. qui fratres istos Reformatos approbavit, ut sup. in eius const. 35. In suprema, ubi plenè de materia dixi.

Edita An. D. P I V S P A P A Q V I N T V S, 1569. Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Injunctum nobis desuper Apostolicæ servitutis officium crebrò nos admonet & inducit, ut personis quibuslibet regularibus vigilantia nostræ partes efficacius exhibentes, eos in institutorum suorum regularium candore salubriter manutencamus.

Justi de qua in rub.

§. 1. Accepimus sanè nuper, quod in Ordine S. Fr. de Observantia nonnulla sunt domus & loca, recollecta nuncupata, in quibus dicti Ordinis Fratres arctiorem quàm in cæteris vitam degunt, & propterea eidem Ordini commodum & opportunum esse censentes, ut in singulis dicti Ordinis Provinciis duæ domus & loca recollecta huiusmodi existant, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuò decernimus atque statuimus, quod in qualibet Provincia dicti Ordinis duæ ad minus domus & loca recollecta esse debeant, & præfata monasteria recollecta nullatenus ab huiusmodi recollectioe separari possint: & fratres in illis degentes, etiam si velint (nisi de Ministri generalis ipsius Ordinis, vel Provincialis & Directorum Conventuum dictorum locorum recollectorum pro tempore existentium consilio) ad alia loca non recollecta transferri nequeant, nisi eisdem Superioribus, ut aliter fiat, visum fuerit expedire.

Clausula præservanda.

§. 2. Decernentes præfatas literas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari vel impugnari, aut invalidari ullatenus posse, minusque sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendendi ullatenus posse, sicque ab omnibus censeari.

Clausula sub-lata.

§. 3. Et ita per quoscumque Judices & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate, iudicari debere: irritum quoque & inane quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Executorum deputatio.

§. 4. Et nihilominus pro majori præmissorum occasione venerabili fratri Episcopo Conchen. & dilectis filiis causarum Curia Cam. Apost. generali Auditori, ac Officiali Toletan. per præfatas committimus & mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum, per se vel alium seu alios, præfatas literas, & in eis contenta quæcumque solemnius publicantes, faciant illas ab omnibus, quos illæ concernunt, inviolabiliter observari, non permittentes aliquid contra præmissa quomodolibet innovari. Contradictores quoslibet & rebelles per easdem pœnas, aliaque opportuna juris & facti remedia, appellatione postposita, compescendo.

Contrariis derogatio.

§. 5. Non obstantibus præmissis quibusvis Apost. necnon in provincialibus & synodalibus Conciliis editis specialibus vel generalibus constitutionibus & ordinationibus, ac quibusvis etiam juramento, & confirmatione Apost. vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communitè vel divisim ab Apost. sic Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apost. non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Quædam nota.

§. 6. Cæterum quia difficile foret præfatas literas ad singula quæque loca, ubi expediens foret, deferre, volumus quod illarum transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in digni-

tate Ecclesiastica constituta munitis eadem prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, quæssent exhibita vel ostensa.

Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Pisc. die nona Martii 1569. Pontificatus nostri anno 4.

D. P. An. die 9. Martii.

Contra offendentes statum, res, & personas sanctissimi Officii Inquisitionis hæreticæ pravitatis, eorumque filios, necnon complicés, & fautores.

LXXXII.

Ad hæc habes etiam sup. const. 11. Julii III. Licet à diversis.

P I V S E P I S C O P V S, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. D. 1569.

Si de protegendis cæteris omnibus Ecclesiæ ministris, quos in fidem & clientelam nostram à Domino regimus, cura nobis quotidiana insidet, quanto majore studio eam nos sollicitudinem capessere necesse est, ut qui in sacro Inquisitionis hæreticæ pravitatis officio versantur, sub tutela inviolatæ auctoritatis hujus Sedis periculorum omnium expertes, quæque munera ad exaltationem fidei Catholicæ exequantur.

Forma huiusmodi.

§. 1. Cum itaque ejus generis impiorum vis quotidie magis invalescat, qui omnibus malis artibus prædictum officium subvertente, ministrosque functionibus disturbare moliantur, eò jam nos detrusit necessitas, ut nefariam & scelestam illorum audaciam acerbiorè castigationis verberè reprimamus.

Causa huiusmodi.

§. 2. Hac igitur generali constitutione de fratrum nostrorum consilio sancimus, ut quicumque sive privatus, sive cuncta civitas, sive populus, sive Dominus, Comes, Marchio, Dux, vel potiore titulo Illustris, quemvis ex Inquisitionibus, Advocatis, Procuratoribus, Notariis, aliisve ministris prædicti officii, vel Episcoporum id munus in sua diocesi aut provincia obeuntium, seu accusatorem, denunciatores, aut testem in causa huiusmodi quomodocumque productum vel evocatum occiderit, verberaverit, dejecerit, seu perterrefecerit,

Offendentes seu impeditores per hoc Inquisitionis &c.

§. 3. Quive Ecclesias, ædes, aliaque res, sive publicas, sive privatas, officii aut ministrorum expugnaverit, invalerit, incenderit, expilaverit, aut libros, literas, auctoritates, exemplaria, regesta, protocolla, scripturas, aliaque instrumenta, sive publica, sive privata, ubicumque posita combusserit, diripuerit, seu interverterit, seu ex incendio aut direptione, aut alio quocumque modo illa exportaverit, seu qui conflagratione, expugnatione, aut direptione etiam inermis, sive capiendi, sive comburendi, sive supprimendi causa fuerit, sive res aut personas servari, defendere prohibuerit.

Bonaque respicient.

§. 4. Quive carcerem, aut aliam custodiam, seu publicam, seu privatam effugerit, vinculum extraxerit, seu emisserit, capiendum prohibuerit, captumve eripuerit, receperit, occulerit, seu facultatem effugiendi dederit, seu iusserit id fieri, qui cœtum, concursumve fecerit, sive ut aliquid prædictorum fieret omnes accommodaverit, sive alias auxilium, consilium, aut favorem, publicè vel occultè, in quolibet prædictorum scienter præstiterit, licet nemo occisus, nemo verberatus, nemo extractus, emissus vel ereptus, nihil expugnatum, nihil effectum, succedendum, direptumve, nullum denique damnum reipsa sit secutum: nihilominus is sit anathemate præsentis canonis auctoritate ligatus, idem quoque læsæ majestatis reus, dominio, dignitate, honore, feudo, ac quocumque alio beneficio temporali & perpetuo eo ipso privatus, secularis Judicis arbitrio relinquatur, qui de eo illas ipsas pœnas exigat, quæ damnatis primo capite dictæ legis per constitutiones legitimas irrogantur, bonis, rebusque omnibus huiusmodi iuribus applicatis, uti etiam est de damnatis hæreticis per sanctiones canonicas constitutum, ejus filii paternè infamiam subjecti, omnis & cujuscumque hæreditatis, successione, donationis, & legati, sive propinquorum, sive extraneorum omnino sint expertes, eisdem præterea portæ nunquam pateant dignitatum.

Et carceris, seu impeditores per hoc Inquisitionis &c.

§. 5. Nemo autem expurgationem habere, aut causam ullam proponere vel prætereendere possit, qui tantum nefas in contemptum & odium hujus officii admiserit, nisi

Offendentes seu impeditores per hoc Inquisitionis &c.

contrarium

Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus. *Papa subscriptus*

contrarium per claras probationes docuerit se fecisse. Quod porro de prædictis, eorumque filiis statuimus, illud idem de omnibus clericis, & presb. secularibus & quorumvis Ordinum etiam exemptorum regularibus, & quacumque etiam Episcopali, & majori dignitate prædictis, aut etiam privilegio quomodocumque suffultis, discernimus exequendum, ita ut ipsi beneficiis & officiis omnibus Ecclesiasticis, præsentium auctoritate privati, per Judicem Ecclesiasticum hæreticorum more degradentur, demùm potestati seculari traditi, pœnis prædictis laicorum instar subiciantur.

§. 6. Pontificum tamen causis nobis & successoribus nostris, reservatis, ut requisita, & nobis prædictas procedamus, uti criminis atrocitas videbitur postulare.

§. 7. Quicumque autem pro talibus veniam petere, aut alias intercedere tentaverint, in eisdem illas pœnas, quæ in hæreticorum fautores à sacris constitutionibus inferuntur, ipso facto se noverint incidisse.

§. 8. Verùm si quis etiam hujusmodi criminu conscientis vel affinis, sive religionis studio, sive pœnitentia ductus rem adhuc incognitam retexerit, supplicio liberetur.

§. 9. Cæterum eam omnium & quorumcumque ab solutionum rationem à prædictis criminibus, necnon habilitationum & restitutionum, etiam ad famam & honorem s. ita deinceps habendam optamus, ut successores nostri nullas nisi saltem semestri post ejusque assumptionem ad hujus dignitatis fastigium excursu, ac precibus apud supremum officium Inquisitionis hic institutum verificatis, concedant. Decretentes omnes & quascumque hujusmodi ab solutiones, habilitationes, & restitutiones, quæ precibus sic non verificatis de cætero sunt, nemini proflus prodelle, sed nec præsentibus, nisi toto ipsarum tenore ad verbum inserto, & gratia ex certa Rom. Pont. scientia facta, & propria manu sub signata, ulla in parte derogari nec derogatum censeri, & si illis ex quacumque causa aliter derogari contigerit, derogationes hujusmodi nullius proflus fore roboris & momenti.

§. 10. Jubemus igitur universos & singulos Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, Episcopos, & cæteros Ecclesiasticos Prælatos per universum Orbem constitutos, ut per se vel alium seu alios præsentem literas, aut earum exempla in suis quique provinciis, civitatibus, diocæsi- bus, & locis solemniter publicare, & quantum in se est, firmiter observari procurent, contradicentes quoscumque per censuras & pœnas Ecclesiasticas, appellatione postposita compescendo, ipsarumque censuras & pœnas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 11. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apost. cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 12. Volumus autem ut præsentium exempla etiam impressa edantur, eaque Notarii publici manu, & cujuscumque curiæ Ecclesiasticæ, vel Prælati sigillo ob signata, eandem illam proflus fidem ubique locorum faciant, quam ipsæ præsentem facerent, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

§. 13. Cæterum omnes orbis terrarum Principes, quibus gladii secularis potestas ad malorum vindictam est permessa, per eam quam se tueri promiserunt fidem, obtestamur, ita suas quique partes, sive in præstando ministris prædictis auxilio, sive in criminum post Ecclesiæ sententiam animadversione interponere, ut eorum quoque præsidii ministri ipsi tanti officii munus pro Dei æterni gloria, & religionis incremento feliciter exequantur, amplissimum à Domino præmium recepturi, quod fidei diæ assertoribus in æternæ beatitudinis consortio præparavit.

§. 14. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ sanctionis, legationis, statuti, decreti, justificationis, obtestationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1569. Kal. Aprilis, Pont. nostri anno quarto.

Bullar. Mag. Tom. I I.

*Viam dirigantur via mea ad custodiendas justificationes suas.*

- F. Card. Pisanus Episcopus Hostien.
- Joan. Card. Moronus Episcopus Portuen.
- Christophorus Madrucius Episcopus Prænestin.
- Otho Card. Truchses Episcopus Albanen.
- A. Card. Farneus Vicecanc. Episcopus Tusculan.
- Joan. Bapt. Cicada Episcopus Sab. Card. S. Clem.
- Ego Ph. Card. à Burdizeta.
- Ego Antonius Card. Granvelanus.
- Ego Franciscus Card. Paceus.
- Ego Hieronymus Card. de Corrigo.
- Ego Jo. Franciscus Card. de Gambarà.
- Ego Nicolaus Card. de Sermoneta.
- Ego Ind. de Avalos, Card. Aragona.
- Ego M. Ant. Card. Columna.
- Ego Ptolæmus Card. Comensis.
- Ego P. Card. de Sancta Cruce.
- Ego Z. Card. Delphinus.
- Ego Hu. Card. S. Sixt.
- Ego Julius Card. Urbinus.
- Ego Fulvius Card. Perusinus.
- Ego Joan. Riccius Card. Policianus.
- Ego Scipio Cardinalis Pisarum.
- Ego Jacobus Cardinalis Sabellus.
- Ego Aloynius Card. Cornelius.
- Ego Alexander Card. Cribellus.
- Ego Guido Card. Verzellus.
- Ego Gulielmus Card. Sirletus.
- Ego F. Michaël B. Card. Alex. Camer.
- Ego Hieronymus Card. de Claravalle.
- Ego Ludovic. Card. Madrut.
- Ego Innocentius Card. de Monte.
- Ego Hieronymus Card. Simoncellus.
- Ego Ferd. Card. de Medicis.
- Ego Cardinalis Alecius.
- Joan. Paulus Cardinalis ab Ecclesia.
- A. Cardinalis Caraffa.

*Card. subscriptus*

*Episcoporum*

*intercedentes*

*Revulantes*

*Disputatio*

*Transumptio*

*Oratio ad*

*Nulla pa-*

*Dist. P. An. 4.*

*die 1. Apr.*

*Anno à Nativitate D. 1569. Ind. 12. die vero 2. mensis Publicatio  
Man. Pont. Sancti. in Christo Paris. & D. N. D. Prædicta ad  
providentia Papa V. Anno 4. retro per præ literæ Apost. affixa  
& publicat. fuerunt ad valvas Basilicæ Principis Apostol. de  
Urbe, Cancell. Apost. & in acie Campi Flora, ut mox est, dimis-  
sis in vobis præsentibus literis per me aliquantulum tem-  
poris patium affixis, & diinde anonis, per nos Iulium Paris-  
inum, & Joann. Bornatum prælati S. D. N. Papæ usq.  
Ant. Clerici Mag. Cur.*

Reformatio Pœnitentiariæ Apostolicæ, & ejus LXXXIII.  
Officialium.

*Alia reformatio habetur sup. in Fii IV. const. 53. In  
sublimi Auctoritate verò Summi Pœnitentiarii  
vide sup. in const. 23. Sixti IV. Quoniam, ubi  
notavi. Et de Officialibus agit in const. subseq.*

P I V S E P I S C O P V S, *Edita A. D.*  
Servum Servorum Dei: *1569.*  
*Ad perpetuam rei memoriam.*

*Proculum.*  
IN omnibus rebus humanis nihil tam perfectè institui,  
nihil ullis legibus, sanctionibusque tam diligenter mu-  
niri potest, quàm id lubrica, & præceps, malorumque om-  
nium effectrix cupiditas novis quotidie artibus perver-  
tere, atque corrumpere molitur. Quocirca omnes ad hu-  
jus præcellæ dignitatis fastigium everti, perpetua quadã  
necessitate coguntur nusquam oculos à commisso sibi  
grege avertere, sed continenter vigiles circumfere, ut  
quandocumque usus poleat, novis modò legibus feren-  
dis, modò veteribus corrigendis, vel ad usum revocandis,  
ea quæ paulatim depravata sunt, in melius reformatur.  
Quod quidem nos jam inde ab ipso Pontificatus nostri  
principio & libenter fecimus, & quantum in nobis  
est, illud idem statutum urgere, & persequi annuente  
A a 2 Deo,



Deo, conamur; neque quicquam nobis est, vel præclarius vel optabilis, quam ut collapsos à veterè disciplina moras, ad præstinam suam integritatem denuo erectos, & in agro Domini à pravaram consuetudinum sentibus omnia diligenter perpurgata videamus.

Causa huius reformationis.

§. 1. Sed ne dum ea quæ ad communem totius corporis salutem pertinent, tantopere procurantur, quisquam nos accuset, quod eam partem, quæ nobis proxima est negligamus, neque illius ulceribus necessarium salutis remedium applicemus, divino auxilio freti, curiæ nostræ universæ reformationem jam dudum oculis nostris obversantem aggredi decrevimus; pro qua et si antehac nonnulli prædecessores nostri multa sanctè & salutariter ordinaverunt, hominum tamen fragilitate non ita multo post aut neglecta, aut corrupta sunt, aliis atque aliis aliena suo sibi officio usurpantibus, & dictæ Curie expeditiones invicem confundentibus, quarum singulis sagax illa vastitas, proprium & distinctum, pro cuiusque diversitate & materiæ genere officium, tanto studio assignavit. Unde nos operæ pretium fore arbitrati illud in primis conari, ut quod cuique officio congruit, ad illud idem revocetur, demum sapienter providere, & providenter statuere per quos viros, quibusque modis Curie prædictæ negotia, pro rerum, temporis, & locorum qualitate deinceps dirigantur. At quia cæteris omnibus illa anteponeere necesse est, ex quibus pendere dignoscitur periculum animarum.

Executio sententiarum Pœnitentiariæ.

§. 2. Nos hujusce reformationis exordium à Pœnitentiariæ nostræ officio capere instituimus, ejusque rei causam auctoritatem, ordinariam & delegatam, omniaque privilegia, facultates, & indulta ideo duximus revocanda, ut habita de ministrorum qualitate, numero, functionibus & officiis ratione explicita, novam futuris formam de integro præscribere valeamus, quæ ipsum Pœnitentiariæ officium certis quibusdam facultatibus, quæ aliis officiis magis conveniunt exoneratum atque expeditum, dehinc ea quæ animarum salutem præcipue concernunt, attentiore studio prosequatur.

Amovio quorundam officiorum ab eadem.

§. 3. Primum igitur omnium de hujusmodi officio, ministris, & functionibus rationem prodere volentes, de Apost. potestatis plenitudine omnia & singula loca, seu officia Referendariorum, Correctorum, & Revisoris, necnon functiones & exercitia Scriptorum, qui viginti-septem, & Procuratorum, qui vigintiquatuor sunt, quorumque Procuratorum octo officia ad dispensationem pro tempore existentis majoris Pœnitentiarii pertinere noscuntur, in eodem pœnitentiariæ officio perpetuo supprimimus & abolemus, eorumque Scriptorum & Procuratorum rationem aliorum habituri, illos omnes jam nunc ab ipso Pœnitentiariæ officio amovemus.

Deprecatio aliorum officiorum.

§. 4. Ac dictum officium dehinc majore Pœnitentiario, Regente, Datario; uno Correctore, uno Magistro in Theologia, uno Doctore in decretis, duobus Procuratoribus, duobus Scriptoribus, & uno Sigillatore, quos pro futuris rebus & negotiis illius satis esse duximus, perpetuo constare volumus.

Quorum officia videri esse prohibet.

§. 5. Illorumque omnium officiorum in ipso Pœnitentiariæ officio constitutorum venditionem, aut quamvis aliam voluntatem, tacitam vel expressam ea dimittentium dispositionem expressè prohibemus; sed illa omnia probis & peritis gratis omnino, & sine aliqua dimittentium, aut aliorum quorumcumque acceptione concedantur: quod si secus factum fuerit, quæcumque concessionem de illis pro tempore factæ, nullius sint roboris vel momenti.

Pœnitentiarius major qui.

§. 6. Præterea statuimus & ordinamus, ut deinceps in perpetuum major Pœnitentiarius officium suum per se ipsum exerceat; quare sit Presb. magister in Theologia, seu decretorum doctor; & si causa legitima à Romano Pontifice admittitur, absens, seu impeditus fuerit, unum alium ex S.R.E. Cardinalibus prædictis qualitatibus insignitum sibi Propœnitentiarium subroget; qui interim hoc munus etiam per seipsum prosequatur, literasque non Pœnitentiarii delegantis, sed suo proprio nomine jubeat expediri.

Regensque & Darius qui.

§. 7. Similiter Regens, Darius, Magister in Theologia & Decretorum Doctor, viri eximia doctrina præstantes, casuumque conscientiarum periti.

§. 8. Item Corrector in Decretis, stylo, cæterisque Pœnitentiariæ rebus diligenter versatus & instructus.

§. 9. Ac etiam sigillator probatæ vitæ, & uti id munus postulat, omnium officii expeditionum peritus. Qui omnes majoris Pœnitentiarii cura & sollicitudine delecti, & à Rom. Pont. confirmati, ad suum quisque officium admittantur.

§. 10. Procuratores quoque & Scriptores prædicti, vitæ, moribusque integris ornatissimi ad suum quisque officium exercendum idonei. Ad hæc omnes prædicti officii ministri, etiam procuratores & scriptores sint Presb. vel certè in aliquo ex sacris ordinibus constituti, hujusmodi arcanorum continentissimi; quorum etiam de juramento de fidelitate præstando adscribatur, quod nec occultos casus hujusmodi, nec personas aliquam cuiquam extra officium revelabunt; qui secus fecerint, non levius quam Presb. peccatorum confessiones prodere audentes, puniuntur.

§. 11. Procuratoriæ autem & Scriptoriæ officia ita demum à majore Pœnitentiario illis concedantur, qui prius à Regente & Correctore super vitæ, moribus, ætate, scientia, & aliis qualitatibus requisitis, diligenter ac propositis edictis, & mora sex dierum præcedente per concursum examinati, & idonei comprobati fuerint, alioquin omnes concessionem, etiam si à Romano Pontifice ex aliqua causa pro tempore factæ fuerint, pro irritis habeantur.

§. 12. Omnes verò supradicti officia sua per se ipsos cum diligenter, tum etiam fideliter exerceant, solique præsentibus & actu exercentes, nisi legitime impediti, fructus, & emolumenta percipiant, quorum singulis certum, statumque aliunde stipendium cuique conveniens assignare intendimus, quo solo contenti esse debeant, nihilque aliud etiam spontè oblatum, à partibus, aut aliis sive pro expeditionis celeritate, sive pro alio extraordinario labore, tam procurando, quam scribendo, aut recognoscendo & examinando, capere possint: quicumque secus fecerint officio suo hujusmodi privati, excommunicationis quoque sententia innodati eo ipso censentur, cujus absolutionis beneficium ab alio quam Rom. Pont. excepto mortis articulo, nequeat obtinere.

§. 13. Ut autem negotia universa, qua decet puritate & diligentia dirigantur, prædictus Regens petitiones casusque omnes ad prædictum officium deductos in primis examinet diligenter, quæque perspicua, & secundum communem in eodem officio cursum, absque difficultate expediri consueverunt, eadem expediri jubeat, nihilque omnino vel ordinarium, aut clarum, nisi prius ab ipso recognitum & probatum, Procuratores expedire incipiant. Dubia verò vel obscura, vel difficultate obstructa, Regens ipse ad majorem Pœnitentiarium referat, ut diligentius examinentur, demum in ejus signaturâ proposita, cum maturo omnium judicio decendantur.

§. 14. Cæterum materiæ omnes, sive conscientiarum, sive scribandæ, inter Procuratores & Scriptores cura Sigillatoris æqualiter dividantur.

§. 15. Sed ut literæ prædictæ stylo suo conscriptæ, sanæ & incorruptæ emittantur, Corrector prædictus, antequam illæ scribantur, schedulas sive minutas eorum ad prædictis Procuratoribus conscientias cum supplicatione expedita diligenter recognoscat, examinet, & corrigat, ut inde literæ ipsæ mundæ & integræ, rasurisque prorsus carentes expendantur. Itemque super omnibus materiis, tam ordinariis, quam extraordinariis, supplicationibus, ubi illis opus est, in totum expediri debeant, prius quam ad expeditionem literarum super illis quoquo pacto procedatur.

§. 16. Denique Sigillator prædictus literas omnes eateenus recognoscat, ut manus requisitæ illis appositæ sint, & eorum data cum libello supplicationis concordet, deinde ipsius sigillo Pœnitentiariæ obfirmatas, & in totum gratis ubique expeditas, tunc demum eas procurantibus resignet.

§. 17. Illud autem sanctè & inviolate apud officium prædictum volumus observari, ut nihil prorsus pro literarum confessione & expeditione, nec alias etiam pro charta, atramento, cera, capsula, cordulis, aliisque rebus ad ipsam expeditionem pertinentibus exsolvatur, rationem aliunde habituri, unde hæc omnia, simulque ministrorum omnium stipendia debeant comparari.

§. 18.

Corrector.

Sigillator.

Procurator & Scriptor.

Et à quo examinantur.

Officia, sive ipsos exercent, sive non exercent.

Regens & Pœnitentiarius major.

Materiæ conscientiarum & scribandæ.

Corrector officium.

Sigillator officium.

Pro expeditione literarum nihil solvatur.

Sigillatorum  
omnes  
Scripturas  
Instrumenta  
Poenitentiarie  
fidem com-  
mittent.

§. 18. Sed ne quid rerum dictae Poenitentiarie lapsi temporis pereat, neglectumque jaceat, Sigillator ipse omnia exemplaria, literas, scripturas, & instrumenta quorumcumque privilegiorum, facultatum, concessionum, prohibitionum, reformationum, & ceterorum omnium dictum officium Poenitentiarie in universum, & privatim concernentium, fideliter ac cum periculo suo afferret, deque his omnibus authenticum inventarium, ac registum conficiat; cui quicquid postea additum, statutum, concessum, vel vetitum erit, illud totum qualecumque quamprimum adscribat, & sic deinceps haec omnia in futurorum Sigillatorum fidem eisdem conditionibus & periculis deponantur.

Officialium  
juramentum.

§. 19. Ad retinendam verò in dicto officio puritatem & confirmandam singulorum fidem, directe praecipimus, ut juramenta quae in admissione officialium requiruntur, ad praesentem nostram reformationem accommodata, quotannis in manibus dicti majoris Poenitentiarie debeant iterari.

Prohibitionum  
omnes  
ab eis  
receptas  
inhibere.

§. 20. Monemus insuper omnes & singulos supradictos, ut caveant diligenter, ne in officiorum suorum exercitio fraus vel dolus quoquo pacto admittatur, vel captio inducatur, neve ipsi partibus quidquam dolose & fraudulenter suggerant, quo facilius optata impetrate possint, sed solum petitiones justas, rationabiles, & honestas recipiant & proponant. Quod si dolum vel fraudem fecerint, aut quidquam vel minimum pro labore, aut aliis quoquo modo accepisse convicti fuerint, praeter illas censuras & poenas, quae contra talia admittentes quomodocumque propositae sunt, in poenam privationis officiorum suorum incurrant, & ad futura inhabiles, infamesque reputentur, prout nos illos privatos, inhabiles, & infames declaramus eo ipso.

De veritate  
testium.

§. 21. Decernentes ex nunc irritum & inane quicquid secus super praedictis, aut eorum aliquo à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Claustra de  
regalibus.

§. 22. Non obstantibus nostris de non tollendo jure quaesito, & aliis Apostolicis constitutionibus, ac de certo officiorum praedictorum numero, etiam pluries à Romanis Pontificibus reducto, necnon officii Poenitentiarie hujusmodi juramento, & confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, veteri stylo & consuetudinibus quantocumque tempore observatis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Justo obser-  
vancia.

§. 23. Depulsa igitur omni avaritiae feriditate, pro se quisque piam castamque mentem ad impositum sibi munus pro Dei aeterni gloria, & Christi fidelium salute acriter intendat, & pro virili parte conetur, ut cuncta prospera, & hoc tanto officio digna succedant. Sedesque Apostolica pro bene gestis condignae laudis praeconio in singulis Christiani Orbis partibus plenius celebretur. Nulli ergo, &c.

D. P. An. 4.  
die 18. Martii.  
Publicatio.

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarn. Dom. 1569. 15. Kal. Junii, Pontificatus nostri anno 4.  
Anno a Nativitate D. 1569. indit. 12. die vero 1. mensis Augusti, Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina providentia Papa V. anno 4. retroscripta littera Apost. affixa & publicata fuerunt ad valvas Basilicae Principis Apost. & in acie Campi Flora, ut moris est, per me Joan. Guerrardum Curf.

Camillus Cherubinus Mag. Curf.

LXXXIV. Scriptores & Procuratores Poenitentiarie Apostolicae ad Cancellariam Apostolicam transferuntur, & Scriptores & Procuratores literarum minoris gratiae instituuntur.

De materia Poenitentiarie, vide in const. praeced.  
De materia verò Cancellariae, vide supra in Pii const. 54. Universi gregis.

Edita An. D. P. I V S E P I S C O P V S,  
1569. Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

In eorum rerum commutatione, quam magis suadentibus causis facere compellimur, hoc quoque à nobis Bullar. Mag. Tom. II.

sedulo curandum est, ut ille ministrorum numerus, qui novo ordine composito uno in loco usui esse desit, in alium magis convenientem commodis rationibus elocetur.

§. 1. Cum igitur in generali reformatione officii nostri Poenitentiarie, & quam nuper edidimus, inter talia multa duo officia Correctorum, itemque functiones & exercitia omnium & singulorum Scriptorum, qui viginti septem, & Procuratorum literarum dictae Poenitentiarie, qui vigintiquatuor sunt in praedicto Poenitentiarie officio, de Apostolicae potestatis plenitudine extinxerimus & aboleverimus, ac eorundem Scriptorum & Procuratorum, qui tunc literarum Poenitentiarie erant, rationem aliorum habituri, eos omnes ab ipso Poenitentiarie officio subduxerimus, quemadmodum literis nostris desuper confectis plenius continetur.

In const. praec.  
subduxit hic  
Pont. à Poenitentiarie  
officia Correcto-  
rum, Scripto-  
rum, & Pro-  
curatorum, &c.  
capit. d. 10.

§. 2. Nos dictis officiis Scriptorum & Procuratorum, eorumque Collegii novum statum inducere, & quantum in nobis est, singulorum ea obtinentium indemnitate consulere volentes, de simili potestatis plenitudine omnia & singula officia & loca Scriptorum & Procuratorum praedictorum, ipsorumque personas & collegia (novo nomine & titulo utriusque indito, ac libera concessione, & omnimoda alia dispositione octo officiorum hujusmodi Procuratorum majori Poenitentiarie eodem quo antea jure perpetuo remanente) ad Cancellariam Apostolicam transferimus, & cum ea perpetuo conjungimus. Ita ut quondam Scriptores literarum Poenitentiarie, de hinc Scriptores literarum Apostolicarum minoris gratiae, alteri verò Procuratores literarum eorundem minoris gratiae appellentur, & inscribantur.

Et non officia  
Scriptorum, &  
Procuratorum, sed  
Cancellariam  
transferimus.

§. 3. Quibus concedimus, & assignamus mensam, seu bancum utrisque commune in eadem Cancellaria, post milites sanctorum Petri & Pauli, aut alio ibi loco à dilecto filio nostro S. R. E. Vicecancellario constituendo, ad quod literae omnes hoc de hinc officio literarum minoris gratiae expediendae in primis deferantur.

Et locum illi  
in ea assignat.

§. 4. Statuentes, ut materiae, quae in dicto Poenitentiarie officio proximis ante dictam reformationem temporibus ordinem habebantur, & ex ordinatione nostra in summam redactae sunt, deinceps per nostram, ac Romani Pontificis pro tempore existentis, deputatorumve signaturam fiant. Harum omnium libellos supplices, & literarum super eis conficiendarum schedulas, sive minutas, soli Procuratores ad dictam Cancellariam stylium conferant. Conscriptas minutas Abbreviatores literarum Apostolicarum de majori praesidentia in primis examinent, & corrigant. Correctas soli Scriptores hujusmodi literarum minoris gratiae describant, ut inde literae ipsae ad Cancellariam praedictam, & Defensores, aliosque Praesidentes in banco praedicto deferantur, ibique secundum regulam ad ritum dicti officii Poenitentiarie moderandam taxetur. Mox ab Abbreviatoribus praedictis, instar aliarum in eadem Cancellaria recognita, & ad supplicationem collatae, ad Bullariam mittantur, subiectoque plumbis protinus à sigillatore praedicti officii Poenitentiarie capiantur, qui taxa ad praescriptum nostrum recepta, eas per descriptores ad id assumendos juxta nostras super hoc ordinationes registari, & registatas ad exemplum, ut in aliis moris est, conferre; denique singulis literis praedictis omnem impensam per verbum, *Exposuit*, ut in literis officii Poenitentiarie praedictae moris erat subscribere, idque etiam registro praedicto adnotare procuret.

Per unum  
statum ex  
dictis literis  
receptis.

§. 5. Percipiendorum autem à quoque fructuum & emolumentorum suorum ea ratio esse debeat, ut finito mense in primis salaria eorum omnium, qui ad mensam praedictam defensores, & alio officii munere ex Scripto-ribus, & Procuratoribus literarum minoris gratiae hujusmodi constituantur, & solvantur, demum Procuratores & Scriptores suam quisque portionem virium per sua collegia, ut antea distribuendam capiant. Regens verò Cancellariae, & Abbreviatores praedicti, pro laboribus illud idem de singulis expeditionibus, quod olim praedicti duo Correctores, & stipendium, & emolumentum liberè & licitè percipient. Cetera item salaria, & emolumenta in plumbis, & utroque registro, videlicet supplicationum, & literarum praedictarum, & alibi necessaria

Emola & mta  
Officialibus  
assigna.

juxta ordinationes nostras prædictas capiuntur. De taxa vero à dicto Sigillatore capienda, stipendia Regentis, Datarum, Correctoris, Theologi, Doctoris, Procuratorum, Scriptorum, Sigillatoris, cæterorumque ministrorum officii, Pœnitentiariæ, item impensæ omnes etiam pro charta, atramento, cera, capsula, cordulis, & alia quomodocumque ad expeditionem literarum dictæ Pœnitentiariæ necessaria, quas gratias ubique fieri & concedi jam præcipimus, ante omnia desumantur, & singulis persolvantur; quod vero his omnibus omnino deductis & persolutis, reliquum erit, majoris Pœnitentiarii prædicti esse debeat.

Sigillatoris officium.

§.6. Ad hæc quoque prædictus Sigillator curam habeat prædictas supplicationes à manu Datarum recipiendi, & per alios ad id ordinandos describendi, in regestum ab altero distinctum referendum, & utrumque fideliter custodiendi. Cæterum nullæ omnino supplicationes super hujusmodi materiis signandæ literæ per Abbreviatores prædictos distribuantur, neque cuiquam relinquuntur, neque super iis sumpta, aliæ exempla ex regestis describantur, etiam postquam literæ Apostolicæ super illis expeditæ, & partibus eas prosequentibus reddita fuerint, sed supplicationes ipsæ apud regestum prædictum sub cura dicti Sigillatoris, qui pariter ipsi regesto præfectus sit, fideliter custodiantur.

Inhibicio contra officiales ne aliquid accipiant pro quovis extraordinario labore sub penis hic expressis.

§.7. Præcipimus igitur atque interdiciamus Abbreviatoribus, Scriptoribus, Procuratoribus, cæterisque prædictis tam conjunctim quam divisim, ne quid vel minimum etiam sponte oblatum à partibus, sive pro expeditionis maturacione, sive alio extraordinario labore capiant, aut à famulis aliisque personis capere permittant, sed suis quisque taxis, & stipendiis uti constituta sunt contenti esse debeant. Quicumque secus fecerint, præter illas censuras & pœnas, quæ in talia perpetrantes impostæ sunt, suorum officiorum privationem incurrant, & ad futura inhabiles, ac etiam infames censentur, uti nos illos privatos, inhabiles, & infames declaramus eo ipso.

Executores deputati.

§.8. Et nihilominus mandamus prædictis Vicecancellario, & Abbreviatoribus, necnon Rescribendario, & Scriptoribus Apostolicis, cæterisque ad quos pertinet, tam conjunctim, quam divisim, ut Scriptorum & Procuratorum prædictorum, eorumque singulos sic cum universo corpore prædicto conjunctos fraterna charitate prosequantur, & ad hujusmodi officia, & ipsorum liberum exercitium, necnon honores, onera & emolumenta omnia recipiant, & admittant, ac faciant prædicta omnia & singula inviolabiliter observari, non permittentes quencumque contra præsentium tenorem quomodolibet impediri. Rursus eisdem Scriptoribus, & Procuratoribus sic coopertis, & adscriptis, ut prædicto Vicecancellario tanquam capiti aliorum dictæ Camera collegiorum instar, obediant, & obsequantur.

Clauſ. derog.

§.9. Non obstantibus de certo Scriptorum literarum Apostolicarum numero, & aliis eorum ac dictæ Cancellariæ statutis, stylo, institutione, consuetudinibus, stabilimentis, & reformationibus quancumque tempore observatis, ac etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, cæterisque contrariis quibuscumque.

D. P. An. 4. a. 28. Maii.

Nulli ergo, &c. Dat. Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1569. 14. Kal. Junii, Pont. nostri anno quarto.

LXXXV. Declaratio casuum, ac præsupcionum in causis confidentiæ beneficiæ, contra quoscumque, etiam S. R. E. Cardinales, cum appositione pœnarum.

Ad hæc vide sup. const. 85. Pii IV. Romanum, ubi cetera de simoniis & confidentiis notantur.

Edita A. D. 1569.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Guardinum.

Intolerabilis multorum perversitas, qui sacrosanctas constitutiones novis quotidie fraudibus eludere nituntur,

sæpè illarum auctores in necessitatem adducit cautius providendi, quo pertinacium animi ab improbis conatibus graviore sanctione postposita reprimantur.

§.1. Bene quidem & providenter fel. rec. Pius Papa IV. prædecessor noster ad tollendam fiduciariæ mancipationis beneficiorum Ecclesiasticorum corruptelam, statuit & decrevit.

Ue in bulla cit. in rub.

§.2. Verumtamen propter improbas multorum cupiditates prædictas, quæ ad purgandam hac pernicie Ecclesiam, & animum salutem ab ipso prædecessore edita sunt, in multis deprehendimus viam aperuisse gravius delinquendi. Siquidem cum frequentibus plurium querelis pridem concitati, quod iudices in causis hujusmodi confidentiarum expediendis remissiores essent, omnes & singulas causas ipsas ubicumque, & inter quoscumque motas ad nos advocavissimus, ad omnimodam hujusmodi causarum, præsentium & futurarum, rerumque omnium ex ipsis resultantium cognitionem nobis & successoribus nostris reservavissimus, & super quibusdam coram nobis processum fuisset, variis inde, nec levibus conjecturis intelleximus vitium quidem confidentiæ occulte irrepsisse, sed plerisque causis præsupciones, & conjecturas, quæ ad illud probandum deducantur, minime sufficere, ejusque rei causa plurimos, qui ante literarum prædictarum editionem hujusmodi confidentias exercebant, ubi cognoverunt obstructam veritatem propter difficultates probandi in iudiciis confidentias ipsas, contempta constitutione prædicta, Ecclesias, monasteria, & beneficia sic recepta, ut prius retinere, alios fructus, pensiones, & alias res accipere, alias eorum exemplo ad similia & graviora fidencius commoveri. Multi enim ipsa beneficia jure retinere nequeunt, alii ne cogantur ad sacros Ordines, ad residentiam, ad incedendum in habitu clericali, ut ad bellum proficiantur, ut inimicos occidant, alii ut alieno nomine lites agant, aut defendant, alii propter crimina incapaces, quidam ut purgato delicto vel absolute consecuta, illa repetant, eadem in alios deponunt, & in plerisque fructus ipsorum, aut eis ministrantur, aut quibus ipsi statuunt, sæpè laicis, & inhabilibus. Plerique vel senes, vel infirmi, ut beneficia in domibus suis perpetuent, illa renuntiant & renuntiant in alios, qui vel profanam familiam cedentium de fructibus Ecclesiasticis alant, vel illa etiamnum infantibus, aut nascituris afferrent, sacro interdum circuitu retrocessionis, cum reservatione fructuum, & aliarum rerum, aut accessu, præsertim ab illis, qui præstandorum jurium Cam. Apost. sunt immunes: alii aut incapaces, aut aliis beneficiis Ecclesiasticis onusti, aut Ecclesiastico ordini sese mancipare refugientes, aut merè laici beneficia Ecclesiastica aliis conferenda procurant, ut de illis postmodum ad libitum suum disponatur, fructus etiam percipientes illorum. Ad hæc plerique Ordinarii, & Collatores, ac etiam patroni laici curant deponenda beneficia, ut fructus seu pensiones capiant eorundem, alii faciant ministrari. Alia item permulta ejusmodi admittuntur, quibus immaculata rerum divinarum puritas impie violatur, disciplinæ Ecclesiasticæ nervus dirumpitur, & imminens patrat exitium animarum.

Pius IV. rub. cit. prædictis.

Sed cogitavit hic Pius in causis fraudis super commisso qua in iudicio manebat probare ipsas.

Idea erroribus quibus auctoritas declaratur.

§.3. Quare nos volentes periculosam talium auctoritatem statuimus.

Ut si quis quacumque auctoritate Ecclesiam vel monasterium, aut aliud beneficium Ecclesiasticum quacumque ex resignatione, vel cessione cujuscumque personæ, simpliciter aut cum circuitu retrocessionis, cum regressu vel accessu, etiam sola dimittentis intentione receperit, ut illa, vel illud etiam in eventum regressus, vel accessus, eidem dimittantur, vel alteri postea conferatur, aut illius fructus, vel eorum pars alii vel aliis concedantur, vel pensiones solvantur ex eisdem, hæc confidentia censetur.

Item si Ordinarius, vel alius collator contulerit antehac, aut conferat in futurum, beneficium Ecclesiasticum quovis modo vacans, ea conditione tacita vel expressa, ut postea in alterum pro arbitrio Collatoris, seu alterius cujuscumque contra juris communis ordinationem disponatur,

disponatur, sive ut de eo provisus, fructus illius, vel partem ad utilitatem vel libitum conferentis, vel decedentis, aut alterius relinquat, & remittat, seu pensionem illi vel illis, quem vel quos idem collator, aut cedens, vel alius per se vel alium, scripto aut verbo iussit seu significaverit, persolvat, & pariter si à patrono etiam laico, vel alteri presentatori, seu electori contigerit, aut contingat id fieri.

Adhuc si Clericus predictæ Cameræ, aut Cardinalis, aut alius à solutione iurium ipsius Cameræ, vel etiam Cancellariæ Apostolicæ exemptus, post resignationem vel cessionem alicujus extranei, de Ecclesia, monasterio, vel alio beneficio Ecclesiastico in se, Apostolica, vel alia auctoritate factam & admissam, illam, vel illud etiam confectis literis Apostolicis, & possessione apprehensa, in eundem resignantem vel cedentem, modico spatio interjecto, veluti duorum vel trium mensium retrocesserit, aut retrocedat in futurum, & ex illa retrocessione fructus Ecclesiæ, seu monasterii, aut beneficii, vel eorum pars, seu pensio, seu quid aliud super his reservatum, aut regressus, seu accessus, & ingressus ad illam vel illud, ipsi Clerico, vel Cardinali, aut alii exempto sit, fueritve concessus.

Postremo si quis à crimine aliquo absolutus, aut cum quo super irregularitate dispensatum est, denuo receperit quacumque auctoritate Ecclesiam, monasterium, vel aliud beneficium Ecclesiasticum, quod ante, vel post commissum delictum, aut contractam irregularitatem dimiserit, in quibus horum casuum confidentiæ pravitatis sit contracta, casusque hujusmodi literis predictis comprehendantur, ac si illis speciatim expressi fuissent, licet ipsum confidentiæ crimen alterius tantum partis conscientia sit admissum.

§. 4. Ad probandum verò plenè confidentiarum abusu, inter alias etiam hæc præsumptiones, & conjecturæ habeantur legitimæ. Videlicet.

1. Si quis post cessam ab se Ecclesiam, vel monasterium, aut beneficium, & publicatam resignationem, seu cessionem, captamque à successore possessionem, sese in illa vel illo, seu rebus illius, per se vel alium seu alios, de facto ingresserit, aut fructus perceperit, aut quicumque successor illi, vel ejus propinquus, ipsos aut partem aliquam remiserit eorundem.

2. Si recipiens beneficium constituerit dimittentem vel ejus parentes aut propinquos, procuratores ad percipiendum, vel locandum fructus beneficii dimissi, & illi vel illis de fructibus perceptis, aut percipiendis donationem fecerit.

3. Si vel sola procuratoris depositione, vel libris rationalibus mensariorum ex parte dimittentis, expeditio, quæ personam recipientis concernit, prosecuta sit, simulque expensæ pro ea necessariæ ab illo factæ fuerint.

§. 5. Denique si quis pro concessione alicui facta quacumque auctoritate de beneficio Ecclesiastico, per se vel alium seu alios intercesserit, vel alias in negotio concessionis sese immiscuerit quoquo modo, deinde aliquid de fructibus talis beneficii de facto, etiam per manus possessoris, ac etiam simplicis donationis titulo perceperit, seu de illo postmodum ad voluntatem intercessoris fuerit depositum quomodocumque.

§. 6. Testes autem de quaque re singulares singulas probare valeant præsumptiones, & conjecturas, pluresque hujusmodi præsumptiones & conjecturæ plenam probationem faciant in predictis.

§. 7. Cæterum criminosis, & cæteri omnes, qui ad prohibendum in casibus simoniæ testimonium recipi possunt, ad predicta omnia admittantur.

§. 8. Sed ne quisquam etiam vana fiducia fretus non intendendi contra se iudicii, in crimine perseveret, utique hoc malum gravioris censuræ stimulo usquequaque prohibeatur, omnes & singulos qui hucusque Ecclesias, monasteria, beneficia, fructus, pensiones, aliasve res, intercedente hoc confidentiæ vitio receperunt, ac retinent, nisi statim ad se reversi, & respicientes celeri dimissione sibi prospexerint, & qui quid tale admiserint in futurum, etiam omnibus & singulis aliis Ecclesiis, monasteriis, dignitatibus, administrationibus, officiis, & beneficiis obtin-

tis, quæ pariter sub dicta reservatione comprehendi volumus, necnon fructibus, pensionibus & aliis rebus Ecclesiasticis, ac etiam Romanæ Curie & aliis officiis temporalibus presentium auctoritate privamus, & ad futura inhabiles decernimus, & in juris subsidium excommunicationis sententia innotamus, à qua nullus, nisi in mortis articulo constitutus, ab alio quàm à Romano Pontifice, absolutionis beneficium valeat obtinere. Nos enim ad vocatione causarum hujusmodi, & reservatione cognitionis illarum, rerumque omnium inde emergentium, nobis & predictis successoribus, ut predictum est facta, casus illis dumtaxat exceptis, quæ jam coram nobis pendere noscuntur, ac etiam iis quas ratione Ecclesiarum & monasteriorum, quorum dispositio in Consistio fieri consuevit aut debet, itemque contra Ordinarios Collatores Episcopos, & alios Superiores Prælatos, etiam Cardinales haberi contigerit, uti jam aliis nostris literis statutum est, audiendis, decidendis, & terminandis, harum serie prorsus relaxata, decernimus ita deinceps quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac predictæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublatis & ipsorum cuicumque quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicari, interpretari, & definiti debere, necnon irritum & inane quicquid secus in predictis per quoscumque quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 9. Quocirca omnibus locorum Ordinariis districtius injungimus, ut in suis quisque Ecclesiis, civitatibus, diocæsiibus, & locis, etiam exemptis, ad predicta studiosè attendat, & quatenus illis relaxavimus, in delinquentes severe animadvertant, si divinæ Majestatis iudicium, dictæque Sedis censuram voluerint evitare. In cæteris verò causis, & negotiis (nobis, & predictis successoribus exceptis) eosdem locorum Ordinarios præsentium auctoritate delegamus, ut gratia, & favore postpositis, pro se quisque cum venerit usus, contra predictos omnes sub ipsa exceptione comprehensos diligenter inquirent, suasque inquisitiones omnes sigillo obsignatas ad predictam Sedem quamprimum transferant, ut nos, & predicti successores in causis hujusmodi procedentes, quod iustum fuerit decernamus: Nos enim singulis Ordinariis ipsis predictos omnes, & quoscumque alios, etiam exemptos, etiam per editum publicum, constituto prius summarie, & extrajudicialiter de non tuto ad illos accessu, citandi, & monendi, eisque ac iudicibus ordinariis & delegatis, aliisque personis quibuscumque ne predictorum executionem quoquo modo impediant, vel alias in illis sese interponant, etiam per simile edictum inhibendi, eosdem ac alios contraditores & rebelles quoscumque per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, ac omnia alia juris & facti remedia opportuna compellendi, auxilium brachii sæcularis quomodocumque opus erit invocandi, cæteraque in predictis, omnibus & singulis necessaria faciendi & exequendi, plenam & liberam tenore presentium concedimus facultatem.

§. 10. Non obstantibus sel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, aliisque Apostolicis constitutionibus, & ordinationibus, quodque Episcopis, Collatoribus, & Prælatibus predictis, etiam Cardinalibus, vel quibusvis aliis, communiter vel divisim à predicta sit Sede indultis, vel in posterum indulgeri contingat, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari, aut contra indulta hujusmodi ad iudicium trahi non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, & ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus vel specialibus, quorumcumque tenorem extendant, per quæ presentibus, aut attributæ predictis Ordinariis jurisdictionis explicatio, seu exercitium, vel executio impediti valeat quomodocumque vel differti, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Et ad probandum, inter alias etiam hæc præsumptiones, & conjecturæ habeantur legitimæ.

1. Si quis post cessam ab se Ecclesiam, vel monasterium, aut beneficium, & publicatam resignationem, seu cessionem, captamque à successore possessionem, sese in illa vel illo, seu rebus illius, per se vel alium seu alios, de facto ingresserit, aut fructus perceperit, aut quicumque successor illi, vel ejus propinquus, ipsos aut partem aliquam remiserit eorundem.

Tales singulares qui probent.

Præsumptiones, quæ plenè probant.

Alii testes recipientes.

Confidentia pena & causarum cognitio ad quos spectat.

Ad quod si de etiam cogit. Six. p. cit. in rubr.

Deventio contrariis

Conf. d. Pii IV. in suo robe- re romanæ. Transumptum fides.

§. 1. Literis prædecessoris hujusmodi nihilominus in suo robore duraturis.

§. 2. Volumus autem ut præsentium exempla etiam impressa edantur, eaque Notarii publici manu, & cujuscumque curiæ Ecclesiasticæ, vel Prælati sigillo obdignata, eandem illam prorsus fidem, in judicio & extra, ubique locorum faciant, quam ipsæ præsentis facerent, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Nulli ergo omnino, &c.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incar. Dom. 1569. die 11. Junii. Kal. Junii, Pontificatus nostri anno 4.

Publicatio.

Anno à Nativitate Domini 1569. Indiçl. 12. die vero Sab- bati 6. Augusti, Pont. Sauli. in Christo Patri & D.N.D. Pii divina providentia Papa V. anno ejus 4. retrospectiva literæ affixa, & publicata fuerunt ad valvas Basilicarum Lateran. & Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellaria Apost. & in acie Campi Floræ, ut moris est, dimissis in omnibus supradictis locis eandem retrospectivam literarum copiam affixis, per nos Iulium Parivum, & Joannem Andreæ Amazzam, præditi S.D.N. Pii Papa V. Curf.

Christianus de Monte Mag. Curf.

Sequitur extensio ad Cardinales.

Edita An.D. 1569.

PIVS PAPA QVINTVS, &c.

Dubia an præcedens com- situr. liget Card.

Hodie in Consistorio nostro secreto ut moris est ac- cepto, quod à nonnullis prætendebatur S.R.E. Car- dinales obtentu privilegiorum sub constitutione nostra de confidentiis beneficalibus, saltem quoad privationem, censuras, & alias pœnas in dicta constitutione conten- tas, propter non factam in clausula impositionis illa- rum specialem & expressam de dictis Cardinalibus, & privilegiis mentionem, minime comprehendendi, licet aliter mentis & intentionis nostræ fuerit, quemadmodum & ex literis dictæ constitutionis colligi possent.

Declaratio qua eos con- prehensit.

§. 1. Ad tollendum tam omne dubium atque impedi- mentum, quo minus constitutio præfata commune bonum, & salutem animarum concernens, plenarium effe- ctum sortiatur, declaravimus omnes Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales in constitutione, & literis præfatis, ac singulis earum partibus, etiam quoad privationes, om- nesque, & singulas alias censuras, & pœnas, in ipsis lite- ris contentas comprehendendi, ac contrafacientes privationes, censuras & pœnas ipsas incurrere, prout nos illos omnes includi, & incurrere volumus eo ipso.

Decretum ir- rivum.

§. 2. Decernentes sic per quoscumque, &c. etiam Car- dinales, in quavis causa & instantia, sublata, &c. judicari, &c. debere, necnon irritum, &c. attentari.

Revocatio privilegiorum ad effectum p. æstentium.

§. 3. Ac privilegia præfata, necno exemptiones, con- servatorias, & indulta omnia, per quoscumque Roma- nos Pontifices, &c. etiam Motu proprio, & ex certa nos- tra scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, ac etiam consistorialiter, & ex quibuscumque causis, in ge- nere vel in specie concessa, confirmata, extensa, & mo- derata, & quantumque tempore observata, ad effectum præfatorum revocavimus, & annullavimus, viribusque & effectu quoad hæc prorsus carere decrevimus. Volumusque & statuimus, tenores privilegiorum, &c. qualia- cumque sint, præsentibus pro plenè & sufficienter ex- pressis haberi.

Sola signaturæ sufficit.

§. 4. Solamque hanc schedulam manu nostra signatam, & in Cancellariæ Apostolicæ libro ad perpetuam rei me- moriam registratam, absque alia literarum confectio- ne sufficere, eamque & ejus exempla ubique locorum in ju- dicio & extra illud fidem facere.

Declaratio contrariorum.

§. 5. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Cancellariæ præfate regulis, editis & edendis, cæ- terisque contrariis non obstantibus quibuscumque.

Dat. P. An. A. di. 14. Nov. Papa subser.

Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 14. Novembr. 1569. Pont. nostri Anno 4. Ita est, M.

Quod facultas erigendi Capellas Rosarii, sit so- lummodo Magistri Generalis Ordinis S. Do- minici, & ab eo Deputatorum. Et Confratres Sodalitatum Rosarii ab eis institutas, obla- tiones & legata in pios ejus usus converten- da recipere valeant. Indulgentiasque hæc enuntiatas consequantur.

LXXXVI.

Hac eadem facultas instituendi hæc Confraternita- ses concessa est etiam Vicario generali d. Ord. à Sixto V. in const. 21. Dudum ineffabilia. Et antiquiorem Rosarii approbationem habes in const. 18. Sixti IV. Ea quæ, ubi notavi. Quibus adde aliam const. Leonis X. postquam in Ap- pendice.

PIVS PAPA QVINTVS, Edita An. D. 1569. Ad perpetuam rei memoriam.

Inter desiderabilia cordis nostri, illud intensis deside- riis affectamus, ut singulorum Christi fidelium, quo- rum nobis ex commisso Pastoralis officii debito cura im- minet, generalis animarum salus proveniat, unde pia & salubria fidelium vota ad hoc tendentia, & alias ex qui- bus divini cultus provenit augmentum, pii patris affe- ctione prosequimur, ac plenè favoribus confovemus, & ut optatum consequantur effectum, Christi fideles ipsos ad illa, indulgentiis videlicet & peccatorum remissioni- bus libenter invitamus.

Quordium.

§. 1. Exhibita sanè nobis nuper pro parte dilecti filii Magistri Provincialis Ordinis Prædicatorum Provinciae Neapolitanæ, petitio continebat, quod cum dilectus filius Fr. Ambrosius Salvius, loci de Balneolo Nutean. sive al- terius dicec. ad erigendum Societates Sanctissimi Rosarii in quibuscumque Ecclesiis, per nos & Sedem Apostoli- cam, specialiter deputatus fuerit, si aliis hujusmodi facul- tates, præterquam ejusdem Ordinis Magistro Generali in- terdiceretur, ex hoc profectò diversis abusibus, qui in il- larum erectione intervenire possent, satis consultum foret. Quare nobis pro parte ejusdem Provincialis fuit sup- plicatum, ut sibi in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Causa hujus concessioni.

§. 2. Nos qui honestis quorumlibet votis libenter an- nuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, eun- dem Provinciale à quibusvis excommunicationis, sus- pensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & pœnis, à jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus exiit ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, hujusmo- di supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica per præfentes statuimus, quod nalli licitum existat, minusque aliquis Capellam Sanctissimi Rosarii in quavis Ecclesia sive loco erigere, præter dictum Generalem, aut ab eo de- putatos, ac præfatum Ambrosium.

Facultas eri- gendi Capellæ Rosarii. Sp. Sac. ad Mag. Gen. Ordinis. Dominici, & ab eo depu- tos tantum.

§. 3. Minusque aliquis Confrater, seu vir, sive mulier, aliquid eidem Societati pro illius ingressu, vel alia qua- vis de causa persolvere.

Nihil ingre- ditur S. auct. tantum solvatur.

§. 4. Ac singuli Confratres ad quasvis processiones accedere, & in quibus corpora defunctorum ad sepelien- dum deferuntur, cum eorum insigniis, cujusvis etiam Su- perioris licentia desuper minime requisita, etiam absque aliquo conscientie scrupulo, & censurarum Ecclesiasti- carum incursu possint & valeant, seu eorum quilibet pot- sit & valeat.

Confratres ad process. accedant, & ad sepel. mortuis insignia deservant.

§. 5. Districtius inhibentes quibusvis, ne eosdem Ge- neralem, seu deputandos, & Ambrosium, super erectio- ne, & institutione Societatum hujusmodi in quibuscum- que Civitatibus, terris, & locis, factis & faciendis, ne- que eosdem Confratres super exercitio piorum operum, & profectu ad processiones, seu ingressu cum signo eo- rum, aut dicti signi delatione molestare, perturbare, aut inquietare audeant, nec debeant, quinimo Generali, de- putatis

Prohibitio Confratres in his molestari.

PIUS QUINTUS.

putatis, & Ambrosio prefatis in praemissis auxilium, con-

Indulgentia

§. 6. Postremo vero, ut animarum Christi fidelium, prae-

Ordinatio

§. 7. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus

D. P. A. e. Junii 1567.

Sequitur alia constitutio super praedictis.

PIUS PAPA QUINTVS, Ad perpetuam rei memoriam.

D. P. A. D. 1567.

Oratio ad Deum in reformationibus

Consueverunt Romani Pontifices, & alii Sancti Pa-

Psalterium in libro B. Dominici ad reformationem

§. 1. Quorum exemplo adductus, & Spiritu sancto, ut

ecclesias Beati Dominici Fratres, videlicet Ordinis praed-

267

§. 2. Nos quoque illorum praedecessorum vestigia se-

Hic Pont. ea confis hic im-

§. 3. Urque facilius modus ille ab omnibus cum ea

Idemque con-

§. 4. Ac omnibus & singulis Christi fidelibus utrius-

Et Confrat-

§. 5. Necnon eisdem Confraternitatibus, seu Sodal-

Et etiam fa-

§. 6. Et insuper quo quisque ad se numero Confrat-

Indulgentia-

mortis articulo confitenti salutari penitentia, & viatici Sacramento muniri. *Ab*erint, plenariam omnium & singulorum peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Qui vero in Resurrectionis D.N. JESU CHRISTI, & Annuntiationis, ac Assumptionis ejusdem B. Mariæ præfatum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint, & partem Rosarii, & præfertur, recitaverint, decem annos, & totidem quadragenas, eisdem autem Confratribus, qui in reliquis D.N. JESU CHRISTI, & B. Mariæ Virginis præfatorum festis diebus, in quibus sacra ipsius Rosarii mysteria recensentur, unam saltem Rosarii quinquagenam recitaverint, necnon aliis omnibus & singulis utriusque Christi fidelibus, etiam non Confratribus, qui in ejusdem Rosarii Processione, quæ mense quolibet fieri consuevit, devotè interfuerint, & pariter Confratribus præfatis quilibet Rosarium integrum qualibet hebdomada devotè recitaverint, septem annos, & totidem quadragenas de injunctis sibi penitentibus, etiam misericorditer in Domino relaxamus.

*Clausula præferenda.*

§.7. Decernentes Confratres, & alios præfatos à quoquam desuper molestari, præsentisque literas de subreptione, vel obreptione aut nullitate, aliove vicio, aut intentionis nostræ defectu notari, argui, vel impugnari, & sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, alterationibus, limitationibus, suspensionibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendendi non posse, sed quoties illæ emanaverint, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas de novo, etiam sub posteriore data per ipsos deputatos Confratres eligenda concessas, ac perpetuè validas & efficaces esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri debere.

*Decretum irritans.*

§.8. Et ita per quoscumque Judices & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi & interpretandi facultate & auctoritate, judicari & definiti debere, ac ex nunc irritum & inane si secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

*Clausula derogatoria.*

§.9. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus & ordinationibus, ac Cancellariæ Apost. regulis, editis & edendis, cæterisque contrariis quibuscumque.

*Si ex improbitate.*

§.10. Volumus autem quod præsentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides, tam in judicio, quam extra adhibeatur, quæ præsentibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

*Dat. P. An. 4. die 17. Sept.*

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 17. Sept. 1569. Pont. nostri anno 4.

LXXXVII. Confirmatio & declaratio privilegiorum & gratiarum Collegii Scriptorum Archivii Curie Romanæ.

*Hujus Collegii institutionem, ejusque statum vide supra in constit. 15. Julii II. Sicut, ubi alia notavi.*

*Edita An. D. 1569.*

PIUS EPISCOPUS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

*Confirmatio Const. Jul. II. circa in rub. & alterius L. on. X. præsertim, an quæ in nihil referantur con. 1. nov. 11.*

Ridem nos anxio sollicitoque animo cogitantes, &c. Collegii erectionem, & institutionem à fel. rec. Julio Papa II. Kal. Septembr. Pontif. sui anno 5. factam, necnon omnia & quæcumque privilegia, facultates, exemptiones, prærogativas, dispensationes, gratias & indulta ab eadem dicta die, & Idibus Decembr. dicti anni, necnon à Leone X. Prædie Non. Octob. Pont. sui anno 1. aut alio veriori tempore, necnon aliorum omnium inde usque Rom. Pont. concessionibus eidem Collegio & personis, in genere & in specie, tam conjunctim, quam divi-

sim factas, & super his omnibus & singulis confectas literas, scripturas, & instrumenta, ac inde secuta quæcumque, cum prohibition. clausulis, & decretis in eis content. quæ omnia & singula æquè atque ad verbum præsentibus inserta, expressa & repetita habemus, literisque super præsentibus conscribendis in totum, vel in partem exprimi, totosque tenores singulorum inferri posse volumus, etiam si talia, & multa sint, quæ speciali expressione indigeant, Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus renovamus, approbamus, & confirmamus, effectumque plenarium & integrum prorsus sortiri volumus, ac omnes & singulos juris & facti defectus, si qui intervenerint in eisdem supplemus. Decernentes illa omnia, perpetuum & inviolabile robur obtinere, ac irritum, &c. attentari.

§.1. Quin etiam in perpetuum applicamus, & approbamus, ac etiam annectimus, unimus & incorporamus dicto Collegio scripturas præfatas, ac omnia & quæcumque jura, fructus & emolumenta ratione officiorum Notariatum eorum omnium Judicum ordinariorum, & Commissariorum Curie & Urbis in præfata institutione expressorum, quibus etiam S.R.E. Cardinales adjungimus, & similes, etiam si ordinarii dicantur, comprehendimus. Ut vero in habendo proborum peritorumque Notariorum delectu melior deinceps ratio capiatur, statuimus ut posthac, in omnibus & quibuscumque causis coram præfatis Judicibus, etiam Cardinalibus quomodocumque habendis & agitandis, Collegium ipsum Notarios idoneos, qui in ejusmodi causis scribant, constituere debeat. Nullique omnino ipsorum Judicum etiam Cardinalium alios Notarios, etiam dicti Archivii scriptores in causis hujusmodi pro arbitrio constituere possint, sed eos dumtaxat assumere teneantur, quos Collegium præfatum suo ex gremio, in genere, vel in specie duxerit eligendos. Decernentes alias quascumque constitutiones, ordinationes, & assumptiones Notariorum, etiam de dicti Collegii Scriptoribus, sive in genere, sive in specie, tam per Judices etiam Cardinales, quam etiam Sedem Apostolicam ex quibuscumque causis, etiam motu simili, & potestatis plenitudine similibus, necnon processibus & aliis quæcumque coram eisdem Judicibus, etiam Cardinalibus aliter faciendis, irrita & inania esse, viribusque & effectibus carere, Notariosque tanquam falsi reos puniri debere. Cæterum Collegium præfatum rationes, & curas omnes hujusmodi processuum, scripturarum, & instrumentorum, etiam præteritorum, omni tempore habeat, omnia & quæcumque emolumenta, ordinaria & extraordinaria inde quomodocumque provenientia, ac communem usum percipiat, & delegandis sive substituendis Notariis suis stipendia constituat, vel aliàs super hoc conveniat cum eisdem, &c.

*Clau. præferenda scripturae etiam in Notariis etiam in causis Judiciorum.*

*Decretum irritans.*

§.2. Sicque in his & aliis præfatis omnibus & singulis per quoscumque, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S.R.E. Card. ac Cameram ipsam, in quavis causa & instantia, sublata, &c. judicari, &c. debere, &c. necnon irritum, &c. attentari.

*Derogatio contrariis.*

§.3. Non obstantibus præmissis, & Pauli II. III. & IV. aliorumque Romanorum Pontificum, ac nostris de rebus Ecclesiæ non alienandis, & alienatis revocandis, ac aliis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, etiam de gratis ad instar non conceden. Cancellariæ Apostolicæ regulis editis & edendis, ejusque & dictæ Cameræ, earumque Collegiorum, & etiam Urbis Romæ juramento, &c. roboratis, statutis, &c. necnon institutione & fundatione, ac veteri stylo, quancumque tempore observato, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, eorumque personis omnibus & singulis, etiam per modum statuti perpetui, ac initi & stipulati contractus, & aliis quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis per præfatos, & alios quoscumque Romanos Pontifices, ac nos & dictam Sedem ex quibuscumque causis, etiam Motu, & scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac etiam Consistorialiter concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, quibus omnibus, etiam si de illis, &c. tenores, &c. in genere

PIUS QUINTUS.

287

genere & in specie ad effectum sufficientis derogationis eorum latissime exten. Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus derogamus, necnon omnibus illis, quae in singulis literis praefatis concessum est non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis, &c.

Fiat Motu proprio M.

Dar. Romae apud S. Petrum, 15. Kalen. Augusti, Anno 4.

Cosmus Medicus Reipublicae Florentinae Dux, ejusque successores Magni Duces Etruriae creantur.

Iste Cosmus Militiam S. Stephani de licentia Pii IV. instituit, ut sup. in ejusdem Pii const. 60. His quae, ubi de ea dixi.

PIUS EPISCOPUS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex in excelsis militantis Ecclesiae Throno, disponente Domino super gentes & Regna constitutus, post perlustratas suae indefessae mentis acie Orbis Christiani Provincias, circumspicere sua providentia praeclearos, ac principes viros, qui de Sancta Sede Apostolica, fideque Catholica benemereri videntur, singulari suae benignitatis clementia, quantum sibi ex alto conceditur, augere, eosque insignibus, ornamentis, ac speciosis honorum titulis decorare, atque illustrare consuevit, necnon alias disponit prout temporum, locorum, & personarum qualitate pensata, conspiciit in Domino salubriter expedire.

§. 1. Sanè cum nos his nostris luctuosissimae tempestatis diebus, nimo nostro diu multumque gravissimo cum dolore versaremur, quot & quantae pestiferarum haeresum sectae quotidie undique erumperent, diraque & exitiosa perditorum hominum à fide Catholica aberrantium semina passim herperent, & usquequaque propagarentur, omnia Italiae loca circumspicientes, Etruria Provincia nobilitatis decore, & antiquitatis nomine à majoribus celebrata, cujus maxima pars, quae nobis & ipsi Apostolicae Sedi subiecta non est, ab omnibus ferè lateribus ditio- ni nostrae Ecclesiae contermina atque conjuncta existit, nobis praecipue occurrit, quam divinae primum bonitatis gratia, sollicitudineque ac vigilantia nostra, deinde praestantissimi ac Religiosissimi ejus Principis virtute, consilio, diligentia, praeter ceteris intactam & incorruptam, ab hujusmodique perniciose labe & contagione fartam rectam conservatam esse conspiciamus.

§. 2. Huc accedit, quod profectò magnopere nos movet, Sedem Apostolicam, cum ob regionis vicinitatem, tum propter loci opportunitatem gratissima plerumque obsequia, atque etiam commoda subministratis ab Etruscis auxiliis à multis iam ante saeculis recepisse; idque complures Romanos Pontifices praedecessores nostros, & praesertim s. l. rec. Innoc. IV. Clementem etiam IV. Greg. X. Benedictum XI. Martinum V. & Leon. X. luculenter testatos fuisse, adeo ut tam eandem Provinciam, quam ejus Rectores & Magistratus ob peculiarem eorum erga Rom. Ecclesiam devotionem & observantiam, propenso paternoque affectu, variis gratiis, honoribus, ac privilegiis jure cohonestandos, atque ornandos esse duxerint.

§. 3. Quibus rebus debita meditatione mature consideratis, attendentes quoque in primis, quod dilectus filius nobilis vir Cosmus Medicus Reipublicae Florentinae Dux majorem in dies suae eximia virtutis splendorem, ferventiorumque Catholicae Religionis cultum, & in administranda justitia praecellens studium, ex eo tempore quo imperare coepit, nusquam praetermissum, laudabiliter praese ferre non cessat. Quod omnibus in occasionibus, nobis, ac praedecessoribus nostris, & Apostolicae Sedi prompto ac libenti animo obsequi semper studuerit. Quod nos & eandem Sedem ab ipso nostri Pontificatus initio continuatè debita reverentiae honore coluerit, mandatis nostris filiali obedientia parverit, honestis nostris petitionibus obsequentissime morem gesserit. Quod à nobis requisitus coepit nostra pecuniis, pediatu, equi-

tatuque alacriter juverit, praesertim pro strando auxilio Charissimo in Christo filio nostro Carolo Francorum Regi Christianissimo, adversus ejus rebelles, & haereticos, centum etiam aureorum millia, ultra alia, illi mutuando, hortatu nostro id fecerit. Quod majora, si usus venerit, ad Catholicae fidei defensionem, & incrementum se praestaturum ultro pollicetur.

§. 4. Quod pro inclita ejus in Deum pietate, superioribus annis, Militiam S. Stephani, ad sanctae fidei exaltationem, ac propagationem instituerit, bonis ditaverit & ampliaverit.

§. 5. Quod universae propè provinciae Etruscae imper- scrutabili Dei judicio ad summam dignitatis potestatem civium Florentinorum assensu vocatus, felicissime praesit ac dominetur. Quod delatum sibi admirabiliter Principatum admirabiliter regat & moderetur, illumque incomparabili prudentia ac sapientia in pacis ac justitiae amoenitate, ab ineunte ejus aetate diligentissime contineat & conservet.

§. 6. Quod terra marique praepotens existat. Quod Piratis, facinorosis, sicariis, quietis, & otii turbatoribus, necnon nostris & hujus Sanctae Sedis rebellibus, & adversariis hostis acerrimis, scelerumque & delictorum severus vindex sit. Quod numerosa ac frequenti populorum ei subditorum Deo benedicente multitudine, copiosis grandibusque redditibus, & amplissimis proventibus gaudeat, & fruatur. Quod validus peditum & equitum numerus in omnes usus ei praesto semper esse possit. Quod quamplures florentissimas Urbes, tam Cathedralium quam earum nonnullas Metropolitanarum Ecclesiarum dignitate insignes, ac Studiorum generalium universitatibus ornatas, munitissimos portus, validissimas arces, loca tutissima, triremium classem paratam, & instructam, tam ad Tyrheni sui maris, quam etiam ad nostrae orae maritimae tutelam habeat. Quod rerum omnium copia, ditionis amplitudine, locorum ubertate, continua vitae felicitate, demumque gentis celebris admodum & opulenta viribus firmiter subnixus vigeat. Quod cuncta haec ipsa bona per immensam Dei omnipotentis benignitatem sibi elargita, ad divinum honorem & gloriam paratissima semper fore profiteatur.

§. 7. Quod absoluta potestate ratione liberi & directi domini Florentini nemini sit subiectus, ita ut juxta distinctionem praedecessoris Pelagii similiter Romani Pont. praedecessoris nostri, uti Rex & Magnus Dux ac princeps meritis existat, & inter ceteros Magnos Duces, ac Principes re ipsa esse, censeri & connumerari possit, & debeat.

§. 8. Nos igitur tot ac tantis rationabilibus, dignisque de causis, clarissimis quoque ipsius Cosmi Ducis erga nos & Sedem eandem meritorum, & officiorum monumentis inducti, firmaque spe freti, quod is, & ejus successores, collati nostri in eos beneficii memores debitam nobis, futurisque Romanis Pontificibus grato animo fidei ac devotionis sinceritatem perpetuè exhibere, conservare, & studerent. Attendentes etiam, quod sanè plurimi facimus, dictum Cosmum Ducem, ac dilectum filium nobilem virum Franciscum ejus filium primogenitum, ac admodum affinitatis sanguinis & necessitudinis vinculis cum charissimo in Christo filio nostro Maximiliano in Imperatorem electo, & maximis Christiani nominis Regibus conjunctos esse, eosque à nobilissima stirpe Medigibus conjunctos esse, eosque à nobilissima stirpe Medicea multis honoribus & titulis decorata, & ex qua tot illustres proceres, ac tres Romani Pontifices prodierunt, ortum habere. Propterea eundem Cosmum Ducem specialibus favoribus, & gratiis paternè benigneque profectibus, qui volentes, ipsi quoque à quibusvis excommunicationis, suspensionis & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententis, censuris & poenis à jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatus exiit, ad effectum praesentium dumtaxat fore censendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censendum, Motu proprio, non ad ipsius Cosmi Ducis, seu alterius pro eo nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia, maturaque deliberatione, & mera liberalitate nostris, ac de supremae nostrae Apostolicae potestatis plenitudine, tam dictorum praedecessorum, quam etiam Alexandri III. & Innocentii pauper III. & Pauli IV. simili-

subscr. An. 19. Mich.

XXXVIII.

An. D. 19.

adum.

Emilia Pro-

Maximè ob-

Qua signan-

Militiam S. Stephani ma- joribus.

Statum suum optima regis.

Præclara multa opera- tur.

Anterioribus in f. d. m. n. o. non re- og. Moficis.

Genio Cosmi Medice, & ejus successo- rum in Ma- gno Ducis Etruria.

Quam à nob- is scilicet.



liter prædecessorum nostrorum, qui Portugallia, & Bulgaria, ac Blancorum, necnon Hibernia Reges, & ut tunc Dux Bohemia, Rex in suis licet nominari possit, respectivè crearunt, constituerunt & concesserunt, aliorumque Romanorum Pontificum erga diversos Principes exempla sequentes, vestigiisque inherentes, ut potissimum ceteri Principes hoc exemplo invitati ad bene de sancta hac Sede promerendum incitentur, eundem Cosmum Ducem, ejusque successores pro tempore existentes Duces, & Principes Provinciae Etrusciae sibi pro maxima illius parte subjectæ, & in ipsa Provincia respectivè auctoritate Apostolica tenore præsentium creamus, constituimus, pronuntiamus, declaramus, Magnorumque Ducum Etrusciae Provinciae, ut præfertur, ejus subjectæ nomine, titulo & denominatione extollimus, & amplificamus, necnon eos dictæ Etrusciae Provinciae eis subjectæ Magnos Duces, & Principes ab omnibus nominari, appellari, inscribi, dici, haberi, censeri & tractari debere volumus, præcipimus, ac mandamus, atque Cosmum Magnum Ducem, ejusque successores præfatos omnibus & singulis exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, favoribus, præeminentiis, prærogativis, indultis, privilegiis aliisque quibuslibet gratiis, & honoribus quibus alii verè liberi, & directi Domini, ac Magni Duces, & Principes, etiam Ducali, aut alia quavis etiam majori dignitate præfulgentes, ac quacumque libera, & absoluta potestate fungentes, in genere vel specie, in quibuscumque locis, pompis, sessionibus, celebratibus, cæremoniis, & actibus publicis, vel privatis, tam de jure quàm de consuetudine, etiam in Aula nostra Vaticana, & ubique Terrarum, etiam si aliqui alii Magni & similes Duces & Principes præfentes fuerint, quoquo modo utuntur, fruuntur, potiuntur & gaudent, seu uti, frui, potiri, & gaudere in futurum quomodolibet poterunt, & soliti sunt, non quidem ad illorum instar, sed pariformiter, & absque ulla profus differentia uti, frui, potiri & gaudere posse ac debere.

Corona Regia donatio.

§.9. Et insuper in evidens clarumque propensæ nostræ voluntatis erga dictum Cosmum Magnum Ducem testimonium, certamque dilectionis significationem, cum amplioris quoque gratiæ, & favoris prærogativa, maxime dignum censentes, ut juxta sententiam Clementis IV. prædecessoris nostri prædicti, ex majori decore ornatum majoritas appareat dignitatis, ipsum Cosmum Magnum Ducem, & ejus successores hujusmodi Regali Corona, ut inferius de pingi mandavimus, qua super eorum gentilibus insignibus, ad illustrius nobilisque ipsorum decus & ornamentum, uti, eamque portare, ferre, & gestare, de pingi & insculpi facere liberè & licitè possint & valeant, motu, scientia, ac potestatis plenitudine similibus decoramus, exornamus, & insignimus, decoratosque, exornatos & insignitos fore & esse.

Clausula præscriptiva.

§.10. Præfentisque literas de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, seu quocumque alio defectu ex quavis etiam quantumlibet justissima & urgentissima, rationabilique causa nullo unquam tempore à quoquam notari vel impugnari posse, sed illas validas & efficaces perpetuè fore & esse, suosque plenarios, totales & omnimodos effectus sortiri posse ac debere in omnibus & per omnia, ac si consistorialiter & de fratrum nostrorum consilio factæ, & in ipso Consistorio nostro secreto lectæ fuissent.

Decretum imperiale.

§.11. Sicque per quoscumque Judices, etiam Imperiales, Regia, Ducali, vel quavis alia excellentia, ac dignitate præditos, & alios Commissarios qualibet auctoritate fungentes, etiam causas Sacri Palatii nostri Auditores, & S. R. E. Card. sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, sententiandi, definiendi, interpretandi facultate & auctoritate, judicari, defini & interpretari debere, ac quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus & declaramus.

Clausula derogatoria.

§.12. Non obstantibus quibusvis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac Provincialium, Civitatum & locorum quorumlibet statutis & consuetudinibus, etiam juramento, & confirmatione Apost. vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & li-

teris Apostolicis, illis & quibusvis aliis personis, etiam Ducibus, quibus forsan per Sedem Apostolicam concessum sit, quod privilegiis, præeminentiis, favoribus, indultis & gratiis adinstar Magnorum Ducum, perinde ac si ipsi Magni Duces realiter & cum effectu essent, uti & gaudere possint, in genere vel in specie, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, & quantumcumque efficacissimis clausulis, & decretis quomodolibet concessis, confirmatis & innovatis (quibus omnibus, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & individua, ac de verbo ad verbum mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda esset, eorum omnium tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat ad effectum præsentium specialiter & expresse derogamus, totaliterque & latissime derogatum esse volumus & decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Declaramus quod in præfatis jurisdictione, & potestate, necnon Imperatoris, & Regum superioritate, jurisdictione, ac quibusvis juribus respectivè in locis mediatis vel immediatis eis subjectis, ac citra aliquod præjudicium Civitatum, Terrarum, & locorum in eadem Etrusciae Provincia consistentium, quæ non sunt ditiones dicti Cosmi Ducis, nec ei quomodolibet subjecta sunt, neque aliquo modo obediunt.

§.13. Salva nihilominus in nostris dictæ Provinciae, Civitatibus, & locis nostra & Romanæ Ecclesiæ auctoritate, jurisdictione, & potestate, necnon Imperatoris, & Regum superioritate, jurisdictione, ac quibusvis juribus respectivè in locis mediatis vel immediatis eis subjectis, ac citra aliquod præjudicium Civitatum, Terrarum, & locorum in eadem Etrusciae Provincia consistentium, quæ non sunt ditiones dicti Cosmi Ducis, nec ei quomodolibet subjecta sunt, neque aliquo modo obediunt.

Sanctio nulli.

§.14. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum absolutionis, creationis, constitutionis, pronuntiationis, declarationum, amplificationis, voluntatum, præcepti, mandati, decorationis, exornationis, insignitionis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. Romæ apud S. Petrum, anno Incarn. Dominicæ 1569. Kal. Septembr. Pont. nostri anno 4.

Dat. Romæ die 27. Julii.

Revocatio indultorum præter juris communis dispositionem concessorum recipiendi, vel retinendi Religiosos alterius Ordinis, etiam laxioris.

LXXXV

PIUS EPISCOPUS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Edicta An. 1569.

Quæcumque sacrarum Religionum statum offendere noscuntur, nostrum nos incitat officium de medio remove. Quæcumque enim de cohibendis Regularibus ad alium Ordinem translatis Sancta Synodus Tridentina salubri consilio decrevit, ut nemo ejusdemque Ordinis Prælati, vel Superior vigore cujusvis facultatis, illorum quempiam ad habitum, & professionem admittere possit, nisi ut de Ordine ad quem transfertur, sub sui Superioris obedientia in claustris perpetuè maneat, multi tamen Superiores, & Prælati, obtentu privilegiorum quamplurimos apostatas & alios diversorum Ordinum ad se ob jurgia, contentiones, levitatem, & malefacta ut maxime fugientes, eo etiam consilio receptare non desinunt, ut illorum opera in evitandis infirmitatibus, gerendis que eorum locorum rebus, & negotiis utantur, ex qua re plerique solutiores effecti, & quasi impunitatem assecuti, non personas tantum eorum Ordinum, unde animadversionis metu fortè exierant, sed & ipsorum Ordinum ritus moreque maledictos insequuntur.

Hæc dispositio in Censuris Tridentinae Synodi in f. 14. c. 19. de Regulariis.

§.1. Quocirca cum ejusmodi privilegia veniant abroganda, quæcumque insigniter competunt nocere, vel etiam scandala generare, nos his, aliisque rationabilibus causis adducti, & ut quibuslibet hujusmodi effugia præcludamus, de nobis attributæ potestatis plenitudine revocamus & abolemus omnia, & quæcumque privilegia, facultates, dispensationes, & indulta præter juris communis dispositionem emanata, recipiendi, vel retinendi Fratres, Monachos, Cænicos & alios etiam laxiorum Ordinum professores, quibuscumque Ordinibus, Monasteriis,

Revoque privilegia, & abolemus omnia, & quæcumque privilegia, facultates, dispensationes, & indulta præter juris communis dispositionem emanata, recipiendi, vel retinendi Fratres, Monachos, Cænicos & alios etiam laxiorum Ordinum professores, quibuscumque Ordinibus, Monasteriis,

Monasteriis, Hospitalibus, Militiis, & piis locis, etiam S. Antonii Viennen, S. Spiritus in Saxia de Urbe, S. Joannis Hierosolymitani, S. Jacobi de Spatha, S. Lazari Hierosolymitani, eorumque Ecclesiis, membris, Superioribus, & personis, per quoscumque Rom. Pont. prædecessores nostros, ac nos, & Sedem Apostolicam, tam in ipsorum Monasteriorum, Hospitalium & locorum institutione, quam deinceps quomodocumque, ac quotiescumque, etiam per modum statuti perpetui, ac iniiti & stipulati contractus, & alias sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis restitutionibus, præservationibus, mentis attestationibus, derogatoriis derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus, efficacissimis & insolitis clausulis, necnon irritantibus & aliis decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque simili potestatis plenitudine, etiam pauperum infirmorum, miserabilium, & cujuscumque alterius pii operis intuitu, ac etiam ex quibuscumque aliis causis, quantumvis gravibus, charitativis & necessariis, etiam consideratione, vel ad supplicationem Imperatorum, Regum, aliorumque Principum, necnon S. R. E. Cardinalium, deque illorum consilio, & matura deliberatione prius habita, concessa, confirmata, ac etiam multiplicatis vicibus innovata, extensa, vel etiam moderata. Cassamus quoque & annullamus quoad illa omnes Apostolicas, & alias literas super iis confectas, ac processus, & alia inde secuta quæcumque.

§. 2. Ac volumus ea omnia vires & effectum de cætero non habere, ita ut posthac illorum sic revocatorum prætextu Prælati & Superiores prædicti, aut alii quicumque nullum prorsus alterius, etiam laxioris Ordinis, vel observantia regularis, etiam specialem transeundi ad ipsos licentiam (juxta hujusmodi privilegia dumtaxat) ferentem, ad habitum & professionem regularem in suis quibusque Monasteriis, domibus, locis vel Ordinibus, etiam in claustris perpetuo maneat, admittant, nec omnino quenkam recipiant, vel retineant. Eos vero, quos in aliquo ex casibus prædictis (vigore hujusmodi privilegiorum tantum, ac præter juris communis dispositionem) jam habent translatos ad eorum Superiores, & loca ejus Ordinis unde erant profecti, quamprimum remittant.

§. 3. Decernentes admissiones, receptiones & retentiones hujusmodi nulla firmitate subsistere, neminemque prorsus ulli voto, ullive regulæ, vel observantia, etiam juramento, aliave solemnitate promissæ obligari, necnon irritum & inane quicquid fecus per prædictos, aut quoscumque alios quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Quicumque vero aliquem contra hujus nostræ revocationis tenorem admiserint, aut receperint, aut illos, aut quos jam habent, modo prædicto translatos, aut receptos retinuerint, ipsos omnibus & singulis dignitatibus, administrationibus, beneficiis, officiis, fructibus, & pensionibus Ecclesiasticis præsentium auctoritate privamus, & ad futura inhabiles esse volumus eo ipso.

§. 5. Quocirca omnibus locorum Ordinariis, in quorum Diocæsis loca prædicta consistunt, per Apostolica scripta mandamus, ut per se vel alium seu alios de translatis prædictis auctoritate nostra cognoscentes, in eos quos contra hoc præscriptum nostrum degere invenerint, ac etiam recipientes, vel retinentes, rejecto quocumque exemptionis privilegio animadvertant, ipsosque præterea translatos, vel retentos, ad Priores Ordines, & disciplinam remittere procurent. Contradictores quoscumque per censuras & pœnas Ecclesiasticas, cæteraque juris & facti remedia opportuna, quacumque appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, Hospitalium, Militiarum, Ordinum & locorum prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, quodque Prælati, & Superioribus prædictis, vel quibusvis aliis communiter vel divisim à prædicta sit Sede indultum, quod literis revocatoris sub quacumque formula editis nullatenus, vel nisi modis, & formis

Bullar. Mag. Tom. II.

in hujusmodi indultis contentis parere, & ad non partitionem aliquas censuras & pœnas incurrere, aut alias interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi, necnon Monasteriis, Hospitalibus, Militiis, & Ordinibus hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus & specialibus, etiam Motu, scientia & potestatis plenitudine prædictis concessis, cujuscumque tenoris existant, per que præsentibus non expressa, vel omnino non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis, quæ omnia nolumus cuiquam contra prædicta in aliquo suffragari, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 7. Volumus autem, ut ipsarum præsentium exempla edantur, eademque etiam impressa, Notarii publici manu, & Prælati Ecclesiastici, ejusve Curia sigillo obsignata eandem illam ubique locorum fidem in judicio & extra illud faciant, quam ipse præsentibus facerent, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Nulli ergo omnino hominum, &c. Si quis autem, &c. Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarn. Dominicæ 1569. Prid. Id. Octobris, Pont. nostri anno quarto.

Fides exemplorum.

Dat. P. An. 4. die 14. Octob.

Anno à Nativitate Domini 1569. Indiçt. 12. die vero 1. mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina providentia Papæ V. Anno quarto, retrospectæ literæ Apost. l. l. t. t. affixæ, & publicatæ fuerunt ad valvas Basilicæ Lateran. Principis Apostolorum de Vr'e, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ, dimissis in omnibus supradictis locis eandem retrospectarum literarum copias affixas per nos Julium Parinum, & Joannem Borroium, prædicti S. D. N. Papæ L. r. s. Scipio de Octavianis Magister Curs.

Publicatio.

Reformatio officii Correctoris Cancellariæ Apostolicæ, & literarum minoris Justitiæ, contradictarum nun. upat.

XC.

Aliam reformationem fecit Pius IV. ut supra in ejus consl. 54. Universi. Et de materia Cancellariæ, attende sup. Mart. V. consl. 3. In Apostolicæ, cum ibi notatis.

P I V S E P I S C O P V S, Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. D. 1569.

Romani Pontificis circumspècta providentia nonnunquam gesta per Romanos Pontifices prædecessores revocat & moderatur, prout in Domino salubriter expedire conspicit. Hinc est, quod ad reformationem literarum officii Correctoris minoris Justitiæ, contradictarum nuncupatarum, Cameræ nostræ Apostolicæ attendentes, licet à sel. rec. Pio Papa IV. prædecessore nostro quamplura salubria statuta & ordinata fuerunt, tamen quia experientia compertum est propter nimias subtilitates adhuc sæpè ex dicto officio rescripta contra mentem nostram in grave partium præjudicium emanasse, quibus prout ex debito officii nostri tenemur, providè consulere volentes, hac nostra constitutione perpetua statuimus, decernimus atque prohibemus.

Causa hujus reformat.

§. 1. Ne Corrector & Procuratores Collegii officii literarum præfatarum ex officio, ut antea, commissiones causarum sub quacumque forma, subrogationes, & Judicium mutationes concedant, minusque Judicibus Ordinariis, aut aliis delegatis aliquos illis adjungant, aut quorumvis testium, etiam ad perpetuam rei memoriam examinem ipsi delegent, neque literas ad effectum revelationis, aut aliquid restituendi, aut deponendi, seu testimonium veritatis perhibendi contra occultas personas in forma Significavit, concedi solitas, aut literas, quas juris declaratorias super Religionis validitate, aut quibusvis aliis quæstionibus, causis & negotiis, & quas conservatorias

Correctores & Procuratores ab ipso ant. à causis, sententiarum, &c.

Bb

appellant.

tributio de...

Annulatio...

Contradictio...

Ordinariis...

Conservatio...

appellant, expediant, sed omnes ad nos & futuram Rom. Pont. referantur per signaturam nostram, aut ejusdem Rom. Sacerdotum Pont. expediant & decidant, prout negotiorum & personarum qualitas, ac rei gravitas, & necessitas postulaverit. Literas vero commissionum secundum supplicationes hujusmodi, super negotiis, causis & questionibus præfatis signandas, Corrector, & Collegium hujusmodi per illius officium expediat.

Corrector concedat confirmationem, confirmationem, & sententiarum, ut hic.

Regulas aliam non det.

Beneficiales materias non expediat.

Licentias testandi non concedat.

Statuta & privilegia non confirmet.

Licentias alienandi non det.

Literas per officia non eximuntur.

Materias regulas non tangat.

Procuratores Collegii, faciant.

Contra hanc litteram & aliam Pii IV. nihil agant.

Decretum irritum.

Derogatio contrariis.

Supplicatio ne committatur quomodo expedit.

non solum per officium contradictarum, ut præfertur, sed etiam ut antea per literas in forma Brevis expedendas obtinere, dummodo per extensum, & non supplicatione introclusa, literæ præfate expediantur.

Taxam non detur.

§. 15. Inhibentes Secretariis, & Scriptoribus dicti Collegii sub pœnis indignationis nostræ, & privationis officiorum, ne propter extensionem hujusmodi, taxam & impensam, etiam occasione scripturæ, aut laboris vel celerioris expeditionis augeant.

Literas in forma præfata.

§. 16. Mandantesque Collegio & Scriptoribus, quod literæ præfate per eosdem registrentur, & in Palatio nostro ad Archivium, in loco similiter per nos designando, singulo quoque trimestri ad minus, ut supra deferantur.

Forma & forma præfata.

§. 17. Ut autem præfate literæ ad omnium notitiam deducantur, & eos quorum interest, vel interesse poterit, omnino afficiant, volumus & mandamus illas in Palatii nostri Apostolici, ac Audientiæ literarum contradictarum valvis, & acie Campi Floræ per aliquos ex Cursoribus nostris affigi, & per aliquod temporis spatium, relicta ibidem earum copia affixa detineri, ut ij, quos literæ ipsæ concernunt, seu concernere poterunt quomodolibet in futurum, nullam possint excusationem prætere, vel allegare, quod ad ipsorum notitiam non pervenerint. Cum non sit verisimile apud eos incognitum remanere, quod tam patenter publicatum fuerit. Et quod in quinto Cancellariæ præfate describantur.

Nulli ergo, &c. Si quis, &c. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1569. 12. Kal. Nov. Pont. nostri Anno 4.

Dati. P. A. die 12. O. 1569.

Sequitur declaratio prædictæ Reformationis.

PIVS PAPA QVINTVS, Motu proprio, &c.

Edita die 1569.

Nuper certis rationabilibus causis tunc suadentibus circa officium Correctoris literarum Cancellariæ nostræ contradictarum nuncupatarum statuimus, ut nihil omnino eorum quæ tunc expressa sunt, quæ antea ex dicto officio concedi consueverant, deinceps absque signatura nostra, & in literarum Apostolicarum expeditione Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vicecancellario assistentium recognitione & censura, à prædicto Correctore expediretur.

Causa hinc declarata.

§. 1. Nos causis prædictis postea plenius cognitis, cupientes promptiorum expeditione quæ iustitiâ concernunt, minorique partium dispendio consulere, Motu simili, &c. certa quæ scititia volumus, ac dilectis filiis Correctori & Procuratoribus hujusmodi literarum contradictarum concedimus, ut rescripta & commissiones omnium causarum, tam civilium, quam criminalium, necnon Judicum subrogationes, mutationes, adjunctorum dationes, sive ordinariis, sive delegatis faciendas, testium ad futuram rei memoriam examinandorum concessionem, & reliquas materias majorem, vel minorem nuncupatam Justitiæ merè concernentes, super quibus omnibus supplicationes nostras, seu Romani Pontificis pro tempore existentis, aut signaturæ nostræ justitiæ Præfati pridè signatæ, & non alias, absque assistentium prædictorum recognitione, vel censura valeant expedire. Et simili modo super supplicationibus manu nostra signatis, literas ad effectum revelandi, aut aliquid restituendi, ac testimonium veritatis perhibendi, contra occultas personas in forma, Significavit, etiam privativè quoad omnes, quibus id (excepto dumtaxat nostro in spiritualibus, Vicario Urbis qui in Urbe ipsa & suburbiis tantum illa expedire possit) omnino inhibemus. Et eos, ac etiam Notarios qui contrafecerint, emolumentis omnibus suorum officiorum per annum integrum privamus, locis piis applicandis, & præterea quingentorum ducatorum auri de Camera, ac aliis pœnis arbitrariis afficiendos decernimus. Quæ omnia (donec aliter per nos, aut Sedem Apostolicam reformando fuerit constitutum) omnino volumus observari, reliquis omnibus in reformatione nostra super hoc edita contentis salvis remanentibus; ita tamen quod nullus alius quam prædictus Vicecancellarius, seu ejus Locumtenens literas prædictas ad Bullariam transmittere possit.

Declaratæ dicit Reformationis, & facultatem Correctori & Procuratori.

§. 2. Ceterum.

§. 2. Ceterum volumus solam signaturam presentibus sufficere, atque in iudicio & extra fidem facere.  
 §. 3. Regulis nostris in contrarium editis, & de non tollendo jure quæsto, & aliis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, & in reformatione prædicta contentis, etiam specialem & expressam derogationem & mentionem requirentibus, & clausulas derogatorias continentibus, cæterisque contrariis non obstantibus quibuscumque. Placet Motu proprio. M.

XCI. Indulta, gratia & indulgentia Confraternitatis nationis Florentinæ, sub invocatione S. Joannis Baptistæ Decollati, de Misericordia nuncupatæ, nuper in Urbe institutæ ad charitative confortandum via Justitiæ morituros, eisque Ecclesiastica Sacramenta subministrandum, & eorundem corpora sepeliendum.

*Confraternitatem istam instituit Innocentius VIII. ut sup. in ejus const. 16. Inter desiderabilia, ubi notavit. Et quoad communicationem Indulgentiarum cum aliis ejusmodi Confraternitatibus, videte formam traditam à Clemente VIII. in const. 115. Quæcumque. Et quoad Indulgentias ipsorum Confratrum, habetis novam dispositionem Pauli V. mox publicandam, firmatam die 23. Augusti 1608.*

PIUS PAPA QUINTUS, Motu proprio, &c.

Um sicut accepimus, postquam alias sel. rec. Innocentius Papa VIII. prædecessor noster, venerabilem Societatem, seu Confraternitatem Misericordie nuncupatam nationis Florentinorum de Urbe erexerat & instituerat.

§. 1. Ac Confratribus ipsius Confraternitatis quendam locum intra Urbem, in quo unam Ecclesiam edificare, & construere, in qua unum Capellanum presbyterum secularem, qui inibi Missas, & alia divina officia celebrare, & omnes qui via justitiæ ultimo supplicio afficiendi essent, confortare, & eorum confessionibus auditis Ecclesiastica Sacramenta eis ministrare, ac eos in sinceritate fidei Catholice manuteneat haberet, ad eorum dispositionem deputare & tenere, ac inibi eorundem ultimo supplicio afficiendorum corpora, Ecclesiasticæ sepulture absque aliqua particulari licentia tradere, & humare liberè valerent, donaverat.

§. 2. Quodque Confratres Confraternitatis hujusmodi pro tempore existentes, quæcumque statuta & ordinationes secundum misericordiam & charitatem convenientia & expedientia condere & facere.

§. 3. Atque unum Confessorem idoneum, & secularem, ac cujusvis Ordinis regularem, qui eos in certis casibus tunc expressis absolvere, & eorum vota etiam certis casibus tunc expressis exceptis, in alia pietatis opera commutare.

§. 4. Eisdemque Confratribus verè poenitentibus & confessis plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam semel in vita, & in mortis articulo impendere posset, eligere valerent.

§. 5. Et quod in omnibus causis civilibus, non tamen criminalibus, concernentibus bona ipsius Societatis, non nisi coram Auditore Camere conveniri possent. Et quod casu quo aliquis ultimo supplicio afficiendus vellet dictam Confraternitatem instituire hæredem omnium vel partis bonorum suorum, Confratres dictæ Confraternitatis pro tempore existentes, possent absque Fiscis præjudicio, & nomine dictæ Confraternitatis exigere & recuperare in iudicio & extra illud, ac ubique locorum bona prædicta sibi relicta ab omnibus illa habentibus, licet juris solemnitates servatæ non essent, dummodo per instrumentum, vel relationem duorum aut trium testium, sive alias legitime constaret & appareret, talem fuisse voluntatem, & loquutionem ultimo supplicio afficiendi.

§. 6. Et ultimo omnibus utriusque sexus personis verè poenitentibus & confessis, quæ dictam eorum Ecclesiam à primis Vesperis usque ad secundas Vesperas festivitatis Decollationis S. Joannis Baptistæ devotè visitarent, & pro subventione dictæ Confraternitatis manus porrexerint adjutrices, viginti unius anni, & totidem quadragenarum indulgentiam & remissionem concesserat, & indulserat.

§. 7. Piz mem. Leo X. etiam prædecessor noster donationem, concessionem, & indultum Innocentii prædicti, ac alia præmissa confirmavit & approbavit.

§. 8. Ac ordinavit quod Confratres prædicti aliquem voluntariè acceptare, nec ab aliquibus ad acceptandum in eadem Confraternitate aliquem, qui nationis Florentinæ non esset, compelli & cogi non possent.

§. 9. Et ulterius omnibus qui dictam Ecclesiam in dicta festivitate singulis annis, aliorum viginti, & qui omnibus diebus Dominicis eandem Ecclesiam visitarent, ac manus porrigerent adjutrices, ut supra, aliorum decem, & qui ultimo supplicio dictos condemnatos associarent, & confortarent, aliorum septem annorum, & qui eorundem ultimo supplicio affectorum corpora ad sepulturam associarent, aliorum septem annorum, & totidem quadragenas, & de Injunctis eis poenitentibus indulgentiam & remissionem concessit.

§. 10. Quæ omnia per Eccl. mem. Clementem VII. etiam prædecessorem nostrum approbata & confirmata fuerunt, qui etiam eidem Confraternitati, quod illius Capellani in die Paschatis Resurrectionis sanctissimum Eucharisticæ Sacramentum, omnibus utriusque sexus dictæ Confraternitatis Confratribus in dicta eorum Ecclesia, absque præjudicio Rectorum, in quarum Parochiis degerent, ministrare.

§. 11. Atque Missas in præsentia ultimo supplicio condemnatorum, etiam ante diem, dummodo circa auroram celebrare possent.

§. 12. Necnon omnibus verè poenitentibus & confessis, aut firmum temporibus debitis consistendi propositum habentibus, qui dictam Ecclesiam in Paschatis Resurrectionis & Decollationis, S. Joannis Baptistæ festivitatibus & diebus, à primis Vesperis usque ad occasum Solis eorundem festivitatum & dierum singulis annis devotè visitarent, & pro manutentione dictæ Confraternitatis manus porrigerent adjutrices, quoties id fecerint, indulgentiam plenariam, & omnium peccatorum suorum remissionem.

§. 13. Eisdemque Confratribus quod in quocumque legato summam sex ducatorum non excedenti, per quemlibet condemnatum eis verbo, vel in scriptis relicto, licet esset in præjudicium Fisci, & in ejus damnum, satis factis prius executore, & Capitaneo Carceris de expensis pro victu condemnati factis, liberè succedere, & omnia indumenta, & vestimenta dictorum condemnatorum, cum quibus carcerati, aut ad ultimum supplicium conducti forent à quocumque etiam illa auctoritate Judicis detinentium manibus propria auctoritate, & absque aliquo personæ licentia acciperent, aut accipi facere, & liberè retinere, & in opera pia, aut alia sustentationi, & oneri dictæ Confraternitatis convertere valerent & possent, similiter concessit.

§. 14. Quodque claræ mem. Paulus Papa III. pariter prædecessor noster donationes, concessionem, ampliationes, ordinationes, gratias & indulgentias prædecessorum confirmando, approbando & renovando, Confratribus prædictis, quod etiam cum præjudicio Fisci, in legatis sibi, ut supra, usque ad summam decem ducatorum pro quolibet legato relicto, executore & Capitaneo carceris, ut supra satis factis, per manus dictorum Confratrum, de his quæ habere deberent, etiam liberè succedere.

§. 15. Atque in die Decollationis S. Joannis Baptistæ unum carceratum ad mortem pro quocumque excessu condemnatum, ad eorum electionem singulis annis liberare, omnibusque privilegiis, quibus alie Confraternitates in die S. Mariæ de mense Augusti gaudent, perpetuo gaudere possent, pariformiter concessit.

§. 16. Quæ omnia per ejusdem claræ mem. Julium III. etiam prædecessorem nostrum, confirmata & approbata fuerunt. Qui etiam voluit, quod dictus carceratus liberandus, ut præfertur, absque aliquibus expensis, tam suis quam dictæ Confraternitatis sive Societatis, tam ratione capturæ quam carcerationis, liberari deberet.

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

Leo X. hæc omnia approbavit.

Confratres Nationis Florentinæ esse iussit.

Atque indulgentias largitus est.

Clementis VII. præmissa confirmavit.

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

in fratre

Legata con-  
demnatorum  
usque ad se.  
25. amplia-  
vit.

Facultatem  
dedit aggre-  
gandi alias  
Confraterni-  
tates.  
De vide quod  
dixi in rub.

Pius IV. con-  
firmavit.

Confratribus  
infirmis domi-  
Missas cele-  
brari concessit.

Capellano d-  
dit facultate  
pro condem-  
natis de nocte  
celebrare, eos-  
que ab obitu re-  
surrexerunt in-  
dulg. impat-  
titi.

Hic Pontif.  
omnis appro-  
bata, & defen-  
ditur supplet.

Confrat-  
ritate.

P. ubi subscr.  
Repetitio  
laularum.

§. 17. Et quilibet condemnatus ad mortem per vim testamenti, sive donationis, aut alio quocumque modo usque ad summam viginti quinque ducatorum, eidem Confraternitati liberè relinquere valerit.

§. 18. Quodque Confratres dictæ Confraternitatis, omnia privilegia, gratias & indulgentias sibi concessa & concedenda, omnibus Confratribus & Societatibus Mundi, electis aut erigendis, quæ condemnatorum ultimo supplicio morti interveniunt, & in similibus operibus misericordiz exercitantur, ac si pari modo, privilegia, gratia, & indulgentia prædicta eidem propriis Confraternitatibus, illarumque Confratribus concessa fuissent, communicare & concedere possent. Atque quod ad processiones ire seu accedere, nisi ad eorum commoditatem non tenerentur, nec ad id compelli possent, omnibus in contrarium faciendis derogando.

§. 19. Et ultimo beate memorie Pius Papa IV. prædecessor noster, donationes, concessionem, ampliationes, gratias, indulgentias & alia præmissa per prædictos prædecessores dictæ Confraternitati, illiusque Confratribus concessas & concessa approbando & confirmando.

§. 20. Eisdemque Confratribus quod ipsi infirmis existentibus in eorum domibus Missam per præbyterum sæcularem vel regularem ad eorum beneplacitum eligendum, singulis diebus, dum eorum infirmitas duraret, etiam ante diem in casu necessitatis, & circa diurnam lucem celebrari facere liberè possent.

§. 21. Necnon quod si Capellano dictæ Confraternitatis constaret, & sibi videretur, dictos condemnandos ad ultimum supplicium esse dispositos ad recipiendum sacrosanctum Eucharistie Sacramentum, posset in eorum præsentia etiam de nocte in casu necessitatis Missam celebrare, & absolutionem, ac indulgentiam plenariam in forma Jubilæi impendere, & dictum Eucharistie Sacramentum eis ministrare similiter concessit & indulgit, prout in singulis prædecessorum supplicationibus desuper signatis, seu literis desuper forsan expeditis latius & plenius contineri dicitur.

§. 22. Nos igitur qui ea, quæ a prædecessoribus nostris ita pie & charitative concessa & ordinata esse noscuntur, ut firma perpetuè & illibata persistant, Apostolicæ confirmationis munimine libenter roboramus, eorum vestigiis in hærentes Motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, donatione, concessiones, ampliationes, privilegia, indulta, gratias, indulgentias & peccatorum remissiones, ac alia præmissa Confraternitati Misericordiz illiusque Confratribus prædictis per dictos prædecessores nostros quomodolibet concessas, & concessa, cum omnibus secutis, ac omnium & singulorum tam juris quæ facti, si qui in præmissis intervenerunt defectuum, ac solemnitatum, etiam de jure requisitarum forsan omittarum suppletionem approbamus, confirmamus & innovamus, illisque perpetuè firmitatis robur adjicimus, & ab omnibus quos concernit, & in futurum concernet, inviolabiliter observari debere, irritum quoque, & decernimus.

§. 23. Non obstantibus quibusvis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & etiam juramento, & c. roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis & consuetis.

Fiat Motu proprio. M.

§. 24. Et cum absolutione à censuris ad effectum, & c. pro omnibus, & quod donationum, concessionum, indultorum, ampliationum, gratiarum, indulgentiarum, & peccatorum remissionum, & aliorum præmissorum, per dictos prædecessores nostros, & dictæ Confraternitati, & illius Confratribus concessorum veriores tenores, & c. habeantur pro expressis, seu in totum vel in partem expressim possint in literis. Et de approbatione, confirmatione, innotatione, suppletionem, adjectionem, indulto, extensione, prorogatione prædictis, de & pro omnibus & singulis supradictis quæ hic pro repetitis ad partem habeantur, Motu proprio, & c. ac perpetuè in forma gratiosa. Et cum opportuna, si opus sit, Judicium executorum deputatione, qui assistant, & c. cum plena & libera facultate citandi etiam per edictum publicum, confito summarie, & c. de non tuto accessu, ac inhibendi, & sub sententiis, & censuris

Ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis eorum arbitrio moderari, & applicari, poenis, ac aggravandi, & c. contradictores, & c. per quascumque eis videbitur censuras & pœnas compellen. invocato, & c. brachii sæcularis, cum derogatione constitutionum de una, & duabus, non tamen tribus dietis, si opus fuerit, latissime extenden.

§. 25. Et quod præsentis Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat in judicio & extra illud, quacumque regula contraria non obstante, seu si videbitur literæ cum omnium singulorum præmissorum, etiam nominum, cognominum modernorum Confratrum dictæ Confraternitatis invocatione situat. denominat. qualitatibus, & aliorum circa præmissa quomodolibet necessariorum, majori & veriori specificatione, & expressione simul, vel ad partem super quolibet articulo, prout utilius videbitur expedire, possint, & quoad indultum celebrandi Missas in domibus, in Oratorio ad id à Vicario Urbis designato, & per præbyterum per dictum Vicarium approbandum tantum.

§. 26. Volumus autem quod dicta Confraternitas dictum condemnatum liberandum nobis & Rom. Pont. pro tempore existenti, denominare debeat, & teneatur.

Fiat M.

Confirmatio & innovatio quarumcumque gratiarum, & signanter præcedentis hætenus Congreg. Canonic. sæcularium S. Georgii in Alga Venetiarum concessarum. Et concessio omnium privilegiorum aliis Ordinibus etiam Mendicantium concessorum & concedendorum.

Quoad præcedentiam etiam respectu Canonicorum regularium Lateran. habes hujusmodi Pont. declarationem infr. in e. jus const. 127. Cum alias, ubi notabo.

P I V S E P I S C O P V S, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

EX incumbenti nobis Apostolica servitutis officio, quorumlibet Ecclesiasticorum, præsertim Religiosorum locorum, illorumque personarum, in via mandatorum Domini ad illius honorem & gloriam deambulantium, ac in pio laudabilique illarum proposito permanentium, directioni prosperoque statui assidue intenti, illa propterea quæ providè statuta dignoscuntur quo firmiter persistant, libenter Apostolice muniminis præsidio, sublati quibusvis obstaculis roboramus, personas ipsas paternis conservando affectibus.

§. 1. Sanè cum sicut accepimus, dilecti filii Rector Generalis & Canonici Congregationis S. Georgii in Alga Venetiarum, qui in eorum Capitulo, in Monasterio seu domo S. Salvatoris in Lauro de Urbe Congregationis hujusmodi novissime celebrato, tanquam nostri, & Apostolicæ Sedis obedientiæ filii, præcepto per nos eis alias facto super professione regulati, ut eam qui in hujusmodi Congregatione de cætero degere vellent, profiterentur obtemperando, illam professionem debita cum reverentia acceptarunt, in eorum Monasteriis, sive domibus religioso & laudabiliter prout hætenus vixerit de cætero vivere & gratum Altissimo famulatum impendere intendant.

§. 2. Nos Rectoris & Canonicorum ipsorum laudabile propositum plurimum in Domino commendantes, & quo liberius in pace & tranquillitate juxta eorum instituta vivere possint, impedimenta si quæ sint, de medio tollere, ipsosque Rectorem & Canonicos specialibus favoribus & gratiis prosequi volentes, ac illos & eorum singulos à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & pœnis à jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes & absolutos fore censentes, necnon constitutionum, regularium statutorum, privilegiorum, indultorum, & aliarum concessionum ac gratiarum infrascriptorum, omniumque in contrarium aut præjudicium illorum, seu Congregationis hujusmodi, ac literarum etiam in forma Brevis, etiam Motu proprio, vel aliis quo

Sola signatura

Declaratio circa liberationem condemnati.

XCII.

Edita die 1569.

Pro locum.

Congregatio accepta bullam hanc Pontificiam Lubricum est supra, professi sunt regulam S. Augustini.

Hic modo Pbr. c. usque sine ceteris privilegiis Confraternitatis non concessis confirmatis, & c. utcumque alii Religiosi concessis, & c. communi.

quomodolibet desuper concessorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso infererentur, presentibus pro expressis habentes, Motu simili, non ad ipsorum Rectoris & Canonicorum, vel alicujus eorum, aut quorumvis aliorum pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, & mera deliberatione nostris, auctoritate Apostolica tenore presentium perpetuo omnes & singulas constitutiones, ac ritus & mores, aliaque regularia ipsius Congregationis instituta, quoad ea quæ sacris canonibus, & decretis Concilii Tridentini contraria non sunt, ita quod Rector & Canonici prædicti in processibus & actibus publicis præcedant, prout antea soliti erant, necnon concessiones, gratias, privilegia & indulta ipsi Congregationi ac Rectori, & Canonicis per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos & Sedem eandem, principaliter sive per viam communicationis, aut alias quomodolibet concessa, confirmamus, ac illa de novo, necnon etiam omnia alia per ipsos prædecessores, ac nos quibusvis Ordinibus & Religionibus, etiam Fratrum Mendicantium hæcenus quomodolibet concessa, & quæ de cætero concedentur, eidem Rectori & Canonicis, ac Congregationi gratiosè concedimus, ac confirmata & concessa esse volumus.

Contrarius  
invenitur  
titulus.

§. 3. Necnon omnia, etiam per prædecessores prædictos, & nos etiam per quoscumque etiam in forma Brevis literas in contrarium præmissorum, seu ipsius Congregationis, & privilegiorum eidem concessorum præjudicium, quomodolibet etiam hæcenus concessa, revocamus, irritamus & annullamus, ac irrita & nulla esse, necnon quicquid à dicto Rectore & dilectis filiis Patribus, Capitibus Congregationis hujusmodi nuncupatis, factum seu definitum fuerit, observari volumus, ac perpetuo statuimus & ordinamus.

Etiam, & non  
aliam yndem  
dicitur.

§. 4. Et sic in præmissis omnibus & singulis per quoscumque Judices & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causatum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter judicandi & interpretandi facultate & auctoritate, judicari & definiti debere, ac si secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter attentari contigerit, irritum & inane decernimus, ac ita mentis & voluntatis nostræ incommutabilis esse volumus & declaramus.

Eximios  
hominum  
deputat.

§. 5. Quocirca venerabili fratri nostro Episcopo Amerino, & dilectis filiis S. Georgii Majoris Venetiarum, ac S. Justinæ Paduanæ Monasteriorum Abbatibus per Apostolica scripta Motu pari mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum, per se vel alium seu alios, presentes literas & in eis contenta quæcumque, ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Rectoris & Canonicorum prædictorum, fuerint requisiti, solemniter publicantes, ac illis & illorum singulis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præmissa observari, ac Rectorem & Canonicos prædictos confirmatione, concessione, voluntatibus, statuto, ordinatione, decreto & declaratione hujusmodi pacificè frui & gaudere, non permittentes eos, & illorum singulos desuper per quoscumque contra presentium tenorem quomodolibet indebitè molestari, perturbari aut inquietari. Contradictores quoscumque & rebelles, ac præmissis non parentes, per censuras & pœnas Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias ipsorum, vel cujuslibet ipsorum, eorum arbitrio imponen. moderan. & applican. aliaque opportuna juris remedia compescendo, necnon legitimis ad hoc servatis habendis processibus, illos censuras & pœnas ipsas incurrisse declarando, ac ipsas censuras & pœnas etiam iteratis vicibus aggravando, interdium Ecclesiasticum apponendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrarius  
dicitur.

§. 6. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Apostolicis, necnon in Provincialibus & Synodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus & ordinationibus, ac dictæ Congregationis etiam juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quòque indultis, & literis Apostolicis, quibusvis Ordinibus, & illo-

Bullar. Mag. Tom. I.

rum superioribus, ac aliis personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque & aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliàs quomodolibet, etiam per prædecessores nostros prædictos, ac nos & Sedem prædictam, etiam motu & scientia similibus concessis, confirmatis, & approbatis, quibus omnibus & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis ac totis eorum tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro expressis sufficienter habentes illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, & illis derogatum esse volumus contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communitè vel divisim à dicta Sede sit indultum, quod interdici, suspendi, aut excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Dat. Romæ apud S. Petrum, anno Incarn. Dominicæ 1569. Idibus Decembris Pont. nostri anno 4.

Dat. Romæ  
die 12. Dec.

Constitutio Bonifacii contra offendentes S. R. E. Cardinales extenditur etiam contra scientes, & non revelantes. XCIII.

Hoc idem prohibitum est in Bullis, quas in die Cæna Domini Romani Pontifices publicare consueverunt, de quibus dicam in const. 65. Pauli V.

Eadè Bonif. VIII. dispositio, quæ est in cap. felicis, de pœn. in 6. fuit à Leon. X. extensa ad invadentes eorū domos, ut in ejus const. 16. Temerariorum. Alia autem de Cardinalibus indicabo in const. 50. Sixti V. Postquam.

PIUS EPISCOPUS, Edita An. D. 1569.  
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

IN felicis sæculi pericula miserati, dolorem comprime-  
re non valemus, quod nefarii homines, justorum sanguinem sitientes, ad illorum quoque perniciem infestiore animo incumbant, quo Spiritus sanctus membra constituit præcipua Ecclesie Dei, quam suo sibi sanguine acquirit.

Exordium.

§. 1. Magna igitur ratione post alios felicis recordationis Bonifacii Papa VIII. de fratrum suorum consilio perpetua constitutione sancivit, ut si quis Sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinalem fuerit hostiliter insecutus, aut percusserit, aut ceperit, aut mandaverit id fieri, sociusque fuerit facientis, factumve ratum habuerit, seu dederit consilium vel favorem, aut receptaverit, aut defenderit scienter eundem, tanquam læsæ majestatis reus, perpetuo sit infamis, & præterea diffidatus, bannitus, & interstabilis: omnia ejus ædificia ruinæ perpetuè subjaceant, nullus ei debita reddere, nullus ei in judicio respondere teneatur, bonis omnibus Fisco, vel Republicæ applicatis. Idem etiam feudis, beneficiis, & officiis spiritualibus & temporalibus sit ipso jure privatus, sed ipse infectans excommunicationis sententiam incurrat, quam solus Romanus Pontifex excepto mortis articulo valeat relaxare.

Bonifac. VIII.  
offendentes  
Cardinales  
ill. pun. que  
sanctoribus  
pœnas hic de-  
scriptas im-  
posuit in c. fe-  
licis, de pœnis  
in 6.

§. 2. Sed ne hæc quidem constitutio, propter abdita consceleratorum consilia, omnino satis esse noscitur ad hujusmodi sacrilegia amplius prohibenda. Qui enim alicui vim inferre sibi proponunt, id secretò, in occulto ut maxime machinantur, veluti impium illud facinus indicat in personam dilecti filii nostri Caroli tituli Sanctæ Præcedis Presbyteri Cardinalis Borromæi, Ecclesiam Mediolanensem sanctissimis institutis studiosè informantis proximè attentatum. Quæ res nos gravius commovet, vehementiusque excitat omnia exquirere, ut nobilissimæ corporis nostri partes undique protegantur. Quibus enim præsidio erimus, quibus suppetias afferemus, quos denique tutabimur, si templi Dei bases, si clarissima Ecclesie lumina, si speciales filios, qui pro animabus popu-

Sed eam non  
sufficere con-  
suetudinem  
inquit hic  
Pontif.

B b 3  
lorum,

lorum, pro fide, pro iusticia, pro unitate pervigilant, inultos deferamus.

Proprietas ea, dem p... non reu... tibus.

§. 3. Itaque sanctioni predicta de simili fratrum nostrorum consilio adijcimus, ut quisquis, etiam à nudo consilio, aut simplici favore, aut omnino à ceteris predictis alienus, quempiam auctorum, administratorum, vel consociorum conjugationis, sive conspirationis, aut commissi, committende criminis in personam Cardinalis, illorumve fautorum, receptorum, vel occultatorum, sive ex renuntiatione sibi protinus, vel per interpositam personam, aut literas facta cognoverit, sive ex scripturis, cætu, conatu, concursu, insidiis, aliisve signis & indicibus qualemcumque scientiam habuerit, vel etiam conjecerit, quive horum quicquam intellexerit, quantumcumque res alias occulta sit, quamprimum id Roman. Pontif. si in Curia fuerit, sin autem Ordinario loci, vel si Cardinalis ipse Ordinarius extiterit, propinquiori Episcopo, & si erimen nondum commissum fuerit, etiam ipsi Cardinali properet revelare. Quicumque vero etiam non subditus, & omnino extraneus defecerit, cuiuscumque dignitatis fuerit, predicto sit excommunicationis laqueo innodatus, pariterque majestatis reus infamiam, & omnes poenas predictas eo ipso incurrat.

Poenas alias presentibus.

§. 4. Eadem nihilominus constitutione quoad reliquas ejus partes, ac cæteris omnibus sanctionibus canonicis & civilibus ad talium coercitionem editis, in suo robore duraturus.

Rom deferens liberatur.

§. 5. Porro si quis ad sanitatem revertens, rem adhuc incognitam retexerit, omni noxa penitus liberetur.

Ordinarius Papa significat.

§. 6. Cæterum loci Ordinarius secreto cum casum ad se delatum, predicto Pontifici primo quoque tempore nunciare, & interim rem omnem ab stripe exquirere, & si necessitas tunc postulet, seculare quoque brachium adhibere caret.

Testo publico in Vrbe, & extra.

§. 7. Sed ne quisquam horum ignoracionem valeat excusare, jubemus presentes valvis Ecclesie Sancti Joannis Lateranensis, & Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, ubi publicabuntur appendi, eisque detrahis earum exempla eo in loco relinqui, & eas pariter ab omnibus locorum Ordinariis, in suis Ecclesiis, locisque insignibus promulgari.

Transumptum fides.

§. 8. Quia vero difficile nimis esset ipsas presentes, quocumque illas opus erit perferre, Volumus earum exempla etiam hypretissa, notarii publici manu, & Prælati Ecclesiastici, ejusve curiæ sigillo obli gnata, eandem illam prorsus fidem, in judicio & extra illud ubique gentiū facere, quam ipsæmet presentes facerent, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Sanctio personalis.

§. 9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ adjectionis, statuti, jussionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac B. Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursuram.

Dat. P. An. 4. die 19. Dec.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarn. Dominicæ 1569. quarto decimo Kalend. Januarii, Pontificatus nostri anno quarto.

Papa subscribitur.

Ego Pius Catholicæ Ecclesie Episcopus. *Viam dirigantur via mea ad custodiendas justificationes tuas.*

Cardo subscriptor.

- Jo. Card. Moronus Episcopus Portuen. Christophorus Madrutius Episcopus Prænestin. Otho Card. Truchses Episcopus Albanen. A. Card. Farnesius Vicecan. Episcopus Tusculan. Jo. Bapt. Cicada Episcopus Sabi. Card. S. Cleme. Ego Julius Card. Urbinus. Ego Jo. Riccius Card. Policianus. Ego Scipio Cardinalis Pisarum. Ego Jacobus Cardinalis Sabellus. Ego Jo. Ant. Card. S. Georgii. Ego Ph. Card. à Burdisera. Ego Hugo Bonecompag. Card. S. Sixti. Ego Alexander Card. Sfortia. Ego Flavius Card. Ursinus.

- Ego A. Cardinalis Cribellus. Ego Guido Card. Verzellen. Ego B. Card. Lomellinus. Ego Gulielmus Card. Sirletus. Ego Antonius Card. Granvelanus. Ego Franciscus Card. Pacecus. Ego M. Ant. Card. Amulius. Ego Hieronymus Card. de Cortigio. Ego Io. Franciscus Card. de Gambaro. Ego Hip. Card. Ferrarier. Ego Ind. de Avalos Card. Aragona. Ego P. Card. de Sancta Cruce. Ego Z. Card. Delphinus. Ego Io. Fran. Card. Commendonus. Ego Marc. Ant. Cardinalis Bobba. Ego F. Michael B. Card. Alex. Camer. Ego F. Cardinalis Alciatus. Ego Hieronymus Card. Simoncellus. Ego Ferd. Card. de Medicis. Jo. Paulus Cardinalis ab Ecclesia. A. Cardinalis Caraffa.

Anno à Nativitate Domini 1570, Indiæ. 13. die 9. Januarii, Pont. Sancti. in Christo Patri & D. N. D. Pii divina providentia Papa V. retroscriptæ literæ Apost. affixa, & publicata fuerunt ad valvas Ecclesie S. Io. Lateran. & Basilicæ Principis Apost. de Vrbe, & Cancellaria Apost. & in acia Campi Floræ, ut moris est, per nos Joannem Fieile & Julium Parinum, & Joannem Bernoum Sanctissimi Domini nostri Papa (urf. dimissis in omnibus supradictis locis eandem literarum copiis impressis affixa.

Publicatio.

Io. Gerardi Magister Curs.

Confirmatio constitutionis Greg. XI. ac sententia latæ in Rota Romana ad favorem sacrosanctæ Ecclesie Lateran. de Urbe, circa ejus præminentiam, & superioritatem, & prærogativam, supra omnes Vrbes & Orbis Ecclesias, ac Basilicam S. Petri de Vrbe.

XCIV.

Aligua de hac Lateranen. Ecclesia vide supra in const. 4. Honor. III. Sedis. Et de ejus præminentia vide in const. 1. Greg. XI. supra.

P I V S E P I S C O P V S, Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. 1569.

Infirma ævi conditio sæpè efficit, ut res vel maxime perpicuæ & immemorabiles, perplexi erroris caligine sensum obductæ, in gravia discrimina prolabantur.

Exordium.

§. 1. Quo genere affecta sacrosancta Ecclesia nostra Lateranen. post tot insignes ruinas, quæ ei tenebrosis illis sæculis acciderant, quibus plerique omnes Rom. Pontif. aut Religionis studio, aut componendæ pacis gratia, aut bellorum periculo, longè ab Urbe, sæpè enim in Galliis agebant, de summa quoque juris sui, & honoris prærogativa perperam laboravit. Etenim longo post intervallo, quam fel. rec. Leo Papa IV. parta de Saracenis spectabili victoria, Urbem sui nominis præsidiumque ad Vaticanum statuerat, cum reduces deinceps Pont. in aliis, atque aliis Urbis Ecclesiis, uti cuique tutam aut commodum erat, considerent, prædicta Ecclesia, ex tam multis direptionibus, quasi solitudine facta, Sacerdotes Basilicæ Principis Apostolorum cum parilis verustatis gloria, tum nomine & dignitate illustres & insignes, ab ea rerum commutatione prædictam sibi jus nixi sunt vindicare.

Causa ob qua Ecclesia Lateranen. prærogativa in dubium revocata fuit.

§. 2. Quam rem non ferens Greg. Papa XI. qui etiam tunc Avenione sedebat, ut omnem dubitationem eximeret, declaravit & desinivit, prædictam Ecclesiam Lateran. præcipuam Sedem suam dictæ Basilicæ, ac ceterarum omnium Urbis & Orbis Ecclesiarum maximam supra illas omnes locum tenere.

Gregor. XI. in Vrbe. citatus cum supremis locum tenere desinuit. Roma est 1268, cui Pius IV. hunc articulum deservendum commisit, idem pronuntians.

§. 3. Sed dicti Sacerdotes transito inde prorsus Pontificum domicilio, elatiores quandocumque res tulit, audentius insistunt, donec Pius Papa IV. antecessor noster





stolicis, necnon in provincialibus & synodalibus Conciliis editis specialibus vel generalibus constitutionibus & ordinationibus, ac quibusvis, etiam juramento, & confirmatione Apostol. vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis personis, in genere vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis & approbatis. Quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, & expressa mentio, seu quavis expressio habenda foret, tenores hujusmodi presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptum fides.

§. 6. Volumus autem quod presentium transumptis, etiam impressis, manu Secretarii, & sigillo dictæ Fabricæ subscriptis, & munitis eadem prorsus in iudicio & extra fides adhibeatur, quæ presentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Sanctio personalis.

§. 7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, voluntatum, decretorum, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Dat. P. An. 4. die 2. Dec.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarn. Domini cæ 1569. undecimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri anno quarto.

XCVI. **Facultas Collegii Deputatorum Fabricæ Basilicæ S. Petri de Urbe, exequendi omnia pia legata infra annum à die mortis testatorum realiter non adimpleta, cum retentione quintæ partis pro subventionem d. Fabricæ.**

*Istud Collegium instituit Clem. VII. ut sup. in ejusd. const. 3. Admonet, ubi plenè dixi. Et de ea habes etiam in const. hanc præcedente, & in duabus subsequ.*

Edita A. D. 1569.

**PIUS EPISCOPUS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium.

**D**ecet nos, qui omnium Ecclesiarum specialem in Domino curam gerimus, Basilicæ nostræ Sancti Petri ita intendere, ut ei omnia quæ possumus, auxilia præbeamus.

Causa hujus concessionis.

§. 1. Sanè sicut accepimus, licet alias diversi Romani Pontifices prædecessores nostri, cupientes perfectioni Fabricæ Basilicæ hujusmodi, quæ omnium Ecclesiarum totius Orbis mater est, & magistra, & admodum crescit structura, de necessariis expensarum pecuniis opportunè providere, pro tempore existentibus ejusdem Fabricæ Collegio Deputatis, eorumque ministris diversas facultates, privilegia, & indulta, per eorum literas concesserint, quibus, inter cætera, quod omnia & singula legata pia eatenus & pro tempore executioni non demandata exequi facere, & pro hujusmodi executione ipsorum legatorum, quintam partem pro ipsa Fabrica, sub certis modo & forma retinere possint, expressè cavetur. Ipsique Collegium, tam in multis civitatibus jurisdictioni nostræ subiectis, quam dominiis Regni Neapolitani, & dilecti filii nobilis viri Cosmi Medices Florentiæ & Senarum Ducis, passim hujusmodi pia legata exequi faciant, ex quorum quinta parte maximis expensarum oneribus Fabricæ præfate in magna parte succuratur, dilectus filius noster in Alma Urbe, & ejus districtu Vicarius in spiritualibus, generalis vigore specialis super hoc à Sede Apostolica licentiæ & facultatis concessæ, in hujusmodi legatis in dicta Urbe executioni demandandis à certis annis se intromiserit, in grave ipsius Fabricæ præjudicium.

Facultas de qua in rub. Hoc intellige etiam si legatoris vellemus

§. 2. Nos qui intimis cordis desiderii exoptamus, ut dicta Fabrica quanto citius fieri poterit, ad debitum finem perducatur, ipsaque Fabrica, attenta mala temporum qualitate, ob pecuniarum defectum, magna parte

subditerit, verendumque sit, ne si in totum deferatur, etiam quod jam factum est corruat, in divinæ majestatis offensam, & Reipublicæ Christianæ dedecus, ac propterea omnibus, quibus possumus favoribus succurrere cupientes, eisdemque Collegium & Deputatos eorumque Ministros à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, à jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon facultatis eidem Vicario concessæ tenores presentibus pro expressis habentes, Motu proprio, non ad ipsorum Deputatorum & Collegii, vel Ministrorum hujusmodi, vel alicujus eorum nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex mera liberalitate & certa scientia nostris, eisdem Deputatis & Collegio Fabricæ hujusmodi facultatem eidem Vicario concessam, ad hoc ut elapsis quindecim mensibus à die obitus testatorum, & quomodolibet per ultimam voluntatem disponentium computandis, Collegium & Deputati Fabricæ hujusmodi legata, in quibus ipse Vicarius non prævenerit, juxta formam facultatum præfate Vicario, & aliarum ipsi Fabricæ concessarum exequi facere possit, per presentes concedimus & impartimus, illamque ad eisdem Deputatos extendimus & ampliamus, illosque desuper à quoquam impediri minimè debere.

in eadem in linguae in sup. in b. 21. Pauli. Dum ad.

§. 3. Necnon presentes literas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vicio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, aut invalidari, etiam ex eo capite quod interesse habentes vocari non fuerunt, aut ad juris terminos reduci, minusque in jus vel controversiam vocari posse, sed semper validas & efficaces existere, suosque plenarios effectus sortiri, minusque sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, & derogationibus comprehendendi ullatenus possit, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas esse & censi.

Clausula servativa.

§. 4. Sicque per quoscumque Judices & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter judicandi facultate, judicari debere, ac quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

Decretum. Titian.

§. 5. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Apostolicis, necnon in provincialibus & synodalibus Conciliis editis specialibus vel generalibus constitutionibus & ordinationibus, ac quibusvis, etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis personis, in genere, vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio, seu quælibet alia expressio habenda foret, tenores hujusmodi presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausula derogatoria.

§. 6. Volumus autem quod presentium transumptis etiam impressis, manu Secretarii, & sigillo Collegii dictæ Fabricæ subscriptis & munitis, eadem prorsus in iudicio, & extra fides adhibeatur, quæ presentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Vides transumptorum.

Nulli ergo, &c.  
Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno incarnat. Domini cæ 1569. 11. Kal. Januarii, Pont. nostri anno 4.

Dat. P. A. 4. die 23. Dec.

**Facultas Collegii & Deputatorum Fabricæ Basilicæ S. Petri de Urbe, exequendi quæcumque legata pia, infra triennium à die obitus testatorum non impleta, cum retentione medietatis eorum pro dicta Fabrica.**

XCVII.

Alia

Alia de Fabrica pleud indicata sunt in constit. 3. Clem. VII. sup. Admonet. Et de ea habet etiam in duabus const. istam precedentibus.

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnat. Domini. Dat. P. A. A. die 24. Dec. 1569. 11. Kal. Januarii, Pont. nostri anno quinto.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Exigit incumbens nobis Apostolicæ servitutis officium, ut Fabricæ nostræ Basilicæ sancti Petri utilitati prospicere satagentes, ea libenter ipsi concedamus, quæ ejus utilitati credimus expedire.

§. 1. Hinc est quod nos qui nuper accepimus, quod tam in Alma Urbe nostra, quam in aliis civitatibus, terris, dominiis, locis & regnis reperiuntur multa legata à piis testatoribus facta, ad effectum celebrationis Missarum, & recitationis divinorum officiorum necnon erogationis elemosynarum diversis Ecclesiis, monasteriis, hospitalibus, & aliis piis locis, ipsaque legata hæredum avaritia, seu alias per triennium retroactum executioni debitæ demandata non fuerint, volentesque tam super præmissis ea quæ conveniunt adhibere remedia, quam Fabricæ præfate utilitatem aliqua ex parte procurare, ac dilectos filios Deputatos, & Collegium Fabricæ hujusmodi, eorumque singulares personas à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & pœnis, à jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes & absolutos fore censentes, Motu proprio, non ad ipsorum Deputatorum & Collegii, vel alicujus eorum, aut pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, Deputatis & Collegio hujusmodi, si & postquam juxta tenorem privilegiorum, & facultatum sibi concessorum legata hujusmodi executioni debitæ mandari fecerint, unam illorum medietatem, reliquam verò loco cui legata fuerint, applicamus & appropriamus.

§. 2. Decernentes præsentibus literis nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, vel invalidari, etiam ex eo capite quod interesse habentes vocati non fuerint, aut ad juris terminos reduci, minusque in jus vel controversiam vocari posse, sed semper validas & efficaces existere, suosque plenarios effectus sortiri, minusque sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus & derogationibus comprehendi ullatenus posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas esse, & censeri.

§. 3. Sicque per quoscumque Judices & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter judicandi facultate, judicati debere, irritum quoque & inane si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Apostolicis, necnon in provincialibus & synodalibus Conciliis editis specialibus vel generalibus, constitutionibus & ordinationibus, ac quibusvis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis quibusvis personis, in genere vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & individua mentio habenda foret, tenores hujusmodi præsentibus pro expressis habentibus, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 5. Volumus autem quod præsentium transumptis etiam impressis, manu Secretarii, & sigillo Collegii præfate Fabricæ subscriptis & munitis eadem prorsus in iudicio & extra fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo, &c. Si quis autem, &c.

Facultas Collegii Deputatorum Fabricæ Basilicæ sancti Petri de Urbe, revocandi & rescindendi quascumque alienationes bonorum Ecclesiasticorum malè alienatorum, & ejusmodi causas cognoscendi, cum applicatione Fabricæ fructuum exinde à detentoribus indebitè perceptorum, &c.

Alia de materia Collegii & Fabricæ notavi sup. in const. 3. Clem. VII. Admonet. Et de ea habet etiam in tribus const. istam precedentibus.

De alienationibus autem bonorum Ecclesiasticorum, dixi sup. ad const. 5. Pauli II. Ambrosio.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Et si de singulis pastoralis officii cura nos admonet esse sollicitos, Fabricam tamen S. Petri, quam speciali quadam cura nobis cognoscimus esse commissam, specialis intentionis favore prosequimur, eamque gratiis attollimus opportunis.

§. 1. Accepimus sanè nuper quod diversæ personæ, tam Ecclesiasticæ quam sæculares, quamplura bona, possessiones & terras ad Ecclesias etiam Metropolitanas, monasteria, beneficia, domos, & alia regularia, ac alia pia loca, necnon Hospitalia pertinentia & spectantia, prætextu diversarum alienationum eis contra tenorem litterarum felicis record. Symmachi, & Pauli II. ac aliorum Rom. Pontificum prædecessorum nostrorum, aut sine Apostolicæ Sedis licentia, seu illarum forma non servata, aut alias in evidens damnum & præjudicium Ecclesiarum, monasteriorum, beneficiorum, & piorum locorum hujusmodi factorum occupaverunt, & detinuerunt, ac de præsentibus occupent & detineant.

§. 2. Nos præmissa conniventibus oculis pertransire nequeentes, utpote quæ in divinæ majestatis offensam, ac Ecclesiarum & Ordinis clericalis detrimentum cadunt, utque Fabricæ præfate maximis necessitatibus succurramus, dilectos filios Collegium, & Deputatos Fabricæ præfate, eorumque pro tempore Auditores & Ministros, ac eorum singulos à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & pœnis, à jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, Motu proprio, non ad ipsorum Deputatorum & Collegii, ac Auditorum, & ministrorum præfatorum, vel alicujus eorum, aut pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac de mera nostra liberalitate & Apostolicæ potestatis plenitudine, eisdem Collegio & deputatis, eorumque pro tempore Auditoribus & ministris præfatis, ut omnes & singulas alienationes in emphyteusum, seu censum perpetuum, aut tertiam vel aliam generationem, seu hominis vitam, aut aliud tempus ultra triennium, locationes vel concessiones, seu permutationes, aut occupationes, de quibusvis terris, possessionibus aut aliis bonis immobilibus, seu rebus & juribus, tam spiritibus quam temporalibus Ecclesiarum, Monasteriorum, beneficiorum, hospitalium, & aliorum piorum locorum quorumlibet sine Sedis Apostolicæ licentia, aut illius forma non servata, in damnum Ecclesiarum, seu solemnitatibus jure requisitis, aut constitutionibus ipsorum Monasteriorum seu domorum minime servatis, aut alias nulliter hæcenus factas revidere, & confitto i hi quantum sufficere videbitur de præmissis, illas, & contractus superinde sub quibusvis formis & verborum expressionibus habitos & celebratos, etiam si juramento vallati existant, eorum omnium tenores, ac si de verbo ad

Alia A. D. 1569.

Exordium.

applicatio de in rub.

clausula præsentium.

Directum in rub.

claus. derog.

Finis transumptum.

Symmachi, Pauli II. etc.

Facultas Fabricæ revocandi alienationes bonorum Ecclesiasticorum, etc.

ad verbum presentibus innotentur, pro expressis habentes, auctoritate Apostolica ad solius prefate Fabricae procuratoris instantiam, etiam parte invita, & contradicente, facta sibi prius intimatione per tres menses, tenore presentium rescindere, irritare, cassare, & annullare.

Es veriam partem bonorum traditum recuperandum applicandi Fabricae.

Imo loco terra partis possunt percipi omnes fructus indebiti percipiuntur, ut infra m. x. declaratur.

Clasula praeservativa.

Clasula derogatoria.

Fides transumptorum.

D. P. An. 4. 1. Januarii.

§. 3. Ipsosque detentores & occupatores, ad terras, possessiones, & bona, res & iura praefata, ut praefertur detenta & occupata relaxandum, & de fructibus, tam haecenus perceptis, & qui percipi poterunt, quam in posterum percipiendis, realiter satisfaciendum, cogere & compellere. Bonorumque & fructuum recuperandorum huiusmodi tertiam partem ipsi Fabricae, reliquis duabus partibus Ecclesiis, monasteriis, beneficiis, domibus, hospitalibus, & piis locis, ad quae bona ipsa spectabant, cum effectu consignatis, vendicare & applicare possint & valeant, facultatem & auctoritatem concedimus & impartimur. Ita ut eisdem Collegio, deputatis, eorumque Auditoribus & ministris liceat dictae tertiae partis huiusmodi bonorum praefatae Fabricae, ut praemittitur, applicatorum corporalem possessionem propria auctoritate liberè apprehendere, illamque in dictae Fabricae usum, & utilitatem absque alia Sedis Apostolicae, & Superiorum Ecclesiarum, monasteriorum, domorum, beneficiorum, hospitalium, & aliorum piorum locorum, ad quae bona ipsa, & fructus spectabant, licentia alienare, vendere, & convertertere, diocesani loci, vel cuiusvis alterius licentia desuper minime requisita.

§. 4. Decernentes praesentes literas nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vicio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, vel invalidari, etiam ex eo capite quod interesse habentes vocati non fuerint, aut ad juris terminos redi, minusque in controversiam vocari posse, sed semper validas & efficaces existere, suosque plenarios effectus sortiri, minusque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, & derogationibus comprehendi ullatenus posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum restitutas esse, & censeri. Sicque per quoscumque Iudices & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi facultate, iudicari debere, irritum quoque & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis Apostolicis, necnon in provincialibus & synodalibus Conciliis editis specialibus vel generalibus constitutionibus & ordinationibus, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis personis, in genere vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Volumus autem quod praesentium transumptis etiam impressis, manu Secretarii, & sigillo Collegii dictae Fabricae subscriptis & munitis eadem prorsus in iudicio, & extra fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Nulli ergo, &c. Si quis, &c. Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnat. Domini. 1569. Kal. Januarii, Pont. nostri anno quarto.

Sequitur extensio d. facultatis, etiam quoad cognitionem causarum ad alienationum.

EPIS QUINT-VS, Servus Servorum Dei: Ad suam rei memoriam.

Exigit incumbens nobis Apostolicae servitutis officium, ut Fabricam Basilicae Principis Apostolorum

de Urbe, tanquam peculiari nostrae curae commissam, specialiori cura amplectentes, non modò ea quae illi concessa reperimus conservemus, verùm etiam novis semper concessionibus decoremus, ut exinde maioribus suffulta praesidiis, celerius ad finem debitum perducatur.

§. 1. Sanè licet aliàs nos ex certis tunc expressis causis per alias nostras Motu proprio confectas literas, dilectis filiis Collegio & Fabricae praefatae deputatis, eorumque pro tempore Auditoribus & ministris, ut omnes & singulas alienationes, in emphyteusim seu censum perpetuum, aut ad tertiam vel aliam generationem, seu nominis vitam, vel aliud tempus, ultra triennium locationes, vel concessiones, seu permutationes, aut occupationes, de quibusvis Terris, possessionibus, aut aliis bonis immobilibus, seu rebus & iuribus, tam spiritualibus quàm temporalibus, Ecclesiarum, Monasteriorum, & domorum, Hospitalium, & aliorum piorum locorum quorumlibet sine Sedis Apostolicae licentia, aut illius forma non servata, vel in damnum Ecclesiarum, seu solemnitatibus à jure requisitis, aut constitutionibus ipsorum Monasteriorum, seu domorum minime servatis, aut aliàs nulliter eatenus factas revidere, & consilio sibi quantum sufficere videretur de aliquo ex praemissis, illas & contractus superinde, sub quibusvis formis & verborum expressionibus factos & celebratos, etiam si iuramento, & confirmatione Apostolica vallati existerent, ac alias sub certis modo & forma, Apostolica auctoritate, ad solius ipsius Fabricae procuratoris instantiam, etiam parte invita, & contradicente, facta sibi prius intimatione per tres menses, rescindere, irritare, cassare, & annullare, ipsosque detentores & occupatores ad terras, possessiones, & bona, necnon res & iura praefata, ut praefertur, detenta & occupata relaxandù, & de fructibus tam eatenus perceptis, & qui percipi potuissent, quam in posterum percipiendis realiter satisfaciendum, cogere & compellere, bonorumque & fructuum huiusmodi tertiam partem ipsi Fabricae, reliquis duabus partibus Ecclesiis, monasteriis, beneficiis, domibus, Hospitalibus, & piis locis, ad quae bona ipsa spectarent, cum effectu consignatis, vendicare & applicare possint & valeant, facultatem & auctoritatem concesserimus, prout in dictis literis plenius continetur.

§. 2. Nuper tamen, sicut nos accepimus, in prosecutione literarum huiusmodi in hac Alma Urbe, & multis aliis Civitatibus, & locis Collegium praefatum, & ejus Ministri invenerint nonnullas causas super recuperatione huiusmodi terrarum, possessionum, & aliorum bonorum immobilium, rerum & jurisdictionum diversis iudicibus, etiam causarum Palatii Apost. Auditoribus commissas & delegatas, vel ordinaria auctoritate agitas, in quibus à multo tempore citra Abbatum, Priorum, & Commendatariorum, Rectorum, Administratorum, Canonicorum, Capitulum, & aliorum beneficiariorum negligentia, seu impotentia, aut alia ex causa, aliquis iudicialiter actus relevans servatus non extitit, & interim Monasteria, Ecclesiae, domus, Hospitalia, & alia loca praefata detrimentum non modicum sustineant. Nos singularum causarum praefatarum status, & merita, nominaque & cognomina iudicum & colligantium praesentibus pro expressis habentes, Motu proprio, non ad aliquas nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine, eisdem deputatis & Collegio, eorumque Commissariis, Auditoribus, & Ministris, ut omnes, & singulas causas huiusmodi, in quibus saltem per biennium aliquis iudicialiter relevans actus ultra fatalium prorogationes servatus non fuerit, in eisdem statu, & terminis in quibus reperiantur, à quibuscumque iudicibus, tam ordinariis, quàm delegatis, etiam si causarum Palatii huiusmodi Auditores fuerint, ad solius praefatae Fabricae procuratoris instantiam, etiam Abbatibus, Prioribus, Commendatariis, Administratoribus, Rectoribus, Capellanis, Hospitalariis, & aliis beneficiatis invitatis, reassumere, & avocare fuerint, juxta privilegia, & facultates eidem Collegio concessas, & indultas, & prout procedere possunt contra ejusdem Fabricae debitores, & in causis relictorum ad pias causas cognoscere, decidere.

Me Prae... factis... Collegio... Fabricae... Auditoribus... Ministris... intimatione... menses... detentores... occupatores... terras... possessiones... bona... iura... praefata... ut praefertur... detenta & occupata... relaxandù... de fructibus... eatenus perceptis... qui percipi potuissent... in posterum percipiendis... realiter satisfaciendum... cogere & compellere... bonorumque & fructuum... huiusmodi tertiam partem... ipsi Fabricae... reliquis duabus partibus... Ecclesiis, monasteriis, beneficiis, domibus, Hospitalibus, & piis locis, ad quae bona ipsa spectarent, cum effectu consignatis, vendicare & applicare possint & valeant, facultatem & auctoritatem concesserimus, prout in dictis literis plenius continetur.

Quia tunc... multa causa... coram... diversis... iudicibus... etiam... Auditoribus... commissas & delegatas... vel ordinaria auctoritate agitas... in quibus à multo tempore citra Abbatum, Priorum, & Commendatariorum, Rectorum, Administratorum, Canonicorum, Capitulum, & aliorum beneficiariorum negligentia, seu impotentia, aut alia ex causa, aliquis iudicialiter actus relevans servatus non extitit, & interim Monasteria, Ecclesiae, domus, Hospitalia, & alia loca praefata detrimentum non modicum sustineant.



los suos, quorum vigore bona hujusmodi possident, intra terminum eis præfigendum, sub pœnis & censuris sibi benevisis monere, quod facere recusantibus, aut non curantibus, iidem Collegium, & deputati, in iis in quibus dicti possidentes à quadraginta annis citra non ostenderint dicta instrumenta, & ab inde pacificè possedisse & soluisse, ac canone solito ipsis beneficiatis respondisse, ad pœnarum & censurarum hujusmodi incursum, ac ipsorum bonorum privationem, fructuumque eorumdem solutionem procedere possint, concedimus & indulgemus.

*Præfatus bonorum pro quibus prima sententia pro Fabrica lata fuerit, deponi faciendi potest idoneum depositarium usque ad finem litis.*

§. 8. Et quoniam indignum videtur, quod Monasteria, Ecclesie, & loca pia, ac Fabrica ipsa, dum per litium anfractus circumduci contingit, fructibus bonorum, pro quibus primam sententiam in eorum favorem obtinuerint, priventur: Volumus, quod Collegium & deputati præfati, necnon eorum Commissarii, Auditores, & Ministri, post primam latam sententiam, si ab ea appellari, & causam prosequi contingerit, fructus bonorum super quibus lis veteri contigerit, sub arcto sequestro, aut penes idoneum Depositarium per ipsum Collegium, & eorum Ministros eligendum, usque ad ejus cognitum in secunda sententia, deductis tamen his quæ alias ex forma locationum præcedentium Rectoribus, Administratoribus, Monasteriis & piis locis fuerint persolvenda, quæ minime retardari debeant, & sine litis, ac jurium Monasteriorum, Ecclesiarum, & piorum locorum, ac partium præjudicio ponant, dent, & deponant.

*Notarios etiam rogatos de scripturis bonorum Ecclesiasticorum, et alios informes ad illas nosse, autem.*

§. 9. At quoniam Ecclesiarum bona, confinia, canones, census, redditus, & proventus, jura, instrumenta, scripturæ à diversis avaritia obcæcatis occultantur, adeo quod à multis Abbatibus, Prioribus, Commendatariis, Capitulis, Canonicis, Rectoribus, Capellanis, Guardianis, & aliis beneficiatis, beneficiorum suorum bona, & illorum confinia, & instrumenta ignorentur, eidem Collegio & deputatis, eorumque Commissariis, Auditoribus, ac subdelegatis substitutis, & Ministri, ut sub pecuniariis, & in illarum subsidium Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, ac aliis juris & facti remediis opportunis, omnes & singulos utriusque sexus Christi fideles, de præmissis informatos, ac Notarios, & Tabelliones, ac alios quoscumque de instrumentis & scripturis, ac documentis in præmissis, & circa ea necessariis rogatos in Ecclesiis dum divina celebrantur, vel alias, etiam per edictum publicum, vel simplicem citationem, ut ea omnia ipsis Monasteriis, Ecclesiis, beneficiis, piis locis denuntient, proपालent, notificent, exhibeant, & consignent, citare, & monere, ac contra contumaces, & inobedientes ad incursum pœnarum, & censurarum hujusmodi declarationem, usque ad illam effectivalem obedientiam, omnibus, & singulis juris, & facti remediis opportunis procedere possint, & valeant, concedimus, & indulgemus.

*Causas, ne huic modo cognoscere, & terminare, & procedere sine in causis debi orum Fabrica.*

§. 10. Et quoniam justum esse censuimus, ut causæ, quæ per ipsos Collegium, deputatos, eorumque Auditores, Commissarios, & ministros cognoscuntur, tractantur, & deciduntur, celerem, & optatum finem accipiant: Volumus quod Collegium & deputati, eorumque Auditores, Commissarii, & Ministri in omnibus causis, quas ipsos & eorum quemlibet pro tempore avocare, cognoscere, decidere, & sine debito terminare contigerit, illas juxta privilegia, & facultates eidem Collegio concessas, & indultas, ac prout procedere possunt contra ejusdem Fabricæ debitores, & in causis legatorum piorum, unà cum illarum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis procedere, cognoscere, decidere, & similiter sine debito terminare, necnon partes in illis interesse habentes citare, & si absentes, aut sui copiam non facientes, aut alias non reperibiles fuerint, facta prius diligentia de eos reperiendo per unum ex Curforibus nostris, vel Mandatariis præfate Fabricæ, domi, ubi alias resederint, dimissa copia, vel per edictum in valvis Basilicæ S. Petri hujusmodi, & in acie Campi Floræ affigen, vel alias prout in obligationibus in forma Camera fieri solent, arbitrio suo simili modo citare, necnon viduis, pupillis, & aliis personis de jure curatore indigentibus, curatores ipsos ex officio deputare, ac quibusvis tam Apostolica, quam ordinaria auctoritate deputatis, etiam S. R. E. Cardinalibus, vel causarum Palatii Apostolici Auditoribus,

aliisque Judicibus, necnon quibus & quoties opus fuerit, sub pœnis pecuniariis arbitrio suo imponendis, ac censuris Ecclesiasticis inhibere, aliaque in præmissis, & circa ea necessaria, & opportuna facere possint & valeant.

*Inhibere etiam in materia, & quibusvis locis, & quibusvis personis, & quibusvis conditionibus, & quibusvis locis, & quibusvis personis, & quibusvis conditionibus.*

§. 11. Districtius inhibentes quibusvis locorum Ordinariis, etiam S. R. E. Card. & aliis personis, quavis auctoritate etiam Apostolica fungentibus, etiam cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus, in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub suspensionis à divinis, & excommunicationis latæ sententiæ, aliisque nostro arbitrio moderandis infligendis pœnis, ne eosdem Collegium, & deputatos molestare, aut præmissorum executionem quoquo modo impedit, vel in eis se directè, vel per indirectum ingerere, vel intromittere possint, seu audeant, vel præsumant. Decernentes quoque præfatas literas ullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vicio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu, etiam ex eo quod interesse habentes vocati non fuerint, notari, in jus vel controversiam, seu alias revocari non posse, nec per subreptionem, vel obreptionem obtentis præsumi, & ob id viribus carere, minusque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, & aliis contrariis dispositionibus, quantumvis generalibus, ac fortissimis clausulis, & decretis irritantibus roboratis comprehendere, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & cum, in quo ante præmissa quomodolibet erant, statum, etiam sub data per Collegium, & deputatos hujusmodi eligenda, plenariè restitutas esse.

*Discretum rians.*

§. 12. Sicque ab omnibus censis, & ita per quoscumque Judices & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam Auditores & Cardinales præfatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi facultate, judicari debere, irritum quoque & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

*Cl. usula rogata.*

§. 13. Non obstantibus præmissis, ac nostra de non tollendo jure quæsito, & quibusvis Apostolicis, etiam per nos, necnon in Provincialibus & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus constitutionibus & ordinationibus, ac quibusvis, etiam Collegii Cardinalium, & Auditorum eorumdem, ac aliorum tribunalium, necnon quorumcumque Monasteriorum, Ecclesiarum, domorum, beneficiorum, ordinum, capitulorum, & piorum locorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis, etiam ipsis Auditoribus, & aliis Judicibus, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogationibus, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, in genere, vel in specie, etiam Motu simili, & ex certa scientia concessis, confirmatis, approbatis & innovatis: quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, præfatis pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ad de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

*Dua parti bonorum recuperandorum consignentur Ecclesiis, ut quas ipse, & pides transumptum.*

§. 14. Volumus autem, quod dicti Deputati retenta tertia parte bonorum, per eos pro tempore recuperatorum hujusmodi, reliquas duas partes suis quibusvis Ecclesiis pro rata consignare debeant, & teneantur.

§. 15. Quodque præsentium transumptis, etiam impressis, manu Secretarii Fabricæ hujusmodi subscriptis, & sigillo ejusdem Fabricæ sigillatis eadem prorsus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

*Dat. P. A. die 11. Sept. Domi*

Nulli ergo omnino hominum, &c.  
Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis

PIUS QUINTUS.

Dominica 1570. tertio Id. Septembris, Pontificatus nostri Anno 5.

Sequitur facultas Fabrica circa applicationem fructuum.

P I U S E P I S C O P U S, Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

EX debito Pastoralis officii, cui disponente Domino praevidemus, ad ea libenter intendimus per quae quilibet Ecclesiarum Fabrica, praesertim Basilicae nostrae Principis Apostolorum de Urbe, cujus cura nobis peculiaris est attributa, congruam suscipiant sustentationem, utque id feliciter subsequatur, nonnunquam ea quae per nos ad ipsarum favorem ordinata sunt, quaeque non ita felicem successum habitura credimus, ad aliam formam reducimus, prout locorum, & temporum qualitate pensata conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§. 1. Sanè licet aliàs, &c. ut supra.

§. 2. Verùm quia, ut accepimus, dictae Fabricae difficile foret tertiam partem proprietatis bonorum eidem Fabricae, ut praefertur, assignatam vendere, & in usum dictae Fabricae convertere, cum non de facili emptores reperirentur, & plurima bona non ita commodam divisionem partiantur, ut tertia ab ipsis pars sine duarum partium detrimento dismembrari & separari possit. Cupientes indemnitati dictae Fabricae consulere, arbitantesque, quod si loco dictae tertiae partis proprietatis bonorum recuperandorum, ut praefertur, dictae Fabricae assignatae, omnes fructus contra leges & canones, ac constitutiones antecessorum nostrorum per quosvis conductores & successores, universales vel singulares, quomodolibet indebitè ex dictis bonis percepti, & qui percipi potuerunt, & non sine animae eorum periculo retineri possint, quatenus exigibiles sint, & in alienationibus, in quibus pauci, aut nulli fructus indebitè percepti fuerunt, vel ex inopia debitorum, vel ex quavis causa, vel occasione per ipsos deputatos arbitrata, nullum vel modicum emolumentum reportare possent (cum non sit conveniens, quod ex ejus bono opere detrimentum sentiat) omnes fructus, redditus & proventus integri unius anni ex hujusmodi bonis recuperatis exigendi & percipiendi dictae Fabricae assignarentur, & appropriarentur, celeritorem utilitatem, tam dictae Fabricae, quam Ecclesiae ipsae consequerentur. Eisdem itaque Collegium, & deputatos, ac Auditores & Ministros, eorumque quoslibet à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, à jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolvètes, & absolutos fore censentes, necnon literarum praefatarum tenores praesentibus pro expressis habentes, Motu proprio, non ad alicujus super hoc nobis oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex certa scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine omnes & singulos fructus, redditus, proventus, census, & afficta, & seu alias reservationes, quocumque nomine nuncupentur, quomodolibet, tam per conductores bonorum Ecclesiasticorum, quam eorum successores quoscumque universales, vel singulares, aut particulares, ac alios detentores, occupatores, & debitores, sub quovis praetextu, & invalido contractu, contra leges, canones, extravagantes, & constitutiones antecessorum nostrorum, aut alias indebitè, nulliter, & invalidè perceptos, & ob infectam radicem primi contractus invalidi, aut aliàs nulliter cum Ecclesia celebrati, vel occupationis, detentionis, & usurpationis factae indebitè dictorum bonorum. Si verò, vel quia modici, aut nulli admodum fructus sint exacti, vel ex debitorum inopia, vel quavis alia causa per ipsos deputatos arbitranda, fructus praedicti non essent exigibiles, tunc fructus, redditus, proventus, census, & canones integros unius anni ex dictis bonis recuperatis percipiendos, loco dictae tertiae partis, plenariè, & integre dictae Fabricae assignamus, & applicari mandamus. Ita quod eisdem Collegio, & pro tempore existentibus deputatis, Auditoribus, & Ministris praedictis liceat illos propria auctoritate recuperare, exigere, & levare, illosque locare, vendere, & alienare, ac in

missur va- quon confit. lita. ante em rem Pont. ex- piti hic ex- piti, loco d. ita parati- mandorum ptem- plient Pa- rita omnes- ruitis ex il- i bonis, & d. iustitibus, ut ab aliis occupatoribus adhibe pre- ventis, sine- ruitis unius- anni percipi- endos.

usum & utilitatem dictae Fabricae convertere, Sedis Apostolicae vel Superiorum Ecclesiarum, Monasteriorum, & beneficiorum eorundem, vel Ordinarii, aut cujusvis alterius licentia desuper minimè requisita.

§. 3. Et ut facilius Ecclesiae integram proprietatem, & Fabrica fructus, ut praemittitur, sibi assignatos consequi possit sine litium cursu, eisdem Collegio, & deputatis concedimus, & largimur, ut quoties eis videbitur opportunum, per seipsum tantum in causis praedictarum alienationum, sive detentionum bonorum Ecclesiasticorum, in quibus jus Ecclesiarum, Monasteriorum, domorum, Hospitalium, beneficiorum, & piorum locorum praefatorum non adeo clarum existit, ut de facili bona, & fructus pro Ecclesiis, Monasteriis, domibus, beneficiis praefatis, & Fabricae vendicari possint, jus ipsum debitum sit cum dictis detentoribus, possessoribus, & successoribus, universalibus vel particularibus, sub beneplacito Sedis Apostolicae transigere, & componere de consensu Rectorum eorundem arbitrio, possint & valeant. Quodque aucta & soluta parte, in qua convenerint, seu pro qua composuerint, occupatores, possessores, vel successores praedictos absolvere & liberare, ita ut de cetero à nemine sub praetextu quarumcumque constitutionum, canonum, legum, extravagantium, ac ballarum per antecessores nostros praedictos, & per nos super rescissione & recuperatione bonorum, & fructuum Ecclesiasticorum editarum quomodolibet molestari, inquietari, vel perturbari possint & valeant, sed facta solutione praedicta, sint & esse intelligantur etiam liberati, tam ab omni periculo, quam ab omnibus poenis & mulctis, quas occasione dictorum fructuum indebitè perceptorum incurrisserint, & contra eas necessarios conficere, qui postquam celebrati fuerint, idem robur obtineant, ac si à Sede Apostolica confirmati fuissent, & super praemissis omnibus & singulis perpetuum silentium impositum sit, & esse censetur.

Fabricaeque deputatis facultatem concedimus componendi & transigendi in causis dubiis, ita ut qui se transigerint, amplius molestari nequeant.

§. 4. Distinctius inhibentes quibusvis cujuscumque status, gradus, & conditionis existentibus, & quacumque auctoritate fungentibus, in virtute sanctae obedièntiae, & sub excommunicationis, aliisque nostro arbitrio moderandis, & imponendis poenis, ne eisdem Collegium & deputatos, eorumque Auditores & Ministros in praemissis molestare, perturbare, vel inquietare audeant, vel praesumant.

Inhibitis contra non obstantibus Fabrica Ministros imper praesentibus.

§. 5. Ac decernentes praesentes literas nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vicio, vel intentionis nostrae, aut quopiam alio defectu notari, impugnari, aut invalidari, etiam ex eo capite, quod inter esse habentes vocati non fuerint, aut ad iuris terminos reduci, minusque in jus vel controversiam vocari quovis modo posse, sed semper validas & efficaces existere, suosque plenarios effectus sortiri, nec sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum comprehensionibus, limitationibus, & derogationibus comprehendi ullatenus posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties ille emanabunt, toties in pristinum statum, etiam si quacumque data per ipsos eligenda restitutas esse & censeri.

Classula praeservativa.

§. 6. Sicque per quoscumque Judices & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate iudicari & definiti debere, irritum quoque & inane, quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Deiorem ir- ritaans.

§. 7. Et nihilominus venerabilibus fratribus nostris Amerin. & Maceraten. ac Aquitanen. Episcopis, Motu simili per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo at unus eorum, per se vel alium seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Collegii deputatorum, Auditorum, & Ministrorum praefatorum fuerint requisiti solemniter publicantes, sibi in praemissis efficacis defensionis praedio assistentes, faciant praesentes literas, & in eis contenta quaecumque ab omnibus, quos illa concernunt, inviolabiliter observari, non permittentes eos, vel eorum aliquem desuper quomodolibet indebitè molestari. Contradictores quoslibet & rebelles, per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris & facti remedia, appellatione postposita cōpescendo, legitimisque super iis habendis servatis processibus

Executores deputatos, & facultatis.

sententias, censuras, & poenas sp̄sas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

*Clauſ. derog.*

§. 8. Non obstantibus sul. record. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dictis, dummodo ultra tres dietas, quis vigore præsentium ad iudicium non extrahatur, ac aliis constitutionibus, ordinationibus Apostolicis, ac quatenus opus sit, nostris de non tollendo iure quæſito, ac unionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, & exprimendo valore, necnon Lateranensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus à iure permissis fieri prohibentis, & quibusvis aliis Apostolicis, necnon in provincialibus & synodalibus Conciliis editis specialibus vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, & scientia similibus, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam de illis, ac totis eorum tenoribus specialibus, specificis, individuis, & expressa mentio habenda, seu aliqua alia exquisita forma servada esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque, seu aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non faciètes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Per præsentem autem literas derogatum non esse, nec intelligi volumus, in parte, vel toto, primis & secundis cedulis, Motu proprio confectis, & in favorem dictæ Fabricæ super bonis Ecclesiæ alienatis, nisi tantum quoad dictos integros fructus, etiam facultatem percipiendi fructus unius anni, ut præfertur, in omnibus verò aliis & singulis in dictis cedulis, & literis concessis omnia stent, & esse intelligantur firma, & in suo robore valida, ac si præsentem à nobis non essent emanata.

*In aliis autem formis remanent const. hic inserta.*

*Dat. P. An. die 1. Febr.*

§. 9. Insuper quoque statuimus, ut eandem præsentium transumptis manu Secretarii, & sigillo dictæ Fabricæ subscriptis, & munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo, &c.  
Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1571. Kal. Februarii, Pont. nostri anno sexto.

**XCIX. Prohibitio ad quæstum publicandi indulgentias & confessionalia.**

*Ad hac vide etiam his sup. const. 30. Etsi dominici, cum ibi notatis.*

*Edict. A. D. 1570.*

**P I U S E P I S C O P U S,**  
*Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.*

*Quidam præfules Ecclesiarum Hispania publicant, aliquid solvendi Indulgentias, & facultates obtinendi confessiones &c.*

Quam plenum sit periculi noxia populis ingerere, nimirum his temporibus afflictæ religio testatur, quod malum cum in cæteris ministris, tum præcipuè in Ecclesiarum Prælatibus animadvertendū est, quod ab his temere profecta longè maxima Ecclesiæ Dei conferant detrimenta. Rem sanè indignâ audivimus, quod non solum quondam Gometius Tello Giron temporarius administrator Ecclesiæ Toletanæ, sed etiam quidam Hispaniæ Ecclesiarum Præfules officii paterni prætextu facultates sibi à sacris canonibus concessas excedentes, literas suas in ipsorum civitatibus, ac diocesisbus ausi sunt publicare, quibus inter cætera periculosa deprehenditur, quod quicumque illas accipienti certa soluta pecunia licitum sit, quem voluerit sibi sumere Sacerdotè, qui confessione audita ipsum absolvere valeat, non in eis tantū casibus, in quibus sim-

plex sacerdos absolvere potest, sed etiam in iis quæ solis Episcopis reservata reperiuntur; aliquo præterea casu admixto veluti simoniæ reatu, qui ad examen huius Sanctæ Sedis esset referendus. Non animadvertentes ipsi Præfules, & Administratores, quàm periculosum sit, ea passim in certis personis committere, quæ ad Episcoporum iudicium, arbitriumque hæc deo deferuntur, ut qui melius lepram à lepra discernere norint, causis & circumstantiis subtili indagine exploratis, salutaria cuique morbo remedia valeant adhibere. Ad hæc ipsi in dispensandis cœlestis gratiæ donis nimium prodigi, iis sic literas prædictas accipientibus, indulgentias, & pœnitentiæ in iunctarum remissiones, nulla cum re temporali conferendas, profusus & indiscretè largiuntur, quibus, & aliis licentis prædictis non pauci fluctuantes & infirmi, veniæ facilitate induciti, ad peccandum procliviores fiunt, quando tot & tantorum delictorum remissionem certo & vilissimo pretio acquirere posse confidunt. Indicem præterea casuum, & indulgentiarum ædibus sacris appendi iusserunt, quo palam significatur solventibus superscripta concedi, inter alia absolventi facultatem ab usu prohibitorum tribui, itemque indulgeri Missæ sacrificium, & sepulturam tempore interdicti, assumptionem duorum, pluriumve compatrium ad sacrum Baptisma, præter eos, qui synodalibus, ut dicunt, constitutionibus acciscuntur, reparationem Ecclesiarum, erectionem Confraternitatum, & alias pias causas prætexendo.

*Ideo hic prædicta perinde annullata, & publicantibus huiusmodi indulgentiarum privari.*

§. 1. Cum igitur inter cætera scandala, etiam Simoniæ pravitas redoleat, ex prædictis Sacri Tridentini Concilii decretis, & aliis sanctionibus Canonicis, nostræ præterea constitutioni de indulgentiis ad quæstum non emittendis adversetur, clavium auctoritas evileſcat, & pœnitentialis satisfactio enervetur. Nos his malis celeri remedio occurrendum, eademque opera futuris præcaendum fore censentes, de Apostolicæ potestatis plenitudine supraddicta omnia, quæ in ipsa Toletana, & quibuscumque aliis Civitatibus, diocesisbus, & locis, tam Hispaniæ, quàm aliarum quarumcumque Provinciarum & Regionum, quocumque prætextu hucusque emanarunt, perpetuè abolemus, ac nulla & irrita nunciamus, jubemusque literas, & indices, necnon scripturas, & monumenta quæcumque publica & privata, per ipsos locorum Ordinarios, & alios Ecclesiarum Rectores, ubicumque reperiuntur dilacerari, penitusque deleri. Et ne talia de cætero à quoquam fiant, publicentur, vel concedantur, districtius prohibemus.

*Contraventibusque reus huiusmodi privari.*

§. 2. Quicumque secus egerint, seu attentaverint, Antistites, etiam si Cardinalatus honore præfulgeant, ab ingressu, & perceptione fructuum suarum Ecclesiarum tandiū suspensi jaceant, donec satisfactio prævia illis per Sedem prædictam suspensio relaxetur. Inferiores verò ab Episcopis sententiam excommunicationis incurrant, à qua, nisi in mortis articulo constituti, ab alio quam Romano Pontifice absolutionis beneficium nequeant obtinere. Decernentes etiam irritum & inane quicquid secus per quoscumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

*Transgressores reddi innot.*

§. 3. Volumus autem, ut præsentium exempla, etiam impressa, Notarii publici manu, & Prælati Ecclesiastici sigillo obſignata, eandem illam prorsus fidem in iudicio, & extra illud ubique locorum faciant, quam ipsæmet præsentem facerent, si essent exhibitæ vel ostensæ.

*Sancti non penam adfici.*

§. 4. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, nunciationis, jussionis, prohibitionis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac B. Petri & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursum.

*D. P. An. die 2. Jan.*

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnat. Domin. 1570. 4. Non. Januarii, Pont. nostri anno quarto.

*Publicatis.*

Anno à Nativitate Domini 1570. Indictione 13. die verò 23. mensis Januarii, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina providentia Papæ V. Anno 4. retrospectæ literæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valvas Ecclesiæ S. Joan. in Lateranensis, & Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, dimissis in supraddictis locis præsentibus literis per aliquantulum temporis spatium affixis, & deinde anotis

PIUS QUINTUS.

309

amotis per nos Iulium Parisium, Sanctiss. D.N. Papa Conf. Ioan. Gunderis Mag. Conf.

C. Eleemosynæ pro Carceratis in Vrbe colligendæ, exponantur pro solvendis delictis pauperum Carceratorum. Et pro debito merè civili infra septem aureos nemo carceretur.

De materia istorum Carceratorum vide sup. in const. 68. Reverendi, ubi notavi.

PIUS PAPA QUINTUS, Motu proprio, &c.

§. 1. Volumus ut omnes eleemosynæ Carceratorum, tam quæ per Quæstores colliguntur, quam quæ in capis reponuntur, expendantur pro solvendis debitis pauperum Carceratorum, arbitrio R. D. Cardinalis Moroni, quem confidimus præ oculis habiturum miserabiliores personas, & iustiores causas.

§. 2. Eundem rogamus, ut in Carceribus Turris Nonæ erigi faciat Hospitale aliquod sumptibus Charitatis, in quo curentur pauperes infirmi, donec adhibeatur diligentia, quam celerem esse volumus, pro illis liberandis, juxta Motum proprium fel. rec. Pauli Papæ III. quem servari prorsus volumus.

§. 3. Insuper jubemus, ne infra septem aureos carcerari quis possit pro debito, præterquam cum debitum habet annexam criminalem causam. Placet, & ita mandamus. M.

C.I. Damna & excommunicatio Elisabeth Regine Angliæ, eique adhærentium, cum aliarum pœnarum adjectione.

Henricus quoque Rex ejus pater isdem damnatus fuit à Paulo III. ut in ejus const. 7. Eius.

PIUS EPISCOPUS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Regnans in excelsis, cui data est omnis in Cælo & in terra potestas, unam sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiã, extra quam nulla est salus, uni soli in terris, videlicet Apostolorum Principi Petro, Petrique successori Romano Pontifici, in potestatis plenitudine tradidit gubernandam. Hunc unum super omnes gentes, & omnia regna Principem constituit, qui evellat, destruat, dissipet, disperdat, plantet, & ædificet, ut fidelem Populum mutæ charitatis nexu constrictum, in unitate Spiritus continet, saluumque & incolumem suo exhibeat Salvatori.

§. 1. Quo quidem in munere obeundo, nos ad prædictæ Ecclesiæ gubernacula Dei benignitate vocati, nullum laborem intermittimus, omni opera contententes, ut ipsa unitas, & Catholica Religio (quam illius auctor ad probandam suorum fidem, & correctionem nostram, tantis procellis conflitari permisit) integra conservetur. Sed impiorum numerus tantum potentia invaluit, ut nullus jam in Orbe locus sit relictus, quæ illi pessimis doctrinis corrumpere non tentarint, adnitente inter cæteros flagitiorum serva Elisabeth præfensa Angliæ regina, ad quam veluti ad asyllum omnium infestissimi profugium invenerunt. Hæc eadem, regno occupato, supremi Ecclesiæ capituli locum in omni Anglia, ejusque præcipuam auctoritatem atque jurisdictionem monstruosè sibi usurpans, regnum ipsum jam tum ad fidem Catholicam & bonam frugem reductum, rursus in miserum exitium revocavit.

§. 2. Usu namque veræ Religionis, quam ab illius desertore Henrico VIII. olim everfam, claræ mem. Maria regina legitima, hujus Sedis præsidio reparaverat, potenti manu inhibito, secutisque & amplexis Hæreticorum erroribus, regium consilium ex Anglica nobilitate confectum diremit, illudque obscuris hominibus hæreticis cõplevit, Catholicæ fidei cultores oppressit, improbos concionatores, atque impietatum administratos reposuit, Missæ sacrificium, preces, jejunia, ciborum delectum, cœlibatum, Bullar. Mag. Tom. N.

ritusque Catholicos abolevit, libros manifestam hæresim continentes, toto regno proponi, implere, & observata, etiam à subditis servari mandavit. Episcopos, Ecclesiarum Rectores, & alios Sacerdotes Catholicos suis Ecclesiis, & beneficiis ejicere, ac de illis & aliis rebus Ecclesiasticis, in hæreticos homines disponere, deque Ecclesiæ causis decernere ausa, Prælati, Clero, & Populo, ne Romanam Ecclesiam agnoscerent, neve ejus præceptis, sanctionibusque Canonicis obtemperarent, interdixit, plerisque in nefarias leges suas venire, & Romani Pontificis auctoritatem atque obedientiam abjurare, seque solum in temporalibus & spiritualibus dominam agnoscere jurejurando cõgig, pœnas & supplicia in eos qui dicto non essent audientes, imposuit, eisdemque ab iis, qui in unitate fidei, & prædicta obedientia perseverarunt, exegit. Catholicos Antistes, & Ecclesiarum Rectores in vincula conjecit, ubi multi diuturno languore & tristitia confecti, extremum vitæ diem miserè finirent. Quæ omnia cum apud omnes nationes perspicua & notoria sint, & gravissimo quamplurimorum testimonio ita comprobata, ut nullus omnino locus excusationis, defensionis, aut tergiversationis relinquatur.

§. 3. Nos multiplicandis aliis, atque aliis super alias impietatibus, & facinoribus, & præterea fidelium persecutione, Religionisque afflictione, impulsu & opera d. Elisabeth quotidie magis ingravescente, quoniam illius animum ita obfirmatum atque induratum intelligimus, ut non modò pias Catholicorum Principum de sanitate & conversione preces, monitionesque contempserit, sed ne hujus quidem Sedis ad ipsam hac de causa Nuncios in Angliam trajicere permiserit, ad arma justitiæ contraeam de necessitate conversi, dolorem lenire non possumus quod adducamur in unam animadvertere, cujus majores de Republica Christiana tantopere meruere. Illius itaque auctoritate suffulti, qui nos in hoc supremo justitiæ throno, licet tanto oneri impares, voluit collocare, de Apostolicæ potestatis plenitudine declaramus prædictam Elisabeth hæreticam, & hæreticorum fautricem, eique adhærentes in prædictis, anathematis sententiam incurrisse, esseque à Christi corporis unitate præcisos.

§. 4. Quin etiam ipsam præfensio regni prædicti jure, necnon omni & quocumque dominio, dignitate, privilegioque privatam.

§. 5. Et item proceres, subditos, & populos d. Regni, ac ceteros omnes qui illi quomodocumque juraverunt, à juramento hujusmodi, ac omni prorsus dominio, fidelitatis, & obsequii debito, perpetuè absolutos, prout nos illos præfensio auctoritate absolvimus, & privamus eandem Elisabeth præfensio jure Regni, aliisque omnibus supradictis. Præcipimusque & interdiciamus universis & singulis proceribus, subditis populis, & aliis prædictis, ne illi, ejusve monitis, mandatis, & legibus audeant obedire. Qui seve egerint, eos simili anathematis sententia innodamus.

§. 6. Quia verò difficile nimis esset, præfensio quocumque illis opus erit perferre, volumus, ut earum exempla, Notarii publici manu, & Prælati Ecclesiastici, ejusve Curie sigillo obfirmata, eandem illam proferant, quam ipsæ præfensio facerent, si essent exhibitæ vel ostensæ. Dat. Romæ apud S. Petrum, anno Incarn. Dominicæ 1570. 5. Kal. Maii, Pont. nostri anno 5.

Reformatio totius Ordinis Cisterciensis, tam quoad statum Monachorum, & divinum cultum, quam restaurationem Monasteriorum, præstationemque fructuum mensæ conventualis in locis commendatis.

Aliam reformationem jam edidit Pius IV. ut sup. in ejus const. 70. In eminenti, & postea aliam publicavit Greg. XIII. infr. in ejus const. 18. Superperna, ubi alias tibi indicabo.

De institutione & aliis istius Ordinis, notavi sup. in const. 1. Paschal. II. Desiderium.

CC 2 PIVS

Eleemosyna summo eximenda.

Turris Nonæ Hospitale.

Hæc nique infirmorum.

Prohibetio carcerandi pro debito sine causa factam auctoritate.

Substr.

1570.

Eximium.

Henricus VIII.

Rex Angliæ, hunc in illo regno ut sup. in Pauli III. const. cit. in sub.

Elisabeth Regina hæresim suam fuit, & illi committens multos errores hæreticos.

Hic idem Pontifici, signo ad hæreticos d. cleras.

Revo. & dignitatibus privat. Passus, o. lib. rat.

Exemplis crediti pœnas.

Dat. P. An. 5. 25. Febr.

CII.



Edita An. D. P I U S E P I S C O P U S  
1570. Seruus Seruorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Hic Pom. per-  
moleste acce-  
pit, conuicta  
Ord. Cisterc.  
destitit.

Volens quod  
propterea huius  
malo mederi,  
hanc edidit  
constit. in qua  
decretum est.

Monasteria  
omnia etiam  
commendata  
& unita, &  
de iure patro-  
natus laicorum  
reue. & ad  
debi. & clau-  
suram redusi.

Numeri com-  
petentem Mo-  
nasterium in  
exhibuit.  
Ad unitum  
et monasteria  
usum necessa-  
ria instrui.

Divina quo-

**E**x innumeris curis, quibus sine intermissione vexamur, illa nobis durissima est, quod tot sacrarum Religionum Convētus, suis orbati iuribus passim intercidere conpiciantur, neque sanè quicquam in expertū relinquitur, quantum quidem fert difficillima presentis sæculi conditio, quod ad illorum restitutionem pertinere existimamus. Inter ceteros autem Ordo Cisterc. longè lateque per orbē propagatus, nobis frequentius obicitur, cuius tam multa Cœnobita viris cum doctrina, tum sanctitate claris olim florentissima, maligno temporum errore ad nihilum propemodum rediguntur. Quod cum aliunde ex toto orbe plus satis jam pridè innotuit, tum maxime ex recentī visitatione, quam Commissarius & Procurator Capit. gener. Cisterc. in utraque Sicilia id nobis quoque jubētibus cōfecit, permoleste intelligimus, quamplurima ejus regni monasteria, aut debitis officiis destituta, aut Monachis ob non præstitā alimoniam deserta, aut omnino collapsa, reclusa, patētia, & ut profana habita, quæ Religionis cultrix illa vetustas tantis impendiis evertit.

§. 1. Sed his incommodis tametsi pater Abbas monasterii Cistercii, Cabidolen. diœc. & prædictum Capitulum generale, etiam per privilegia & indulta illis à fel. rec. Pio II. Sixto IV. Pio etiā IV. & diversis aliis Rom. Pont. concessa & innovata in univēsum occurrēdi, & ipsos Commendatarios ad habendum & retinendum competentem Monachorum numerum, cum mensa ad victum & vestitum idonea, & etiam alia ad Monasticū cultum pertinentia compellendi facultatem habeant; utile tamen & percommodum illis fore existimavimus, nostras quoque huic rei partes adscribere, & certa quædam prædicto Ordini convenientia, illiusque moribus & statutis magis coherentia speciatim proponere, quibus illi amplius suffulti possint supradicta Monasteria ad Convēntum, disciplinam, & bonam frugem facilius revocare. Neque enim sustinere possumus, quod tam multi, qui hujusmodi Monasteria in Commendam recipiunt, Commendæ conditiones à Conc. Later. præscriptas, & easdem, ac alias singulis lit. Apost. de hujusmodi Commendis cōfectis, ad specialem cuiusque significationem appositas in animæ suæ periculum adferantur, quibus de ceteris fructibus Monasterii sibi commendati disponere nemini prius permissum est, quàm debitis & consuetis ejusdem, ac ipsius conventus oneribus omnino supportatis, & Quarta ubi mensa Abbatialis separata, ubi vero communis est, ac etiā in Monasteriis Convēntu & cura orbatis, Tertia parte omnium fructuum eorundem in restaurationem fabricæ, aut ornamentorum emptionem, aut sulcimentum, seu pauperum alimoniam, ubi major exegerit, suæ sitque necessitas quotannis erogata. Quin etiam in ipsis Monasteriis divinus cultus, solitūque Monachorum, & ministrorum numerus nullatenus minuat, nec alias illa in spiritualibus & temporalibus ulla subeant detrimenta.

§. 2. Quare nos ex iis, quæ pro salubri d. Religionis statu, & felici directione, à prædictis prædecessoribus, & aliis quomodocumque instituta hucusque repēriuntur, nec presentibus contraria, nec effectum earum impediētia nihil omnino detrahēre, sed illa prolixius immota custodiri volentes, de Apostolicæ potestatis plenitudine statuimus & ordinamus, ut omnia Monasteria & loca dicti Ordinis, tam in utraque Sicilia, quàm ceteris omnibus orbis partibus constituta, etiam commendata & unita, ac etiam de iure patronatus laicorum, quocumque modo existentia, quæ convulsa, diruta, & extenuata sunt, reficiantur, & ad debitam clausuram reducantur, statuta pecunia convenienti, quæ quotannis in id opus, donec absolutum fuerit, erogetur.

§. 3. In eisdem & ceteris locis uti pro facultatum ratione idonea erunt, competens Monachorum & ministrorum numerus restituatur.

§. 4. Ipsorum Ecclesiæ, sacristiæ, dormitoria, & officina, vasis, vestimentis, libris, sacra & communi suppellectile, ac ceteris omnibus ad divinum cultum & Monasticum usum necessariis convenienter instruantur.

§. 5. Missæ sacrificia, & alia omnia divina officia,

diurna & nocturna quotidie in choro psallendo, juxta ritum dicti Ordinis sine intermissione celebretur.

§. 6. Missa Convēntualis, & ad communem victum & vestitum, necnon elemosinas & visitationes, & alia onera subeunda conficiantur, inter cetera repetantur.

§. 7. Ubi sacra lectio juxta Conc. Trid. dispositionem haberi non poterit, præter eos libros, qui ad divini officii, & chori usum necessarii sunt, saltem Biblia & Catechismus ad parochos recēs editus, item opera S. Bernardi, & si qui alii ad honestam monachorum occupationem poterunt, habeantur, nisi de illis in assignatione mensæ Convēntualis jam perspicuum reperiat. De his omnibus, necnon vasis, vestimentis, &c. suppellectile prædicta semel recepta, Convēntus omnes rationem reddere debeant.

§. 8. Et ut Novitii qua decet disciplina informentur, unum aut duo monasteria in quaque provincia, uti commode fieri poterit, ordinentur, in quibus magistri, etiam ceterorum monasteriorum novitios divini officii rationem, & regularis observantiæ instituta doceant; ita ut quodque monasterium necessaria suis suppeditet, & si nullos habuerit, alii pro eo, ejusque impensis recipiantur & instruantur.

§. 9. Omnia ædificia Convēntus quoquo versus claudantur, portæ non necessariæ obstruantur, clathri fenestris ubicumque opus erit infigantur. Tempora, sacristiæ, capitula, dormitoria, refectoria, infirmaria, & omnino aliæ claustræ partes nihil profani patiantur. Nec convēntus horreum, penus, præsepia, nec prorsus ulla promercedalia Abbatum, Commendatariorum, Conductorum, aut aliorum recipiant, nec à commendatariis, penonariis, aliisve de claustro non existentibus occupentur, sed illis solū proprii claustrales utantur, prout ad divini officii celebrationem, regularemque observantiam fuerunt constituta.

§. 10. Mulieribus omnibus cujuscumque qualitatis, dignitatis, & ætatis, ingressus claustræ, ac aliorum locorum regularium, etiam ædium partium, quæ ab Abbatibus, Commendatariis, Prioribus, aliisve ministris, etiam divitiis possidentur, sit penitus interdictus, quod si secus factum erit, tam ingredientes, quàm recipientes excommunicationis sententiam incurrant.

§. 11. Carcer ad coercitionem monachorum, ubi non est, constituatur.

§. 12. In omnibus monasteriis inventarium omnium prædictorum, necnon instrumentorum, fundationum, donationum, auctoritatum, exemplarium, omniumque monumentorum conscribatur, & in formam authenticam redigatur, illudque & cetera omnia prædicta fideliter asserventur. Sicubi verò horum quicquam producendum erit, exemplum ab archetypo desumatur & transmittatur, nisi talis contigerit necessitas, ut ipsum exemplar producendum sit, quod tunc in fidem alicujus probati deponatur, qui idoneè caveat illud ipsum quamprimum reportaturum.

§. 13. Illa monasteria locis patentibus constituta, quæ propter Turcarum, seu prædonum, vel hæreticorum incursions tutè servari non poterunt, factò de ipsorum iuribus, literis, auctoritatibus, tabulis, monumentis, atque omni prorsus suppellectile, mobilibusque bonis, jocalibus, & rebus fideli inventario, & si opus, eorum omnium deposito apud personam fide & facultatibus idoneam, ita ut nihil omnino inde sine consensu expresso, & speciali mandato Convēntus moveri valeat, in civitates, oppidave vicina transferantur.

§. 14. Ceterum ad restituendam monasticam disciplinam, & restitutam conservandam Cistercii, & ceteri patres Abbates in Capitulo generali provideant diligenter, ut omnes visitationes sollicitè & prudenter, ac cum pietate fiant, salutem animarum, religionis zelum, perpetuum cultum divinum, clausuram, obedientiam, & cetera omnia, quæ ad mores, correctionem, & religiosorum ædificationem pertinent, procurando.

§. 15. Quibus in rebus ubicumque non sunt mensæ convēntuali assignati redditus, qui hoc onus ferre possint, Abbates & Commendatarii, ac alii quicumque administrationem spiritualium & temporalium visitandorum monasteriorum habentes, necessaria omnia ministrare, ac contributiones & sumptus pro gerendis aliis communibus negotiis

Mensam  
verbalis  
alimoniam  
restitu.

Novitii  
constitut.

Convēntus  
adhibet  
d. cer. a  
main. t. m.

Mulieribus  
interdictus  
negata.

Carcerem  
ad coercitionem  
monachorum  
constituatur.

Monasteria  
non servari  
possunt  
transfere.

Visitatio  
prudenter.

Necessaria  
ministrare  
contribuere  
sumptus

negotia Apostolica Sede auctoritate impedita, ac etiam brachii secularis adhibitionem...

Abbate & Commendatarios cujuscumque dignitatis, gradus, & conditionis fuerint, ad praedictorum omnium praestationem...

Commenda- siones nihil de necessariis monachis de- trahere, aut numerum eo- rum minuire, utque eos in- cetera possit.

§. 16. Ne parro deserendi monasterii occasio Monachis praebatur, quod ex vagandi libertate illis a Commenda- tariis oblata, ut expensis parcant, plerumque evenit...

Tertiam vel quartam partem reddituum omnium monasteriorum, in quibus redditus, & deinde pertra- ctari, &...

§. 17. Praedicta autem tertia vel quarta pars reddituum omnis monasterii in Commendam concessi & conceden- di, ex ipsamet proprietate, praedictorum superiorum cura...

Archivium in Commenda Cisterciensis con- stitutum, & ibi indicem bo- norum, censuum, &...

§. 18. Postremo volumus & mandamus, ut monaste- rium Cistercii constitutum, & constitutumve restitatur...

Indulta om- nis quoad proprietatem infra reman- ere. Hoc statuit etiam Bened. XII. in const. 3. Fulgens, Jun. lib. 1. Gregor. XIII. in rub.

§. 19. Quia verò proprietates omnium, malorumque radix ubicumque gliscit, omne bonum in regula quamvis bene instituta pervertit, ideo ne hoc quoque sicubi habetur, ad perfectionem praedictorum obstare possit, revocamus, & abolemus omnia & quaecumque privilegia, auctoritates, licentias, dispensationes, & indulta cujusque privati re- rum & bonorum usus, proprietatis, possessionis & domini, omnibus cujuscumque gradus & dignitatis Monachis d. Ord. per quoscumque Rom. Pont. praedecessores nostros, ac nos & Sedem praedictam, ejusve Legatos, ex quibuscumque causis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia concessa, confirmata & innovata, quibus- cumque concepta formulis, ac clausulis & decretis sus- sulta, quorum omnium tenores praesentibus habemus pro expressis, ac volumus illa omnia vires, & effectum de cetero non habere, quin etiam Visitatores, & ceteros omnes, qui in hujusmodi proprietarios severe non animadverterint, ad hujusmodi officia & alia ipsius Ordinis ministeria perpetuo inhabiles esse.

Observantia- que omnium praedictorum executione de- mandari.

§. 20. Quocirca Cisterciensis & ceteris omnibus Patribus, Abbatibus, & Visitatoribus d. Ord. edicimus, ut pro se quisque omnia praedicta studeant implere. Omnibus au- tem nostris, & praedictae Sedis Legatis & Nuntiis ubi- cumque existentibus, necnon Ord. praedicti Conservato- ribus ab ipsa Sede constitutis & constituendis, ipsorum- que singulis per Apostolica scripta mandamus, ut praesentes literas, ubi, & quando opus fuerit, ac quotiescum- que pro parte Abbatum, Definitorum, Visitatorum, & aliorum praedictorum, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, ipsisque efficacis defen- sionis praesidio assistentes, praedicta omnia in omnibus Regnis & Provinciis sedulo exequantur, & quaecumque alia quae ad Religionis incrementum ipsis utilis vel nec- cessaria videbuntur, ubique locorum statuunt. Et praeterea

§. 21. Non obstantibus pie mem. Bonifacii Papae VIII. de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, aliisque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac d. Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus: quodque aliquibus communiter vel diversim ab eadem sit Sede indultum, quod ad praestationem praedictorum minimè teneantur, & ad id compelli, aut quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, conservatoris, exemptionibus, indulgentiis, & literis Apostolicis, sub quibuscum- que tenoribus & formis, ac quibusvis etiam derogatoria- rum derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clau- sulis, irritantibusque & aliis decretis in genere vel in spe- cie, etiam Motu proprio, aut etiam consistorialiter, ac etiam iteratis vicibus approbatis & innovatis, necnon concor- diis, conventionibus, pactis & aliis obligationibus, etiam ut praedictum est roboratis, per quae praesentibus non ex- pressa, aut omnino non inserta, effectus earum impedi- ri valeat quomolibet vel differri, & de quibus, quorum- que totis tenoribus ad verbum habenda sit in nostris li- teris mentio specialis, quae omnia ad effectum omnium superscriptorum penitus abrogamus, ceterisque contra- riiis quibuscumque. Quia verò difficile nimis esset praesentes quaecumque opus illis erit perferre, volumus ut illarum exempla, etiam impressa, Notarii publici, vel Se- cretarii dicti Abbatis Cistercii manu, & ejusdem Abba- tis, vel Capituli, alicuiusve Praelati Ecclesiastici, aut ejus Curiae sigillo obliata, eandem illam prorsus fidem in judicio & extra illud ubique locorum faciant, quam ipsae praesentes facerent, si essent exhibitae vel ostense.

Derogatio contrationum.

Nulli ergo, &c. Dat. Romae apud S. Petrum, anno Incarnationis Do- minicae 1570. 8. Idus Martii, Pont. nostri anno 5.

D. P. A. 5. die 8. Mar. 1.

Reformatio Ordinis Fratrum Servorum Beatae Mariae Virginis.

CIII.

Reformationis decreta latius sunt definita, atque plenius praescripta in const. 60. Clem. VII. Nullus, ubi omnino videas, quia in apostillis vix posuissent hic indicari.

Alia de hoc Ordine notavi ad const. 1. Benedicti XI. Dum levamus, sup. tom. 1.

P I V S E P I S C O P V S, Servus Servorum Dei: Ad futuram rei memoriam.

Edita An. D. 1570.

Postquam nos Deo auctore Ordine Fratrum B. Mariae Servorum antehac in duas familias divisum, antiqua- tum Congregationis nomine, quod altera sibi asciverat, in unum idemque corpus, ac in unam eandemque familiam, uni dumtaxat capiti subiectum sub eadem Regulari disci- plina reduximus, expedit certa quaedam incommoda, quae bonum omne in Religione pervertit, excidere, ut deinceps omnes communibus institutis, & legibus suae professioni magis convenientibus viventes, salubrius dirigantur.

Corregitio hujus Ord. fuit facta.

§. 1. Quocirca cum omnis Religio privatae proprietatis usu labefactetur & corrumpatur, nos ad illam ex dicta familia exterminandam, ac simul emendandos eos qui

Reformatio hujus Ord. fuit qui...

de officio, & generibus ambiguis obediendi impri-

Revocatio omnium indulgentiarum aliquid privatum retinendi.

§. 2. De nobis attributa potestate plenitudine revocamus & aboleimus omnia & quaecumque privilegia, dispensationes, licentias, permissiones, & indulgentias habendi & tenendi privatum dominium, usufructum, possessionem & proprietatem quorundamque bonorum immobilium, mobilium, & remotionum, necnon domorum, castellarum, hortorum, secularium & aliarum rerum, Generali, Provincialibus, Conventualibus, Prioribus, ac aliis Fratribus, etiam causa leni, infirmitatis, vel casu cumquoque opere preterito vel futuro, per quoscumque Romanos Pontifices, praedecessores nostros, & nos & Sedem Apostolicam, ejusque Legatos, vel eorum alicui Ordinis Superiores, etiam Motu proprio, & ex certa scientia concessa, confirmata & innovata, quibuscumque concepta formulis, ac clausulis & decretis, & multa, quorum omnium tenores habemus presentibus pro expressis, volumusque illa omnia & singula vix & effectum de cetero non habere. Quin etiam Fratres praedictos, quicumque sint, privato & bonorum, & rerum omnium praedictorum, quomodocumque acquiritorum & ad eos obventorum dominio, usu, usufructu, proprietate, titulo & possessione privatus, dictaque possessione amoveris, & amotos nuntiamus, resque & bona omnia in communes suarum cujuscumque domorum, & praedicti Ordinis usus convertenda coactimus. Mandantes in virtute sanctae obediendae Generali, Provincialibus, & Conventualibus Prioribus supra dictis, ut rerum & bonorum omnium praedictorum possessionem, nomine domorum & locorum suorum capiant. Et illa illorumque fructus in communes Conventuum usus convertantur.

Prohibitio quicquam privatum habendi.

§. 3. Ceterum precipimus atque interdiciamus, ne deinceps ullus omnino Fratrum praedictorum, sive privatus, sive Prioris Conventualis, sive Provincialis, aut Generalis officio fungens, etiam preterito hujusmodi privilegiorum, dispensationum, permissionum & indulgentiarum, seu inveteratae consuetudinis, aut quacumque alia causa proprio quicquam aut privatum, neque ades, sive in claustris, sive alibi, separatas habeat, sed omnia ubique communia sint, & quicque unica cella, eademque cum ceteris aliorum Fratrum conjuncta, nudis omnino parietibus, ac lectulo & mensa humilibus, quemadmodum pauperes Religiosos decet, contentus esse debeat.

Camera redigatur in commune Dormitorium.

§. 4. Proinde Camerae, sive aedificae, quae extra Dormitoria separatim sunt, aut officinae, aut alias ad commune usum & commoditatem cujusque Conventus redigantur, vel si cellae communis Dormitorii pro Fratrum numero non sufficiant, & illae Camerae, vel aedificae ad formam communis Dormitorii aptari possint, in Dormitorium commune redigantur, sin minus destruantur, ac materia & caementa ad fabricam Conventus, si opus fuerit, convertantur, vel vendantur, & pretium ad commune usum Conventus conferatur.

Ambitus recedant & munita.

§. 5. Sed nec ulli omnino ambitus fiant, aut pecuniae etiam pro confirmatione, sigillo, vel scriptura, aut quacumque alia re, vel causa salvantur, aliaeve actiones, seu promissiones intercedant, seu munera, aut venia quocumque modo mittantur, neve quicquam, etiam in officio existens, pecunias, aut quicquam aliud de Provincia, seu domo sibi commissa, vel aliunde Priori Generali, seu alii cuicumque conferat, vel remittat. Quicumque secus fecerint, in omnem privationis Prioratum & officiorum omnium incidant, & ad futura inhabiles habeantur, & pro culpis etiam tanquam fures puniantur, prout nos illos privatos & inhabiles declaramus eorumque procuratoribus tamen Generali ex universo Officio, ac Provincialibus Prioribus ex sua cuique Provincia, & Visitatoribus ex domibus & locis visitandis debitum, iniqua quampresentes sublatis.

Superiores dispensare vultant Praedicatorum, & Lectors, & Officiales, circa recitationem divini officii in communibus.

§. 6. Ad reformandos autem alios dicti Ordinis, ut ulterius progrediendo, ex iis que pro salubri hujus Religionis statu, & felici directione aliqui instituta hucusque reperiuntur, quae nec praesentibus contraria sunt, nec illorum effectum impedire possunt, nihil omnino detrahere, sed illa immota custodiri volentes, de simili potestatis plenitudine statuimus & ordinamus, ut Fratres omnes,

etiam Superiores, & quicumque publici sint, nisi temeritate impulerint, & auctoritate, Domini praedicationis munus obsequio, omnibusque officiis, divinis & naturalibus intersint, nisi vero temporibus cum ipsis Praedicatoribus, & Lectoribus, his diebus quibus praedicant & legunt, Superiores pro arbitrio dispensare possint. Ipsa etiam Superioribus, & aliis Officialibus ad unum tempore quod adhaerent in negotiis Conventus & Ordinis occupati sint, aliquid remittatur.

Divina officia juxta statuta celebrantur.

§. 7. Missae, Matutinum, & aliae horarum Canoniarum preces, Processiones, Anniversaria, & Defunctorum memoriae, integra suo debito tempore ad eam cantu solemniori, in diebus quibus convenit, juxta regularia dictorum Fratrum instituta celebrantur, nec satis habeat quaeque domus Missas sive fundationes, sive statuta, sive consuetudine debitas, vel praescripto Superioris Conventus designatas duxerat celebrasse, sed Fratres omnes Sacerdotes Missam etiam non adstricti frequentissime celebrent.

Confessione, communione, & jejunio serventur.

§. 8. Clerici & conversi, semel in Hebdomada peccata sua confiteantur, & singulis saltem mensibus sacram Eucharistiam sumant. Jejunia juxta suam regulam, & constitutiones quumino servent.

Nisi cum Fratrum cujusque Domus praesentibus.

§. 9. In quaque domo pauciores Fratres non sint duodecim, si qua autem domus hunc familiam numerum alere non potest, Fratres cum bonis ex ea domo in aliam transferantur, provisione adhibita, ne Ecclesiae destruantur, sed ad ejus populi commoditatem conferantur. Permittimus tamen, ut in domibus quae iter facientibus Fratribus commode sunt, saltem quatuor Fratres non minores quinquaginta annis, constanti & probata vita maneant, si plures ea domus alere potest. Nullae porro domus supra vires onerentur.

§. 10. In singulis domibus omnibus Dominicis, & festis diebus praedicationes verbi Dei habeantur.

Praedicationes habeantur singulis diebus festis, & lectio in quibus generalibus, & aliis.

§. 11. In majoribus Studiis Regentes duas lectiones Theologicas interpretentur, alteram praedicam veluti de Sacramentis, vel de vita sanctae recteque instituenda, alteram vero speculativam, ex Catholicis & approbatis Doctoribus, Superioris arbitrio statuendis; in minoribus vero una lectione ex Theologia practica contenti sint.

Exercitia circa casus conscientiae.

§. 12. Ceterum curent Superiores, ut in singulis conventibus Fratres maxime in conscientiae casibus, & reliquis quibus attendendas confessiones pertinent, ob rei gravitate & necessitate, summo studio ac diligentia exercentur.

Catechismus legatur diebus festis.

§. 13. Singulis item diebus festis Romanus Catechismus ad Parochos in singulis Conventibus legatur.

Libri prohibiti non sint.

§. 14. Si qui Regentes & Lectores, aut alii Fratres libros prohibitos habere sine speciali Sedis Apostolicae licentia fuerint deprehensi, ultra poenas juris communis, & quae a Sancto Officio Inquisitionis haereticae pravitatis talibus imponuntur, perpetuo munere legendi, praedicandi, confessiones audiendi privati existant, ad omnia item officia inhabiles activa voce careant & passiva.

Forma promovendi gradus & qualitates promovendi in eorum.

§. 15. Nullus ad aliquem gradum promoveatur, nisi aetate, vitae probitate, & literatura praestans, & in eis probatus per examen diligens a Priore Generali, seu ab aliis qui per eum huic muneri ordinabuntur faciendum, deinde in Capitulo generali publice iterandum. Aetate autem & tempus studii, ac cursus exprimitur; & praeterea probetur quod promovendus nulla unquam infamia, seu sinistra opinione fuerit maculatus. A promovendis ad gradus hujusmodi nihil omnino exigatur; nec etiam sponte oblatum accipiat; verumtamen si promotione facta Conventus promotorum, aliquid Religioni donare voluerit, id quicquid sit, Procuratori generali Ordinis tribuatur, ut ad levationem onerum, & omnium sumptuum Religionis conferatur; eodem Procuratore, acceptorum & expensorum rationem Priori generali, & Defunctoribus reddituro. Ceterum omnes a decem annis promoti, rursus per probos & idoneos viros a Priore generali in quaque Provincia constituendos examinentur, & qui saltem, mediocri scientia in Theologia praediti reperi non fuerint, usu, & exercitio gradus suspendantur, nec debeat privilegio gradus hujusmodi gaudere. Caveat praeterea Superiores licentiam ulli Fratri concedere, ut ad aliquos ordines sacros, sive majores, sive minores, promoveri possint, nisi ille in aetate legitima constitutus, &

de Hierarchia ubi ubi requiritur in gradibus... omnia que a sacris... requiruntur, aliter promoveantur...

Confessionum qualitates.

§. 19. Sacerdotes ad audendas peccatorum confessiones ordinandi, vita, moribus & literatura probati, & quoad mulieres etatis provectæ habeantur.

Priorum officium dures biennium.

§. 17. Piores omnes nunquam ultra biennium durent, sed biennio functo ipsorum officium vacet, nec ad illud met in eodem Conventu in sequens protinus biennium rursus constitui possint.

Frater non sinit ultra biennium in eodem Conventu, forma administrandi Cömonii.

§. 18. Nulli item Fratri in eodem Conventu plus biennio manere liceat, exceptis sexagenario majoribus, quibus aliquid ex causa Superioris arbitrio poterit condonari.

§. 19. Ad hæc nullus omnino Priorum administrationem bonorum, & aliarum rerum, dispensationemque pecuniarum & reddituum suæ domus, etiam nomine Conventus, per seipsum habere, sive exercere, vel sese in eis interponere possit, sed universum id onus tribus Religiosis à Priori generali ita demandetur, ut primus, rerum & bonorum, inferendorumque in eam reddituum curam habeat, alter tanquam depositarius, pecunias ac cætera ab illo importata fideliter asservet, reliquus de pecuniis & rebus à Depositario captis, Priori & Fratribus, ac domui universæ de necessariis veluti dispensator provident, mandante tamen ipso Priore, qui unicuique non secundum proprium affectum, sed charitatis regulam providendi curabit officiorum huiusmodi invicem confusione penitus interdicta.

Forma reddendi administrationis rationes.

§. 20. Cæterum si tres tam impensis quam accepti singulis mensibus suo Priori, adhibitis etiam duobus, vel tribus Fratribus ejusdem domus probatoribus, rerumque usu peritis; deinde ipsemet rursus presentibus Priore, & peritis prædictis, Priori generali, vel Provinciali, vel Visitatoribus, quotiescumque visitationis officium fecerint. Denique ipse Prior generalis in omni proximo Capitulo generali saltem coram tribus Judicibus ab ipso Capitulo constitutis illorum omnium, & etiam universæ administrationis suæ, tam publicè quam private rationem reddere teneatur.

Donata, & ubi sita Fratres confitentur Superioribus.

§. 21. Pecuniæ omnes & quæcumque aliæ res cuicumque privatim, etiam intuitu personæ undecumque donatæ, sive relictæ fuerint, Superiori, horum viginti quatuor intervallo exhibeantur, qui illas statim Depositario committat, & inde tamen exhibitori ministrari jubeat, quantum rei convenientis præsens necessitas videbitur postulare.

Frater omnes in Refectorio communitatis spulsi ut fiant.

§. 22. Fratres omnes, etiam Superiores, quomodocumque privilegiati, ægrotis tantum exceptis, in Refectorio cibum capiant, & communi mensa utentes communibus epulis vescantur. In primis autem senum & ægrotorum, necnon Prædicatorum & locorum cura habeatur, ita ut nihil eorum necessitati & commoditati desit. Omnes prædicti, quocumque gradu & honore sint, camisis laneis, & reliquo vestitu huiusmodi; eodemque honesto & professioni convenienti, omni præterea suppellectile, & instrumento pauperi, atque humili utantur. Nullus privatum hortum habeat, sed omnes omnibus domus sint communes, præterquam quoad infirmariam, & novitios, qui hortum sive viridarum se junctum habere possint, in quo cæteri nullatenus ingrediantur.

Novitii qui ubi & quando recipiendi, & quomodo instruenti sint. At hoc vide bullam Sixti, de num. 71. & alias ibi indicandas.

§. 23. Novitiam oblati ante decimum octavum ætatis suæ annum completum non recipiantur, neque ante decimum nonum completum ad professionem admittantur. Qui hæcenus recepti, etiam oblati, decimum quintum annum non compleverint, dimisso habitu Religiosis, domum ad parentes ac necessarios etiam inviti remittantur, vel alias omnino emittantur, nec postea in ædibus unde exierint, aut in aliis ejusdem Ordinis domi-

bus, alio modo se habeant. Exiit, qui viginti quintum annum non attingit, ad servandum non accipiantur, & qui recepti, nisi ante eam ætatem minores sint, respiciantur. Novitii non admittantur, aut educantur nisi in Conventibus insignioribus, in quibus oratorium, & capitulum habeant omnino separatim, cujus ingressus aliis Fratribus sit penitus interdictus. In eisdem domibus sit unus Magister ætatis prædictæ, moribus & doctrina præditus, qui diligentem habeat prædictorum Novitorum curam, & illis præsit. Ipsi autem in Grammatica, cantu, caeremoniis, & iis que ad Christianam disciplinam faciunt, instruantur, nec è loco novitatus, nisi ad Ecclesiam, Refectorium, & ad publicas processiones, & interdum ad aliquam honestam recreationem, cum fida custodia exire debeant.

Fraternum Fratrum quæ in esse debent, & una verum vestes.

§. 24. In quaque domo sit anum vestiarium commune, in quo omnia omnium Fratrum vestimenta conficiantur: aniuismodi sint, eademque nulla exquilita arte laborata, sed simplicia & honesta, ita ut nec unum ab altero distinguatur. Cui vestiario Custos præficiatur, qui munditiæ, refectiois, & distributionis eorundem vestimentorum curam gerat.

Forma servandi scripturas & rei Ecclesie.

§. 25. In omni domo locus tutus cum armariis, seu capis habeatur, in quibus scripturæ, privilegia, contractus, & omnia jura ad domum pertinentia, itemque res pretiosæ Ecclesiarum, etiam sacre, cum suo inventario, seu repertorio authentico asserventur, præter eas, quæ quotidiano sunt Ecclesie usui necessariæ, & quæ in Sacristia, & per Sacristiam custodiantur; ita tamen ut res sacre à profanis distinguantur. Hujus autem loci tres sint claves, quarum unam Prior, alteram Depositarius, tertiam Procurator domus habeat. Simili quoque modo inventarium bonorum mobilium cujusque Ecclesie & domus, necnon immobilium, & quoracumque jurium ad Conventum pertinentium, in forma probanti conscribatur, deque eo exemplum authenticum fiat duplicatum, ut alteram in propria domo remaneat, alterum verò in Archivio insignioris, seu principalis domus ejus Provinciae reponatur.

Infirmaria in quocumque Conventu instituantur.

§. 26. In omni domo, infirmaria commoda loco constituantur pro Fratribus infirmis, cui infirmarius ordinetur, per quem domus ipsa de illis viribus, quæ ad animæ & corporis infirmorum salutem, commoda & necessaria sunt, charitative provideatur.

Prioris officium circa Ecclesiam, & camini ornamenta.

§. 27. Postremo Prior cujusque domus præcipuam curam gerat, ut Ecclesie in suis structuris conserventur, & reparentur, munda præterea & expurgata, uti decept, contineantur, atque illis de libris, vasis, ornamentis, & aliis ad Altaris ministerium, & divinum cultum pertinentibus provideatur, quæ pariter munda & nitida conserventur.

Res Sacristiæ non alienentur.

§. 28. Res Sacristiæ, cujusvis generis sint, nullo modo alienentur, nec pignori opponantur, nec ullo modo alicui accommodentur, sed solum Ecclesie propriæ serviant.

Decretum irritans.

§. 29. Decernentes irritum & inane quicquid secus per quoscumque, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Frater omnes servent hanc reformationem.

§. 30. Quocirca Priori generali, ac omnibus Fratribus prædictis per Apostolica scripta mandamus, ut quisque pro se præsentis literas humiliter recipiant, & quæcumque in eis statuta, decreta, & mandata sunt, alia desuper à nobis non expectata jussione, aut mentis nostræ declaratione, firmiter custodiant, & in omnibus studiose obedire procurent.

Prior generalis deinceps futuris exercere hujus consilii.

§. 31. Quin etiam eidem Priori generali committimus, ut ipse eisdem præsentibus, in proximo & deinceps futuris generalibus & provincialibus Capitulis, & frequenter in omnibus domibus publicè legere, ac eas, & quicquid pro eorum executione & observazione, tam in ipsis Capitulis generalibus, vel etiam extra illa, ab ipso adhibitis aliis, quos ex aliis Prioribus, vel Definitoribus prædictis, quos duxerit eligendos, statuetur, ordinabitur, & detinetur, in omnibus Prioratibus, ac ab omnibus & singulis Prioribus, Fratribus, & personis prædictis inviolatè faciat per se, vel alium seu alios observari. Contradictores quoscumque & rebelles, ac etiam protestantes, & reclamantes, eisque auxilium, consilium, vel favorem publicè

publice, vel occulte, directe, vel indirecte, quovis quaestio colage, vel ingenio praestatis, tam ecclesiasticos, quam laicos, cuiuscumque dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, per sententias, censuras & poenas Ecclesiasticas, ac etiam Prioratum, dignitatum, & administrationum privatorias, caeteraque juris & facti remedia opportuna, appellatione postposita compellendo. Quin etiam contententes praedictos in censuras & poenas supra scriptis incidisse declarando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Class. derog.

§. 32. Non obstantibus nostris de non tollendo iure quaesito, & de annali ac triennali possessore, aliisque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinibus praedicti iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, exemptionibus & indulgentiis Apostolicis, aliis, ejusque Superioribus & personis, eorumque singulis per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac nos & Sedem Apostolicam, etiam per modum statuti perpetrui, ac iniiti & stipulati contractus, ac alias sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis, in genere, & in specie concessis, confirmatis, ac etiam aliis reformationibus, quotiescumque, ac quocumque tempore factis & promulgatis ac quibuslibet aliis indulgentiis & literis Apostolicis, specialibus & generalibus, quorumcumque tenoribus existant, per quos praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum, seu dictorum Ordinariorum iurisdictionis, seu executio impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis. Quae omnia contra earundem praesentium tenorem nolumus aliquam in aliquo suffragari.

Exemplorum fides.

§. 33. Denique etiam volumus, ut ipsarum praesentium exempla, etiam impressa, Capituli vel Prioris generalis, seu alterius personae in dignitate Ecclesiastica constitutae, aut ejus Curiae sigillo, & Secretarii cuiusvis eorum, vel Notarii publici manu ob signata, eandem illam prorsus fidem ubique locorum, in iudicio & extra illud faciant, quam ipsae praesentes facerent, si forent exhibitae, vel ostensa.

Dat. P. An. 5. die 30. Martii.

Nulli ergo, &c. Si quis, &c.  
Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1569. 3. Kal. Junii, Pontif. nostri anno 5.

Publicatio.

Anna à Nativitate Domini 1569. Indult. 13. die vero 20. mensis Sept. Pos. Sanctiss. in Christo Patri, & D.N.D. Pii divina providentia Papa V. anno 5. retroser pra licentia Apostolica affixi & publicate fuerunt ad duas Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellarii Apost. & in acie Campi Flora, ubi moris est, per me Scipionem de Olivianis, & Joan. Andream Regerinum praefati S.D.N. Papa Curf.  
Am. Clerici Mng. Curf.

LXIV.

Declaratio & ampliatio Conc. Trid. cap. 14. sess. 24 de prohibitione aliquid exigendi vel petendi in collatione, aliave provisione beneficiorum Ecclesiasticorum, vel ad illorum possessionem admissionem.

Ad hoc videtur potest etiam Conc. Trid. sess. 21. c. 1. & sess. 24. cap. 18.

Alia ad materiam simoniae beneficalis plenè indicavi in conf. 3. Julii II. Cum tam divino.

Edita An. D. 1570.

PIUS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

Ururum nimis & incommodum arbitramur, quod Ecclesiarum ministri in iis, quae ad ipsorum sustentationem suppeditant, dispendia patiantur. Quocirca cum hanc ad rem, simulque prohibendam ab Ecclesia Dei avaritiae pravitatem, editas antehac sanctiones minime satis esse intelligimus, novae constitutionis subsidio cogimur providere.

Cum il. Trid.

§. 1. Cum itaque alias ex plurimam Ecclesiarum Cather-

dralium & collegiarum constitutionibus, aut ex prava consuetudine observari intelligerent, ut in electione, praesentatione, nominatione, institutione, confirmatione, collatione, vel alia provisione, sive admissione ad possessionem alicujus Cathedralis Ecclesiae, vel beneficii, canonicatum, aut praebendam, vel partem proventuum, seu ad distributiones quotidianas certae conditionis, seu deductiones, ex fructibus solutiones, promissiones, compensationesve illicitae, aut etiam quae in aliquibus Ecclesiis dicuntur Turnorum luca, interponerentur, licet Sancta Synodus haec detestata, mandaverit Episcopis, ut quaecumque hujusmodi, quae in usus pios non converterentur, atque ingressus eos qui simoniacalibus, aut sordidae avaritiae suspicionem haberent, fieri non permitterent, ipsique diligenter de eorum constitutionibus, sive consuetudinibus super praedictis cognoscerent, & illis tantum quas probarent exceptis, reliquas ut pravas & scandalosas rejicerent, eos vero qui adversus praedicta quavis ratione commississent, poenis contra simoniacos editis teneri decreverit, multorum tamen indomita cupiditate, tam praedicta, quam alia ad beneficium & commodum ipsorum ministrorum edita aut omnino contemnuntur, aut in varios sensus traducta perperam eluduntur.

sess. 24. c. 14. mandavit Episcopis ut pravas consuetudines sive admissiones quae in praedictis beneficiis & canonicatibus & praebendis & partibus proventuum & deductionibus & solutionibus & promissionibus & compensationibus & aliiis quae in aliquibus Ecclesiis dicuntur Turnorum luca, interponerentur, licet Sancta Synodus haec detestata, mandaverit Episcopis, ut quaecumque hujusmodi, quae in usus pios non converterentur, atque ingressus eos qui simoniacalibus, aut sordidae avaritiae suspicionem haberent, fieri non permitterent, ipsique diligenter de eorum constitutionibus, sive consuetudinibus super praedictis cognoscerent, & illis tantum quas probarent exceptis, reliquas ut pravas & scandalosas rejicerent, eos vero qui adversus praedicta quavis ratione commississent, poenis contra simoniacos editis teneri decreverit, multorum tamen indomita cupiditate, tam praedicta, quam alia ad beneficium & commodum ipsorum ministrorum edita aut omnino contemnuntur, aut in varios sensus traducta perperam eluduntur.

§. 2. Quare nos pro divini cultus exercitio, simulque evocatorum ad illum auxilio plenius evidentiusque consulendum fore rati, revocamus & abolimus omnia & quaecumque privilegia, consuetudines, & statuta quorumcumque Ecclesiarum Cathedralium & Metropolitanarum, ac majorum, necnon Collegiarum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, aut alio quovis praesidio munita, ac etiam supra hominum memoriam, & longissimo, ac quocumque tempore, etiam continuo observata, sive pro solvendis Ecclesiarum, vel Praelatorum debitis, sive pro supportandis illorum oneribus, sive aliis etiam majoribus, maximis & urgentissimis causis concessa & approbata, ac etiam multiplicatis vicibus innovata, extensa & moderata, quod vacantibus ipsarum Ecclesiarum dignitatibus, canonicatibus, praebendis, portionibus, beneficiis, & officiis, fructus, ac etiam quotidianae distributiones ex eis primo ab ipsa vacatione anno, aut longiore, vel etiam brevior tempore proventuri, mensae Episcopali, seu Capitulari, aliove loco, integrè, vel partim remaneant, seu applicentur, aut in communes usus cedant, seu inter alios Canonicos, & personas Ecclesiae, seu Capituli dividantur. Quodque nullus etiam Apostolica auctoritate provisus in Canonicum recipi, aut ad dignitatem, seu portionem, beneficium, vel officium admitti, vel alias in ejus possessionem induci possit, nisi prius de observandis hujusmodi privilegiis, consuetudinibus & statutis iuramentum praestiterit, & obtentae illorum derogationi, ac fructuum, & distributionum perceptioni renuntiaverit, seu Capitulo, & personis praedictis cesserit, seu (ut appellant) dulciaria, aut quid aliud praestiterit, quorum omnium tenores, causas & effectus habemus praesentibus pro expressis, quibuscumque illa concepta sint formulis, necnon irritantibus, & aliis decretis roborata. Volentes ea omnia vires & effectum de caetero non habere.

His Pontificis ad revocand. & abolend. omnia & quaecumque privilegia, consuetudines, & statuta quorumcumque Ecclesiarum Cathedralium & Metropolitanarum, ac majorum, necnon Collegiarum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, aut alio quovis praesidio munita, ac etiam supra hominum memoriam, & longissimo, ac quocumque tempore, etiam continuo observata, sive pro solvendis Ecclesiarum, vel Praelatorum debitis, sive pro supportandis illorum oneribus, sive aliis etiam majoribus, maximis & urgentissimis causis concessa & approbata, ac etiam multiplicatis vicibus innovata, extensa & moderata, quod vacantibus ipsarum Ecclesiarum dignitatibus, canonicatibus, praebendis, portionibus, beneficiis, & officiis, fructus, ac etiam quotidianae distributiones ex eis primo ab ipsa vacatione anno, aut longiore, vel etiam brevior tempore proventuri, mensae Episcopali, seu Capitulari, aliove loco, integrè, vel partim remaneant, seu applicentur, aut in communes usus cedant, seu inter alios Canonicos, & personas Ecclesiae, seu Capituli dividantur. Quodque nullus etiam Apostolica auctoritate provisus in Canonicum recipi, aut ad dignitatem, seu portionem, beneficium, vel officium admitti, vel alias in ejus possessionem induci possit, nisi prius de observandis hujusmodi privilegiis, consuetudinibus & statutis iuramentum praestiterit, & obtentae illorum derogationi, ac fructuum, & distributionum perceptioni renuntiaverit, seu Capitulo, & personis praedictis cesserit, seu (ut appellant) dulciaria, aut quid aliud praestiterit, quorum omnium tenores, causas & effectus habemus praesentibus pro expressis, quibuscumque illa concepta sint formulis, necnon irritantibus, & aliis decretis roborata. Volentes ea omnia vires & effectum de caetero non habere.

§. 3. Praecipimus igitur & interdiciamus omnibus Episcopis, Capitulis, Collegiis & personis ad quos id pertinet, ne posthac fructus, aut distributiones hujusmodi, nec prorsus ullam eorum partem retineant, neve ipsorum possessionem, vel renuntiationem, aut dulciaria, vel alia quomodocumque petant, vel exigant, aut quencquam sive Ordinaria, sive Apostolica auctoritate provisum, ad praestandum hujusmodi iuramentum inducant, aut illi praedicta non facienti possessionem impediunt, vel remorentur. Quicumque contrafecerint, si Ecclesiarum Antistites, tandiu à Pontificali officii exercitio sint suspensi, donec satisfactione praevia illis per Sedem Apostolicam suspensio relaxetur. Capitula vero & Collegia quaecumque Ecclesiastica subiaceant interdicto, ac singulares personae in excommunicationis sententiam incurrant, à qua, nisi in mortis articulo constituti, ab alioquam à Rom. Pont. absolutionis beneficium nequeant obtinere. Decernentes hujusmodi praestita iuramenta non

Panaque aliquid retinere praesentibus in pmissis.



manibus nostris sponte factam, & per nos admissam, aut alias quibusvis modis, & ex quacumque personis vacantis, necnon quacumque, quocumque, & qualiacumque alia dictæ Curie officia, similia vel dissimilia, & qualitercumque qualificata, ad dispositionem Rom. Pont. pro tempore existentis pertinentia, pretio concedi solita, quæ prædicta omnia simul valorem septuaginta millium ducatorum auri in auro conficiant, ab ipso proximo Summatore acquirenda, & comparanda, ex nunc, & contra perpetuo unimus & annectimus & incorporamus. Ita ut quisque Summator, qui pro tempore fuerit, itidem Secretarius, Præfident, Portionarius, & omnium aliorum futurorum officiorum hujusmodi titularius existat, illorumque omnium corporalem possessionem per se, vel alium, seu alios propria auctoritate liberè apprehendere valeat.

Recognitori-  
bus prædictis  
dote consti-  
tuat.

§. 7. Singulis verò quatuor officiis Recognitorum pro dote ipsorum decem, aut plura loca, seu portiones cujuscumque Montis, seu Montium in Urbe, seu ditione temporali S.R.E. constitutorum non vacabilium, quorum fructus hic solvantur, samptu ejusdem proximi Summatoris conficienda & exhibenda, perpetuo applicamus, & appropriamus. Declarantes quod si dicto officio Summatoris tot alia, quæ ad valorem prædictum septuaginta millium ducatorum, ut prædictum est, non ascendunt, vel si nulla alia quam prædicta, quæ jam vacarunt uniantur, nihilominus valere, & plenarium effectum sortiri debere.

Indulta pri-  
vilegia, im-  
munitates,  
emolumenta,  
exemptiones,  
et Summa-  
toribus præ-  
dictis omnibus  
competentia  
huius Summa-  
toris officio  
concedit, &  
probat.

§. 8. Cæterum ex prædictis, & aliis quæ ad dictum Summatoris officium quocumque modo pertinent, & in eo consueverint & observantur, nihil prorsus detrahere, sed illa ac omnia, & quacumque privilegia, facultates & auctoritates, exemptiones & indulta ipsi officio, & ejus personis quomodocumque concessa, confirmata & extenta, quæ ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus habemus pro expressis, perpetuo stabilia & inviolata esse intendentes, ac futuros omnes Summatore, & dicti officii personas, tam conjunctim, quam divisim in illis omnibus potiri, ac etiam omnia & quacumque jura, salaria, regalia, recognitiones, & emolumenta prædicta, & alias consuetæ, & ab Officialibus, & Collegiis supradictis præstari solita, quemadmodum prædictus Petrus Donatus Card. & quicumque ante eum Summatore amplissime obtinuerunt, eodem modo, jure, & titulo habere & possidere volentes; quin etiam omnia & quacumque jura, jurisdictiones, facultates, consuetudines, & indulta dicti homicidii, & illud, necnon expeditionem dictarum literarum concernentia, à quibuscumque aliis, cujuscumque qualitatibus, & conditionibus, personis & officiis usurpata, & quocumque tempore usitata, ad jus, & proprietatem ipsius revocantes, perpetuo statuimus & ordinamus, ut ad dictum officium unus ex S.R.E. Cardinalibus assumatur, & dicta quatuor Recognitorum officia, cum quibusvis aliis dictæ Curie officiis compatibilia sint, & ad liberam Summatoris pro tempore existentis dispositionem omnino pertineant; qui etiam hac prima vice, & deinceps in perpetuum illa, seu per resignationem, seu per obitum, seu quemcumque alium modum vacabunt, concedere, vendere, transferre, & de eis, ac super eis cum quibuscumque convenire, pacisci & decernere liberè & licitè valeat, quemadmodum de aliis ipsius Curie officiis fieri consuevit, pro pretio concedantur, viros probos & peritos ad ea admittat, qui per suam qualitate, & alias pro materiarum qualitate, & rerum exigentia, ejus vel Præfidentis arbitrio expeditioni incumbant.

Formam exam-  
inandi li-  
teras Ap-  
ostolicas  
præscribit.

§. 9. Omnes literæ, quæ secundum communem in dicto officio cursum, absque difficultate expediri consueverunt, ab illorum cognitore, qui tunc vicem obtinebit, præfente Summatore, vel Præfidente, diligenter & accuratè examinentur, & ipsi referantur, ut illis tunc demum subscribitur, & ipsas de more jubeat expediri.

Disiuncte de-  
per occur-  
rentia deci-  
dendi.

§. 10. Ad ea vero dubia dissolvenda, quæ in literis ipsis occurrere contigerit, Summator certum diem in singulis hebdomadas constituat, quo die coram se, seu Præfidente suo, omnes Recognitores conveniant: & præterea si ipsi Summatori visum fuerit, aliquot alii egregii viri harum rerum usum habentes ab eodem Summatore adhibeantur, ut dubia omnibus propofita, cum maturo eorum om-

nium judicio decidentur, gravioribus tamen, & obstru-  
toribus dubiis, propter quæ Romæ Pontifex merito  
consulendis erit, nostræ & successorum nostrorum de-  
clarationi nihilominus reservatis.

§. 11. Ad hæc omnis Summator, sive in dicta Curia præfens, sive ab ea quocumque tempore absens, etiam omnia officia prædicta unita, præfentia & futura, quocumque, & qualiacumque, ac etiam unius & ejusdem Collegii, per substitutum seu substitutos omnino exercere possit, qui mensuris, ac omnibus aliis Congregationibus intersint, vota, vocem, & suffragia tam activè quam passivè habeant. Ad officia Refensoriarum, Mensariatuum, cæteraque omnia munera, functiones, & negotia, publica & privata, etiam pro singulis ejusdem Collegii officiis, etiam eodem tempore, & veluti principales admittantur, literis Apostolicis, & aliis scripturis, & instrumentis subscribant, vestibus & insignibus Officialium cujuscumque Collegii in Palatio Apostolico, processionibus, pompis, & aliis omnibus actibus publicis & privatis incedant, & sedeant, & pro antiquitate præcedant, & prorsus omnia ut principales faciant, & exequantur, pro singulis officiis, etiam unius, & ejusdem Collegii, quantumcumque in eo fuerint, quorum pluralitas & multitudo nullum prorsus impedimentum sibi invicem, nullamque incompatibilitatem faciat, singula Congregationum, & munerum omnium emolumenta & salaria, ordinaria & extraordinaria percipiant, & alias quemadmodum ipse Summator faceret, facereque posset, si eadem officia ut non unita possidens ibi adesset. Eosdem enim ad effectum omnium prædictorum dumtaxat Secretarios, Scriptores, & alios omnium Collegiorum hujusmodi Officiales, & titulares creamus & instituimus.

Summator  
officium  
substitutum  
exercere  
possit  
Congregatio-  
nibus  
intersint  
vota, vocem,  
& suffragia  
tam activè  
quam passivè  
habeant.

§. 12. Præterea omnis Summator nullo omnino inter-  
misso mensium, dierum aut alterius temporis spatio, per  
consuetudines & statuta, etiam jurata & confirmata, seu  
privilegia & indulta Secretariorum Apostolicorum, &  
aliorum Collegiorum præfinito, sed statim à principio,  
fructus, emolumenta, Congregationes, salaria & jura  
omnia singulorum Officiorum hujusmodi, præfens &  
absens integrè capiat.

Emolumenta  
eisdem  
præfens

§. 13. Ad omnes autem in suo officio continendos,  
Summator quæcumque statuta, prosperum officii statum  
concernentia condere, condita corrigere & mutare, alia-  
que rursus, & quocumque sibi videbitur edere.

Statuta  
Officiorum  
concedit

§. 14. Prælatos, & quoscumque alios Officiales, per-  
sonas dictæ expeditionis participes, quicumque fuerint,  
quoad ea quæ ad expeditionem ipsam concernunt casti-  
gare, corrigere & punire, ac contra eos civiliter & cri-  
minaliter procedere, vicesque suas tam in his, quam su-  
prædictis omnibus & singulis, alii vel aliis delegare li-  
berè & licitè possit.

Jurisdictio-  
nem  
concernentem  
coram quibus  
liberè declinat.

§. 15. Itemque omnibus & quibuscumque privilegiis, &  
exemptionibus, etiam Ripæ & Ripettæ, ac Dohanæ Urbis,  
quæ Camerarius noster, Clerici, Præfidentes, & alii Came-  
rales habent, eodem jure liberè potiantur & gaudeant.

Exemptiones  
Camerarii  
&  
Clericorum  
tribus

§. 16. Præfident verò & Recognitores omnes prædicti,  
literas Apostolicas etiam Monasteriorum, & Ecclesiarum  
Cathedralium pro se gratis ubique, prout literarum  
Apostolicarum Scriptores expediant. Et propterea om-  
nibus & quibuscumque aliis privilegiis, facultatibus,  
exemptionibus & indultis eisdem Scriptoribus, & eo-  
rum Collegio concessis, eodem modo quo illi gaudent,  
& quisque pro se, super his Apostolicas literas, tam  
conjunctim, quam divisim expedire poterunt.

Præfidentis  
&  
Recognitorum  
literas  
gratis  
expedi-  
unt

§. 17. Postremo omnis Summator, quocumque ei  
videbitur, officium ipsum Summatoris in manibus Pont.  
pro tempore existentis in favorem S.R.E. Card. aut alte-  
rius cujuscumque personæ per eos approbandæ, etiam  
liberè & licitè valeat, quemadmodum de cæteris dictæ  
Curie Officiis pretio receptis cuique est permissum, &c.

Summatoris  
officium  
in manibus  
Pontificis  
pro tempore  
existentis  
in favorem  
S.R.E. Card.  
aut alterius  
cujuscumque  
personæ  
per eos  
approbandæ,  
etiam  
liberè &  
licitè  
valeat

§. 18. Decernentes omnia & supradicta, firma & in-  
violata perpetuò consistere, vimque validi & efficacis  
contractus inter nos & Sedem & Cameram Apostoli-  
cam, necnon omnes deinceps Summatore habere. Ac  
irritum & inane quicquid fecus super his per quoscum-  
que scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula  
servanda

*offici admi-  
nandi prece-  
dit Offici-*

§. 19. Jubeamus igitur omnium Collegiorum, & Officiorum prædictorum defensores, Mensarios, Depositariorum, necnon Vectigalium Redemptores, & ceteros omnes, ad quos pertinet, ut quisque pro se, alia à nobis non expectata jussione, aut mentis nostræ declaratione, prædictum Summatorem, & ab eo substituendum & substituendos, necnon Præsentem, & Recognitores omnes, tam conjunctim quàm divisim ad prædicta omnia recipiant & admittant, eisque de ipsis omnibus integrè respondeant, & ab aliis faciant responderi. Qui contrafecerint, eos tamdiu ab Officiorum exercitio suspendimus, & ab emolumentorum percipiione privamus, donec satisfactione prævia, meruerint à Rom. Pont. restitutionis beneficium obtinere.

*regatio  
institutum*

§. 20. Non obstantibus nostra de non tollendo jure quaesito, & aliis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac Secretariatus, Scriptorum, Archivi, ceterorumque officiorum, & Collegiorum, necnon Camera Urbis, & vectigalium prædictorum juramentis, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, usibus & naturis, quantumcumque tempore observatis, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis, illis eorumque Præsentibus, Ministris, & personis per quoscumque Rom. Pont. prædecessores nostros, ac nos & Sedem prædictam, etiam per modum statuti perpetui, & iniiti & stipulati contractus, & aliter sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis reitutivis, præservativis, derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, & motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, necnon consistorialiter, ac ex causis quantumcumque onerosis conceitis, confirmatis, innovatis, extensis & moderatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de eis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, & de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si ad verbum inferrentur, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus. Quodque aliquibus communiter vel divisim à prædicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, cæterisque contrariis quibuscumque.

*Seditio pa-  
nalu.*

§. 21. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ, &c. infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

*D. D. A. q. die  
24. Junii.*

Dat. Rom. apud S. Petri. Anno Incarn. Dominicæ 1578. Kal. Julii, Pont. nostri anno 5.

**CVI. Missalis Romani, ad ritè Missas celebrandas ex Conc. Trid. decreto reformati approbatio, & aliorum abolitio.**

*Hoc Missale iteratò restituit Clem. VIII. ut infra in ejus const. 108. Cum Sanctissimum.*

*Edita A. D.  
1570.*

**PIVS EPISCOPVS,**  
*Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.*

*Exordium.*

**Q**uo primum tempore ad Apostolatus apicem assumpti fuimus, ad ea libenter animum, viresque nostras intendimus, & cogitationes omnes direximus, quæ ad Ecclesiasticum purum retinendum cultum pertinerent, eaque parare, & Deo ipso adjuvante omni adhibito studio efficere contendimus.

*Ex de vet.  
Concl. Trid.  
Catechismus  
Missale &  
Breviarium*

§. 1. Cumque inter alia sacri Trid. Conc. decreta, nobis statuendum esset de sacris libris, Catechismo, Missali, & Breviario, edendis atque emendandis, edito jam Deo ipso annuente, ad populi eruditionem Catechismo,

& ad debitas Deo persolvendas laudes Breviario castigato, omnino ut Breviario Missale responderet, uti congruum est, & conveniens (cum unum in Ecclesia Dei psallendi modum, unum Missæ celebrandæ ritum maxime deceat) necesse jam videbatur, ut quod reliquum in hac parte esset, de ipso nempe Missali edendo, quamprimum cogitarem.

§. 2. Quare eruditissimis viris onus hoc mandandum duximus, qui quidem diligenter collatis omnibus cum vetustissimis nostræ Vaticanæ bibliothecæ, aliisque undique conquisitis, emendatis, atque incorruptis codicibus, necnon veterum consultis ac probatorum auctorum scriptis, qui de sacro eorundem rituum instituto monumenta nobis reliquerunt, ad pristinam Missale ipsam Sanctorum Petrum normam ac ritum restituerunt. Quod recognitum jam, & castigatum matura adhibita consideratione, ut ex hoc instituto, cæptoque labore fructus omnes percipiant, Romæ quamprimum imprimi, atque impressum edi mandavimus, nempe ut Sacerdotes intelligant, quibus precibus uti, quos ritus, quasve ceremonias in Missarum celebratione retinere posthac debeant. Ut autem à Sacrosancta Romana Ecclesia cæterarum Ecclesiarum matris & magistra, tradita ubique amplectantur omnes, & observent, ne in posterum perpetuis futuris temporibus in omnibus Christiani Orbis provinciarum Patriarchalibus, Cathedralibus, Collegiatis, & Parochialibus, sæcularibus & quorumvis Ordinum Monasteriorum, tam virorum quàm mulierum, etiam Militiarum regularibus, ac sine cura, Ecclesiis, vel Capellis, in quibus Missa Conventualis alta voce in Choro, aut demissa celebrari juxta Romanæ Ecclesiæ ritum consuevit, vel debet, alias quàm juxta Missalis à nobis editi formulam, decantetur aut recitetur, etiam si eadem Ecclesiæ quovis modo exemptæ Apostolicæ Sedis indulto, consuetudine, privilegio, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel aliis quibusvis facultatibus munitæ sint, nisi ab ipsa prima institutione à Sede Apostolica approbata, vel consuetudine, quæ vel ipsa institutio supra ducentos annos Missarum celebrandarum in eisdem Ecclesiis assidue observata sit, à quibus, ut præfatam celebrandi constitutionem vel consuetudinem nequaquam auferimus, sic si Missale hoc, quod nunc in lucem edi curavimus, iisdem magis placet, de Episcopi vel Prælati, Capituliqve universi consensu, ut quibusvis non obstantibus, juxta illud Missæ celebrare possint permittimus, ex aliis verò omnibus Ecclesiis præfatis eorundem Missalium usum tollendo, illaque penitus & omnino rejiciendo.

§. 3. Ac huic Missali nostro super edito, nihil unquam addendum, detrahendum, aut immutandum esse decernendo, sub indignationis nostræ pœna, hac nostra perpetuè vâlitura constitutione statuimus & ordinamus. Mandantes, ac distictè omnibus & singulis Ecclesiarum prædictarum Patriarchis, Administratoribus, aliisque personis quacumque Ecclesiastica dignitate fulgentibus, etiam si Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinals, aut cujusvis alterius gradus & præminentie fuerint, illis in virtute sanctæ obedientie præcipientes, ut cæteris omnibus rationibus & ritibus ex aliis Missalibus quantum vetustis hactenus observari consuevit, in posterum penitus omittis ac planè rejectis, Missam juxta modum, ac normam, quæ per Missale hoc à nobis nunc traditur decantent, ac legant, neque in Missæ celebratione alias ceremonias vel preces, quam quæ hoc Missali continentur, addere vel recitare præsumant. Atque ut hoc ipsum Missale in Missa decantanda aut recitanda in quibusvis Ecclesiis absque ullo conscientie scrupulo, aut aliquarum pœnarum, sententiarum & censurarum incurfu posthac omnino non sequantur, eoque liberè & licitè uti possint & valeant, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, etiam perpetuè concedimus & indulgemus. Neve Præfules, Administratores, Canonici, Capellani, & alii quocumque nomine nuncupati præb. sæculares, aut cujusvis Ordinis regulares, ad Missam aliter quàm à nobis statutum est, celebrandam teneantur, neque ad Missale hoc immutandum à quolibet cogi & compelli possint.

*emendanda  
arant, & Bre-  
viarium jam  
fuit emenda-  
tum, & ab ipso  
Pont. confir-  
matur, ut  
in const.  
64.*

*si autem em-  
datis, & Bre-  
viarium jam  
fuit emenda-  
tum, & ab ipso  
Pont. confir-  
matur, ut  
in const.  
64.*

*si autem em-  
datis, & Bre-  
viarium jam  
fuit emenda-  
tum, & ab ipso  
Pont. confir-  
matur, ut  
in const.  
64.*

*Illudque im-  
mutari prohi-  
bet.*



PIUS QUINTUS.

PIVS PAPA QVINTVS, Sedes An. 1170. Motu proprio, &c.

Classis pre-feruativa.

Class. derog.

Hac constitu- tio quando in- cipias ligare.

Impressores nō imprimant Missale abs que licentia.

In hoc p. bl. & Exemplorum fides.

Dat. P. An. 4. die 12. Julii.

Publicatio.

§. 4. Presenteve literæ ullo unquam tempore revo- cari aut moderari possint, sed firmæ semper & validæ in suo existant robore, similiter statuimus & declaramus.

§. 5. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac in provincialibus & synodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus & ordinationibus, necnon Ecclesiarum prædictarum in usu longissima & immemorabili præscriptione, non tamen supra ducentos annos roborata, statutis & consuetudinibus contrariis quibuscumque.

§. 6. Volumus autem, & eadem auctoritate decernimus, ut post hujus nostræ constitutionis, ac Missalis editionem, qui in Romana adfunt Curia presb. post mensem, qui verò citra montes, post tres, & qui ultra montes incolunt, post sex menses, aut cum primum illis Missale hoc venale propositum fuerit, juxta illud Missale decantare vel legere teneantur.

§. 7. Quod ut ubique terrarum incorruptum, ac mendis & erroribus purgatum præservetur, omnibus in nostro & S.R.E. dominio, mediatè vel immediatè sub- jecto commorantibus Impressoribus, sub amissionis li- brorum ac centum ducatorum auri Camere Apostolicæ ipso facto applicandorum, aliis verò in quacumque or- bis parte consistentibus, sub excommunicationis læ- sententiæ, & aliis arbitrii nostri pœnis, ne sine nostra, vel specialis ad id Apostolici Commissarii in eisdem par- tibus à nobis constituendi, ac nisi per eundem Com- missarium eidem impressori Missalis exemplum, ex quo aliorum imprimendorum ab ipso impressore erit acci- pienda norma, cum Missali in Urbe secundum magnam impressionem impresso collatum fuisse, & concordare, nec in nullo penitus discrepare, prius plena fides facta fuerit, imprimere vel proponere, vel recipere ullo modo audeant vel præsumant auctoritate Apostolica & tenore præsentium similibus inhibemus.

§. 8. Verum quia difficile effea præsentis literas ad quæque Christiani Orbis loca deferri, ac primo quoque tempore in omnium notitiam perferri, illas ad Basilicæ Principis Apostolorum, ac Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, de more publicari & affigi, ac earundem literarum exemplis, etiam impressis, manu alicujus publici tabellionis subscriptis, necnon sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eandem prorsus indubitatam fidem ubique gentium & locorum haberi præcipimus, quæ præsentibus habere- tur si ostenderentur, vel exhiberentur.

Nulli ergo, &c. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1570. pridie Idus Julii, Pont. nostri anno 5.

Anno à Nativitate Domini 1570. Indictione 13. die vero 29. mensis Sept. Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina providentia Papa V. Anno 5. re- troscripta litera publicata & affixa fuerunt ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum, ac Cancellariæ Apost. & acie Campi Floræ, ut moris est, per nos Ioan. Andream Rogerium, & Philibertum Cappuis Curf. Scipio de Ostavianis, Mag. Curf.

CVII. Quod Governatori Almæ Urbis quicquam de mandato Papæ dicere, vel facere asserenti plenè credatur.

Alias Governatoris jurisdictiones plenè notavi sup. in Leon. X. const. 8. Et si pro.

Recordare, quod diversis Tribunalibus, & Judicibus Urbis varia fuerunt concessa Indulta cognoscendi causas criminales super delictis quarumcumque per- sonarum, privativè quoad alios, quæ S. D. N. Urban. VIII. intelligi voluit non privativè quoad Gubernatorem Urbis, in ejus constitut. 93. Decet, infra tom. 4.

Um Apostolica Sedes quasi lucerna super candelabrum sit constituta, ne civitas quæ supra montem posita est, abscondi possit, nos qui ei licet immeriti præ- sidemus, diligenti debemus cura satagere, ut nigrissimum ita luceat lux nostra coram hominibus, ut videntes ope- ra nostra glorificent patrem luminum, à quo bona cuncta procedunt, verum etiam ceteri Christi fideles curæ nostræ divinitus commissi, ubique locorum, sed præcipuè in Alma Urbe nostra existentes, quos Domini timor ad vir- tutes non allicit, juris rigore perterriti gressus suos in ejusdem Domini mandatorum via dirigendo impel- lantur.

§. 1. Quod ut magis votivè nobis succedat, cum con- ditionis humanæ defectu omnia per nos ipsos exequi nequeamus, vices nostras aliis committimus, qui sciam, velint & valeant mandata nostra fideliter & prudenter exequi, quod profectò in dilecto filio magistro Monte de Valentibus, Urbis prædictæ Governatore, notario, & familiari nostro, nos comperisse fatef audemus. Hac sanè ratione allecti & adducti, facere nullo modo possumus, quin continuè ei gravissima peragenda imponamus ne- gotia, ad quorum executionem ipsi procedenti, si drou negotiorum gravitas exigit, pro illorum singulis pecu- liare esset assignandum voluntatis nostræ testimonium, facile foret, ut voluntas nostra non ea qua volumus ce- leritate executioni demandaretur. Volentes itaque præ- missis ea adhibere remedia, ne ullo unquam tempore ipsius Montis Governoris auctoritati & jurisdictioni iniquorum calumniis derogari contingat, aut ipse Mon- tes Governor voluntati nostræ exequendæ anhelans, illius occasione molesteretur, salubriter providere.

§. 2. Motu simili, &c. & ex certa nostra scientia, ac de Apost. potestatis plenitudine volumus & declaramus, omnes & singulas sententias, decreta, bannimenta, pro- clamationes, aliaque ipsius hætenus gesta, & in pos- terum gerenda, & tam in scriptis quàm alias, etiam ex sui officii mera auctoritate, in quibus ipse Montes Gu- bernator ex ordine nostro hætenus processisse attestatus fuerit, vel in posterum procedere attestabitur, eam pro- pter vim & efficaciam, idemque robur obtinere, & ab om- nibus inviolabiliter observari, omnemque quos illa con- cernunt, ita & perinde afficere, ac si ea omnia de specia- li & expressa commissione nostra, de qua etiam per cedu- lam manu nostra, etiam Motu proprio signatam constaret, emanassent, ipsiusque Montis Governoris assertioni absque aliqua per ipsum exhibenda probatione stari, eumque merum mentis & voluntatis nostræ executorem super sic per eum, ut præmittitur gestis, tam in iudicio quàm extra, etiam per nos & successores nostros Rom. Pont. seu de eorum mandato per quoscumque molestari, inquietari, aut perturbari ex quavis causa non posse.

§. 3. Interdentes quibusvis personis, cujuscumque dignitatis, status, gradus, & conditionis, ac ordinis ex- istentibus, & quacumque dignitate, facultate, & auctori- tate fulgentibus, & in præmissis, tam de nostro, quàm suc- cessorum prædictorum mandato proceden. eundem Mon- tem Governatorem super præmissis, vel eorum aliquo molestandi, inquietandi, aut perturbandi facultatem.

§. 4. Decernentes quoque prædictas, & desuper confi- ciendas literas nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, seu intentionis nostræ, aut quo- piam alio defectu notari, impugnari, invalidari, ad ter- minos juris deduci, in jus vel controversiam vocari nul- latenus posse, minusque sub quibusvis similibus vel dis- similibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, li- mitationibus, & aliis contrariis dispositionibus com- prehendi nullatenus posse, sed ab illis exceptas, & quo- ties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitu- tas, repositas, & plenarie, etiam sub quacumque data per ipsum Montem eligenda reintegratas esse, vimque validi & efficaci contractus inter nos & Sedem Apostolicam, ac eundem Montem Governatorem initi sortiri.

§. 5. Sicque ab omnibus censeri, & ita per quoscumque Judices, &c. etiam causarum Palatii Apostolici Audi- tores,

tores, ac S.R.E. Cardinales, sublata, &c. judicari debe-  
re, irritum quoque, &c. decernimus.

*Claufula de  
regulatione*

§. 6. Non obstantibus quibuscumque Apostolicis, necnon  
Synodalibus & Provincialibus editis constitutionibus &  
ordinationibus, ac legibus, etiam municipalibus & imperi-  
alibus, etiam in corpore juris clausis, ac dictæ Urbis, &  
quibuscumque aliis, etiam juramento vallatis, statutis & con-  
suetudinibus, privilegiis quoque, &c. quibus omnibus,  
&c. etiam si de illis, &c. illorum tenores, &c. hac vice  
latissime derogamus, cæterisque contrariis quibuscum-  
que, cum clausulis opportunis & consuetis.

*Papa subscr.  
Claufulatum  
reposita.*

Fiat Motu proprio M.  
§. 7. Et cum absolutione à censuris ad effectum, &c. &  
declaratione, statuto, mandato, decreto, reductione, at-  
testatione, interdicto, & aliis præmissis, quæ hic pro re-  
petitis habeantur, & ad partem in forma gratiosa latissi-  
mè exten. & cum opportuna, si videbitur, Judicium &  
executorum deputatione, qui assistant, & præmissa ob-  
servari faciant sub censuris, &c. cum potestate citandi,  
&c. aggravandi, &c. invocato, &c. sæcularis, &c. &  
cum derogatione Bonifacianæ latissime exten.

*Sola signatu-  
ra sufficit.*

§. 8. Et quod prædicti Motus proprii sola signatura  
sufficiat, & ubique fidem faciat in iudicio & extra, re-  
gula quacumque contraria non obstat. seu si videbitur,  
literæ desuper cum majori præmissorum expressione ex-  
pediri possint.

*Du P. An. S.  
du 9. A. g.*

Fiat. M.  
Dat. Romæ apud S. Petrum, s. Id. Augusti, anno 5.

CVIII.

Prohibitio à Pio IV. edita contra frumenta de  
Statu Ecclesiastico extrahentes, extenditur  
ad extrahentes quodcumque genus Græciæ.

Eandem prohibitionem extendit etiam ad recollectia  
ex bonis Ecclesiasticis Greg. XIII. inf. in const. 50.  
Volentes, ubi revocavit licentias etiam ex cau-  
sa verè onerosa concessas. Et amplius Paul.  
V. in const. 12. Inter.

*Edita An. D.*

PIVS PAPA QVINTVS,  
Motu proprio, &c.

*Exordium.*

Romani Pontificis providentia circumspècta præde-  
cessorum suorum gesta, quæ præcipuè pro annonæ  
ad usum vivendi necessaria facta sunt, pensatis opportu-  
nis occasionibus confirmat, innovat, atque extendit, prout  
conspicit in Domino salubriter expedire.

*Pius IV. edi-  
dit bullam  
29. sup.*

§. 1. Dudum siquidem à fel. rec. Pio Papa IV. præde-  
cessore nostro emanarunt literæ tenoris subsequentis, vi-  
delicet: Pius Papa IV. Motu proprio, &c. Intet mul-  
tiplices curas, &c.

*Hic Post. ap-  
probata.*

§. 2. Nos præmissa firmiter observare, perpetuæque  
roboris firmitate subsistere sinceris desiderantes affecti-  
bus, revocationem, cassationem, annullationem, decre-  
tum, declarationem, innovationem, voluntatem & inhi-  
bitionem præfata, ex certa nostra scientia, ac de eisdem  
potestatis plenitudine, auctoritate Apostolica tenore præ-  
sentium perpetuè confirmamus & approbamus, illisque  
perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, di-  
ctamque Motus proprii cedulam innovamus.

*Exordium  
ad omne ge-  
nus Græciæ.*

§. 3. Ac illam ad licentias & facultates quodcumque  
genus Græciæ, etiam in carnibus, ovibus, agnis, & aliis  
animalibus, necnon oleo, ac rebus aliis quibuscumque  
consistentis, quomodocumque, & qualitercumque nun-  
cupatis concernentes, quibuscumque (præterquam ex  
causa onerosa præfata) quomodocumque concessas,  
ita ut illæ similiter revocata, cassæ & irritæ sint, & esse  
censeantur, auctoritate, potestatis plenitudine, & Motu  
similibus extendimus & ampliamus.

*Executores  
designat.*

§. 4. Necnon eidem Vitellio Cardinali præter ordi-  
nariam sui facultatem, quoad extensionem, & ampliatio-  
nem hujusmodi, eandem exequendi, publicandi, & noti-  
ficandi, ac declarandi potestatem, facultatem & auctori-  
tatem, quæ illi quoad contenta in præfata Motus pro-  
prii cedula ab eodem prædecessore concessa, data, & at-  
tributa extitit, damus, concedimus & impartimur.

*Quibuscum-*

§. 5. Non obstantibus omnibus quæ dictus prædecessor  
Bullar. Mag. Tom. I.

voluit non obstat, cæterisque contrariis quibuscumque.

*non ad-  
stantibus.  
Prohibito u-  
tendi licentiis  
indultis abs-  
que patentia-  
bus Camera-  
ris.*

§. 6. Volumus autem deinceps perpetuis futuris tem-  
poribus nulli quarumcumque licentiarum, etiam ex cau-  
sa onerosa, etiam si propria auctoritate extractio illis  
permissa sit concessarum, & concedendarum, vigore ex-  
tractionis granorum, bladorum & leguminum, necnon  
carnium, olei & aliorum, ut supra specificatorum, etiam  
cujuscumque alterius generis, etiam ut præfertur speci-  
ficatæ Græciæ hujusmodi, absque ejusdem Camerarii  
Cardinalis patentibus, desuper concedendis literis, aliquo  
pacto in toto Statu Ecclesiastico facere possint, aut va-  
leant. Necnon quoscumque contrascentes in præfatis  
poenas incidisse & incurrisse declaramus, & ab eodem  
Cardinali Camerario declarandas esse decernimus, &c.

*Tu vide am-  
pliationem  
Greg. X. II.  
cit. in sup.*

§. 7. Quodque sola præsentis Motus proprii signatura  
sufficiat, & ubique fidem faciat in iudicio & extra qua-  
cumque regala seu constitutione Apostolica contraria  
non obstante.

*Sola signatu-  
ra sufficit.*

Placet Motu proprio, M.

*Papa subscr.*

Moniales Ordinis S. Dominici in articulo mor-  
tis constitutæ Professionem emittere possunt  
ante annum probationis expletum, dummo-  
do sine legitime ætatis.

CIX.

De Monialibus hujus Ordinis absolvendis à Prælati-  
bus d. Ordinis, & de quibus, vide inf. in const. 124.  
Debitum. De toto autem Ordine materiam vi-  
de sup. in const. 2. Honor. III. Religiosa n.

PIVS PAPA QVINTVS,  
Motu proprio, &c.

*Edita An. D.  
1570.*

Summi Sacerdotii cura, meritis licet imparibus, nobis  
Sex alto commissa requirit, ut votis illius, per quæ  
animarum Christi fidelium, præsertim Sanctimonialium  
virtutum Domino sub suavi Religionis jugo, virginea-  
que perpetuæ castitatis laureola famulantium, salutis spi-  
ritualique consolationi consulitur, libenter annuamus,  
illaque favoribus prosequamur opportunis.

*Exordium.*

§. 1. Sanè exhibita nobis nuper pro parte dilectarum  
in Christo filiarum Monialium Novitiarum nuncupata-  
rum, ad Regulam profectendam S. Dominici Fratrum Præ-  
dicatorum petitio continebat, quod quoniam aliquando  
accidit, ut illæ, durante tempore probationis illarum ad  
emittendam professionem Regularem, & ante illius  
emissionem, ab hac vita migrant, & in dicto tempore  
probationis obstantibus constitutionibus, sive statutis, &  
ordinationibus dicti Ordinis, non valentes dictam pro-  
fessionem emittere, carent celesti merito, quo ex dono, &  
benignitate Sedis Apostolicæ ceteræ dicti Ordinis Mo-  
niales profectæ in dicta professione, & Regula deceden-  
tes gaudent. Quare nobis similiter supplicari fecerunt,  
ut sibi in præmissis opportunè providere ex benignitate  
Apostolica dignaremur.

*Causa consti-*

§. 2. Nos igitur (qui salutem animarum dictarum Mo-  
nialium Novitiarum, sic ante professionis emissionem, &  
durante tempore probationis earundem decedentium  
(sincero desideramus affectu) ipsasque Moniales Novi-  
tias, & earum singulas, à quibusvis excommunicationis,  
suspensionis & interdicti, aliisque Ecclesiasticis senten-  
tiis, censuris & poenis, à jure vel ab homine quavis oc-  
casione vel causa, in quibus quomodolibet innoda-  
tæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat conse-  
quendum, harum serie absolventes & absolutas fore cen-  
sentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, eisdem  
Monialibus Novitiis, nunc & pro tempore existentibus,  
& earum singulis, ut quando & quoties aliqua ex eis  
nondum profecta de alicujus Medici consilio ab hoc sæ-  
culo transitura conspicitur, ipsa pro consolatione animæ  
sue professionem prædictam ante tempus requisitum (qua-  
tenus tamen ætate legitima constituta sit) ad illam emittendam  
in manibus Abbatissæ, seu Priorissæ, vel alterius  
Superioris Novitiarum ipsius Monasterii, seu Domus,  
ita tamen, quod ipsæ Moniales Novitiæ sic decedentes,  
indulgentiam & alias gratias, quas Moniales veteres profectæ  
D d deceden-

*Declaratio de  
qua in sup.*

decedentes consequuntur, consequi possint, emittere in articulo mortis liberè & licitè valeat, Apostolica auctoritate tenore presentium perpetuò concedimus, & indulgemus. Necnon eisdem Monialibus Novitiis ita tunc professis decedentibus, plenariam peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem in forma Jubilæi misericorditer in Domino eisdem auctoritate & tenore largimur.

*Clausula prefatoria.*

§. 3. Ac concessionem, indultum, & elargitionem huiusmodi, ac presentes literas sub quibusvis similibus, vel dissimilibus indulgentiarum & gratiarum suspensionibus, revocationibus, & limitationibus, in favorem quorumcumque factis & faciendis, nullatenus comprehensas, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum & validissimum statum restitutas, repositas & de novo concessas existere, ipsisque Monialibus, & professionem emittentibus suffragari posse.

*Clausula sublatæ &c.*

§. 4. Et sic per quoscumque Iudices & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, & sacri Palatii Apostolici causarum Auditores, sublatis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiti debere, ac quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum & inane decernimus.

*Clausula derog.*

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, & c. ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, seu Domus & Ordinis huiusmodi etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis & literis Apostolicis, illis, eorumque Superioribus & personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis & innovatis. Quibus omnibus & singulis, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

*D. P. An. 5.*

Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 23. Augusti 1570. Pont. nostri anno 5.

**CX:** Confirmatio privilegiorum & gratiarum Societatis Cruce Signatorum, pro Sanctæ Inquisitionis contra hæreticos præsidio antiquitus institutæ.

*Huiusmodi gratias & indulta vide supr. in const. 17. Innoc. IV. Ut nihil, & const. 19. Malitia, & const. 2. Urb. IV. §. 13. & Clem. VII. const. 27. Cum sicut.*

*Edicta A. D. 1570.*

**PIUS PAPA QUINTUS,**  
*Ad perpetuam rei memoriam.*

*Exortim.*

Sacrosanctæ Romanæ, & universali Ecclesiæ divina disponente clementia, meritis licet sufficientibus præfidentes, omnem pastoralis nostri officii curam, atque vigilantiam in id potissimum adhibere debemus, ut fides Catholica ubique Terrarum, quantum in nobis est, integra in violataque conservetur, & impii ac detestandi Hæreticorum conatus, ipsam unam fidem violare fatigentium, omnibus rationibus comprimantur. Unde si que ad juvandum huiusmodi nostrum propositum, ac debitum aliàs piè instituta, ac concessa fuisse à prædecessoribus nostris comperimus, libenter approbamus, & aliàs desuper disponimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

*Societas Cruce Signatorum instituta fuit pro Inquisitione hæreticæ pravitatis, & à prædecessoribus nostris privilegia ei concessa fuerunt.*

§. 1. Cum itaque inter cæteras, quæ in Ecclesiâ Dei hætenus institutæ sunt Christi fidelium Societates, illa satis uberes Christianæ Religionis fructus afferre videatur, quæ sub Cruce Signatorum vocabulo ad assistendum Hæreticæ pravitatis Inquisitionibus, auxiliumque quando & quoties opus sit, in Catholicæ fidei negotiis adversus Hæreticos, etiam vita ipsa præstandum, instituta existit, ut non immeritò à diversis Romanis Pontifici-

bus prædecessoribus nostris specialibus gratiis, & privilegiis fuerit decorata.

§. 2. Nos attendentes, quod ea majorem obtinent roboris firmitatem, quæ pluries Apostolicæ confirmationis præsidio sunt communita, utque paternum nostrum erga ipsam Societatem charitatis affectum ostendamus, eisdem Societatis Cruce Signatorum creationem & institutionem, ac privilegia, quæ sunt in usu, necnon indulgentias, prærogativas, facultates, gratias & indulta quæcumque eidem Societati, & illius utriusque sexus Confratribus Cruce Signatis pro tempore existentibus, tam per Innocentium IV. Innocentium VIII. Julium II. Leonem X. Clementem VII. quàm quocumque alios Rom. Pontif. prædecessores nostros sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis hætenus quomodolibet concessa & confirmata, decretis tamen Conc. Trid. non repugnantia, necnon literas desuper emanatas, illorum omnium & singulorum tenores presentibus pro sufficienter expressis habentes, auctoritate Apost. tenore presentium confirmamus, approbamus & innovamus, illisque perpetuè, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, omnesque & singulos juris & facti defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, supplemus.

*Et hie Pius didam in eisdem præfatis & c. Conc. Trid. non repugnans confirmat.*

§. 3. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

*Clausula derog.*

§. 4. Volumus autem quod presentium transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem ubique fides adhibeatur, quæ ipsis presentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

*Exemplum fidei.*

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 13. Octobris 1570. Pontif. nostri anno 5.

*Dat. P. An. die 13. Oct.*

**Tonfores monetæ tam aureæ, quàm argenteæ, in Vrbe, aliisque locis S. R. E. mediatè & immediatè subjectis, ultimo supplicio plectuntur.**

**CXI.**

*Adversus autem falsificantes monetam Regis Francia in ejus Regno & locis circumvicinis, habemus constit. Joan. XXII. in suis extravag. cap. 1. de crim. falsi.*

**PIUS PAPA QUINTUS,**  
*Motu proprio, &c.*

*Edicta A. D. 1570.*

Um nil magis humanæ vitæ commercio sit necessarium, quàm pecuniarum usus, quæ hominibus cuncta humano vitæ necessaria præbent, decet Romanum Pontificem ad ea libenter intendere, per quæ pecuniæ ipsæ non solum non adulterentur, verum etiam in primo illarum statu ab omnibus illæ conserventur. Quod etsi cunctis in locis, præcipuè tamen in hac Alma Vrbe nostra, quam gloriosi Apostolorum Principes martyrio suo consecrarunt, & ad quam veluti communem omnium matrem gentes undequaque concurrunt, singulisque aliis dominis, Terris & locis, nobis & Sedi Apostolicæ mediatè, vel immediatè subjectis, curandum est, ut & ad illam venientibus vitiorum exempla non proponantur, & quibusvis peccandi materies succidatur.

*Procurator.*

§. 1. Attendentes itaque, quod licet monetarum aurearum tonforibus ultimi supplicii de jure sit inflicta pœna, argenteas tamen monetas tondentibus satis minor pœna imposita sit. Ac animo revolventes, quam par sit utriusque delictum, cum ii qui argenteas minuunt, nulla alia de causa ab aurearum mutilatione, nisi ob earum defectum subsistant, ac propterea eodem juris rigore in utrosque sciendum esse æquum reputantes.

*Causa cõstitutæ pœnæ quocumque D. de Falsi.*

§. 2. Motu simili, &c. hac nostra perpetuò valitura constitutione statuimus, eos qui argenteas tondent monetas, ultimi supplicii, & ea qua aurearum tonfores hætenus puniri sunt & de jure puniri debent, pœna puniendos esse, & ita ab omnibus, quibus Judicis officium tam in Vrbe nostra, quam alibi in toto Statu Ecclesiastico commissum est, quovis nomine censeantur, & quavis auctoritate præfulgeant, injunctum est, puniri volumus & mandamus.

*Sancti de qua in 100.*

§. 3. Districtius inhibentes singulis Terrarum, locorum

*rum*

rum & Civitatum dominis in temporalibus, ne Judices præfatos in præmissis hoc modo scientes, sub excommunicationis, &c. impedire, molestare, vel inquietare audeant vel præsumant.

*Clausula sub-*  
*lata &c.*  
§. 4. Decernentes quoque sic & non aliter per præfatos & quoscumque alios Judices, &c. etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, subblata, &c. judicari debere, irritum quoque, &c.

*Claus. derog.*  
§. 5. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Apostolicis, necnon in Provincialibus & synodalibus Conciliis editis specialibus vel generalibus constitutionibus & ordinationibus, ac legibus etiam Imperialibus, etiam in corpore juris clausis, ac tam municipalibus & particularibus, quam quibusvis aliis etiam juramento, &c. roboratis statutis, &c. privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam Motu simili, &c. etiam consistorialiter, &c. concessis, &c. quibus omnibus, illorum tenores, &c. hac vice latissime derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis & consuetis.

*Clausularum*  
*termino.*  
§. 6. Et quod quorumcumque privilegiorum, stabilitamentorum, pœnarum, statutorum, legum, & aliorum necessariorum tenores habeantur pro expressis, seu in toto vel in parte exprimi, ac de verbo ad verbum inferri possint. Et de declaratione, sanctione, mandato, inhibitione, decreto, & aliis præmissis, quæ hic pro repetitis habentur, & ad partem perpetuam in forma gratiosa. Et cum deputatione, quatenus opus sit iudicium, qui assistant, &c. invocato, &c. sæculari, cum derogatione dictarum latissime extenden.

*Inse public.*  
§. 7. Et cum decreto opportuno, quod ut præfentes ad omnium quorum interest notitiam deducantur, nullusque deinceps adversus eas aliquam excusationem prætere, aut ignorantiam allegare queat, quod illæ imprimantur, & in valvis Basilicæ Principis Apostolorum, & S. Joannis Lateranensis, ac Cancellariæ Apostolicæ, necnon acie Campi Floræ affigantur, & inibi earum copia dimittantur, quodque affixio hujusmodi omnes perinde afficiat, ac si fuissent personaliter exhibitæ, intimatæ, & ostensæ.

*Fides exen-*  
*plum.*  
§. 8. Quodque earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Prælati, aut personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem protus fides adhibeatur, quæ ipsi originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

*Sola signatur-*  
*is sufficit.*  
§. 9. Et quod præfentis Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique fidei faciat, in iudicio & extra, regula quacumque contraria non obstante, seu literæ super illis cum majori præmissorum expressione per Breve expediri possint.

Fiat M.

D. P. An. 5. Dat. Romæ apud S. Petrum, 8. Kal. Nov. anno 5.

*Publicatio.*  
Anno à Nativitate D. 1570. Indiæ. 13. die vero 4. mensis Novembris, Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D.N.D. Pii divina providentia Papa V. anno 5. retroscriptus Motus proprius assensus & publicatus fuit ad valvas Principis Apostolorum Urbis, & S. Joannis Lateranensis, anc. Apost. & in acie Campi Floræ, per nos Ioan. Guerardi, & Joann. Freyle, S.D.N. Papa Curf. Ioannis Bornotus Mag. Curf.

CXII. Contrâ fraudulentos, & dolosos decoctores, capitali pœna plectendos.

De materia autem Cessionis bonorum & dilationum, vide supra Pii IV. const. 39. Cupientes, ubi notavit.

*Elia A. D.*  
1570.  
PIUS PAPA QUINTUS.  
Motu proprio, &c.

*Causa huius*  
*constit.*  
POSTquam ed usque humana processit intemperantia, ut Christi fideles qui in sacri baptismatis susceptione, diabolo, ac omnibus vanitatibus ejus spontè ac solemniter renuntiaverunt, diabolica fraude seducti, ita mundi hujus illicebrosas expectant, ut pro illis assequendis, non modo filii prodigi in Evangelio per Dominum demonstrati ex illa sequentes, sua luxuriosè vivendo profun-

dant, verum etiam illis absumptis, aliena appetant, grandæ es alienum à proximis suis, qui id eis, prout mutuum fert hominum commercium, sub variis instrumentorum obligationibus liberaliter mutant, extorquendo, ac deinde dum eis sub paupertatis specie restituere negligunt, proximos suos unâ cum tota familia aliquando mendicare cogunt, facere nullo modo possumus, quin & Pastoralis officii nostri debito, cui disponente Domino præsidemus, moniti, & ea qua Christus prior dilexit nos charitate impulsus, clementiæ & misericordiæ repositis viis, justitiam & iudicium in tales acriter insurgendo assumamus, jurisque rigorem acriorem reddamus, ut saltem per hoc eos quos timor Domini à malo non retrahit, ultimi supplicii pœna exterreat, sicque universas Dominici gregis oves ad ovile ad quod, dante Domino, omnes dirigi cupimus, salubriter perducamus.

§. 1. Sanè licet aliàs s. l. record. Paulus Papa IV. prædecessor noster inter cætera d. lectis filiis Populo Romano concessa privilegia per quasdam suas literas, voluerat, quod dilationes quæcumque, nisi juxta dispositionem juris, ac formam statutorum Almie Urbis concedi nullatenus possent, & qui illas obtinerent, semper bitretum viride portare tenerentur, ac aliàs prout in dictis literis plenius continetur.

§. 2. Nihilominus diversi iniquitatis filii, præmissis non attentis, propriaque temeritate confisi, postquam propriis eorum bonis, non adversa fortuna, aut fort inicitibus, sine hostium incurfu, vel ventorum, marisque injuria (quod quidem vel certè ferendum esset, cum ab his facile cavere nequeat humana providentia) sed sua ipsorummet incuria, negligentia, prodigalitate, atque luxu in explendis propriis voluptatibus penitus dilapidatis, proximos suos ad varia eorum bona sibi mutuanda sub spe restitutionis compulerunt, illis similiter profusis, creditores suos cessione bonorum deludentes, ac tam literas præfatas, quam alia per nos contra hujusmodi decoctores, fallitos nuncupatos, edita statuta deridere audent, in grave Apostolicæ auctoritatis vilipendium, proximorum suorum detrimentum & gravamen, ac animæ suæ periculum non modicum.

§. 3. Nos præmissa commiventibus oculis pertransire nequeutes, & attentè considerantes nulla alia de causa in fures ultimi supplicii pœnam esse impositam, nisi ut talia perpetrandi hominibus via interclusa, liberum esset unicuique sua absque periculo possidere, & uti, ut autem adeo furibus & latronibus similes esset, ut ab illis in nihilo differant, nisi ut quod eis nisi cum vitæ suæ periculo agitur, hoc de cæteris impune liceat, volentesque propterea, ut par, immodè gravius delictum, pœnam etiam fortiatu pœnam, jurisque rigorem in hos gravio-rem reddere, ac genus hoc hominum tanquam humano generi infestum, e cæterorum cætu segregandum merito esse dijudicantes, omnium & singularum legum & constitutionum, tam Imperialium quam Apostolicarum, etiam in corpore juris descriptarum tenores & formas, ac si de verbo ad verbum inserti forent, præfentibus pro expressis habentes, sine illarum aliquo præjudicio, quicquid illas revalidantes & confirmantes, Motu proprio hac nostra perpetuè valitura constitutione sancimus, statuimus, & declaramus, quod deinceps perpetuis futuris temporibus quæcumque persona, tam sæcularis quam Ecclesiastica, etiam si clericali & Ecclesiastico foro gaudeat, cujuscumque status, gradus, ordinis & conditionis existat, & quacumque dignitate, tam mundana, etiam si Domicellus, Comes, aut aliter Nobilis aliquando fuerit, quam Ecclesiastica, non tamen Episcopali, præfulgeat, qui omnem eorum substantiam non præmissis de casibus sortuitis, sed incuria, negligentia, prodigalitate, & luxu suis, proprias voluptates explendo, & cupiditatibus non mediocri intemperantia servientes sibi, converterint & dilapidaverint, necnon qui se bona sua decoxisse simulantes, illa in fraudem creditorum suorum occultant, & eorum pecuniam totam in eorum utilitatem forsitan converterint, ut eorum creditores ad secum componendum facilius alliciant, ultimi supplicii, & ea qua fures ipsi, de jure vel consuetudine, aut particulari vel municipali statuto plecti solent, puniri debeant.

*Paul. IV. fatis debitoribus obtinentes auctoritates, sicut delictum, necnon de fatis bitretum viride.*

*Multi autem eorum bonis prodigalitate & luxu dilapidatis, & uti, ut autem adeo furibus & latronibus similes esset, ut ab illis in nihilo differant, nisi ut quod eis nisi cum vitæ suæ periculo agitur, hoc de cæteris impune liceat, volentesque propterea, ut par, immodè gravius delictum, pœnam etiam fortiatu pœnam, jurisque rigorem in hos gravio-rem reddere, ac genus hoc hominum tanquam humano generi infestum, e cæterorum cætu segregandum merito esse dijudicantes, omnium & singularum legum & constitutionum, tam Imperialium quam Apostolicarum, etiam in corpore juris descriptarum tenores & formas, ac si de verbo ad verbum inserti forent, præfentibus pro expressis habentes, sine illarum aliquo præjudicio, quicquid illas revalidantes & confirmantes, Motu proprio hac nostra perpetuè valitura constitutione sancimus, statuimus, & declaramus, quod deinceps perpetuis futuris temporibus quæcumque persona, tam sæcularis quam Ecclesiastica, etiam si clericali & Ecclesiastico foro gaudeat, cujuscumque status, gradus, ordinis & conditionis existat, & quacumque dignitate, tam mundana, etiam si Domicellus, Comes, aut aliter Nobilis aliquando fuerit, quam Ecclesiastica, non tamen Episcopali, præfulgeat, qui omnem eorum substantiam non præmissis de casibus sortuitis, sed incuria, negligentia, prodigalitate, & luxu suis, proprias voluptates explendo, & cupiditatibus non mediocri intemperantia servientes sibi, converterint & dilapidaverint, necnon qui se bona sua decoxisse simulantes, illa in fraudem creditorum suorum occultant, & eorum pecuniam totam in eorum utilitatem forsitan converterint, ut eorum creditores ad secum componendum facilius alliciant, ultimi supplicii, & ea qua fures ipsi, de jure vel consuetudine, aut particulari vel municipali statuto plecti solent, puniri debeant.*

*He inique pœna, de qua vitæ huiusmodi periculis, necnon de cæteris, uti, ut autem adeo furibus & latronibus similes esset, ut ab illis in nihilo differant, nisi ut quod eis nisi cum vitæ suæ periculo agitur, hoc de cæteris impune liceat, volentesque propterea, ut par, immodè gravius delictum, pœnam etiam fortiatu pœnam, jurisque rigorem in hos gravio-rem reddere, ac genus hoc hominum tanquam humano generi infestum, e cæterorum cætu segregandum merito esse dijudicantes, omnium & singularum legum & constitutionum, tam Imperialium quam Apostolicarum, etiam in corpore juris descriptarum tenores & formas, ac si de verbo ad verbum inserti forent, præfentibus pro expressis habentes, sine illarum aliquo præjudicio, quicquid illas revalidantes & confirmantes, Motu proprio hac nostra perpetuè valitura constitutione sancimus, statuimus, & declaramus, quod deinceps perpetuis futuris temporibus quæcumque persona, tam sæcularis quam Ecclesiastica, etiam si clericali & Ecclesiastico foro gaudeat, cujuscumque status, gradus, ordinis & conditionis existat, & quacumque dignitate, tam mundana, etiam si Domicellus, Comes, aut aliter Nobilis aliquando fuerit, quam Ecclesiastica, non tamen Episcopali, præfulgeat, qui omnem eorum substantiam non præmissis de casibus sortuitis, sed incuria, negligentia, prodigalitate, & luxu suis, proprias voluptates explendo, & cupiditatibus non mediocri intemperantia servientes sibi, converterint & dilapidaverint, necnon qui se bona sua decoxisse simulantes, illa in fraudem creditorum suorum occultant, & eorum pecuniam totam in eorum utilitatem forsitan converterint, ut eorum creditores ad secum componendum facilius alliciant, ultimi supplicii, & ea qua fures ipsi, de jure vel consuetudine, aut particulari vel municipali statuto plecti solent, puniri debeant.*

Executorum deputatio.

§.4. Mandantes tam Urbis prefate Gubernatori, & Curie causarum Camere Apostolice generali Auditori, quam omnibus & singulis nostris & Sedis Apostolice in quibuscumque provinciis Legatis & Vicelegatis, necnon quarumcumque civitatum, terrarum, oppidorum & locorum, nobis & eidem Sedi, tam mediate quam immediate subiectarum Gubernatoribus, Prætoribus, Capitaneis, Commissariis, & aliis quibuscumque iudicibus, quavis etiam subdelegata potestate fungentibus, ut presentes nostras inviolabiliter in eorum iudiciis observent, nec contra tales, nisi illarum forma servata, procedere audeant vel præsumant.

Inhibicio contra impudentes eos, qui in super præmissis iudicaverint.

§.5. Districtius quoque inhibentes quibuscumque terrarum, oppidorum, & locorum dominis in temporalibus in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis, & c. pœnis, ne sic in præmissis iudicantes, eorum sæculari auctoritate molestare, inquietare, perturbare, vel impedire audeant vel præsumant.

Forma & effectus publici.

§.6. Decernentes postremò presentes & desuper conficiendas literas nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vicio, aut intentionis nostræ defectu notari, minusque sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus comprehendi, vel illis derogari nullo modo tacite vel expresse posse, nisi de illis, eorumque totis tenoribus, ac eorum Datis de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio & expressio facta fuerit, aliterque factas derogationes, nullius roboris vel momenti fore, & tanquam tales à nemine attendi, nec ulli suffragari posse.

Decretum irritans.

§.7. Sicque per quoscumque Iudices, & c. etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S.R. E. Cardinales, eorumque Collegium, sublata, & c. irritum quoque, & c.

Claus. derog.

§.8. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Apostolicis, necnon in provincialibus & synodalibus Conciliis editis specialibus vel generalibus, constitutionibus ac legibus, etiam imperialibus, etiam in corpore juris, ut præfertur, clausis, ac quibusvis etiam municipalibus & particularibus, etiam juramento, & c. roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & c. sub quibuscumque tenoribus, & c. etiam Motu simili, & c. etiam consistorialiter, & c. sub quibusvis verborum formis concessis, & c. Quibus omnibus, etiam si de illis, & c. illorum tenores, & c. illis aliis, & c. latissimè, specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunitatis & consuetis.

Forma & effectus publici.

§.9. Et quod quorumcumque statutorum, constitutionum, & legum, & c. tenores habeantur pro expressis, seu in toto vel in parte exprimi, ac de verbo ad verbum inferri possint. Et de sanctione, statuto, declaratione, decreto, inhibitione, mandato, & aliis præmissis, quæ hic pro repetitis habeantur, & ad partem perpetuò in forma gratiosa, & cum opportuna, si videbitur iudicium deputatione qui assistant, & c. invocato, & c. sæcularis, & cum opportuno decreto, quod ut presentes ad omnium quorum interest notitiam deducantur, nullusque deinceps adversus eas aliquam excusationem prætere, aut ignorantiam allegare queat, quod illæ imprimantur, & in valvis Basilicæ Principis Apostolorum, & S. Joannis Lateranensis, ac Cancellariæ Apostolicæ, necnon in acie Campi Floræ affigantur, & inibi earum copiarum dimittantur. Quodque affixio huiusmodi omnes perinde afficiat, ac si fuissent personaliter exhibitæ, intimatæ & ostensæ. Quodque earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Prælati, aut personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Sola signatura in officio.

§.10. Et quod præsentis Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat, in iudicio & extra, regula quacumque contraria non obstante, seu literæ super aliis cum majori præmissorum expressione per Breve expediri possint.

Dat. P. An. 5. die 5. Nov.

Fiat. M. Dat. Romæ apud S. Petrum, Kal. Novemb. anno 5.

Anno à Nativitate Domini 1570. Indictione 13. die Publicata, vero 3. mensis Novemb. Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D.N.D. Pii divina providentia Papa V. anno 5. retroscriptus Motus proprius affixus & publicatus fuit ad valvas Principis Apostolorum, de Urbe, S. Joannis Lateranensis, & Cancellariæ Apost. & in acie Campi Floræ, ut moris est, per nos Ioan. Guarardis, & Ioan. Freyle, prælati S.D.N. Papa Curf.

Reformatio Tribunalis Curie causarum Camere Apostolicæ Auditoris, unâ cum taxa expeditionum. CXIII.

Aliam ejusdem Tribunalis reformationem præfinit Pius IV. sup. in const. 56. Inter multiplices. Et alteram Paul. V. in const. 28. Eximiam, ubi de hac jurisdictione plenè notabo. Et postremò in alia ejus const. 71. Universi, §.4.

PIVS PAPA QVINTVS, Editio An. 1570. Motu proprio, & c.

Inter illa, quæ in singulis in Urbe curiis, & officiis Lemendanda, seu rectius disponenda decrevimus, hæc de Curie causarum Camere Apostolicæ generalis Auditoris officio, ac Tribunali seorsum ab universali reformatione, Apostolica auctoritate perpetuò statuimus & ordinamus, quæ & ab Auditore, & ab ejus Locumtenentibus, Curieque ipsius Iudicibus & Notariis exactissimè servari præcipimus.

Progenium.

§.1. In primis, ne quisquam ex confessione debita procuratore suo ad id in ipsamet obligatione in posterum constituto, in iudicio vel alibi facta, condemnatur, nisi idem etiam procurator ad defendendum in iudicio fuerit constitutus, & ipse cum constitueretur, defendendi onus huiusmodi spontè præsens acceptaverit.

Debita confessione procuratoris non consentiatur.

§.2. Neve quisquam ratione sui consensus in contractu, seu quasi contractu, aut alias in iudicio vel extra iudicium, per se vel alium quocumque modo, etiam in susceptione, quam vocant, censurarum, de cætero præstiti, pure, aut sub conditione, aut in diem, censuris Ecclesiasticis innodatus declaretur.

Neve in contractibus, aut aliis in iudicio vel extra iudicium, per se vel alium quocumque modo, etiam in susceptione, quam vocant, censurarum, de cætero præstiti, pure, aut sub conditione, aut in diem, censuris Ecclesiasticis innodatus declaretur.

§.3. Quinimò nec procuratoris ad confitendum debitum constitutio, in ipsa debiti obligatione, nisi & ad defendendum unâ constituatur, & ipse defendendi onus acceptet, ut præfertur, nec censurarum consensus, aut susceptio huiusmodi usquam recipiatur, vel admittatur, sive etiam describatur, neque de his quisquam rogetur, etiam in Cameralis obligationis formula, sive principaliter, sive incidenter, neque iudicium ullum, aut ulla executio inde fiat, aut decernatur.

Procuratoris constitutio in ipsa debiti obligatione, nisi & ad defendendum unâ constituatur, & ipse defendendi onus acceptet, ut præfertur, nec censurarum consensus, aut susceptio huiusmodi usquam recipiatur, vel admittatur, sive etiam describatur, neque de his quisquam rogetur, etiam in Cameralis obligationis formula, sive principaliter, sive incidenter, neque iudicium ullum, aut ulla executio inde fiat, aut decernatur.

§.4. Excipimus autem ab his, quæ de confessione debiti, & procuratoris ad id constitutione, supra statuimus, obligationes quæ de rebus ac iuribus ad Cameram Apostolicam pertinentibus factæ jam sunt, aut in posterum fieri oportuerit, in quibus quoad huiusmodi confessionem & constitutionem liceat illud idem fieri, quod hætenus est observatum.

Nisi de rebus Camera agatur.

§.5. Quod si aliquando aliqui seipso in Urbe effigaciùs obligare voluerint, ut in exactioribus laborandum non sit, quas pro commodiori hominum commercio faciles esse expedit, poterit Iudex parti præsentis, & se obliganti præcipere, ut die certa tunc statuenda solvat, monens quod si ea die spontè non solverit, nulla exinde facta personali citatione, sed prævia tantum unica dilatione, quæ per affixionem locis consuetis intimabitur, ad executionem contra ipsum procedet, & in subsidium, ubi executio realis, personalisve facile fieri non poterit, in ipsum tanquam contumacem, contemptoremque sui præcepti, excommunicationem decernet. Hæc tamen, quoad excommunicationem monitio, ubicumque facilis futura esset executio, non adhibeatur.

Forma citationis huiusmodi adhibetur.

§.6. Cum autè præscripta dies cesserit, ea distinctio servetur, ut si obligatio, vel in Urbe erit contracta, vel in Urbe sit solvenda, sola intimationis affixio prædicta sufficiat.

Obligatio in Urbe contracta, vel in Urbe sit solvenda, sola intimationis affixio prædicta sufficiat.

§.7. Si verò extra Urbem & obligatio contracta, & solutio destinata fuerit, non aliter ad executionem procedatur, nisi facta legitime debitori intimatione dilationis huiusmodi

Obligatio extra Urbem contracta, & solutio destinata fuerit, non aliter ad executionem procedatur, nisi facta legitime debitori intimatione dilationis huiusmodi



Pro fide legalitatis apponenda instrumentis Notariorum in rotum una cum sigillo jul. dnos.

Pro mandato de exequendo jul. novem.

Pro nota sententiae nihil exigatur.

Pro sportulis etiam nihil.

*Taxa expeditionis in causis Commissariis Cur. A. C.*

§. 26. In causis quae per commissionem introducuntur, & ab initio sunt commissariae, neque alias ad hujus fori cognitionem spectant, solvatur ut sequitur.

Pro citatione vigore commissionis absque inhibitione extra curiam jul. novem.

Pro citatione cum inhibitione simplici jul. undecim.

Pro citatione cum inhibitione sub censuris jul. quatuordecim.

Pro citatione cum inhibitione sub censuris per edictum, etiam pro necessario examine jul. decem & octo.

Pro inhibitione simplici extra curiam jul. novem.

Pro inhibitione extra curiam sub censuris jul. duodecim.

Pro inhibitione in curia jul. tres cum dimidio.

Pro monitorio speciali jul. quindecim.

Pro notis sententiarum definitivarum, quae in scriptis proferuntur, in prima instantia jul. quadraginta, in secunda jul. triginta, in tertia jul. viginti.

Pro nota absolutoria ab observatione iudicii jul. quindecim.

Pro nota interlocutoriae jul. quindecim.

Pro nota declaratoriae jul. octo.

Pro mandato de exequendo jul. quindecim.

Pro sequestro jul. quindecim.

Pro sportulis Judicum, pro sententiis definitivis ex scripto proferendis, non ultra id quod in aliis curiae Tribunalibus ordinariis à fel. record. Pio Papa IV. praescriptum est.

*Taxa expeditionis actorum, a scripturarum in causis Ordinariis, Commissariis Cur. A. C.*

§. 27. De ceteris vero actis, scripturis, & expeditionibus infra scriptis, sive causae sint ordinariae, sive commissariae, solvatur tantummodo infra scriptum pretium, videlicet.

Pro compulsorialibus generalibus, sive specialibus jul. duodecim.

Pro palmo rotuli remissoriae jul. tres. Sit autem palmus linearum triginta, & linea syllabarum decem & octo.

Pro instrumento remissoriae jul. duodecim.

Pro instrumento litis pendentiae in curia jul. quatuor cum dimidio.

Pro interdicto speciali jul. quindecim.

Pro instrumento relaxationis interdicti jul. quindecim.

Pro executorialibus jul. triginta sex.

Pro mandato de immittendo in possessionem vigore literarum Apostolicarum, seu in forma Brevis jul. decem.

Pro absolutione, sive absolutionis commissione, pro uno jul. novem.

Pro duobus litis consortibus jul. quatuordecim.

Pro tribus litis consortibus jul. decem & octo.

Pro quatuor litis consortibus jul. viginti tres.

Ultra quatuor quorcumque addantur personae litis consortes, nihil augeatur pretium expeditionis.

Pro Capitulo, Collegio, Confraternitate, aut Universitate jul. quinquaginta.

Pro instrumento absolutionis jul. duodecim.

Pro decretis à Judice prolatis, non ex scripto, etiam vim definitivae habentibus, eorumve nota & sportulis, nihil.

Pro simplici fide etiam plurium actorum jul. duos.

Pro examine testium, cum articulis & interrogatoriis in causa, quae sit aestimationis à quinquaginta scutis supra usque ad quamcumque summam, si articuli non excedant numerum viginti quinque, interrogatoria numerum triginta quinque, in domo vel officio Notarii, jul. quatuor, extra vero officium, non ultra duplum.

In causa aestimationis à quinquaginta scutis infra solvatur tantum pro dimidia. Quod si articuli excedant numerum viginti quinque, & interrogatoria triginta quinque, solvatur merces Notarii arbitrio Judicis.

Pro instrumento sententiae, si extrahatur, jul. quindecim.

Pro instrumento declaratoriae, non tamen vigore obligationis in forma Camerae jul. duodecim.

Pro brachio seculari ob non partitionem monitorii, aut

literarum Apostolicarum, vel executorialium jul. triginta.

Pro mandato suspicionis fugae, usque ad quamcumque summam, etiam in vim obligationis Cameralis decreto jul. quatuor cum dimidio.

Pro mandato de consignando vigore sequestri, etiam ubi pro illius verificatione debitor prius fuisset conventus via executiva, vigore obligationis Cameralis jul. quatuor cum dimidio.

Pro mandato de consignandis pignoribus subhaftandis, aut deliberandis jul. quatuor cum dimidio.

Pro mandato de relaxando pro debito civili jul. quatuor cum dimidio.

Pro mandato in causis civilibus loco literarum, pro parva summa jul. quatuor cum dimidio.

Computato in his omnibus mandatis julio sigilli.

§. 28. De pretio autem sic praescripto, in omnibus supradictis expeditionibus, sive ordinariis, sive commissariis, dentur Auditori & Massa Notariorum, item (quoad ordinarias) Camerario eadem portiones, quae, & prout antea pro eisdem expeditionibus dabantur, nulla ex parte diminuta. Reliquum quod inter portiones detrahit supererit, sit Notarii expeditionis, praeterquam in expeditione absolutionis, sive commissionis absolvendi, in qua singulis detrahatur pro rata, ita ut non tantum portio Notarii, sed cuiusque aliorum minuat ad eam rationem, ut tantum unicuique portioni pro ejus modo decreverat, quantum omnibus in unum detrahimus.

§. 29. Pro mandato executivo, sive brachio, ubi invocatione opus fuerit seculari, per omnia expedito, omnibusque comprehensis, pretium sit ut infra, videlicet.

Ab uno scuto usque ad quindecim jul. quatuor cum dimidio.

A scutis quindecim usque ad viginti quinque jul. viginti duo.

A scutis viginti quinque usque ad quingentos jul. triginta tres.

A scutis quingentis usque ad mille jul. sexaginta sex.

A scutis mille usque ad quamcumque summam jul. centum & decem.

§. 30. Hoc autem pretium ita dividatur, ut ex juliis viginti duobus Auditor habeat julios sex, Camerarius pro sigillo habeat julios quatuor cum dimidio, Massa Notariorum habeat jul. quatuor cum dimidio, Reliquum habeat Notarius expeditionis.

Ex juliis triginta tribus, Auditor habeat julios octo, & bajochos duos cum dimidio: Sigillum julios quinque cum dimidio, Massa habeat jul. octo, & bajochos duos cum dimidio. Residuum Notarius.

Ex juliis sexaginta sex, Auditor habeat julios sexdecim cum dimidio, Sigillum julios undecim, Massa julios sexdecim cum dimidio, Notarius quod superest.

Ex juliis centum & decem, Auditor habeat julios viginti quatuor, & bajochos septem cum dimidio, Sigillum julios sexdecim cum dimidio, Massa julios viginti duos, Notarius reliquum.

Ad constituendas autem supradictas summas, computentur julii undecim pro singulo scuto, quilibet vero julius sit decem bajochorum.

§. 31. Censurarum Ecclesiasticarum nomine, nihil accipiatur, vel in expeditione mandati executivi seu brachii secularis, vel seorsum ab eo, neque usquam alias, nisi ubi ad illas rite processum fuerit re ipsa.

Cum vero ad illas procedi contigerit, tunc pro declaratoria, aggravatoria, & reaggravatoria simul junctis, & totali earum omnium expeditione, tantundem exigatur, quantum pro brachio seculari, habita ratione praedicta distinctionis summarum, ita ut omnis impensa utriusque expeditionis, mandati scilicet vel brachii secularis, & censurarum, simul collecta, dupli non excedat ejus pretii, quod mandato seu brachio seculari supra taxatum est, pro qualibet supradictarum summarum. Excepta ultima majori summa, videlicet à mille supra. In ea enim summa etiam contingat ultra, vel post mandatum executivum, seu brachium seculari, censuras quoque relaxari, nihil tamen earum nomine exigatur, sed tantum praeter id pretii, quod pro solo mandato seu brachio seculari

*Divisio pretii ditionum & peditum.*

*Taxa ditionum & peditum.*

*Taxa expeditionum & censurarum & peditum.*

culari supra taxatum est, accipi possit iusta merces pro scriptura.

Nunquam tamen cogantur partes invitæ, unâ cum mandato executivo, seu brachio sæculari, censurarum quoque expeditionem accipere, aut earum expeditionis pretium solvere, etiamsi ad censuras ipsas in subsidium contra contumacem Iudex comminando ritè processerit, & extra loca temporali dominio Sanctæ Romanæ Ecclesiæ subiecta, vel etiam extra Italiam expeditio mittenda foret.

Quod si fortè quisquam legitimè servatis processibus utramque expeditionem, mandati scilicet, seu brachii sæcularis, & censurarum eodem tempore habere voluerit, tunc apponatur verbis expressis in ipsa expeditione, quoad censuras, ne is pretium quod illarum ratione expedit, ullo modo repetere possit ab iis contra quos decreta, & prolata fuerunt, nisi adversus eosdem, vigore mandati executivi, seu brachii sæcularis non satisfactos, aut alias non parentes, censuris ipsis necesse fuerit uti.

*Diviso pretii expeditionum.*

§. 32. Ipsi vero expeditionis censurarum pretium prædictum eadem ratione, & eisdem portionibus dividatur, quibus pretium mandati executivi, seu brachii sæcularis, ut supra dictum est.

*Duplicata duntaxat sine a mercede scriptura sigilli iul. t.*

§. 33. Pro duplicatis etiam post quodcumque tempus expeditis, nihil exigatur præter scripturæ mercedem.

§. 34. Pro sigillo parvo appenso in qualibet expeditione solvatur iulius unus tantum, ubi non adest minor taxa.

*Mandata non expedita non solvantur.*

§. 35. Pro mandatis executivis, vel aliis quibuscumque expeditionibus, Notarii nihil recipiant, nisi illis effectualiter partibus consignatis.

*Nuncogantur accipere expeditionis.*

§. 36. Nec partes ipsæ cogantur accipere aliquam expeditionem, nisi eam quam voluerint.

*Pauperes, & miserabiles libentius utantur.*

§. 37. Pauperibus item expeditiones in forma pauperum, miserabilibus vero gratis omnino tradant, etiam scripturæ mercedem, distinctio vero istarum personarum Iudicis arbitrio remittitur.

*Gratis hic induta fiunt.*

§. 38. Pro terminis coram Iudice servandis, iudicibus informandis, scripturis ad eos deferendis, seu etiam in officio perquirendis, regestis, seu extractibus transportandis, & aliis huiusmodi, Notarii vel eorum substituti, & in eorum officis scribæ, & copistæ, etiam nomine regalium, seu bibaliorum, nihil profus, etiam à sponte dantibus accipiant.

*Taxa in causis criminalibus sit verita parvis ultra, in prædictis, & in aliis serventur taxa Pa. IV.*

§. 39. In causis criminalibus expeditionum, quæ erunt ejusdem generis, seu nominis, cujus sunt superscriptæ, pretium augeri non possit ultra tertiam partem ejus, quod supra in civilibus præscriptum est, in regestis, extractibus, copiis iudiciorum, & alterius quàm supradicti generis, seu nominis expeditionibus criminalibus, servetur taxa ab eodem Pio prædecessore aliis Tribunalibus ordinariis Urbis præscripta.

*Expensa notetur in calce expedit.*

§. 40. In omnibus expeditionibus in ima earum parte Notarius apponat integram summam ejus, quod verè expositum fuit sub his verbis, videlicet. Expoluit in totum tantum, idemque etiam in libro expeditionum ipsius Notarii describatur.

*Tabella veritatem.*

§. 41. Et ut præmissa omnibus pateant, sciatque quilibet quid, & quantum in præmissis exponere debeat, quilibet Notarius Auditoris teneatur posthac tabulam supradictorum pretiorum expeditionum literis majusculis, ordinatè & distinctè scriptam, in ejus officio palam, loco eminenti, & cognito proponere, & semper retinere.

*Aliæ reformationes non contraria confirmantur.*

§. 42. Constitutiones item, quæ tam à nobis quàm ab aliis Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, ad reformationem hujus Curie pertinentes emanarunt, & in futurum emanabunt, modò his contrariæ non sint, omnino in eadem Curia observentur.

*Pœna e nra-venturum.*

§. 43. Districtius inhibentes Auditori sub indignationis nostræ, & Locumtenentibus, sive Iudicibus, ac Notariis prædictis, sibi privationis officiorum suorum huiusmodi, & aliis etiam gravioribus, nostro & pro tempore existentis Romani Pontificis arbitrio infligendis & applicandis pœnis, ne de expeditionibus, & aliis sibi per præsentium interdicitis, ac contra præsentis formam & tenorem, etiam quodcumvis privilegiorum & indulto-

rum ac literarum eis quomodolibet concessarum, aut consuetudinis & styli immemorabiliter observati, vel alios quovis prætextu se intromittere quoquo modo audeant, seu præsumant.

*Annullatio in contrarium legum.*

§. 44. Decernentes quæcumque decreta & acta, ab eisdem Auditore, Iudicibus, Notariis pro tempore contra præsentis formam & tenorem emanata & facta, nulla & invalida, ac extorta, subreptitia, nulliusque roboris vel momenti fore & ceteri, neminique propterea suffragari posse vel debere.

*Decretum in pœnam.*

§. 45. Et ita per quoscumque Iudices & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores, in quavis causa & instantia, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiti debere, irritum quoque & inane quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

*Clausula derogatoria.*

§. 46. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac stylo, consuetudine, ac quocumque temporis cursu, etiam immemorabili roboratis, & privilegiis quoque, indultis, eidem Tribunali, ac illius Auditorii officio, & Auditori, etiam in ejusdem officii erectione & institutione, ac Iudicibus & Notariis ipsius, illorumque Collegio, etiam simili Motu, etiam consistorialiter, &c. sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis, in genere vel in specie, & aliis quomodolibet, etiam per nos concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficiency derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi præsentis pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanenter expressis habentes, illis alias in suo robore permanenter expressis derogatis, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, contrariis quibuscumque, & quibuslibet aliis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis generalibus vel specialibus, quorumcumque tenorem existant, per quos præsentis non expressa, vel totaliter non inserta, effectus præsentis impediri valeat quomodolibet vel differri, & inde quibus, quorumque totis tenoribus specifica, & individua, & expressa, ac de verbo ad verbum habenda esset mentio specialis.

*Forma publicæ.*

§. 47. Ut autem præsens Motus proprius ad omnium notitiam deducatur, ac omnes quorum interest, vel interesse poterit, afficiat, volumus & mandamus, illius copiam in Palatii nostri Apostolici, ac domus, seu Curie prædicti Auditoris valvis, necnon in acie Campi Floræ affigi, & ibidem relicta ejus copia aliquandiu detineri.

*Sola signaturæ sufficit.*

§. 48. Volumus item, quod præsentis nostri Motus proprii sola signaturæ sufficiat, & ubique fidei faciat, in iudicio & extra, regula contraria non obstante.

*Fides executionum.*

§. 49. Quodque ejus transumptis Notarii publici manu subscriptis, & personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ sigillo signatis, plena & indubia fides, eaque profus adhibeatur, ac si foret exhibitus & ostensus.

*Papa subscribitur.*

Placet, & ita Motu proprio statuimus & mandamus. M.

*D. N. P. An. 4. die 20. Novem.*

Datum Romæ apud S. Petrum, duodecimo Kal. Decemb. anno 5.

Anno à Nativitate Domini 1570. Indiç. 13. die vero 4. mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina providentia Pape V. Anno ejus 5. retrospectivè litteræ affixæ, & publicatæ fuerunt in locis retroscriptis.

*Publicatio.*

Prohibitio disputandi in publicis Prædicationibus de Conceptione B. Mariæ Virginis, aut de ea vulgari sermone scribendi, vel dicendi.

CXIV.

De Prædicatorum autem officio, & approbatione vide D d 4



vide sup. in Leon. X. const. 21. Supernæ, ubi no-  
savit. De Conceptione B. Mariæ habes in Concil.  
Trid. Sess. 5. De peccato originali, in fin.

Paul. V. postea prohibuit, quod in actibus publicis  
ratur beatissimam Virginem Mariam fuisse conce-  
ptam in peccato originali, in const. 105. Sanctissimus,  
inf. tom. 3. Quam ampliavit, & respectivè declaravit  
Greg. XV. in const. 29. Sanctissimus, inf. tom. 4.

Edita An. D. P I U S E P I S C O P U S,  
1570.  
Serrus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Causa hujus  
constit.

Super speculam Domini, viribus licet exiguis, constitu-  
ti, prophetae sollicitudinem imitantes, die noctuque  
ad diversorum Ecclesie status nostræ mentis aciem intendi-  
mus, studiosè providentes, ut communi Domino ab omni-  
bus gradibus fideliter serviat, ac illis maximè, quibus  
digniora ministeria divini Spiritus favore credita sunt,  
inter quos divini verbi prædicatores adnumerandos esse  
nemo dubitare poterit, qui eorum munus ab ipso Domi-  
no consecratum, Apostolis præcipuè injunctum fuisse  
animadvertet, qui si adepto gradu dignè fungentur,  
evangelizantes pacem, annuntiantes bona, prædicantes  
salutem, non solum vox eorum dulcis, verum & speciosi  
pedes videntur, & fraternæ salutis uberes fructus refe-  
rent, multam fiduciam habent in die Domini. Verùm  
quod neque sine animi dolore accepimus, nec referre  
possumus, quidam diversorum Ordinum Regulares, Cle-  
ricique sæculares, omisso quæ divinæ majestatis gloriam,  
& Sanctissimæ Dei Genitricis, aliorumque divinorum  
venerationem, atque fidelium pietatem promovere pote-  
rant, quod Apostolus in quibusdam arguit, languent cir-  
ca quæstiones, & pugnas verborum, ex quibus oriuntur  
invidiæ, & contentiones, cæteraque vitiorum monstra,  
potissimum verò cum de Gloriosæ Virginis Mariæ Con-  
ceptione sermo incidit, tam pertinaciter pro alterutra  
parte contendunt, ac si de illis dogmatibus esset, quæ cor-  
de credere ad justitiam, & ore confiteri ad salutem necessa-  
rium est. Quibus illud Prophetae convenire videtur: Di-  
cunt, ait Dominus, cum ego non sim locutus, cum Sancta  
Romana Ecclesia omnium Ecclesiarum magistra, & do-  
ctrina disciplinæ de ea re hucusque non definit, nemo  
absque temeritate præjudicare, vel alterius partis senten-  
tiam damnare potest, & quasi desint præclarissima inven-  
tricis gratiæ merita, quæ nec Angelica quidem lingua  
satis digne referri possunt, & cum ex illo uberrimo fonte,  
puteoque aquarum viventium non possint saluberrimas  
haurire aquas, quibus fidelis populus magna cum utili-  
tate atque dulcedine reficeretur, ad dissipatas cisternas  
occurrunt, stultas scilicet, & sine disciplina quæstiones,  
quæ generant lites, quas nec frequens multitudo intelli-  
gere, nec viri sapientes, qui capiunt, utiliter percipere va-  
leant, præsertim quoniam, ut experimento didicimus ip-  
sorum cõcionatorum, qui ad quæstiones hujusmodi pro-  
ponendas facilius erumpere solent, major numerus ma-  
teriæ difficultatem prorsus ignorantes, neque intelligen-  
tes quæ loquuntur, aut de quibus affirmant, simplicium  
animos indiscretæ devotionis obtentu, vel potius loqua-  
civitatis, & ostentationis affectu, ad tumultus & simultates  
concitant, quos tumultuantes atque dissidentes com-  
ponere sedareque potius oportebat. Cumque parvulis in  
Christo lac infundere, proventis solidum cibum appone-  
re debgent, dum in hujusmodi controversiis intermi-  
natis versantur, omnibus ubera profertur amentia, quod  
non absque maledictionis nota legitimus in Propheta.

Confirmatio  
de re: Sixti  
IV. approbati  
à Conc. Trid.  
Sess. 5. de pec-  
cato orig. in  
fin.

§. 1. Nos igitur qui prædecessorum nostrorum salu-  
berrima decreta pro viribus salva esse cõfirmamus, potissi-  
mum illa, quæ à sacrosancta Synodo Tridentina denuo  
sunt confirmata, liberam cuique facultatem relinquentes  
opinandi hujus controversiæ quamlibet partem, prout  
vel magis pium, vel magis probabile esse judicaverit:  
Prædicorum igitur concionatorum, aliorumque conten-  
tiosi, atque temeritati, populorumque scandalis occur-  
rere studentes. Motu proprio, non ad alicujus nobis super  
hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa nostra  
scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, statutum

fel. rec. Sixti IV. prædecessoris nostri, super ea re, quod  
à præfata synodo innovatum est (illud præsentibus, ac  
si de verbo ad verbum esset insertum, pro plene & suffi-  
cienter expresso & inserto habentes) Apostolica auctori-  
tate tenore præsentium confirmamus & approbamus.

§. 2. Atque ut deinceps efficacius à cunctis observetur  
perpetuè statuimus & ordinamus, ac per Apostolica scri-  
pta mandamus, quatenus nemo, cujuscumque ordinis,  
gradus, conditionis, vel dignitatis existat, in populari-  
bus concionibus, vel ubicumque promiscua virorum &  
mulierum multitudo convenire solet, de hujus contro-  
versiam alterutra parte disputare, rationibus vel docto-  
rum auctoritate asserendo propriam sententiam, & con-  
trariam refellendo aut impugnando, vel de hac ipsa quæ-  
stione, cujuscumque pietatis, aut necessitatis prætextu vul-  
gari sermone scribere, vel dicere præsumant. Qui con-  
tra fecerit suspensionis pœnam à divinis absque nova  
declaratione ipso facto incurrat, si modò fuerit in sacris  
constitutus, & quocumque præterea gradu, sive digni-  
tate, vel administratione fungatur, illis omnibus sit ipso  
jure privatus, & ad eadem, vel similia munera obti-  
nenda vel obeunda perpetuè inhabilitatis censuræ ipso  
etiam facto sit obnoxius, super quibus, nisi à Romano  
Pontifice pro tempore existente dispensari, sive absolvi  
non possit. Et nihilominus aliis pœnis, si opus fuerit, à  
proprio Prælato pro delicti mansura infligendis subji-  
ciatur, prout subjicimus.

Prohibito ut  
populares  
conciones de  
Conceptione  
B. Mariæ, non de  
ea vulgari  
sermone scri-  
batur, vel de-  
dicatur.

§. 3. Cæterum quandiu per Apostolicam Sedem altera  
pars definita non fuerit, oppositaque sententia con-  
demnata, liceat viris doctis, in publicis Academiæ dis-  
putationibus, sive generalium, aut Provincialiũ Capitu-  
lorum, vel ubi aliis intersunt, qui rem capere possunt,  
nec scandali ulla subest occasio, de illa quæstione disse-  
rere, & argumentis utramlibet partem vel asserere, vel  
impugnare, dum tamen ne, tra, veluti erronea prædica-  
tur, serventurque illa omnia, quæ à dicto Sixto præde-  
cessore nostro statuta sunt, quorum singula, ut præfer-  
tur, etiam quantum ad alias pœnas, duximus innovan-  
da, & innovamus per præsentem.

Permissio ut  
serendi de  
receptione in  
disputationi-  
bus, cessant  
occasione sub-  
datis.

§. 4. Ut autem hæc nostra constitutio, & præmissa  
omnia, ad eorum omnium quorum interest, notitiam  
congruentius pervenire possint, in virtute sanctæ obe-  
dientiæ, & sub pœna privationis ab ingressu Ecclesiæ,  
etiam eo ipso incurrenda, si in his quæ mandamus exe-  
quendis se negligentes exhibuerint, præcipimus & man-  
damus omnibus & singulis locorum Ordinariis, ac eo-  
rundem Vicariis suffraganeis, & officialibus quibuscum-  
que, & aliis singulis ad quos quomodolibet spectat, &  
pertinet, quatenus hujusmodi nostram constitutionem  
singulis suæ diocesis, vel districtus Prædicatoribus, &  
aliis quibus expedire judicaverint, opportunè insinuent,  
& publicent, ac insinuari & publicari faciant. Et ne quis  
in posterum quoquo modo ignorantiam de præmissis pos-  
sit prætere, aut se contra præmissa valeat excusare.

In virtute  
sanctæ obe-  
dientiæ non  
sub-  
datis.

§. 5. Volumus, & similiter eadem auctoritate decer-  
nimus & mandamus, quod præsentem literæ per aliquos  
ex nostris Cursoribus in Basilicarum S. Joannis Latera-  
nensis, ac Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apo-  
stolicæ valvis, ac in acie Campi Floræ de Urbe de more  
publicentur, & affigantur, & illis inde amotis rema-  
neant in eisdem locis earundem exempla affixa: quæ  
publicatio & affixio ita omnes ad quos spectat, afficiat,  
& ardeat, ac si illis personaliter intimatæ fuissent.

Forma & af-  
fixio sub-  
datis in  
virtute.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus & ordinatio-  
nibus, ac quibuscumque indultis & literis Apostolicis, qui-  
busvis personis, etiam quantumcumque qualificatis, & in  
quacumque etiam Cardinalatus, Patriarchali, Archiepi-  
scopali, Episcopali, & quavis alia dignitate & honore  
constitutis, etiam quod interdicti, suspendi, vel excommu-  
nicari nequeant quomodolibet concessis, quæ eis contra  
præmissa in aliquo suffragari non posse decernimus, cæ-  
terisque contrariis quibuscumque.

Classula de  
negotiorum.

§. 7. Volumus insuper & decernimus, quod præsentem  
vim perpetuè & irrefragabilis constitutionis obtineant,  
& quod illarum transumptis impressis manu alicujus No-  
tarii subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate  
Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides  
adhibeatur,

Fides, exem-  
plorum.

adhibeatur, quæ presentibus literis adhiberetur, si ostensa vel exhibitæ forent, Regula Cancellariæ nostræ Apostolicæ quacumque in contrarium disponente, non obstante.

§. 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis, statuti, ordinationis, mandati, subjectionis, innovationis, præcepti, voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. Rom. apud S. Petr. Anno Incarn. Dominicæ 1570. Prid. Kal. Decembris, Pont. nostri anno quinto.

Anno à Nativitate D.N. Iesu Christi 1570. Indiæ. 13. die vero 7. mensis Decembris, Pont. Sanctiss. in Christo patris, & D.N.D. Pii divina providentia Papa V. anno 5. retranscripta littera Apostolica affixa & publicata fuerunt in Basilicarum S. Ioannis Lateranensis, & Principis Apostol. de Urbe, ac Cancell. Apostol. valois, & in acie Campi Floræ, dimissis illarum copiis affixis per nos Ioannem Andream Parnazam, & Petrum Aloysium Gaisam prælibati S. D. N. Papa Curf.

Camillus Cher. Mag. Curf.

CXV. Facultas Canonicorum regularium Congregationis Lateran. Ordinis S. Augustini, festum illius celebrandi, etiam in die Dominico, si in ea illud vel illius octava occurrerit, & celebrandi etiam festa nonnullorum Sanctorum sui Ordinis juxta antiquum ritum.

De materia autem hujus Congregationis vide à me dicta sup. in const. 1. Paschal. II. Quanto.

PIVS PAPA QVINTVS, Ad perpetuam rei memoriam.

Incet Ecclesia Dei sponsa tunc veræ jubilationis suæ fructum reportet, cum Christi fideles omnes ad precum effundendarum exercitium excitat, eundemque orandi, psallendique ritum & morem omnibus proponit, alienum tamen à ratione minimè censendum erit, si aliquos sanctorum quorundam patrociniis specialius suffulcos, ad eorundem particularem venerationem, etiam per crebras illorum commemorationes sese excitare permiserit, ut peculiare ipsorum meritum agnoscentes, eorum quoque vestigia sequi quammaximè studeant.

§. 1. Hinc est, quod nos, licet aliàs ex certis tunc expressis causis omni alio Breviarii usu interdicto, Breviarium, quod imprimi curavimus, ac psallendi, precandi, que formulam in omnibus universi Orbis Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, & locis, etiam exemptis, in quibus juxta ritum Romanæ Ecclesiæ dici debet, aut consuevit, sub certis modo & forma servari mandaverimus, statuentes Breviarium ipsum nullo unquam tempore, in toto vel in parte mutandum, aut ei aliquid detrahendum, ac alia fecerimus, prout in ipsis literis, quas in cujuslibet Breviarii prædicti principio imprimi voluimus, plenius continentur.

§. 2. Attendentes tamen dilectos filios Canonicos Regulares Congregationis Lateran. Ordinis S. Augustini, eorum Patrem, ac primum Apostolici illius Ordinis Reformatorem S. Augustinum prædictum, ac præterea insigniores ejusdem Ordinis Sanctos Martyres, ac Confessores, quorum meritis eadem Congregatio per orbem propagata, & illustrata extitit, & in dies ejusdem Congregationis personæ adjuvantur, atque protegentur, debita, ut par est, veneratione cupere, in eorum præsertim diebus, quibus in Domino obdormire eisdem obtigit, celebrare. Nos propterea pium eorum desiderium plurimum in Domino commendantes, Motu proprio, non ad dictorum Canonicorum, seu alicujus eorum super hoc nobis oblata petitionis instantiam, Congregationi dictorum Canonicorum concedimus primum, quod ultra

consuetas Salvatoris Lateranensis, & S. Augustini prædicti eorum Patris, ad Vesperas & Laudes commemorationes, ejusdem S. Augustini festum, de vigesima octava Augusti occurrèns, per totam illius octavam, tam in canonicis horis, quam in Missa celebratione, prout hæcenus, celebrare possint, videlicet in ipsa quidem die, & octava sub duplici, infra octavas autem sub semiduplici, cum commemoratione festorum simplicium occurrentium. De Decollatione autem S. Joannis Baptistæ fiat sub die cum commemoratione octavæ. De Dominica autem, si occurrat infra octavas, fiat de ea cum commemoratione octavæ, sin autem in ipsa die, vel octava Dominica occurrerit, fiat de Sancto cum Dominicæ commemoratione, cum Antiphonis videlicet, Hymnis, Responsoriis, ac reliquis ipsorum Canonicorum propriis, ordinatis à Divo Thoma Aquinate, juxta eorum antiquum morem, seu & prout melius ac congruentibus videbitur, ab ipsis reformandis, dum tamen tres primæ lectiones sint de Scriptura, intra octavas quidem de occurrente, in ipsa autem die, & octava de scriptura assignata ab ipsis Canonicis, atque congruentius eidem festo aptata. Mediæ tres, partim de vita ejusdem Patris, collectæ & dictis ejusdem, in libris præcipuè confessionum, necnon & Possidoni ejus contemporanei, ac socii, qui cum per annos quadraginta cum eo familiarissimè vixisset, vitam etiam ejus veteri & integriori modo descripsit, partim de sermonibus ejusdem Patris de communi vita Clericorum. Tres verò postremæ lectiones de Homilia S. Joannis Chrysostomi super Evangelium Matthæi, Vos estis sal terræ: pariter & ejus conversionem die quinta Maii, cum lectionibus ut supra authenticis ex ipso S. Augustino, & Possidonio, necnon & cum lectionibus in ultimo nocturno Divi Gregorii Papæ, super Evangelio Lucæ: Erant appropinquantes ad Jesum publicani & peccatores: Præmam quoque ejus, quæ undecima Octobris, & secundam, quæ ultima die Februarii occurrat, translationes, necnon & quolibet mense semel ipsius commemorationis festum, die in quo festum alicujus Sancti non occurrerit, sub duplici possint celebrare. Et similiter Sanctorum Aniani Episcopi die Decembris secunda, Sancti Thomæ Cantuariensis Episcopi & Martyris, vigesima nona Decembris: Aquilini martyris, Januarii vigesima nona. Guarini Episcopi, Februarii sexta die. Theotoni Confessoris, decima octava die Februarii. Albini Episcopi, prima Martii: Herculiani Episcopi & martyris, Martii secunda. Patricii Episcopi, Martii decimasexta. Monicæ Viduæ, Maii quarta. Ubaldi Episcopi, Maii decimasexta. Ivonis Episcopi, Maii vigesima. Bernardi Confessoris, Junii decimaquinta: Joannis, Octobris decima. Frigidiani Episcopi, Novembris decimanona. Gelasii Papæ, Novembris vigesima prima. Prosperi Episcopi, Novembris vigesimaquarta. Omnium quoque aliorum d. Congregationis, & Ordinis Sanctorum festa, etiam sub duplici officio celebrare, atque his omnibus & singulis proprias eorum, atque authenticas lectiones, seu & orationes, servata prædictæ Breviarii forma, accommodare valeant, officiaque prædicta recitantes, debito suo perinde censentur satisfecisse, ac si ea quæ in Breviario assignantur recitassent, nec ad aliam ulterius recitationem ullo unquam tempore possint compelli, prædictaque eorum particularia officia seorsum & separatim à Breviario, ubicumque illis placuerit, absque alia nostra, vel Commissarii nostri in illis partibus licentia imprimi facere, liberè & licitè valeant.

§. 3. Districte inhibentes, tam locorum Ordinariis quam quibusvis librorum impressoribus, ceterisque quavis auctoritate fungentibus, in virtute sanctæ obediencie, ac sub excommunicationis majoris, nection indignationis nostræ pœnis, ne eosdem Canonicos super recitatione horarum, aut impressione officiorum hujusmodi impedire, molestare, vel inquietare audeant vel præsumant.

§. 4. Ac decernentes præsentis literas nullo unquam tempore subreptionis vel obreptionis vitio, seu intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, invalidari ullatenus posse, minusque sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, & aliis contrariis dispositionibus comprehendì ullatenus posse, sed quoties illæ emittentur, habent;

Hic Pont. Breviarium dicitur, & juxta illud sacra celebrari jussit, ut in sua constituit. Quod à nobis, sup.

Hinc autem dat licentiam Congregationi scilicet de quibus hic, celebrandi juxta Ordinis ritum, &c.

Inhibentibus quibusvis auctoritate fungentibus sub pœnis

Claustrum præsentium concessimus

nabunt, toties in pristinum statum, etiam sub quacumque Data per ipsos eligenda restitutas, repositas, & plenarie reintegratas esse, sicque ab omnibus censeri, & iterum per quoscumque Judices & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, & definiri debere, ac irritum & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

linentis, extat sup. declaratio Pii IV. in eius constitut. 75. Sedis.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Um ex Ordinum universitate, qui in Dei Ecclesia creperunt, illa castrorum aciei comparetur, illius autem gubernium Rom. Pontif. B. Petri vero successoris sit demandatum, mirum nemini videri debet, si ille curae sibi divinitus commissam invigilans, cuilibet quod suum est benigne concedendo, & quae clara etiam sui ipsorum natura sunt, ne in recidivae contentiois scrupulum relabantur, opportune declarationis, ac novae concessionis remedio consolidat, ut quibusvis sublatis obstaculis, quilibet pacis amoenitate frui liberè possit, ac scandalorum occasio penitus tollatur.

Executorum hujus bullae deponio.

§. 5. Quocirca dilectis filiis nostris Flavio Ursino, & Paulo ab Ecclesia, Sanctae Romanae Ecclesiae presbyteris Cardinalibus, & causarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori, per praesentes motu simili mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum, per se vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Canonice, seu alicujus eorum fuerint requisiti solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra praesentes literas, & in eis contenta quaecumque firmiter observari, non permittentes eos, seu eorum aliquem desuper contra earundem praesentium tenorem quomodolibet indebitè molestari, contradictores quoslibet & rebelles, per censuras & poenas Ecclesiasticas, appellatione postposita compescendo. Necnon legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 1. Cum itaque sicut accepimus dilecti filii universi Canonici Regulares Ordinis S. Augustini Congregationis Lateranensis, qui ab Apostolis originem traxerunt, quique ab eodem S. Augustino eorum reformatore, iterum per reformationis viam mundo geniti, merito pretendere possunt, se omnes alias personas Ecclesiasticas, tam saeculares quam regulares, in processibus, & aliis actibus publicis praecedere debere.

Clausula contrarium derogatoria.

§. 6. Non obstantibus sel. recordat. Bonifacii Papae VIII. praedecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo quis vigore praesentium ultra tres dietas ad iudicium non trahatur, ac literis nostris praedictis, quas eisdem Canonicis ligare nullatenus posse volumus, ac quibusvis aliis Apostolicis constitutionibus & ordinationibus, necnon quibusvis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia reboratis statutis & consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis, in genere vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de eis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, & forma in illis tradita observata inserti forent, eisdem praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicati non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§. 2. Cum tamen non liceat membra à capite separare, sed tamen eis locum debitum assignare, ipsorumque indemnitati, ut sine populi scandalo in publicum prodire, exemploque potius ceteris Christi fidelibus esse possint, consulere volentes, ac omnium & singularum litium, quae forsitan super praemissis exortae sint, aut exoriri quoquo modo possint, status & merita, nominaque & cognomina Judicum & collicigantium, praesentibus pro expressis habentes, Motu proprio, non ad dictorum Canonice, vel alicujus alterius pro eis super hoc nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia nostra, & de Apostolicae potestatis plenitudine, omnes & singulos Canonicos praedictos, ubicumque locorum existentes, quos deinceps processibus, & aliis actibus publicis, vel privatis, interesse contigerit, statim ipsum Clerum saecularem non exemptum subsequi, dum ipsi subsequendo praecedunt, dum verò praecedendo praecedunt, illum immediatè sequi debere, auctoritate Apostolica per praesentes declaramus. Ac insuper in omnibus locis, in quibus talis viget consuetudo, in processibus, ut dicti Clerici non exempti, praecipue quando Canonici alicujus Ecclesiae Cathedralis, paramenta Ecclesiastica induunt, ut cultus divinus magis vigeat, ac ut Sanctissimum Corpus Christi, seu aliae reliquiae, quae processionaliter deferuntur, decentius & honorificentius assistentur, aut quando hoc ipsius Ordinarii mandato contingerit, ipsi Canonici similiter ac illi, Pluvialia, Planetas, Tuniceas, & alia paramenta super eorum clericalem habitum deferre, necnon pro cruce associanda quaecumque luminaria deferre, liberè & licite possint, statuimus & ordinamus.

Transumptum fieri.

§. 7. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu tamen alicujus Notarii publici subscriptis, & personae in dignitate Ecclesiastica constitutae sigillo munitis eadem pro suis fides adhibeatur, quae praesentibus adhibetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

§. 3. Districtius inhibentes quibusvis locorum Ordinariis, etiam si Patriarchali, Provinciali, Archiepiscopali, aut alia dignitate perfulgeant, sub excommunicationis majoris, & indignationis nostrae poena, ne eisdem Canonicos, seu aliquem eorum molestare, aut praemissa quovis modo declarare, vel interpretari audeant.

Dat. P. An. 5. die 17. Dec.

Dat. Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 18. Decembris millesimo quingentesimo septuagesimo, Pontificatus nostri anno 5.

§. 4. Decernentes praesentes literas nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu, etiam ex eo quod locorum Ordinarii, aut alii forsitan interesse habentes, vocati non fuerint, aut nullitate notari, imputari, invalidari, ad terminos juris deduci, in jus vel controversiam vocari, causamque vel causas quare praemissa à nobis emanaverint, verificandum nullatenus teneri, nec ob id viribus carere, minusque sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, sustentationibus, limitationibus aut aliis contrariis dispositionibus comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, ac plenarie reintegratas, etiam sub Data per ipsos Canonicos eligenda esse, sicque ab omnibus censeri. Et ita per

CXVI. Privilegium praecedentiae Canonice regularium Congregationis Lateranensis, Ordinis S. Augustini, ante alios quoscumque Regulares, post Clerum saecularem.

Hic Pont. postea ante istos Canonicos, praecedere iussit Canonicos saeculares S. Georgii in Alga, ut infra in eius cor. ff. 127. Cum alias nos.

Alia, quae hanc respiciunt Congregationem notavi supra in const. 2. Paschal. II. Quamvis. Et de praecedentia cum Monachis S. Benedicti Congregationis Caf-

Edicta An. 1570.

Canonice regulares ab Apostolis originem traxerunt.

Præcedentia itaque in iur. immo in post. Conc. saecularium.

Tu ad hoc quod in rub.

Inhibitione perhibetur.

Clausula huius privilegii praesentibus.

per quoscumque Judices & Commissarios, etiam causa- rum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, & ipsosmet Ordinarios, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiti debere, scriptum quoque & imago, si secus super his à quocumque quavis auctoritate, scienter vel ignotanter contigerit attentari.

per quoscumque

§. 5. Quo circa dilectis filiis dilectae Congregationis Protectori, seu ejus Viceprotectori, & causarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori, ac Vicario ven. Fratris nostri Episcopi Laudensis in spiritualibus generali, per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se vel alium seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Canonicorum praedictorum, vel alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra eosdem Canonicos, illorumque singulos, praemissis omnibus & singulis vi praesentium, continentia & tenore pacifice frui & gaudere. Non permittentes eos, seu eorum aliquem desuper per quoscumque indebitè molestari, perturbari, & inquietari, contradicentes quoslibet & rebelles, ac praemissis non parentes, per censuras & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris remedia, appellatione postposita compescendo, necnon legitimis super his habendis servatis processibus, illos censuras & poenas ipsas incurrisse declarando, necnon eas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Clavula de- rogatoria

§. 6. Non obstantibus fel. rec. Papae Bonifacii praedecessoris nostri, etiam qua caveatur, ne quis extra Civitatem vel diocesim, nisi in certis exceptis casibus, & illis ultra unam diem ad sine suae diocesis ad iudicium evocetur, seu ne iudices à Sede Apostolica deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii vel alii vices suas committere praesumant, ac de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodo ultra tres dietas quis vigore praesentium ad iudicium non trahatur, ac aliis Apostolicis in provincialibus ac synodalibus Conciliis editis specialiter vel generaliter, constitutionibus, & ordinationibus, ac etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis, quibusvis Ecclesiis, Congregationibus, Capitulis, Collegiis, Monasteriis, & aliis locis, eorumque superioribus & personis, sub quibusvis tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, irritantibusque, & aliis decretis, motu, scientia & potestate similibus, etiam consistorialiter concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut alia aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nil penitus omisso, ac forma in illis tradita observata inserti forent, eisdem praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

D. 1. P. A. 5. 1570. Dec.

Nulli ergo, &c. Si quis autem, &c. Datum Romae apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae 1570. 10. Kal. Januarii, Pont. nostri anno 5.

CXVII. Revocatio facultatum testandi, & quovis alio modo dispendendi de acquisitis ex bonis Ecclesiasticis, ac de aliis rebus, etiam proprio labore partis, aut patrimonialibus, ad modum illegitimum, etiam legitimatorum,

non tamen Hospitalibus expositum, & Orphanorum. Et abrogatio habitationum eorumdem illegitimum succedendi in di- ctiis bonis, aut rebus feudilibus, & emphy- teuticis à piis locis profectis.

De huiusmodi facultatibus, vide pro Curialibus impu- lam Paul. V. in const. 18. In eminenti. ubi plene notabo. Et attende etiam reintegrationem Militiarum Hispaniarum in const. 30. Greg. XIII. Romani. Quod autem generaliter bona illegitimis relicta, ut spolia deveniant ad Rem. Cameram Apost. habetur in Sixt. V. const. 100. In conferendis, cum ibi indicatis.

De facultate autem legitimandi, vide sup. in Jul. II. const. 15. Sicut, ac Pii IV. const. 45. Quamvis. Et etiam vide privilegium Protonotariis Apostolicis concessum à Sixt. V. in const. 12. Romanus.

P I U S E P I S C O P P S, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. De 1571. & 1572. Extrinsec.

Quae Ordini Ecclesiastico noxia esse, & scandala ob- jectura perhibentur, necesse est à medio submovere.

§. 1. Quod nos pro nostri muneris officio, inter alia incommoda quae in oculos nostros incurrunt, de Christi peculio, ne ab indignis & reiectis ignominiosè consumatur, neve illorum causa Ecclesiae & pauperibus praeripiatur, curam praecipuam habere volentes, de nobis attributa potestatis plenitudine revocamus & abolemus omnia & quaecumque privilegia, licentias, dispensationes, & indulta faciendi testamenta, donationes, sive inter vivos, sive causa mortis, legata & quascumque alias dispositio- nes, de dominiis, terris, castris, domibus, & quibuslibet aliis bonis & rebus, immobilibus, mobilibus, & se moventibus, necnon pecuniis, juribus & actionibus, ex be- neficiis, fructibus, pensionibus, & aliis rebus Ecclesiasticis qualibuscumque confectis, acquisitis, & alias quomodocumque provenientibus, necnon de peculio, & aliis etiam sola industria, labore, muneribus, aut quocumque alio modo partis, cujuscumque qualitatis, quantitatis, speciei, natura, & valoris existentibus, in quoscumque illegitimos, sive suos, sive extraneos, etiam legitimos, eosdemque ex toto vel in parte haeredes instituendi, & substituendi, seu quod ipsi in praedictis ab intestato succedant, ceterasque huiusmodi facultates, & permissiones, ac etiam habilita- tiones & capacitates succedendi in bonis & rebus feuda- libus, & emphyteuticis, ab Ecclesiis, Monasteriis & piis locis profectis, quibuscumque personis saecularibus, & quoruncumque Ordinum, necnon Militiarum & Hospi- talium regularibus, ac Romanae Curiae officialibus, & aliis Curialibus, Curiamque ipsam sequentibus, & etiam Urbis Romae Civibus, ac Palatia, & decus, aliaque bona in ea ejusque districtu habentibus, nostris quoque & aliorum Romanorum Pontificum familiaribus, Ecclesia- rum Praelatis, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinali- bus, & aliis cujuscumque dignitatis, ordinis, & conditio- nis existentibus, illorumque & aliis Ecclesiis, Capitulis, Conventibus, Ordinibus, Militiis, Hospitalibus, Colle- giis, officiis, & locis, ac praedictae Urbis, aliisque Civitati- bus, Provinciis, & dominiis, eorumque dominis, populis, civibus, & incolis, tam per fel. record. Sixtum IV. Inno- centium VIII. Alexandr. VII. Julium II. Leonem X. Cle- mentem VII. Paulum III. Julium III. Paulum IV. Pium IV. & qui ante illos fuerunt alios quoscumque Roma- nos Pontifices, ac nos & Sedem Apostolicam, ejusque Lega- tos, etiam de latere, Nuntios, Notarios, Comites, Colle- gia, officia, & loca, etiam per modum statuti perpetui, generalis legis, initi & stipulati contractus, seu quasi, & aliis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis reitutivis, praeservativis, mentis attestativis, derogatoriis derogatoriis, aliisque fortioribus, effi- caciis, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, de- que simili potestatis plenitudine, ac praedictorum Cardi- naliu consilio, & matura deliberatione in Consistorio habita,

Revocatio in- dultorum con- stanti. & ali- spondendi de- acquiritis ex- bonis Eccle- siasticis, ac de aliis rebus in- saepe illegi- timis, etiam legitimatorum, ut in an. ch. Ho- sp. lib. ex- boventium. & D. hanc. Hoc testam- tum non hic inf.

habita, non consideratione, intuitu, contemplatione, vel ad instantiam Imperatoris, Regum, & aliorum Principum, etiam ob remunerationem laborum, & obsequiorum, nobis & dictae Sedi impensorum, refectionem damnorum, compensationem jurium cessorum, vel ablatorum, naxat Militiae contra Haereticos & infideles, seu pro praedictae Urbis ornatu, & frequentatione, ac quibuscumque aliis usibus, ac etiam necessariis & piis causis concessa, & multiplicatis vicibus confirmata, innovata, extensa, & moderata, & quocumque tempore pacifice observata, quoad eam partem, quae illegitimos praedictos tangit dumtaxat, etiam si illa contineant, quod omnes Curiales Curiam sequentes, & alii, sive Ecclesiastici, etiam Cardinales, sive mundani, qui Palatia, domos, & praedia urbana, vel rustica, edificaverint, aut census, aliave bona acquisiverint, aut alias acquisita habuerint in d. Urbe, & circum eam ad milliaria decem, ex bonis, seu fructibus Ecclesiasticis, hi tales de illis, necnon juribus, & jurisdictionibus omnibus, in favorem illegitimorum, ac quomodolibet inhabilium, & incapacium, sive inter vivos, sive causa mortis disponere, eosque haeredes & successores universales, vel particulares instituire, & substituere, & si intestati decesserint, ipsi illegitimi & incapaces in illis succedere possint, quodque per quascumque revocationes, derogationes, aut alias contrarias dispositiones, illis quorum interest praedictari nequeat, & si ullo unquam tempore praedictatum, aut derogatum quoquo modo apparuerit, jus quaesitum ablatum, & literarum revocationum & derogationum hujusmodi, juris quaesiti ablata censeantur. Sicque per quoscumque Judices judicari debeat, & etiam definiri.

*Revocatio facultatum Legatorum, Nuntiarum, & aliorum similia cetera. n. di.*

§. 2. Ac pariter tollimus & abrogamus omnes & quascumque facultates familia concedendi Legatis, Nuntiis, Notariis, Comitibus, Collegiis, officiis, & aliis supradictis, quorum omnium tenores, ac si ad verbum inferrentur, habemus praesentibus pro expressis. Ita ut privilegiorum, dispensationum, facultatum, habilitationum, capacitarum, indultorum, & aliorum supradictorum sic revocatorum, aut etiam literarum legitimacionis praetextu, nullus omnino de hujusmodi bonis, rebus, pecuniis, juribus, jurisdictionibus, & actionibus, in commodum & favorem illegitimorum utriusvis sexus, sive eorum filiorum, sive consanguineorum, affiniumve, sive extraneorum, etiam in statu saeculari procreatorum, ac legitimitati quacumque auctoritate donatorum, & ad hujusmodi res & bona, ejusque successione testato vel intestato idoneorum & capacium effectuum, sive testamento, sive donatione, sive legato, sive elemosyna, sive alio quocumque titulo, & pio opere (exceptis in communi, ac omni fraude, conventionione, seu compositione cessante Hospitalibus expositorum & Orphanorum) disponere, nec illegitimi ipsi in eis ab intestato, sive protinus, sive per interpositas personas, ac quomodocumque succedere, aut illa alias ad eos, etiam per quemcumque circuitum multiplicatarum in alios capaces successio-nem, ullo tempore devenire possint.

*Annulatio contrarium dispositionum, quae non sunt fortitae. ff. de.*

§. 3. Ac etiam nulla esse, & pro infectis habere volumus, omnia & quaecumque facta hucusque testamento, legata, donationes, & alia disposita hujusmodi, quae viventibus adhuc testatoribus, aut alias locum non habuerunt, ac pariter ab intestato successiones, non tamen litigiosas, quae plenarium non sunt effectum fortitae.

*Prohibitio disponendi, ut a iuris in se illegitimis concedatur.*

§. 4. Dehinc vero districtius prohibemus, ne talia sive in praedictos illegitimos utriuslibet sexus, sive in illorum conjuges, sive ipsorum parentes, filios, descendentes, ascendentes, vel alios cognatos, sive viventibus, sive defunctis illegitimis, etiam paupertatis, dotis, aut alterius cujuscumque pii operis intuitu fiant, neve ipsi unquam in rebus, bonis, pecuniis, juribus, jurisdictionibus, & actionibus praedictis, sive totis, sive in parte succedant, aut illa ad ipsos quavis dispensatione suffultos, etiam per praedictum circuitum deveniant, neve de eis ulla in alium, seu alios concessio, donatio, translatio, aliave dispositio fiat, ut alia bona similia, vel dissimilia, illegitimis, aut aliis supradictis concedantur.

*Annulatio dispositionum violatorum testamentum, donatio, legatum, & dispositio*

omnino non teneat, nec etiam quoad alios cupaces, & res alias valeat, sicque disponens, privilegio, dispensatione, facultate, & indulto praedicto, ejusque usu, & commodo, etiam in ceteris omnibus ipso jure sit privatus. Nemo quantumvis capax, illius praetextu, fructus, res, pecunias, aut prorsus alia bona sua faciat, nec illa detinens praescriptione, aut ullo alio juris praesidio adjuvetur, sed ad integram illorum restitutionem quocumque temporis lapsu non obstante, debeat coerceri.

*aliter hanc partem de nuntiis*

§. 6. Ita ut omnes in Ecclesiis, Monasteriis, & beneficiis successores, tam conjunctim, quam divisim, quibusque videlicet pro rata parte sua, illa omni tempore recuperare possint, & qui primus ceteris ab eo monitis, & negligentibus judicium intenderit, ei soli res tota merito vendicetur. Nullis vero hujusmodi successoribus, pro praedictis insistentibus, ac etiam de peculio alias quam ex rebus Ecclesiasticis confecto, locorum Ordinarii, tam concessoribus, & relictorum illegitimis, eorumve causa, quam quoruncumque aliorum bonorum immobilium, mobilium, & se moventium, necnon pecuniarum, fructuum, rerum, & jurium, aliis sub dictis testamentis, donationibus, legatis, & dispositionibus comprehensorum, corporalem possessionem, amotis inde & expulsis quibuscumque detentoribus, sive incapacibus, sive capacibus, per se, vel alium, seu alios, liberè apprehendant, & apprehensam hujus Sedis nomine custodiant, donec ipsa Sedes de illis, uti tum tulerit piorum operum necessitas, duxerit providendum.

*Sucessores beneficii, hanc de quibus aliter praescriptum est, non cuperant, nisi sine, & in insistentibus idem locum de locorum de Sede Apst.*

§. 7. Bona vero, res & jura, feudalia vel emphyteutica (aliis legitimis ad ea forte vocatis non existentibus) eo ipso devoluta, & juri, ac proprietati suarum Ecclesiarum & locorum restituta, & cum reliquis eorum bonis consolidata esse declaramus.

*Bona Ecclesiastica, hanc de quibus aliter praescriptum est, non cuperant, nisi sine, & in insistentibus idem locum de locorum de Sede Apst.*

§. 8. Decernentes irritum & inane quicquid fecus per quoscumque, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

*Decernimus irritum.*

§. 9. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac statutis & consuetudinibus Ecclesiarum, Capitulorum, Conventuum, Ordinum, Militiarum, Hospitalium, Urbium, Provinciarum, Collegiorum, etiam Cardinalium, & officiorum praedictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia communitis, & in Consistorio praedicto, seu Conclavi habitis, aliisque privilegiis, indultis, & literis Apostolicis generalibus, & specialibus, illis eorumque, & aliis quibuscumque personis, cum quibusvis clausulis & decretis, etiam supradictis, fortioribus, ac etiam disponentibus, quod praedicta per quascumque literas nunquam, aut sine consensu illorum, quorum interest, revocata, aut sublata intelligantur, & aliis cujuscumque tenoris existant, per quae praesentibus non expressis, aut omnino non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus, ad verbum habenda esset in nostris literis mentio specialis, quae omnia, quatenus praedictis adversentur, illorumve executionem disturbare possint, viribus prorsus, & effectu carere decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque. Quia vero difficile nimis esset praesentes quocumque illis opus erit perferre.

*Decernimus irritum.*

§. 10. Volumus, ut earum exempla, etiam impressa, Notarii publici manu, & personae in dignitate Ecclesiastica constitutae, ejusve Curiae sigillo obsignata, eandem illam prorsus fidem in judicio & extra illud, ubique gentium faciant, quam ipsaemet praesentes facerent, si essent exhibitae, vel ostensa. Nulli ergo, &c.

*Chaus. det.*

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1571. 6. Kal. Februarii, Pont. nostri anno 6.

*Dat. P. An. 6. die 27. Jan.*

Anno Incarnationis Dominicae 1571. Indi. 14. die vero 2. mensis Mart. Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina providentia Papa V. anno ejus sexto, retroscripta littera Apostolica affixa & publicata fuerunt ad valvas Basilicarum S. Joannis Lateranensis, Principis Apostolorum de Urbe, ac Cancellariae Apost. & in acie Campi Flora, dimissaque fuerunt in eisdem locis per aliquod temporis spatium, per nos Petrum Sprengerium, & Petrum Aloysium Gaisam S. D. N. Papa Curf.

*Publicatio.*

Scipio de Olivianis, Mag. Curf. Sequitur

PIUS QUINTUS

Sequitur textus huius constitutionis, ad perpetuam rei memoriam.

PIUS PAPA QUINTUS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

1571.

AD ROM. SP. Pont. sua sollicitudine indefessa diligentur providere, ut ea que ab eo emanata sunt, ita sua declarationis adimpleculo diluocentur, quod nulla desuper dubitandi occasio ei relinquatur.

1. Licet enim, &c. Omittitur hic relatio bullæ Pii IV. quia ipsam coram habes sup. Quamvis.

2. Nos deinde per quasdam nostras sub dat. 6. Kal. Febr. Pontif. nostri Anno 6. constitutas in forma Motus proprii literas, &c. Ut sup. in bulla que precedit.

3. Quia tamen sicut postea accepimus, lite & causa in partibus coram dilecto filio Guber. Civitatis nostræ Faventine inter dilectum filium Bartholomæum de Lanzonibus laicum Faventinum ex una, & quendam Sanctum filium, spuriumque Barnabæ etiam de Lanzonibus presbyteri, ipsius Bartholomæi proximo, de & super hereditate, & bonis dicti Barnabæ presb. defuncti, quam & que Bartholomæus tanquam proximior, seu alias quomodolibet de jure, Sanctus vero præfatus tanquam assertus hæres testamentarius, & prius legitimatus ejusdem Barnabæ, ad se spectare respectivè contendunt, ac dictus Sanctus de eodem Barnabæ tunc presb. illegitimè natus fuit, & defectum natalium patitur, rebusque aliis in actis causæ, & causarum hujusmodi deductis, & illorum occasione deducendis, in Rom. Curia pendentibus, partibus ex altera, contingit dubitari, an contra tales illegitimos dictæ nostræ literæ editæ loquantur, & intelligantur etiam de bonis patrimonialibus, ipseque Bartholomæus sit pauper, ejus facultates ad sustinendum litem non suppetant, ac propterea dictus Bartholomæus cupiat mentem & intentionem nostram super præmissis expressè declarari.

4. Nos hujusmodi dubium elucidare, & voluntatem nostram patefacere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apost. potestatis plenitudine tenore præsentium declaramus, dictas literas nostras loqui & intelligi etiam de quibuscumque bonis patrimonialibus, tam mobilibus quam immobilibus, & se moventibus, juribus & actionibus quibuscumque, sicque etiam ab initio intentionis & incommutabilis mentis nostræ fuisse & esse attestamur.

5. Ac ita in præmissis ab omnibus censeri, ac per præfatos, & quoscumque alios Judices, etiam Curia, & Palatii Apost. Auditores, & S. R. E. Card. de latere Legatos, sublata ipsis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiti debere, & si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

6. Non obstantibus præmissis, & quacumque alia litis pendentia, necnon constitutionibus & ordinationibus Apost. ac regula nostra de non tollendo jure quæsito in Cancell. Apost. edita, ac legibus & statutis, Juramento, confirmatione Apost. vel quavis firmiter alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apost. in contrarium quomodolibet concessis, necnon omnibus aliis, que in dictis literis nostris volumus non obtare, cæterisque contrariis non obstant, quibuscumque.

Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Pisc. die 5. Martii 1571. Pont. nostri anno 7.

1571. Pontif. nostri Anno 6. Constitutas in forma Motus proprii literas, &c. Ut sup. in bulla que precedit.

1571. Pontif. nostri Anno 6. Constitutas in forma Motus proprii literas, &c. Ut sup. in bulla que precedit.

Dat. P. An. 7. die 5. Martii.

IN eam pro nostro pastoralis officio curam diligenter animabimus, ut Domini nostri ovis opportuna animarum salute remedia adhibere minime desistamus.

7. Cum itaque ad aures nostras perveniret, legitimum cambiorum usum, quem necessitas, publica que utilitas induxit, sæpenumero ob illiciti quæstus cupiditatem depravari, ut sub illius prætextu usuraria pravitas à nonnullis exerceretur. Nos petitionibus, que super his nobis nuper factæ sunt, hac perpetuo valitura Decretali respondendum esse duximus, ut neque dolosis sua fraus suffragetur, neque ignaros perdat inscitia; sic enim Pastoris officium exequimur, dum gregem nobis commissum ab æternæ damnationis periculo eripere modis omnibus studemus.

2. Primum igitur damnamus ea omnia cambia, que sicca nominantur, & ita continguntur, ut contrahentes ad certas nundinas, seu ad alia loca cambia celebrare simulent, ad que loca ii, qui pecuniam recipiunt, literas quidem suas cambii tradunt, sed non mittuntur, vel ita mittuntur, ut transacto tempore unde processerant, inanes referantur, aut etiam nullis hujusmodi literis transitis pecunia ibi demique cum interesse repositur, ubi contractus fuerat celebratus; nam inter dantes & recipientes, usque à principio ita convenerat, vel certè talis intentio erat, neque quisquam est, qui in nundinis, aut locis supradictis hujusmodi literis receptis solutionem faciat. Cui malo simile etiam illud est, cum pecuniæ, sive depositi, sive alio nomine ficti cambii traduntur, ut postea eodem in loco, vel alibi cum lucro restituantur. Sed & in ipsis cambiis, que realia appellantur, interdum, ut ad nos præfertur, campiores præstitutum solutionis terminum, lucro ex tacita vel expressa conventionione recepto, seu etiam tantummodo promisso differunt. Que omnia nos usuraria esse declaramus, & ne fiant districtius prohibemus. Porro ad tollendas quoque in cambiis, quantum cum Deo possumus, occasiones peccandi, fraudisque fœneratorum, statuimus ne deinceps quisquam audeat, sive à principio, sive aliàs, certum & determinatum interesse, etiam in casum non solutionis pacisci, neque realia cambia aliter quam pro primis nundinis, ubi illa celebrantur; ubi verò non celebrantur, pro primis terminis juxta receptum locorum usum exercere, abusu illo profus rejecto, cambia pro secundis, & deinceps nundinis, sive terminis exercendi.

Curandum autem erit in terminis, ut ratio habeatur longinquitatis & vicinitatis locorum, in quibus solutio destinatur, ne dum longiores præfiguntur, quam loca destinata solutionis desiderant, fœnerandi detur occasio.

3. Quicumque contra hanc nostram constitutionem commiserit, pœnis à sacris Canonibus contra usurarios inflictis se noverit subjacere. Eos verò, qui conspirationes fecerint, vel congestam undique pecuniam ita ad se redegerint, ut quasi monopolium pecuniæ facere videantur, pœnis que à jure contra exercentes monopolia constituta sunt, retineri sancimus.

4. Volumus autem quod præsentis literæ in Camera Apost. & ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe & Cancell. etiam Apost. publicentur, & in ipsa Camera describantur.

5. Et quia difficile foret eas ad singula quæque loca deferri, quod earum transumptis etiam impressis, manu alienius ejusdem Cameræ, vel alterius Notarii subscriptis, & sigillo dictæ Cameræ, vel Prælati Ecclesiastici munitis eadem profus fides adhibeatur, que præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Nulli ergo, &c. Dat. Rom. apud S. Petrum, Anno Incarnat. Dom. 1571. 5. Kal. Febr. Pont. nostri anno sexto.

Anno à Nativitate Dom. 1570. Indiæ. 14. die verò 7. mensis Februarii, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina providentia Papa V. anno 6. retrospectiva litera affixa & publicata fuerunt ad valvas Camera Apostolica, Principis Apostolorum Basilica de Urbe. E c ac

1571.

Causa conf.

Cambiorum illicitorum adagio, & prohibitio.

Contra venientiam pœnis.

Forma publicationis.

Fides transumptum.

Dat. P. An. 6. die 28. Janu.

Publicatio.

CXVIII. Cambiorum illicitorum declaratio, & prohibitio.

De pœnis ejusmodi Cambiorum, attende sup. Pii IV. const. 1. Cum sicut. Sed prætextu usuraria pravitate non retardatur exactio creditorum ad instanciam Fiscii coram A. C. ut in ejusdem Pii IV. const. 56. Inter multiplices 16. Qui Auditor has Cambiorum causas cognoscit, ut habetur infra in const. 28. Pauli V. Eximie.

Bullar. Mag. Tom. I. I.



ut ibi vitam ducant regularem, suae professioni conformem, sub cura & visitatione Ordinariorum locorum, aut alterius, vel aliorum, quos eis duxerimus delegandos, vel iuxta juris communis dispositionem transcant ad partes, vel strictiores Ordines approbatos.

§.7. Novitii vero & alii quicumque non professi, de tracto Religionis habitu, ex professorum consortio, & domibus expellantur.

§.8. Quibus professoribus nominatim praecipimus, atque interdicens, ne post hoc quemquam expulsum, aut omnino aliam, etiam voventem, ad professionem, vel habitum admittant, nec novas domos, vel loca recipiant, vel acquirant: quod si secus fiat, professio sit inanis, neque minemque obligent, neque in specie, neque in genere sic professum. Novarum domorum, seu locorum receptiones vel acquisitiones viribus & effectu careant, & contrafacientes excommunicationis sint sententia eo ipso inmodati, a qua nullus, nisi in mortis articulo constitutus absolvi possit absque Rom. Pontificis licentia speciali.

§.9. Caeterum intendentes, & cultui divino & Ecclesiae ministris quamprimum prospicere, omnes praepositorum, dignitates, personatus, administrationes, officia, caeteraque beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, quae deinceps saecularia sint, per privationem praedictam apud Sedem Apostolicam vacantia, necnon domos, Conventus, loca, supellestem, bona, res, actiones, & jura supra dicta, eorumque proprietatem & dominium nostrae & dictae Sedis liberae dispositioni specialiter & expresse reservamus. Decernentes irritum & inane quicquid secus per praedictos, aut quoscumque alios scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§.10. Voluimus autem ut praesentium exempla, Notarii publici manu, & personae in dignitate Ecclesiastica constitutae sigillo obsignata, eandem illam prorsus fidem in iudicio & extra illud ubique locorum fiant, quam ipsae met praesentes facerent, si essent exhibitae vel ostensa.

Nulli ergo omnino, &c.

Datum Romae apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae 1571. 6. Idus Februarii, Pont. nostri anno 6.

Ego Pius Ecclesiae Catholicae Episcopus.

Viam dirigantur via mea ad custodiendas justificationes tuas.

- Joan. Card. Moronus Episcopus Ostiens.
Ego Otho Card. Augustanus Episcopus Praenest.
Ego A. Cardinalis Farnesius Vicecanc. Episcopus Tusculan.
Ego Joan. Card. Politianus Episcopus Albanen.
Ego Fulvius Card. Perusinus.
Ego Scipio Card. Pisarum.
Ego Jacobus Card. Sabellus.
Ego Joan. Fr. Card. de Gambara.
Ego Ind. de Avalos Card. Aragona.
Ego M. Ant. Card. Columna.
Ego P. Card. de Sancta Cruce.
Ego Joan. Fran. Card. Commendonus.
Ego M. Ant. Card. Bobba.
Ego Hugo Boncompag. Card. S. Sixti.
Ego Flavius Card. Ursinus.
Ego A. Cardinalis Cribellus.
Ego B. Card. Lomellinus.
Ego Guillelmus Card. Sirletus.
Ego F. Michael B. Card. Alex.
Ego F. Hieronymus Card. de Claravalle.
Ego F. Card. Alciatus.
Joan. Paulus Card. ab Ecclesia.
Ego Joan. Ant. Card. S. Georgii.
Ego Aloysius Card. Camerarius.
Ego Ant. Card. Granuelanus.
Stan. Card. Vvatnien.
Ego F. Card. Pacieccus.
Ego M. Ant. Card. Amulius.
Ego Hieronymus Card. de Corrigio.
Ego M. Ant. Card. Maffus.
Ego Jul. Ant. Card. S. Severinae.
Bullar. Mag. Tom. II.

- Ego C. Card. de Crafft.
Ego C. Card. Rambullietus.
Ego F. A. Card. Theanen.
Ego F. Felix Card. de Moncalto.
Ego P. Card. Placentin.
Ego I. Card. Aldobrandin.
Ego F. Vincentius Card. Justinianus.
Ego Hier. Card. Rusticuccijs.
Ego Joa. Hier. Card. Albanus.
Ego Hier. Card. Simoncellus.
Ego Ferd. Card. de Medicis.
Jul. Card. de Aquaviva.

Anno Incarnationis Dominicae 1570. Indict. 14. die vero Publicata.
mensis Mart. Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D.N.D.
Pii divina providentia Papa V. anno 6. reposita littera
Apostolica affixa & publicata fuerunt ad vultus Basilicam
S. Ioannis Lateranensis, Principis Apostolorum de Urbe, ac
Cancellariae Apost. & acie Campi Flora, dum haec in eisdem
locis per al quod temporis spatium, per nos Marcum, & Antonium Clerus, Sancti Domini Nostri PP. Curf.
Scipio de Orlavianis, Mag. Curf.

Præpositurarum nuper extincti Ordinis Fratrum Humiliatorum distributio, & applicatio, ipsorumque Fratrum divisio, cum locorum & alimentorum assignatione. Et cum earundem dignitatum & beneficiorum saecularium d. Ordinis reservatione dispositioni Sedis Apost.

Hanc extinctionem habes, cum simili reservatione, in preced. const.

P I V S E P I S C O P V S, Edita t. D.
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam. 157.

Quoniam per extinctionem Ordinis Fratrum Humiliatorum & privationem Generalis, ac caeterorum omnium Praepositorum, & Fratrum illius, omnibus Praepositoribus, dignitatibus, officiis, & beneficiis Ecclesiasticis, cum cura & sine cura nuper a nobis de fratrum nostrorum consilio, & Apostolicae potestatis plenitudine factas, intendentes & cultui divino, & ministris Ecclesiasticis quamprimum prospicere, praepositorum, dignitates, officia, & beneficia praedicta, quae deinceps saecularia essent, necnon bona, domos redditus, res, actiones, & jura Ordinis sic suppressi, nostrae & Apost. Sedis dispositioni specialiter & expresse reservavimus. Praeterea voluimus, ut omnes Fratres, qui professionem emiserant regularem, deinceps in domibus & locis, quae eis cum victu, & aliis necessariis assignandis curavimus, omnino redigerentur, ut ibi vitam ducerent regularem suae professioni conformem, sub cura & visitatione Ordinariorum locorum, aut alterius, vel aliorum, quos eis delegavimus, vel iuxta juris communis dispositionem transcant ad partes vel strictiores Ordines approbatos.

§. 1. Nunc autem ad inducendum novum in dictis praepositoribus & locis statum cuique quantum potest convenientem, & item subveniendum aliis Ecclesiis, Conventibus, pijs locis, officiis, & ministris ad Religionis cultum, & fidei Catholicae propagationem, & tutelam utilibus & necessariis, simulque ad praedictorum Fratrum distributionem, & divini officii celebrationem paterna charitate intenti, ut ea quae facere instituimus, omni impedimento soluta plenarium consequantur effectum, de simili potestatis plenitudine dissolvimus omnes & quaecumque uniones, annexiones, & incorporaciones, perpetuas & temporales, praepositorum S. Mariae Elisabethae de Busto parvo Mediolanensis diocesis, & Sanctae Catharinae Cremonensis, ac forsitan aliarum, quae nominatim praesentibus exprimentur, sive ut alia alia, sive ut invicem, aut alias quacumque causa antehac factas, restituentes eas in liberum & seclitum statum, quantumcumque ipsae tempore ut unitae pacifice sint possideant.

Vertical marginal notes on the left side of the page, including 'Ego C. Card. de Crafft', 'Ego C. Card. Rambullietus', etc.

CXX.

Cent. praedicti

Et modo d. d. Praepositoribus d. Ordinis

Et a < §.2. Ruf



Quam ali-  
quis distri-  
buit & ap-  
pion.

§. 2. Rursum, verum annum valorem fructuum, reddituum, & proventuum singularum præpositurarum, necnon Ecclesiarum, Capitulum, domum, Conventum, Collegiorum, Hospitalium, & aliorum locorum omnium præsentibus comprehensorum, secundum communem illorum estimationem, & quantumque sint, necnon fructuum reservationes, & pensionum assignationes, quos & quas perpetuo, vel ad tempus seorsum facere intendimus, præsentibus pro expressis habentes, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, præposituram S. Petri Bergomensis cum omnibus rebus & juribus suis, & quæ ei competunt actionibus, præposituram SS. Simonis & Judæ, ac simili modo præposituram S. Mariæ Ticini Novariensis diocesis, præposituram S. Crucis Novariensis, & præposituram S. Jacobi Moncaletii, præposituram SS. Trinitatis Avilliani Taurinensis diocesis, & præposituram S. Joan. Baptistæ de Damaso, præposituram S. Ursulæ de Surrigo, & præposituram S. Michaëlis de Paganica, & S. Corpetis præposituram S. Mariæ Cigoli, & præposituram S. Bartholomæi Apuentis, mensæ Episcopali Aquenti, & præposituram S. Georgii Canturii, mensæ Capitulari Ecclesie S. Vincentii plebis Galliani ad Canturium, & præposituram S. Siri Alexandrin. cui cura parochianorum imminet animarum, Hospitali pauperum SS. Blasii & Antonii, cura & parochianis omnibus ad viciniorè parochialem Ecclesiam quam Ordinarius loci aptiorem, commodioremque viderit translati, & præposituram S. Bartholomæi Deronensis, officio Inquisitionis hæreticæ pravitatis, Apost. auctoritate ibi statuto. Ad hæc in singulis domibus, de Canonica, & S. Joan. Evangelistæ, & SS. Trinitatis Mediolanensis, & S. Bartholomæi Bergomensis, & S. Fr. Paduan. & S. Marci Terdonæ, & S. Odorici, & omnium Sanctorum Papien. & etiam omnium Sanctorum Modoëtiæ suppressimus perpetuo & extinguimus nomen, titulum, dignitatem, & essentiam præposituræ, omniaque insignia veteris instituti dividimus & separamus, omnia harum sic suppressarum præpositurarum bona, res, actiones, & jura à sua quaque Ecclesia & domo, necnò hortis, viridariis, & pertinentiis intra clausuram cujusque domus consistentibus, in hos qui sequuntur usus perpetuo assignatis. Siquidem concedimus Ecclesiis, & des, hortos, viridaria, & pertinentias intra prædictam clausuram existentes ipsarum suppressarum præpositurarum, videlicet de canonica S. Joan. Evangelistæ, & Sanctissimæ Trinitatis Mediolan. ad usum Seminarium, seu aliorum Collegiorum, Congregationum, & Hospitalium, prout dilecto filio Carolo Card. Borromæo Ecclesie Mediolan. præfati videbitur utilius expedire. S. Fr. verò Paduani ad eundem usum Seminarium arbitrio Episcopi statuendi, & omnium SS. Papien. Ordini, & Fratibus Cathusien. necnon S. Odorici Collegio Ghisleriorum, quod in universitate Studii generalis Papien. nuper institutum; & S. Bartholomæi Bergomensis, tam cum hortis, viridariis, & pertinentiis intra suam clausuram existentibus, quam etiam ei contiguis terrenis, pratis, & vineis suis, Fratibus Ordinis Prædicatorum regularis Observantia, provincie Lombardie, juxta morem usus Ordinis, qui illam ad mores suos reformant; & S. Marci Terdonen. fratribus domus S. Fr. Ordinis Minorum, qui hac sua domo, & ejus Ecclesia Episcopo, & Capitulo Terdonen. pro illorum futura loco occupata cathedrali relicta in dictam Ecclesiam S. Marci debeant demigrare, ac etiam concedimus Congregationi regularium S. Pauli decollati Barnabitarum nuncupata, Ecclesiam & domum præposituræ suppressæ omnium SS. Modoëtiæ, cum omnibus bonis, rebus, juribus, & actionibus suis ubicumque constitutis, ut illas habeant & instituant quemadmodum alie sue Congreg. diriguntur.

Aliarum di-  
stributionem  
committit  
Card. Borro-  
mæo.

§. 3. De præposituris autem Lugani, Lucarni, S. Laurentii de Canobio, & S. Catharinæ de Pallenza, earumque bonis, rebus, juribus, & actionibus hac vice disponendis prædicto Carolo Card. qui in ipsarum Lugani, & Lucarni erectione & restitutione qualicumque, laboriosam operam præstitit, delegamus vices nostras, ut vel ipsas Societati Jesu, vel alteri Congregationi, aut Ordini approbato, vel Seminario ad usum Collegiorum, seu etiam Hospitalium, aut aliorum piorum operum tribuat, sive illas uniat, appropriet, & applicet, vel aliàs de illis

eorumque bonis & proprietatibus prædictis, aliisve modis liberè disponat, uti temporis, rerum & temporum qualitate, conditione, & necessitate perspecta noverit commodius convenire.

§. 4. Postremò applicamus & appropriamus perpetuo, omnia & quæcumque alia bona, res, actiones, & jura, divisa & separata prædictarum præpositurarum suppressarum, videlicet de Canonica S. Joan. Evangelistæ, & Sanctissimæ Trinitatis, præposituram SS. Bredæ Mediolanen. & alia S. Bartholomæi Bergomensis, præposituram SS. Simonis & Judæ: & alia S. Fr. domui & Fratibus B. Mariæ Paduan. dicti Ord. Prædicatorum; & alia S. Odorici, & omnium SS. etiam domui, & Fratibus S. Thomæ Papien. super quibus, videlicet S. Odorici, & omnium SS. pensionem annuam, omnino liberam & exemptam, centum ducatorum auri in auro de Camera infirmariæ domus à nobis constitutæ S. Crucis, & omnium SS. ad oppidum Boschi ipsius Ord. annis singulis integrè persolvendam, seu per Priorem, & Fratres d. domus ad Boschum, si & quoties maluerint, super pinguioribus & liquidioribus proventibus illorum propria auctoritate exigendam, & in prædictæ infirmariæ usus penitus convertendam perpetuo reservamus; & alia S. Marci pro dimidia in dotem unius Archidiaconatus, & unius Cantoris dignitatum prædictæ Ecclesie Terdonen. & pro alia dimidia parte domui S. Martini Terdonæ, constitutæ ad usum fratrum d. Ord. Prædicatorum in ea superioribus annis introductorum. Ita ut liceat tam futuris omnibus principalium præpositurarum præpositis, necnon Aquenti Capitulo Ecclesie Canturii Rectoribus hospitalis SS. Blasii & Ant. ac ministris officii Inquisitionis Veronen. unitarum præpositurarum, prout cuique tangit, quam etiam aliis omnibus, quibus Ecclesie, domus & aliarum suppressarum præpositurarum conceduntur, quorumque præposituris, domibus, collegiis, & locis bona, res, & proprietates, actiones, & jura prædicta appropriantur, per se vel alium seu alios corporales possessionem illorum, necnon jurium & pertinentiarum suorum omnium, propria auctoritate liberè apprehendere, & perpetuo retinere, ac fructus, redditus & proventus, jura, obventiones, & emolumenta omnia eorundem in suos, necnon præpositurarum, domorum, mensarum, collegiorum, hospitalium, officii & locorum prædictorum usus & utilitatem convertere, diocesanorum locorum aut quorumvis aliorum licentia super his minimè requisita.

Alii  
Pom. app.  
domo d.  
dimis.

§. 5. Hanc autem de distributione, & alimentis fratrum extincti Ordinis prædicti rationem futuram esse volentes statuimus, ut de iis qui nunc sunt Ecclesia Bredæ viginti octo presbyteros, & septem servientes, alie verò sequentes Ecclesie, videlicet Sancti Abundii Cremonensis, sexdecim presb. & quatuor servientes; B. Mariæ de Glarea Veronen. octo presbyteros, & duos servientes, S. Catharinæ, Cremonen. tres presbyteros & unum servientem, S. Mariæ de Ronderario, cum Ecclesia S. Martini in suburbiis, Comen. alios tres & unum servientem, Sanctorum Petri & Pauli cum Ecclesia S. Mariæ Caravagii, quatuor presbyteros & unum servientem; S. Agathæ de Urbe, duos presbyteros & unum servientem; Sanctorum Simonis & Judæ Bergomen. tres presbyteros; Sanctissimæ Trinitatis Avillianæ alios tres; Sanctæ Crucis Novarien. duos; Sanctæ Ursulæ de Surrigo cum illi unita prædicta, duos; singulæ Ecclesie S. Mariæ Veteris Varesii, SS. Jacobi & Philippi Brixientis, S. Nicolai Ballani, S. Joannis Evangelistæ Appiani, Sanctæ Elisabeth de Busto, S. Pauli Conilliani, S. Pauli Soncini, S. Marini Cremæ, S. Mariæ Cigoli, & S. Thomæ Senen. singulos presbyteros recipiant & retineant ad deserviendum ibidem in divinis; quibus, ut ibi plures assignantur, in commune vivant, pro suis alimentis prædictis reservamus, constituimus, & assignamus pensiones annuas prorsus liberæ & exemptæ, videlicet trigintaquinque personis Ecclesie Bredæ mille & quadringentorum scutorum auri & viginti: S. Abundii, octingentorum & decem, B. Mariæ de Glarea, quadringentorum & quinque, Sanctorum Petri & Pauli, ac Sanctæ Mariæ Caravagii ducentorum; & ubi quatuor personæ, centum sexaginta, ubi tres, centum viginti, ubi duo, octoginta; & denique ubi singuli destinati sunt, quadraginta scutorum fami-  
lium

Fratri-  
distribuit  
alimentos  
& locorum  
assignavit



petuum conficiant, confectum, & dicti Notarii manu subscriptum, penes se custodiant, donec super illis fuerit iudicatum. Et si eos de vita decedere interim contigerit, illud uniuersum sigillo suo obfirmatum, fidei Sacerdotis, cui peccata continentur, morte impendente committant, qui ea secuta, protinus ipsum Prælato, ac domui, seu Conuentui digniori regularium illius Civitatis, debeat resignare, ut ab eis tutè & fideliter asseruetur, donec futurus advenit prælatus, cui illud itidem clausum & integrum tribuatur, quod ipsimet per se faciant, si quando necesse habuerint peragrè proficisci, ita ut illud ipsum statim cum præsentibus redierint, recipiant ab eisdem.

*Pamari im-  
positio omnia  
subrahentes,  
aut corrup-  
tiones ipse  
alios, & scri-  
pturas.*

§. 2. Quicumque autem testimonia, processus, scripturas, & instrumenta huiusmodi quocumque modo violaverit, corruerit, subtraxerit, combusserit, suppresserit, ac iusserit id fieri, seu auxilium, consilium vel favorem præstiterit, omni sit dignitate, officio, & beneficio præsentium auctoritate privatus, & ad futura inhabilis eo ipso. Idem quoque & pariter Notarius, cui quid prædictorum defuerit, aut alias deliquerit in prædictis, tanquam falsi reus declaretur, pœnaque omnes subeat, quæ sunt in huiusmodi rerum falsarios per sanctiones canonicas, & constitutiones legitimas irrogatz.

*Dat. P. An. 6.  
die 1. Martii.*

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1571. Kal. Martii, Pont. nostri anno 6.

*Publicatio.*

Anno Incarnationis Dominicæ 1571. Indiæ. 14. die vero ult. mensis Mart. Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pii Papa V. anno ejus 6. retroscripta littera Apostolica affixa & publicata fuerunt ad valvas Basilicarum S. Ioannis Lateranensis, Principis Apostolorum de Urbe, Cancellaria Apost. & in acie Campi Flora, ut moris est, dimissis illis in eisdem locis affixis per multum temporis spatium, per nos Scipionem de Olivianis, & Ioannem de Soya Apostolicos Curf. Petrus Aloysius Gayla, Mag. Curf.

CXXII. Officii. B. Mariæ nuper reformati approbatio cum indulgentiarum elargitione pro illud recitantibus, & aliorum ejus Officiorum abolitio.

*Edita An. D. 1571.* P I U S E P I S C O P U S, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

*Conc. Trid. emendari iussit Catechismum, Breviarium & Missale, & emendata fuerunt, ut habes supr. in cons. 64. & cons. 106.*

§. 1. Superni omnipotentis Dei providentiæ, ac benedictionis exemplo excitati, qui ut humanum genus ab errorum tenebris vindicaret, & in veritatis semitam perduceret, suæ gloriæ splendorem è cœlis in terram demittere, lucisque æternæ radiis bonos pariter & malos perfundere dignatus est, meditatio cordis nostri ad id potissimum tendit, ut fides Catholica non solum ubique augeatur, & floreat, sed etiam ne errorum tenebræ, atque superstitionum abusus piis Christi fidelium mentibus inducantur, & si quæ irreperunt, protinus evellantur.

*Hic Pont. emendari iussit ea fecit officium B. Mariæ ut hic.*

§. 2. Cùm itaque in executionem decretorum sacri Conc. Trid. gratia divina assistente, Catechismo ad populi eruditionem edito, Breviario ad sacras preces, laudes, & gratias Deo optimo Maximo ab utriusque sexus Ecclesiasticis perfolvendas reformato, atque Missali, ut Sacerdotes intelligerent, quibus precibus uti, qui ritus, quæve cæremoniæ in Missarum celebratione observandæ sint, ad pristinam SS. Patrum normam restituito, eandem curam & operam adhiberi mandaverimus ita emendando ac corrigendo gloriosissimæ Dei genitricis B. Mariæ Virginis officio, cujus recitatio sicut pusillis, & rudibus Christi fidelibus peculiaris esse dignoscitur, ita multis superfluis non sine legentium etiam scandalo, & quæ ad varias superstitiones facile rudes ipsos inducere possunt, avaritia impressorum fuit referum, qui ut Christi fideles ad emendum ejusdem officii libros à se impressos facile allicerent, multa sub colore pietatis, & animarum spiritualis consolationis, ex eorum capite addiderunt, jamque ad antedicti Breviarii uniformitatem ejusdem Dei Genitricis, ut credimus intercessione, eruditorum & piorum virorum, quos ad hoc delegimus, studio officium ipsum, re-

setatis quæ aliena & incerta erant, correctum fuerit, & à nobis probatum, Romæ imprimi, & impressum divulgari iusserimus, ut inde spiritualis quam optamus Christi fidelium animabus proveniat consolatio.

§. 3. Motu proprio, &c. & ex certa scientia nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, officia quæcumque, in primis Italico, seu quovis alio vulgari idiomate, & sermone quomodolibet composita, atque officium anno proximè præterito 1570. Venetiis apud Juntas impressum his verbis, licet falso, inscriptum, Officium B. Mariæ Virginis per Conc. Trid. Pio V. Pontifice Maximo reformatum, denique omnia & singula alia officia huiusmodi, etiam Latino sermone sub Hortuli animæ, seu Thesauri spiritualis compendii, aut quovis alio titulo & nomine quomodolibet pervulgata, omnemque illorum usum approbatione Apostolica, ac consuetudine, & institutione (inveteratis infra dicendis semper salvis) harum nostrarum serie perpetuè ab omnibus & singulis utriusque sexus Christi fidelibus, sæcularibus vel Ecclesiasticis, etiam quorumvis Ordinum regularium religiosorum, qui de jure, consuetudine, usu, statuto, institutione, ac constitutionibus etiam eorundem Ordinum, militiarum & regulæ, seu aliis, quomodolibet ad recitationem officii B. Mariæ tenentur, & obligati sunt, tollimus & abolemus.

*Et modo illi obsequium ipsi.*

*Aliantur ea tolli abolet, nisi primario institutione à consuetudine supra auctoritate sua non vulgari non com-*

§. 4. Ipsique in virtute sanctæ obedientiæ interdicimus, ne aliud quam hoc de mandato nostro emendatum B. Mariæ Virginis officium, & in impressoria officina Populi Rom. pro fideliter & incorruptè imprimendis libris sacris in Alma Urbe nostra erecta impressum, quovis prætextu dicere, recitare, legere, seu tenere quoquo modo audeant vel præsumant, omni verò alio usu ipsi (ut uniformiter ab omnibus sic adstrictis & obligatis recitetur, nec inter eos diversitas illud recitandi ullo unquam tempore oriatur) interdicto, præfatum hoc nostrum Officium, ac precandi, psallendique formulam per uniuersum Orbem in privatis domibus, ac Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Capellis, Oratoriis, Ordinibus, Militiis, & locis etiam exemptis, tam virorum, quam mulierum, in quibus Officium ipsum B. Mariæ Virginis recitari (ut præmittitur) quomodolibet debet, præcipimus legi, dici, & servari, illis tamen officiis exceptis (dummodò vulgari sermone, ut præfertur, non sint composita) quæ ab ipsa eorum institutione à Sede Apost. expressè approbata fuerint, vel quorum officiorum certum usum consuetudine, aut ipsa institutione, supra tamen ducentos annos, assidue in Ecclesiis, monasteriis, domibus, & locis utriusque sexus Ecclesiasticorum observatum fuisse constiterit. Quibus sic adstrictis & obligatis, ut inveteratum illum ritum dicendi & psallendi suum officium (dummodo, ut præmittitur, vulgari sermone non sit compositum) non adimimus, sic eisdem, si fortè hoc nostrum, quod modò pervulgatum est, magis placet (dummodo Episcopus, vel Prælatus, & uniuersum capitulum in eo consentiant,) ut illud etiam in choro dicere & psallere possint permittimus.

§. 5. Ab eis verò, qui ad ejusdem officii B. Mariæ Virginis recitationem non aliqua obligatione tenentur, omnem eorundem officiorum vulgari sermone quomodolibet compositorum, atque similis idiomatis vulgaris orationum, etiam aliis officiis Latini sermonis insertarum, usum penitus etiam auferimus, illos nihilominus, ne vanis involvantur superstitionum erroribus, quibus alia serè omnia huiusmodi officia etiam Latino sermone resecta esse deprehensum fuit, in Domino hortantes, ut ab aliorum B. Mariæ quam hujus nostri officii lectione, ac usu abstineant, firmiterque credant eisdem aliis officiis multas sub falsis & confictis Sanctorum nominibus confictas orationes fuisse insertas, de quibus, sicut de indulgentiis, peccatorumque remissionibus, quæ recitantibus plerasque ex orationibus aliis officiis huiusmodi insertis, prout rubricis ibidem appositis designatur, conceduntur, nullam certam extare apud Ecclesiam rationem, propterea ritul & ordinationi hujus Officii recitatione sic à nobis in universali Ecclesia instituti, se conformantes, aliud ejusdem B. Mariæ quam hoc nostrum officium non perlegant vel recitent.

*Hortatur nos alios obligatos recitare officium B. Mariæ, ut officio isto reformato uti possint.*

§. 6. Ac ut ipsorum officiorum vulgaris Idiomatis & sermonis abusus re ipsa penitus aboleatur, eadem omnia per omnes & singulos seculares vel Ecclesiasticos, etiam ad recitationem antedictam nequaquam adstrictos, Inquisitoribus hereticæ pravitatis absque spe illorum unquam recuperationis, alia verò Latino sermone, & aliis libris inserta, ad effectum emendandi, & à maculis seu erroribus expurgandi, sibi postmodum, cum sic per eisdem Inquisitores expurgata fuerint, restituenda, consignari quamprimum iubemus.

§. 7. Statuentes huic nostro Officio nuper edito nihil ullo unquam tempore per quemcumque quavis auctoritate fungentem, quovis prætextu addi, detrahi, vel immutari debere. Ac omnes & singulos, qui ipsum beatæ Mariæ Officium, ut præfertur, dicere, psallere, & recitare tenentur, ex hujus nostri Romani Officii præscripto, & ratione ad id omnino obligatos esse, & neminem muneri suo nisi hac formula satisfacere posse.

§. 8. Ac ut fidelium omnium voluntas & studium magis ad salutarem hujus nostri Officii B. Mariæ Virginis, & orationem in eo redactarum lectionem & usum invitetur, de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus & singulis, qui ad recitationem hujusmodi non tenentur, quoties istud sic de mandato nostro reformatum, quinquaginta dies; qui verò Defunctorum officium, eodem volumine insertum, alios quinquaginta, qui septem Psalmos, aut Graduales, etiam eodem volumine insertos, alios quinquaginta, & qui aliquam ex orationibus ibidem pariter insertis devotè recitaverint, alios quindecim dies de injunctis sibi pœnitentiis misericorditer in Domino relaxamus: obligatis verò, eas dumtaxat indulgentias concedimus, quæ literis nostris super reformatione novi Breviarii editis designantur, & hujusmodi B. Mariæ Virginis, aut Defunctorum officium, vel septem Psalmos, aut Graduales recitantibus conceduntur.

§. 9. Mandantes omnibus & singulis Venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, & cæteris Ecclesiarum Prælati, ut reliqua omnia B. Mariæ Virginis, etiam per nos privatim constituta, ab omnibus ad recitationem hujusmodi quomodolibet adstrictis, ipsa verò vulgaris idiomatis & sermonis officia, etiam ab his, qui nullo pacto ad id adstricti sunt, penitus omitti, rejici, atque vulgari; sic & pariter alia etiam Latino sermone composita, etiam aliis libris inserta, Inquisitoribus prædictis ad effectum antedictum tradi & consignari juris opportunis remediis curent. Officium verò istud nostrum beatæ Mariæ Virginis in omnibus & singulis suarum civitatum & diocesium Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Ordinibus, Militiis, Oratoriis, domibus, & locis etiam laicorum introducant, & tam ipsi quam cæteris omnibus Presbyteris, Clericis, & aliis utriusque sexus secularibus & regularibus personis Ecclesiasticis, necnon militibus etiam exemptis, quibus dicendi, recitandi, psallendique officium hujusmodi quomodolibet, ut præfertur, injunctum est, ut ex hujusmodi formula ubique illud recitare, & psallere procurant, prædicta institutione vel consuetudine ducentos annos superante (non tamen quod ad vulgaris sermonis officia) semper salva.

§. 10. Concionatoribus quoque verbi Dei, atque Confessoribus, ut in eorum prædicationibus atque confessionibus omnibus utriusque sexus Christi fidelibus prohibitionem & abolitionem dictorum officiorum vulgari idiomate, & sermone compositorum, quodque Inquisitoribus hereticis pravitatis quamprimum consignari debeant, insuper alterius quam hujus nostri Officii usum & lectionem periculo superstitionum non carere, ac illud & alia eo inserta, ut præfertur, recitantibus, supradictam de injunctis sibi pœnitentiis relaxationem nostram significare, & eos ad conformandum se in hoc prompta devotione, ritui, & ordinationi à nobis institutis excitare, ad usumque & recitationem hujusmodi nostri officii pietatis zelo hortari studeant. Cæterum hereticæ pravitatis Inquisitorum,

quibus officia hæc & libros tradi & consignari continget, munus & officium præcipuum erit omnia superstitiones & errores in fide Catholica redolentia omnino delere.

§. 11. Quod nostrum B. Mariæ Virginis Officium, ut ubique terrarum incorruptum, ac mendis & erroribus purgatum præservetur, omnibus in nostro Sanctæ Romanæ Ecclesiæ dominio, mediata vel immediata subiecto commorantibus, vel ad illud quovis prætextu advenientibus impressoribus, & aliis quibuscumque, sub amissionis librorum, ac quingentorum ducatorum auti de Camera ipso facto quoties contraverint officio Sanctiss. Inquisitionis applicari, reliquis verò in quacumque Orbis parte consistent. sub excommunicationis lætæ sententiæ, & aliis arbitrii nostri pœnis inhibemus, ne illud infra sex annos proximos separatim, vel aliis libris insertum, sub prædictis Hortuli animæ, Theauri spiritualis, Compendii, vel aliis quibusvis nominibus, & titulis imprimere, aut alibi quàm in Alma Urbe nostra, & antedicta Pontificis Romani officina impressum tenere, recipere, donare, aut venundare publicè vel occultè audeant vel præsumant. Diâs verò sex annis elapsis, id etiam aliter non liceat, nisi cum nostra, & Romani Pontificis pro tempore, vel specialis ad id Commissarii Apostolici in singulis Christiani orbis Regnis, & Provinciis deputandi, expressa licentia.

§. 12. Quas quidem nostra perpetua roboris firmitate subsistere, & nullo unquam tempore revocari, alterari, suspendi, limitari, aut moderari posse.

§. 13. In valvisque Principis Apostolorum de Urbe, necnon Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ de more publicari & affigi, per hujusmodique publicationem & affixionem, omnes & singulos in eis comprehensos, videlicet qui in Rom. Cur. adsunt, lapso mense, qui verò alia loca intra montes, post tres, qui ultra incolunt, post sex menses, aut cum primùm sibi officium hoc nostrum venale propositum fuerit, ita volumus obligatos esse, & adstrictos, ac si ipsismet illæ coram lætæ, & intimatæ essent: ipsarum quoque exemplam manu Notari publici, & sigillo Prælati Ecclesiastici aut illius curiæ obsignata, vel etiam dicti Officii nostri B. Mariæ Virginis voluminibus, absque prædicto vel alio quopiam adminiculo, Romæ tamen, & in Officina antedicta impressa, eandem prorsus ubique fidem facere, quæ præsentibus adhiberetur, si essent essent ostensæ vel exhibitæ.

§. 14. Et sic in præmissis omnibus & singulis per quoscumque Judices & Commissarios, etiam S. R. E. Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores in quavis causa & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi & interpretandi facultate & auctoritate, judicari & interpretari debere, necnon irritum & inane decernimus quicquid secus super his à quocumque quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 15. Non obstantibus præmissis, ac in quibusvis synodalibus, provincialibus, vel generalibus, ac universalibus Conciliis editis, aliisque etiam Apostolicis constitutionibus & ordinationibus, necnon Ecclesiarum, militiarum, & Ordinum quorumcumque statutis, usibus, naturis, & consuetudinibus, etiam juramento roboratis, quibus omnibus & singulis, etiam de illis, eorumque totis tenoribus specialis, expressa, & individua mentio habenda esset, illis aliis in suo robore permanentis, specialiter & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 16. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ abolitionis, interdicti, præcepti, permissionis, ablationis, jussionis, statuti, mandati, voluntatis, decreti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1571. 5. Idus Martii, Pont. nostri anno 6.

*Publicatio.* Anno Incarnationis Dominice 1571. Indictione 14. die vero 5. mensis Aprilis, Pontificatus Sanctiss. D. N. D. Pii divina providentia Papa V. anno 6. retroscripta littera affixa, & publicata fuerunt, & per aliquod temporis spatium dimissa in valano, seu portis Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, ac Cancellaria Apostolica, necnon acie Campi Flora, per nos Ioannem Freyle, & Scipionem de Octavianis, prelibati eiusdem S. N. Papa Curf.

*Petrus Aloysius Gayta, Mag. Curf.*

CXXXIII. Jurisdicatio S. R. E. Cardinalis Protectoris & Iudicis Causarum Archiconfraternitatis Trinitatis nuncupatæ, ad pauperes Peregrinos, atque Convalescentes recipiendos, piæque alendos in Urbe institutæ.

*Institutionem habes in const. Pii IV. num. 6. Illius ubi alia notavi.*

*Edita An-D. 1571.* P I U S P A P A Q V I N T V S, *Motu proprio, &c.*

*Causa Lujm confist.*

Cum sicut accepimus, Archiconfraternitas, seu Societas sub invocatione Sanctiss. Trinitatis Convalescentium, & Peregrinorum Regionis Arenulæ de Urbe, ejusque Custodes, & Confratres, ob lites, quæstiones, controversias civiles, criminales, profanas, spirituales, meras, & annexas, inter Archiconfraternitatem, seu Societatem, ejusque Administratores, Gubernatores, & deputato hujusmodi, per diversa Urbis Tribunalia litigant, occasione locationum, censuum, donationum, hereditatum, legatorum, domorum, & diversarum aliarum rerum, tam agendo, quàm defendendo, pro ipsius Archiconfraternitatis, seu Societatis juribus defendend. & consequenter jugiter implicita existat, ex quo sæpius quàm plurima damna & interesse patiatur, ac impensa litatis valorem rei, de qua ex tempore agitur sæpenuero exuperet.

*Comm. Ratio Confraternit. S. Trinitatis.*

§. 1. Nos Archiconfraternitatem, seu Societatem prædictam, in qua piissima charitatis & misericordiæ opera, tam pauperes, & alias qualvis personas utriusque sexus Christi fideles, ex quibusvis mundi partibus ad Urbem peregrinantes, ad hospitale hujusmodi devotionis causæ confluentes recipiendo, & eos tribus, ac quodcumque pluribus diebus hospitando, & nutriendo, ac charitative tractando; quàm pauperes convalescentes, qui dum ab infirmitate liberi, sed debiles, ex aliis hospitalibus emissi, quod se recipiant non habentes, in eodem suo hospitali similiter excipiendo, ac eos non solum corporaliter donec robustiores evadant piæ alendo, verùm etiam rudes & ignaros interim dum ibidem morantur, in mandatis Domini audiendo, in divini nominis obsequium, & S. R. E. exaltationem exercere noscuntur, quantum cum Deo possumus sublevare volentes.

*Facultas Protectoris Jurisdictionis Archiconfraternitatis cogitandi causas illius interesse concernentes, & ab aliis Judicibus reassumendas.*

§. 2. Motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, Venerabili fratri nostro Othoni S. R. E. Cardinali Augustano nuncupato, nunc, & pro tempore Archiconfraternitatis, seu Societatis hujusmodi existenti, & ab eadem Confraternitate eligendo Protectori, omnes, & singulas causas, quæstiones, lites, & controversias inter dictam Archiconfraternitatem, seu Societatem, seu ejusdem dilectos filios Custodes, Officiales, & Ministros, & quascumque alias personas, laicas seu Ecclesiasticas, cujuscumque gradus, ordinis, conditionis, dignitatis, & præminentie existentes, etiam Cardinalatus dignitate fulgentes, Universitates, Societates, Congregationes, Monasteria, & alia loca pia hujusmodi, etiam si coram S. R. E. Camerario, Clericis, & Præsidentibus Cameræ Apost. & ejusdem Cameræ causarum Auditori generali, necnon Vicario, Gubernatore, ac Senatore Urbis prædictæ, eorumque Locumtenentibus, Collateralibus, & Judicibus, ac dictæ Urbis causarum, appellationum Capitaneo, & Sacri Palatii, etiam causarum Auditoribus, & ejusdem S. R. E. Cardinalibus, aliisque Judicibus, ordinariis, seu delegatis, hucusque motas penden. & quomodolibet movendas, de, & super quibuscumque locationibus, venditionibus, legatis, fideicommissis, testa-

mentis, hereditatibus, ac illarum distributionibus, ac quorumcumque jurium, & actionum certioribus, aliisque quibuscumque, inter vivos & causa mortis, & quasi contractibus, etiam vigore obligationis in forma Camere execution, revocationibus, bonis, rebusque, juribus, & actionibus ad Archiconfraternitatem, seu Societatem prædictam, ejusque Custodes, Gubernatores, Administratores, Officiales, & deputatos Ministros, eorumque lites consortes, tam conjunctim, quàm divisim, ac tam activè, quàm passivè, tam secundariò, quàm principaliter interesse concernentes spectantibus, & pertinentibus ad Archiconfraternitatem, seu Societatem ipsam in quacumque instantia (quorum omnium, & singulorum statum, & merita, necnon Judicium, & colligantium nomina, cognomina, & qualitates, cæteraque etiam de necessitate exprimenda pro expressis habentes) in statu & terminis, in quibus reperiuntur, nunc harum serie ad nos avocantes, illasque omnes & singulas, motas & penden. ac quam, & quas Archiconfraternitas, seu Societas, Gubernatores, Officiales, Administratores, & Deputati, necnon pauperes ibi degentes, habere velint contra easdem personas, Universitates, Monasteria, & alia hujusmodi pia loca, pro rebus, bonis, hereditatibus, juribus, & actionibus hujusmodi, nunc & pro tempore Archiconfraternitatis, seu Societatis prædictæ existenti Protectori, unà cum illarum penden. emergent. incident. annexis.

*Summarie que, &c. cedendi.*

§. 3. Summarie, simpliciter, & de plano, & sola facti veritate inspecta, ac sine strepitu, & figura judicii, per seipsum, seu alios à se deputat. in quacumque instantia, usque ad finem audien. cognoscen. & sine debito terminan. ac etiam alibi introducen. seu committen. reassumen. auctoritate Apostolica tenore præsentium committimus, & mandamus. Ipsumque Protectorem nunc & pro tempore existentem in dictis causis motis penden. ac in futurum movendis, in Judicem ordinarium cum facultate easdem causas in quacumque instantia, usque ad finem, & per seipsum, seu alium, vel alios ejus Auditores deciden. & terminan. & aliis facultatibus prædictis facimus, constituimus & deputamus.

*In Curia extra Curiam.*

§. 4. Necnon cum potestate citan. & inhihen. quos, quibus, & quoties opus fuerit, in Curia & extra eam, etiam per edictum publicum, constituto summarie, & extrajudicialiter de non tuto accessu, eidemque, ac quibusvis aliis ejusdem Urbis Judicibus, ac personis, tam Ecclesiasticis, quàm secularibus, quibus, & quoties opus fuerit, etiam sub sententiis, censuris & pœnis Ecclesiasticis, & pecuniariis, quibus sibi, seu ab eo pro tempore deputando Auditori videbitur inhihen. & in eventum non partitionis contra inobedientes, contumaces & rebelles ad declarationem incursum pœnarum, & censurarum hujusmodi exactionem, illarumque aggravationes, & reagravationes, & alias juxta morem & stylum Curiarum Urbis in similibus servari solitum, & prout sibi videbitur procedendi, sententiasque suas debite executioni demandandi, sive demandari faciendi, auxiliumque brachii secularis ad hoc, si opus fuerit, invocan. omniaque alia, & singula in præmissis & circa ea quomodolibet necessaria & opportuna, facien. geren. & exequen.

*Et singulis diebus & feriis, præterquam in honore Dei, etiam tempore feriarum ob necessitatem hominum indicatarum, & indicendarum procedendi.*

§. 5. Ac in omnibus, & singulis causis prædictis singulis diebus, & locis, feriatis & non feriatis, præterquam in honore Dei, etiam tempore feriarum ob necessitatem hominum indicatarum, & indicendarum procedendi.

*Notariis deputatis.*

§. 6. Ac quemcumque Notarium sibi bene visum in causis hujusmodi deputandi.

*Mandata hinc facta servanda.*

§. 7. Volumus etiam, quod citationes, monitiones, & intimationes, qua in dictis causis fieri oportuerit, etiam per Curiam Almam Urbis Vicarium, & quoscumque alios mandatarios fieri possint.

*Executio que curiam Curiam.*

§. 8. Et quicumque executores Urbis possint, & debeant effectualiter executioni demandare omnes & singulas sententias, decreta, & mandata prædicti Cardinalis Protectoris, sive ab eo deputatorum, quique non obstante regula Cancellariæ sub ejus parvo sigillo expediri possint.

*Summarie que, &c. nulla tenore.*

§. 9. Et insuper Archiconfraternitatem, seu Societatem prædictam, ejusque Priores, Administratores, & Gubernatores, ac Deputatos hujusmodi ex nunc deinceps occasione præmissorum, principaliter seu secundariò alibi

*Summarie que, &c. nulla tenore.*

*quomodo.*

quam coram predicto Cardinali Protectoris convenit, aut ad alios convenien. constringi non posse, ac processus, sententias, & decreta per aliam, seu alios, tam ordinarios, quam delegatos Judices in causis predictis quomodolibet pro tempore formata, lata, & facta, cum inde secutis quibuscumque, nulla, irrita, & inania, nulliusque roboris, vel momenti fore.

§. 10. Presentemque cedulam sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, exemptionibus, & limitationibus, seu revocationibus, similibus vel dissimilibus concessionum, & gratiarum, etiam per nos, & successores nostros Romanos Pontifices, & Sedem predictam, vel ejus Legatos, etiam per regulas Cancellarie Apostolicæ pro tempore factas, nullatenus comprehendendi, sed semper ab illis penitus & omnino exceptas, ac quoties illæ emanabunt, presentem cedulam in pristinum robur restitutam esse, & censeri debere, nec eidem cedulæ per quascumque literas, etiam qualvis regulas generales & speciales, etiam derogatorias derogatorias, irritantiaque, & alia decreta, sub quacumque verborum expressione continentis posse, & si illi ullo unquam tempore, ex aliqua etiam quantumvis necessaria & urgente causa derogari contingat, nisi tenor cedulæ de verbo ad verbum, nihil penitus omisso insertus, & hujusmodi derogatio per trinas distinctas literas eundem tenorem continentibus tribus similibus distinctis vicibus Administratoribus, Primiceriis, Gubernatoribus, Deputatis, & Confratribus hujusmodi, omnibus & singulis legitimè intimata, & insinuata fuerit, eorumque ad id accesserit assensus, derogationem hujusmodi nemini suffragari, & nullius esse roboris, vel valoris.

§. 11. Et sic per quoscumque Judices quavis auctoritate fungens, etiam S. R. E. Cardinales, ac causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata, &c. ac irritum judicari, & definiti debere.

§. 12. Non obstantibus sel. record. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo non ultra tres dies aliquis vigore presentium ad iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, nec Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, ac hospitalium, Ecclesiarum, monasteriorum, & aliorum quorumcumque piorum locorum, & Ordinum juramento corroboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis Conservatori, exemptionibus, & literis Apostolicis eidem, ac dilectis filiis Populo Romano, eorumque Judicibus, Notariis, & Tribunalibus, eorumque personis, per quoscumque etiam Romanos Pontifices prædecessores nostros, & nos, ac dictam Sedem, etiam motu & scientia similibus concessis, approbat. & innovat. etiam disponen. quod causæ hujusmodi ad forum, seu Curiam Capitolii reassumi debeant. Quibus omnibus & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione aliis de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, observata, inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis habent. illis alias in suo robore permanentibus, hac vice duntaxat specialiter & expressè derogamus, contrariis quibuscumque, etiam in vim contractus concessi & concedendi, vel li prædictis, aut quibusvis aliis communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari, aut extra, vel ultra certa loca, Curias, & Tribunalia ad iudicium trahi non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, indultis Apostolicis, generalibus vel specialibus, quorumcumque tenorem existant, per quæ presentibus non expressa, aut totaliter non inserta, jurisdictionis ipsius Protectoris explicatione impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per regulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expeditio, habenda sit, in presentibus literis merito specialis.

§. 13. Volumus autem presentium solam signaturam sufficere, & ubique fidem facere, in iudicio & extra, regula contraria non obstante, & earundem transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo

Protectoris, seu Archiconfraternitatis, seu Societatis hujusmodi munitis, eandem prorsus fidem adhiberi, quas adhiberetur presentibus manu nostra subscriptis, etiam literas ad partem expediri posse.

Placet Motu proprio. M.

Dat. Romæ apud S. Petrum, 11. Kal. Aprilis, Anno 6.

Dat. P. An. 6. die 11. Martii.

Laculas Magistri Generalis, & Prælatorum Ordinis Fratrum prædicatorum S. Dominici, creandi, & deputandi Fratres ipsius Ord. in Notarios, pro executione mandatorum Apostolicorum. CXXIV.

De hoc Ordine alia notavi sup. in const. 2. Honor. III. Religiosam.

PIUS PAPA QUINTVS, Edit. An. D. Motu proprio, &c. 1571.

Debitum pastoralis officii nobis, meritis licet impatiens, ex alto commissi nos admonet & inducit, ut circa Religionum quarumlibet, præsertim Ordinis Fratrum Prædicatorum S. Dominici, ad quem patrio quodam jure peculiare gerimus paternæ charitatis affectu, statum prosperè dirigendum, & rescripta Apost. quæcumque publicam, ac alias privatam dicti Ordinis & Fratrum, sive Monialium ejusdem, utilitatem concernentia, per probos & idoneos ejusdem Ord. Religiosos, personis quibus opus fuerit intimanda & insinuanda, ac debitè exequenda, studiis invigilemus assiduis, ac alias omnibus illorum incommodis, & necessitatibus consulamus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

§. 1. Cum itaque sicut nobis dum in minoribus constituti essemus, satis comprobatum fuit, quod fratres Religiosi, & Moniales d. Ord. fratrum Prædicatorum S. Dominici, sive Ordinem ipsum, vel illius Regulam profitentes, quem quidem Ordinem expressè professi sumus, tam universaliter, quam particulariter quamplura damna, incommoda, & detrimenta patiuntur, & impensis sustinent ex eo, quod Notarii tam clerici quam laici sæculares, etiam Apostolica, Imperiali, Regali, aut alia auctoritate creati & constituti, in plerisque mundi partibus, regionibus, regnis, provinciis, dominiis, & locis existentes, & eis, oriundi, sive aliis imbi commorantes, mandata, concessiones, gratias, privilegia & indulta, aliaque rescripta Apost. tam ad publicam, quam privatam utilitatem emanata, sive concessa, & bonum sive commodum, publicum sive privatam concernentia, dominis temporalibus, sive Potestatibus, Regibus, Ducibus, Principibus, Marchionibus, ac aliis donatis & personis, quibus intimanda, sive insinuanda veniunt, ac intimare & insinuare oportet, intimare, notificare, sive insinuare variis conditionibus recusant, sive non audent, contra eorundem officii liberum & publicum exercitium, debitamque Sedi Apostolicæ obedientiam, ac in non modicum publicæ & private utilitatis & commodi præjudicium & detrimentum.

§. 2. Nos igitur cupientes, quantum cum Deo possimus in præmissis Ordini & Fratribus præfatis, ac etiam Monialibus ipsis de opportuno remedio providere, & incommodis, detrimentis, expensis, & damnis eorum obviare, neque mandata, privilegia, gratias, concessiones, indulta, & rescripta Apostolica, in genere vel in specie dicto Ordini, seu ipsius Ordinis Magistro generali, Provincialibus, aliisque Superioribus, Prioribus, & Fratribus, & eorum singulis, dictisque Monialibus, sive earundem Abbatissis, Priorissis, & earundem etiam singulis ejusdem Ordinis, sive dictum Ordinem, & illius regulam profitentibus quomodolibet, in genere vel in specie concessa, aliaque mandata & rescripta Apostolica p. b. c. in vel privatam ipsius Ordinis utilitatem quomodolibet concernentia, & emanata, ob id debito careant effectum, & vacua remaneant, providere volentes, ipsosque Ordinem, ac illius Magistrum generalem, Vicarium, Procuratorem, & Fratres, ac Abbatissas, Priorissas, & Moniales, eorumque singulos specialibus favoribus & gratiis prosequentes, & quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdici,

huic praesentibus, in iudicio & extra, regula contraria non obstante, & earundem transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo

Procuratoribus, de quibus, in iudicio & extra, regula contraria non obstante, & earundem transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo

dicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & pœnis, à jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, hanc serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon nomina, cognomina Magistri generalis, Provincialium, Vicariorum, Procuratorum, & aliorum Superiorum, ac dictarum Abbatissarum, Priorissarum, & Monialium, invocationesque, denominationes, & dependentias Monasteriorum, Domorum, Conventuum, & aliorum Regularium locorum, tam virorum quam mulierum dicti Ordinis, ac etiam mandatorum, concessionum, indultorum, & rescriptorum, aliarumque gratiarum tenores, presentibus pro expressis habentes, Motu proprio, non ad alicujus nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, modernis, & pro tempore existentibus dicti Ordinis Magistro generali, Vicariis, & Provincialibus, tam citra quam ultra, ac alias ubilibet constitutis. Quod in unaquaque eorum Provincia, unum, duo, tres, quatuor, vel quinque, aut plures eis benevivos Ordinis Religiosos, seu Fratres, probatos tamen, ac fide & doctrina idoneos, & ab ipsis approbatos, in notarios creare, constituere & deputare. Qui sic creati, constituti, & deputati, sine aliquo respectu, & omni cessante recusatione, liberè quoties requisiti fuerint, omnia & singula mandata, privilegia, concessionem, gratias, & indulta Apostolica, aliaque tam universalis, quam particularia dicti Ordinis, ac quibusvis aliis, quæ de observantia sunt tantum locis, domibus, Conventibus, Monasteriis, & Ecclesiis, tam virorum quam mulierum, & seu ejusdem Ordinis Magistro generali, Provincialibus, Vicariis, Prioribus, & aliis superioribus Fratribus, ac Abbatissis, Priorissis, Monialibus, & aliis personis sub Regula dictorum Fratrum degentibus, & quæ sunt observantia tantum, in genere vel in specie, ut ad universam sive privatam utilitatem concessa & emanata rescripta Apostolica eidem Regibus, Ducibus, Principibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & Dominis, aliisque personis Ecclesiasticis, & secularibus quibuscumque, ubi, & quoties opus fuerit, ac ad id requisiti fuerint, notificare, & intimare. Ac eosdem juxta mandatorum, concessionum, indultorum, privilegiorum, & rescriptorum hujusmodi formam, continentiam, & tenorem monere, & requirere, aliaque omnia & singula circa ea requisita & opportuna facere, agere, exercere, & exequi, ac de eisdem omnibus & singulis publicis & publicis, actus & instrumenta coram testibus ad hoc requisitis conficere, & stipulari, ac in notam redigere, & exinde semel vel pluries, prout ad id requisiti fuerint, unum vel plures, ac plura, publicos & publica, actus, & instrumenta, quibus eadem prorsus fides adhibeatur in judicio & extra, ac ubique, ac si per alios quoscumque publicos & authenticos rogatos notarios stipulata, confecta & publicata, & authenticata fuissent, conficere, & debitis signis & characteribus subscribere, publicare, & authenticare, liberè & licitè possint & valeant, Apostolica auctoritate tenore presentium licentiam & facultatem impartimur, concedimus & indulgemus, eisdemque actis, notis, instrumentis, & scripturis per dictos Religiosos, ut præfertur, Notarios deputatos stipulatis, confectis, & ut præfertur authenticatis, plenam & indubitam fidem ubique, tam in judicio quam extra adhibere, ac eosdem sic intimatos, monitos, & requisitos eis affici & arctari debere volumus, statuimus, & ordinamus.

*Jussio quod prædicti notarii non impediuntur.*

§. 3. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ, & indignationis nostræ, ac suspensionis à divinis, quoad Archiepiscopos & Episcopos, quoad alios vero inferiores sub majoris excommunicationis lata sententiæ pœnis, locorum Ordinariis, & aliis quibusvis personis, cujuscumque status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus, & quacumque etiam dictæ Sedis auctoritate, facultate, seu potestate, etiam Legati de latere, ac Cardinalatus honore fungentibus, ne ipsos Notarios, ut præfertur, deputatos & electos, sive eorum aliquem in executione supradictorum omnium quovis modo impediunt, seu impedire aut perturbare audeant vel presumant.

*Transcriptio omnium privilegiorum.*

§. 4. Ac decernentes presentes literas nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis,

seu intentionis nostræ vido seu defectu, notari seu impugnari, ac sub quibusvis revocationibus, derogationibus, & aliis contrariis dispositionibus, à nobis vel successoribus nostris emanandis comprehensas, sed semper ab illis exceptas existere, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum, & validissimum, etiam sub data per eisdem Magistrum generalem, Provinciales, & alios supra nominatos eligenda concessas, restitutas, & plenarie redintegratas existere. Et sic per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, ac irritum & inane quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

*Executio deputata.*

§. 5. Quocirca dilectis filiis Jacobo tit. S. Mariæ Cosmedin presb. Card. de Sabellis nuncupato, nostro in Alma Urbe Vicario, & curiæ causarum Cam. Apost. generali Auditori, & Cancellariæ Apost. Regenti, nunc, & pro tempore existentibus, per presentes motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se vel alium, seu alios presentes ligeras, & in eis contenta quacumque, ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Magistri Gener. Procur. Provincialium, & aliorum prædictorum, seu alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos, & eorum singulos indulto, concessione, voluntate, statuto, ordinatione, mandato, & decreto nostris hujusmodi, juxta eorundem presentium tenorem, pacificè frui, & gaudere. Non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet, & rebelles, per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, ac alia juris remedia, appellacione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus sententiam, censuras & pœnas prædictas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

*Dei gratia.*

§. 6. Non obstant. fel. rec. Bonif. PP. VIII. prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo quis auctoritate presentium ultra tres dietas ad judicium non trahatur, aliisque quibusvis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon in provincialibus, & synodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus ac etiam juramento, confirmatione Apost. vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam dictæ Sedis de latere Legatis, Nuntiis, locorum Ordinariis, & aliis quibusvis personis in præjudicium præmissorum per quoscumque Rom. Pont. etiam prædecessores nostros, ac nos & Sedem præfatam, tam sub plumbo, quam in forma Brevis, & etiam motu & scientia similibus concessis, approbatis & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquilita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicati non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

*Fides servanda.*

§. 7. Volumus autem, quod transumptis presentium manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides in judicio, & extra ubique locorum adhibeatur, & adhiberi debeat, quæ literis ipsis originalibus adhiberetur, si exhibitæ forent, vel ostensæ.

*D. P. In die 21 Martii 1571.*

Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 21. Martii 1571. Pontificatus nostri anno 6.

Quod

XV. Quod Fratres Eremitæ S. Hieronymi Congregationis B. Petri de Pisis regulam S. Augustini dudum professi, ultra gratias d. Congregationis, perfruantur privilegiis omnibus ab isto Pontifice Mendicantium Ordinibus claris.

De his Fratribus notavi Sup. in cons. 12. Eugen. IV. Pervenit.

P I U S E P I S C O P P S, Dilectis filiis Congregationis Fratrum Eremitarum B. Petri de Pisis Ordinis S. Hieronymi.

Religionis zelus, eximiumque regularis observantia desiderium, ac illibatus sincerae devotionis erga nos & Sedem Apostolicam affectus, quibus in Domino flagrare comprobamini, promerentur ut nostram quoque & Sedis prædictæ paternam sententiam benignitatem, & clementiam.

§. 1. Hinc est quod nos Congregationem vestram fratrum Eremitarum B. Petri de Pisis Ordinis S. Hieronymi, diosque fratres, & alias ejusdem Congregationis personas, aliqua nostra, & dictæ Sedis benevolentia amplecti, ac specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, Motu proprio, non ad vestram, aut alicujus vestrum, seu alterius pro vobis super hoc nobis oblatae petitionis instantiam, sed de mera liberalitate, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine omnia, & singula privilegia, facultates, libertates, immunitates, exemptiones, prærogativas, indulgentias, & alias gratias universas, spirituales, & temporales, vobis, & dictæ vestræ Congregationi, illiusque capitulo, & personis, ac monasteriis & locis per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, & etiam forsitan nos ac Sedem prædictam, & etiam illius Legatos, necnon etiam locorum Ordinarios quorumlibet hæcenus, & in præsentem usque diem, ac etiam à quantumvis antiquo tempore concessa (quatenus sacri Tridentini Concilii decretis, & regulari observantia contraria non sint, & quoad ea quæ decretis Concilii, & regulari observantia hujusmodi non contrariantur) necnon desuper concessas literas, instrumenta, documenta, & scripturas quascumque, & in eis contenta, ac inde secuta, & sequenda quæcumque, illarum, & illorum, ac præmissorum omnium, & aliorum necessariorum tenores, & etiam datas, cum inde secuta, ac si de verbo ad verbum inferrentur, præsentibus pro plenè & sufficienter expressis, & insertis habentes, & haberi decernentes, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò confirmamus, & approbamus, ac innovamus, & etiam de novo perpetuò concedimus, necnon illis plenarie, inviolabilis, & perpetuæ firmitatis Apostolicæ robur adjicimus, omnesque & singulos, tam juris quam facti, & quoscumque alios defectus, si qui forsitan intervenerint quomodolibet in eisdem supplemus, illaque valida, & efficacia fuisse, esse, & perpetuò fore, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, necnon vobis, & Congregationi vestræ prædictæ, illiusque fratribus, personis, monasteriis, & locis suffragari, ac ab omnibus, & singulis, quos ea quomodolibet concernunt, & pro tempore concernent, inviolabiliter perpetuò observari debere, vosque & Congregationem vestram, ac illius fratres, personas, monasteria, & loca super præmissis, & infrascriptis per quoscumque quavis auctoritate quomodolibet molestari, vel impediri non posse decernimus & declaramus.

§. 2. Distinctius etiam inhibentes omnibus, & singulis personis, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis ubilibet existentibus, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ, ac alius arbitrii nostri pœnis, ne vos aut aliquem vestrum super præmissis, per se vel alium seu alios, publicè vel occultè, directè, vel indirectè, quovis quæsito colore vel ingenio quomodolibet molestare, inquietare, impedire, vel perturbare audeant, seu præsumant.

§. 3. Ac insuper de Omnipotentis Dei misericordia, & B. Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, vobis & dictæ vestræ Congregationi, illius fratribus, &

personis, ac vestrum & totum singulis plenariam omnium peccatorum vestrorum indulgentiam, & remissionem à culpa, & poenâ in forma Jubilæi applicanda, a die Dominico quolibet quadragesimæ, in perpetuam rei memoriam professionis trium vocorum, quam vos fratres dictæ Congregationis, præsentante dilecto filio fratre Joanne Baptista de Moselice, vestro, & hujus Congregationis generali, prompto, & libenti animo in omnibus nostris solemniter sub regula S. Augustini, & sub constitutionibus dictæ Congregationis, Romæ in Ecclesia monasterii S. Monuphrii die 18. mensis Martii, Anni Domini 1569. emisistis, eisdem auctoritate, & tenore misericorditer in Domino perpetuò concedimus, & impartimur.

§. 4. Et præterea vos, & eandem Congregationem vestram, illiusque fratres, & personas, ac monasteria & loca, Bullæ confirmationis, novæque concessionis privilegiorum omnium Ordinum Mendicantium per nos nuper, seu dudum editæ, illius etiam tenores, & datam cum inde secuta præsentibus pro plenè & sufficienter expressis & insertis habentes, in omnibus, & per omnia, ac ad instar dictorum Ordinum, & æquè principaliter, ex nunc, & perpetuò auctoritate & tenore prædictis aggregamus, ac pro aggregatis haberi, censeri, & teneri, in iudicio, & extra iudicium ubilibet volumus, declaramus, & mandamus.

§. 5. Præsentibus quoque de subreptionis vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel quovis alio defectu notari vel impugnari, seu aliis quomodolibet infringi, vel retractari, suspendi vel revocari, seu eis in aliquo derogari nullatenus unquam posse, sed illas semper validas, & efficaces existere, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri & obtinere, necnon in omnibus, & singulis, quos ea quomodolibet concernunt, & pro tempore concernent, inviolabiliter, ut præfertur, observari, sicque etiam in præmissis, & supradictis omnibus, & singulis ab omnibus censeri.

§. 6. Ac ita per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam locorum Ordinarios, etiam tanquam à Sede Apostolica delegatos, necnon etiam Rotæ Auditores, seu Locatenentes, ac S. R. E. Card. etiam de latere Legatos, seu Nuntios, eorumque Vicelegatos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quavis causa, & instantia judicari, sententiarum, & definiti debere, necnon quicquid super his à quocumque quavis auctoritate, scientes vel ignorantes attentari contigerit, irritum & inane decernimus, & declaramus.

§. 7. Quocirca dilectis filiis curiæ causarum Camera Apostolicæ generali Auditori, ac Sedis Apostolicæ Legatis etiam de latere, & Nuntiis ubilibet nunc, & pro tempore existentibus, præsentibus, & futuris, per præsentibus committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, si & postquam præsentibus nostræ literæ eis præsentatæ fuerint, per se vel alium, seu alios literas ipsas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties super hoc pro parte vestra, aut alicujus vestrum fuerint requisiti, solemniter publicantes, vobisque & cuilibet vestrum in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præsentibus literas, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari, vosque, & quemlibet vestrum illis pacificè frui, & gaudere. Non permittentes vos aut vestrum quempiam per quoscumque contra earundem præsentium tenorem desuper quomodolibet indebitè molestari, conductores quoscumque, & rebelles per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, ac alia opportuna juris remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 8. Non obstantibus fel. record. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, qua cavetur, ne quis extra suam civitatem vel diocesim, nisi in certis exceptis casibus, & illis ultra unam diem à fine suæ diocesis ad iudicium evocetur, seu ne iudices à Sede Apostolica deputati, extra civitatem vel diocesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, seu alii vel aliis vires suas committere

In ad hoc ap. omne bullam S. D. N. P. P. P. n. 1. 6. Romanus.

Communicatio omnium gratiarum ab ista Pont. Ordine Mendicantium uncessarum. In eod. vide sup. in cons. 41. Etli.

Claufula præservativa.

Claufula sub loco.

Executorum de putatio.

Claufula derog.

An. D. 1571.

formatio in gratia Ordinis.

obisio com. perturbatio.

indulgentia Congregatio.



committere præsumant, ac in Concilio generali editis, de duobus diebus, dummodo ultra tres dictas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, & quibusvis aliis Apostolicis, ac universalibus, provincialibusque & synodalibus, specialibus vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon etiam iuramento, confirmatione Apost. vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam quibusvis personis, & locis, in genere, vel in specie, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, ac etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, & etiam consistorialiter, ac aliis quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, alias de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expressè derogamus. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

D. P. An. 6. die 30. Martii. Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 30. Martii 1571. Pontificatus nostri Anno 6.

**CXXVI. Reductio ad terminos juris communis, constitutionum à Sixto IV. Leone X. & Pio IV. ac aliis Pontificibus prædictarum, super iure congrui, & super novis (exceptis tamen sacris aut publicis) ædificiis construendis, aut ampliandis in Urbe.**

*Hanc reductionem revocavit Greg. XIII. & amplissimam de super edidit constitutionem, num. 22. Quæ publicè, ubi videas supradictorum Pontificum constitutiones indicatas.*

**PIVS PAPA QVINTVS,**  
*Motu proprio, &c.*

**A**D hoc nos Deus militanti Ecclesie præficere dignatus est, ut singulorum prædecessorum nostrorum gesta (eo inspirante qui dat spiritum bonum petentibus se) revolventes, ea quæ certis tunc suadentibus rationalibus causis emanarunt, ex aliis non minus attendendis rationibus ad rationis tramitem reducamus, prout cerum, & temporum qualitate digesta salubriter in Domino conspiciamus expedire.

§. 1. Sanè licet alias fel. rec. Sixtus Papa IV. Motu proprio, & ex ejus certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine statuerit, & ordinaverit, quod tunc & pro tempore existentes Romanæ Ecclesie Camera-rius, & Magistri ædificiorum, & stratarum dicte Urbis, ad requisitionem dominorum quorumcumque domorum & aliorum bonorum, tenerentur in certis expressis casibus compellere vicinos ad domos, & alia bona expressa vendendum, pro pretio per peritos existimando, quodque vicini vendere volentes non nisi vicinis scire volentibus vendere possent, & alias ac latius, prout in dicti prædecessoris literis continetur, sub dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1470. Prid. Kalend. Julii, Pontificatus nostri anno 9.

§. 2. Et successivè Leo X. sub dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis prædictæ 1516. quarto nonas Novembris, Pontificatus sui Anno 4.

§. 3. Ac Pius IV. sub dat. Romæ apud S. Marcum, Anno

Incarnationis prædictæ 1565. 10. Kal. Septemb. Pontif. sui anno 6. & alii Romani Pontifices prædecessores nostri literas prædictas Sixti confirmaverunt, innovaverunt, declaraverunt, ampliarunt, & extenderunt, & alias prout latius in dictis literis continetur.

§. 4. Cum autem sicut accepimus, occasione literarum prædictarum diversæ lites, quæstiones, & controversiæ ortæ, ac diversa gravamina, & læsiones, perturbaciones, & Incommoda diversis personis generata, & illata, ac literæ huiusmodi, quæ correctoriæ juris communis existunt, secundum propriam significationem stricte interpretari deberent, rigorosæ executioni, etiam in casibus in illis forsitan non expressis demandatæ fuerint, & in dies demandentur, in earundem personarum animorum molestiam non modicam, ac propterea plurimorum ad nos querelæ delatæ fuerint, & in dies deferantur, con-querentium potissimum de rigore, vel potius injustitia literarum prædictarum.

§. 5. Nos attendentes quod ea quæ juri communi, & sacris Canonibus contrariantur, & ex certis necessitatibus imminantibus, & ita forsitan requirentibus, statuta, & admittuntur, perpetua esse non debent, & quod si lege civili multa rigorosa admittendi gravis visa est injuria, quæ inani honestatis colore velatur, ut homines de rebus suis facere aliquid cogantur inviti, neque suo arbitratu vendenda distrahere possint, & propterea constitutiones cassaverit, quæ liberum arbitrium distrahendi res proprias impedirent, multo gravior nobis esse videtur, qui Sanctorum patrum decretis in hærentes, nitimur ut non nisi ea quæ ad pietatem, & æquitatem, ac liberam disponendi de rebus suis facultatem, & ad quietem, & tranquillitatem subditorum nostrorum, & querelarum, ac litium præfatarum amputationem tendunt, admittamus. Literarum omnium præfatarum veriores, necnon processuum desuper, formatorum tenores, ac si de verbo ad verbum inferrentur, necnon quarumcumque litium desuper forsitan motarum, & in quacumque instantia, etiam super justitiæ vel injustitiæ revisione pendens, status, merita, ac nomina, & cognomina iudicium, & colligantium præsentibus pro expressis habent, illasque ad nos harum serie advocantes, & extinguentes, perpetuumque super præmissis silentium imponentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, non ad alicujus super hoc nobis oblatæ petitionis instantiam, sed ex mera animi nostri deliberatione, & de Apostolicæ potestatis plenitudine literas, & constitutiones Sixti, Leonis, Pii, & aliorum prædecessorum nostrorum huiusmodi, quoad pendentes in quacumque instantia, relictis tamen expensis, illis qui sub prætextu dictarum bullarum justam hucusque habuerunt causam litigandi, & futuras causas ac si nunquam emanassent, ad jus commune, & terminos, & viam juris communis omnino reducimus, revocamus, cassamus, & annullamus, ac viribus vacuumus. Ita quod in causis huiusmodi secundum juris communis dispositionem, posthabitis literis præfatis procedi, sententiari, & definiti debeat.

§. 6. Excipimus tamen à præsentibus nostris reductione, & cassatione, quod si pro una, vel pluribus ædibus sacris, ædificiis, viis, & plateis publicis construendis, ampliandis, vel dirigendis, aliisque domus, vel alia ædificia, & bona essent in totum, vel in parte incorporanda, demolienda, vel restringenda, quod in casibus præfatis, & non in aliis possint vicini, & habentes domos, sedimina, plateolas, & alia quæcumque bona, etiam si aliter vendituri non essent, compelli ad ea vendendum. Ita tamen quod compulsi præfati ultra æstimationem domus, sediminis, plateolæ, & aliorum bonorum prædictorum faciendam per duos peritos communiter eligendos, & in casu discordiæ, per Magistrum viarum loco tertii, quartam partem pretii ultra valorem ut supra æstimandum consequantur.

§. 7. Districte inhibentes quibusvis, &c. ne aliter quam ut præmittitur, iudicare, vel contra præmissa sententiarum, aut lites prædictas prosequi quovis quæsito colore audeant vel præsumant. Decernentes quoque omnes, & singulas aliter quam ut præfertur ferendas sententias nullas, irritas, inanes, nulliusque roboris, vel momenti, & tanquam tales nemini suffragari, nec à quoquam exequi quovis prætextu debere.

§. 8. Præ

*Sixtus IV. citatus in rubr. ubi vicinos domos videte vicinis ad ornatum vobis.*

*Leo X. in rub.*

*Pius IV. eorū*

*Empt. in rub.*

*Pie me. fidei. dicitur. super.*

*Ex. ad. in. juris. in.*

*Præterea. in. iust. publicis. facis. in. ad.*

*In. iust. non. aliter. dicandi.*

§. 8. Præfantes verò vim perpetuam constitutionis, & legis habere, & inter extravagantes constitutiones nostras registrari, ac publicari debere, nec ullo inquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio notari, impugnari, invalidari, ad terminos juris reduci, in jus vel controversiam vocari quacumque occasione vel causa minime posse, minusque sub quibusvis similibus vel dissimiliis gratiarum revocationibus, suspensionibus, & limitationibus comprehendendi ullatenus posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & eum in quo ante præmissa quomodolibet erant statum, restitutas, repositas, & plenarie reintegratas esse. Sicque ab omnibus censerî, & ita per quoscumque Judices quacumque auctoritate fungentes, etiam causarum sacri Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis aliter iudicandi potestate, iudicari & definituri debere, irritum quoque & inane, si secus à quoquam quavis auctoritate contigerit attentari.

Mandamusque propterea dilectis filiis, &c. Non obstantibus literis Sixti, Leonis, & Pii præfatis, & aliis Apostolicis, necnon, &c. Dat. Rom. apud S. Petr. quarto Idus Aprilis, anno 6. Fiat motu proprio. M.

Sequitur extensio supradictæ reductionis, etiam ad inquilinos.

P I V S P A P A Q V I N T V S, Motu proprio, &c.

Tanta est præsentis sæculi depravata malitia, ut dum uni inconvenienti, &c. ut sup.

§. 1. Cum tamen nuper ad notitiam nostram devenerit, alias in Camera Apostolica inter alia decretum fuisse, quod exinde in posterum nullæ venditiones de domibus aliis locatis per earundem domorum dominos, si vel illi Romani essent, sive Curiales, etiam pupilli vel viginti quinque annis juniores, vel mulieres, laici vel clerici, seu etiam Religiosi, seu alias quorumcumque Ecclesiarum Rectores, sive earundem domorum jure quorumvis beneficiorum per eos obtentorum jus aut dominium habentes, etiam pro eorum quavis necessitate vel causa, etiam si cum juramento, & quavis etiam obligatione in ampliori forma Cam. Apost. seu alias quibuscumque excogitari possent cautelis & modis contractæ essent, valerent, seu alicujus roboris vel momenti existerent, nisi primitus & ante omnia iisdem domorum domini earundem inquilinis, per authentica instrumenta, & in præsentia notarii publici, & testium fide dignorum, bis, cum intervallo decem dierum requisitis, si pro iustis conditionibus, & eisdem pretiis, pactis, & conventionibus eisdem domos in eandem emptionem habere vellent, alias dictæ venditiones exinde nullius essent roboris vel momenti, ac aliàs prout in dicto decreto Camerali plenius dicitur contineri. Quod si profectò remaneret, eadem in convenientia sequerentur, quæ ex dictis prædecessorum nostrorum literis orta fuerunt.

§. 2. Licetque non immeritò censerî possit in dictarum literarum revocatione, etiam decretum Camerale præfatum saltem ex identitate rationis, ne quis de rebus suis disponere arbitrio suo prohibitus videatur, comprehensum fuisse & esse, ut tamen scrupulosis omnibus, qui varia litium semina subministrare non cessant, cavilandi materiam succidamus, decreti præfati tenorem præfatis pro plenè & sufficienter expresso habentes, Motu simili, &c. declaramus atque decernimus, decretum præfatum sub eadem cedula nostra comprehensum fuisse, & comprehendendi debere quoad liberas domorum venditiones earundem, inquilinis irrequisitis per earum dominos factas (dummodo super earum retractione lis mota per inquilinos, & plenarie hucusque finita non fuerit) & in futurum contrahendas, perinde ac si de dicto decreto specialis, specifica & expressa mentio facta fuisset. Et nihilominus pro præmissorum majori cautela & firmitate, omnia & singula, quæ in dicta cedula contra prædecessorum literas præfatas statuimus & ordinamus, & observari volumus, eadem omnia, cum omnibus & singulis

Bullar. Mag. Tom. 11.

clausulis & derogationibus in dicta nostra cedula contentis, ac si de verbo ad verbum hic expressa essent, quoad hujusmodi decretum & liberam vendendi facultatem, inquilinis domorum non requisitis, statuimus & ordinamus, & observari volumus & mandamus.

§. 3. Sicque per quoscumque Judices & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, &c. iudicari debere, irritum quoque, &c. decernimus.

§. 4. Non obstantibus dicto decreto Camerali hujusmodi, etiam pluries confirmato, ac aliis præmissis, ac quatenus opus sit, nostra de non tollendo jure quo sito, etiam quibusvis aliis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon juramento, &c. roboratis statutis, consuetudinibus, necnon legibus etiam municipalibus, privilegiis quoque, &c. sub quibuscumque tenoribus, &c. concessis, &c. cæterisque contrariis non obstantibus quibuscumque, statum & merita causarum præfatis pro plenè & sufficienter expressis habentes.

Placet Motu proprio. M. Dat. Rom. apud S. Petr. quinto Nonas Julii, anno 6.

Declaratio quod Canonici sæculares Congregationis S. Georgii in Alga Venetiæ, præcedant etiam Canonicis regularibus Congregationis Lateranensis, Ordinis S. Augustini.

Huc privilegium præcedentia, quoad alios regulares, concessit hic idem Pont. d. Congreg. S. Georgii, ut sup. in const. 92. Ex incumbenti.

Institutionem verò hujus Congregationis vide sup. in const. 1. Greg. XII. Illis, ubi alia indicavi.

P I V S P A P A Q V I N T V S, Motu proprio, &c.

Cum alias nos postquàm dilecti filii Rector generalis & Canonici Congregationis S. Georgii in Alga Venetiæ, mandatis nostris obtemperando, professionem regularem emisissent, Nosque propterea ipsos sub nostra & Sedis Apost. protectione receperamus, ac inter alia per quasdam volueramus, quod Rector & Canonici prædicti in processibus, & actionibus publicis, prout antea soliti erant, præcederent, & certis causis tunc expressis, omnes ac singulos Canonicos regulares Ord. S. August. Congregat. Lateran. ubique locorum existentes, quos deinceps processibus & aliis actibus publicis vel privatis interesse contigisset, statim ipsum Clerum sæculare non exemptum subsequi, dum ipsi subsequendo præcedunt, dum verò præcedendo præcedunt, illud immediate sequi debere, per alias nostras literas declaraverimus, prout in singulis literis prædictis plenius continetur, à nonnullis non immeritò dubitari possit, an per posteriores literas prædictas prioribus ita derogatū sit, ut Canonici regulares prædicti Canonicos Congregationis S. Georgii prædicti præcedere debeant, quod profectò, si ita declaretur, non sine maximo ipsius Rectoris & Canoniorum S. Georgii præjudicio & gravamine esse possit.

§. 1. Nos præmissa declaratione debita dilucidate fatigentes, nolentesque literas nostras, quæ non sine causæ cognitione prodierunt, in alienum sensum, ac aliorum præjudicium distrahi, literas nostras ultimo datas, ac si de verbo ad verbum insertæ forent, præfatis pro expressis habentes, seu exprimi & inseri posse decernentes, motu simili declaramus, & in verbo Rom. Pont. attestamus, intentionis nostræ nunquam fuisse, nec esse, secundò datas literas prioribus ita præjudicare, ut ipsi Canonici Congreg. S. Georgii locum mutare debere censerentur, aut censerî possint, sed locum ipsis Canonice regularibus assignatum, citra ipsorum Canonicorum Congregationis S. Georgii præjudicium, concessum fuisse ac esse intelligatur, ipsique Canonici Congreg. S. Georgii deinceps & perpetuis temporibus sub nomine cleri sæcularis venire, & ita in omnibus censerî, nec super eo à quoquam molestari posse vel debere.

ff §. 2. Disti

Decretum Irri-

Clauſ. derog.

Papæ subſer. D. P. A. 6. die 9. Julii.

CXXVII.

Edita An. D. 1571.

Hic Pontifis Canonice regularibus de-derit privilegium ut in processibus publicis, prout antea soliti erant, præcederent, & certis causis tunc expressis, omnes ac singulos Canonicos regulares Ord. S. August. Congregat. Lateran. ubique locorum existentes, quos deinceps processibus & aliis actibus publicis vel privatis interesse contigisset, statim ipsum Clerum sæculare non exemptum subsequi, dum ipsi subsequendo præcedunt, dum verò præcedendo præcedunt, illud immediate sequi debere, per alias nostras literas declaraverimus, prout in singulis literis prædictis plenius continetur, à nonnullis non immeritò dubitari possit, an per posteriores literas prædictas prioribus ita derogatū sit, ut Canonici regulares prædicti Canonicos Congregationis S. Georgii prædicti præcedere debeant, quod profectò, si ita declaretur, non sine maximo ipsius Rectoris & Canoniorum S. Georgii præjudicio & gravamine esse possit.

Hic molestari non derogatè declaratè ex præcedentiam Canonice regularium præfatis

Observantiamque huius bullae precipit.

Clausulas huius declarationis praesentibus apponit.

Contrariis omnibus derogat.

Papa subscripsit Repetitis clausularum.

Dat. Romae An. 6. die 15. Maii. CXXVIII.

§. 2. Districtius inhibentes omnibus & singulis, tam Ecclesiasticis, quam secularibus iudicibus, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis ac conditionis existentibus, & quacumque auctoritate, etiam Apostolica fungentibus, & praesertim secundum dictas litteras deputatis, in virtute sanctae obedientiae, & sub excommunicationis majoris, aliisque arbitrio nostro moderantibus, & infligentibus poenis, ne contra praedicta quovis quaesito colore venite, aut quominus illa suum plenarium ac integrum sortiantur effectum, impedire audeant, vel praesumat, quinimod eos & alios quoscumque poenas in eis appositas incurrere minime posse volumus.

§. 3. Decernentes quoque praesentes, & desuper conscribendas litteras, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intectionis nostrae, vel quopiam alio defectu, etiam ex eo quod d. Canonici Regulares, aut alii forsitan interesse habentes, vocati non fuerint, notari, impugnari, invalidari, aut contra illas de nullitate opponi, ad terminos juris reduci, in jus vel controversiam vocari, causamque vel causas, propter quas a nobis praesentes emanaverint, verificare nullatenus teneri, nec ob id viribus carere, minusque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum, revocationum, suspensionum, limitationum, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum restituae, repositae, & plenarie reintegratae esse, etiam sub quacumque data per ipsos Canonicos d. Congregationis S. Georgii eligenda, vimque validi & efficacis contractus, inter nos & Sedem Apostolicam eisdem Canonicos, etiam cum iuramento iniiti ac stipulati, fortitui, sicque ab omnibus censeri. Et ita per quoscumque Iudices etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Card. sublata eis, &c. iudicari debere, irritum quoque, &c.

§. 4. Non obstant litteris nostris praefatis, quas quoad huiusmodi effectum, & in ea parte, quae praesentibus contrariatur, revocamus & annullamus, ac cum quibuscumque litem pendentiis, quas ad nos harum serie avocamus & extinguimus, perpetuum super illis silentium imponimus, illarumque status & merita, nominaque & cognomina Iudicum, praesentibus pro expressis habentes, ac quibusvis Apostolicis, necnon in provincialibus & synodalibus Conciliis editis specialibus vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis, dictis Canonicis Regularibus, & quibusvis aliis, sub quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, ac irritum, &c. hac vice latissime derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis & consuetis.

Fiat Motu proprio. M.  
§. 5. Et cum absolute a censuris, &c. & quod singularum litterarum praefatarum tenores habeatur pro expressis, seu in toto, vel in parte exprimi, ac de verbo ad verbum inferi possint. Et de declaratione, attestacione, voluntate, deliberacione, decreto, & aliis praedictis pro repetitis habeatur, & ad partem perpetuam in forma gratiosa, &c. & cum deputatione iudicum & executorum, qui assistant, & praemissa observari faciant, etiam sub censuris, &c. cum potestate citandi, inhibendi, &c. aggravandi & reaggravandi, ac interdicens, &c. & cum derogacione, &c. de una, & Conc. generalis de duabus dietis, dummodo non ultra tres, ac praedictorum & singulorum praesentibus quomodolibet contrariorum. Quorum, &c. latissime extendent, & quod praemissorum omnium, &c. & per Breve litterae expediri possint.

Dat. Rom. apud S. Petrum. 11. Kal. Junii, Pontificatus nostri anno 6.

De electione & officio Ministri generalis, & aliorum Superiorum Ord. Minorum S. Francisci de Observantia. Et de modo recipiendi Novitios.

Hae reformatio bis quoad primam eius partem declarata fuit a Greg. XII. inf. in eius constit. 13. Consuevit. Et quoad secundam partem, tam ab ipso Greg. quam a Sixto V. innovata est, ut inf. in eius constit. 71. Cum de omnibus, ubi notabo.

Pastoralis officii nobis divinitus injuncti assidua sollicitudo nos admonet, ut omni cura & vigilantia ad ea semper intendamus, per quae omnes personae regulares sub suavi Religionis iugo Altissimo famulantes, in regularium ac salutarium institutorum observatione non modo conserventur, sed ad alia observanda modis, & rationibus congruentibus admoneantur & impellantur. Considerantes autem quam uberes fructus Ordo Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia, qui in humilitate & patientia potissimum fundatus existit, hactenus in agro Domini attulerit, & in dies magis cooperante eo, a quo bona cuncta procedunt, afferre non cesset, nonnulla ordinanda, & a fratribus praedictis observanda censuimus, per quae Deo Omnipotente auctore, dictus Ordo per nostrae providentiae ministerium, felicia in Domino suscipere possit incrementa. Motu igitur proprio, non ad alicujus nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia, maturaque deliberacione nostra, ac de Apostolica potestate plenitudine hac nostra perpetuo valitura sanctione statuimus, & ordinamus.

§. 1. Quod illi Fratres ejusdem Ordinis posthac in generalem ministerium, & reliquos superiores solum eligantur, qui regulam ipsius B. Patris Seraphici bene observare, & qui in choro, victu & vestitu, quantum officii necessitas concesserit, cum aliis se conformare soleant ac debeant, super quo Barchinonenses constitutiones harum serie innovamus, omnesque, tam superiorum quorumcumque, quam Definitorum, Custodum, & Discretorum electiones, per vota secreta fiant, juxta sacri Concilii Tridentini decreta, aliter electiones factae pro tempore nullae, & penitus irritae sint, & inanes, electique poenas in dictis decretis contentas incurrant eo ipso.

§. 2. Quodque Minister generalis, Commissarius, vel Procurator generales & provinciales, in eo Capitulo quo absolvi debent, definitores non sint, neque vocem habeant, sed facta successoris electione discedant, ut si quis eos accusare velit, liberè agat.

§. 3. Quod provincialium Ministerum electio liberè per vota secreta, ut supra fiat, ita ut commissarius generalis, vel qui electioni praesederit, si formam praedictam transgredatur, seu electores quo minus liberè eligant, quovis modo impedire convictus fuerit, officio privatus existat.

§. 4. Qui vero in electionibus omnibus, vel ante eas per sex menses, pro se, vel pro alio subornaverit, excommunicationis sententiam ipso facto incurrat, a qua nisi a Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo absolvi non possit, ac voce activa & passiva perpetuo careat, ac subornatus vel alius, etiam pro quo subornatio fiet, qui subornantem non detulerit, eandem poenam incurrere censetur.

§. 5. Qui autem ad officium obtinendum quorumvis favore extra Religionem procuraverit, ultra praedictas poenas per mensem carceri mancipetur.

§. 6. Quod officium generalis Ministri octo annos duret, Commissarii & Procuratores generalis ac provinciales, quatuor, ipsique semel officio functi, ad idem eligi non possint, nisi post sexdecim annos, nec Minister generalis in commissarium, vel Procuratorem generales, nec Commissarius generalis in Ministerium, seu Procuratorem generales, nec Procurator generalis in Ministerium, vel Commissarium generales, nisi post dictos sexdecim annos, ut munus injunctum cum majori fructu exercere valeant. Possit tamen Minister provincialis in alia provincia provincialis esse. Et Capitulum quod dicitur intermedium, post quatuor annos ab electione Generalis celebrari debeat.

§. 7. Quod generalis Minister habeat duos Discretos secum, unum ex qualibet familia, quorum consilio uti debeat in gravioribus, sintque immediate subditi Ministro generali, ac in Generali & Provincialibus Capitulis habeant vocem, & praecedant omnes alios, tam in loco, quam in voce, nisi illos dumtaxat qui Ministri Generalis munus obierint. Unaquaqueque autem familia suum eligat post electionem Ministri generalis & Definitorum. Si moriantur aut occupentur a nobis, seu Romano Pontifice pro

Praesentibus

Qui in

Et illi

Solutio

Favoris

Discretorum

pro tempore existente occupatione longa, arbitrio Ministerii generalis, vel ab ipso Ministro generali legitime priventur, alium seu alios eligat Minister generalis...

§. 8. Quod generalis Minister duos Secretarios habeat, alterum videlicet ex altera familia, quo cum negotia cujuslibet familiae expediat, eiusque arbitrio suo uti possit.

§. 9. Quod sacre Theologiae lector qui quatuor cursus absolverit, activa & passiva voce utatur in provinciali Capitulo.

§. 10. Quod Magister generalis, Commissarius, Provinciales, & alii Visitatores, & domi & foris ita parce & modeste in expensis se gerant, ut sanctae paupertatis memores, tam Conventus relevare, quam proximos adficere procurant.

§. 11. Postremo quod in Novitiis recipiendis fiat inquisitio de moribus & vita eorum juxta regulam ejusdem B. Francisci, quae ait: Diligenter examinent eos de fide Catholica, & de Ecclesiasticis sacramentis, &c. fiat inquisitio de progenitorum suorum defectu: volentes quod iis, qui ex Mahumetanorum, vel Judaeorum genere descendunt, cum post susceptum ab eis sacrum baptismum, Graeci & Judaei distinctio esse non debeat, nullatenus defectus generis hujusmodi, quo minus in Ordinem praedictum recipiantur, & ad consequendas in dicto Ordine dignitates gradus, & officia Religionis, vel cuiquam alteri nocere possit vel debeat.

§. 12. Quoad vero illos qui ex haereticis damnatis, & non convertis, vel quorum statum combusta fuerint, originem ducunt, per lineam paternam usque ad secundam generationem, per lineam autem maternam usque ad primam tantum in praemissis obesse decernimus, & idem servetur in fratribus, qui ad sacros etiam presbyteratus ordines admittuntur.

§. 13. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & quibusvis dicti Ordinis statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Ordini & Superioribus hujusmodi per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac etiam nos & Sedem Apostolicam, ac potestatis plenitudine similibus, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque & aliis decretis, in genere vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, & saepius innovatis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum mentio habenda foret, eorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo septuagesimo primo, die 28. Maii, Pont. nostri anno 6.

Anno Incarn. Dominica 1571. Indiil. 11. die vero ultima mensis Maii, Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D.N.D. Pii divina providentia Papa V. anno 6. retroscripta littera Apostolica & publicata fuerunt in generali retrospectorum Fratrum Minorum de Observantia, videlicet Ministrorum generalis, & Provincialium, ac Vocalium congregatione habita in Conventu S. Mariae de Aracali de Urbe, per me Robertum Fontanum Archivii Curiae scriptorem Clericorum Munitum, praesentibus Illustriss. & Reverendiss. D. Alexandro Card. Cribello Viceprorectore, & R. P. D. Hieronymo Albornoz electo Tucumanen. Episcopo testibus, &c. in quorum fidem hic me subscripsi. Robertus Fontanus Archivii Rom. Curiae Scriptor.

Bullar. Mag. Tom. II.

Facultas Praelatorum Congregationis Cassinensis, alias S. Justinae, Monachorum Ordinis S. Benedicti, Monachos a quibuscumque reatibus, censuris & poenis absolvendi, & cum eisdem dispensandi.

Circa usum hujus facultatis advertenda est sanctio 113. Clem. VIII. Quaecumque.

Institutionem hujus Congregationis, & alia quae ad eam spectant, notavi sup. in Julii II. const. 1. Super Cathedrali. Et adde quod circa eius privilegia extat alia constit. 41. hujus Pontif. Esti mendicantium, in fin.

PIUS EPISCOPUS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Um ad Congregationem Cassinensem, in qua dilecti filii illius professores mortui mundo, sed Christo, qui est vera vita, sub Regula & Ordine S. Benedicti, transitorii & caducis hujus saeculi illecebris abdicatis, viventes, pro universali salute fidelium preces ad Dominum incessanter fundunt, oculos nostrae pietatis dirigitimus, dignum, quoniam potius debitum reputamus, ut illius monasteriorum pro tempore existentibus Abbatibus & Praelatis, ea liberaliter concedamus, quae pro ejusdem Congregationis, & aliarum personarum illius regularibus Institutis se conformare volentium, conscientiarum emundatione & securitate, & irregularitatis, & quarumcumque aliarum macularum per easdem personas pro tempore contractarum abolitione credimus profutura.

§. 1. Motu itaque proprio, non ad ipsorum Abbatum & Praelatorum, seu alicujus pro eis nobis super hoc oblatam petitionem instantiam, sed ex certa scientia, & de mera liberalitate nostris, Apostolicaeque potestatis plenitudine, omnibus & singulis modernis & pro tempore existentibus Abbatibus & Praelatis Congregationis hujusmodi, quoscumque illius pro tempore existentes Monachos, conversos, commissos, & oblatos, & tam professos quam novitios, in ea tamen perseverantes, a quibusvis criminibus, reatibus, culpis, censuris & poenis, per eos & eorum quemlibet, tam antequam post illorum in Congregationem hujusmodi, ac monasteria sub illius obedientia existentia ingressum, seu professionem regularem ibidem per eos emissam, ex quavis causa, & ob quemvis excessum & delictum, publicum vel occultum, casu, seu data opera quomodolibet ab eis & singulis, etiam si homicidium voluntarium, seu membri mutilatio, non tamen post ingressum hujusmodi pro tempore subsecutum, seu subsecuta fuerit, incurris, & in futurum incurrendis, etiam si de casibus reservatis Sedis Apostolicae, vel de comprehensis in Bulla, quae die Coenae Domini singulis annis legi consuevit, fuerint, plenarie toties quoties opus fuerit, in juncta sibi pro modo culpa poenitentia salutari, quoad reatum homicidii tantum, in foro conscientiae tantum absolvendi & liberandi, ac in pristinum & eum, in quo ante praemissa quomodolibet erant & fuerat status reintegrandi, omnemque inhabilitatis & infamiae maculam, sive notam inde quomodolibet insurgens, ab eis & eorum quolibet prorsus abolen, secumque quod praemissis non obstant, non promoti ad omnes etiam sacros & presbyteratus Ordines promoveri, atque monasteriis ejusdem Congreg. in Abbates, Priores, & Praelatos praefici, necnon ad quascumque alias dictae Congregationis praelaturas eligi & assumi, munusque benedictionis suscipere, & tam illi, quam qui jam ante vel post praemissa, sint vel fuerint promoti, praefati & electi, etiam si munus benedictionis hujusmodi scienter susceperint, irregularitatis, inhabilitatis, reatibus, censuris & poenis hujusmodi, vel aliis quibuscumque criminibus irretiti & innodati, scienter Missas & alia divina officia celebrassent, simulve, seu alias munere benedictionis hujusmodi quomodolibet usi essent, in altaris ministerio ministrare, & dicto munere uti, necnon omnes & quascumque Praelaturas, obedientias, administrationes & officia Ordinis & Congregationis hujusmodi retinere, recipere, gerere, & exercere libere & licite possint & valeant, nullamque

Facultas, de qua in rub.

Ad quam videtur, quod requiritur Clem. VIII. in eius const. 113. Quaecumque.

nullamque de præmissis in quibusvis privilegiis, facultatibus, dispensationibus & concessionibus, etiam gratiam vel iustitiam, seu mixtam concernentibus, etiam per Sedem Apost. sibi pro tempore concessis, mentionem facere teneantur, miserique in Domino dispensandi licentiam & facultatem liberant, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo concedimus & elargimur.

Declaratio d. concessio.

§. 2. Statuentes absolutiones, liberationes, reintegrationes, dispensationes, necnon omnia alia & singula, quæ harum vigore sicut, & inde perpetuo sequuntur, valida & efficacia fore, omnibusque & singulis nunc & pro tempore existentibus Monachis, conversis, commissis, oblati, donatis, & aliis personis Congregationis huiusmodi ita demum suffragari, si & dummodo donec vixerint in habitu & professione regulari ejusdem Congregationis virtutum Altissimo famulati fuerint, sub obedientiaque Prælatorum & Superiorum dictæ Congregationis permanerint.

Clausula præservativa.

§. 3. Decernentes quoque præfentes literas perpetua roboris firmitate subsistere, & nullo unquam tempore sub quibusvis similibus vel dissimilibus facultatum vel licentiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, prohibitionibus, moderationibus, aliisque contrariis dispositionibus, & in dicta bulla Cæne Domini pro tempore contentis minime comprehensas esse, aut comprehendendi debere, sed semper ab illis exceptas esse & ceteri, & quoties contraria huiusmodi emanabunt, toties easdem præfentes, & in eis contenta in pristinum & validissimum statum restituta, & perpetuo reintegrata esse. Sicque in præmissis omnibus & singulis per quoscumque Judices & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiti debere, irritum quoque & inane si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§. 4. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in provincialibus & synodalibus Conciliis editis specialibus vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac Congregationis & Ordinis prædictorum juramento, confirmatione Apost. vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis personis, sub quibusque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, in genere vel in specie concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & individua mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Sententia per nos.

§. 5. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ, &c. infringere, vel si ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarn. Dom. 1571. Idibus Julii, Pont. nostri Anno 6.

CXXX. Quod Confraternitates Sanctissimi Nominis Dei in Ecclesiis Ordinis Fratrum S. Dominici, si extant, sin autem de licentia Prioris ejusdem Ordinis, in aliis Ecclesiis instituantur.

Ad hac vide etiam sup. constit. 78. Pii IV.

edita An. D. P I V S P A P A Q V I N T V S, 1571. Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Decet Romanum Pontificem æqui, & boni supremum assertorem, ita cuncta provido suo iudicio discutere, ut scandalis quibuslibet obvietur, & ea quæ in

divini nominis gloriam sunt habita, votivam suscipiant incrementum.

§. 1. Accepimus sanè nuper quod Societas nominis Dei, sive Juramentorum, originem & ortum habuerit ab Ordine Prædicatorum, eo quod ab eisdem Ordinis professoribus fuerit instituta & aucta, necnon interventu dilectorum filiorum Fratrum dicti Ordinis multas indulgentias, aliaque privilegia, & favores dictæ Societati ab Apostolica Sede fuerunt concessa; tamen multi Clerici, & Parochi in suis Ecclesiis dictam Societatem erigere student, ita ut aliquando sint plures in eadem Civitate Societates, seu Confraternitates dictæ invocationis Nominis Dei, seu Juramentorum, in diminutionem observantia, & devotionis, quæ ex frequentia convenientium oriri solet, & non sine aliqua confusione, quæ ob præfatam causam in die Circumcisionis Domini, quando festum prædictæ Societatis, seu Confraternitatis celebrari debet, accidere consuevit.

Sodalitates ab Ordine Dominici in esse.

§. 2. Nos in præmissis pro nostri Pastoralis officii debito opportunè providere volentes, Motu proprio, non ad alicujus nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione, & certa scientia nostris, ac de Apostolica potestatis plenitudine, quod in Civitatibus, oppidis, & locis totius orbis Christiani, in quibus fuerint Ecclesiæ Ordinis Prædicatorum, ibi tantum, vel in huiusmodi Civitatibus, oppidis, & locis, in dictis Ecclesiis Prædicatorum duntaxat dicta Societas, seu Confraternitas huiusmodi instituat, sed in civitatibus, oppidis, aut locis, in quibus non fuerit dicti Ordinis domus, in finitimis Ecclesiis, cum licentia Prioris Provincialis, seu Conventualis dicti Ordinis, in cujus districtu sitæ fuerint Ecclesiæ, dicta Confraternitas, seu Societas est, vel erit erigenda.

Nic. in Proc. tam in E. th. sis Ordinis &c. orig. mandati.

§. 3. Quod si secus factum fuerit, Confratres taliter admissi, dictæ Confraternitatis seu Societatis indulgentias non consequantur, nec favoribus, aut privilegiis gaudeant, quæ Confratribus legitime adscriptis per Sedem præfatam conceduntur, Apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuo statuimus, & ordinamus, ac etiam districtius inhibemus, sicque volumus, & præcipimus.

Confraternitas aliter amissa in indulgentias non consequitur.

§. 4. Et nihilominus dilectis filiis Conservatoribus dicti Ordinis per præfentes Motu simili mandamus, ut contradictores, seu attentantes auctoritate nostra prohibeant, ac etiam per censuras, aliasque pœnas etiam pecuniarias, ac certa juris & facti remedia opportuna, appellatione postposita compescant, & repriment, super quibus illis facultatem, potestatem, & auctoritatem eisdem auctoritate & tenore concedimus & impartimur.

Et contrafratres in mand. per conservatores in dicto Ordinis.

§. 5. Decernentes præfentes literas de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari, seu aliis quomodolibet infringi, vel retractari nullatenus unquam posse, sed eas semper validas, & efficaces existere, suosque plenarios effectus sortiri, & obtinere, necnon ab omnibus quos illæ concernunt inviolabiliter perpetuo observari.

Clausula præservativa.

§. 6. Sicque in præmissis ab omnibus ceteri, ac per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam S. R. E. Cardinales, ac Palatii nostri Apostolici causarum Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiti debere, irritum quoque & inane si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Deverum in ritibus.

§. 7. Non obstantibus præmissis, ac fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres ad iudicium vigore præsentium non trahatur, & Apostolicis constitutionibus & ordinationibus, necnon dicti Ordinis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, etiam motu, & scientia similibus, etiam consistorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica,

Clausula derogatoria.

specifica, individua, & expressa mentio habenda, aut aliqua alla exquisita forma ad nos servanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inferrentur, presentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus contractis quibuscumque, aut si aliquibus communiter vel diversim, à prædicta sit Sedo indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ad de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§. 8. Cæterum quia difficile foret præsentibus litteras ad singula quæque loca ubi necessarium fuerit deferre, volumus quod illarum transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & singulo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides, in iudicio & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

*videt excom-  
plurum.*

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 12. Junii, Pontificatus nostri Anno 6.

**CXXXI. Declaratio, quod Religio Clericorum Regularium Societatis Jesu, est verè de Ordinibus Mendicantibus, eorūque gratiis & privilegiis tam concessis quam concedendis perfruitur.**

*Alia de hac Religione vide sup. in const. 25. Pauli III. Regimini, ubi plenè notavi.*

**PIVS PAPA QVINTVS,**  
*Ad futuram rei memoriam.*

*Edita An. D.  
1571.*

*Trocinium.*

**D**um indefessè considerationis intuitu perscrutamur, quantam Christianæ Reipublicæ utilitatem attulerint Dilecti filii presbyteri Societatis Jesu, ac planè conspiciamus eos verè mundi hujus relictis illecebris, adeo Servatori suo se dedicasse, ut conculcatis thesauris, quos ærugo & tinea comedit, lumbisque paupertate & humilitate præcinctis, non contenti terrarum finibus, usque ad Orientales, & Occidentales Indias penetraverint, ac eorum aliquos ita Domini amor perstrinxerit, ut etiam proprii sanguinis prodigi, ut verbum Dei inibi efficacius plantarent, martyrio voluntario se suppofuerint, perque eorum spiritualia exercitia, etiam regna ipsa fidem Christi agnoverint, ac tam inibi, quam ubique terrarum charitatis, & misericordie opera exercere studeant, facere nullo modo possumus, quin eos tanquam veros palmites in Christo per charitatem conjunctos, & benigne amplectamur, & ea sibi specialiter concedamus, quæ & paupertatis per eos emissa voto, & eorum instituto, ac commoditati credimus profutura.

§. 1. Hinc est quod Nos attendentes, quod licet dilecti filii Præpositus generalis, & presbyteri Societatis huiusmodi, tum quia ipsa Societas mendicans existit, quippe quæ ex ejus instituto, & constitutionibus Apostolica auctoritate confirmatis, bona stabilia possidere nequit, sed incertis elemosynis fideliumque largitionibus, & subventionibus vivit: tum quia non minus quam ceteri mendicantes in excolenda vinea Domini assidue laborant, fructusque ingentes & salutiferos producant, & propterea eisdem privilegiis, indultis, & gratiis Fratrum Mendicantium hæcenus concessis, uti, frui, potiri, & gaudere merito possint ac debeant. Cum tamen illud aliquando in controversiam deduci posset, & ex eo quod dicta Societas Collegia habeat secum adjuncta.

§. 2. Nos ambiguitatem huiusmodi omnino amputare volentes, eisdemque Præposito, & Societatem, eorumque singulos à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis, à jure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, necnon dictæ Societatis instituti, constitutionum, & dispositionum, tam de jure, quam ab homine provenientes, necnon Privilegiarum, immunitatum, indulgentiarum, & gratiarum Mendicantibus fratribus huiusmodi quomodolibet concessorum, ac litterarum desuper confectarum tenores præsentibus pro expressis habentes, Motu proprio, non ad

*Bullæ. Mag. Tom. 11.*

iporum Præpositi Generalis, & Societatis, vel alienjue eorum, aut alterius pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex mera liberalitate, & certa scientia nostris, illam, & illius Præpositum, ac singulas personas Societatis huiusmodi verè, & non siccè Mendicantes fuisse, esse, & fore, & inter eorum fratrum, & religiosorum Mendicantium ordines, aliosque Fratres, & Religiosos Mendicantes, prout illos nos connumeramus, & connumerari debent, ac omnes & singulas tam juris, quam hominum dispositiones, in favorem Religiosorum, seu fratrum Mendicantium nunc & pro tempore emanatas, etiam in Societate, illisque Domibus, Collegiis, Præposito, & aliis Religiosis locum habere.

§. 3. Necnon omnia, & singula quæcumque, quotcumque, & qualiacumque sint, etiam speciali nota digna Privilegia, immunitates, exemptiones, facultates, concessiones, indulta, indulgentias, peccatorum remissiones, & gratias, tam spirituales, quam temporales, litterasque Apostolicas, etiam justitiam aut gratiam, sive mixtam concernentia, hæcenus per Nos, & quoscumque alios Romanos Pontifices, tam prædecessores, quam successores nostros, & denique Sedem Apostolicam, & illius Legatos de latere, sive Nuncios, & quavis auctoritate fungentes, etiam motu, & scientia similibus, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, etiam consistorialiter, tam in genere, quam in specie, & tam communiter, & conjunctim, quam particulariter, & diversim, etiam per modum extensionis, seu communicationis, & aliis quomodolibet quibusvis Ordinibus fratrum, & sororum Mendicantium, quocumque nomine nuncupentur, illorumque Congregationibus, Conventibus, & Capitulis, ac utriusque sexus personis, ac illorum Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, Hospitalibus, & aliis piis locis hæcenus concessa, & in posterum concedenda, quorum omnium & singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum inserti forent, præsentibus pro expressis, & insertis haberi volumus, eisdem Præposito, ac Societati, & omnibus illius personis, Domibus ac Collegiis ubique terrarum sitis, ita quod Societas, Dominus, Collegia, Præpositus & personæ huiusmodi omnibus & singulis prædictis Privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, facultatibus, concessionibus, indultis, Indulgentiis, remissionibus, gratiis, & literis eisdem fratrum, & sororum Mendicantium Ordinibus, Congregationibus, Conventibus, Capitulis, personis, Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, Hospitalibus, & aliis piis locis, ut præfertur concessis & concedendis, antea potuerint, & nunc ac in futurum, dummodo instituto Societatis, & Præpositi, seu deputatarum personarum huiusmodi voluntati, & beneplacito non refragentur, possit liberè, & licitè uti, frui, potiri, & gaudere in omnibus & per omnia, non solum ad illorum usum, sed pariformiter, & æquè principaliter, absque ulla prorsus differentia, perinde ac si Societati, Præposito, personis, Domibus, & Collegiis prædictis nominatim, & specialiter ac generaliter concessa fuissent, Apostolicæ auctoritate, tenore præsentium perpetuè sancimus, volumus, & declaramus, ac pariter concedimus, indulgemus, & elargimur.

*Formone  
omnibus gau-  
det gratiis &  
privilegiis.*

§. 4. Decernentes præsentibus litteris nullo unquam tempore per Nos, aut Sedem prædictam revocari, aut limitari, vel illis derogari posse, neque sub ullis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, alterationibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, nunc & pro tempore emanatis comprehendendi, sed semper ab illis excipi, & quoties revocari, alterari, limitari, vel derogari contingat, toties in pristinum, & eum in quo ante præmissa erant, statum restitutas, & de novo etiam sub posteriori, data per pro tempore existentem Societatis huiusmodi Præpositum Generalem eligenda, concessas esse, & fore, ac ita, & non aliter per quoscumque Judices, tam ordinaria, quam delegata, & mixta auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Card. etiam Sedis Apostolicæ Legatos de latere, & Nuncios, ac causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorū cuilibet quavis aliter iudicandi facultate, ubique, & in quavis instantia interpretari, censeri, judicari, cognosci, & decidi debere. Irritum quoque, & inane quicquid, secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

*Claufula tra-  
fructu.*

*Depositi excommunicati.*  
 §. 5. Quos circa venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, ac dilectis filiis eorum Vicariis in spiritualibus, aut officialibus generalibus, & curia causarum Camera Apost. generali Auditori, necnon Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, & Capitulis, ac alijs ad quos id quomodolibet spectat, & spectabit per præsentem Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se vel alium, seu alios præsentem literas, & in eis contenta quæcumque, ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Præpositi, & personarum Societatis huiusmodi, vel alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant eos præmissis omnibus, & singulis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebitè molestari, contradicere quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis sçrvatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

*Clausula derogatoria.*  
 §. 6. Non obstantibus nostra de non expediendis literis super indulgentiis ad instar, ac fel. rec. Bonif. PP. VIII. Prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas quis vigore præsentium ad iudicium non trahatur, & alijs Apostolicis constitutionibus, ac quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, Privilegijs quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis quibusvis personis, per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem Apostolicam, etiam motu & scientia similibus, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, & cum quibusvis irritativis, annullativis, cassativis, revocativis, modificativis, præservativis, exceptivis, declarativis, mentis attestativis, ac derogatorijs derogatorijs, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque & alijs decretis, in genere, vel in specie, ac alijs quomodolibet, etiam pluries concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, & singulis, etiam in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specificis, & expressa mentio habenda, seu aliqua alia forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus contrariis quibuscumque: Aut si aliquibus communitè vel divisim ab eadem sit Sede indultum quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expresse, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

*Fides transumptorum.*  
 §. 7. Volumus autem quod præsentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & signo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

*Dat. P. An. 6. die 7. Julii.*  
 Dat. Rom. apud S. Petr. sub annulo Piscatoris, die 7. Julii 1571. Pont. nostri anno 6.

CXXXII. Facultas Prælatorum Ordinis Fratrum Prædicatorum S. Dominici, absolvendi suos Fratres & Moniales, & cum eis dispensandi, sicut Episcopi cum Clericis, interdicto eis usu Cruciatæ, vel alterius privilegii ad eligendos Confessores, & obtinendas ejusmodi absolutiones, & dispensationes.

*Alia de his fratribus & vide sup. in const. 1. Hon. III. Religiosam, & de Sororibus vide eisdem sup. in const. 1. Innoc. III. Sedis. Et ad hanc bullam necessarium puto videndam quoque esse const. 115. Clem. VIII. Quæcumque.*

*Excommunicati.*  
 R. Om. Pont. circumspècta benignitas, honestis perentivis votis, quæ personarum sub Religionis jugo Altissimo famulantium statum, & salubrem directionem respiciunt, ad exauditionis gratiam libenter admittit, & favoribus prosequitur opportunis.

*Provincialis.*  
 §. 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Prior Provincialis Provinciæ Hispaniæ Ordinis Fratrum Prædicatorum, quod cum in Bulla Cruciatæ Sanctæ, & alijs privilegijs, quæ ab Apostolica Sede concedi solent, detur facultas eligendi confessorem idoneum, ab Ordinario approbatum, qui possit Christi fideles absolvere à casibus Ordinario reservatis, & à quibusdã etiam quæ dictæ Sedi reservata sunt, Religiosi dicti Ordinis, seu eorum nonnulli etiam his facultatibus uti præsumunt, & illarum prætextu eligunt confessorem aliquando præter eos, qui à suis Prælati pro audiendis eorum confessionibus deputati sunt, quod aliquando in speciale eorum vergit detrimentum. Quare prædictus Prior nobis humiliter supplicari fecit, quatenus in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignemur.

*De locis Prædicatorum Sororum.*  
 §. 2. Nos igitur huiusmodi obviare volentes, ac eundem Priorem à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque sententijs, censuris, & pœnis à jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, talem concessionem Cruciatæ Sanctæ, & aliorum indultorum particularium, quantum ad prædictum articulum eligendi Confessorem, & absolvendi à casibus reservatis, cum Fratribus, & Sororibus Monialibus totius Ordinis prædicti, tam Provinciæ Hispaniæ huiusmodi, quàm contra eam ubilibet locum minimè habere nec censerì, sed nostræ intentionis existere, quod iidem Fratres, & Moniales, quantum ad Sacramenti Pœnitentiæ, seu Confessionis administrationem, dispositioni suorum Prælatorum subjecti sint, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuè declaramus: eisdem tamèn Prælati, ut in usu hujus potestatis se cum subditis benignos & faciles exhibeant præcipientes, & mandantes.

*Concessio in fidei libertate.*  
 §. 3. Et insuper, quia Sacrum œcumenicum Generale Trident. Concil. concessit Episcopis, ut absolvere possint in foro quivis, seu conscientie ab omnibus peccatis, & dispensare in irregularitatibus prout sess. 24. cap. 6. habetur, ne Prior Conventualis, & superiores Prælati dicti totius Ordinis, tam in dicta Provincia, quàm extra eam ubilibet, in hac parte deterioris conditionis quàm Clerici, aut sæculares existant, eisdem Priori Conventuali, & superioribus Prælati, ut ipsi per seiplos idem omnino possint in Fratres, & Moniales dicti Ordinis sibi subditos, quod possunt Episcopi in Clericos & laicos sibi subditos, tam quoad absolvendi, & dispensandi huiusmodi, quàm alias quascumque facultates, eadem auctoritate, & tenore, etiam perpetuè concedimus, & indulgemus, ac etiam declaramus.

*Clausula derogatoria.*  
 §. 4. Decernentes præsentem literas perpetuè durare, & valere, & sub quibusvis illarum consimilium, vel dissimilium concessionum, indulgentiarum, & gratiarum revocationibus, suspensionibus, alterationibus, derogationibus, vel alijs contrariis dispositionibus, etiam per nos, & successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, aut Sedem Apostolicam, etiam ex quavis causa, aut alias quomodolibet canonicè vel de facto, nunc, & pro tempore factis & faciendis nullatenus comprehensas, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, & de novo concessas existere, & fore, ac censerì, & suffragari debere. Irritum quoque, & inane si secus super his à quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

*Clausula derogatoria.*  
 §. 5. Non obstantibus præmissis, & quibusvis Apostolicis, ac Universalibus, Provincialibus, & Synodalibus Concilijs editis specialibus, vel generalibus, Constitutionibus

tationibus & ordinationibus. Necnon quibusvis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgiis, & literis Apostolicis quibusvis personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenorem suum, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in eis tradita, observata insererentur, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentis, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possunt per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Dat. Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 12. Julii 1571. Pontificatus nostri anno 6.

Dat. P. An. 6. an. 12. Julii.

CXXXIII. Regulares cujuscumque Ordinis, etiam Mendicantes. Lectores, aut in Theologia Graduatii, non possint saecularium confessiones audire, nisi fuerint ab Ordinariis praevio examine approbati.

Hoc idem habetur in Concil. Trid. sess. 23. cap. 15. Et infra in Greg. XIII. constit. 9. In tanta, & Clem. VIII. constit. 115. Quae unumque.

Privilegia, & Indulta omnia etiam per modum communicationis concessa Militibus, Hospitalibus, Collegiis, Capitulis, Religionibus, Societatibus, Congregationibus, & Ordinibus tam Mendicantibus, quam non Mendicantibus, ceterisque locis piis, & eorum, sive earum respective personis, saecularium personarum Confessiones audiendi absque Ordinarii examine, & approbatione, revocavit S. D. N. Urban. VIII. Constit. 92. Cum fuerit, inf. tom. 4.

P I U S E P I S C O P U S, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Romani Pontificis providentia circumspecta nonnunquam gesta per eum, rationabilibus & honestis suadentibus causis, moderatur & commutat in melius, prout in Domino conspicit salubriter expedire.

§. 1. Nuper siquidem quasdam declarationes & moderationes circa nonnulla Concilii Tridentini decreta regulares personas Ordinum Mendicantium, eorumque instituta concernentia edidimus & promulgavimus: Et quia uti accepimus, illarum vigore sacerdotes regulares praedictorum Ordinum quandoque minus idonei, & inhabiles confessionibus saecularium audiendis ab eorum superioribus praepositi, absque aliqua Episcoporum, sed sola Magistri Ordinis Generalis, aut Provincialium ministrorum approbatione admittuntur.

§. 2. Nos super his pro debito pastoralis officii prout tenemur salubriter providere volentes, tenore praesentium hac nostra constitutione perpetua sancimus, & declaramus, decretum Concilii Tridentini de approbatione Regularium audiendis confessionibus saecularium praepositorum ab Episcopis faciendam, observari debere etiam in omnibus Regularibus quorumvis Ordinum etiam Mendicantium, etiam sub regulari disciplina viventibus, etiam si sint Lectores, aut in Theologia etiam de superiorum suorum licentia, Graduatii, vel promoti, vel a suis Magistris Generalibus, vel Provincialibus Ministris, saecularium confessionibus audiendis expositi. Volumus tamen eos qui semel ab Episcopo in Civitate & diocesis suis praevio examine approbati fuerint, ab eodem Episcopo iterum non examinari. Ab Episcopo autem successore pro majori conscientiae suae quiete examinari de novo poterunt.

Regulares non audiunt confessiones saecularium, nisi ab Ordinariis praepositis, ut habetur in Concil. Trid. sess. 23. cap. 15.

§. 3. Inhibentes quibuscumque Regularibus quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, ut praefertur, ne vigore deputationis, & approbationis ab eisdem Magistris, & Ministris provincialibus, etiam quod illarum occasione ab Ordinariis hucusque tolerati fuerint, absque speciali in posterum licentia, & approbatione ab Ordinariis obtinenda, saecularium confessiones audire praesumant. Decernentes irritum & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Inhibito eorum inobstantibus.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac nostris literis praedictis, & aliis postea quibuscumque regularibus concessis, & forsan extensis, quas quoad ea, quae praesentibus adversantur, & contrariantur, penitus & omnino revocamus, cassamus, & irritamus, necnon Monasteriorum, & aliorum Regularium locorum, ac Ordinum quorumcumque, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgiis, & literis Apostolicis, etiam Magni, seu Bulla aurea, aut alias nuncupatis, quibusvis Monasteriis, Regularibus locis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus & aliis decretis, etiam Motu proprio & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, aut alias quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis & innovatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, in initio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentis, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, contrariis quibuscumque.

Derogatio constitutionum.

§. 5. Ut autem praesentes literae ad omnium quorum interest notitiam deducantur, nec aliquis earum ignorantiam praetendere, aut contra eas se excusare valeat, dicta auctoritate statuimus & decernimus, ut ipsae literae, vel earum transumptum in Basilica Principis Apostolorum de Urbe, sancti Joannis Lateranensis, ac Cancellariae Apostolicae valvis, ac in acie Campi Florae per aliquos ex Cursoribus nostris publicentur, earum exemplo in singulis valvis & acie praedictis affixo & dimisso.

Forma publi.

§. 6. Verum quia difficile foret praesentes literas ad singula quaeque loca in quibus de eis files faciendae erit, deferri, volumus & dicta auctoritate decernimus, quod eandem literarum transumptis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Praelati, seu personae in dignitate Ecclesiastica constitutae nominis eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio & extra illud, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensa.

Fides transumptis.

Nulli ergo omnino, &c. Datum Romae apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae 1571. 8. id. Augusti, Pont. nostri anno 6.

Dat. P. An. 6. die 8. Aug.

Anno a Nativitate D. 1571. Indiil. 14. die vero 22. mensis Augusti, Pont. Sanctiss. in Christo Patri, & D. N. D. Pii divina providentia Papa V. anno ejus sexto. retroscripta litterae affixae, & publicatae fuerunt in locis retroscriptis per nos Joannem Gutierrez, & Alamanum de Alamanis Curiores. Philibertus Chapuis Mag. Cur.

Revocatio regressuum, accessuum, & coadjutoriarum quibuscumque ad beneficia Ecclesiastica concessarum.

CXXXIV.

Prohibitionem vero de caetero accessus, & regressus concedendi, extendendi, aut transferendi, habes in Conc. Trid. sess. 25. cap. 7.



PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Romani Pontificis providentia circumspicienda nonnunquam gesta per predecesores suos, rationabilibus & honestis suadentibus causis, moderatur & revocatur, prout id Ecclesiarum indemnitati conspicit in Domino expedire.

Reversio regressum, & coadjutoriarum ad beneficia concessarum, super quibus littera Apostolica integraliter expedita non fuerunt.

§. 1. Hinc est quod nos volentes omnem hereditariam beneficiorum Ecclesiasticorum successionem de Ecclesia Dei tollere, ac libertati beneficiorum huiusmodi providere, & ut de persona magis utili & idonea, prout requiritur, facilius providere valeat; Omnes & singulos regressus, accessus & ingressus, etiam eventuales, aut penales, ac coadjutorias, etiam de consensu, aut alias quomodolibet sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis efficacissimis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, clausulis irritantibus, & aliis decretis quomodolibet per quosvis Romanos Pontifices predecesores nostros ad beneficia Ecclesiastica, cum cura & sine cura, secularia, & quorumvis Ordinum regularia, etiam si secularia, Canoniciatus, & prebendae, dignitates, personatus, administrationes, vel officia in Cathedralibus etiam Metropolitanis aut collegiatis Ecclesiis, & dignitates ipse in Cathedralibus, etiam Metropolitanis post Pontificales majoribus, seu Collegiatis Ecclesiis huiusmodi principales, Regularia vero beneficia huiusmodi, Monasteria etiam consistorialia, prioratus, praeposituras, dignitates etiam conventuales, personatus, administrationes, vel officia, etiam claustralia, ac hospitalia & praepositoria, etiam hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani, etiam quarumvis aliarum militiarum, quibusvis personis, cuiuscumque status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus, etiam Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali dignitate, aut Cardinalatus honore pollentibus concessa, super quibus littera Apostolica integraliter haecenus expedita non fuerunt, etiam si in Plumbaria nostra, aut penes Summatorem nostrum reperiantur, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, auctoritate Apostolica tenore praesentium revocamus, cassamus, & abolemus.

Cancellaria & Camera Apostolica, si litteras de super non expeditas.

§. 2. Mandantes dilectis filiis nostris Vicecancellario, & dilecto Summatori, caeterisque officialibus, tam Cancellariae Apostolicae, quam Camerae nostrae ad quos spectat in virtute sanctae obediendae, & sub indignationis nostrae poena, ne in futurum super dictis gratis regressus, accessus, & ingressus, necnon coadjutoriarum litteras expeditas aut relaxent.

Decretum irritans.

§. 3. Decernentes ex nunc initum & inane quicquid illorum praetextu contra praemissa scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contrarius derogat.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac etiam nostra de non tollendo jure quaesito regula, caeterisque contrariis quibuscumque.

Firma tabulae, h. n. c. n. s.

§. 5. Ut autem praesentes litterae ad omnium, quorum interest, notitiam deducantur, nec aliquis earum ignorantiam praetendere, aut contra eas se excusare valeat, dicta auctoritate statuimus & decernimus, ut ipsaemet litterae, vel earum transumptum, in Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, sancti Joannis Lateranen. ac Cancellariae Apostolicae valvis, ac acie Campi Florae per aliquem ex Curforibus nostris publicentur, earum exemplo in singulis valvis, & acie praedictis affixo & dimisso.

Fides transumptum.

§. 6. Verum quia difficile foret praesentes litteras ad singula quaeque loca, in quibus de eis fides facienda erit, deferri volumus, & dicta auctoritate decernimus quod eorumdem litterarum transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Praelati, seu personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio & extra illud, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensa.

D. N. P. A. S. E. Pont. nostri anno sexto.

Nulli ergo, &c. Dat. Rom. apud S. Petr. Anno Incarnat. Dom. 1571. prid. Id. Sept. Pont. nostri anno sexto.

Facillitatis.

Anno a Nativitate Domini nostri IESU CHRISTI 1571. Indict. 14. Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D.

Pii Papa V. anno 6. die vero Mercurii 19. mensis Septembris, retroscripta littera Apost. officia & publicata fuerunt ad valvas Basilicae Principis Apost. de Urbe; S. Joannis Lateran. Cancellariae Apost. & acie Campi Florae, dimissis illarum copiis in supradictis locis affixis per nos Joannem de Saza, & Petrum Sprengerium, Sanctiss. Domini Nostri PP. Curf. Antonius Clerici pro Domino Magistro Curforum.

Contra habentes beneficium Ecclesiasticum, CXXXI non recitantes horas Canonicas.

PIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

EX proximo Lateranensi Concilio ea salubris sanctio emanavit, ut quicumque habens beneficium Ecclesiasticum, cum cura, & sine cura, si post sex menses, quam illud obtinuerit, divinum officium, legitimo cessante impedimento non dixerit, beneficiorum suorum fructus, pro rata omissionis officii & temporis, suos non faciat, sed eos tanquam injuste perceptos, in fabricas ipsorum beneficiorum, vel pauperum elemosynas erogare teneatur. Verumtamen multorum animi suspensio tenentur, cujusmodi ratae praedictae ratio sit habenda.

§. 1. Nos huic rei evidentius atque expressius providere volentes, statuimus, ut qui horas omnes Canonicas uno, vel pluribus diebus intermiserint, omnes beneficii, seu beneficiorum suorum fructus, qui illi, vel illis diebus responderent, si quotidie dividerentur; qui vero Matutinum tantum, dimidiam, qui caeteras omnes horas, aliam dimidiam, qui harum singulas, sextam partem fructuum ejusdem diei amittat, tamen si aliquis choro addictus non recitans omnibus horis Canonicis cum aliis praesens ad sit, fructusque, & distributiones forte aliter assignatas, sola praesentia juxta statuta, consuetudinem, fundationem, vel alias sibi lucrificasse praetendat, etiam praeter fructuum, & distributionum amissionem. Item ille, qui primis sex mensibus officium non dixerit, nisi legitimum impedimentum ipsum excusaverit, grave peccatum intelligat admisisse. Declarantes praestiponia, praestimonialia, portiones, & qualiacumque alia beneficia, etiam nullum omnino servitium habentia obtinentes, cum praedictis pariter convenire. At quicumque pensionem, fructus, aut alia res Ecclesiasticas, ut Clericus percipit, cum modo praedicto ad dicendum officium parvum Beatae MARIAE Virginis decernimus obligatum, & pensionem, fructuum, rerumque ipsarum amissioni obnoxium.

§. 2. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, declarationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarn. Dom. 1571. 12. Kal. Octob. Pont. nostri anno 6.

Jurisdictionis Episcoporum visitandi parochiales Ecclesias Fratrum Militum S. Joannis Hierosolymitani, quoad animarum curam, & administrationem Sacramentorum.

Hac jurisdictione a Pont. successoribus semper praeservata fuit, ut liquet ex lectura const. 5. Greg. XIV. Quanta, & aliarum Bullarum, quas ibi indicabo. Caetera autem de hac Militia plenè notari sup. in const. 2. Anast. IV. Christianae.

De privilegiis exemptorum circa animarum curam, & alia vide Greg. XV. Const. 18. Inscrutabili, inf. tom. 4.

PIVS PAPA QVINTVS, Ad perpetuam rei memoriam.

EXposcit pastoralis officii debitum, cui disponente Domino praesidemus, ut ad ea sollicitè intedamus, per quae

que ad obsequium & fidem, ut controversiarum qua-  
rantibus materia collector.

Ordinatio  
inter Ep-  
iscopos & Mi-  
lites  
super iure con-  
suetudinis

§. 2. Sunt cum nonnullis ex venerabilibus fratribus  
Episcopis dilectis filijs Magistrum, Bachellos, Castella-  
num, Empoan, Priores, Domos, Capellanos, Fratres, Mi-  
lites, & alias quascumque personas Hospitalis S. Joannis  
Hierosolymitani, ratione Ecclesiarum curam animarum  
habentium, illarumque Rectores, & Ministros ad ipsum  
Magistrum spectant, & pertinent. juxta Sacrum oecumenicum  
Concilium Trident. visitare, dictas vero Magister, & alii  
praedicti, ipsos illorumque Ecclesias, capellanos, & Mi-  
nistros dictis decretis minime comprehendendi, sed ab illis  
exemptos esse praevalerent, materia quaestiois orta.

hic Pont. cas  
extinguat.

§. 1. Nos igitur eorum paci & quieti consulere vo-  
lentes, omnes lites, & controversias hujusmodi, tam in  
Romana Curia, quam alibi coram quibuscumque Judi-  
cibus in quacumque instantia pendent, illarumque status,  
& merita pro sufficienter expressis habentes, ad nos avo-  
cantes, eas cassamus, extinguimus, & super illis perpetuum  
silentium imponimus, ac omnes dictae Militiae per-  
sonas a quibusvis censuris hactenus controversiarum oc-  
casionem contra eas per quoscumque latis & incuris ab-  
solvimus.

jurisdictio  
Episcoporum de  
iure in milite.

§. 3. Et ne in futurum aliqua amplius controversia  
oriri possit, decernimus, declaramus, statuimus, omnes, &  
singulos locorum Episcopos, & alios Superiores, tamquam  
Apostolicae Sedis delegatos, omnes & quascumque Pa-  
rochiales Ecclesias, caeteraque beneficia Ecclesiastica sua-  
rum Civitatum & dioc. quibus animarum cura immi-  
net, ad dictam Religionem, ejusque Milites, Capellanos,  
Ministros, Rectores quomodolibet pertinent, etiam quod  
in eis Episcopalem, & temporalem jurisdictionem Reli-  
gio & Milites praedicti haberent, eorumque Ecclesias,  
Rectores, Vicarios, & Ministros quoscumque (in his ta-  
men dumtaxat, quae animarum curam, illiusque exerci-  
tium, & Sacramentorum administrationem respiciunt)  
visitare, omnesque actus visitationem concernentes exer-  
cere posse, & debere, ac Rectores, caeterosque hujusmodi  
Ministros curam animarum exercentes minus idoneos  
reptos, si quidem ad nutum amovibiles sint, statim amo-  
vere, sin vero titulares sint, illico suspendere, ac Superio-  
res eorum monere, ut intra aliquem brevem terminum  
in locum amotorum subrogent alios idoneos, prius ta-  
men per ipsos Episcopos, & alios Superiores examina-  
tos, & approbatos, titularibus vero suspensis deputent  
alios idoneos pariter examinatos, & approbatos, ut supra  
in coadjutores, seu Vicarios, juxta decretum Concilii  
sessione vigesima prima, capite sexto. Interea vero dum  
haec subrogatio, seu deputatio fiat, ipsi Episcopi, & alii  
Superiores pro necessitate curae animarum provideant  
atbitrio suo: quod si Superiores dictorum Rectorum, &  
Ministorum intra tempus praefixum non subrogaverint,  
aut deputaverint ut supra, tunc dicto termino elapso ipsi  
Episcopi, & alii Superiores alios praevio examine juxta  
ejusdem Concilii formam idoneos reptos in locum  
amotorum subrogent. Titularibus vero suspensis coad-  
jutores deputent juxta dictum capitulum sextum, sessio-  
ne vigesima, qui tamen in dictis parochialibus perinde  
interviant, ac si subrogati, aut deputati ab ipsis Superio-  
ribus Religionis, & Militum praedictorum fuissent.

1.  
Declaratio  
circa d. juris-  
dictionem.

§. 4. Volumus autem, quod Episcopi, & alii Superio-  
res praedicti visitationem hujusmodi, & praedicta omnia  
solum tanquam delegati Apostolicae Sedis, & gratis, &  
absque ullis dictae Religionis Rectorum, & Ministrorum  
impensa, & onere faciant.

2.  
Declaratio.

§. 5. In collatione item ordinum, necnon consecra-  
tione Ecclesiarum, & sacrorum vasorum, ac benedictio-  
nibus, & aliis actibus spiritualitatem concernentibus, ac  
institutione praesentatorum ab eisdem Militibus ad be-  
neficia, aut approbatione, seu confirmatione, quas ab  
eisdem fieri harum praesentium vigore contigerit, gratis  
omnia faciant, & diligenter attendant, ut nullos admit-  
tant, qui qualitates a Concilio requisitas non habeant,  
ac praevio examine juxta ejusdem Concilii decreta ido-  
nei non existant.

3.  
Declaratio.

§. 6. Nolumus autem Episcopos, & alios Superiores  
locorum suprascripta facultate visitandi uti, qui cum ea-

dem Religione, & Militibus super jurisdictione Episco-  
pali in locis visitant, coram quibuscumque Judicibus li-  
tigent, nisi ipsi Episcopi, & alii Superiores in quali pos-  
sessione antiqua exercitii jurisdictionis hujusmodi exis-  
terent, salvo tunc jure utriusque illa in petitorio; sed  
quod Episcopi, & alii Superiores viciniotes jus aliquod  
in jurisdictione hujusmodi non habentes, nullumque in-  
teresse prorsus praetendentes, facultate praedicta utantur.

4.  
Declaratio.

§. 7. Nolumus item per praesentes ullum afferri praedictum  
iuri visitandi dictas parochiales Ecclesias, & alia beneficia curam animarum habentia, quod antea  
Religionis, & Militibus praedictis competebat.

5.  
Declaratio.

§. 8. Inhibemusque expressis dictis Episcopis, & aliis  
Superioribus, ne hac visitant, facultate eis per praesentes  
concessa alio utantur modo, quam praescripto.

6.  
Clausula sub-  
lata. &c.

§. 9. Sicque per quoscumque Judices, & commissarios  
quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cui-  
libet quavis aliter judicandi & interpretandi facultate,  
judicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane si  
secus super his a quoquam quavis auctoritate, scilicet  
vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

7.  
Clausula derog.

§. 10. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus,  
& ordinationibus Apostolicis, in Provincialibusque, &  
synodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus,  
necnon quibusvis statutis, & consuetudinibus, stabiliti-  
mentis, usibus, & naturis, etiam juramento, confirmatione  
Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis  
quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis in contrarium  
foran quomodolibet concessis, & confirmatis, quibus  
omnibus, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum infer-  
rentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes,  
illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat  
ad effectum praesentium specialiter, & expressis derogamus,  
caeterisque contrariis quibuscumque.

8.  
Fides trans-  
sumptum.

§. 11. Volumus autem, quod praesentium transumptis  
manu Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in  
dignitate Ecclesiastica constitutae munitis eadem prorsus  
fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si  
forent exhibitae, vel ostensa.

9.  
D. P. An. G.  
die 21. Sept.

Dat. Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscis, die 22.  
Sept. 1571. Pont. nostri anno 6.

CXXXVII.

Justio instituendi ab Ordinariis locorum Con-  
fraternitates Doctrinae Christianae, ad pueros,  
aliosque divinae legis expertes, bonis mori-  
bus, sanaque doctrina instruendum. Et In-  
dulgentiarum tam pro Contratribus, quam  
per eos instruendis elargitio.

Consonat Concilium Trid sess. 24. cap. 4. In cujus,  
necnon in istius bulla executionem, statim fieri in  
Urbe Congregatio Doctrinae instituta fuit: Et  
postea nonnulli ex dictis Contratribus Clerici in  
communi vivere ceperunt; Ac postremo ex eis-  
dem Clericis, atque aliis, unam Doctrinae Chri-  
stianae in Urbe Congregationem constituentibus  
Paulus V. cum in Archiconfraternitatem erexit  
in Basilica S. Petri, & suum Vicarium ejus Pro-  
rectorem deputavit, amplissimasque indulgentias  
concessit, ut in eius constit. 36. Ex credito.

Clerici Congregationis Doctrinae Christianae de Urbe,  
elapso Novitiatus anno emittebant votum cum jura-  
mento sponte de manendo in Congregatione, quod  
Greg. XV. Romano Pontifici reservavit in Const. 12.  
Ex incumbenti, infr. tom. 4.

PIUS PAPA QUINTUS, Edita An. D. 1571.  
Ad perpetuam rei memoriam.

EX debito pastoralis officii nobis, meritis licet impa-  
ribus, ex alto commissi, ad ea liberiter intendimus,  
per

Exordium.

per que divinus cultus, fideliumque devotio ubique suscipiat incrementum, ac ipsos fideles ad id indulgentiis, & remissionibus invitamus, ut Christi fideles ipsi per temporalia que egerint, consequi valeant premia felicitatis eterne.

Comendatio operis docendi doctrinam Christianam

§. 1. Nos igitur attendentes, quod infantes & pueri bonis moribus & exercitiis educati, quasi semper vitam pudicam, honestam, & exemplarem, ac aliquando sanctam agunt, e converso autem qui parentum carentia, seu paupertate, aut incuria, vel ignavia, non sic educati, per sepe ducuntur in exitium, & quod pejus est, secum ducunt plures in interitum, unde si diligenter educati, & in doctrina Christiana instructi fuerint a vitiis, & multis aliis erroribus retraherentur: Considerantes etiam, prout ex fide dignis reatibus intelleximus, quod nonnulli approbata vitæ Christi fideles, charitate omnium suprema virtute, circa hoc tam pium, tamque Republicæ saluberrimum opus accersiti, in singulis festivitibus & Dominicis diebus in diversis Ecclesiis & locis hoc opus sanctissimum amplexi sunt, & ibi eosdem infantes & pueros, ac alias miserabiles personas Christianæ veritatis ignaras congregari faciunt, & eos bonis moribus, & sana doctrina instruunt, ac diligenter in via mandatorum Domini dirigunt, ex quo salutiferi fructus hæcenus provenerunt, & in dies magis auxiliante Domino speramus: Et quod si ad hoc opus sanctissimum ubique locorum exercendum, præfatos Christi fideles paternis favoribus, & indulgentiarum muneribus invitaremus, proculdubio non solum eorundem infantium & puerorum ac personarum aliarum saluti consuleretur, verum etiam devotio Christi fidelium omnium ad præfatum opus amplectendum multò magis augetur.

Iussu instituenti Confraternitates doctrinam Christianam ab Ordinariis in eorum districtibus.

§. 2. Cupientes igitur tam pio, tamque laudabili operi viribus totis favere, & animas lucrifacere Creatori, ex certa nostra scientia universos & singulos Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, cæterosque Ecclesiasticos Prælatos, & locorum quorumcumque ordinarios ubilibet constitutos, præfatos & futuros rogamus & hortamur autem, eis, ac eorum in spiritualibus & temporalibus Vicariis, seu Officialibus generalibus per Apostolica scripta mandantes, quatenus hoc opus sanctissimum toto peccatore amplectentes, aliquas Ecclesias in suis Civitatibus, & diocesis respectivè, seu loca honesta, in quibus præfati infantes & pueri ad audiendum doctrinam Christianam convenire possint, deputent, & viros ad id idoneos, vita & moribus approbatos, qui diebus saltem Dominicis eosdem infantes & pueros, ac alias personas divinæ legis expertes, in articulis fidei, & præceptis sanctæ matris Ecclesiæ instruant, confirmet, & erigant, atque tot Societates, seu Confraternitates quot ad hoc tam sanctissimum opus exercendum eis opportune videbuntur, inibi auctoritate nostra erigant, & instituant.

Concesso indulgentiarum pro Confatribus & aliis pro instructis per eos.

§. 3. Nos enim ut promptius & alacrius ad hanc curam subeundam omnes Christi fideles alliciantur, & eo libentius curam ipsam suscipiant, quo ex hoc dono celestis gratiæ conspexerint se uberius resectos: de omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus & singulis utriusque sexus Christi fidelibus verè poenitentibus & confessis, seu statutis à jure temporibus firmum consistendi propositum habentibus, qui in aliqua dictarum Societatum, seu Confraternitatum ubilibet constitutarum intraverint, & adscripti fuerint, illis videlicet, tam qui alios docuerint, quam qui ab aliis in articulis fidei & præceptis Ecclesiæ hujusmodi instructi fuerint, quotiescumque in præfato sanctissimo exercitio se occupaverint, quadraginta dies de injunctis eis poenitentis auctoritate Apostolica tenore præsentium misericorditer in Domino relaxamus, præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Et per transumptorum.

§. 4. Cæterum quia difficile foret præfatas literas ad singula quæque loca, in quibus de eis fides forsitan faciendâ foret deferri, volumus quod ipsarum transumptis manu publici Notarii subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, in judicio & extra, ubi opus fuerit, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. Rom. apud S. Pet. sub annulo Piscatoris, die 6. Octob. 1571. Pont. nostri anno 6.

Appellationum causæ, in quibus rei ad favorem Filii R. Cam. Apost. in pœnam pecuniariam condemnantur, infra sex menses expediri debent per appellantem, alioquin Iudex à quo sententiam exequi tenetur.

De hac materia appellationum plenè notavi in const. §. 2. Pii IV. Et si cuncta, sup.

PIUS PAPA QUINTUS, edita A. D. 1571. Ad un propriè, &c.

Ucet juri maximè consentaneum, nobisque præcipuè L cordi sit, ut delinquentes condignis pœnis afficiantur, tamen te ipsa, experiendoque cognovimus, quâ plures subterfugiis, & cavillationibus legum disciplinâ evitare.

§. 1. Siquidem compertum est, eos qui tam in Alma Urbe nostra, quam in provinciis ditionis Ecclesiæ in pœnis pecuniariis condemnantur, clypeo appellationum suffultos, ab aliis Judicibus inhibitiones obtinere. Cumque tam dicti Iudices appellationum, quam qui coram eis jura Fiscæ & Cameræ sunt promoturi, de rei & causæ qualitate minus informati existant, ac ipsi appellantes non modo appellationem suam prosequi non curant, quinimmodò illius expeditionem totis viribus satagunt retardare, quo fit, ut modo officialium mutatione, quæ interim contingit, modo alio quovis prætextu condemnatio oblivioni tradatur, & sic delictum impunitatem, & exinde ditionis tranquillitas perturbationem, ac ipsa etiam Camera Apostolica detrimentum non modicum consequatur. Quibus malis providere volentes cum remedium appellationis contra Judicium incuriam à legibus introductum minimè tollere intendamus, saltem cum eo homines abuti, & illud in calumniam versum prospicimus, illius tempus limitandum, & restringendum duximus, ut eo magis hominum malitiis occurratur, & bene vivere volentium quieti, & securitati consulatur.

§. 2. Hac igitur perpetuò valitura constitutione decernimus, ut lata in causis criminalibus sententia continente pœnam pecuniariam Fisco nostro applicandam, appellantes ab ea (in casibus tamen, quibus aliis de jure communi permessa est appellatio, & servatis iis, quæ ex forma constitutionum Apostolicarum circa depositum facien. seu cautionem præstan. sunt servanda) teneantur infra sex menses à die ipsius interpositæ appellationis computandos ita coram Iudice appellationis causam suam prosequi, ut etiam expeditionem reportent, quibus elapsis, & expeditione coram Iudice à quo non reproducta, teneatur præfatus Iudex à quo ad quamcumque Fiscæ instantiam, etiam si acta fuerint transportata, sententiam præfata debitæ executioni, omni mora postposita, demandare, ita ut effectualis incarceration subsecquatur.

§. 3. Verum ne malitia Judicis jus litigatorum efficiatur deterius, in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub indignationis nostræ ac privationis officiorum, etiam si illa ex causa onerosa obtineant, ac refectionis omnium damnorum & interesse, quibuscumque Judicibus totius status nostri Ecclesiastici, quacumque dignitate & præ eminentia fulgentibus; etiam si Legati, Vicelegati, ac Provinciarum Gubernatores existant, committimus & mandamus, ut appellantis sine mora acta & processus quoscumque effectualiter tradi curent, & faciant.

§. 4. Et ipsi Iudices ad quos respectivè, bona fide, & omni versutia remota ad causarum legitimam expeditionem procedant, scituri nos acriter vindicaturus, si per eorum quempiam in præmissis fuerit appellantis ipsius præjudicium generatum.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis legibus, & statutis, cæterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Placet Motu proprio. M. Anno à Nativitate Domini nostri JESU CHRISTI 1571. Indiè. 14. die verò 16. mensis Octobris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. Domini Pii divina provi

CXXXVIII.

Exordium.

Causa consp.

Appellatio causa in criminalibus sine sex menses ditionis pœnis.

Judices uti faciant illa appellationibus.

Judices ad quos, continet appellationibus expeditionem.

Classificatio.

Papa Pius Quintus Publicatio Pontificatus die 16. Oct.

providentia Papa V. anno 6. suprascripta litera affixa fuerunt ad valvas Cancellaria Apostolica, & in acie Campi Flora, per me Joannem de Soya Curjorem. Antonini Clerici Magister Curj.

tatione exercitii, curæ, & administrationis Sacramentorum hujusmodi, ac officiorum funeralium, quæ ipsa die humationis cadaverum celebrabuntur, non autem ratione anniversariorum, & ad ipsas Ecclesias, & Basilicas in posterum pertinebunt, per ipsos Vicarios propria auctoritate percipiendi, exigendi & levandi, ac in suos usus & utilitatem convertendi. & convertenda loco pensionum annuatim, pro congrua ipsorum Vicariorum sustentatione perpetuo assignamus, & applicamus.

CCCCXIX. Institutio undecim Vicariorum perpetuorum in totidem Basilicis, & Ecclesiis Almx Urbis, cum assignatione portionum, & obventionum pro singulis earum.

Ad hac omnino vide aliam hujus Pontific. const. 47. Ad exequendum, sup. ubi notavi.

PIUS PAPA QUINTUS, Motu proprio, &c.

Et si omnibus universi Orbis Ecclesiis divina dispositione præsidemus, propius tamen Ecclesiarum Urbis cura nos tangit, ac de illis potissimum, quibus animarum cura imminet solliciti sumus, utque illa in eis congruè exerceatur, quantum cum Deo possumus, sedulo providemus.

§. 1. Unde nos attente considerantes, quod Basilica S. Joannis Lateran. & Principis Apostolorum de Urbe: Item Sanctæ Mariæ in via lata, & ejusdem S. Mariæ Transiberim, & S. Laurentii in Damaso, & S. Marci, & S. Angeli in foro Piscium, necnon S. Quirici in Montibus, & S. Nicolai in Carcere Collegiatæ, necnon S. Blasii della Pagnotta, & S. Catharinæ della Rota nuncupatæ, quæ ejusdem Basilicæ Principis Apostolorum, ac S. Pantaleonis, quæ Ecclesiæ S. Eustachii mensis Capitularibus perpetuo unitæ sunt, Parochiales Ecclesiæ ejusdem Urbis curam animarum, & fatis amplas Parochias habent, quodque animarum cura ab iis ad quos ea communiter spectat, sæpè negligi solet.

§. 2. Ideo expediens, imò & necessarium fore existimus, ut in singulis Basilicis, & Ecclesiis prædictis singuli Vicarii perpetui, congrua fructuum & proventuum portione, qua honestè sustentari valeant, eis assignata, prout in Sacro Concilio Tridentino, & alias à nobis per nostras literas statutum est, ponantur, & deputentur, qui animarum curam hujusmodi eo diligentius, ac vigilantius gerant, quo magis eam proprie ad se pertinet, & sibi incumbere noverint. Quapropter & ejusdem Concilii, & nostris hujusmodi statutis inherentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, in singulis ex Basilicis, & Ecclesiis prædictis singulas Vicariis perpetuas pro singulis vicariis perpetuis, qui curam animarum Basilicis & Ecclesiis respectivè incumbentem gerere, ac Sacramenta Ecclesiastica ibi ministrare, Missas celebrare, & alia juxta providam ordinationem pro tempore existentis in Urbe Vicarii nostri in Spiritualibus Generalis, cuique assignanda onera subire debeant, ad nominationem dictorum filiorum Capituli cujuscumque ex eisdem Basilicis, & Ecclesiis, quæ nominatio sit ex numero approbatorum ab eodem Vicario, prævio illorum examine, coram examinatore ad id in ipsa Urbe deputatis per dictum Vicarium, seu Vicarii Vicegerentem, instituen. ponen. & deputan. perpetuo erigimus, & constituimus.

§. 3. Singulisque Vicariis hujusmodi singulas portiones, videlicet in qualibet Basilicarum prædictarum centum & viginti, in S. Blasii vero septuaginta, in S. Catharinæ sexaginta, in S. Pantaleonis aliorum sexaginta, in S. Mariæ in Via lata octoginta, in S. Mariæ Transiberim aliorum octoginta, in S. Laurentii centum, in S. Angeli sexaginta, in S. Quirici quinquaginta, in S. Nicolai Ecclesiis prædictis similiter quinquaginta scutorum monetæ annuatim ex fructibus, redditibus, & proventibus earundem Basilicarum, & Ecclesiarum, eisdem Vicariis per Capitula Basilicarum, & Ecclesiarum, in quibus Vicariæ hujusmodi consistunt, vel quarum mensis Capitularibus Ecclesiæ ipsæ unitæ sunt, ut præfertur, quorum Capitulorum ad hæc expressè accedit assensus, pro una in S. Joannis Baptistæ, & altera medietatibus portionum hujusmodi in D.N. Jesu Christi Nativ. Festivit. integrè persolven. Item omnia & singula emolumenta, & obventiones, quæ

§. 4. Mandantes Motu simili tenore præsentium dilecto filio nostro Jacobo tituli Sanctæ Mariæ in Cosmedin. Presbytero Cardinali Sabello nuncupato, nostro in Alma Urbe Vicario in Spiritualibus Generali, quantum per se, vel alium seu alios, & quos Vicarios ad nominationem & institutionem hujusmodi, in Vicariarum prædictarum possessionem corporalem inducat auctoritate nostra, & defendat inductos, amotis ab illis quibuslibet illicitis detentoribus, ac faciens singulis eisdem Vicariis de portionibus eis debitis prædictis integrè responderi, eosque portionum ipsarum, necnon emolumentorum, & obventionum eis, ut supra assignatorum perceptione, & perceptionis pacifica possessione, seu quali pacificè frui, & gaudere. Non permittentes eos desuper à quoquam quavis occasione indebitè molestari, præmissaque omnia & singula efficaciter adimpleri, & ab omnibus inviolabiliter observari curet, contradictores quoslibet & rebelles per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, ac alia opportuna juris & facti remedia, appellatione postposita compescendo.

§. 5. Non obstante nostra, qua statuimus, ordinavimus, & declaravimus, non majorem centum, nec minorem quinquaginta scutorum annuorum summam, computatis omnibus etiam incertis emolumentis, & aliis obventionibus communiter percipi solitis, Vicariis perpetuis ex præfato Concilio erigen. omnino assignari, nisi Vicariis temporariis solitum fuisset plus assignari, ac aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Basilicarum, & Ecclesiarum præfatarum etiam juramento, &c. privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Basilicis & Ecclesiis præfatis, earumque Capitulis, Archipresbyteris, Titularibus, Cardinalibus, & personis, ac dilectis filiis Pop. Rom. de non conferendis beneficiis d. Urbis aliis quam originariis, &c. ac quibusvis aliis in genere vel in specie, & aliis in contrarium quomodolibet, etiam per Leon. X. & alios Roman. Pontifices etiam pluries concessis, &c. Quibus omnibus, &c. illorum tenores, &c. latissimè derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fiat motu proprio. M.

§. 6. Et cum absolute à cons. ad effectum, &c. Et de erectione, constitutione, assignatione, & applicatione, ac derogatione, aliisque præmissis, quæ licet pro sufficienter repetitis habeantur ad partem, etiam separatim, & in una, nulla facta mentione, ac aliis, & quod sola signatura præsentis nostri Motus proprio sufficiat, & ubique hunc fiat in judicio & extra illud, non obstan. quibuscumque. Fiat. M.

Dat. Rom. apud S. Petri. nonis Novembr. Anno 6.

Contra ambientes dignitates, & officia juridictionis a ministracionem habentia, & que præfatio, seu promissione procurantes, vel assensu, aut assecuta manutinentes in statu Ecclesiastico.

PIUS PAPA QUINTUS, Ad perpetuam rei memoriam.

Et si Romani Pontificis continua, indef. sique medietate circa subditorum suorum commodum, & utilitatem continuè implicetur, ac quæ iis, quos ut filios tenere diligit, obesse posse credit, de medio tollit, negotiorum tamen multitudine pressa, singula in dies singulos considerans, illorum executionem, etiam dietim diffinit, ut & negotia ipsa salubrius dirigantur, ut ipsi subditi paulatim sui in eos amoris cognoscant indicia.

§. 1. Sanè

Deputatio Vicarii Urbis in executionem.

Derogatio contrariis.

Papa solus, Clausularum repetitio.

P. An. 6. die 5. Nov.

CXL.

Exordium.

Edicta An. D. 1571. Exordium.

Causa hujusmodi.

Deputatio Vicarii Urbis in executionem.

Assignatio per motum proprio Vicariis.

*Jure civili  
enuntio, Ju-  
dices, & alios  
justitia mini-  
stros sine qua  
quam suffra-  
gio eligi de-  
bere, ne in  
an. h. ut Ju-  
dices sine,  
&c.*

§. 1. Sanè licet ne alias ordo justitiæ perverteretur, & ex certis aliis inibi expressis causis per civiles constitutiones salubriter fuerit statutum, ut Judices, & alii justitiæ Administratores sine quoquo suffragio fieri debeant, gravissimis etiam injunctis pœnis, qui præmissam constitutionem transgredi auti quoquo modo fuissent, accepimus tamen super, non sine animi nostri displicentia, nonnullos pro consequendis officiis, & dignitatibus jurisdictionis exercitium habentibus, pecunias & alias res solvere, & promittere aliquibus Curialibus, quorum intercessionibus & favoribus talia officia, & dignitates obtinent. Licetque nos pro nostri Pastoralis officii debito præmissa convenientibus oculis pertransire nequeentes, omnem adhibuerimus diligentiam, ut tam ambitiosi hujusmodi, quam pecuniarum hujusmodi receptores, & stipulatores, tam publicè, quam secretae reperirentur, nihilominus exinde nihil certi expiscari hæcenus potuimus.

*Hic autem  
Pontificatus  
omnes in iud-  
giorum in-  
fidelitas inno-  
vat, & con-  
firmat.*

§. 2. Cupientes igitur præmissis modum aliquem imponere, ac eos quos civilium pœnarum timor à simili- bus non coërcet, per Canonicas sanctiones auctoritate Apost. omnino deterreri, & avaritiæ hujusmodi genus juri & justitiæ hujusmodi tam obnoxium de medio tollere, constitutionis civilis, ac pœnarum per illa statuta rum tenorem & formam præsentibus pro expressis habentes, Motu simili, &c. ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulas leges, constitutiones, statuta, & decreta contra delinquentes hujusmodi, tam à jure civili, quam à sacris Canonibus facta, ac in illis contenta, punitiones, & pœnas quascumque in tales inflictas, harum serie innovamus; easque idem robur, eandemque vim obtinere volumus, atque statuimus, quod & quam habuissent, & haberent, si hæcenus ad unguem observatæ fuissent, vel à nobis per præsentibus emanarent.

*Quinimo  
alias pœnas  
hic expressas  
imponit pro-  
curantibus,  
vel ob n. n.  
ribus medi-  
re pœnas,  
&c. dignita-  
tes, & officia.*

§. 3. Insuper quoque, ut earum usus pœnarum multi- plicatione stabilior efficiatur, hac nostra perpetuè valitu- ra constitutione, quamque vim legis, etiam inviolabilis habere sancimus, legibus, constitutionibus, statutis, & decretis prædictis præjudicium non inferendo, quinimo illis addendo, decernimus & ordinamus, quod de cæ- tero perpetuis futuris temporibus nemini cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis fuerit, liceat mediante pecunia, vel solutione, & traditione, ac promissione aliarum rerum, etiam per interpositas per- sonas, aut alias quovis modo faciendas, aliquas dignita- tes, & officia exercitium & administrationem jurisdic- tionis habentia procurare, assequi, vel obtinere, ac si quis his præsentibus contravenisse quoquo modo dici, aut censeri potuerit, ipsum contravenientem eo ipso confis- cationis omnium bonorum, degradationis, & amissionis, tam privilegii doctoratus, quam quoruncumque per eum obtentorum officiorum, tam secularium, quam Ec- clesiasticorum, ac demum ultimi supplicii pœnas irre- missibiliter incurrere volumus.

*Et executio-  
nem ignoran-  
tia non ad-  
missi decer-  
nit.*

§. 4. Cæterum, ut fraudibus, quæ circa præmissa exoriri possent, facilius occurratur, pari modo statuimus, quod ubicumque & quandocumque compertum fuerit per interpositam personam aliquas pecunias, seu alias res traditas, seu promissas fuisse alicui Curiali, familiari, vel cuicumque alteri personæ pro officiis, & dignitati- bus jurisdictionis administrationem habentibus, is qui officium hujusmodi obtinuerit, se à præmissis, atenta interpositione personæ hujusmodi, nullatenus excusare queat: quinimo nulla admittenda ignorantia excusatione ipso jure præsumatur solutionem, & promissionem hu- jusmodi de eorum qui officia & dignitates similia obti- nuerunt consensu, & mandato penitus esse factas, iisdem- que propterea pœnis subiacere omnino intelligatur. Postremo ne ii qui in præteritum talia officia, seu digni- tates solutionibus, seu promissionibus mediantibus im- petraverint, credant se per præsentibus absolutos esse, eis- dem Motu, scientia, & potestatis plenitudine perpetuè declaramus, eos pœnas in tales à jure communi inflis- tas incurrisse, & contra eos ad pœnarum hujusmodi prosecutionem procedi posse.

*Adhibetur  
aliqua d. ex*

§. 5. Eos verò qui similibus mediis aliqua officia, & dignitates similiter jurisdictionis administrationem ha-

berentia obtinent, si in futurum quippiam unquam vigo- re præcedentium promissionum in assécutione officii hu- jusmodi factarum solverint, ipso jure, & facto pœnas in hac nostra constitutione contentas incurrere, præsentef- que nostras, tam eos qui in futurum officia similia, & dignitates solutionibus, & promissionibus præcedenti- bus obtinebunt, quam eos qui jam obtinuerunt, si in futurum aliquid mantentionis in eis, aut alia causa solverint, ligare volumus.

*causa man-  
tentionis of-  
ficiorum tam  
obsequiorum,  
easdem pœ-  
nas inflige.*

§. 6. Decernentes contra præmissa quodvis pactum, etiam juramento vallatum, ac instrumenta, & alias for- san desuper editas scripturas minimè in causa esse posse quo minus solvere habentes, si pro præmissis solverint, pœnas præsentibus contentas incurrant. Nos enim pacta, conventiones, promissiones, scripturas, ac alia quæcumque quomodolibet, ut præfertur, inita exinde cassamus, irritamus, & annullamus, eosque à juramentis, & aliis nexibus prædictis absolvimus.

*Propter  
que  
lat.*

§. 7. Necnon præsentibus, & desuper forsan conficien- das literas perpetuis futuris temporibus durare, ac omnes & singulos à data præsentium irremissibiliter ligare volumus, illasque nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, aut sub quibusvis revoca- tionibus, & derogationibus cõprehendi nullatenus posse.

*Eludendi  
servandi*

§. 8. Sicque per quoscumque Judices, &c. & causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Eccle- siæ Cardinales, sublata, &c. judicari debere, irritum quo- que, &c. decernimus.

*De re  
ritati*

§. 9. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis consti- tutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis etiam Almæ Urbis, & aliarum Civitatum, Oppidorum, Terrarum, & locorum, etiam juramento, &c. roboratis, ac provincialibus, municipalibus, & particularibus statu- tis, ac legibus, etiam Imperialibus, & in corpore ju- ris scriptis, privilegiis quoque, &c. hac vice latissime derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

*Cl. J. J.*

§. 10. Ut autem præsentium tenor omnibus innotescat, nullisque earum ignorantiam allegare queat, eas in valvis Basilicæ principis Apostolorum, ac S. Joannis Lateranensis, & in acie Campi Floræ de Urbe publicari mandamus, ipsasque sic publicatas, omnes & singulos quos illæ concernunt ita afficere volumus, ac si essent omnibus personaliter intimatæ. Decernentes quoque præsentium earundem solam signaturam sufficere, & ubique fidem facere in judicio & extra, regula quæcum- que contraria non obstante.

*Exemplum  
fidei*

§. 11. Ac illarum transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Almæ Urbis Gubernatoris, aut alicujus alterius judicis munitis, eandem profus fide- dem adhiberi, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

*Exemplum  
fidei*

Placet Motu proprio. M.  
Dat. Romæ apud S. Petri. Non. Decembr. Anno 6.

*Dat.  
die 5.*

Anno à Nativitate Domini nostri JESU CHRISTI 1571. Indiæ. 14. Pont. Sanctiss. in Christo Patri, & D.N.D. Pii divina providentia Papa V. anno 6. die verò 8. mensis Decembris suprascripta litera affixa & publicata fuerunt ad val- vas Basilicæ Principis Apost. de Urbe, S. Joannis Lateran. & in acie Campi Floræ, per nos Scipionem de Octavianis, & Alamanum de Alamanis, præbites Sanctiss. Domini Nostri P.P. Curf.

*Publi-  
ca.*

Ioan. And. Paniza Magister Curforum.

PIUS PAPA QUINTUS, Ad perpetuam rei memoriam.

*Edita A. D.  
1571.*

Um nuper, ne ordo justitiæ perverteretur, & ex cer- tis aliis causis animum nostrum moventibus fue- runt, &c. ut sup.

*Exordium*

§. 1. Attendentesque quod fortè probabiliter dubita- ri contingat, an dicta nostra constitutio comprehendat recipientes hujusmodi pecunias, ac res, ac promissiones sibi factas stipulantes, ut officia prædicta exercitium ac jurisdictionis administrationem habentia conferri faciât, ac mediatores & interpositas personas: Propterea nos motu simili & ex certa scientia, & de potestatis plenitu- dine

*Declaramus  
quod dicta  
constitutio  
comprehendat  
recipientes  
sibi factas  
stipulantes  
ut officia  
prædicta  
exercitium  
ac  
jurisdictionis  
administrationem  
habentia  
conferri  
faciât,  
ac mediatores  
& interpositas  
personas.*

motu simili, & ex certa scientia, & de potestate plenitudinis hoc motu perpetuo vultura constitutione declaramus, & quibusvis opus sit addendo predictam nostram constitutionem decernimus, quod dicta nostra, constitutio ac omnes & singule partes in ea expressa, poris ligent & efficiant omnes & quoscumque cuiusvis dignitatis, gradus, conditionis, ac preeminentia existant, qui pro huiusmodi officiis jurisdictionis administrationem habentibus conferendis, ac mediatores & interpositas personas quascumque pecunias vel alias res ut supra receperint, ac si supradicti in dicta nostra constitutione comprehensum essent, & de illis in ea expressa mentio facta esset.

Classifica prorsus

§. 2. Necnon presentes, & desuper consciendas forsan literas perpetuis futuris temporibus durare, ac omnes & singulos a data presentium irremissibiliter ligare volumus, illasque nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu notari, aut sub quibusvis revocationibus & derogationibus comprehendere nullatenus posse.

Invenit in

§. 3. Sicque per quoscumque Iudices, &c. causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Card. sublata, &c. iudicari debere, irritum quoque, &c. decernimus.

Classif. derog.

§. 4. Non obstant. praemissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis etiam Almar Urbis, & aliarum Civitatum, Oppidorum, Terrarum, & locorum, etiam juramento, &c. roboratis, ac Provincialibus, municipalibus, ac particularibus statutis, ac legibus, etiam imperialibus, & in corpore juris scriptis, privilegiis quoque, &c. etiam motu simili, &c. etiam consistorialiter, &c. quibus omnibus, illorum tenores, &c. hac vice latissimè derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Forma publ. hanc cons.

§. 5. Ut autem presentium tenor omnibus innotescat, nullusque earum ignorantiam allegare queat, eas in valvis Basilicæ Principis Apostolorum, S. Joannis Lateran. & in acie Campi Floræ de Urbe publicari mandamus, ipsasque sic publicatas omnes & singulos, quos illæ concernunt ita afficere volumus, ac si essent omnibus personaliter intimatæ. Decernentes quoque presentium earundem solam signaturam sufficere, & ubique fidem facere, in iudicio & extra, regula quacumque contraria non obstante.

Fides exem- plorum.

§. 6. Ac illarum transumptis manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo Almar Urbis Gubernatoris, aut alterius alius Iudicis sigillatis, eandem prorsus fidem adhiberi, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. P. An. 6. die 13. febr.

Placet Motu proprio. M. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, pridie idus Februarii, Anno 7.

Publicatio.

Anno à Nativitate Domini 1571. Indictione 14. die vero 13. mensis Februarii, Pont. Sanctiss. D. N. D. Pii Papa V. anno 7. retrospectiva litera Apostolica affixa & publicata fuerunt Roma in locis retrospectis per me P. Paulum de Mattheis prefati Sanctiss. Domini Nostri PP. Curf. Philibertus Mag. Curf.

De electione Prioris Generalis, & aliorum Prælatorum Congregationis Canonicorum Regularium S. Salvatoris, Ordinis Sancti Augustini, bonorumque temporalium administratione.

Hæc Bulla paucis immutatis confirmata est à Gregor. XIII. in eius const. 59. Quæ inter, ac Sixto V. in const. 98. Ex varietate, ibi videas.

Edita An. D. P I V S P A P A Q V I N T V S, 1571. Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Inter cæteras Pastoralis officii nostri curas, illa nos præcipuè urget, per quam Regularium Congregationum, illarumque personarum commoditati, & felici directioni consulitur, ac Monasteria, domos, Ecclesias, & loca, tam in spiritualibus, quam temporalibus, pruden-

Bullar. Mag. Tom. 11.

tia, & vigilantia Prælatorum canonicè electorum incrementum suscipere posse arbitramur.

Mo. P. An. 6. die 13. febr. Pont. Sanctiss. D. N. D. Pii Papa V. anno 7.

§. 1. Sanè cum nos super per alias nostras in forma Brevis literas, justis de causis animum nostram moventibus, dilectum filium Stephanum tunc Congregationis S. Salvatoris, Ordinis S. Augustini Canonicorum Regularium Priorem generalem, in Capitulo generali Bononiæ proxime celebrato electum, ab onere sui Generalatus officii absolverimus, & liberaverimus, ac in ipsius locum dilectum etiam filium Ambrosium de Lamis Eugubium, ipsius Congregationis Priorem Generalem substituerimus, & deputaverimus, prout in dictis literis plenius continetur.

Visitatores modò & Procuratorem generalem deputat.

§. 2. Et arbitantes pro negotio reformationis Congregationis prædictæ expedire, quod etiam Visitatores, & Procurator generalis ejusdem Congregationis à nobis deputentur, idcirco dilectos filios modernos prædictæ Congregationis Visitatores, & Procuratorem generalem in prædicto Capitulo Bononiæ electos, ab onere suorum officiorum etiam absolvimus, & liberamus, & in ipsorum locum, quoad prædicta officia, in Visitatores videlicet, N. N. N. in Procuratorem verò generalem N. dilectos filios, ipsius Congregationis Canonicos, cum honoribus, oneribus, potestatibus, facultatibus, jurisdictionibus, & prærogativis solitis & consuetis substituumus, & subrogamus.

Commissi in sacris constitutionibus tam in no em activam, & passivam habent.

§. 3. Cumque per alias nostras literas statuerimus & ordinaverimus, quod nullus ex dicta Congregatione Canonicus in Capitulis, tam generalibus quam conventualibus pro tempore celebrandis, vocem activam, seu passivam in electionibus faciendis obtineat, nisi sit in sacris ordinibus constitutus, & post per eum legitime emissam professionem in eadem Congregatione, quoad electiones in capitulo generali per septennium, quo verò ad alias electiones in capitulis conventualibus faciendas per quadriennium laudabiliter vixerit.

Absentes non eligant. Electio generalis requirit duas partes votorum.

§. 4. Et quoad vocem activam in capitulo actu præfens fuerit.

§. 5. Eligendique in Priorem generalem, duas ex tribus partibus.

§. 6. Alii verò suffragiorum majorem partem obtineant.

Aliorum autem sit pro maiore parte votorum.

§. 7. Quodque in Capitulo generali, Prior, & Procurator Ordinis generales, necnon Visitatores, eorundem substituti, pro casibus necessitatis dumtaxat eligantur.

Electio Prioris, Visitatoris & Procuratoris spectat ad Cap. generale, eorum auctoritates designantur. Generalis in quibusvis Monasteriis Prioris eligi in aliis verò capitula conventualia.

§. 8. Et eligendi in Priorem, & Procuratorem generales, necnon in Visitatores, scientia, prudentia, vitæ integritate, ac pietate præditi existant.

§. 9. Factaque ipsorum Canonica electione juxta hoc nostrum statutum, & ordinem, ac Congregationis præfatæ regularia instituta, Prior generalis sic electus, una cum Definitoribus eligat Priores pro Monasteriis, in quibus non adsunt plures, quam sex Canonici, ac disponat & ordinet familias solitas, & necessarias pro quolibet Monasterio, ita quod in quolibet familia sint aliquæ personæ idoneæ, quæ possint eligi in Priores, aut Abbates, sive præpositos juxta cuiuslibet Monasterii titulum, ipsorumque Vicarios, & Discretos mittendos ad Capitulum generale. Quorum Prælatorum Conventualium, & Vicariorum electiones, non amplius in Capitulo generali fiant, sed illi, sicut discreti, in Capitulis conventualibus cuiuslibet Monasterii, cujus Canonici excedent numero sex Canonicorum, modo infra scripto eligantur, videlicet.

Hoc est non fuit usque in presentem usque capitulum ex bulla Greg. XIII. cit. in rub.

§. 10. Postquam familiariter omnes in Capitulo generali (ut præmittitur) pro quolibet Monasterio dispositæ & ordinatæ, ad locum sibi destinatum statuto tempore pervenerint, antiquior Canonicus in quolibet Monasterio existens, deputet diem & horam ad celebrandum Capitulum, & ad sonum campanellæ convocari faciat omnes Canonicos habentes vocem activam & passivam. Illis quoque convocatis & residentibus, præfatus antiquior Canonicus advertat, an sint omnes præfentes, deinde eos interroget, an eis placeat dies & hora ad futuram electionem, & illis annuentibus, præmissa generali confessione à capitulo recitanda, eos absolvat, dicens: Misereatur vestri, &c. Et si tenemini aliquo vinculo excommunicationis, &c.

Formam electionis in Capitulo Conventualibus præfinit.

PIUS QUINTUS.

Et dispensatio vobiscum super irregularitate, &c. Postea dicatur Hymnus, Veni creator Spiritus, &c. Kyrie eleison, &c. Pater noster, &c. Oratio, Deus qui corda, &c. Quibus peractis in conspectu omnium cum duobus aliis de capitulo, qui primitus habitum Religionis susceperunt, ipsum conuocantibus, simulque cum eo residentibus ad mensam deceter preparatam cum capsula, vel urna, ubi schedula suffragiorum poni debent, & papyro, & aramento ad scribendum processum electionis, accedat. Et quoniam vota, seu suffragia juxta decreta Conc. Trid. debet esse secreta, ita quod eligentium nomina nunquam publicentur, singuli electores schedulas accipiant omnimodo similes, & unusquisque in sua schedula nomen eligendi inscribat, vel dicat, Eligo N. in Priorem, & antiquior Canonicus, & alii duo capitulares predicti, postquam ipsi schedulas, ordine antiquitatis inter eos servato, in urna seu capsulam demiserint, aliorum schedulas accipiant, & in urnam, seu capsulam prefatam inferant, & inspiciant an schedulae sint numero pares cum electoribus ibi presentibus, & si inuenerint esse in maiori, vel in minori numero, quam sint capitulariter ibidem presentes, illas comburant, rursusque ad scrutinium modo praemisso procedant, donec inuenerint scrutinium esse canonicè factum, & tunc legant schedulas, & si electio numero suffragiorum facta fuerit, schedulae etiam comburantur, factaque electione, antiquior Canonicus, & alii duo scrutatores predicti publicent electorum nomina, exprimendo numerum suffragiorum, quae quisque habuerit, quod faciendum est licet aliquis non habuerit vota, vel suffragia ad sufficientiam, ut ad secundum scrutinium (sicut praemittitur) deueniri possit. Decretum vero electionis ab illo, qui inter scrutatores primus fuerit, licet electio suum suffragium non contulerit, per haec verba formetur. Ego N. vice praesentium capitularium eligo F. in Priorem, Vicarium, seu Discretum nostri Monasterii: quod si primus scrutator fuerit electus ad aliquod officium, secundus scrutator ad publicandum scrutinium, & formandum decretum succedat, completaque electione, & decreto (ut praemittitur) formato, scrutatores processum electionis compleant, atque subscribant, subiungendo: Inuenimus quod N. in Priorem, seu Vicarium, aut Discretum nominatus habuit tot suffragia, & ego N. decreta electionum formavi. In quorum fidem manibus nostris subscripsimus, & sigillo Monasterii praefati roboravimus, die ut supra. His peractis, antiquior Canonicus dicat sine cantu Psalmum, Laudate Dominum omnes gentes, cum versu, Salvos fac servos tuos, &c. Et Oratione, Praetende Domine famulis tuis, &c. deinde dicat, Adjutorium nostrum, &c. & dicto responso ab omnibus, qui fecerit caelum, &c. terminetur capitulum, & scrutinium, seu processum, ac decretum electionis modo praemisso factum transmittitur ad Priorem generalem pro confirmatione obtinenda, qui Prior generalis cum voto Visitorum, quatenus electio fuerit canonicè facta, & personae electae nullam patiantur exceptionem, ipsam electionem confirmare, & approbare debeat, alioquin legitima causa subsistente mandet ad aliam electionem (ut praemittitur) deueniri, & idem seruetur quoties officium Praelati conventualis quovis modo vacare contigerit: & hanc formam & ordinem in singulis electionibus, in reliquis vero omnibus, & singulis casibus constitutiones, statuta, & consuetudines ipsius Congregationis inviolabiliter observari volumus, & mandamus, & aliter factae electiones, nullius sint roboris, vel momenti. Et si quis alias, quam ut praemittitur, quovis modo, aut quaesito colore se intromiserit, excommunicationis sententiam ipso facto incurrisse censeatur. Et cum acceperimus, quod nonnulli Priores, Abbates, seu Praepositi conventuales dictae Congregationis, illorumque Vicarii in Capitulo predicto, praeter vel contra dictarum nostrarum literarum formam electi fuerunt, vosque cupiatis hujusmodi formam inviolabiliter observari, eosdem Priores, Abbates, seu Praepositos, eorumque Vicarios conventuales in eodem Capitulo electos, & deputatos, ab eorum & cujusque ipsorum officiis similiter absolvimus, eximimus, & liberamus, volumus tamen quod singuli ejusdem Congregationis conventus, ubi ad sunt plures, quam sex Canonici, cum primum sibi per Priorem Generalem, & Visitatores predictos in unum & ordinatum fuerit, ad novam electionem Priorum, Abbatum, vel Praepositorum, necnon Visitorum in unaquoque Monasterio, Abbacia, seu Praepositura juxta praedictum nostrum statutum deueniant & deuenire debeant, quodque interea Abbates, Priores, seu Praepositi, eorumque Vicarii Conventuales per nos (ut praemittitur) ab eorum officiis absolvi, donec novae electiones, & confirmationes Praelatorum conventualium hujusmodi fiant, eorum officia, ut prius, exerceant, ac si ab eis absoluti non fuissent.

§. 11. Et insuper considerantes, quod praedicta Congregatio pro electione Prioris generalis, Visitorum, Procuratoris etiam generalis, & aliis hujusmodi peragendis negotiis, Capitulum generale singulo quoque anno maxime cum impensa, & non minore Canonico incommodo celebrari soleat, ac propterea magna inde evagandi, & sese dissolvendi Canonici ipsis occasio praebatur, cumque Prioris ipsius generalis, Visitorum, Procuratoris etiam generalis, necnon Praelatorum Conventualium, Vicariorumque praedictorum officia annalia tantum sint, id plerumque ulu venire solet, ut Prior ipse generalis, & Visitatores vix omnia ipsius Congregationis Monasteria, & loca, prout eorum officio incumbit, visitare, & operam suam illis pro re nata impendere, Procurator vero generalis similiter officii sui munus agnoscere, negotia, & causas Congregationis pertractandas percipere, usum Curiae Romanae apprehendere, atque alia ad officium suum spectantia providere: Praelati autem conventuales, eorumque Vicarii, & Ministri Monasteriorum & locorum curae, & regimini suo commissorum statum intelligere, res, & bona agnoscere, consuetudines percipere, negotia obire, vix tam brevi temporis spatio possint, quin etiam quando rerum, & personarum, vel Congregationis, aut Monasteriorum, & locorum aliquam vel mediocrem notitiam, & cognitionem habere incipiunt, tum maxime temporis exclusi angustia eorum officia dimittere, negotia tam spiritualia, quam temporalia, aut tractata, aut certe inchoata, atque interrupta novis successoribus relinquere cogantur. Volentes igitur de super opportuno adhibere remedium, ac ut electiones Praelatorum, & Ministrorum ipsius Congregationis canonicè, rite, & rectè fiant, quod de cetero ejusdem Congregationis Capitulum generale quolibet triennio tantum celebretur, ubi Prior generalis, Visitatores, & Procurator generalis eligantur, & cetera ejusdem Congregationis negotia juxta infra scriptum nostrum statutum, & ipsius Congregationis regularia instituta pertractentur, & disponantur.

§. 12. Quodque quolibet anno Prior generalis, & Visitatores, una cum tribus aliis ex majoribus Praelatis conventualibus ipsius Congregationis, ejusdem Prioris generalis arbitrio eligendis die ad id statuta in aliquo loco commodo ad tractandum negotia Congregationis juxta eorum exigentiam conveniant, significando prius omnibus & singulis Praelatis conventualibus diem, & locum, ita ut si aliquis ipsorum haberet aliquid in hujusmodi Congregatione proponendum, commode vel ipsemet personaliter ad praedictum locum accedere, vel per nuntium, aut epistolam ea de re Priorem generalem, & alios praedictos certiores reddere, ipsosque consulere possit.

§. 13. Necnon quod Prioris generalis, Visitorum, Procuratoris etiam generalis in posterum triennialia, Praelatorum vero conventualium officia biennialia sint, & esse censeantur, ita tamen ut hac vice Prior generalis, Visitatores, & Procurator etiam generalis (ut praemittitur) per nos deputati, usque ad Capitulum generale de anno futuro 1574. Dominica 3. post festum Resurrectionis D.N. JESU CHRISTI, in loco opportuno juxta praedicta regularia instituta celebrandum; Praelati vero conventuales juxta praemissum nostrum statutum jam electi, & postmodum eligendi, usque ad novam electionem, & confirmationem in Capitulis conventualibus de anno 1573. tempore congruo celebrandis faciendas, eorum officiis fungi possint, & valeant, atque omnino fungantur. Et si deinceps perpetuis futuris temporibus Capitulum generale de triennio in triennium celebretur, ac Prior generalis, Visitatores, & Procurator etiam generalis per triennium, Praelati vero conventuales ipsius Congregationis per biennium eorum officia, cum honoribus, oneribus,

Capitulum generale quolibet triennio celebrandum est.

Haec approbat & amplius non immutari jubet Gregorius XIII. & Sixtus V. citati in rubrica.

Diebus autem quolibet annis.

Generalis Visitorum, & Procuratoris officia triennialia, & Praelatorum vero conventualium officia biennialia.

Confirmat hoc idem Gregorius XIII. citatio rubrica citata omnia officia ad triennium extendit, & etiam Sixtus V. ibid. cit.

oneribus, facultatibus, & jurisdictionibus solitis, & consuetis, prout antea cum annalia erant, exerceant, & exercere possint, ac valeant.

§. 14. Quodque si triennio, vel biennio hujusmodi duranti, Prioris generalis, Visitatorum, Procuratoris etiam generalis, aut Prælatorum, seu Vicariorum conventualium præfatorum, vel alicujus eorum officia per privationem, dimissionem, vel obitum, aut alio quovis modo vacarent, Prælati conventuales juxta superscriptum statutum, Prior vero generalis, Visitatores, & Procurator etiam generalis præfati, juxta dictæ Congregationis regularia instituta eligantur, & eligi debeant.

§. 15. Ac ut res, & bona temporalia Congregationis prædictæ, ipsiusque Monasteriorum, & locorum hujusmodi, non solum conserventur, verum etiam augeantur, quod in unoquoque Conventu tres probi Canonici per Prælatum conventualem eligendi constituentur, quorum unus Depositarius, alter Procurator, reliquus Oeconomus existat, ita ut Procurator pecunias omnes Monasterii capiat, easque deinceps Depositario tradat, & asservandas committat. Depositarius vero illas in ætarium, sive arcam ad hoc destinatam reponat, & Oeconomo, ubi opus fuerit, de expresso Prælati mandato præbeat. Oeconomus autem acceptas, ut præfertur, pecunias pro communibus Monasterii utibus, ac necessitatibus, & prout Prælatus jussit, fideliter erogat, ac expendat. Dictaque arca duabus sit clavibus munita, quarum altera penes Prælatum, altera vero penes Depositarium custodiatur: arca vero ubi tutus apud Depositarium locus non existat, apud Prælatum tutiore in loco statuatur, & quam diligentissime asservetur, præfatiq; Procurator, Depositarius, & Oeconomus unoquoque mense collatis invicem rationibus Prælato, assistentibus duobus aliis Monasterii discretis Canonicis, eligendis ab ipso Prælato, rationem pro suo quisque officio accuratè reddere teneantur, sub pœna illis Prælati arbitrio imponenda, ipsis vero Prælati privationis officii sui, si id facere neglexerint, hæc in perpetuum valitura lege statuimus & ordinamus, irritum & inane decernentes quicquid secus à quoquam quovis modo scienter, vel ignoranter attentari contigerit.

§. 16. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Congregationis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roborati. statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, iudicatis, & literis Apostolicis eidem Congregationi, illiusque superioribus, & personis in contrarium quomodolibet concessis, innovatis, & approbatis, quibus omnibus & singulis, illorum tenores, etiam si de illis specialis, specifica, ac de verbo ad verbum mentio habenda esset, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hæc vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 7. Decemb. 1571. Pontificatus nostri anno 6.

*Et si interium vacat, provisum datur, ut hic. Hoc non servari circumferunt. Idem de off. Sicut V. max. indicantur.*

*Administratio bonorum temporalium præfatorum.*

*Id approbat Sicut V. max. etc.*

*Contrariis derogat.*

*Dat. Romæ die 7. Dec.*

CXLII. Turcæ, qui in bello contra eos peracto, captivi sunt effecti, durante bello non dimittantur, neque distrabantur.

*Adjutantibus hoc bellum indulgentias largitus est hic Pont. inf. in const. 146. Cum nos. Deoque auxiliante, victoriam Christiani reportarunt die 7. Oct. 1571. Ideo sub illa die quotannis celebratur festum S. Mariae de Victoria, sub invocatione Rosarii, ut videre est infra in const. 11. Greg. XIII. Monet.*

Christianis autem apud Turcas in captivitate repertiis, hic Pontifex libertatem concessit infra in const. 149. Licet omnibus.

Edicta A. D. P I V S P A P A Q V I N T V S, 1571. Motu proprio, &c.

Hic Pontifex Regi Hispaniarum & Reipublice Hispaniarum Regem Catholicum, necnon dilectum filium nobilem virum Aloysium Mocenicum Venet. Ducem, & ejus Reipublic. Dominum, in Christo filium nostrum, Philippum Joann. ab Austria, ejus generali Præfeto, & dæctori, commillum fuit prælium omni posteritati commemorandum, initio illud quidem, quatenus poteramus nobis ab humanis viribus polliceri periculissimum, ipso autem exitu felicissimum, hostibus maximam partem cæcis, fugatis, reliquis captivis factis, (causam nimirum suam Domino Deo nostro juvante, proque suo Isiaele pugnante,) perlatum fuit ad nos plerisque Christianorum, partim captivos illos sibi ipsis retinisse, partim vendidisse, alios donasse, nonnullos etiam pacta pecunia in spem redemptionis adduxisse.

lium nobilem virum Aloysium Mocenicum Venet. Ducem, & ejus Reipublic. Dominum, in Christo filium nostrum, Philippum Joann. ab Austria, ejus generali Præfeto, & dæctori, commillum fuit prælium omni posteritati commemorandum, initio illud quidem, quatenus poteramus nobis ab humanis viribus polliceri periculissimum, ipso autem exitu felicissimum, hostibus maximam partem cæcis, fugatis, reliquis captivis factis, (causam nimirum suam Domino Deo nostro juvante, proque suo Isiaele pugnante,) perlatum fuit ad nos plerisque Christianorum, partim captivos illos sibi ipsis retinisse, partim vendidisse, alios donasse, nonnullos etiam pacta pecunia in spem redemptionis adduxisse.

§. 1. Quod sanè graviter, ut debuimus, accepimus, ab ipsa enim superiorum temporum experientia edocui sumus, quanto semper hæc cum Christianorum damno facta fuerint: plerisque enim ipsorum captivorum esse navigandi peritissimos, ad classem adornandam, instruendâ, ducendam, propter multam Maris tempestatum, periculumque peritiam, atque ad bellandum utilissimos, & si unquam alias, certè hoc tempore cæteris suis similibus cæcis esse hostibus pernecessarios, ex quorum missione, ut magna decessio, cum etiam ab omni ratione, & jure belli alienissimum sit, ut ipso bello durante mittantur illi, qui possunt aliquando ipsis mittentibus bellum instigare, & contra eos venire.

§. 2. Quod quidem malum, tamen si dilectum filium nobilem virum Joannem ab Austria pro ejus singulari prudentia prævidisse, eique providisse non dubitamus, tamen ut ad ejus cautionem Apostolicæ etiam auctoritatis robur accedat, præcipimus & mandamus omnibus, & singulis, quocumque sint gradu, conditione, statu, nomine, honore, apud quos captivi aliqui ex classe Turcarum, vel nunc sunt, vel in posterum erunt, sive ipsi eos receperint, sive ab aliis emptione, donatione, permutatione, vel alia quacumque ratione acceperint, ne illos hoc scèdere, & bello durante, quocumque nomine, ratione, colore mittere, alienare, liberare, fugere, atque abire permittere audeant, sed eos debeant omni cura, & diligentia custodire, & eorum numerum, nomina, patriam, parentes, ætatem, dignitatem, sive conditionem, & alias si quæ extant magis certæ, & particulares demonstrationes, nobis, aut nostris Nuntiis, si ibi præfentes fuerint, si verò absentes, ipsarum Civitatum, & locorum, in quibus dictos captivos habentes reperiantur, Rectoribus, Gubernatoribus, Judicibus, Locatentibus, aut alio nomine nuncupatis, in ipsa verò classe existentes, nostris aut nostrorum fœderatorum dæctoribus, præfatis, judicibus, quamprimum à publicatione præsentium indicare. Illi autem quibus captivi prædicti fuerint indicati, debeant similiter eorum numerum, & cæteras omnes circumstantias supradictas, prout eas acceperint, nobis quantocitius significare.

§. 3. Si qui vero ex prædictis contravenerint, eos excommunicationis majoris lætæ sententiæ, à qua nisi à nobis, ac successoribus nostris canonicè intrantibus absolvi nequeant, necnon amissionis omnium, & singulorum feudorum, dominiarum, & aliorum quorumcumque bonorum, tam mobilium quàm immobilium, quoad eos qui Ecclesiasticæ jurisdictionis fuerint, nobis, & Fisco nostro, qui verò aliarum ditionum, suæ cujusque ditionis Fisco applicandorum, & lætæ etiam Majestatis criminis pœnas eo ipso incurrisse declaramus, sperantes etiam quod dicti nostri fœderati hujusmodi nostrum præceptum in suis quique locis inviolabiliter observati curabunt.

§. 4. Et propterea omnibus, & singulis locorum Ordinariis, illorumque Vicariis in spiritualibus generalibus, ac Gubernatoribus, Judicibus, Locatentibus, Barifellis, & aliis executoribus quarumcumque Civitatum, Oppidorum, terrarum, & locorum contra præcepti, & mandati nostri hujusmodi transgressores ad executionem pœnarum prædictarum irremissibiliter, etiam executive, & sine figura judicii, ac absque alio à nobis vel confœderatis nostris expectato mandato procedendi, plenam & liberam licentiam, auctoritatem, & facultatem concedimus, & impartimur.

*contra Turcas & Villarium reportarunt, & ex classe Turcarum captivos multos effecti sunt.*

*Idem modo Pontifex causa hic relinquit.*

*Prohibet captivos hujusmodi in captivitate durante bello.*

*Et contravenientibus pœna hæc ac ceteras imp. etc.*

*Executorum deputatio, & facultates.*



*Nota signatur  
va sufficit.*

§. 5. Volumus autem ut presentis nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat, in iudicio & extra, quacumque regula, seu constitutione Apostolica contraria non obstante.

*Exemplorum  
sua.*

§. 6. Quodque illius exempla, etiam impressa edantur, eaque Notarii publici manu, & cuiuscumque Curie Ecclesiasticae, aut Prælati sigillo obfirmata, eandem prorsus fidem ubique faciant, quam ipse præsens Motus proprius faceret, si esset exhibitus vel ostensus.

*Clausula de  
rogatoria.*

§. 7. Non obstantibus quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis, & consuetudinibus, etiam confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ac etiam legibus, etiam Castrensibus, privilegiis quoque, indultis & literis Apostolicis quibusvis Communitatibus, Universitatibus, aliisque particularibus personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio, &c. & alias quomodolibet concessis, quibus omnibus & singulis, illorum tenores præsentibus pro expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Placet Motu proprio. M.

*Dat. P. An. 6.  
die 21. Dec.*

Dat. Rom. apud S. Petrum, 12. Kal. Januarii, anno 6.

*Publicatio.*

Anno à Nativitate D. 1571. Indiæ. 4. die vero 21. Dec. Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina providentia Papa V. anno 6. superscripta littera affixa & publicata fuerunt in valvis Principis Apost. de Urbe, necnon in valvis Cancell. Apost. & acie Campi Floræ, ut moris est, per nos Camil. Coerubinum, & Ioan. Sprengerium, prælati S. D. N. Papa Curj.

CXLIII. Approbatio Congregationis Fratrum Joannis Dei nuncupatæ, ad regimen Hospitalium pro curandis pauperibus infirmis nuper institutæ, sub Ordinariorum correctione, & Regula S. Augustini.

*Reformavit istam Congregationem Clem. VIII. infra in const. 44. Romani. Et quoad Sacerdotes novam dispositionem edidit Paul. V. in eius const. 36. Inter.*

Hanc Congregationem Italix, Hospitalia Germanix, Gallix, & Polonix comprehendentem, in veram Religionem sub ritibus votis substantialibus, & quarto de iuvandis Infirmis, ac sub Regula S. Augustini, erexit Paul. V. in const. 100. Romanus, inf. tom. 3. Eius constitutiones approbavit idem ibidem const. 103. Ea que Jurisdictionemque Ordinariorum in eam præstavit idem Paul. in const. 113. Romanus. Privilegia aliorum Ordinum & Clericorum ministrantium Infirmis communicavit Sanctiss. D. N. Urban. VIII. const. 18. Sacrosanctum, inf. tom. 4. Qui etiam declaravit eorum præcedentiam cum Ordinibus Mendicantium in const. 76. Commissi. Et de fratribus sacerdotibus, eorumque officii alia decrevit in const. 54. Circumspella, d. tom. 4.

Edita An. D. P I V S E P I S C O P V S, 1571. Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

*Proœmium.*

licet ex debito Summi Pontificatus officii nobis de super injuncti, circa piorum locorum quorumlibet profectus nos deceat intentos existere, hospitalium tamen ac in eis degentium pro tempore miserabilium personarum commodo, utilitati, & subventioni, tanto nos potioribus studiis insistere convenit, quanto ipsorum miserabili conditione pensata, conspicimus in Domino salubriter expedire.

*Hospitalia  
qua in Hi-  
sp. constructa  
sunt sub impo-  
sitione Ioan-  
nis Dei, pro  
imp. novum  
pauperum cu-  
ratione. Et  
circa elemo-  
synarum col-*

§. 1. Exhibita siquidè nobis nuper pro parte dilecti filii Roderici Seguenza moderni Confratris majoris nuncupati, hospitalis Joannis Dei nuncupati, civitatis Granaten. petitio continebat, quod licet in d. hospitali ipsius Civitatis, in qua adest Cancellaria Regia, & ad eam maximus extraneorum numerus pro suis negotiis ibidem pertractandis affluere solet, & unus Major nuncupatus, & alii decem, vel octo confratres dicto Confratri majori nuncupato, obedientiam præstantes reperiantur, qui in elemosyna

pro ipso hospitali, in qua diversi Christi pauperes, utpote incurabiles, senes, mente capti, & membris impotentes ad numerum quadringentorum, & ultra ascendentes, continuè suis infirmitatibus curantur, & aluntur, & pro quorum curatione & alimento summam sexdecim millium ducatorum & ultra, ex elemosynis à piis Christi fidelibus ipsis confratribus erogari solitis provenientem, singulis annis exponitur quaerendis, ipsisque Christi pauperibus gubernandis sua charitate impendant opera, & in eodem Hospitali dictorum Christi pauperum numerus, propter bellum superiori anno in Regno Granaten. contra Mauros gestum, admodum auctus existat, & elemosynæ minus frequenter quam antea hodie fieri soleant, ipsique confratres maximo cum labore, & pro eorum cepto opere minime retardetur, sed maximo cum favore opus ipsum adeo laudabile assidue proficiantur. Nihilominus hominum malitia crescente, nonnulli laici avaritia ducti, Deique timore postposito, habitu Capotto nuncupato panni vulgariter Loyal in illis partibus nuncupati, quo ipsi confratres indui solent, accepto, sub falso nomine, tam dicti quam civitatis Corduben, necnò de Madrid, Toletan. ac de Lucerna Oppidorum Corduben. respectivè dicecibus hospitalium, ad instar dicti hospitalis Granaten. fundatorum, & in quibus similia charitatis opera, quæ à confratribus dicti hospitalis Granaten. exerceri solent, elemosynas quaerunt, illasque in pravos & damnabiles eorum usus convertere ausi sunt, in maximam pauperum Christi fidelium in eisdem Hospitalibus pro tempore existentium necessariæ subventionis detrimentum.

*solim. in im-  
pedi. etiam  
prælati  
Prælati  
Hospitali  
vigeni...*

§. 2. Cum autem, sicut eadem petitio subungebat, dictus Rodericus ad præmissa è medio facilius tollenda, sibi, aliisque tam Granaten. quam Corduben. & de Lucerna Oppidorum huiusmodi Hospitalium, aliorumque ad illorum instar de cætero erigendorum confratribus, nunc & pro tempore existentibus, scapularium ejusdem panni Loyal nuncupati super veste, seu capotto per eos gestari solito, ad genua usque, ut ipsi ab omnibus Christi fidelibus eis elemosynas pro præmissis portigendas, ab aliis ex eorum confratribus non existentibus, & sub falso nomine dictorum hospitalium, vel alicujus eorum elemosynas dolose & malitiose petentibus, facilius internosci valeant, deferendi, necnon in quolibet eorumdem hospitalium, & aliorum ad eorum instar erigendorum, inter eos confratrem unum Sacerdotem, similem habitum & scapularium, qui missas, aliaque divina officia ibidem celebrare, necnon sacramenta Ecclesiastica, tam ipsis confratribus, quam Christi pauperibus in eisdem hospitalibus pro tempore existentibus ministrare, illosque in Dei mandatis pie observandis instruere & confortare debeat, habendi & retinendi, necnon elemosynas pro eorumdem hospitalium Christi pauperum subventionem, non solum in Civitatibus & Oppidis, in quibus hospitalia ipsa consistunt, verum etiam in toto districtu, dicecesi, & provincia eorum, de loci Ordinarii licentia, petendi & recipiendi licentiam & facultatem impetrari summopere desideret, nobis humiliter supplicari fecit, quatenus pro desiderio, ac dictorum Hospitalium, & Christi pauperum in eis nunc & pro tempore existentium statui consuleret, aliasque in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur.

*Subst. in  
P. An. 6.  
die 21. Dec.  
pro...*

§. 2. Nos qui Christi pauperum consolationem & subventionem sinceris desideramus affectibus, volentes Rodericum ac confratres in tam pio & laudabili proposito confovere, necnon eundem Rodericum à quibusvis excommunicationis, suspensionis & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & penis, à jure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore consentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eidem Roderico, ac omnibus & singulis aliis dictorum hospitalium, nunc & pro tempore existentibus confratribus, dummodo sub regula S. Augustini solito, scapularium ad genu usque ejusdem panni Loyal nuncupati, continuè deferre, necnon sacerdotem unum in quolibet eorum hospitalium, qui confrater existat, similem

*Hi duo  
estis Confratres  
S. Augustini  
viam  
colligunt  
mofynas  
Hospitalium  
infirmorum*

*Ad hæc  
estis  
Cl. n. r. i.  
Rom. n.*

similemque habitum ejusdem panni, majorem tamen & latiorum, ac dignitati sacerdotali decentiorem, loci Ordinarii arbitrio pro prima vice designandum deferat, habere possit, necnon elemosynas paxatis hospitalibus, eorumque Christi pauperibus, tam in Civitatibus, & Oppidis, in quibus ipsa hospitalia, ut praefertur, consistunt, quam totis eorum districtibus, diocesis, & provinciis ab omnibus Christi fidelibus petere & recipere, illasque in dictorum hospitalium, & eorum Christi pauperum usus & subventiones convertere debere ut licite possint & valeant, licentiam & facultatem Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo concedimus & elargimur.

Ordinarius jurisdictioni, & correctioni supponit.

Hic habet ordinem in d. consuet. Clem. VIII.

Habitu dimittere prohibet.

Declarat Clem. VIII. in n. ejus consuet.

Ordinarius status de Hospitalium r. g. m. r. rationem vel idem esse praecipit.

Consuetas praesentibus hinc consuet. n. possit.

Executores d. p. n. a. t.

§. 4. Necnon tam ipsum Sacerdotem, quam Majorem nuncupatum, & alios confratres hujusmodi sub loci Ordinarii jurisdictione, correctione, visitatione, & obedientia, etiam perpetuo supponimus & subjicimus, ipsosque Majorem, & alios confratres de elemosynarum hujusmodi administratione singulis annis, in tempore eidem Ordinario bene viso, legale computum eidem Ordinario loci tantum, & nulli alteri reddere debere.

§. 5. Necnon quod praedicti moderni & pro tempore existentes eorumdem hospitalium confratres, & postquam habitum praedictum susceperint, illum dimittere, minusve eum alicui exhibere, nisi de consensu omnium aliorum confratrum hospitalis, in quo habitum ipsum exhiberi contigerit, sub majoris excommunicationis latae sententiae ipso facto incurrendae poena, audeant vel praesumant, perpetuo statuimus & ordinamus.

§. 6. Necnon omnibus & singulis personis cujuscumque status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus, praeterquam locorum Ordinariis, ne quovis praetextu, in regimine, gubernio, aut administratione eorumdem hospitalium, aut aliorum ad ipsorum instar erigendorum, sub dicta poena per contravenientes similiter ipso facto incurrenda, quomodolibet se intromittere audeant seu praesumant, districtius inhibemus. Decernentes Majorem nuncupatum, & alios hospitalium hujusmodi nunc & pro tempore existentes confratres, super libera administratione, gubernio, & regimine dictorum hospitalium, a quibusvis personis, cujuscumque status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus, etiam sub praetextu illorum, in toto vel parte fabricationum, etiam ex quocumque pio legato, vel alias quomodolibet factorum molestari, perturbari, vexari, aut inquietari nullatenus posse.

§. 7. Praesentesque literas nullo unquam tempore, de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, vel invalidari, aut in jus vel controversiam quacumque ratione, vel causa vocari, aut ad terminos juris reduci, vel quodvis aliud juris, seu gratiae remedium contra illa impetrari posse, causamque vel causas propter quas praesentes ipsae a nobis emanarunt, coram loci Ordinario, aut quocumque alio Judice, etiam delegato, ac facultate quacumque fungente, verificare non debere, nec ob id viribus carere, aut per obreptionem obtentas, nec minus dictum Rodericum ad verificandum praemissa teneri, minusque sub quibuscumque similibus vel dissimilibus gratiarum, tam per nos, quam Romanos Pontifices successores nostros quomodolibet, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque & aliis decretis pro tempore factis, quorumcumque tenorem existant includi, sed illis non obstantibus in suis robore vigere, & efficacia persistere, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum & validissimum statum restitutas, & plenarie reintegratas, & sub dat. per dictum Rodericum, & pro tempore existentem Majorem nuncupatum confratrem d. Hospitalis Granaten. eligenda, de novo concessas esse, & ita incommutabilis voluntatis & intentionis nostrae esse. Sicque per quoscumque Judices & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet quavis alia iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiti debere, ac irritum & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 8. Quocirca Venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopo Granaten. ac Amerin. & Corduben. Episcopis, Bullar. Mag. Tom. I I.

per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum, per se vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte d. Roderici, seu Majoris nuncupati pro tempore existentis ipsius Hospitalis Granaten. confratres fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praedio assistentes, faciant auctoritate nostra praedicta Rodericum, & pro tempore existentem Majorem nuncupatum, aliosque Confratres praedictos, praemissis omnibus & singulis, juxta praesentium continentiam, & tenorem pacifice frui & gaudere, non permittentes eos, seu eorum quemlibet a quoquam quomodolibet indebitè molestari, perturbari, aut inquietari. Contradictores quolibet & rebelles, ac praemissis non parentes, per censuras & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris remedia, appellatione postposita compellendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, illos censuras & poenas ipsas incurrisse declarando, necnon eas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Contrario omnibus derogat.

§. 9. Non obstantibus sel. rec. Bonifacii Papae VIII. praedecessoris nostri de illa, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo quis vigore praesentium ultra tres dietas ad iudicium non trahatur, ac aliis quibusvis Apostolicis, necnon in provincialibus & synodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus, constitutionibus & ordinationibus, ac statutis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis Ordinibus & locis, illorumque superioribus ac personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine in contrarium forsitan quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eisdem praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Nulli ergo, &c. Dat. Rom. apud S. Petr. Anno Incarnat. Dom. 1572. Kal. Januarii, Pont. nostri anno sexto.

D. P. A. 6. die 1. Januarii.

Jurisdictio & facultates S. R. E. Cardinalis Prorectoris, & Judicis causarum Confraternitatis Annuntiationis B. Mariae Virginis, in Ecclesia supra Minervam de Vrbe dudum instituta, ad miserabilibus puellis dotes largiendas, pupillosque, & egenos sublevandos.

CXLIV.

Quoad Confraternitatis Indulgentias attende in Pauli V. consuet. mox edenda, quam jam vide firmatam sub die 6. Augusti. 1608.

PIVS PAPA QVINTVS, S. d. n. d. Motu proprio, &c.

Cum sicut accepimus, Confraternitas, seu Societas sub invocatione Annuntiationis B. Mariae Virginis, in Ecclesia domus ejusdem B. Mariae supra Minervam de Vrbe, ejusque Priores, Custodes, Officiales & Confratres, ob lites, quaestiones, controversias civiles, criminales, profanas, spirituales, meras & mixtas infra Confraternitatem seu Societatem, ejusque Priores, Administratores, Gubernatores, ac Deputatos hujusmodi, per diversa Urbis Tribunalia litigare, occasione locationum, censuum, donationum, hereditatum, legatorum, dotium, & diversarum aliarum rerum ejusdem, tam agendo quam

Causa hujus consuet.

quam defendendo pro ipsius Confraternitatis, seu Societatis juribus defendendis, iugiter implicita existat, ex quo sepius quamplurima damna & interesse patiat, ac ita pensis litis valorem rei, de qua et tempore agitur, saepe numero exuperet.

Confraternitas piam operum ratio.

Jurisdiclio iudicis d. Confraternitatis cognoscendi omnes eius causas, cum facultate.

In curia & extra eam, & in iudicibus.

§. 1. Nos Confraternitatem, seu Societatem praedictam, in qua missima charitatis & misericordiae opera, tam pauperibus & miserabilibus puellis annuatim dotes largiendo, quam aliis pupillis, viduis, & egenis sublevandis, Missisque & aliis divinis officiis in sua Capella ibi fundata dietim celebrandis, in divini numinis obsequium, Sanctaeque Matris Ecclesiae exaltationem exercere noscuntur, quantum cum Deo possumus sublevare volentes.

§. 2. Motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, Venerabili fratri nostro Alex. Episcopo Tusculano Cardinali de Farnesio nuncupato, S. R. E. Vicecancellario, nunc & pro tempore Confraternitatis, seu Societatis huiusmodi existenti Protectori, omnes & singulas causas, quaestiones, lites, & controversas, inter dictam Confraternitatem, seu Societatem, sive eiusdem dilectos filios Priores, Custodes, Officiales, & Ministros, & quascumque alias personas, cuiuscumque gradus, ordinis, dignitatis, conditionis, & praeminentiae existentes, etiam Cardinalatus dignitate fulgentes, Universitates, Societates, Congregationes, Monasteria, aut alia loca pia huiusmodi, etiam si coram S. R. E. Camerario, Clericis, & Praesidentibus Camerae Apostolicae, & eiusdem Camerae causarum Auditore generali, necnon Vicario, Gubernatore, ac Senatore Urbis praedictae, illorumque Locatenentibus, Collateralibus, & Iudicibus, ac dictae Urbis causarum appellationum Capitaneo, & sacri Palatii etiam causarum Auditoribus, & eiusdem S. R. E. Cardinalibus, aliisque Iudicibus Ordinariis, seu delegatis hucusque motas, pendentes, & quomodolibet movendas, de & super quibuscumque location, vendition, legatis, fideicommissis, testamentis, hereditatibus, ac illarum discussionibus, atque quorumcumque iurium & actionum cessionibus, aliisque inter vivos contractibus, etiam vigore obligationis in forma Camerae executionibus, revocationibus, bonis, rebusque, iuribus & actionibus, ad Confraternitatem, seu Societatem praefatam, ejusque Priores, Custodes, Gubernatores, Administratores, Officiales, & deputatos Ministros, eorumque litis confortes, tam conjunctim, quam divisim, ac tam passivè, quam activè concernentibus, spectantibus, & pertinentibus, ad Confraternitatem, seu Societatem ipsam in quacumque instantia, quorum omnium & singulorum statum & merita, necnon iudicium & colligantium nomina & cognomina, ac qualitates, caeteraque etiam de necessitate exprimentenda, pro expressis habentes, in statu & terminis in quibus nunc reperiuntur, harum serie ad nos advocantes, illasque omnes & singulas, motas & pendentes, ac quam & quas Confraternitas, seu Societas, Priores, Gubernatores, Officiales, Administratores, & Deputati, necnon pauperes puellae, ac pupilli, & viduae ibi degentes, ac illae quae nuptui traditae sunt, & pro tempore fuerint, habere volent, contra easdem personas, Universitates, Monasteria, & alia huiusmodi pia loca, pro rebus, bonis, hereditatibus, iuribus, actionibus, & dotibus huiusmodi, nunc & pro tempore Confraternitatis, seu Societatis praedictae existenti Protectori, una cum illarum emergentibus, dependentibus, incidentibus, annexis & connexis, summarie, simpliciter, & de plano, & sola facti veritate inspecta, ac sine strepitu & figura iudicii, per seipsum, seu alios a se deputatos, in quacumque instantia, usque ad finem audientiae, cognoscen. & sine debito terminan. auctoritate Apostolica tenore praesentium committimus & mandamus. Ipsumque protectorem nunc & pro tempore existen. in dictis causis motis, penden. & in futurum movendis, in Iudicem ordinarium, cum facultate eadem causas in quacumque instantia, usque ad finem, per seipsum, seu alium, vel alios ejus Auditores illas cognoscen. deciden. & terminan. & aliis facultatibus praedictis facimus, constituimus, & deputamus.

§. 3. Necnon cum potestate citandi & inhibendi, quos, quibus, & quoties opus fuerit, in curia & extra eam, etiam per edictum publicum, constito etiam summarie de non

tuto accessu, eisdemque ac quibusvis alis ejusdem Urbis Iudicibus ac personis, tam Ecclesiasticis, quam secularibus, quibus & quoties opus fuerit, etiam sub sententiis, censuris & poenis Ecclesiasticis & pecuniariis, quibus sibi, seu ab eo pro tempore deputando Auditori videbitur inhibendi.

§. 4. Et in eventum non partitionis contra inobedientes, contumaces & rebelles, ad declarationem incursum censurarum & poenarum huiusmodi, illarumque aggravationes, & reagravationes, ac alias juxta morem & stylum curiarum Urbis in similibus servari solitum, & prout sibi videbitur.

§. 5. Sententiasque suas debite executioni demandandi, sive demandari faciendi, auxiliumque brachii secularis ad hoc, si opus fuerit, invocandi, omniaque & alia singula in praemissis, & circa ea quomodolibet necessaria & opportuna faciendi, gerendi & exequendi.

§. 6. Ac in omnibus & singulis causis praedictis ad dictam Confraternitatem, seu Societatem, ut praemittitur, spectantibus, singulis diebus & horis, feriatis, non feriatis, praeterquam in honorem Dei, etiam tempore feriarum, ob necessitatem hominum indictarum, seu indicendarum procedere.

§. 7. Ac quemcumque Notarium sibi benevisum in causis huiusmodi deputandi.

§. 8. Volumus etiam, quod citationes, monitiones, & intimaciones, quas in dictis causis fieri oportuerit, etiam per curiam Capitolii, & quoscumque alios Mandatarios fieri possint. Et quicumque executores Urbis possint & debeant effectualiter executioni demandare omnes & singulas sententias, decreta, & mandata praefati Cardinalis Protectoris, sive ab eo deputatorum, quae non obstante regula Cancellariae sub ejus parvo sigillo expediti possint.

§. 9. Ac insuper Confraternitatem, seu Societatem praedictam, ejusque Priores, Administratores, Gubernatores, & Deputatos huiusmodi, ex nunc deinceps occasione praemissorum alibi quam coram praefato Cardinali Protectori convenire, aut ad alios convenien. constringi non posse, ac processus, sententias & decreta, per alium seu alios, tam ordinarios, quam delegatos Judices, in causis praedictis quomodolibet pro tempore formatos, lat. & fact. cum inde secutus quibuscumque, nulla, irrita, & inania, nulliusque roboris, vel momenti fore.

§. 10. Praesentemque cedulam sub quibusvis revocationibus, suspensionibus & exemptionibus, limitationibus, seu revocationibus similium vel dissimilium concessionum & gratiarum, etiam per nos & successores nostros Rom. Pont. & Sedem praedictam, vel ejus Legatos, etiam per regulas Cancellariae Apost. pro tempore factas nullatenus comprehendi, sed semper ab illis penitus & omnino exceptas, & quoties illae emanabunt, praesentem cedulam in pristinum robur restitutam esse, & cenferi debere, nec eidem cedulae, per quascumque literas, & qualvis clausulas generales, vel speciales, etiam derogatorias derogatorias, irritantiaeque & alia decreta, sub quacumque verborum expressione continentis, derogari posse, etiam si illi ullo unquam tempore, ex aliqua, etiam quantumvis necessaria & urgenti causa derogari contingat, nisi tenor cedulae de verbo ad verbum, nihil penitus omisso insertus, & huiusmodi derogatio per trinas distinctas literas eundem tenore continentis, tribus similibus distinctis vicibus Administratoribus, Prioribus, Gubernatoribus, Deputatis, & Cofratribus huiusmodi omnibus & singulis legitime intimata & insinuata fuerit, eorumque expressus ad id accesserit assensus, derogationem huiusmodi nemini suffragari, & nullius esse roboris, vel valoris.

§. 11. Et sic per quoscumque Judices quavis auctoritate fungentes, etiam praefatae Ecclesiae Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata, &c. ac irritum, &c. judicari & definiiri debere.

§. 12. Non obstant. fel. record. Bonifacii Papae VIII. praedecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis vigore praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, ac Hospitalium, Ecclesia

Inhibendi

Sententia

Singulis diebus

Notarium

Per curiam

Præsentem

Revocationibus

Classificatio

Regalia

**Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum quorumcumque** pterum locorum & Ordinum iuramento roboratis, statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis, conservatoriis, exemptionibus, & literis Apostolicis eisdem, ac dilectis filiis Populo Romano, necnon Iudiciis, Curis, & Tribunalibus, eorumque personis per quoscumque etiam Rom. Pont. predecessores nostros, & nos ac dictam Sedem, etiam motu & scientia similibus concessis, approbatis, & innovatis, etiam disponentibus, quod cause huiusmodi ad forum, seu Curiam Capitoli reassumi debeant: quibus omnibus & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, alias de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus contrariis quibuscumque, aut si predictis, vel quibusvis aliis communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, aut extra, vel ultra certa loca, Curias, & Tribunalia ad iudicium trahi non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, & indulgentiis Apostolicis, generalibus vel specialibus, quorumcumque tenorem existant, per quos presentibus non expressa, aut totaliter non inserta jurisdictionis ipsius Protectoris explicatio impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus specialis, specifica & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda sit in presentibus literis specialis.

In signaturam scriptur.

Ides transumptorum.

Papa subscribitur.

§. 13. Volumus autem presentium solam signaturam sufficere, & ubique fidem facere, in iudicio & extra, regula contraria non obstante.

§. 14. Et eandem transumptis etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo Protectoris, seu Confraternitatis, seu Societatis huiusmodi munitis eandem prorsus fidem adhiberi, quae adhiberetur presentibus manu nostra subscriptis, ac etiam literas ad partem expediri posse.

Placet Motu proprio. M.

**CXLV. Prohibitio deferendi Pugiones, Cultellos, & aliud genus armorum brevioris mensurae trium palmorum, in Statu Ecclesiastico.**

In An. D. 1572.

Exemplum.

**PIVS PAPA QVINTVS,**  
Motu proprio, &c.

Um vices ejus licet immeriti geramus in terris, qui de caelo ad ima descendens, pro salute humani generis seipsum ad crucis patibulum obtulit, omni quo possumus studio invigilare debemus, ut omnis prorsus occasio homicidia, tanquam in ejusdem humani generis perniciem tendentia, committendi quantum in nobis est submoveatur.

Pius IV. prohibuit uulsiorem & retentionem Archibussetorum brevioris mensurae duorum palmorum, ut in eius cons. Curia dices.

§. 1. Et quia experientia cognovimus quamplura ex armis brevioribus, quae occulte deferri possunt, & ad necem inferendam aptiora, & fere inevitabilia esse videntur, in dies committi & perpetrari, inhaerentes vestigiis fel. mem. Pii Papae IV. predecessoris nostri, qui volens proditorium, & abominabile, & detestandum armorum genus huiusmodi penitus & omnino destruere, & ab Alma Urbe, aliisque terris status nostri Ecclesiastici in totum eliminare, Motu suo proprio, & in perpetuum valitura constitutione sancivit, nemini cuiuscumque dignitatis, gradus, ordinis, conditionis, aut praeminentiae licere tormenta ignea, archibusseta vulgariter nuncupata brevioris mensurae duorum palmorum, modo & forma, & sub gravissimis poenis, etiam quae pro crimine laesae majestatis à jure inflictae sunt, & prout latius in dicta constitutione edita pridie nonas Martii, Anno Incarnationis Dom. 1561. quam & ejus totum tenorem hic pro inserto haberi volumus, continetur.

§. 2. Nos propterea attendentes, quod eadem ratio militat etiam in aliis armis, veluti pugionibus, & aliis armorum generibus, quae occulte deferri possunt, cupientes quod metu ejusdem poenae à familiarum armorum delatione, & eorum usu quilibet abstineat, Motu nostro proprio, & ex certa nostra scientia, & potestatis plenitudine, dictae constitutioni fel. mem. Pii Papae IV. predecessoris nostri addentes, hac nostra in perpetuum valitura constitutione sancimus, nemini cuiuscumque dignitatis, gradus, ordinis, conditionis, aut praeminentiae existat, licere pugiones, cultellos, nec aliud quodvis genus armorum brevioris mensurae trium palmorum (exceptis tamen cultellis aptis ad incidendum panem, qui tamen esse non possint majoris longitudinis unius palmi, & sine cuspidem, & ut vulgo dicitur spontati) in Urbe nostra, Civitatibus & locis Status nostri Ecclesiastici, & suburbis quovis modo, aut etiam quovis militiae, aut executionis justitiae praetextu deferri. Qui vero contrafecerint, dictumque genus armorum detulerint, poenas in constitutione praedicta expressas incurrant.

Hic Pont. ex cons. ad pugiones, cultellos, &c. brevioris mensurae trium palmorum, &c. sicut poenas in poenis.

§. 3. Inhibentes, prout tenore presentium inhibemus, omnibus & singulis, etiam de latere nostro Legatis, ne sub indignatione nostrae, & quibuscumque Vicelegatis, Gubernatoribus, Rectoribus, Praesidentibus, ac aliis Ministris, & Sedis Apost. seu civitatum, & terrarum praefatarum Officialibus, ne sub suspensionis à divinis, ac excommunicationis latae sententiae, aliisque arbitrio nostro poenis cuiquam tale genus armorum sub quovis colore deferendi licentiam & facultatem ad quodcumque etiam brevissimum tempus concedere audeant, vel praesumant.

Inhibet Officialibus ne de super licentiam concedant.

§. 4. Decernentes nihilominus licentias, ac facultates sic concedendas, nullas penitus & invalidas existere, ac illis non obstantibus, eos qui sub illarum clypeo dictum genus armorum detulerint, poenam praefatam omnino incursum, illosque irremissibiliter puniendos fore, & contra omnes & singulos huic nostrae constitutioni contravenientes, ad Fiscum nostri instantiam, & etiam ex officio procedi & inquiri posse, ac ad poenarum praefatarum executionem deveniri omnino debere.

Licentias autem dadas annullant.

§. 5. Ut autem praemissa ad omnium notitiam deducantur, nec aliquis praetextu ignorantiae excusari possit, volumus quod praesentes nostrae per aliquos nostros Curiae nostrae Cursores ad Basilicam Principis Apostolorum de Urbe, & Ecclesiam Lateranensem, necnon Cancell. Apost. valvas, ac in acie Campi Florae affigantur & publicentur.

Iusti publicandi.

§. 6. Quodque earum transumptis manu Notarii publici, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, certa & indubitata fides adhibeatur, prout ipsis literis originalibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensa. Et transumpta huiusmodi Legatis, Vicelegatis, Rectoribus, vel Praesidentibus, aut Gubernatoribus, seu alii superiores Provinciarum, Civitatum, Terrarum, Oppidorum locorum praedictorum per publicum praedictorum publicari, & valvis Cathedralis seu matricis Ecclesiae loci, ac Palatii eorum residentiae affigi faciant, publicationemque & affixionem praefatas lapsi viginti diebus perinde omnes arctare, ac si personaliter intimatae forent.

Fides transumptorum.

§. 7. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, & indulgentiis quibuscumque personis forsan concessis & innovatis, alicuius consuetudinibus, quas si quae forent, per praesentes improbanus, nullasque & invalidas esse declaramus, & quae omnia, illorum tenores pro sufficienter expressis habentes revocamus & annullamus, nullaque & irrita esse decernimus ceterisque contrariis quibuscumque.

Clarius.

Placet Motu proprio. M.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, pridie idus Febr. anno 7.

Papa subscribitur. Dat. P. An. 7. die 1. Febr.

Anno à Nativitate Dom. 1572. Indi. 1. die vero 13. mensis Februarii, Pont. Sanctiss. D. N. D. Pii Papae V. anno 7. retrospectiva litera Apostolica affixa & publicata fuerunt Roma in locis retrospectis per nos Petrum Paulum de Matthis S. D. N. P. Papae Curf.

Publicatio.

Philibertus Mag. Curf.

G g 4 Indul

CXLVI. Indulgentiarum & gratiarum pro adjuvantibus bellum contra Turcas.

Similes indulgentiarum & gratiarum concessionem adjuvantibus ejusmodi bellum pro recuperatione Sanctae dederunt Innoc. III. & alii Pont. à me indicant supra de ipsius Innoc. const. 12. Ad liberandum. Et de hoc bello habes etiam hic supra const. 142. & infra const. 149.

Edita An. D. 1572. P I V S P A P A Q V I N T V S, Vniuersis & singulis Christi fidelibus presentibus literis inspecturis, salutem & Apostolicam benedictionem.

Hic Pont. fundit contraxit cum Rege Hispaniarum, & Venetiis, contra Turcas, & vrbem Hierosolimam.

Cum nos pro pastoralis officii diuinitus nobis iniuncti, cura ac sollicitudine, diuino auxilio adiuti pro uniuersae Christianae Reipub. bono ac tutela, cum charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum Rege Catholico, ac dilectis filiis nobili viro Duce, & Senatu Venetorum, aduersus perfidissimum, importunissimumque Turcarum tyrannum efferata rabie cuncta Christianae ditionis regna, provincias, & alia loca incendiis, ferro, caedibus expugnantem, atque vastantem, non minus salutare quam necessarium scdus inuenerimus, jamque admirabili Dpi clementia, & beneficio naualem gloriosissimamque victoriam felicissimè consecuti fuimus, modoque à nobis Principibus foederatis copias, tam maritimae, quam terrestres, ut ceptam contra terribilissimum hostem expeditionem monstrante Deo, persequamur, summis viribus, summo studio, summa diligentia comparentur atque instruantur.

Et modo pro felicitate profectio hor. tatur omnes, ut hoc bellum personis, vel facultatibus adiuuare.

Plenissimamque de ceterum indulgentiam eis concedis, &c.

Tu vide indulta Crucis signatorum in Bulla Innoc. III. cit. in rub.

§. 1. Attamen considerantes immanem Turcarum potentiam, infinitamque multitudinem, qua potissimum res Christianorum omni tempore miserabiliter perculisse, atque afflixisse non ignoramus, magnopere idoneum & opportunum esse cenemus, si Christiani majori quo fieri poterit militum numero, bellicoque apparatu contra hostilem ferociam insurgere conabuntur, sic enim facilius sperandum est felicia nostra cepta, adiuuante Domino fore in dies feliciora, atque optatum exitum grauium hostium formidine, ac pernicie habitura. Itaque decreuimus omnes & singulos fideles ad piissimum, iustissimumque bellum, ubi de Jesu Christi Domini, & Salvatoris nostri causa, & gloria Christianique nominis salute, (sicut omnes aperte vident) in primis agitur, monere, requirere, & enixe hortari, prout monemus, requirimus, & hortamur per praesentes, ut unusquisque sanctissimum hoc bellum, vel personis, vel facultatibus adiuuare velit. Negabit enim seruus Domino opes temporales largiter exhibere, cum Dominus seruum vivere faciat, & habere, ipsique demum diuitias largiatur aeternas; & si Deus subit mortem pro homine, dubitabit homo mortem subire pro Deo? Quod ut eo libentius & alacrius cuncti facere studeant, quo ex hoc spiritualibus muneribus, & temporalibus quoque gratiis à nobis se resectos pariter & munitos esse cognoverint, de Omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Apostolorum Petri & Pauli auctoritate confisi, ex illa quam nobis Deus, licet indignis ligandi & solvendi contulit, potestate omnibus qui ad subueniendum huic sacro bello in personis propriis & expensis sese contulerint. Necnon eis, qui non in personis propriis illuc accesserint, sed suis tantum expensis iuxta facultatem, & qualitatem suam viros idoneos destinauerint, donec milites nostri ibi fuerint, commoratuos. Et illis similiter, qui licet alienis expensis, propriis tamen personis belli labore & pericula sustinuerint. Ac demum eis, qui de bonis sibi à Deo collatis congruam ad id portionem benignè erogauerint, plenissimam & amplissimam omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, & eandemmet, quam Rom. Pont. Praedecessores nostri Crucesignatis proficiscentibus ad subsidium Terrae Sanctae concedere soliti fuerunt, veniam, remissionem, & absolutionem tenore praesentium indulgemus & elargimur. Bona insuper proficiscentium ad bellum huiusmodi, ex quo profecti fuerint, sub B. Petri, & nostra protectione suscipimus, necnon ut talia

sub Archiepiscoporum, & omnium Praelatorum Ecclesiae Dei tutela consistant, & nullam de iis, quae dum fuerint in dicto bello, quietè possident, sustineant questionem, sed integra maneant & queta.

§. 2. Quinimmo in quibusvis eorum causis & litibus à Judicibus, coram quibus vertuntur, omnino supercederi debere, donec de eorum obitu vel reditu certissime cognoscatur, statuimus & mandamus.

Superfessio- riamque alia concedis in eorum causis.

§. 3. Ad usuras quoque si iuramento teneantur alicui, non cogantur, verum absoluti maneant & quieti. Quod si quisquam contra attentare praesumpserit, per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita compescatur. Si quis autem creditorum contra tenorem praesentium ipsos ad solutionem coegerit usurarum, cum ad illarum restitutionem appellatione etiam remota simili censura compelli volumus. Judaeos vero ad remittendas ipsas, ut praefertur, usuras etiam per Principes, & saecularem compelli praecipimus potestatem, & donec eis remiserint, tam in mercimoniis quam aliis rebus & commerciis, sub excommunicationis sententia per Ordinarios promulganda, uniuersis Christi fidelibus iubemus communionem omnimodam ipsis Hebraeis denegari.

Et ab usurarum solutione liberat.

§. 4. Mandantes quibuscumque locorum Ordinariis in virtute sanctae obedientiae, ut statim praesentes literas, vel earum transumpta per suas quisque dioeceses publicari, & etiam per Praedicatores ad populi notitiam absque ullo quaestu devenire quamprimum curent & faciant.

Iussio publicandi hanc bullam.

§. 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Classiter.

§. 6. Volumus autem quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis eadem prorsus fidei adhibeatur, quae adhibetur originalibus literis, si essent exhibitae vel ostensa.

Exemplum huius.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 12. Martii 1572. Pontificatus nostri Anno 7.

Dat. P. An. 7. die 12. Martii.

Contra scribentes, dictantes, retinentes, transmittentes, & non lacerantes libellos famosos, & literas nuncupatas de Avisa, continentis alicujus famae laesionem, futurorumque successuum, & eorum, quae pro regimine Status Ecclesiastici secreto tractantur revelationem.

CXLVII.

Consonat Gregor. XIII. const. 4. Ea est rerum.

P I V S P A P A Q V I N T V S, Editi An. D. 1572. Ad perpetuam rei memoriam.

Romani Pontificis providentia circumspecta, ad ea sollicitudinis suae partes potissimum convertit, per quae inter singulos gregis ejusdem fideles, praesertim vero nobis, & Romanae Ecclesiae subditos, pax, & concordia confoventur, seditiones evitantur, scandalis obviatur, & animarum salus procuratur.

Exordium.

§. 1. Cum itaque iracundia sit perturbatio immanis, affectione dura, violenta potentia, caedum causa, calamitatis socia, iacturam concilias & dedecus, pecuniarum pernicijs atque perditionis origo, eaque potissimum ex injurijs verbo, vel scriptis, vel facto illatis nascatur. Nos qui non sine maxima mentis nostrae perturbatione saepe numero accepimus, quod licet tam per sacras leges quam canonicas sanctiones, sub certis etiam gravissimis poenis prohibuit fuerit, ne quis famosum libellum componere audeat, & repertum sive domi, sive in publico, vel in quocumque loco, aut corrumpere, vel igne consumere teneatur, prius quam alter inueniat, & nulli fateatur inventum, & qui secus fecerit quasi auctor huiusmodi delicti eidem poenis subiaceat. Nihilominus considerantes, quod in dies crescente malitia, quamplures iniquitatis filii, perditionis alumni, & poenas praedictas parvipendentes, easque variis fraudibus evitare satagentes, ausu temerario non erubescunt variis modis nonnullos Principes, Praelatos, nobiles, publicas & privatas personas variis injurijs & convitiis afficere, eorumque famae & honori

Imperatoris L. C. de libel. fam. impel. ranti panam Capitis compon. libellos famosos & sacri Canonis eorum flagellari & excommunicari de rebus in causa s. q. 1. per tot.

honoris detrahens, sub quodam sero colore quarundam literarum incerto auctore scriptarum, nesciam ab Urbe nostra, sed etiam ex diversis provinciis, in quibus nesciam ea que in unaquaque regione successerunt narrantur, sed ea etiam que in futurum quodam eorum temerario iudicio fore opinantur, adeo ut plerumque odia, inimicitias, seditiones, rixas & homicidia per multa orientur in divini majestatis offensam, animarum periculum, & perniciosum quoque exemplum, & scandalum plurimorum.

§. 2. Volentes premissis quantum possumus obviare, considerantes attentius quod plures penarum gravitas, quam Dei timor arcere solet à voluntate delinquendi, & propterea tanto periculo occurrere volentes, ac tam nefarios presumptores, & facinorosos homines, atrocibus pœnis torpescere, ut metus pœnæ meta huiusmodi presumptionis existat, hujus perpetuæ & irrefragabilis constitutionis edicto, pœnas omnes, tam temporales quam Ecclesiasticas in talia præsumentes per sacras leges, & canonicas sanctiones latis & promulgatas, auctoritate Apostolica approbantes & innovantes, ac ad omnes & singulos prædictos, qui forsitan sub illis comprehensi non essent, extendentes & ampliastes, statuimus & ordinamus quod deinceps perpetuis futuris temporibus nemo cujusvis qualitatis, dignitatis, etiam Ecclesiasticæ, status, gradus, ordinis, & præminentie fuerit, audeat, nec præsumat libellos famosos, nec literas monitorum, vulgò appellatas Lettere d'Avisi, continentes convitia, injurias, vel famæ & honoris alicujus lætionem, nec aliquam scripturam, in qua de futuris successibus differatur, vel ea que coram nobis vel aliis ad universalis Ecclesiæ status regimen deputatis secreto tractantur, revelentur, componere, dictare, scribere, exemplari, retinere, nec ad aliquem transmittere, etiam si aliunde ab aliis provinciis, civitatibus, terris & locis ad eorum manus pervenerint, sed statim quod aliqui similes libelli, literæ, sive scripturæ alicui delatæ fuerint, statim quod illos, seu illas habuerit, antequam vim earum manibus, contempere, seu igni tradere, vel dilecto filio nostro Card. Ruslicenno consignare teneatur, sub pœnis prædictis, quas his pro expressis haberi volumus, ac aliis etiam gravioribus, etiam ultimi supplicii, & confiscationis bonorum, secundum qualitatem facti, & personarum, arbitrio nostro irremissibiliter infirmandis, quibus pœnis etiam eos ligari volumus, qui in huiusmodi libellis, literis, seu scripturis de aliquo oblocuti fuerint, alicujusque famæ & honori, veta etiam exprimendo, detraxerint, ac ea que coram nobis vel aliis ut supra, secreto tractantur, revelaverint, ex hoc siquidem animus deprehenditur pravus injuriandi & nocendi, atque ideo eos eadem pœna teneri convenit.

§. 3. Nec non præsentibus, & de super conficiendas forsitan literas perpetuis futuris temporibus durare, ac omnes & singulos à data præsentium irremissibiliter ligari volumus, illasque nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ vel quopiam alio defectu notari, aut sub quibusvis revocationibus, & derogationibus comprehendi nullatenus posse.

§. 4. Sicque per quoscumque Judices, &c. etiam causarum Palatii Apost. Auditores, ac S. R. E. Card. sublata, &c. judicari debere, &c. irritum quoque, &c. decernimus.

§. 5. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis constitutionibus & ordinationibus Apost. ac quibusvis etiam Almx Urbis, & illarum civitatum, oppidorum, terrarum, & locorum, etiam juramento, &c. roboratis, ac provincialibus, municipalibus, ac particularibus statutis ac legibus etiam imperialibus, & in corpore juris scriptis, privilegiis quoque, &c. etiam Motu simili, &c. etiam consistorialiter, &c. quibus omnibus, illorum tempore, &c. hac vice latissimè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Ut autem præsentium tenor omnibus innotescat, nullusque eorum ignorantiam allegare queat, in valvis Principis Apostolorum, ac S. Joan. Lateranensis, & in acie Campi Floræ de Urbe publicari mandamus, illasque sic publicatas, omnes & singulos, quos illæ concernunt ita afficere volumus, ac si essent omnibus personaliter intimatæ. Decernentes quoque præsentium earundem solam signaturam sufficere, & ubique fidem facere, in iudicio & extra, regula quacumque contraria non obstante. Ac illa-

rum transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Almx Urbis Suburbicæ, aut alterius iudicis sigillatis eandem prorsus fidem adhiberi, que ipsi originalibus literis adhibetur, si forent exhibite vel ostensæ.

Placet Motu proprio. M. Dat. Romæ apud S. Petrum, 16. Kal. Aprilis, anno 7.

Papa subscri.

Anno à Nativitate Dom. 1572. Indiil. 15. die vero 19. mensis Martii, Pont. Sancti in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina providentia Papa V. anno 7. retrospectiva licentia Apost. affixa, & publicata factum ad va. vas Basilicarum Princip. Apostolorum, ac S. Joan. Lateran. & in acie Campi Floræ de Urbe, per me Antonium Clericum S. D. N. P. P. Curf. Michael Ang. lus Piræus Mag. Curf.

Publicatio

mensis Martii, Pont. Sancti in Christo Patris, & D. N. D. Pii divina providentia Papa V. anno 7. retrospectiva licentia Apost. affixa, & publicata factum ad va. vas Basilicarum Princip. Apostolorum, ac S. Joan. Lateran. & in acie Campi Floræ de Urbe, per me Antonium Clericum S. D. N. P. P. Curf. Michael Ang. lus Piræus Mag. Curf.

Exemptio Monasteriorum, omniumque locorum piorum ab onere Hospitandi Milites. CXLVIII.

Hanc exemptionem pro Ordinibus Mendicantium habes etiam sup. in const. 11. Dum ad uberes.

PIUS PAPA QUINTUS, Elita An. D. Motu proprio, &c.

CU sicut non sine gravi dolore nobis innotuit, omnia & singula, seu quamplurima hujus Almx Urbis, ac etiam Status nostri Ecclesiastici Conventus, & Monasteria, & alia Ecclesiastica, & pia loca, tam secularia quam regularia, & à personis religiosis quomodolibet inhabitata, eo tempore, quo equites, & milites ejusdem Almx Urbis, ac Status Ecclesiastici præfati pro d. f. n. one ipsius Urbis & status adversus inf. missimum Torcorum tyrannum, vel ob alias, que pro tempore sese off. runt causas expediri, & ad diversa ejusdem status loca transmitti contingit, ab eisdem equitibus & militibus perturbentur & molestentur, ipsique Conventus, Monasteria, & alia Ecclesiastica & pia loca in eorum. m. equitum, seu militum distributione nonnullos eorumdem equitum & militum intra eorum domos & monasteria hospitio excipere & recipere cogantur, in maximum eorum detrimentum, divini cultus perturbationem, gravissimum religionis dedecus, Dei optimi offensam, & non solum præter omnem nostram intentionem, verum etiam intolerabilem animi nostri amaritudinem.

Can. Jus. consuet.

§. 1. Quapropter nos in præmissis, quantum cum Deo possumus de optimo remedio celeri manu providere, ac monasteriorum, & aliorum Ecclesiasticorum, & piorum locorum huiusmodi personarum D. O. Altissimo die notante famulantium quieti, integritati, & decori consulere volentes, Motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apost. pot. statis plenitudine universis & singulis tam dictæ Almx Urbis, quam totius Status præfati Gubernatoribus, Potestatibus, Ducibus, & Capitaneis, Communitatibusque & Universitatibus, & aliis ad quos spectat, & pertinet, ac spectabit & pertinet quomodolibet in futurum, ne deinceps perpetuis futuris temporibus in eorumdem militum & equitum distributione, tam transiendo, quam inibi commorando, Communitatibus, & Universitatibus, videlicet ne dictos equites, ac milites in eisdem monasteriis, cœnobiiis, domibus, & aliis Ecclesiasticis & piis locis, sub duorum millium ducatorum auri Cam. Apost. ipso facto applicandi, & aliis arbitrii nostri pœnis, quovis quæsito colore, causa, ingenio, sive præteritu distribuere, sive assignare, vel ad illos recipiendum, & hospitio excipiendum cogere.

Impositi transumptis licentia aliquantulum in monasteriis & locis piis.

§. 2. Ipsis vero Capitaneis & Ducibus, ne eosdem suos equites & milites, sub indignationis nostræ, ac privationis officiorum suorum, aliisque etiam arbitrii nostri pœnis in dictis monasteriis, cœnobiiis domibus, & aliis Ecclesiasticis & piis locis, etiam Communitates & Universitates ipsæ eadem loca eisdem assignarent, distribuunt.

Et contra Capitaneos, & alios distribuentes ibi milites.

§. 3. Gubernatoribus vero & ipsarum civitatum & locorum Prætoribus, ac aliis Officialibus quibuscumque, quominus præmissa ab ipsis Communitatibus & Universitatibus, ac Capitaneis & Ducibus fiant, sub ejusdem indignationis nostræ, ac etiam privationis officiorum suorum.

Et Gubernatores loquuntur, & alii distribuentes ibi milites.

E hic Pmt. casum pomas & abstratis & extendit ad scribitur & C. lictus unum- passis d' Avio- p. Alis quo- pœnis hic ex- p. f. f. impo- tu.

Classula- p. d. d. d. d.

P. r. e. t. u. m. u. r. t. u. s.

C. l. i. u. d. e. r. o. g.

P. o. r. t. a. &. f. f. e. t. u. s. p. u. b. l. i. c. u. s.

suorum praefatorum respectu poenis, auctoritate Apostolica, suant vel permittant, inhibemus, praecipimus, committimus & mandamus.

Exemptio de qua in rub.

§. 4. Et insuper tam illis quam equitibus & militibus praefatis, ne monasteria, cenobia, & loca pia hujusmodi in personis, rebus, & bonis, aut alias desuper quomodolibet molestare, perturbare, impedire & inquietare, seu molestari, perturbari, vel alijs inquietari facere audeant seu praesumant, in virtute sanctae obedientiae, & sub jamedicis poenis eadem auctoritate inhibemus, praecipimus, committimus & mandamus, ipsa monasteria, cenonia, domos, & alia Ecclesiastica & pia loca ex nunc ab eisdem militibus, & equitibus, ab onere illos hospicio excipiendi, Motu & auctoritate similibus eximendo, & totaliter liberando, ac libera & immunis faciendi.

Deputatio eorumdem.

§. 5. Necnon dilectis filiis nostris Vitellio Cardinali Vitellio nuncupato, & pro tempore existenti Sanctae Romanae Ecclesiae Camerario, ac Praesidentibus & Clericis Camerae Apostolicae, ut eisdem monasteriis & piis locis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, non permittant illa, seu eorum personas, a praedictis militibus & equitibus, illorumque hospicio gravari contra praesentium tenorem, sed literas, & exemptiones hujusmodi eis desuper concedant, ac favorabiliter defendant, etiam praecipimus & mandamus. Et sic per quoscumque Judices sublata, &c. judicari, &c. debere, irritum quoque, &c. decernimus.

Claus. derog.

§. 6. Non obstantibus quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis, etiam juramento, &c. roboratis privilegiis, quoque, indultis & literis Apostolicis, quibusvis etiam praedictis, ac aliis quibusvis personis, sub quibuscumque tenoribus, ac alias in contrarium quomodolibet concessis & concedendis, Quibus omnibus, illorum tenores, &c. latissime derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis.

Repetitio clausulorum.

§. 7. Et cum absolute ad effectum, &c. de commissione, mandato, inhibitione, praepro, exemptione, liberatione, decreto, derogatione, aliisque praemissis extendendis perpetuo in forma gratiosa, & si videbitur cum opportuna executorum deputazione qui assistat, ac sub censuris & poenis etiam pecuniariis, &c. cum facultate gravandi, &c. invocato, &c. saecularis, cum opportuna dictarum derogatione latissime ex tendenda, & quod praemissorum omnium, & singulorum etiam major & verior specificatio & expressio fieri possit in literis, etiam in partem pro quolibet monasterio & pio loco, si videbitur per Breve nostrum expediendis, seu si videbitur praesentis nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique fidei faciat, in iudicio, extraque, regula contraria non obstante. Placet Motu proprio, & ita mandamus. M.

Papa subscr.

CXLIX. Quod Christiani apud Turcas Sclavi reperti in bello contra eos parato, liberi cum suis bonis dimittantur ab Officialibus classis Christianae.

Adjuvantibus hoc bellum, hic Pontifex indulgentias concessit in const. 142. Postquam, ubi de hoc bello dixi.

Edicta An. D.

PIVS PAPA QVINTVS, Motu proprio, &c.

Causa declarationis.

licet omnibus notissimum sit, bellum hoc, quod cum impio Turcarum tyranno geritur, non ea tantum de causa geri, ut imminens ab illius viribus nobis periculum dimoveamus, sed ut etiam plurima Christianorum millia, quae sub dira illius tyrannide servilem ac miserabilem vitam ducunt, in libertatem, ad CHRISTI nomen liberè confitendum, ac excolendum vindicemus: non defuerunt tamen, qui Christianae fraternitatis obliiti, loca Turcarum hostium nostrorum invadentes, Christianos ibidem repertos in servitutem redegerunt, bonis ac fortunis spoliarunt, trementibus illigarunt, ac talleam imposuerunt, quo sit, ut CHRISTI sanguine redempti, qui cum mulatis votis Christianorum adventum, & victoriam exoptaverunt, ea à vicioribus fratribus suis patiantur, quibus paulò pejora à Turcis expectare potuissent.

§. 1. Nos igitur ejus locum, licet imperiti, tentantes in terris, qui de Caelo ad liberandum nos venit, ut de manu inimicorum nostrorum liberati simus, sine timore serviamus illi, verentes ne si junctis nobis ab eo erga filios nostros charitatis & dilectionis immemores simus, omnipotentis Dei contra nos, classemque nostram iram provocemus, malis hujusmodi obviare cupientes, tenore praesentium decernimus & mandamus, ut nullus deinceps sine sacri foederis miles, sine alius Christianos capiat, aut praeter eorum voluntatem, etiam data mercede remigare cogat, talleam imponat, aut ejus bona diripiat, quinimmo fraternè & amicaliter, ut Christianam pietatem decet, tractet, ac liberis suis, conjugibus & bonis abire permittat.

Declaratio de qua in rub.

§. 2. Illos autem omnes & singulos, qui huic constitutioni contraire praesumpserint, declaramus ipso facto in poenam excommunicationis latae sententiae incidisse, à qua non possint nisi à nobis & successoribus nostris, praeterquam in mortis articulo, absolvi, & ulterius volumus eos à superioribus suis, ad quos spectabit, severè & graviter juxta contraventionis qualitatem puniri.

Justo et in servando.

§. 3. Mandantes omnibus & singulis, tam ipsius classis, quam locorum ipsorum superioribus quibus spectat, & in futurum spectabit, ut pro quanto student divinam gratiam, nostramque benevolentiam promereri, hoc nostrum, immò vero potius Dominicum praecceptum, & mandatum in locis suae jurisdictionis, live iis ad quae Christiani, Principum foederatorum praefectos, tam generales quam particulares appellere contigerit, ea lingua, cujus ejus loci habitatores intelligentes fuerint, & in ipsa etiam classe publicè edi, affigi, & sub poenis sibi bene visis faciant ab omnibus inviolabiliter observari, ut à Deo Opt. Max. praemia aeterna, & à nobis de re diligenter gesta laudem reportare mereantur.

Justo et in publicando.

§. 4. Volumus autem, ut praesentis nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat, in iudicio & extra, quacumque regula, seu constitutione Apostolica contraria non obstante.

Sola signatura sufficit.

§. 8. Quoque illius exempla etiam impressa edantur, eaque Notarii publici manu, & cujuscumque curiae Ecclesiasticae, aut Praelati sigillo ob signata, eandem prorsus fidem ubique faciant, quam ipse praesens Motus proprius faceret, si esset exhibitus vel ostensus, non obstantibus quibuscumque.

Fidei et in publicando.

Placet Motu proprio. M.

Papa subscr.

Forma expediendi literas Apostolicas monitoriales, de excommunicandis his, qui bona deperdita vel substracta restituere, aut revelare recusant.

XL.

Quid autem servare debeant Episcopi, cum ejusmodi literas monitoriales ipsi decernunt, docuit Conc. Trid. sess. 21. cap. 3.

Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster D. Pius divina providentia Papa V.

Edicta An. D. 1570.

§. 1. Volens super expeditione mandatorum, quae sunt in forma Significavit, pro rerum substractarum, aut deperditarum restitutione, seu illarum & illas subtrahendum revelatione modum & formam statuere (manente in aliis reformatione officii Correctoris literarum contradi-tarum à Sanctitate sua edita) praesenti quod perpetuo observari vult scripto, ordinat ut mandata pro restitutione seu revelatione hujusmodi dentur (modò super illis supplicationes in praesentia suae Sanctitatis signatae fuerint) ad eorum dumtaxat instantiam quorum civiliter interest.

Mandata de communicatione dantur ad instantiam quorum civiliter interest.

§. 2. Quae supplicationes rem ipsam, de qua agitur, rei-que valorem nominatim & specificè exprimant, nisi forte sint pro Ecclesiis, locis piis, Communitatibus, Universitatibus, Collegiis, aut universalibus successoribus, quos verisimile est certam rerum notitiam non habere: tunc etenim hac ipsa personarum qualitate expressa, ita demum fieri poterit quaedam in genere designatio rerum, si designatio neque nimis vaga, & incerta, atque aded inverisimilis sit, & tamen ostendat res ipsas (id quod praecipue in omnibus attendendum est) minime vulgares existere.

Res & bona exprimantur.

§. 3. Cum





FIUS QUINTUS.

dispositione Apostolica specialiter, vel generaliter colata existant, & super eis inter aliquos lites, quarum status presentibus haberi volumus pro expressis, pendente in locis, dummodo carum dispositio ad nos hac vice pertinet, cum omnibus & singulis illarum, & tamen cujuslibet annis, & quod liceat eisdem Archipresbytero, Archidiacono, & Canonicis pro tempore existentibus, illarum corporalem possessionem propria auctoritate liberè apprehendere, & perpetuò retinere, illarumque fructus, redditus & proventus propria auctoritate percipere, exigere & levare, & in suos & cujuslibet ipsorum usus & utilitatem convertere, perpetuò univus, anneximus, & incorporatus.

Facultas Episcopi & Canoniorum admodi statuta pro felici successu Cathedralis Ecclesie.

§. 5. Ac Episcopo & Canonicis prædictis, ut pro salubri directione & prospero statu, felicique successu Cathedralis Ecclesie erectæ hujusmodi, & illius personarum prædictarum, divinarumque officiorum in ea celebratione, fructuumque, reddituum, proventuum, jurium, obventionum & emolumentorum, ac distributionum quotidianarum perceptione, & inter eos divisione, & repartitione, ac quibusvis rebus, & concurrentiis suis, quæcumque statuta, ordinationes, & capitula (rationabilia tamen & honesta, ac sacris Canonibus non contraria) condere, & emendata quoties opportunum fuerit immutare, limitare, corrigere, & interpretari secundum rerum & temporum qualitates, & loco illorum alias ordinationes, capitula, & statuta, quoties eis expedire visum fuerit, de novo edere & facere, quæ omnia postquam edita & facta fuerint, ex nunc prout ex tunc, & è contra (si licita & honesta ac sacris Canonibus non contraria fuerint) eadem auctoritate etiam cum defectuum suppletionem confirmata sint, & esse censeantur, eo ipso concedimus & indulgemus.

Constitutio quatuor Ecclesiarum in viciniam in quatuor regionibus d. Civitatis.

§. 6. Cumque Civitas Ripæ Transonæ prædicta, in quatuor regiones divisa existat, itaut in qualibet regione unatantum parochialis Ecclesia pro uno paroco, qui curam parochianorum inibi habitantium exercere possit, vide licet in Agelli, S. Benigni in Cathedrali erectæ, in S. Domini, S. Angeli de Rossano, in montis Antiqui SS. Nicolai, Rustici, & Eleutherii, & in Capitis Montis nuncupatis regionibus, SS. Gregorii, & Margaritæ Ecclesie sufficere videantur, parochianos, & vicinos, & omnes & singulos utriusque sexus ab aliis parochialibus Ecclesiis Civitatis Ripæ Transonæ, & jura parochialium Ecclesiarum hujusmodi separamus & dismembramus, & curam animarum in illis perpetuò suppressimus, illasque & illam, ac jura præfata quoad S. Domini ad S. Benigni in Cathedrali erectam; quoad S. Domini ad S. Angeli de Rossano, quoad Montis antiqui, ad SS. Nicolai, Rustici, & Eleutherii; quo verò ad parochianos, & vicinos Capitis Montis regionem hujusmodi, ad SS. Gregorii & Margaritæ parochiales Ecclesias præfatas, itaut quælibet regio proprium habeat Sacerdotem, & Pastorem, perpetuò transferimus.

Facultas Rectorum dictionum parochialium habendi in illis vicariis perpetuis.

§. 7. Necnon eorundem S. Angeli, & SS. Nicolai, Rustici & Eleutherii, ac SS. Gregorii & Margaritæ parochialium Ecclesiarum Rectoribus, dicitur Cathedralis Ecclesie Canonici, ut illis per Vicarios perpetuos ab Ordinario loci approbandos, in divinis deservire facere, illorūque parochianorum animarum curam gerere possint indulgemus.

Constitutio Archipresbyteratus, Archidiaconatus, & Canoniorum prædictorum.

§. 8. Necnon Archipresbyteratus, Archidiaconatus, ac duodecim Canonici cum præbendis à primæva erectione hujusmodi vacantes, Ecclesie videlicet S. Benigni in Cathedrali erectæ, qui sit Archipresbyter dicitur Ecclesie Ripanæ, & in ea post Pontificalem, dignitatem majorem obtineat; & Ecclesia S. Mariæ Annuntiationis de Agello, qui sit Archidiaconus ejusdem Ecclesie Ripanæ, & dignitatem, non tamen post Pontificalem majorem, obtineat, alias verò parochiales Ecclesias, ut præmittitur unitas, quarum cujuslibet fructus, redditus, & proventus viginti quatuor ducatorum ausi de Camera secundum communem existimationem, valorem annuum non excedant, eorundem Rectoribus, qui Canonici ejusdem Ecclesie Ripanæ existant, conferimus, & de illis etiam cum plenitudine juris canonici providemus.

Episcopus prædictus.

§. 9. Volumusque quod deinceps perpetuis futuris temporibus, in Choro, Capitulo, processionibus & aliis actibus, publicis seu privatis, Archipresbyter primum

Archidiaconus secundum locum, & alii super creati per Archipresbyterum & Archidiaconum prædictos, jura illorum suscipiant, & ad illorum, & ad illi conferantur, manifestis illorum locis habeant.

Via beneficii S. Angeli ad d. Ecclesiam Cathedralis.

§. 10. Camque fructus, redditus, & proventus Canoniatum & præbendarum dicitur Ecclesie Ripanæ satisfactura videantur, perpetuò simplex beneficium Ecclesiasticum sub invocatione S. Angeli Villanovæ in usum dicitur Civitatem Ripæ Transonæ, & consensu illius Rectoris perpetuò suppressimus, & suppressimus, illiusque, & illi annexorum fructus, jura, & obventiones quæcumque, necnon decimas fructuum, reddituum, & proventuum quorumcumque ex novilibus dicitur Universitatis de Fulgata nuncupatis, de ejusdem Universitatis consensu singulis annis eidem Capitulo, & illius mensæ Capitulari in distributionibus quotidianis juxta providam Episcopi Ripæ Transonæ ordinationem, inter dignitates obtinentes, & Canonicos præfatos distribuendas, perpetuò applicamus & appropriamus.

Mulierum locorum ad alios dicitur clerici & alii in Ripa.

§. 11. Necnon pro majori Christi fidelium illarum partium commoditate & spirituali consolatione, Columnellæ, Aquævivæ, S. Benedicti, Marani, S. Andrea, Grottarum ad Mare, Gissi, Quinzani, Montis Prandoni, Furcanum, Montis Alti, Montis de novem, Rosella, Porculæ, Cossignani, & Passignani loca, Castra & Oppida Asculanæ, Firmanæ, & nullius respectivè diocesis in Provincia Marchie prædictæ & ubivis consistentia, & quæ nunc & pro tempore existentibus, Monasterii Farfensis Abbatibus, seu Commendatariis, & Firmanis, & Asculanis Episcopis tatione Monasterii, & Firmanæ, & Asculanæ Ecclesiarum hujusmodi, mediatè vel immediatè subiectæ reperiuntur, necnon in eis consistentia, Collegiata, Parochiales, & alias Ecclesias, Monasteria, Præposituras, Præpositus, Prioratus, & alia quæcumque, quocumque, & qualiacumque, cum cura & sine cura, secularia quorumvis & Ordinum regularia beneficia Ecclesiastica, etiam si secularia Canonici, & præbende, personatus, administrationes, officia, etiam curata & electiva, etiam in Collegiatis Ecclesiis, regularia verò beneficia hujusmodi, Præpositus, Præpositura, dignitates etiam Conventuales, personatus, administrationes, & officia etiam claustralia, Capellanis, Capellæ, Hospitalia, & alia loca fuerint, & ad dignitates, Prioratus, Præposituras, & Præpositus hujusmodi consueverit quis per electionem assumi, ac eorundem locorum, Castrorum, & Oppidorum utriusque sexus personas habitatores & incolas, tam laicos, quam clericos, Presbyteros, beneficiatos & religiosos quoscumque, cujuscumque status, ordinis & conditionis existant, à jurisdictione, potestate, dominio & quavis alia superioritate Firmanæ, & Asculanæ Ecclesiarum, ac Farfensis Monasterii, & illorum nunc & pro tempore existentium Episcoporum, Abbatum, seu Commendatariorum, quibus nunc loca, Castra, & Oppida hujusmodi, & quæcumque Ecclesie & personæ præfate subiectæ dignoscuntur, etiam perpetuò dismembramus, separamus, & eliminamus, locaque, Castra, & Oppida hujusmodi, illorumque personas, tam seculares quam Ecclesiasticas, & quorumvis Ordinum regularium Ecclesiarum, Monasteria, Prioratus, Præposituras, Præpositus, & alia beneficia Ecclesiastica, Hospitalia, & loca pia hujusmodi, cum ipsorum jurebus & pertinentiis universis, Ecclesie Ripanæ prædictæ, pro Diocesi, Clero, & Populo, ita quæ liceat Episcopo eidem Ecclesie Ripanæ, tam hac prima vice, quam in posterum præficiendo, per se vel alium, seu alios ejus nomine, corporalem possessionem, seu quasi administrationem, spiritualitatis, & omnimodi juris diocesanæ, propria auctoritate, Firmanis & Asculanis Episcoporum, ac ejusdem Monasterii Farfensis Abbatibus, seu Commendatariis nunc & pro tempore existentium licentia desuper minime requisita, liberè apprehendere, & apprehensam perpetuò retinere, de ejusdem potestatis plenitudine similiter perpetuò concedimus & assignamus, ac ejusdem Ecclesie Ripanæ, illiusque Præsuli pro tempore existenti, jurisdictioni, dominio, potestati & superioritati, eisdem modo & forma quibus Firmanis & Asculanis Ecclesiis, ac Monasterio Farfensi, illorumque Episcopis, Abbatibus, vel Commendatariis hujusmodi respectivè suberant, succedimus & supponimus.

§. 12. Non

**GREGORIUS DECIMUSTERTIUS.**

361

*Derogatio  
monasteriorum.*

§. 12. Non obstantibus priorum voluntate nostra, ac de non tollendo jure quanto, Concilii Lateranensis novissime celebrati, uniones perpetuas nisi in casibus à jure permixtis fieri prohibentis, necnon pie mem. Bonifacii Papae VIII. etiam praedecessoris nostri, aliisque Apostolicis, ac in provincialibus & synodalibus Conciliis editis specialibus vel generalibus constitutionibus & ordinationibus, ac Firmanz & Afulanae Ecclesiarum, & Farfensis Monasterii & ordinis hujusmodi juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, inductis, & literis Apostolicis, Firmanis, & Afulanis Ecclesiis, & Farfensi Monasterio, illorumque capitulis, Conventibus, Superioribus & personis, sub quibusvis tenoribus ac quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque & aliis decretis, etiam consistorialiter, in genere vel in specie concessis, quibus omnibus & singulis, illorum causas & effectus praesentibus pro expressis habentes, aliis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

*Præsentio  
quorum alia-  
rum Ecclesiarum,  
& Monasteriorum,  
quoad bona  
temporalia, &  
Monasteria in  
locis dismem-  
bratis existimantur.*

§. 13. Volumus autem, quod Firmanz, Aprutin. & Afulanae Ecclesiarum, ac Farfensis, & Campi Follonis Monasterii, illorumque praesulibus, Abbatibus, seu Commendatariis, nunc & pro tempore existentibus praedictis, per separationem, dismembrationem, & exemptionem hujusmodi, quoad bona temporalia, si quae in dictis locis ab eis separatis, dismembratis, & exemptis hujusmodi habeant, & quoad superioritatem, qua Farfense, & Campi Follonis Monasteria, & illorum Abbates seu Commendatarii hujusmodi, in Monasteriis seu Prioratibus regularibus dicti Ordinis, in locis separatis praedictis existentibus habent, nullum praedictum inferatur, sed Episcopus Ripae Transfontis, in Monasteriis praedictis eam tantum habeat & exerceat, jurisdictionem, quam ceteri Episcopi in similibus habere & exercere solent.

Nulli ergo omnino, &c. Si quis autem, &c.

*P. P. An. 6.  
die 10. Julii.*

Dat. Romae apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae 1571. 3. Kal. Augusti, Pont. nostri anno 6.

**GREGORIUS XIII. PONT. CCXXX.  
ANNO DOMINI MDLXXI.**



**G**regorius Decimus tertius, Italus, ex Civitate Bononiae, Hugo antea dictus, Christophori de Boncompagnis filius, S. R. E. Presbyter Cardinalis tit. S. Sixti. Creatus tertio Idus Martii anno 1572. Coronatus in festivitate Pentecostes. Vixit annos duodecim, menses 10. dies decem & octo. Creavit Cardinales triginta quatuor.  
*Bullar. Mag. Tom. I L.*

Obiit die 10. Aprilis, anno Domini 1583. ejus cadaver ad Basilicam S. Petri in sacello, quod ipse construxerat, & de suo nomine Gregorianam nuncupaverat, conditum fuit. Vacavit Sedes dies duodecim.

**Facultas Religiosorum Societatis Jesu eligendi Conservatores in ejus causis, ac jurisdictione ipsorum Conservatorum ex indulto Pii V.**

*Hanc religionem primo loco approbavit Paulus III. sup. in ejus const. 25. Regimini, ubi alia de ea tibi indicavi.*

**GREGORIUS PAPA XIII.** *Edita An. D. 1572.  
Ad perpetuam rei memoriam.*

**E**quum reputamus, & rationi consonum, ut ea quae de Romani Pontificis gratia processerunt, licet ejus superveniente obitu, auctoritate Apostolica desuper confirmata non fuerint, laum sortiantur effectum.

*Exordium.*

§. 1. Dudum siquidem fel. record. Pii Papae V. praedecessoris nostri pro parte dilectorum Praepositi Generalis, & Religiosorum Societatis Jesu exposito, quod cum dicta Societas benedictente Domino, longè lateque esset propagata ac ad Dei laudem & honorem, militantisque Ecclesiae profectum in dies augetur, & propter diversa bona temporalia, quae Collegia scholarium sub eorum cura instituta possidebant, conservanda & recuperanda, lites aliaque forensia frequenter subire necessarid cogebatur, exindeque fieret, ut ejus personae, quae animarum saluti implicite litium anfractus, qui ab eorum institutis valde dissonabant, evitare cupiebant, ab earum ministerio, non sine animi sui dolore, cum animatum hujusmodi dispendio distraherentur, & eidem praedecessori pro parte eorundem Praepositi Generalis & Religiosorum asserentium, eorum bona à quorumcumque locorum Ordinariis jurisdictione libera & exempta, ac sub Romani Pontificis, & Sedis Apostolicae protectione alias recepta fuisse, humiliter supplicato, ut eorum quieti more pii Patris, ac aliis in praemissis opportunè consulere de benignitate Apostolica dignaretur.

*Ad supplicationem Societatis Jesu.*

§. 2. Idem praedecessor, qui ad gratos Deo, & universae Reipublicae Christianae utiles & necessarios fructus, quos Societatis praedictae personae in vinea Domini semper proferebant, debitum respectum habebat, facere nullo modo poterat, quin ipsis ea concederet, per quae ipsi, eorumque res & bona à noxiis, justitiae ministerio, praeservarentur, eosdem Praepositum generalem & Religiosos, ac eorum singulos à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & poenis, à jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet inmodati existebant, ad effectum infrascriptorum dumtaxat consequendum absolvens, & absolutos fore censens, hujusmodi supplicationibus inclinatus, sub dat. videlicet 8. Kal. Junii, Pont. sui anno 3. eidem Societati, singulisque illius personis, ac eorum familiaribus clericali caractere tamen insignitis, ut in quibuscumque causis, tam civilibus quam criminalibus ac mixtis, etiam in eis quibus auctores vel conventi rei forent, ipsis contra quascumque Communitates, & Collegia hujusmodi, omnes & singulos Archiepiscopos & Episcopos, ac Abbates, necnon alias personas in dignitate Ecclesiastica constitutas, ac Metropolitanarum & aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicos, ac eorundem Archiepiscoporum & Episcoporum Vicarios in spiritualibus, & officiales generales ubilibet constitutos, in suos possent assumere Conservatores & Judices ordinarios, indulgit.

*Pius V. ei ob-  
tulit, ut in  
omnibus cau-  
sis Conservato-  
res & Judi-  
ces ei eligere  
possint.*

§. 3. Ipsi vero sic electis, vel duobus, aut uni eorum, ut per se vel alium seu alios, etiam si sint extra loca, in quibus Conservatores & Judices deputati forent, eidem Societati efficacis defensionis praesidio assistentes, non permitterent Societatem, Collegiaque hujusmodi super terris, locis, domibus, possessionibus, & juribus, necnon fructibus, censibus, redditibus, & proventibus,

*Ipsi vero  
conservatores  
exhiberent,  
quos hujus-  
modi assistere ha-  
beant.*

H h ac